www.uhok2019.com

Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi

18. ULUSAL HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİ KONGRESİ

25-27 Nisan 2019

Atatürk Kongre Merkezi - Afyonkarahisar

"Meslek İçi Profesyonel İşbirliği"

BİLDİRİ KİTABI

Organizasyon Sekreteryası

MOTTO
www.motto.tc

0232 446 06 10
Info@motto.tc

İÇİNDEKİLER;

	Sayfa
Bilimsel Program	3-6
Davet	7-8
Kurullar	9
Ana Konular	10
Sözel Bildiriler	11-159
Poster Bildiriler	160-385

www.uhok2019.com

Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi

18. ULUSAL HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİ KONGRESİ

25-27 Nisan 2019

Atatürk Kongre Merkezi – Afyonkarahisar

"Meslek İçi Profesyonel İşbirliği"

BİLİMSEL PROGRAM

25 Nisan 2019 - Perşembe

14:00-14:45	**Açılış Seramonisi** *- Kazım ACAR (ÖHDER Başkanı)* *- Dr. Öğr. Üyesi Pakize ÖZYÜREK (Kongre Başkanı)* *- Prof. Dr. Ümit DÜNDAR (AFSÜ SBF Dekanı)* *- Prof. Dr. Nurullah OKUMUŞ (AFSÜ Rektörü)* *- Mehmet ZEYBEK (Afyonkarahisar Belediye Başkanı)* *- Mustafa TUTULMAZ (Afyonkarahisar Valisi)*
14:45-15:45	**Panel I: Meslek İçi Profesyonel İşbirliği**
14:45-15:30	*Panel Başkanları: Güler AKSOY & Sabire Nur ÇINAR* **Profesyonellik** - *Nuray ŞAHİN ORAK* **Hemşirelikte Mesleki İşbirliği** - *Nedime KÖŞGEROĞLU*
15:30-15:45	**Tartışma**
15:45-16:30	**Kahve Arası**
16:30-18:00	**Panel II: Hemşirelik Eğitiminde İşbirliği**
16:30-17:45	*Panel Başkanları: Nedime KÖŞGEROĞLU & Hamza EZGİN* **Hemşirelik Eğitimine Genel Bakış** - *Fahriye VATAN* **Hemşirelik Eğitiminde İşbirliği Örnekleri** • **Okul-Hastane İşbirliği Modeli** - *Elif GÜRSOY* • **Hemşirelik Fakültesi Örneği** - *Aynur UYSAL TORAMAN* • **Sağlık Bilimleri Fakültesi Örneği - Kayseri** - *Salime MUCUK* • **Sağlık Yüksekokulu Örneği** - *Alev YILDIRIM*
17:45-18:00	**Tartışma**
18:00-19:00	**Sosyal Program** **Beynin Cinsiyeti Var mıdır?** - *Serkan KARAİSMAİLOĞLU*

26 Nisan 2019 - Cuma	
	ANA SALON
08:30-09:30	**Panel III: Geçmişten Günümüze Hemşirelik Öğrencileri Derneği ve Kongreleri**
08:30-09:15	*Panel Başkanları: Meryem YAVUZ van GIERSBERGEN & Esra BOZKURT KARABACAK & Yasemin ÖZTÜRK* **Öğrenci Hemşireler Derneğinin Kuruluşu** - *Hilal TAYMAZ* **Öğrenci Hemşireler Derneğinin Tanıtımı** - *Kazım ACAR* **Geçmişten Günümüze Hemşirelik Öğrencileri Kongreleri** - *Pakize ÖZYÜREK*
09:15-09:30	**Tartışma**
	A SALONU
08:30-09:30	**Sözel Bildiri Oturumu 1** *Oturum Başkanları: Serap PARLAR KILIÇ & S. Yazın BASKAN*
	B SALONU
08:30-09:30	**Sözel Bildiri Oturumu 1** *Oturum Başkanları: Ayşe KOYUN & Ali Nail BOYAR*
	C SALONU
08:30-09:30	**Sözel Bildiri Oturumu 1** *Oturum Başkanları: Öznur GÜRLEK KISACIK & Melike SÜTÇÜ*
	D SALONU
08:30-09:30	**Sözel Bildiri Oturumu 1** *Oturum Başkanları: Yasemin ÇELİK& Nimet Şayeste KARABEY*
09:30-10:30	**Panel IV: Sağlıklı Çalışma Ortamları**
09:30-10:15	*Panel Başkanları: Ümmü YILDIZ FINDIK & Nimet DAĞ* **Sağlıklı Çalışma Ortamı Nedir ve Neden Önemli?** - *Serap PARLAR KILIÇ* **İş İle İlişkili Stresler** - *Selda MERT BOĞA* **Hastanede Sağlıklı Çalışma Ortamı Oluşturmak** - *Emine TÜRKMEN*
10:15-10:30	**Tartışma**
10:30-11:00	**Kahve Arası**
11:00-12:15	**Panel V: Profesyonel İletişimde Modeller**
11:00-12:00	*Panel Başkanları: İlknur AYDIN & Kübra AKÇAKOYUN* **Profesyonel İletişim Nedir? İşbirliğinde İletişimin Önemi** - *Satı DİL* **Konya Örneği (Selçuk Üniversitesi HF)** – *Sümeyye KAVİCİ* **Adana Örneği (Çukurova Üniversitesi SBF)** – *Şevval Gazel BULUT* **Kırşehir Örneği (Ahi Evran Üniversitesi SYO)** – *Gamze KUMRAL*
12:00-12:15	**Tartışma**
	A SALONU
11:00-12:00	**Sözel Bildiri Oturumu 2** *Oturum Başkanları: Nuray ŞAHİN ORAK & Yasemin AKTAY*
	B SALONU
11:00-12:00	**Sözel Bildiri Oturumu 2** *Oturum Başkanları: Emine TÜRKMEN & Mustafa AKDENİZ*

C SALONU

11:00-12:00 **Sözel Bildiri Oturumu 2**
Oturum Başkanları: Hamide Nur ÇEVİK ÖZDEMİR & Ümmügül ÇINAR

D SALONU

11:00-12:00 **Sözel Bildiri Oturumu 2**
Oturum Başkanları: Özlem SOYER & Sümeyra GÜNDOĞMUŞ

12:15-13:30 **Öğle Yemeği**

13:30-14:00 **Zıt Panel I: Meslek İçi Yeterli İşbirliği Yapıyor muyuz?**
Panel Başkanları: Nesrin NURAL & Cansu ÇAĞIRICI
Evet, Yeterli İşbirliği Yapılıyor – *Sevilay POLAT*
Hayır, Yeterli İşbirliği Yapılmıyor – *Cuma DEMİR*

14:00-15:00 **Panel VI: Mesleki Değerler ve Ekip Çalışması**
14:00-14:45 *Panel Başkanları: Nurcan ÖZYAĞCIOĞLU & Tuğçe AYŞAKAR*
Hemşirelikte Mesleki Değerlerimiz - *Fatma ETİ ASLAN*
Ekip Çalışması - *Seçil TAYLAN*
Çatışma Yönetimi - *Adeviye AYDIN*
14:45- 15:00 **Tartışma**

15:00-16:00 **Panel VII: Öğrenci Gözüyle Mesleğimizin Farkında mıyız?**
15:00-15:40 *Panel Başkanları: Satı DİL & Seçil GACANER*
Adıyaman Örneği (SYO) – *Rumeysa YORUNÇ*
İstanbul Örneği (SBF) – *Pınar GÜLEN*
İzmir Örneği (HF) – *Selin ÖZGÜN*
Tüm Bölgeler Örneği - ÖHDER - *Asuman BOZ*
15:40-16:00 **Tartışma**

16:00-16:30 **Kahve Arası**

ANA SALON

16:30-17:45 **Sözel Bildiri Oturumu 3**
Oturum Başkanları: Adviye AYDIN & Muhammed YALÇIN

A SALONU

16:30-17:45 **Sözel Bildiri Oturumu 3**
Oturum Başkanları: Selda MERT BOĞA & Elif KAYA

B SALONU

16:30-17:45 **Sözel Bildiri Oturumu 3**
Oturum Başkanları: Cemil YAVUZ & Çisem Elif BUDAĞ

C SALONU

16:30-17:45 **Sözel Bildiri Oturumu 3**
Oturum Başkanları: Yeliz CİĞERCİ & Ali ACER

D SALONU

16:30-17:45 **Sözel Bildiri Oturumu 3**
Oturum Başkanları: Seçil TAYLAN& Melis KARAKAYA

19:30-21:00 **Sosyal Program (Dj Show)**

27 Nisan 2019 - Cumartesi

ANA SALON

08:30-09:30 **Sözel Bildiri Oturumu 4**
Oturum Başkanları: Cahide ÇEVİK & Sercan KARA

A SALONU

08:30-09:30 **Sözel Bildiri Oturumu 4**
Oturum Başkanları: Yeşim CEYLANTEKİN & Çiğdem SABIKMA

B SALONU

08:30-09:30 **Sözel Bildiri Oturumu 4**
Oturum Başkanları: Dilek ÖCALAN & Ayşe Sena YÜKSEL

C SALONU

08:30-09:30 **Sözel Bildiri Oturumu 4**
Oturum Başkanları: Gülbahar BEŞTEPE & Ayşe Ebrar ÖZBALIKÇIOĞLU

D SALONU

08:30-09:30 **Sözel Bildiri Oturumu 4**
Oturum Başkanları: Nazmiye KUYUCUOĞLU & Metin BİLGİN

09:30-10:30 **Panel VIII: Klinik Hasta Tesliminde Modeller**

09:30-10:15 *Panel Başkanları: Gülbu TANRIVERDİ & İsa ŞAHİN*
Hasta Tesliminde Kullanılan Modeller - *Ezgi PARLAK YILDIZ & Kübra KARAYAVUZ*
Karma Örnek (Antalya, Antakya, Denizli, İstanbul, Trabzon) - *Nida ÇELİK & Esra ERDOĞAN & Aslıhan GÜL*
Batman Örneği - *Azize ÇİÇEK*
Bolu Örneği - *Hatice ADIGÜZEL*

10:15-10:30 **Tartışma**

10:30-11:00 **Kahve Arası**

11:00-12:00 **Forum: Yeni Nesil Hemşirelikten Neler Bekliyoruz?**
Forum Başkanları: Fatma ETİ ASLAN & Enes DURMUŞ

12:00-12:30 **Kapanış**

12:30-13:30 **Öğle Yemeği**

13:45-18:00 **Frig Vadisi Turu**

Organizasyon Sekreteryası

MOTTO
www.motto.tc

0232 446 06 10
info@motto.tc

www.uhok2019.com

DAVET

Değerli Meslektaşlarımız ve Sevgili Öğrenciler,
Her yıl bir üniversitenin ev sahipliğinde düzenlenmekte olan 18.Ulusal Hemşirelik Öğrencileri Kongresi, 25-27 Nisan 2019 tarihleri arasında Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi’nin ev sahipliğinde Afyonkarahisar’da gerçekleştirilecektir.

Son yirmi yılda hasta bakımı giderek daha karmaşık hale gelmiştir. Durumu kritik ve zor olan bir hastaya uygun hemşirelik bakımının sağlamak, sağlık profesyonelleri arasında işbirliği ihtiyacını artırmaktadır. Hemşireler sağlık bakımının hemen hemen her alanında görev alır. Hastalara ihtiyaç duydukları kaliteli bakım sunmak için, farklı klinik ve alanlarda çalışan hemşireler birlikte çalışmaktadır. Günümüze kadar sağlık alanında yapılmış birçok çalışmada; ekip, takım, multidisipliner çalışma, işbirliği konularının önemi vurgulanmıştır. Kaliteli hasta bakımına ulaşmada önemli bir araç olarak vurgulanan; etkili meslek içi profesyonel işbirliğini desteklemek için, hemşirelerin ekip içerisindeki rollerini ve amaçlarını açıkça anlamaları önemlidir.

Başarılı liderlik modelleri arasında ekip içerisinde güvene dayalı ilişkilerin oluşturulması önemli yer tutmaktadır. Sağlıklı çalışma ortamının en önemli ana unsurlarından biri, hemşireler arasında başarılı işbirliği için, olumlu iletişim yöntemlerinin kullanılmasıdır. Etkili iletişim için ekip üyelerinin, mesleki değerlerini, öz farkındalıklarını yansıtmalarını, hastalar ve meslektaşlarıyla kurdukları iletişim becerilerini, onlara nasıl yardımcı olabileceklerini ifade etme yöntemlerini geliştirmeleri önerilmektedir.

Hemşireleri işbirliğine teşvik etmek için; yeni mezunlar, yöneticiler, klinik hemşireler arasındaki saygılı ve etkili iletişimin değerlenmesi önemlidir. Hemşireler meslek içi işbirliği konusunda bilgi sahibi olduklarında, meslek içi işbirliğini destekleyen sistemlerin tasarlanması ve uygulanmasına öncülük edebilir ve bu alanda katkı sağlayabilirler.

Kongremizin amacı, hemşireler arasında meslek içi profesyonel işbirliği konusuna yönelik son gelişmelerin gözden geçirilmesini sağlamak ve bu konularda deneyimleri olan meslektaşlarımız ve öğrencilerin görüşlerini paylaşmak için ortam yaratmaktır. Sizler için önceki kongrelerde olduğu gibi bilimsel bakımdan memnuniyet duyacağınız ve mesleki çalışmalarınıza katkı sağlayabilecek bir program planlamaktayız. Kongre öncesinde yer verdiğimiz kurslar ile

bilimsel program zenginleşecektir. Kongrede sağlık bakımının farklı klinik ve alanlarında çalışan deneyimli ve genç meslektaşlarımızın ve öğrencilerimizin birlikte olacağı, temel konuların yanı sıra güncel ve karşılaşılan sorunların çözümlerine yönelik bilgi ve birikimlerini aktarabilecekleri paneller, konferanslar yer alacaktır. Hemşirelik alanındaki tüm konularda sözel ve poster bildirilerinizle kongreye katkılarınızı bekliyoruz.

Düzenleme kurulu adına siz değerli meslektaşlarımızı ve sevgili öğrencilerimizi güzel paylaşımlar için kongremize davet ediyor, saygılar sunuyoruz.

KONGRE EŞ BAŞKANLARI

Dr. Öğretim Üyesi Pakize ÖZYÜREK
AFSU Sağlık Bilimleri Fakültesi Bölüm Başkanı

Öğrenci Sabire Nur ÇINAR
AFSU Sağlık Bilimleri Fakültesi ÖHDER Temsilcisi

Öğrenci Kazim ACAR
Öğrenci Hemşireler Derneği Başkanı

18. ULUSAL HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİ KONGRESİ ONURSAL BAŞKANI

Prof. Dr. Nurullah OKUMUŞ
(Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi Rektörü)

KONGRE DÜZENLEME KURULU KOORDİNATÖRÜ

Prof. Dr. Meryem YAVUZ van GIERSBERGEN

KONGRE EŞ BAŞKANLARI

Dr. Öğretim Üyesi Pakize ÖZYÜREK
AFSU Sağlık Bilimleri Fakültesi Bölüm Başkanı
Öğrenci Sabire Nur ÇINAR
AFSU Sağlık Bilimleri Fakültesi ÖHDER Temsilcisi
Öğrenci Kazim ACAR
Öğrenci Hemşireler Derneği Başkanı

KONGRE SEKRETERYASI

Arş.Grv.Dr. Dilek ÖCALAN
Arş.Grv. Özlem SOYER

DÜZENLEME KURULU ÜYELERİ

Dr.Öğretim Üyesi Yeliz CİĞERCİ	Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi
Dr.Öğretim Üyesi Ayşe KOYUN	Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi
Dr.Öğretim Üyesi ÖZNUR GÜRLEK KISACIK	Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi
Dr.Öğretim Üyesi Yasemin ÇELİK	Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi
Öğr.Grv.Dr. CAHİDE ÇEVİK	Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi
Öğr.Grv.Dr. Yeşim CEYLANTEKİN	Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi
Öğr.Grv. Gülbahar BEŞTEPE	Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi
Öğr.Grv. Nazmiye KUYUCUOĞLU	Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi

ANA KONULAR

Sağlıklı Çalışma Ortamları

Hemşirelikte Meslek İçi Profesyonel İşbirliği

Klinik Hasta İzlem ve Teslimi

Profesyonel İletişimde Modeller Olumlu İletişim Yöntemleri

Hemşirelikte Profesyonel Değerler

Profesyonel Gelişim

Hemşirelik Uygulamalarında İş Birliği

Hemşirelik Eğitiminde İşbirliği

Hemşirelikte Liderlik Çatışma Yönetimi

Ekip Çalışması

Mesleki Değerler

Mesleki Farkındalık

SÖZEL BİLDİRİLER

S-01 Sağlık Eğitimi Alan Öğrencilerin Mobil Sağlık Uygulamalarını Kullanımı ve Mobil Sağlık Uygulamalarının Sağlık Davranışı Geliştirmeye Etkisi

Sözel Bildiri

Canan Eraydın[1], Merve Yılmaz[1], Emine Karhan[1], Hicran Erdoğan[1], Gizem Hisarkaya[1], Funda Yıldırım[1], Melisa Songurtekin[1], Kübra Öztürk[1], Edanur Erdoğan[1], Nermin Mucur[1]

[1]Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi,

Giriş: Teknoloji, her alanda olduğu gibi mobil uygulama kapsamında da çok fazla gelişmiştir. Bu durum yaş grupları arasındaki farklılıklar göz önünde alındığında daha çok gençlerin hayatına etki ettiği belirtilmiştir. Mobil uygulamaların gelişmesi ile günlük yaşamdaki iletişim, haberleşme, plan, program vb. durumlar da değişmekte dolayısıyla insan davranışları da bu değişim ve gelişimden büyük ölçüde etkilenmektedir. Sağlık alanına özgü çok sayıda mobil uygulama bulunmaktadır. Bu çalışma sağlık alanında öğrenim gören öğrencilerin mobil sağlık uygulamaları kullanım durumları ve sağlığı geliştirmeye etkisinin değerlendirildiği tanımlayıcı olarak tasarlanmıştır. Materyal ve Metod: Bu çalışmada; Bülent Ecevit Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Tıp Fakültesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Eczacılık Fakültesi'nde öğrenim gören, araştırmaya dahil edilme kriterlere uygun 351 öğrenci örneklemi oluşturmuştur. Örneklem büyüklüğü kümeleme yöntemi ile belirlenmiş olup, fakülte bazında öğrenim gören öğrenciler eşit miktarda çalışmaya dahil edilmiştir. Verilerin analizinde SPSS16.0 kullanılmış olup, ortalama, standart sapma, ki-kare testi uygulanmıştır. Bulgular ve Tartışma: Çalışmada mobil sağlık uygulamalarının sağlık davranışı geliştirmeye etkisinin cinsiyete göre farklılık gösterip göstermediği, mobil sağlık uygulaması kullanım deneyimi ve kullanım sıklığı, mobil cihaz kullanımın yaş aralıklarına göre dağılımı ortaya konmaya çalışılmıştır. Sağlık alanında öğrenim gören öğrenciler bölümleri göz önünde bulundurulduğunda sağlık davranışı geliştirmede ve m-sağlık uygulamalarını faydalı buldukları konusunda anlamlı bir fark bulunmuştur($p<0,05$). Çalışmamız sonucunda, Sağlık Bilimleri Fakültesi ve Tıp Fakültesi öğrencilerinin %51'i mobil sağlık uygulamalarından egzersiz/fitness, ovülasyon takibi, adım sayar/kalori ölçer, sağlık ve beslenme alanlarındaki uygulamaları sıklıkla kullandıklarını, bu uygulamaları kullananların % 52.1'i sağlık davranışını olumlu etkilediğini belirtmiştir. Çalışmamızda mobil sağlık uygulamalarını sağlığı için faydalı bulanların oranı %49.3 (n:173) olarak saptanmıştır. Sonuç ve Öneriler: Öğrencilerin uygulamaları ne derece faydalı gördükleri ve mobil uygulamaların hangi yönlerini eksik buldukları araştırılmıştır. Bu bağlamda hayatımızı birçok alanda kolaylaştırmayı sağlayan teknolojik aletlerin, mobil sağlık uygulamaları açısından öğrencilerin günlük hayatlarını ne derece etkiledikleri öğrencilere ne kadar kolaylık sağladığı aydınlatılmaya çalışılmıştır.

ANAHTAR KELİMELER: Mobil Uygulamalar, Mobil Sağlık, Mobil Sağlık Uygulamaları, Sağlık Davranışı Geliştirme

S-02 ÖĞRENCİ HEMŞİRELERİN MESLEĞE YÖNELİK TUTUMLARI

Sözel Bildiri

Gülsemin Güzel[1], Bengisu Doğru[2], Elif Kutlu[2], Handan Eren[2],

[1]Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, [2]Karamanoglu Mehmetbey Üniversitesi,

Giriş: Tutum, meslek seçiminde önemli bir etkendir ve eğitim sürecinde öğrenciyi güdülemektedir. Öğrencilerin hemşirelik mesleğine yönelik tutumlarının belirlenmesi eğitim sürecinde gösterecekleri davranışların tahmin edilmesini sağlayacaktır. Bu amaçla bu çalışma ile hemşirelik öğrencilerinin hemşirelik mesleğine yönelik tutumlarının belirlenmesi amaçlanmıştır. Yöntem: Çalışma 20-25 Şubat 2019 tarihlerinde bir üniversitenin sağlık bilimleri fakültesinde birinci sınıfta öğrenim gören ve araştırmaya katılmayı kabul eden 74 hemşirelik öğrencisi ile yürütülmüştür. Veriler kişisel bilgi formu ve Hemşirelik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği (HMYTÖ) ile toplanmıştır. Elde edilen veriler sayı, yüzde, ortalama, standart sapma, bağımsız gruplarda t-testi, tek yönlü varyans analizi ve Turkey HSD ileri analizi ile değerlendirilmiştir. Bulgular: Öğrencilerin yaş ortalaması 19,05±1,10 (min:18, maks:23) idi. %75,7'si kadın, %67,6'sı Anadolu lisesi mezunu, %52,7'si gelirini giderine eşit olarak değerlendirdi. Öğrencilerin çoğu (%78,4) bölüm değiştirmeyi düşünmüyor ve %44,6'sının mesleğe ilişkin düşüncesi olumludur. Öğrenciler hemşirelik mesleğinin özelliği alt boyutundan 78,35±10,02, hemşirelik mesleğini tercih etme durumu alt boyutundan 46,44±9,79, hemşirelik mesleğinin genel durumuna yönelik tutum alt boyutundan 33,32±3,46, ölçek toplamından ise 158,12±19,68 puan aldı. Cinsiyet ile HMYT ölçek toplam puanı ve alt boyutları arasında; mesleği seçme durumu ile HMYT ölçek toplam puanı, hemşirelik mesleğinin özelliği alt boyutu ve hemşirelik mesleğini tercih etme alt boyutu arasında; mesleğe ilişkin görüş ve bölüm değiştirmeyi isteme durumu ile hemşirelik mesleğini tercih etme alt boyutu arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki görüldü ($p<0.05$). Sonuç: Öğrencilerin hemşirelik mesleğine ilişkin tutumlarının olumlu olduğu ve demografik özelliklerinden etkilendiği sonucuna varıldı.

ANAHTAR KELİMELER: Öğrenci hemşire, hemşirelik, mesleğe tutum

S-03 Dermatoloji Polikliniğe Başvuran Hastaların Tamamlayıcı Tedavilere Yönelik Tutumları

Sözel Bildiri

İBRAHİM HÜYÜK[1], KADRİYE SAYIN KASAR[2],

[1]AKSARAY ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ, HEMŞİRELİK BÖLÜM, [2]AKSARAY ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ, HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ,

Tamamlayıcı ve bütünleştirici tedavilerin kullanımı tüm dünyada gittikçe yaygınlaşmaktadır. Bu araştırma, dermatoloji polikliniğe başvuran hastaların tamamlayıcı tedavilere yönelik tutumlarının incelenmesi amacıyla tanımlayıcı ve kesitsel tipte yapılmıştır. Araştırmanın örneklemi; Aralık 2018-Mart 2019 tarihleri arasında Aksaray Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesi deri ve zührevi hastalıklar (dermatoloji) polikliniğine başvuran, 18 yaş üstü, fiziksel ve bilişsel sağlık düzeyleri formları cevaplamaya uygun ve araştırmaya katılmaya istekli olan 150 hasta oluşturmuştur. Veriler, araştırmacılar tarafından literatüre dayalı olarak hazırlanan "Birey Tanırım Formu" ve "Tamamlayıcı Tedavileri Kullanmaya Yönelik Tutum Ölçeği (TTTÖ)" ile toplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde frekans, yüzde, ortalama Mann-Whitney U ve Kruskal-Wallis testleri kullanılmıştır. Araştırmanın yürütülebilmesi için; kurumdan uygulama izni, ölçek sahiplerinden ölçek kullanım izni ve araştırmaya katılan hastaların sözlü onamları alınmıştır. Araştırmaya katılan hastaların yaş ortalaması 30.96±15.39 olup, %62'si kadındır. Hastaların dermatoloji polikliniğe başvurmaları genellikle; egzama/kaşıntı/kızarıklık (%27.5), akne (%18.3), alerji (%15.5), saç dökülmesi (%12.7) ve mantar (12) gibi nedenlerdir. Hastaların yaklaşık yarısının (%46) doktorun önerdiği tedavi dışında tamamlayıcı yöntem kullandığını ve kullanılan yöntemlerin çoğunlukla bitkisel ürünler (%59.4), vitamin ürünleri (%40.6), soğuk uygulama (%30.4) ve diyet (%24.6) olduğunu belirtmektedir. Bitkisel ürün kullananlar ise; genellikle çay olarak içtiği (%24.5), sabun olarak kullandığı (%19.2) ya da lapa yapıp sorunlu bölgeye sürdüğü (%13.2) bulunmuştur. Kullandığı tamamlayıcı ve bütünleştirici tedaviyi ise çoğunlukla eş/dost/akraba (%36.5) ve internetten (%32.7) öğrendiğini belirtmektedir. Hastaların Tamamlayıcı Tedavileri Kullanmaya Yönelik Tutum Ölçeği' nden aldığı toplam puan ortalaması 20.37±8.18'dir. Ölçekten alınan en az puanın "0", en fazla puanın "39" ve puan arttıkça tamamlayıcı tedavilere karşı olumlu tutumun arttığı göz önüne alındığında, hastaların tutumunun orta düzeyde olduğu görülmektedir. Hastaların ölçek toplam puanı ile yaş, cinsiyet, medeni durum, eğitim durumu polikliniğe başvurma nedeni ve kullandığı tamamlayıcı yöntem arasında anlamlı fark bulunmazken ($p>0.05$), doktorun önerdiği tedavi dışında yöntem kullanma durumu arasında anlamlı fark bulunmuştur ($p<0.05$). Sonuç olarak; dermatoloji polikliniğe başvuran hastaların tamamlayıcı tedavilere yönelik olumlu tutumlarının orta düzeyde olduğu belirlenmiştir. Dermatoloji polikliniğe farklı nedenlerle başvuran hastaların mevcut durumunu göstermesi bakımından çalışmanın sonuçlarının önemli olduğu düşünülmektedir. Bu ölçekle, farklı bölge ve hastalık gruplarında yapılmış yeni çalışmalara ihtiyaç bulunmaktadır.

ANAHTAR KELİMELER: Tamamlayıcı Tedaviler, Dermatoloji, Hemşirelik

S-04 HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN PEDİATRİ KLİNİĞİ UYGULAMALARI SIRASINDA ENDİŞE VE RAHATLIK SEVİYELERİ İLE İLETİŞİM BECERİLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ

Sözel Bildiri

Nesrin Çunkuş[1], Semen SOLAK[1], Gülay TAŞDEMİR YİĞİTOĞLU[1],
[1]Pamukkale Üniversitesi,

ÖZET AMAÇ: Tanımlayıcı tipteki araştırmanın amacı hemşirelik öğrencilerinin pediatri kliniği uygulamaları sırasında endişe ve rahatlık seviyeleri ile iletişim becerileri arasındaki ilişkinin incelenmesidir. YÖNTEM: Araştırmanın örneklemini; bir üniversitenin Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü 2018-2019 Eğitim-Öğretim Güz döneminde 3. sınıfta öğrenim gören ve araştırmaya katılmayı kabul eden 145 öğrenci oluşturmuştur. Veriler; Anket Formu, Pediatri Hemşireliği Öğrencileri Klinik Rahatlık ve Endişe Değerlendirme Ölçeği ve Etkili İletişim Becerileri Ölçeği ile toplanmıştır. Tanımlayıcı istatistikler, Student T Testi, Tek Yönlü Varyans Analizi, Mann Whitney U testi, Kruskal Wallis Varyans Analizi, Ki Kare Analizi ve Spearman Korelasyon Analizi ile veriler değerlendirilmiştir. BULGULAR: Çalışmaya katılan öğrencilerin %84.8'i kadın olup; yaş ortalaması 20.58±0.65'tür. Katılımcıların %69.0'ının çocuklarla iyi iletişim kurduğu, %64.8'inin çocuklarla vakit geçirmekten hoşlandığı, %29.0'ının ilişkilerinde güçlük yaşadığı ve %39.3'sinin hastayla iletişimde güçlük yaşadığı görülmektedir. Pediatri Hemşireliği Öğrencileri Klinik Rahatlık ve Endişe Değerlendirme Ölçeği Rahatlık ve Endişe alt boyutları puan ortalamaları sırasıyla 16.13±2.36, 13.40±3.11 olarak ve Etkili İletişim Becerileri Ölçeği Ego Dili, Etkin Dinleme, Kendini Açma, Empati, Ben Dili alt boyutlarının puan ortalamaları sırasıyla 21.47±4.41, 31.11±6.04, 16.37±2.82, 29.55±5.25, 24.61±3.23 olarak belirlenmiştir. Araştırmadaki öğrencilerin Pediatri Hemşireliği Öğrencileri Klinik Rahatlık ve Endişe Değerlendirme Ölçeği Rahatlık alt boyutu puan ortalaması ile Etkili İletişim Becerileri Ölçeği Kendini Açma, Empati ve Ben Dili alt boyutları puan ortalamaları arasında pozitif yönde ilişki bulunmaktadır (r=0.292, p=0.000; r=0.260, p=0.002; r=0.208, p=0.012). Öğrencilerin Pediatri Hemşireliği Öğrencileri Klinik Rahatlık ve Endişe Değerlendirme Ölçeği Endişe alt boyutu puan ortalaması ile Etkili İletişim Becerileri Ölçeği Kendini Açma, Etkin Dinleme ve Ben Dili alt boyutları puan ortalamaları arasında negatif yönde ilişki bulunmaktadır (r=-0.182, p=0.029; r=-0.174, p=0.036; r=-0.296, p=0.000). Öğrencilerin EİBÖ Ego Dili alt boyutu puan ortalaması ile Pediatri Hemşireliği Öğrencileri Klinik Rahatlık ve Endişe Değerlendirme Ölçeği Rahatlık ve Endişe alt boyutları arasında istatiksel olarak anlamlı ilişki bulunmamıştır (p>0.005) SONUÇ: Öğrencilerin pediatri kliniklerinde yaşadığı rahatlık ve endişe yaşamalarının etkili iletişim becerilerini kullanabilme veya kullanamama durumları ile ilişkili olduğu sonucuna varılmıştır. Pediatri kliniğinde uygulamaya çıkan hemşirelik öğrencilerinin endişe ve rahatlık seviyelerinin bilinmesi ve iletişim becerilerinin yüksek düzeyde kullanılması, ilerideki mesleki ve sosyal yaşantılarında stresle baş etme durumlarını olumlu yönde etkileyeceği, endişe seviyesini azaltabileceği ve uygulamalar sırasında klinik başarılarını arttırabileceği düşünülmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşirelik öğrencileri, etkili iletişim, pediatri kliniği, rahatlık, endişe.

S-05 TOPLUMUN SAĞLIK ÇALIŞANLARINA YÖNELİK ŞİDDETE BAKIŞI

Sözel Bildiri

Elif TEPELİ[1], Özgür EKEN[1], Öğr.Gör.Sevinç ŞIPKIN[1], Doç.Dr.Aysun BABACAN GÜMÜŞ[1],
[1]Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi,

Amaç: Bu çalışma sağlık çalışanlarına yönelik şiddeti toplumun nasıl değerlendirdiğini belirlemek amacıyla yapılmıştır. Yöntem: Çalışma Ekim-Aralık 2018 tarihleri arasında Çanakkale ve Aydın il merkezinde yaşayan 215 kişinin katılımı ile gerçekleştirilmiştir. Çalışmaya dahil edilmede gönüllülük esas alınmıştır. Çalışmada araştırmacılar tarafından hazırlanan Anket Formu kullanılmıştır. Veriler SPSS 22.0 programında tanımlayıcı istatistikler kullanılarak değerlendirilmiştir. Bulgular: Katılımcıların %55,8'i kadın, %44,2'si erkek, %56,7'si üniversite mezunu, %50,7'si evli, %59,5'i bir işte bireylerdir. Çalışmaya katılan bireylerin %87,9'u şiddet türlerini bildiğini ve bu bilgiyi %56,7 oranında sosyal medyadan öğrendiğini belirtmiştir. Katılımcıların %37,7'si sağlık çalışanlarına uygulanan şiddete şahit olmuş, şahit olduğu şiddeti fiziksel (%12,1), psikolojik (%8,4) ve cinsel şiddet (%1,9) olarak tanımlamıştır. Sağlık çalışanlarına yönelik şiddetin genellikle hekimlere (%70,7) ve hemşirelere (%54,9) yönelik olduğu düşünülmektedir. Sağlık çalışanlarına şiddeti en fazla oranda hasta yakınlarının (%92,1), sonra hastaların (%22,8) ve yöneticilerin (%16,3) uyguladığı düşünülmektedir. Sağlık çalışanlarına yönelik şiddetin nedenlerini; katılımcıların %20'si hizmeti alan kişilerin tutumları, %13'ü hizmeti verenlerinin tutumları, %12,6'sı sağlık sistemi ile ilgili faktörler olarak belirtmiştir. Ancak katılımcıların %51,2'si sağlık çalışanlarının da birbirine şiddet uyguladığını düşünmektedir. Bazı durumlarda sağlık çalışanlarına şiddeti gerekli bulanların oranı %16,7 iken, bazı durumlarda sağlık çalışanlarının şiddeti hak ettiğini düşünenlerin oranı %7'dir. Katılımcılara göre sağlık çalışanları en fazla oranda (%84,2) acil servislerde şiddete uğramaktadır. Sağlık çalışanlarının devlet hastanelerinde daha fazla şiddete uğradığı (%93), üniversite hastanelerinde bu oranın daha düşük olduğu düşünülmektedir (%21,4). Sağlık çalışanlarına şiddet uygulayan kişilerin özelliklerini katılımcıların %79.1'i "öfkeli", %31.6'sı "psikiyatrik hasta", %22.3'ü "ekonomik durumu yetersiz", %19'sı alkollü", %14.9'u "madde bağımlısı" kişiler olarak tanımlamıştır. Stresli aile üyelerinin varlığı (%49.3), aşırı kalabalık ve rahatsız edici ortamda çalışma (%40), yetersiz bilgi verilmesi (%33) sağlık çalışanlarına şiddet riskini artıran durumlar olarak belirtilmiştir. Katılımcılar şiddete maruz kalan sağlık çalışanlarının "performans kaybı" (%67.0) ve ruhsal/psikolojik problemler (%60.9) yaşadığını düşünmektedir. Katılımcılara göre kadın sağlık çalışanları (%69.1) erkeklere (%38.1) göre daha fazla şiddete maruz kalmaktadır. Katılımcıların %70.7'si sağlık çalışanlarına şiddeti engellenebilir bir durum olarak düşünmektedir. Sağlık çalışanına şiddet uygulandığında Beyaz Kod uygulamasını katılımcıların %38.6'sının bildiği, %61.4'ünün ise bilmediği bulunmuştur. Sağlık çalışanlarına şiddet bildirim numarasının 113 olduğu %75.3 oranında bilinmemektedir. Sonuç: Sağlık çalışanlarına yönelik şiddetin haklar ve yaptırımlar artırılarak engellenebilir olduğu düşünülmektedir. Toplum sağlık çalışanlarına yönelik şiddet konusunda bilgilendirilmeli ve farkındalığı arttırılmalıdır.

ANAHTAR KELİMELER: Sağlık çalışanlarına yönelik şiddet, toplum, bakış açısı

S-06 Doğum Sonu Dönemdeki Kadınların Aile Planlamasına Yönelik Tutumları ve İlişkili Faktörler

Sözel Bildiri

Gülbahar ÇELEN[1], İlknur GÖKŞİN[1],

Öz: Amaç: Aile planlaması, istenmeyen gebelikleri ve aşırı doğurganlığı önleyerek toplumun sağlık düzeyinin yükseltilmesinde rol oynayan önemli bir sağlık hizmetidir. Kadının ve çevresinde yaşayan bireylerin aile planlamasına yönelik olumlu tutumları, istendik aile planlaması davranışı sağlamada etkilidir. Tanımlayıcı türdeki bu araştırmada, lohusa kadınların aile planlamasına yönelik tutumları ve ilişkili faktörlerin belirlenmesi amaçlanmıştır. Yöntem: Araştırma 15 Eylül - 31 Aralık 2018 tarihleri arasında, Sağlık Bakanlığına bağlı Eğitim ve Araştırma hastanesinin kadın doğum servisindeki vajinal ve sezaryen doğum yapan 273 kadın ile yürütülmüştür. Araştırmanın yapıldığı kurumdan yazılı izin, kadınlardan sözel izin alınmıştır. Veriler, tanıtıcı bilgi formu ve Aile Planlaması Tutum Ölçeği (APTÖ) ile toplanmıştır. Verilerin analizi SPSS 23.0 istatistik programı kullanılarak yapılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde; sayısal değişkenler sayı ve yüzde dağılımı, ortalama ve standart sapma değeri ile gösterilmiştir. İki gruplu karşılaştırmalarda bağımsız gruplar t testi, üç ve daha fazla gruplu karşılaştırmalarda ise One Way Anova testi ve Tukey HSD testleri kullanılmıştır. Bulgular: Araştırmaya katılan kadınların yaş ortalaması 28.35±6.60 olarak belirlenmiştir. Kadınların %54.9'unun ilköğretim mezunu olduğu, %91.6'sının gelir getiren bir işte çalışmadığı, %76.6'sının sosyal güvencesinin olduğu, %71.1'inin çekirdek aileye sahip olduğu, %38.8'inin gelirinin giderinden az olduğunu, %65.9'unun gebeliğinin planlı olduğu, %72.5'inin bir daha çocuk sahibi olmayı düşünmediği, %52.7'sinin aile planlaması ile ilgili bilgileri komşu, akraba ve arkadaşından edindiği, %31.9'unun herhangi bir sağlık personelinden aile planlaması yöntemlerine yönelik danışmanlık hizmeti aldığı, %82.4'ünün son doğumundan sonra herhangi bir aile planlaması yöntemi kullanmayı düşündüğü, daha önce herhangi bir aile planlaması yöntemi kullanan kadın oranının %56.8 olduğu, en sık kullanılan yöntemin ise RİA olduğu belirlenmiştir. Kadınların APTÖ'den aldıkları puan ortalaması 114.76±13.45 (min=76, mak=161) olarak saptanmıştır. Kadınların APTÖ'nin alt boyutlarından olan "Toplumun Aile Planlamasına İlişkin Tutumu" alt boyutundan 51.04±7.31, "Aile Planlaması Yöntemlerine İlişkin Tutum" alt boyutundan 36.01±5.34, Doğuma İlişkin Tutum" alt boyutundan 24.22±3.93 puan aldıkları saptanmıştır. Sonuç ve Öneriler: Çalışmada kadınların AP'ye ilişkin tutumlarının istenen düzeyde olmadığı saptanmıştır. Doğum sonu dönemdeki kadınlara, aile planlamasına yönelik olumlu tutum geliştirmeleri amacıyla taburcu olmadan önce aile planlaması yöntemleri ile ilgili eğitim ve danışmanlık hizmetinin verilmesi ve bu hizmetlere ulaşım hakkında yeterli bilgilendirme yapılması önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: Kadın, Aile planlaması, Tutum, Hemşirelik

S-07 Hemşirelik Son Sınıf Öğrencilerinin Bilgi Arama Davranışları Ve Kanıta Dayalı Uygulamalara Yönelik Tutumlarının İncelenmesi

Sözel Bildiri

Yaprak Sarıgöl Ordin[1], Buket Çelik [1], Yeter Esen [2], Zuhal Ergüz[2],

[1]Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Cerrahi Hastalıkları Anabilim Dalı, [2]Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi,

Giriş: Teknoloji ve sağlık alanında ilerlemeler ile bilgiler hızlı bir şekilde gelişim göstermekte ve değişmektedir. Bu değişimler topluma sunulan sağlık hizmetinde geleneksel uygulamaların yerini kanıta dayalı uygulamaların almasını zorunlu kılmıştır. Sağlık hizmeti sunulan yerlerde kanıta dayalı bilgilerin uygulamaya aktarılmasında tüm sağlık çalışanlarına özellikle hemşirelere önemli sorumluluklar düşmektedir. Amaç: Çalışmanın amacı dördüncü sınıf hemşirelik öğrencilerinin bilgi arama davranışlarını ve kanıta dayalı uygulamalara yönelik tutumlarını belirlemektir. Metod: Araştırma tanımlayıcı kesitsel tiptedir. Araştırma Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi'nde yürütülmüştür. Araştırmanın örneklemini, dördüncü sınıf hemşirelik öğrencileri (n= 260) oluşturmuştur. Araştırma verileri "Bilgi arama Davranışları Formu" ve "Kanıta Dayalı Hemşireliğe Yönelik Tutum Ölçeği" kullanılarak toplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde, tanımlayıcı istatistikler (sayı, yüzde, ortalama vb.), Mann Whitney U, Kruskall Wallis ve sperman korelasyon analizleri kullanılmıştır . Bulgular: Çalışmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 22.23±1.08 ve % 75.80'i kızdır. Öğrencilerin kanıta dayalı hemşireliğe yönelik tutum ölçeği puan ortalaması 47.08±5.26'dır. Öğrencilerin %91.20'si bilgi arama kaynağı olarak klinik hemşirelerinden, %89.60'ı ise ders notlarından yararlanmıştır. Bilgi arama kaynaklarının seçiminin ve akademik başarının öğrencilerin kanıta dayalı yönelik tutumlarını etkilemediği saptanmıştır. Öğrencilerin kanıta dayalı hemşireliğe yönelik tutum ölçeği puan ortalaması ile cinsiyet arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuş ve erkek öğrencilerin kanıta dayalı hemşireliğe yönelik tutumlarının kız öğrencilere göre daha yüksek olduğu saptanmıştır ($p<0.05$). Sonuç: Bu araştırmada, öğrencilerin kanıtada dayalı hemşireliğe yönelik tutumları incelenmiş ve erkek öğrencilerin tutumlarının daha olumlu olduğu bulunmuştur. Öğrencilerin akademik başarı puanları ile kanıta dayalı hemşirelik tutumları arasında ilişki olmadığı saptanmıştır. Öğrencilerin bilgi kaynağı olarak kanıt düzeyi ve güvenirliği düşük olan kaynakları kullandığı görülmüştür. Hemşirelik öğrencilerinin güvenilir bilgi kaynakları kullanımı ve kanıta dayalı hemşirelik tutumlarını geliştirmeye yönelik olarak eğitimlerin düzenlenmesi ve girişimsel çalışmaların yapılması önerilir.

ANAHTAR KELİMELER: hemşirelik öğrencileri, bilgi arama davranışı, kanıta dayalı uygulama

S-08 Hemşirelik Öğrencilerinin Kültürel Zekâ Düzeylerinin Değerlendirilmesi

Sözel Bildiri

Kadriye ÖZKOL KILINÇ[1], Muhammet ALTINDAŞ[1], Havva ÖZTÜRK[1],

[1]Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Trabzon/Türkiye,

Bu çalışma, hemşirelik öğrencilerinin kültürel zekâ düzeylerini değerlendirmek için yürütülmüştür. Tanımlayıcı nitelikteki bu araştırma, hemşirelik bölümünde okuyan 462 öğrenciyle gerçekleştirilmiştir. Veriler, bilgi formu ve Kültürel Zekâ Ölçeği kullanılarak toplanmış; sayı, yüzde, ortalama, ANOVA, Kruskall Wallis testi, t testi, Mann Whitney-U testi ile analiz edilmiştir. Öğrencilerin kültürel zeka ölçeği toplam puan ortalaması 3.46±0.63, üst biliş puan ortalaması 3.86±0.92, biliş puan ortalaması 2.91±0.84, motivasyon puan ortalaması 3.63±0.83 ve davranış puan ortalaması 3.65±0.80'dir. Erkek öğrencilerin bilişsel kültürel zekâları; birinci sınıf, sağlık meslek lisesi mezunu, demokratik aileye sahip öğrencilerin üst bilişsel kültürel zekâları; Karadeniz Bölgesi dışında diğer bölgelerden gelen ve çalışan öğrencilerin motivasyonel kültürel zekâları; hemşirelik okumaktan memnun olan öğrencilerin davranışsal kültürel zekâları yüksektir. Annesinin eğitim düzeyi üniversite olan öğrencilerin toplam, ortaokul/lise olan öğrencilerin bilişsel kültürel zekâları yüksektir. Ayrıca kültürel zekâ ile ilgili eğitim/ders alan öğrencilerin toplam ve bilişsel kültürel zekâları; kendini kültürel olarak duyarlı bulan öğrencilerin toplam ve tüm alt boyutlarda kültürel zekâları yüksektir ($p<0.05$). Hemşirelik öğrencilerinin kültürel zekâ düzeyleri yüksektir ve annelerin eğitim düzeyleri, konuya ilişkin eğitim alma ve kültürel duyarlılığa sahip olma durumları öğrencilerin kültürel zekâ düzeylerini genel olarak etkilemektedir.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşirelik, kültür, öğrenciler.

S-09 Hemşirelik Öğrencilerinin Kültürlerarası Duyarlılıkları ile Dünya Vatandaşlığı için Karakter ve Değerler Algıları

Sözel Bildiri

Hanife Durgun[1], Edanur Uzunsoy[1], Aybüke Tümer[1], Kardelen Huysuz[1],

[1]Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi,

Amaç: Hemşirelikte bakım verilen bireylere karşı kültürel duyarlılığın önemi ve bu konuda dünya vatandaşlığı kavramının örtüşüyor olması, günümüzde lisans düzeyinde eğitim alan hemşirelik öğrencilerinde kültüre duyarlı bakım verebilmeyi ön plana çıkarmaktadır. Bu kapsamda bu çalışmanın amacı; hemşirelik öğrencilerinin kültürlerarası duyarlılıkları ile dünya vatandaşlığı için karakter ve değerler algılarını belirlemek amacıyla yapıldı. Yöntem: Tanımlayıcı- kesitsel türde gerçekleştirilen araştırmanın evrenini, Ordu'da bir sağlık bilimleri fakültesi hemşirelik bölümünde 2018-2019 eğitim- öğretim yılında öğrenim gören toplam 404 öğrenci, örneklemi ise; örneklemini ise olasılıksız örnekleme yöntemlerinden gelişigüzel örnekleme yöntemi ile belirlenen ve çalışmaya katılmayı kabul eden 318 öğrenci oluşturdu Araştırmada veri toplama aracı olarak Kişisel Bilgi Formu, Kültürlerarası Duyarlılık Ölçeği ve Dünya Vatandaşlığı için Karakter ve Değerler Ölçeği kullanıldı. Çalışmada elde edilen bulgular, IBM SPSS Statistics 22 (IBM SPSS, Türkiye) programı kullanılarak analiz edildi. Bulgular: Hemşirelik öğrencilerinin yaş ortalaması 20,17±1,61 yıl, % 74,8'i kadın, %30,5'i üçüncü sınıf öğrencisi, %58,5'i yaşamının büyük bir kısmını metropol/şehirde geçirmiş, %71,1'inin hemşirelik mesleğini isteyerek, %51,3'ünün iş bulma kolaylığı nedeni ile tercih ettiği, %74,5'inin hemşireliğe bakış açısının olumlu olduğu, %62,6'sının yabancı dil bilmediği ve %57,9'unun faklı kültürlerle bir arada yaşama deneyiminin olduğu saptandı. Öğrencilerin Kültürlerarası Duyarlılık Ölçeği puan ortalamasının 76,00±6,65, Dünya Vatandaşlığı için Karakter ve Değerler Ölçeği puan ortalamasının ise 49,31±6,78 olduğu belirlendi. Kültürlerarası Duyarlılık Ölçeği ile Dünya Vatandaşlığı için Karakter ve Değerler Ölçeği puanları arasında pozitif yönde, istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunduğu ancak bu ilişkinin zayıf düzeyde olduğu saptandı (r:0,139, p:0,013; $p<0,05$). Sonuç: Bu sonuçlar doğrultusunda, öğrencilerin kültürlerarası duyarlılıklarının orta düzeyde olduğu, dünya vatandaşlığı için karakter ve değerler algılarının orta düzeyin üzerinde olduğu görülmektedir. Hemşirelik öğrencilerinde kültürlerarası duyarlılık ve dünya vatandaşlığı için karakter ve değerler algılarını etkileyen etmenler söz konusudur. Öğrencilerin kültürlerarası duyarlıklarını ve dünya vatandaşlığı için karakter ve değerler algılarını arttırmak için farkındalık oluşturulmalıdır.

ANAHTAR KELİMELER: Kültürlerarası duyarlılık, kültürlerarası hemşirelik, dünya vatandaşlığı, değerler, karakter.

S-10 Hemşirelik Öğrencilerinin Araştırmaya, Gelişmelere Karşı Farkındalık ve Tutumlarının Değerlendirilmesi

Sözel Bildiri

Selin Dinçer [1], Yıldız Deniz[1], Özlem Eker[1], Pelin Karaçay[1], Özlem Yazıcı[2],

[1]Koç Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi,

Hemşirelik öğrencilerinin eleştirel düşünebilen, sorgulayan, bilimsel kanıtları kullanabilen ve mezun olduğunda da kanıtları üretebilen bir meslek üyesi olarak yetiştirilmeleri önemlidir. Bu araştırma, hemşirelik lisans öğrencilerinin araştırmaya, gelişmelere karşı farkındalığı ve tutumlarını belirlemek ve karşılaştırmak amacıyla yapıldı. Araştırmaya İstanbul'daki iki vakıf üniversitesinde okuyan toplam 182 hemşirelik öğrencisi katıldı. Araştırmanın verileri öğrencilerin tanıtıcı bilgilerinin ve "Hemşirelik Öğrencilerinin Araştırma ve Gelişmelere Karşı Farkındalık ve Tutumu Ölçeği"nin olduğu veri toplama formu ile toplandı. Verilerin toplanmasına Koç Üniversitesi Etik Kurulundan onay alındıktan sonra başlandı. Araştırmada verilerin analizi SPSS for Windows 23.0 (Statistical Package for the Social Sciences) programı kullanılarak yapıldı. Araştırma kapsamına alınan öğrencilerin yaş ortalaması 20,91±1,93, %80,2'si kadın ve %30,2'si birinci sınıf öğrencisi, %64,3'ü Anadolu lisesi mezunudur. Öğrencilerin %60,4'ü araştırma ile ilgili herhangi bir ders almadığını, %79,7'si araştırma deneyiminin olmadığını, %72,5'i bilimsel yayın takip etmediğini, %46,2'si bilimsel dergileri hiç okumadığını, %96,7'si herhangi bir dergiye abone olmadığını ve %63,7'si kanıta dayalı bilgiye nasıl ulaşabilecekleri ile ilgili eğitim almadıklarını düşündüklerini belirtti. Hemşirelik öğrencilerinin araştırmaya, gelişmelere karşı farkındalık ve tutumu ölçeğinden aldığı toplam puan 128±16,0 (min-max-51-145) olarak bulundu. Hemşirelik öğrencilerinin araştırmaya, gelişmelere karşı farkındalık ve tutumu ölçeğinden aldıkları toplam puan ile cinsiyet, araştırma deneyimi, bilimsel yayın takip etme, bilimsel dergi okuma sıklığı, kanıta dayalı bilgiye ulaşmak ile ilgili eğitim aldığını düşünme durumu arasında anlamlı istatistiksel fark bulundu. Ölçeğin toplam puanı ile yaş, sınıf, mezun olduğu lise türü, araştırma ile ilgili ders alma durumu ve bilimsel dergiye abone olma arasında anlamlı istatistiksel bir fark bulunmadığı saptandı. Hemşirelik öğrencilerinin araştırmaya, gelişmelere karşı farkındalık ve tutum düzeylerinin iyi olduğu saptandı. Sonuç olarak, hemşirelik öğrencilerine eğitimleri süresince bilimsel bilgiye nasıl ulaşacakları ile ilgili eğitimler verilmeli, kanıta dayalı bilgileri ödevlerinde kullanmaları istenmeli ve araştırma projelerinde yer almaları desteklenmelidir.

ANAHTAR KELİMELER: araştırma tutumu, hemşirelik öğrencileri, farkındalık

S-11 Hemşirelik Bölümü Öğrencilerinin Cinsel Yolla Bulaşan Hastalıklara İlişkin Bilgi Düzeylerinin İncelenmesi

Sözel Bildiri

Ümmüye SEDAKATLI[1], Yasemin ERTUĞRUL[1], İlknur GÖKŞİN[1],

Öz: Amaç: Cinsel yolla bulaşan hastalıkların görülme sıklığı yıldan yıla artmaktadır. Bu hastalıklara yakalanma açısından riskli grupta bulunan gençlerin, cinsel sağlıklarını koruyabilmek için gerekli bilgi ve becerilere sahip olmaları, doğru bilgiye kolay bir şekilde ulaşmaları oldukça önemlidir. Bu araştırmada, hemşirelik öğrencilerinin cinsel yolla bulaşan hastalıklar hakkındaki bilgi düzeylerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Yöntem: Tanımlayıcı nitelikteki bu araştırma 15 Ekim - 31 Aralık 2018 tarihleri arasında, Aksaray Üniversitesi'nde öğrenimine devam eden 264 öğrenci ile yürütülmüştür. Veriler, Tanıtıcı Bilgi Formu ve Cinsel Temasla Bulaşan Hastalıklar İle İlgili Bilgi Testi (CTBH Bilgi Testi) ile toplanmıştır. Araştırmanın yapıldığı kurumdan yazılı izin, öğrencilerden sözel izin alınmıştır. Verilerin analizi SPSS 23.0 istatistik programı kullanılarak yapılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde; sayısal değişkenler sayı ve yüzde dağılımı, ortalama ve standart sapma değeri ile gösterilmiştir. Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 20.43±1.93 olarak belirlenmiştir. Öğrencilerin %65.5'inin kız öğrenci olduğu, %95.1'inin cinsel yolla bulaşan hastalıklar hakkında bilgisinin olduğu, bu öğrencilerin %49.2'sinin bilgi kaynağının üniversitede eğitim aldıkları bölüm olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin; %68.9'u "cinsel yolla bulaşan hastalıkların belirtilerinin her zaman farkedilmeyebileceği", %54.2'si "cinsel yolla bulaşan hastalıkların tedavi edilmemesinin kısırlığa neden olabileceği", %63.6'sı "prezervatif kullanımının cinsel yolla bulaşan hastalıklardan korunmada etkinliği yüksek bir yöntem olduğu", % 80.3'ü "birden fazla cinsel partnerin cinsel yolla bulaşan bir hastalığa yakalanma riskini arttırdığı", %73.9'u ise " cinsel yaşamı aktif olan kadınların düzenli olarak doktora gitmesi ve smear testi yaptırması gerektiği" ile ilgili sorulara doğru yanıt vermişlerdir. Öğrencilerin 36 sorudan oluşan CTBH Bilgi Testi'ndeki sorulara verdikleri doğru yanıtlarının ortalaması 23.10±7.23, yanlış yanıtlarının ortalaması ise 15.26±4.45 olarak saptanmıştır. Üçüncü ve dördüncü sınıf öğrencilerinin verdikleri doğru yanıt sayıları, birinci sınıf öğrencilerinden yüksek olarak belirlenmiştir (F=17.96; p=0.000). Sonuç ve Öneriler: Hemşirelik bölümü öğrencilerinin genel olarak cinsel yolla bulaşan hastalıklar hakkında bilgi sahibi olduğu, Kadın Sağlığı ve Hastalıkları dersini alan üçüncü ve dördüncü sınıf öğrencilerinin cinsel yolla bulaşan hastalıklar ile ilgili bilgisinin birinci ve ikinci sınıf öğrencilerinden daha fazla olduğu belirlenmiştir. Cinsel yolla bulaşan hastalıklar ile ilgili ülkemizdeki tüm üniversite gençliğini temsil edecek geniş kapsamlı araştırmaların yapılması önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: Cinsel yolla bulaşan hastalıklar, öğrenci, hemşirelik, bilgi düzeyleri

S-12 Yaşam Boyu Öğrenmeye ve Ekip İşbirliğine Açık Bir Grup muyuz?

Sözel Bildiri

Gonca AKTAY[1], N. Şayestenur KARABEY[1], Sema UYSAL[1], Kamuran CERİT[1], Tangül AYTUR ÖZEN[1],

[1]Süleyman Demirel Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü,

Giriş: Yaşam boyu öğrenme ve ekip işbirliği 21. yüzyıl bilgi toplumunun getirdiği iki önemli kavramdır. Hemşirelikte yaşam boyu öğrenme ve ekip işbirliği kaliteli bakımın bir parçasıdır. Öğrenci hemşirelerde bu tutumların öğrencilik döneminde belirlenerek geliştirilmesi önemlidir. Amaç: Bu araştırma, hemşirelik öğrencilerinin yaşam boyu öğrenme eğilimleri ve ekip çalışması tutumlarının belirlenerek aralarındaki ilişkinin incelenmesi amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır. Gereç ve Yöntem: Araştırmanın örneklemini, bir kamu üniversitesinde eğitim gören 142 birinci ve 110 dördüncü sınıf olmak üzere toplam 252 öğrenci hemşire oluşturmaktadır. Veriler, 15 soruluk "Sosyo-demografik Veri Formu", "Ekip Çalışması Tutumları Ölçeği" ve "Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri Ölçeği" kullanılarak toplanmıştır. Elde edilen veriler; sayı, yüzde, aritmetik ortalama, korelasyon, student t-testi, varyans analizi ve Kruskal Wallis testiyle değerlendirilmiştir. Bulgular: Öğrencilerin % 80,2'si kadın % 19,8'si erkek, %56,3'ü birinci sınıf, % 43,7'si dördüncü sınıf ve genel not ortalamaları % 41,4'ünün 2,5-2,99 arasındadır. Öğrencilerin %65,6'sı ilde yaşamakta, %79,8'i Anadolu lisesi mezunudur. Sivil toplum kuruluşlarına üye olma oranı % 21,8, lisansüstü eğitime devam etmek isteyenlerin oranı da %52,8'dir. Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri Ölçeğinin cronbach's alfa değeri 0,92 ve Ekip Çalışması Tutumları Ölçeğinin cronbach's alfa değeri 0.95 olarak hesaplanmıştır. Araştırma bulgularına göre; öğrencilerin ekip çalışması tutumlarının yüksek, yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin ise düşük düzeyde olduğu saptanmıştır. Erkek öğrencilerin, sivil toplum örgütüne üye olmayanların, lisansüstü çalışmayı istemeyenlerin ve not ortalaması 2,50'nin altında olanların yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin yüksek olduğu bulunmuştur. Ekip çalışmasına yönelik tutumlar incelendiğinde; kız öğrencilerin, dördüncü sınıfların, sivil toplum örgütüne üye olanların ve lisansüstü eğitim yapmayı isteyenlerin puanları istatistiksel olarak yüksek bulunmuştur ($p<0,05$). Ekip çalışması tutumları ölçeğinde "Liderler ekip üyeleri arasında bilgi paylaşımı için fırsatlar yaratmalıdırlar","Liderler için ekip üyeleriyle bilgi paylaşımı önemlidir.", "Ekip liderleri gerektiğinde ekip üyelerinin birbirine yardım etmelerini sağlamalıdır" maddeleri en yüksek puan ortalamasına sahip maddelerdir. Öğrencilerin ekip çalışması tutumları ile yaşam boyu öğrenme eğilimleri arasında negatif yönde zayıf düzeyde istatistiksel olarak anlamlı ilişki saptanmıştır ($p<0,05$).Sonuç ve Öneriler: Erkek öğrencilerin ve birinci sınıf öğrencilerin konu ile ilgili desteklenmesi, tüm öğrencilerin sivil toplum örgütlerine üyelik konusunda teşvik edilmesi önerilebilir. Öğrencilerin yaşam boyu öğrenme becerilerinin güçlendirilerek ekip çalışması desteklenebilir.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşirelik, öğrenci, yaşam boyu öğrenme, ekip işbirliği.

S-13 HEMŞİRELERİN MESLEKTE PROFESYONEL TUTUMLARI İLE ALGILADIKLARI STRES DÜZEYİ ARASINDAKİ İLİŞKİ

Sözel Bildiri

Elif Şeyma Güneş[1],

[1]İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ /HEMŞİRELİK ÖĞRENCİSİ,

HEMŞİRELERİN MESLEKTE PROFESYONEL TUTUMLARI İLE ALGILADIKLARI STRES DÜZEYİ ARASINDAKİ İLİŞKİ ÖZET Amaç: Bu çalışmanın amacı hastanede çalışan hemşirelerin meslekte profesyonel tutumları ile algıladıkları stresin düzeyi arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla yapılmıştır. Yöntem: Tanımlayıcı tipteki bu araştırmanın örneklemini araştırma Malatya Eğitim ve Araştırma Hastanesinde 05.01.2019-10.02.2019 tarihleri arasında dahili ve cerrahi kliniklerde çalışan 180 hemşire oluşturmuştur. Araştırmada veriler hemşireleri tanıtım formu, Algılanan Stresin etkisi ölçeği ve Meslekte Profesyonel Tutum envanteri kullanılarak toplanmıştır. Değerlendirmede tanımlayıcı istatistikler, Student t-testi, One-Way ANOVA ve Korelasyon istatistik analiz yöntemleri kullanılmıştır. Bulgular: Hemşirelerin yaş ortalaması 34.82±1.28, çalıştıkları süre 12.26±10.02 olup, hemşirelerin %71.1 kadın, %60.6'sı evli, % 49.4'ünün Lisans mezunu olduğu saptanmıştır. Hemşirelerin meslekte algılanan stres ölçek puan ortalaması 26.87±6.86, Meslekte profesyonel tutum envanteri puanı ortalaması 59.88±10.02 dir. Araştırmada hemşirelerin eğitim düzeyi ile meslekte profesyonel tutum envanteri toplam puan ortalaması arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur (p=0.030). Eğitim düzeyi yükseldikçe meslekte profesyonellik düzeyinin de yükseldiği görülmüştür. Araştırmada hemşirelerin yaş ve meslekte çalıştığı süre ile Meslekte Profesyonellik envanteri arasında negatif yönde bir ilişki saptanmıştır (p<0.001, r=-.308; p<0.001, r=-.298). Araştırmada hemşirelerin meslekte algıladıkları stres puanı ile Meslekte profesyonel tutum envanteri arasında pozitif yönde bir ilişki saptanmıştır (p<0.001,r=.271). Buna göre hemşirelerin meslekte algıladıkları stres düzeyi yükseldikçe meslekteki profesyonellik düzeylerinin de yükseldiği saptanmıştır. Sonuç: Buna çalışmadaki hemşirelerin orta düzeyde bir strese sahip oldukları ve düşük düzeyde meslekte profesyonel tutuma sahip oldukları belirlenmiştir ve profesyonellik kapsamında kendilerini geliştirmeleri gerektiği kanaatine varılmıştır. Buna göre hemşirelerin profesyonel tutumlarını arttırıcı ve stres düzeylerini kontrol edici mesleki eğitimler düzenlenmelidir. Profesyonellik yolunda ilerlemenin en temel yolu, hemşirelerin mevcut mesleki durumları ile ilgili farkındalıklarının artırılması, meslek adına yeni bir bakış açısının kazanması için hemşirelik mesleği üyelerinin birlikte hareket etmeleri sağlanmalıdır. Anahtar Kelimeler: Hemşirelik, Meslekte stres, Meslekte Profesyonel Tutum

ANAHTAR KELİMELER: Hemşirelik, Meslekte stres, Meslekte Profesyonel Tutum

S-14 Ruh Sağlığı Ve Hastalıkları Hemşireliği Dersini Alan 4. Sınıf Hemşirelik Öğrencilerinin Vardiya/Nöbet Teslimi Konusundaki Görüşleri

Sözel Bildiri

Ayşe Gül Yavaş Ayhan[1], Canan Ayaşlı[1],

[1]Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi,

Amaç: Araştırmanın amacı, klinikte yapılan nöbet / vardiya tesliminin, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği dersini alan 4. Sınıf Hemşirelik öğrencilerinin mesleki gelişimlerine, hasta bakımına ve ekip işbirliğine etkisi konusundaki görüşlerini değerlendirmektir. Yöntem: Araştırmanın örneklemini 2018-2019 eğitim öğretim yılı güz döneminde, Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü 4.sınıf öğrencilerinden, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği dersini alan 44 öğrenci oluşturmuştur. Araştırma bilgilendirilmiş onamı alınan 44 son sınıf öğrencisinin gönüllü katılımı ile karma tipte yapılmıştır. Veriler araştırmacılar tarafından oluşturulan iki bölümlü Veri Toplama Formu ile toplanmıştır. Tanıtıcı bilgi formu olan ilk bölümde öğrencilere demografik özellikleri ve uygulama yaptıkları klinikte rutin (günlük) olarak teslim yapılıp yapılmadığı, teslim süresi, teslimin içeriği, teslimin nerede yapıldığı ve teslimin etkili yapılıp yapılmadığı soruları sorulmuştur. İkinci bölümde ise nöbet/vardiya tesliminin etkili/etkisiz yapılma nedeni, mesleki gelişime, hasta bakımına ve ekip işbirliğine etkileri ve nöbet/vardiya teslimi konusundaki önerileri sorulmuş, veriler yazılı olarak toplanmıştır. Nicel veriler bilgisayar ortamında tanımlayıcı istatistiklerle değerlendirilmiştir. Nitel verilerin analizi ''içerik analizi'' ile yapılmıştır. Bulgular: Araştırmaya katılan 21-25 yaş aralığındaki öğrencilerin yaş ortalaması 21,86'dır. Araştırma sonucunda, nöbet/vardiya teslimi yapılmasının Ruh Sağlığı ve Hastalıkları dersini alan öğrencilere yönelik öğrenme, farkındalık, profesyonellik, koordinasyon, klinik koşullar ve inanç/değerler temaları olmak üzere altı alanda katkı sağladığı; yapılmamasının ise klinik koşullar, profesyonellik, öğrenme, farkındalık, koordinasyon ve inanç/değerler temaları olmak üzere altı alanda öğrencileri olumsuz etkilediği belirlenmiştir. Sonuç: Araştırma sonucunda, düzenli yapılan nöbet/vardiya tesliminin öğrenciler üzerinde katkısının olduğu ve genel olarak nöbet/vardiya tesliminin etkili yapıldığı (%54,5) belirlenmiştir. Öğrencilere katkısının artırılması için nöbet/vardiya teslimi süreciyle ilgili olarak daha fazla çalışma yapılmasına gereksinim vardır.

ANAHTAR KELİMELER: nöbet/vardiya teslimi, mesleki kılavuz, hasta bakımı, hemşirelik öğrencileri

S-15 HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN SPİRİTÜEL BAKIM FARKINDALIĞI

Sözel Bildiri

Nisanur Bay[1], Betül Yıldız[1], Yeşim Ceylantekin[1], Dilek Öcaln[1],

[1]Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Fakültesi,

Giriş: Spiritualite kavramı "maneviyat, manevi değerlere bağlılık" olarak tanımlanmaktadır (Eğlence ve Şimşek, 2014). Sağlıkta Bütüncül Sağlık Bakım Modeli'nin kullanımı ile birlikte özellikle hemşirelik bakımında spiritüel bakımında iyi değerlendirilmesi gereği ön plana çıkmıştır (Ercan ve ark., 2018). Maneviyat, sağlık-hastalık kavramlarını etkilemekte, kişilerin iyilik durumlarında belirleyici olmakta, yaşam kalitesini arttırmakta, stresle baş etme yeteneğinde olumlu etkileri olmakta ve hastalığından anlam bulma yeteneğini arttırmaktadır (Gönenç ve ark, 2016; Kavak ve ark, 2014). Spiritüel hemşirelik bakımı fiziksel hastalıklar, emosyonel stres ya da ölüm gibi akıl, beden ve ruh arasında uyumsuzluk yaşadığında kişinin spiritüel baş etme stratejilerini ve yaşam kalitesini artırır. Bu nedenle spiritüel uygulama girişimlerinin hasta bakımının ayrılmaz bir parçasıdır (Çetinkaya ve ark, 2007;Yılmaz, 2011). Amaç: Tanımlayıcı tipte olan araştırma, hemşirelik öğrencilerinin spiritüel bakım ve spiritüel bakıma ilişkin farkındalığını belirlemek amacıyla yapıldı. Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı tipte araştırmanın örneklemini, Afyon Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik bölümü 2.,3.,4. sınıfta okuyan 202 öğrenci oluşturdu. Çalışmada literatür ışığında araştırmacılar tarafından geliştirilen "Öğrenci Bilgi Formu" ve "Spiritüel Bakım Bilgi Değerlendirme Formu" kullanıldı. Veriler Kasım 2018-Şubat 2019 tarihleri arasında toplandı. Verilerin istatistiksel değerlendirilmesinde frekans, chi- kare ve korelasyon analizi kullanıldı. Çalışma için etik kurul izni ve gönüllü öğrencilerden onam alındı. Bulgular: Öğrencilerin yaş ortalaması 21±2.82(min=18; max=24)'dir. Öğrencilerin %76.2'si kız, %58.4'ünün ekonomik durumu orta düzeydedir. Öğrencilerin %74.3'ü spiritüel bakım hakkında bilgi sahibi değildir (%19.3'ü kesinlikle yok, % 30.7'si pek fikrim yok, %24.3'ü hiç fikrim yok). Öğrencilerin %57.9'u spiritüel bakımın gerekli olmadığını, %38.6'sı her insanın spiritüel bir boyutu olduğunu düşünmektedir. Öğrencilerin %39.6'sı manevi değerlerine saygı duydukları hastaların, öğrencilere karşı olumlu tutum sergileyeceğini ifade etmiştir. Cinsiyet ile spirütel bakım tanımını bilme durumları arasında anlamlı bir fark bulunmuştur ($p<0.05$). Çalışmaya katılan erkeklerin %27'si spiritüel bakım tanımını bilmektedir. Öğrencilerin %72.2'si hemşirelik eğitiminde ve hizmet içi eğitimlerle manevi bakım eğitimi verilmesi gerektiğini düşünmektedir. Sonuç: Bulgular hemşirelik öğrencilerinin spiritüel bakım tanımı bilmediğini ve bu konuda farkındalık oluşturmadığını göstermiştir. Bu bağlamda hemşirelik eğitiminde ve bakımında spiritüel bakım konusuna yer verilmesi, hizmet içi eğitimlerin düzenlenmesi önerilebilir.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşire, Maneviyat, Öğrenci, Spiritüel Bakım.

S-16 HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN AKILCI İLAÇ KULLANIMI VE İLAÇ KULLANIM ALIŞKANLIKLARININ BELİRLENMESİ

Sözel Bildiri

Elif Yenclek[1], Funda Çetinkaya[2],
[1]Aksaray Üniversitesi/Hemşirelik Bölümü Öğrenci, [2]Aksaray Üniversitesi/Hemşirelik Bölümü, Dr. Öğr. Üyesi,

Amaç: Akılcı ilaç kullanımında hemşireler önemli bir rol oynamaktadır. Hemşirelerin akılcı ilaç kullanımı konusundaki eğitimleri okulda başlamalıdır. Bu çalışma hemşirelik öğrencilerinin akılcı ilaç kullanımı ve ilaç kullanım alışkanlıklarını değerlendirmek amacıyla yapılmıştır. Gereç ve Yöntem: Araştırma tanımlayıcı türde çalışmadır. Araştırmanın evrenini, Aksaray Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi'nin hemşirelik bölümü öğrencileri oluşturmaktadır. Örnekleme seçimine gidilmeyerek çalışmaya katılmayı kabul eden 158 öğrenci örnekleme alınmıştır. Veriler literatür bilgileri doğrultusunda öğrencilerin akılcı ilaç kullanımı ve ilaç kullanım alışkanlılarını belirlemeye yönelik hazırlanan anket formu kullanılarak toplanmıştır. Veriler toplanmadan önce etik kurul ve fakülte yönetiminden yazılı izinler alınmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde SPSS 16.0 programında yapılmıştır. Verilerin sayı, yüzde dağılımları ve ortalama değerlerine bakılmıştır. Bulgular: Öğrencilerin yaş ortalaması 20.52±2.64'dür. Öğrencilerin %69'u (n=109) kadın, %31'i (n=49) erkek öğrencidir. Öğrencilerin %5.1'inin (n=8) kronik hastalığı olduğu, %51.3'ünün (n=81) ailesinde sürekli olarak ilaç kullanan kişilerin olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin %62.7'sinin son bir ay içerisinde ilaç kullanmış olduğu ilaç kullanma sebebinin %68.4 (n=108) ağrı kesmek amacı ile ağrı kesici ilaç kullandıkları saptanmıştır. İlacı kullanan öğrencilerin %61.4'ünün (n=97) ilacı reçete edilmesi sonucu kullandığı belirlenmiştir. Öğrencilerin %94.9'unun (n=150) kullandığı ilaç hakkında bilgi sahibi olduğunu ve bilgiyi %63.9 (n=101) ile ilacın prospektüsünden edindiği tespit edilmiştir. Öğrencilerin %17.7'sinin (n=28) ilaç kullanırken yan etki ile karşılaştığı yan etki sonucu %55.7 (n=88) öğrencinin hekimine başvurduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin %63.3'ü (n=100) hastalığında iyileşme olduğunda hekime sormadan ilacını kestiğini ifade etmiştir. Öğrencilerin %56.2'si evlerinde fazla ilaç bulunduğunu, %43 öğrenci tarihi geçmiş fazla ilaçları çöpe atarak imha ettiklerini belirtmiştir. Öğrencilerin ilaçları nerede saklarsınız sorusuna %41.1 buzdolabında sakladığını belirtmiştir. Öğrencilerin %81'i hasta olduklarında alternatif tedavi yöntemlerini kullandıklarını, %71.5'i sağlık çalışanı olmayan biri tarafından öneride bulunulan ilacı kullanamayacağını fakat %62.7'si hasta olduğunda doktora danışmadan daha önce evde bulunan ilaçları kullandıklarını ifade etmiştir. Öğrencilerin %84.2 ilaç kullanmadan önce son kullanma tarihini kontrol ettiğini belirtmiştir. Ayrıca öğrencilerin %70.3'ü hasta olmadan aile hekimliğine ilaç yazdırmak için gittiğini ve %45.6'sı ilacı doktor yada eczacının anlattığı şekilde almadığını, belirtmiştir. Öğrencilerin kullandığınız bir ilaç iyi geldiğinde tekrar kullanır mısınız sorusuna %51.9'u hayır cevabını verirken %48.1'i evet cevabını vermiştir. Sonuç: Aksaray Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik bölümü öğrencilerinin akılcı ilaç kullanım bilgilerinin yeterli düzeyde olmadığı, akılcı ilaç kullanım dersleri ile bilinç düzeyinin artırılması gerektiği düşünülmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: Öğrenci, akılcı ilaç kullanımı

S-17 HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN BASINÇ YARALARINI ÖNLEMEYE YÖNELİK TUTUMLARI

Sözel Bildiri

ÖZNUR GÜRLEK KISACIK[1], Sabire NUR ÇINAR[1], Tuğçe AYŞAKAR[1],

[1]Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü,

Giriş: Basınç ülserleri, bilim ve teknolojideki gelişmelere ve sarf edilen çabalara rağmen güncelliğini korumaya devam eden ciddi, yaygın, önlenebilir bir sağlık bakım problemi olmaya devam etmektedir. Amaç: Bu çalışmanın amacı, hemşirelik öğrencilerinin basınç yaralarını önlemeye yönelik tutumlarını belirlemektedir. Yöntem: Tanımlayıcı tipte olan bu araştırma 01.12.2018-31.01.2019 tarihleri arasında yürütülmüştür. Araştırmanın örneklemini bir üniversitenin sağlık bilimleri fakültesi hemşirelik bölümünün 2., 3. ve 4. sınıflarında öğrenim görmekte olan 227 hemşirelik öğrencisi oluşturmuştur. Araştırma verilerinin elde edilmesinde Öğrenci Bilgi Formu ve Basınç Ülserlerini Önlemeye Yönelik Tutum Ölçeği (BÜÖYTÖ) kullanılmıştır. Araştırmanın yapılabilmesi için 05/11/2018 tarih ve 427 sayılı etik kurul izni ve araştırmaya katılan hemşirelik öğrencilerinden onam alınmıştır. Veriler SPSS 18.0 programında yüzdelik, aritmetik ortalama, medyan, standart sapma, Kruskal-Wallis testi ve Mann-Whitney-U testi kullanılarak değerlendirilmiştir. Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 20.63 ± 1.41’dir. Öğrencilerin %76.2'sı kız cinsiyette olup, %63.4'ü Anadolu lisesi mezunudur. Hemşirelik öğrencilerinin %92.5'inin eğitim müfredatları dışında basınç yaralarına ilişkin eğitim almadıkları belirlenirken, %58.6’sının bu konudaki bilgilerini yeterli bulmadıkları saptanmıştır. Hemşirelik öğrencilerinin eğitim gereksinimi duydukları konuların başında "basınç yaralarının etiyolojisi ve gelişimi" (%27.8), "basınç yaralarının sınıflandırılması" (%27.3) gelmektedir. Öğrencilerin %78.4’ü basınç yaraları konusunda eğitim almak istediklerini bildirmiştir. Basınç yaralarını önlemeye yönelik tutum puan ortalamalarının 43.63 ± 4.09 (mediyan 44.0, min-max 29-52) olduğu belirlenirken, hemşirelik öğrencilerinin tutum puanlarının cinsiyet, kaçıncı sınıfta okudukları, bilgilerini yeterli bulma durumu, basınç yarası olan hastaya bakım verme değişkenleri bakımından anlamlı farklılık gösterdiği saptanmıştır ($p<0.05$). Sonuç: Hemşirelik öğrencilerinin basınç ülserlerinin önlenmesine yönelik tutumlarının olumlu olduğu görülmüştür.

ANAHTAR KELİMELER: Basınç ülseri, tutum, önleme, hemşire.

S-18 Hemşirelik Öğrencilerinin Otomatik Olumsuz Düşünceleri Klinik Kararlarını Etkiliyor mu?

Sözel Bildiri

EMİNE GÜDEK SEFEROĞLU[1], ÇİĞDEM ÖKTEN[2], MÜŞERREF DİDİN[1], ŞEYDA ÇOLAK[1], EYYÜP ALPFİDAN[1], FEYZA KOCAKURT[1],

[1]KÜTAHYA SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ, [2]KÜTAHYA SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİSAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ,

Amaç: Bu araştırmada hemşirelik bölümü öğrencilerinin otomatik olumsuz düşünceleri ve klinik karar verme düzeyleri arasındaki ilişkiyi değerlendirmek ve etkileyen faktörleri belirlemek amaçlanmıştır. Yöntem: Bu tanımlayıcı araştırmanın evrenini 2018-2019 eğitim-öğretim dönemi Güz yarıyılında Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi hemşirelik bölümüne kayıtlı 2., 3. ve 4. sınıfında öğrenim gören 428 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmaya katılmayı kabul eden evrenin tümü çalışma kapsamına alındığı için herhangi bir örneklem seçimi yöntemine gidilmemiş, araştırma 343 öğrenci (%80) ile tamamlanmıştır. Verilerin toplanmasında araştırmacılar tarafından hazırlanan Tanıtıcı Bilgiler Formu, "Otomatik Düşünceler Ölçeği (ODÖ)" ve "Hemşirelikte Klinik Karar Verme Ölçeği (HKKVÖ)" kullanılmıştır. Çalışmaya katılmaya gönüllü öğrencilere çalışmanın amacı ve anket formu açıklandıktan sonra yazılı izinleri alınmıştır. Veriler, öğretim elemanları gözetiminde ders saati içerisinde öğrenciler tarafından doldurularak elde edilmiştir. Verilerin analizi SPSS 20 paket programında tanımlayıcı istatistiksel yöntemler (frekans ve yüzdelikler), bağımsız gruplarda Mann-Whitney U, Kruskal- Wallis H testi ve pearson korelasyon analizi ile yapılmıştır. Araştırmanın yapılabilmesi için Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi Rektörlüğü'nden kurum izni, Girişimsel Olmayan Araştırmalar Etik Kurul'undan gerekli izinler alınmıştır. Bulgular: Çalışmada ODÖ cronbach's alpha değeri 0.96, HKKVÖ cronbach's alpha değeri 0.85 bulunmuştur. Öğrencilerin ODÖ toplam puan ortalaması 52.82±21.22, HKKVÖ toplam puan ortalaması 138.88±16.09 olarak saptanmıştır. Öğrencilerin ODÖ ile HKKVÖ toplam puan ortalamaları arasında negatif yönde anlamlı ilişki olduğu saptanmıştır. Araştırmada erkek olan, ailesi otoriter tutumda olan, hemşirelik bölümünü istemeyerek seçen, emosyonel anlamda kendini kötü hisseden, hasta bireylerle ilişkilerinde çok fazla güçlük yaşayan, hemşirelik mesleğine yönelik olumsuz düşüncelere sahip olan, aldığı teorik bilgileri uygulamada kullanmadığını ifade eden öğrencilerin ODÖ toplam puan ortalamalarının daha yüksek, HKKVÖ toplam puan ortalamalarının ise daha düşük olduğu ve gruplar arasında farkın önemli olduğu saptanmıştır ($p<0.05$). Araştırmada ayrıca klinik uygulamalarda sorun yaşadığını, fiziksel olarak kötü olduğunu, hemşirelik mesleğini sevmediğini ifade eden öğrencilerin ODÖ toplam puan ortalamalarının daha yüksek, arkadaşlarıyla birlikte evde kaldığını, hiç kitap okumadığını ifade eden öğrencilerin ise HKKVÖ toplam puan ortalamalarının ise daha düşük olduğu ve gruplar arasında farkın önemli olduğu saptanmıştır ($p<0.05$). Sonuç: Araştırmada hemşirelik öğrencilerin olumsuz otomatik düşüncelerinin klinik karar vermelerini etkilediği bulunmuştur. Öğrencilerin etkili klinik kararlar alabilmesi için olumsuz otomatik düşüncelerinin ortaya çıkartılması, pozitif bakış açısının geliştirilmesi için eğitim ve danışmanlık programların planlanması önerilebilir.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşirelik öğrencisi, Klinik karar verme, Otomatik olumsuz düşünce

S-19 HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNDE SİBER ZORBALIK İLE MAĞDURİYET VE SOSYAL AĞ KULLANIM AMAÇLARI ARASINDAKİ İLİŞKİ

Sözel Bildiri

Funda ASLAN[1], Burcu KÜÇÜKKAYA[2], Hatice KAHYAOĞLU SÜT[2],

[1]Trakya Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Edirne, Türkiye., [2]Trakya Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Kadın Sağlığı Ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Edirne, Türkiye.,

Amaç: Bu çalışmada, hemşirelik öğrencilerinde siber zorbalık ile mağduriyet ve sosyal ağ kullanım amaçları arasındaki ilişkiyi incelemek amaçlanmıştır. Yöntem: Kesitsel tipteki bu araştırma, Ekim-Aralık 2018 tarihleri arasında Trakya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü'nde eğitim gören 1., 2., 3. ve 4. sınıf n=509 öğrenci üzerinde yürütülmüştür. Araştırma verileri araştırmacılar tarafından literatür incelenerek oluşturulan "Anket Formu", "Yenilenmiş Siber Zorbalık Envanteri-II" ve "Sosyal Ağ Siteleri Kullanım Amacı Ölçeği" ile toplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistik ve Pearson korelasyon kullanılmıştır. Bulgular: Öğrencilerin yaş ortalaması 20.09±1.09 olup %79.0'ının cinsiyeti kadındır. Öğrencilerin %95.9'unun sosyal ağları kullandığı, %96.9'unun sosyal ağ için en sık cep telefonu kullandığı ve %34.6'sının günde 3-4 saat sosyal ağ kullandığı belirlenmiştir. Öğrencilerin %58.0'ının siber zorbalık ve %56.0'ının siber mağduriyet hakkında bilgisi olduğu tespit edilmiştir. Öğrencilerin Sosyal Ağ Siteleri Kullanım Amacı Ölçeği toplam puan ortalaması 46.22±9.70 ve Yenilenmiş Siber Zorbalık Envanteri-II'nin siber zorbalık alt boyut puan ortalaması 11.44±3.22, siber mağduriyet puan ortalaması 12.77±4.25 bulunmuştur. Öğrencilerin Sosyal Ağ Siteleri Kullanım Amacı Ölçeği ve alt boyutları ile Yenilenmiş Siber Zorbalık Envanteri-II alt boyutları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmamıştır ($p>0.05$). Yenilenmiş Siber Zorbalık Envanteri-II alt boyutları olan siber zorbalık ile siber mağduriyet arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($p<0.001$). Sosyal Ağ Siteleri Kullanım Amacı Ölçeği'nin sosyal etkileşim ve iletişim amaçlı, tanıma ve tanınma amaçlı ve eğitim amaçlı alt boyutlarının kendi arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($p<0.001$). Sonuç: Hemşirelik bölümü öğrencilerinin çoğu sosyal ağları kullanmakta ve çoğunun siber zorbalık ve mağduriyet hakkında bilgileri vardır. Öğrencilerin sosyal etkileşim ve iletişim amaçlı sosyal ağları kullanması daha fazladır ve buna ek olarak, siber zorbalık durumu artarken siber mağduriyet durumları da artmaktadır.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşirelik, Siber mağduriyet, Siber zorbalık, Sosyal ağ siteleri kullanım amacı, Öğrenci.

S-20 Hemşirelik Öğrencilerinde Kariyer Geleceği ile Hemşirelik Mesleğine Yönelik İmaj Algısı Arasındaki İlişkinin Belirlenmesi

Sözel Bildiri

Sevim Şen[1], Sedef Özdilek[1], Elif Nazlı Öz[1], Oya Gümüşkaya Bradley[1],

[1]Yeditepe Üniversitesi,

Giriş: Bireyin kariyer uyumluluğu, kariyer iyimserliği ve kariyer seçenekleri hakkında bilgi sahibi olması kariyer geleceği algısı olarak tanımlanmaktadır. Yani kişinin gelecekteki değişimlerle başa çıkma ve işiyle ilgili yeni sorumluluklar alma konusunda kendini rahat hissetme düzeyi, kariyer planlarının değişmesine yol açan umulmadık gelişmeler karşısında kendini toplama yeteneği, geleceği ile ilgili olumlu bakması ve bilgi sahibi olmasıdır. Meslek imajı ise, bir grubun toplum tarafından değerlendirilmesi ve bu değerlerin yaygın biçimde kabul edilmesidir. Amaç: Bu araştırmanın amacı, hemşirelik öğrencilerinde kariyer geleceği ile hemşirelik mesleğine yönelik imaj algısı arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Yöntem: Tanımlayıcı ve kesitsel tasarım olarak planlanan araştırmanın örneklemini, 2018-2019 eğitim ve öğretim yılında bir Vakıf Üniversitesine ait Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü sınıfta öğrenim gören ve araştırmaya katılmayı kabul eden 149 öğrenci oluşturdu. Araştırmanın verileri demografik ve kariyere ilişkin soruları içeren Kişisel Bilgi Formu, Kariyer Geleceği Ölçeği ve Hemşirelik Mesleğine Yönelik İmaj Ölçeği ile toplandı. Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerin %94.63'ü kadın, yaş ortalaması 21.26±1.67, %22.81'i birinci sınıf, %29.53'ü ikinci sınıf, %24.16'sı üçüncü sınıf, %23.48'i dördüncü sınıf, %62.41'inin ilk tercihi, %75.16'sının isteyerek tercih ettiği, %89.26'sının kariyer planının olduğu, %51'i lisanüstü eğitim almak istediğini bildirdi. Öğrencilerin Kariyer Geleceği Ölçeği toplam puanı 2.19±0.51, alt boyutları olan kariyer uyumluluğu 1.93±0.62, kariyer iyimserliği 2.32±0.58, algılanan bilgi 2.62±0.65, Hemşirelik Mesleğine Yönelik İmaj Ölçeği toplam puanı 1.94±0.48, alt boyutları olan mesleki nitelik 1.31±0.63, çalışma koşulları 1.51±0.56, cinsiyet 3.15±0.72, eğitim 1.43±0.81, mesleki statü 2.65±1.03 ve dış görünüm 2.11±1.03 olarak tespit edildi. Kargel ölçeği toplam puanı ile hemşirelik imaj ölçeği toplam puanı arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu ($r=.384$ ve $p<0.001$) tespit edildi. Sonuç: Çalışmanın sonuçlarına göre; bireyin kariyerine karar verme süreci, gelecekteki değişimlerle başa çıkma ve işiyle ilgili yeni sorumluluklar alma ve kariyer gelişimi ile ilgili olumlu sonuçlar elde edeceği beklentisi yükselmesi ile hemşirelik imajı algısı da yükselmektedir. Bu doğrultuda, hemşire öğrencilerin kariyer geleceğine olumlu bakması, karşılaştığı problemlerle daha etkin biçimde baş etmesini sağlamaya yardımcı olacak yöntemlerle güçlendirilmesi ve sonuçların uygulamaya yansımasıyla hemşirelik imaj algısının da artacağı düşünülmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: Kariyer Geleceği, Kariyer Uyumluluğu, Hemşirelik İmajı, Hemşirelik Öğrencileri

S-21 Bir Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Öğrencilerinin Klinik Uygulamalarda Öğrenci-Öğretim Elemanı İşbirliği Hakkındaki Düşünceleri

Sözel Bildiri

Gülay Taşdemir Yiğitoğlu[1], Ece Özkaradiğin[1], Burcu Savaş[1],
[1]Pamukkale Üniversitesi,

Giriş: Klinik öğretimin en önemli amaçları, öğrencilerin önceden kazandıkları temel bilimsel bilgileri uygulamadaki becerilerle entegre etmelerini; tanı, tedavi ve hasta bakımına ilişkin konularda yeterli olmalarını; temel mesleki beceri ile birlikte kişisel beceri ve davranışları kazanmalarını sağlamaktır. Ancak eğitim ile klinik uygulama arasındaki çelişkiler ve farklılıklar hemşirelik eğitiminde önemli bir sorundur. Bu sorunun aşılmasında en büyük rol öğretim elemanlarına aittir. Amaç: Araştırma, bir sağlık bilimleri fakültesi hemşirelik bölümü öğrencilerinin klinik uygulamalarda öğrenci-öğretim elemanı işbirliği hakkındaki düşüncelerini belirlemek amacıyla tanımlayıcı tipte yapılmıştır. Yöntem: Araştırmanın evreni ve örneklemini Pamukkale Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü 2018-2019 Eğitim-Öğretim Güz dönemindeki 1., 2., 3., 4.sınıfında okuyan araştırmaya katılmak isteyen 360 hemşirelik öğrencisi oluşturmuştur. Veriler öğrencilerin sosyodemografik özelliklerine ve öğrenci-öğretim elemanı işbirliğine yönelik soruların olduğu veri toplama formu ile toplanmıştır. Analiz için SPSS 18.0 istatistik programıyla Sayı, Yüzdelik ve Ki-kare kullanılmıştır. Bulgular: Öğrencilerin yaş ortalaması 20,91±1,46, %75,5'i kadın (279 kişi), %29,7'si 2. sınıf, %25,3'ü 3. sınıf ve %45,0'i 4. sınıftır. 2. sınıf öğrencilerinin %52,4'ü teorik bilgilerinin yeterli olduğunu düşünmektedir. Teorik bilgisinin yeterli olduğunun düşünenlerin %46,1'i teorik bilgisini klinik ortamda uygulama fırsatı bulabildiğini ifade etmiştir. Katılımcıların %71,8'i teorik bilgilerinin klinik ortama aktarılması için öğretim elemanının yardımcı olmasını ve %70,1'i öğrenciyle iyi bir iletişim kurmasını beklediklerini ifade etmiştir. Öğrencilerin %55.0'i öğretim elemanlarının klinikte bulunma süresini yeterli bulmakta ve %53,2'si rol model olduklarını düşünmektedir. Öğrencilerin %44,4'ü klinik uygulamalar esnasında sorun yaşadığını ifade ederken; sorun yaşayanların %36,3'ü hemşire ve diğer sağlık personeli ile iletişimde sorun yaşadığını belirtmiştir. Öğrencilerin %60,3'ü sorunların çözümünde öğretim elemanına başvurduğunu ve %63,3'ü sorunların çözümünde öğretim elemanından destek gördüğünü belirtmiştir. Öğrenciler öğretim elemanının öğrenci ile olan etkileşimini yeterli bulduklarını (%43,1) ve yeterli geribildirim aldıklarını (%41,5) söylemişlerdir. Öğrencilerden öğretim elemanları tarafından gözlemlenmelerinin yetersiz olduğunu ifade edenler (%35,7) ile eğiticilerin ve öğrencilerin sayı ve niteliğinden kaynaklanan güçlüklerin, klinik uygulamadaki değerlendirilme sürecini olumsuz etkilediğini düşünenler (%70,8) arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($p<0,05$). Sonuç: Öğrencilerin klinikte sorunlarını çözmede öğretim elemanına başvurdukları ve yeterli desteği gördükleri; öğretim elemanlarının klinikte rol model olduklarını ve bulunma sürelerinin yeterli olduğunu ancak yetersiz gözlemlenmenin sayı ve nitelikten kaynaklandığını düşündükleri belirlenmiş; öğretim elemanının öğrenciye uygulamada yardımcı olması ve öğrenciyle iyi bir iletişim kurması sonucuna varılmıştır.

ANAHTAR KELİMELER: hemşirelik, işbirliği, klinik uygulama, öğrenci, öğretim elemanı

S-22 Hemşirelik Öğrencilerinin Sosyal Adalet Savunuculuğu Yetkinlikleri İle Eşcinsel Bireylere Yönelik Tutumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Sözel Bildiri

Güven Soner[1], Hasret Atay[1], Emrullah Cin[1],

[1]Ondokuz Mayıs Üniversitesi Hemşirelik Bölümü,

Amaç: Bu çalışmanın amacı hemşirelik bölümü öğrencilerinin sosyal adalet savunuculuğu rolleri ile eşcinsel bireylere yönelik tutumları arasındaki ilişkiyi incelemektir. Yöntem: Bu kesitsel tipteki araştırma, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü'nde öğrenim gören 134 öğrenci (evren 387) ile 1 Ocak-15 Şubat 2019 tarihleri arasında yapılmıştır. Çalışmada araştırmacılar tarafından ilgili literatür doğrultusunda hazırlanan ve demografik bilgileri sorgulayan 10 maddelik soru formu, Dean tarafından geliştirilen ve Serpen tarafından Türkçe'ye uyarlanan Sosyal Adalet Savunuculuğu Ölçeği ve Herek tarafından geliştirilen, Duyan ve Gelbal tarafından Türkçe'ye uyarlanan Lezbiyen ve Geylere Yönelik Tutum Ölçeği kullanılmıştır. Verilerin analizi IBM SPSS Statistic versiyon 20 ile yapılmıştır. Bulgular: Katılımcıların %84.3'ü kadındır. %48.5 oranında öğrenci yaşamlarının çoğunun geçtiği yeri 'il' olarak ifade etmişlerdir. Katılımcıların %66.4'ü eşcinsellik hakkında yeterli bilgi düzeyine sahip olmadıklarını belirtmişlerdir. Katılımcıların %65.7'sinin 'Sosyal Adalet Savunuculuğu' kavramından haberdar olmadıkları saptanmıştır. Öğrencilerin Lezbiyen ve Geylere Yönelik Tutum Ölçeği ortalama puanı 29.03±7.1, Sosyal Adalet Savunuculuğu Ölçeği ortalama puanı 185.41±38.3 şeklindedir. Araştırmada eşcinselliğin bir hastalık olduğunu ifade edenlerin ve düşünce yapılarını 'muhafazakar' olarak tanımlayanların lezbiyen ve geylere yönelik olumsuz bir tutuma sahip oldukları saptanmıştır. Çalışmada iki ölçek arasındaki ilişkinin istatistiksel olarak anlamlı olmadığı görülmüştür. Sonuç ve Öneriler: Araştırma sonucunda hemşirelik öğrencilerinin eşcinseller ve sosyal adalet savunuculuğu hakkında yeterli bilgi düzeyine sahip olmadıkları bulunmuştur. Hemşirelik öğrencilerinin eğitiminde konu hakkında daha fazla bahsedilmesi gerektiği görülmektedir. Sonraki çalışmaların daha büyük örneklemlerle çalışılması sonuçların genellenebilirliği açısından faydalı olacaktır.

ANAHTAR KELİMELER: Gey, hemşirelik öğrencileri, lezbiyen, sosyal adalet, tutum

S-23 Hemşirelik Öğrencilerinin Klinik Uygulama Rotasyonları Hakkında Görüşleri

Sözel Bildiri

Esin Nur EVGİN[1], Yasemin ARSLAN[1], Mustafa AKDENİZ[1], Halim Mahmut TAŞKIRAN[1], Özlem SOYER[1], Yasemin ÇELİK[1],

[1]Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü,

Giriş: Hemşirelik eğitiminde klinik rotasyonların uygulanması, öğrenilen beceri ve bilginin sınıf ortamından klinik uygulama ortamına entegre edilmesini sağlar. Klinik rotasyon alanları, öğrencilere öğrendikleri bilgileri uygulama, profesyonel rolleri ile ilgili modeller görme ve var olan sistemin işleyişini gözleme imkanı verir. Amerikan Hemşirelik Okulları Birliği (AACN) hemşirelik lisans programlarında klinik rotasyonlar sağlanması gerektiğini belirtmektedir. Amaç: Hemşirelik öğrencilerinin klinik uygulama rotasyonları hakkında görüşlerinin belirlenmesidir. Yöntem: Prospektif tanımlayıcı nitelikte olan bu çalışma, Şubat 2019 tarihinde 2018-2019 eğitim öğretim yılı güz dönemi uygulamalı dersler kapsamında bir üniversitenin hemşirelik bölümünde öğrenim gören araştırmaya katılmaya gönüllü 198 lisans öğrencisi ile yapıldı. Verilerin toplanmasında Hemşirelik Öğrencileri Sosyodemografik Özellikler Formu ve Klinik Uygulama Rotasyonları Hakkında Öğrenci Görüş Anketi kullanıldı. Verilerin analizinde sayı, yüzde, ortalama ve standart sapma uygulandı. Etik kurul, kurum ve öğrencilerden izin alındı. Bulgular: Çalışmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 20,8±1,4 yıl olup %77,3'ü kadındır. Öğrencilerin %60,6'sı Anadolu lisesinden mezun ve şu anda %35,4'ü 2. sınıf, %35,4'ü 3.sınıf, %29,2'si 4.sınıfta öğrenim görmektedir. Öğrencilerin %71,7'si bölümünden memnun olduğunu belirtti. Öğrencilerin %43,4'ünün şu ana kadar 9 ve üstü rotasyon bölgesinde klinik uygulama yürüttükleri belirlendi. Öğrencilerin %13,3'ü en çok yoğun bakımlarda klinik uygulama yapmak istediklerini belirtti. Öğrencilerin %72,7'si rotasyon uygulanan birimlerde teorik derslerde aldığı bilgiyi uygulama fırsatı bulduğunu, %55,1'i kurum dışı rotasyonlarının rotasyon planına dahil edilmesini istediğini belirtti. Öğrencilerin %81,3'ü rotasyon yerlerinin belirlenmesinde önceki rotasyon yerlerinin dikkate alınması gerektiğini, %56,6'sı rotasyon yapılan klinikte iş yükü fazla olmasının mesleki yeterliliği, %70,2'si ise motivasyonlarını etkilediklerini düşünmektedir. Öğrencilerin %34,8'i rotasyon için ayrılan sürenin kliniği öğrenmede yeterli olduğunu, %48,9'u öğrenme konusunda yeterli rotasyon bölgesinin bulunduğunu belirtti. Öğrencilerin %40,4'ü rotasyonların eksikliklerini giderecek şekilde planlandığı, %53,6'sı rotasyon yerinden memnun olduğunu, %80,3'ü rotasyon yerlerinin mesleğe bakış açısını etkilediğini ifade etti. Öğrencilerin %49,5'i daha önceki rotasyon yerinde tekrar uygulama yapmanın çalışma isteğini olumlu etkileyeceğini, %44,4'ü rotasyon yerlerinin değişim süresinin yeterliliği olduğunu, %73,7'si rotasyon yerlerinin devamsızlık kullanımını etkilediğini, %67,6'sı rotasyon yerlerine yönelik oryantasyon sağlandığını, %75,8'i her rotasyon bölgesinde önemli mesleki beceriler kazanıldığını, %80,9'u rotasyon yapılan kliniğin fiziksel yeterliliğinin klinik deneyimi etkilediğini ifade etti. Sonuç: Hemşirelik öğrencilerinin tamamına yakını, klinik rotasyon uygulamalarının mesleki bilgi ve becerileri arttırdığını, mesleğe bakış açısını, devamsızlık kullanımını ve klinik deneyimini etkilediğini bildirdi.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşirelik, Klinik Rotasyon, Eğitim, İşbirliği

S-24 Hemşirelik Öğrencilerinin Mesleki Motivasyon Düzeylerinin Klinik Uygulama Memnuniyetlerine Etkisi

Sözel Bildiri

Mehmet Ali DAŞDELEN[1], Bahar AKGÜN[1], Özlem SOYER[1], Pakize ÖZYÜREK[1], Meryem YAVUZ van GIERSBERGEN[2],
[1]Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Afyonkarahisar, [2]Ege Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Bornova, İzmir.,

Giriş: Hemşirelikte eğitim, bilişsel, duyuşsal ve psikomotor alanlara yönelik hedefler koyarak öğrenmeyi amaçlamaktadır. Klinik öğrenme ortamı, hemşirelik öğrencilerinin klinik eğitiminde önemli bir faktör olup teorik bilgilerin uygulamaya aktarıldığı, duyuşsal alana yönelik becerilerin geliştiği bir eğitim ortamıdır. Klinik öğrenme, öğrencinin öğrenme hedefleri doğrultusunda içsel, dışsal ve olumsuz motivasyondan etkilenen dinamik bir öğrenme sürecidir. Amaç: Hemşirelik öğrencilerinin mesleki motivasyon düzeyleri ile klinik uygulama memnuniyetleri arasındaki ilişkinin belirlenmesidir. Yöntem: Prospektif tanımlayıcı nitelikte olan bu çalışma, Şubat 2019 tarihinde bir Üniversitenin Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümünde 2018-2019 eğitim öğretim yılı güz dönemi uygulamalı dersler (İç Hastalıkları Hemşireliği, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, Doğum ve Kadın Sağlığı Hemşireliği, Klinik Uygulama I) kapsamında staj gören, araştırmaya katılmaya gönüllü 273 hemşirelik öğrencisi ile yapıldı. Verilerin toplanmasında, Hemşirelik Öğrencileri Sosyodemografik Özellikler Formu, mesleki motivasyon düzeyinin belirlenmesinde Güdülenme Kaynakları ve Sorunları Ölçeği ve klinik uygulama memnuniyetlerinin belirlenmesinde Klinik Öğrenme Ortamının, Klinik Hemşirelerin ve Eğitimcilerin Değerlendirilmesi Ölçeği (CLES-T) kullanıldı. Verilerin analizinde sayı, yüzde, ortalama, standart sapma ve Pearson Korelasyon Analizi uygulandı. Etik kurul, kurum ve öğrencilerden izin alındı. Bulgular: Çalışmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 20,7±1,4 yıl olup %79,5'i (n=217) kadındır. Öğrencilerin %66,3'ü (n=181) öğrenci yurdunda yaşamaktadır. Öğrencilerin %26,0'ı (n=71) iç hastalıkları hemşireliği, %24,2'si (n=66) çocuk sağlığı ve hastalıkları hemşireliği, %27,1'i (n=74) doğum ve kadın sağlığı hemşireliği, %22,7'si (n=62) klinik uygulama I dersi kapsamında klinik uygulama aldı. Öğrencilerin %80,6'sı (n=220) gün içinde ders çalışmaya ayırdıkları sürenin iki saatten az olduğunu belirtti. Öğrencilerin mesleki motivasyonlarının belirlenmesinde kullanılan Güdülenme Kaynakları ve Sorunları Ölçeği puan ortalaması 85,4±14,0 olarak saptandı. Ölçek alt boyut puan ortalamaları, içsel güdülenmede 39,9±8,4, dışsal güdülenmede 20,2±4,1, olumsuz güdülenmede 25,2±5,66 olarak belirlendi. Öğrencilerin klinik uygulama memnuniyetinin belirlenmesinde kullanılan Klinik Öğrenme Ortamının, Klinik Hemşirelerin ve Eğitimcilerin Değerlendirilmesi Ölçeği (CLES-T) puan ortalaması 101,4±16,3 olarak saptandı. Hemşirelik öğrencilerinin mesleki motivasyon düzeyleri ile klinik uygulama memnuniyetleri arasında pozitif yönde ve orta büyüklükte bir ilişki olduğu ($r=0,638$, $p<0,0001$) görüldü. Sonuç: Hemşirelik öğrencilerinin mesleki motivasyon düzeylerinin yüksek olduğu, mesleki motivasyon düzeyleri ile klinik uygulama memnuniyetleri arasında anlamlı bir ilişki bulunduğu ve motivasyon düzeyleri arttıkça klinik uygulama memnuniyetleri arttığı belirlendi.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşirelik, Motivasyon, Memnuniyet, Klinik Uygulama

S-25 KIZ ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN GÖZÜNDEN HEMŞİRELİK

Sözel Bildiri

ZEYNEP BATUR[1], MERVENUR KARA[1], KEVSER DEMİRCA[1], AYLİN PALLOŞ[2],

[1]* BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ ÖĞRENCİSİ, [2]** BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ ÖĞRETİM ELEMANI,

Toplumun hemşirelik imajı hakkındaki görüşü, hemşirelik mesleğini ve meslek üyelerini olumlu ya da olumsuz yönde etkilemektedir. Araştırmanın amacı kız üniversite öğrencilerinin hemşirelik mesleğini nasıl algıladığını belirlemektir. Tanımlayıcı türdeki araştırmanın evrenini 2018-2019 eğitim öğretim yılında özel bir kız öğrenci yurdunda kalan farklı fakültelerde/yüksekokullarda, hemşirelik lisans eğitimi dışında eğitim gören kız öğrenciler oluşturdu. Araştırmada olasılıksız örnekleme yöntemiyle rastgele seçilen ve araştırmaya katılmaya gönüllü olan 85 öğrenci örneklem grubunu oluşturdu. Araştırmanın yapılması için gerekli kurum izinleri alındı. Veriler "Öğrenci Tanıtım Formu" ve Çınar ve Demir (2009) tarafından geliştirilen "Hemşirelik İmaj Ölçeği" kullanılarak toplandı. Hemşirelik İmaj Ölçeğinden alınabilecek toplam puan 28-84 arası olup, yüksek puanlar hemşirelik imajının olumlu olduğunu göstermektedir. Veriler SPSS 22.0 programında, yüzdelik, ortalama/standart sapma, t testi, OneWay ANOVA ve Pearson korelasyon testleri kullanılarak değerlendirildi. İstatistiksel anlamlılık $p<0.05$ olarak kabul edildi. Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalamasının 19.86±1.94 yıl olduğu, öğrencilerin %36.5'inin iktisadi ve idari bilimler fakültesi ve %24.7'sinin eğitim fakültesinde eğitim gördüğü belirlendi. Öğrencilerin %81.2'sinin daha önce hastane deneyimi olduğu ve hastalık (%80) nedeni hastanede bulundukları belirlendi. Öğrencilerin %45.9'u hemşire olarak çalışan yakınları olduğunu ve hemşirelerin en önemli rollerinin doktora yardım etme (%85.9), tedavileri uygulama (%77.6) ve hasta bakımını uygulama (%69.4) olduğunu belirtti. Öğrencilerin sadece %27.1'i puanı yetseydi hemşire olmak istediğini, hemşire olmak istemeyenlerin ise hemşirelik mesleğini sevmeme, nöbetlerin olması ve çalışma şartlarının kötü olması nedeni ile hemşire olmak istemediği tespit edildi. Öğrencilerin %74.1'inin hemşireliğin profesyonel bir meslek olduğunu, %64.7'sinin hemşirelerin toplumdaki yerinin iyi düzeyde olduğunu, %92.9'unun hemşireliğin her iki cinse özgü bir meslek olduğunu, %90.6'sının hemşirelerin lisans düzeyinde eğitim aldıklarını, %89.4'ünün hemşirelerin uzmanlaşabileceklerini ve %50.6'sının erkek hemşirelerin fiziksel güç isteyen işlerde kadın hemşirelere yardımcı olabileceklerini düşündükleri saptandı. Hemşirelik İmaj Ölçeğinden alınan toplam puan ortalamasının 66.93±6.88; "Genel Görünüm" alt boyutu puan ortalamasının 15.55±2.16, "İletişim" alt boyutu puan ortalamasının 13.69±2.89, "Mesleksel ve Eğitimsel Nitelikler" alt boyut puan ortalamasının 37.68±3.73 olduğu ve öğrenciler arasında hemşirelik imajının olumlu olduğu belirlendi. Daha önce hastane deneyimi olma ve hastanede hasta olarak bulunma ile hemşirelik imajı ölçeği puan ortalaması arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık olduğu görüldü ($p<0.05$). Çalışmanın daha büyük örneklemde tekrar edilmesi, sonuçların genellenebilmesi açısından önerilir.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşirelik, Hemşirelik imajı, Meslek algısı, Kız öğrenci

S-26 Otizmli Çocuklara Sahip Ebeveynlerin Yaşam Kalitesinin Değerlendirilmesi

Sözel Bildiri

GAMZE ÖZTÜRK[1], FERİDE BOZKURT[1], SEBUHA KARALI [1], SELMA ÖZEL [1], HÜLYA ÜSTÜNDAĞ[1],

[1]İstanbul Bilgi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü ,

Giriş: Otizm, yaşamın ilk yıllarından itibaren başlayıp, hayat boyu devam eden sosyal ilişkilerde, sözlü ve sözsüz iletişimde bozulma, hareketlerin tekrarlanması ile süregelen gelişimsel bozukluktur. Toplumun otizmli çocuğa bakış açısı, ebeveynlerin yetersizlik algısı, yetersizlik durumundan kaynaklanan problemler ve benzeri nedenler ebeveynlerin günlük yaşamlarını sürdürmede ve sosyal hayata uyumlarında bazı güçlüklerle karşı karşıya kalmalarına neden olmaktadır. Hemşireler; meslekleri gereği bu bireylerle sağlık kurumlarında daha uzun süreli görüşen meslek üyeleri olduğu için aileyi duygusal yönden destekleme, bozukluk hakkında onları bilgilendirme işlevlerini sağlayarak, otistik çocuğun anne babaları psikolojik yönden destekleyebilir ve yaşam kaliteleri artmasına katkıda bulunabilirler. Amaç: Bu çalışma otizmli çocuklara sahip ebeveynlerin yaşam kalitesinin değerlendirilmesi amacıyla tanımlayıcı olarak yapıldı. Gereç Yöntem: Araştırma, İstanbul'da bulunan bir Özel Eğitim Okulu'ndaki otizmli çocuklara sahip ebeveynler ile yapıldı. Araştırmaya katılmayı kabul eden, verileri eksiksiz dolduran 65 ebeveyn araştırmanın örneklemini oluşturdu. Verilerin toplanmasında; Tanıtıcı Bilgi Formu, Otizm Yaşam Kalitesi/Ebeveyn Sürümü, Otizmli Çocukların Yaşadığı Zorluklar/Ebeveyn Bildirimi kullanıldı. Verilerin analizi SPSS 21.0 paket programında yüzdelik, ortalama, standart sapma, Mann Whitney U-Testi ve Kruskal Wallis testi ile değerlendirilmiştir. Anlamlılık değeri olarak $p<0.05$ alınmıştır. Bulgular: Çalışma kapsamına alınan ebeveynlerin sosyo-demografik özellikleri incelendiğinde; yaş ortalamasının, 38.56±6.08 yıl, 89.2'sinin (n=58) kadın, 96.9'unun (n=63) evli, 73.8'inin (n=48) lise mezunu, 90.8'inin (n=59) çalışmadığı ve 49.2'sinin (n=32) gelirin giderden az olduğu bulguları saptandı. Çalışma kapsamına alınan ebeveynlerin otizmli çocuklarının yaş ortalamaları 9.76±2.21'dır ve %76,9 kız çocuğudur. Otizmli Çocuklara Sahip Ebeveynlerin Yaşam Kalitesinin Ölçeğinin iki bölümü vardır. Birinci bölümü olan Otizm Yaşam Kalitesi/ Ebeveyn Sürümünün puan ortalaması 81.55±17.46 (puan aralığı 28-140), Otizmli Çocukların Yaşadığı Zorluklar/Ebeveyn Bildirimi puan ortalaması 67.56±17.34 (puan aralığı 20-100) olarak saptandı. Otizmli çocuklara sahip ebevenlerin demografik özellikleri ile yaşam kalitesi ölçeği puanı arasında anlamlı ilişki saptanmadı ($p<0.05$). Sonuç: Sağlık profesyonellerinin danışmanlık ve eğitici rollerini kullanarak ailelere yardımcı olması ebeveynlerin yaşam kalitesinin artmasına katkı sağlayacaktır. Kaynaklar 1- Töret G., Özdemir S Gürel Selimoğlu Ö., Özkubat U. (2014). Otizmli Çocuğa Sahip Olan Ebeveynlerin Çocuklarının Günlük Yaşam Özellikleri, Günlük Oyun Etkileşimleri, Problem Davranışlar ve İletişim Stillerine İlişkin Görüşleri, Ege Eğitim Dergisi, (15)1:1-14 2- Meral BF., Cavkaytar A. (2014). Otizmli Çocuk Ailelerinin Aile Yaşam Kalitesi Algıları, Kastamonu Eğitim Dergisi, 23 (3), 1363-1380.

ANAHTAR KELİMELER: Otizm, yaşam kalitesi, ebeveyn

S-27 KOKPİTTEN AMELİYATHANEYE HASTA GÜVENLİĞİNDE EKİP KAYNAK YÖNETİMİ: SİSTEMATİK İNCELEME

Sözel Bildiri

Özlem SOYER[1], Süleyman SOYER[2], Meryem YAVUZ van GIERSBERGEN[3],

[1]Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Afyonkarahisar, [2]Milli Savunma Üniversitesi, Hava Harp Okulu, Yeşilyurt, İstanbul., [3]Ege Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Bornova, İzmir.,

Giriş: Havacılık sektöründe kullanılan Ekip Kaynak Yönetimi (EKY), ameliyathanede ilk olarak 1994 yılında uygulandı. İletişim, durumsal farkındalık, problem çözme, karar verme becerileri ve ekip çalışmasını içeren EKY, Amerikan Tıp Enstitüsü (IOM) tarafından önerilmekte olup Sağlık Hizmetlerinde Araştırma ve Kalite Ajansı (AHRQ) tarafından desteklenmektedir. Amaç: Ameliyathanelerde uygulanan ekip kaynak yönetiminin sonuçlarını sunan çalışmaların incelenmesidir. Yöntem: Şubat 2019 öncesinde yayınlanan çalışmaların geriye dönük olarak taranması şeklinde yapılan bu incelemede, Pubmed/MEDLINE, Scopus, Web of Science veri tabanları üzerinden "hemşirelik", "havacılık", "hasta güvenliği", "ameliyathane" ve "ekip kaynak yönetimi" anahtar kelimeleri ile Türkçe ve İngilizce olarak tarama yapıldı. Yayınlanmış 172 makaleye ulaşıldı. Tekrarlayan çalışmalar, derlemeler, patent çalışmaları, tezler, kitap ve kitap bölümleri, ulaşılamayan çalışmalar, vaka sunumları, bildiriler, rehberler, raporlar ve İngilizce dışında yayınlanan çalışmalar değerlendirmeye dahil edilmedi. Çalışmaya dahil edilme kriterlerine uygun sekiz makale incelenmek üzere ele alındı. Bulgular: Morgan ve ark. (2015) çalışmalarında ortopedi ekibinin aldığı EKY eğitimi sonrasında kontrol grubu olan kalp damar cerrahisi ekibine göre teknik olmayan becerilerde ve güvenli cerrahi kontrol listesine uyumda anlamlı olarak artış meydana geldi. Kellicut ve ark. (2014) çalışmalarında EKY'ne dayalı simülasyon eğitimi sonrası ekip üyelerinin %77'si hasta sonuçlarını iyileştireceğini ifade etti. De Korne ve ark. (2014) EKY güvenlik kültürü yönetim programı sonrasında yanlış taraf ameliyatları azaldığını ve asgari düzeye getirildiğini belirledi. Suva ve ark. (2012) İsveç Ulusal Havayolları işbirliği ile verilen EKY eğitimi sonrası ekip çalışması ve güvenlik bilgi düzey puanları anlamlı ölçüde arttığını belirledi. Prabhak ve ark. (2012) EKY'ne dayanan iletişimde tekrarlama yönteminin hasta teslimi, cerrahi aletlerin sayımı ve doğrulanmasında etkili olduğunu iletti. Gore ve ark. (2010) pilot şirketi aracılığı ile verilen EKY girişimleri sonrası hata raporlaması ve hasta güvenliği kültürü konusunda önemli iyileşmeler elde etti. Powers ve ark. (2008) cerrahlara verilen EKY sonrası, kanamayı belirleme, kanama kontrolü, ekip iletişiminde anlamlı fark bulundu. Rivers (2003) havacılık eğitim firması tarafından verilen EKY eğitimi sonrası ekip çalışması ve iletişim becerilerinde iyileşme olduğunu ve cerrahi sayım hataları %50 oranında azaldığını belirledi. Sonuç: Çalışmalarda EKY'nin, ameliyathanelerde ekibin teknik olmayan becerileri, iletişimi güvenlik kültürünü geliştirdiği, güvenli cerrahi kontrol listesine uyumu, ekip bilincini, güvenliğe ilişkin bilgi düzeyini, hata raporlamayı arttırdığı, yanlış taraf cerrahisini azalttığı dolayısı ile hasta güvenliğine katkı sağladığı görülmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşirelik, Havacılık, Hasta Güvenliği, Ekip Kaynak Yönetimi, Ekip Çalışması

S-28 Hemşirelik Öğrencilerinin Evde Bakım Hizmetlerine İlişkin Tutumlarının Belirlenmesi

Sözel Bildiri

Fahriye Şeyma KARA[1], Cemile KÜTMEÇ YILMAZ[1],

[1]Aksaray Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü,

Amaç: Bu çalışma hemşirelik öğrencilerinin evde bakım hizmetlerine ilişkin tutumlarının belirlenmesi amacı ile yapılmıştır. Yöntem: Tanımlayıcı nitelikteki bu araştırma, 27 Kasım 2018 – 04 Ocak 2019 tarihleri arasında Aksaray Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümünde lisans eğitimine devam eden 277 öğrenci ile yürütülmüştür. Araştırmanın verileri araştırmacılar tarafından hazırlanan tanıtıcı bilgi formu ve Evde Bakım Hizmetleri Tutum Ölçeği kullanılarak toplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistiksel yöntemlerin yanı sıra örneklemin normal dağılım göstermemesi nedeni ile Mann-Whitney U testi ve Kruskal-Wallis testi kullanılmıştır. Bulgular: Çalışmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 20.52±1.91'dir. Öğrencilerin %69.3'ünün kız, %27.4'ünün III. Sınıf olduğu, %75'inin yurtta kaldığı, %82.7'sinin gelirinin giderine denk olduğu saptanmıştır. Hemşirelik öğrencilerinin %21.6'sı evde bakım dersi aldığını ve %79.2'si sağlık ile ilgili bölümlerde evde bakım dersinin olması gerektiğini belirtmiştir. Evde bakım hizmetleri ekibinde kimler olmalı sorusuna öğrenciler tarafından hekim (%60.6), hemşire (%86.3), fizyoterapist (%65.7), diyetisyen (%48.7), yaşlı bakım teknikeri (%84.1), psikolog (%64.3) yanıtı verilmiştir. Öğrenciler tarafından evde bakım hizmetleri kapsamında fizik muayene (%79.3), laboratuvar tetkiki (%18.4), ilaç raporu yazma (%31.8), enjeksiyon uygulama (%61), foley kateter uygulama ve değiştirme (%36.1), pansuman ve yara bakımı (%82.7), parenteral beslenme (%33.6), intravenöz kateter uygulama (%24.2), yatak banyosu (%65.7), ağız bakımı (%64.9) uygulamalarının yer aldığı belirtilmiştir. Çalışmada öğrencilerin Evde Bakım Hizmetleri Ölçeği'nden aldıkları toplam puan ortalamasının 121.63±1.0 olduğu, ölçeğin evde bakım ekibi ile hasta arasındaki kişilerarası ilişkilere yönelik tutumlar, evde bakımda yaşanan desteğe yönelik tutumlar ve hastane ile evde bakımı kıyaslayan tutumlar alt boyut puan ortalamasının sırasıyla 43.55±0.35, 36.53±0.35 ve 41.54±0.37 olduğu saptanmıştır. Çalışmada cinsiyet, gelir durumu, sınıf değişkenleri ile Evde Bakım Hizmetleri Ölçeği toplam puanı arasında anlamlı bir ilişki olmadığı, buna karşılık evde bakım dersi alan ($p=0.008$) ve sağlıkla ilgili bölümlerde evde bakım dersi olmalı ($p=0.046$) diyen öğrencilerin Evde Bakım Hizmetleri Ölçeği toplam puan ortalamalarının daha yüksek olduğu saptanmıştır. Sonuç: Hemşirelik öğrencilerinin evde bakım hizmetlerine ilişkin olumlu tutma sahip olduğu saptanmıştır. Evde bakım dersi alan öğrencilerin evde bakım hizmetlerine ilişkin toplam puan ortalamasının daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Buradan hareketle hemşirelik eğitim müfredatı kapsamında evde bakım dersinin olması ve hemşirelik öğrencilerinin evde bakım hizmetleri konusunda bilgi ve farkındalıklarının arttırılması önerilebilir.

ANAHTAR KELİMELER: Evde bakım, tutum, öğrenci, hemşirelik.

S-29 Hemşirelik Öğrencilerinin Sosyal Zeka Düzeyleri Meslek Uyumlarını Etkiler mi?

Sözel Bildiri

Çigdem Sabıkma[1], Pınar Bintepe[2], Aynur Çetinkaya[3], Ali Tayhan[3],

[1]Manisa Celal Bayar Üniversitesi/Sağlık Bilimleri Fakültesi/ Hemşirelik Bölümü/ 3. Sınıf Öğrencisi, [2]Manisa Celal Bayar Üniversitesi/Sağlık Bilimleri Fakültesi/ Hemşirelik Bölümü/3. Sınıf Öğrencisi, [3]Manisa Celal Üniversitesi/Sağlık Bilimleri Fakültesi/ Hemşirelik Bölümü Halk Sağlığı Hemşireliği A.D,

Amaç: Sosyal zeka hemşirelerin, olayları tek boyutlu değil çok boyutlu görebilmesini sağlayarak özellikle insana hizmet sunan meslek üyelerinin farklı bakış açıları geliştirebilmeleri noktasında önemlidir. Araştırmanın amacı, hemşirelik bölümü 3. ve 4. sınıf öğrencilerinin sosyal zeka düzeyleri ile meslek uyumları arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Yöntem: Araştırma tanımlayıcı kesitsel tipte yürütülmüştür. Araştırmanın evrenini Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, 3. ve 4. sınıf öğrencileri oluşturmuştur (N=305). Araştırmada evrenin ulaşılabilirliği dikkate alınarak örneklem seçimine gidilmemiş ve tüm evrene ulaşılmaya çalışılmıştır. Araştırmaya 200 hemşirelik öğrencisi katılmıştır ve katılım hızı %66 olarak hesaplanmıştır. Araştırmada iki veri toplama aracı kullanılmıştır. Tanıtıcı Bilgi Formu; katılımcı yaşı, cinsiyeti, sınıfı, eğitim durumu gibi tanıtıcı özellikleri içeren 12 soru ve meslek uyumuna yönelik literatüre dayalı hazırlanmış 6 sorudan oluşmaktadır. Tromso Sosyal Zekâ Ölçeği; Silvera ve arkadaşları (2001) tarafından geliştirilmiş olup Türkçe geçerlik ve güvenirliği, Doğan ve Çetin tarafından 2009 yılında yapılmıştır. Bu çalışmada ölçeğin Cronbach Alfa katsayısı 0.82 olarak bulunmuştur. Verilerin analizleri SPSS 15.00 (Statistical Packagel for Social Sciences) paket programında kodlanarak, tanıtıcı özelliklerin sayı-yüzde dağılımları ve tek değişkenli analizler (Student t test, one way ANOVA test) ile yapıldı. Araştırmanın yürütülebilmesi için Manisa Celal Bayar Üniversitesi Tıp Fakültesi Sağlık Bilimleri Etik Kurulu'ndan etik izin alındı. Bulgular: Öğrencilerin %64.5'i 21 yaş ve altında, %77.5'i kız, %61.5'inin okul başarısı orta düzeyde, %70.5'i orta düzeyde gelire sahip, %57.5'inin babası, %67.5'inin annesi ilköğretim mezunu bulundu. Öğrencilerin Tromso Sosyal Zekâ Ölçeği toplam puan ortalaması 79.90±9.9 hesaplandı. Öğrencilerin Tromso Sosyal Zekâ Ölçeği puanları ile meslek uyumlarına ilişkin ifadeler karşılaştırıldığında; "mesleğinin, kişilik özelliklerine uygun olduğunu söyleyen" ve "mesleğinden yeterince doyum sağlayacağını düşünen" öğrencilerin sosyal zeka ölçek puan ortalamaları anlamlı şekilde daha yüksek olarak bulundu (sırasıyla p=0.00, p=0.02). Sonuç: Yüksek sosyal zekâya sahip kişiler diğer insanların ruh hâllerini, isteklerini ve arzularını, sevinçlerini ve kızgınlıklarını, dürtülerini anlayabilme ve bunlara göre davranışlarını ayarlayabilme yeteneğine; başkaları ile iyi iletişim kurabilme becerisine sahiptirler. Hemşirelik mesleği içinde önemli olan bu gereksinimler göz önünde bulundurulduğunda sosyal zeka düzeyinin mesleki eğitimde önemli olduğu düşünülmektedir. Aynı zamanda hemşirelik eğitim müfredatında meslek uyumlarını arttırma noktasında sosyal zekaya yönelik ders ve konular yardımcı olabilir.

ANAHTAR KELİMELER: Sosyal zeka, Öğrenci, Hemşire

S-30 Yoğun Bakım Hemşirelerinin Ayak Bileği Kontraktürünü Tanımlayabilme Durumları

İpek ALTINBAŞ[1], Sümeyra GÜNDOĞMUŞ[1], Hamide Nur ERKAN[1], Yeliz CİĞERCİ[1], Özlem SOYER[1], Fatıma YAMAN[2], Öznur GÜRLEK KISACIK[1],

[1]Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, [2]Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi Tıp Fakültesi Fiziksel Tıp Ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı,

Giriş: Yoğun bakımlarda en sık gelişen komplikasyonlardan biri ayak bileği kontraktürüdür. Ayak bileği kontraktürlerinin önlenmesi, erken tanılanması ve tedavisi kapsamlı bilgi ve tecrübeye sahip hemşireler ile mümkündür. Amaç: Yoğun bakım hemşirelerinin ayak bileği kontraktürünü tanıyabilme durumlarının belirlenmesidir. Yöntem: Prospektif tanımlayıcı nitelikte olan bu çalışma, Şubat-Mart 2019 tarihleri arasında Afyonkarahisar ve Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hastanesi yoğun bakım ünitelerinde çalışan, 18 yaşından büyük, araştırmaya katılmaya gönüllü 84 hemşire ile yapıldı. Verilerin toplanmasında Sosyodemografik ve Mesleki Özellikler Formu ve Ayak Bileği Kontraktürünü Tanımlayabilme Testi kullanıldı. Verilerin analizinde sayı, yüzde, ortalama ve standart sapma uygulandı. Etik kurul onayı, kurumlar ve hemşirelerden izin alındı. Bulgular: Hemşirelerin yaş ortalaması 29,6±6,08 yıl olup %59,5'i kadındır. %65,5'i Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hastanesi'nde çalışmaktadır. %61,9'u lisans mezunu olup %47,6'sı anestezi yoğun bakım ünitesinde çalışmakta ve %94,0'ı yoğun bakımlarda klinik hemşiresi olarak görev yapmaktadır. Hemşireler ortalama 4,9±3,2 yıldır yoğun bakım ünitesinde çalışmaktadır. %88,1'i ayak bileği kontraktürüne yönelik hizmet içi eğitim almadığını belirtti. %35,7'si hastalarda sık sık ayak bileği kontraktürü ile karşılaştıklarını ve %37,5'i ayak bileği kontraktürünü önlemeye yönelik sıklıkla anatomik pozisyonu koruma girişimini uyguladıklarını belirtti. %92,9'u hastalarda ayak bileği kontraktürü gelişiminin hemşirelik bakımı ile ilişkili olduğunu ve %89,3'ü önlenebilir olduğunu düşünmektedir. Ayak bileği kontraktürünü tanılamaya yönelik hemşirelere sunulan dört vaka analizinin sonucunda ayak bileği kontraktürü gelişmesindeki en önemli risk faktörlerini hemşirelerin %90,5'i 1.vakada, %91,7'si 2.vakada, %90,5'i 3.vakada, %91,7'si 4.vakada immobil olma durumu olarak belirtti. İkinci risk faktörü olarak hemşirelerin %73,8'i 1.vakada hastada ödem gelişmesi, %82,1'i 2.vakada yaş, %86,9'u 3.vakada fiziksel tespit uygulaması, %82,1'i 4.vakada ise yatış süresi olarak belirledi. Vakalarda ayak bileği kontraktürünü önlemeye yönelik girişimlerin sıralanmasında, 1.vakada hemşirelerin %31'i ilk girişim olarak yaşam bulgusu takibi alma, %21,4'ü ikinci girişim olarak ROM egzersizi yaptırma, 2.vakada hemşirelerin %40,5'i ilk girişim olarak pozisyon değiştirme, %33,3'ü ikinci girişim olarak eklem boşluklarını destekleme, 3.vakada hemşirelerin %34,5'i ilk girişim olarak pozisyon değiştirme, %21,4'ü ikinci girişim olarak fiziksel tespit bölgesini değerlendirme, 4.vakada hemşirelerin %34,5'i ilk girişim olarak pozisyon değişimi, %26,2'si ikinci girişim olarak ROM egzersizi uygulama olduğu belirlendi. Sonuç: Hemşirelerin tamamına yakını, immobil olma durumunu öncelikli risk faktörü olarak belirledi. Ayak bileğini önlemeye yönelik girişim sıralamasında ise hemşirelerin farklı girişimlere öncelik verdiği görüldü.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşirelik, Kontraktür, Yoğun Bakım.

S-31 Kadınların Pap Smear Testi Ve Servikal Kanser Erken Tanısına İlişkin Tutumlarının Değerlendirilmesi

Sözel Bildiri

Buse CİHAN[1], Sena AKBAL[1], Hülya ÜSTÜNDAĞ[2],

[1]İstanbul Bilgi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, [2]İstanbul Bilgi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Öğretim Üyesi,

Giriş: Serviks kanseri, kadınlarda görülme sıklığı açısından ikinci, kanserin neden olduğu ölümlerde ise üçüncü sırayı almaktadır. Gelişmiş ülkelerde kadın kanserlerinin %3,6'sını, gelişmemiş ülkelerde ise %15'ini oluşturmaktadır. Pap Smear testi, serviks kanserinin erken tanı ve tedavisi için kullanılan etkin, kolay uygulanabilir ve ucuz bir yöntemdir. Amaç: Bu araştırma kadınların pap smear testi ve servikal kanser erken teşhisine ilişkin tutumlarının değerlendirilmesi amacıyla yapıldı. Yöntem: Bu çalışma tanımlayıcı olarak yapıldı. Ekim 2018 ve Ocak 2019 tarihleri arasında, İstanbul'da iki Aile Sağlığı Merkezinde, 18-55 yaş grubunda olan ve geçmişte ya da halen cinsel olarak aktif olan, çalışmaya katılmayı kabul eden 133 kadın ile yapıldı. Veriler "Veri Toplama Formu" ve "Servikal Kanserin Erken Tanısına İlişkin Tutum Ölçeği" kullanılarak toplandı. Verilerin Analizi, SPSS 20.0 Paket Programı ile yapıldı. Katılımcıların sosyo-demografik özelliklerini değerlendirmek için ortalama, standart sapma, yüzdelik kullanıldı. Servikal Kanserin Erken Tanısına İlişkin Tutum Ölçeği analizi ise kruskall wallis ve mann whitney-U testi kullanılarak yapıldı. Anlamlılık değeri olarak $p<0.05$ alınmıştır. Bulgular: Çalışmaya katılan kadınların %45.2'si 36-55 yaşında olduğu, %61.7'si çalışmadığı, % 51.1'inin çocuk sahibi olduğu belirlendi. Katılımcıların sadece %41.4'ü son bir yıl içinde Pap Smear testi yaptırdığını, %70.7'si Pap Smear testinin amacını bildiğini, %86.5'inin aile ve arkadaş çevresinde serviks kanseri tanısı konulan kişi olmadığı, %17.3'ünün serviks kanseri erken tanısı açısından düzenli sağlık kontrolü yaptırdığını belirtti. Servikal Kanserin Erken Tanısına İlişkin Tutum Ölçeği toplam puanı 106.06±10.21 olduğu belirlendi (puan aralığı 30-150). Ölçeğin alt boyuları puanları algılanan duyarlılık 26.64±4.17 (puan aralığı 8-45), algılanan engel 26.29±4.46 (puan aralığı 7-35), algılanan ciddiyet 26.57±5.14 (puan aralığı 8-45), algılanan yararlılık 24.48±3.64 (puan aralığı 5-30) olduğu saptandı. Sonuç: Çalışma kapsamına alınan kadınların Servikal Kanserin Erken Tanısına İlişkin Tutum Ölçeği toplam puanı ortanın üzerinde bulundu. Pap smear testinin kadınlar tarafından duyulmuş olması, bu testin yaptırmaları için yeterli olmadığı görüldü. Konunun önemi hakkında kadınlara çeşitli platformlarda gerekli bilgiler verilmeli, önemi vurgulanmalıdır. Kaynaklar 1) Bal MD. (2014). Kadınların pap smear testi yaptırma durumlarının sağlık inanç modeli ölçeği ile değerlendirilmesi. MÜSBED 2014;4(3):133-138. 2) Hacıhasanoğlu R., Köse S., Yıldırım A. (2015). Kadınların Servikal Kanser ve Pap Smear Testine İlişkin Bilgi, İnanç ve Davranışları, Türkiye Klinikleri J Nurs Sci 2015;7(2):102-11.

ANAHTAR KELİMELER: Pap Smear test, servikal kanser, erken tanı, tutum

S-32 ÖĞRENCİ HEMŞİRELERİN MESLEKİ DEĞERLERİ VE İLETİŞİM BECERİLERİ İLE İŞBİRLİĞİ SÜREÇLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ

Sözel Bildiri

Leyla BAYSAN ARABACI[1]Kazim ACAR[2], Nurşen AKSAK[3], Ali BÜYÜKKOÇAK[3],

[1]İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Ruh Sağlığı Ve Hastalıkları Hemşireliği AD, (Doç.Dr.) [2]Öğrenci Hemşireler Derneği, , [3]İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü,

Amaç: Çalışmanın amacı, öğrenci hemşirelerin mesleki değerleri ve iletişim becerileri ile işbirliği yapabilme süreçleri arasındaki ilişkiyi incelemektir. Yöntem: Niceliksel türde, tanımlayıcı-betimsel olarak tasarlanan çalışma verileri, etik kurul onayı alındıktan sonra, 15 Ocak-15 Şubat 2019 tarihleri arasında, Türkiye'de 54 farklı üniversitenin hemşirelik lisans programına kayıtlı ve araştırmaya katılma konusunda gönüllü olan 511 öğrenci hemşireye e-mail ya da elden ulaşılarak toplanmıştır. Veriler, Tanıtıcı Bilgi Formu, Hemşirelikte Mesleki Değerler Ölçeği (HMDÖ), İletişim Becerileri Envanteri (İBE) ve İşbirliği Süreci Ölçeği (İSÖ) ile toplanmıştır. Elde edilen veriler SPSS 22.0 programında tanımlayıcı istatistikler ve korelasyon analizi ile değerlendirilmiştir. Bulgular: Araştırmaya katılan öğrenci hemşirelerin %79.1'i kadın ve yaş ortalaması 20.91±1.98'dir. Yüzde 75.9'u Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü lisans programında öğrenim görmekte olan öğrencilerin %63.8'i 3. ve 4. sınıfa devam etmektedir. %9.6'sı Sağlık Meslek Lisesi mezunu olan öğrencilerin, %79'3'ü mesleğe karşı olumlu bakış açısına sahip olduğunu ve %56.4'ü de imkan olsa aynı mesleği tekrar seçebileceğini ifade etmiştir. %66.7'si çevre ile iletişimde kendisini dışa dönük biri olarak tanımlayan ve %74.6'sı grup çalışmalarına olumlu bakış açısına sahip olduğunu belirten öğrencilerin, HMDÖ, İBE ve İSÖ toplam ve alt ölçek puan ortalamaları ortalamanın üzerinde bulunmuştur. Aynı zamanda öğrenci hemşirelerin mesleki değerleri ve iletişim becerileri ile işbirliği yapabilme süreçleri arasında istatistiksel olarak anlamlı pozitif yönde bir ilişki olduğu saptanmıştır ($p<0.05$). Sonuç: Öğrenci hemşirelerin profesyonel mesleki değerlere sahip olduğu, özellikle zihinsel ve davranışsal olmak üzere iletişim becerilerinin ve işbirliği yapabilme süreçlerinin iyi olduğu belirlenmiştir. Ayrıca öğrenci hemşirelerin, profesyonel mesleki değerleri ve iletişim becerileri geliştikçe işbirliği yapabilme süreçleri de iyileşmektedir. Başka bir ifadeyle, nitelikli ve kaliteli bir bakım için diğer ekip üyeleri ile amaca uygun biçimde çalışmanın bu denli önemli olduğu bir meslek grubu olan hemşirelerin, ekip üyeleri ile birlikte uyum içinde çalışabilmelerinde, sahip oldukları profesyonel mesleki değerleri ve iletişim becerileri önemli bir yordayıcıdır. Geleceğin aday hemşirelerinin ekip üyeleri ile uyum ve işbirliği içinde çalışabilmesi için iletişim becerilerinin ve profesyonel mesleki değerlerinin geliştirilmesinin gerekli ve önemli olduğunu göstermesi bakımından araştırma sonuçları dikkat çekicidir.

ANAHTAR KELİMELER: Öğrenci hemşire, mesleki değer, iletişim becerisi, işbirliği yapabilme

S-33 Hemşirelik Öğrencilerinin Duygusal Zeka Ve Hemşirelik Mesleğine Yönelik Değerlerinin Belirlenmesi

Sözel Bildiri

Hülya ÜSTÜNDAĞ[1], Ayşe Nur KATIRCI[2], Kenan ERBİL[2],
[1]İstanbul Bilgi Üniversitesi Sağık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Öğretim Görevlisi, [2]İstanbul Bilgi Üniversitesi Sağık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü,

Giriş Duygusal zeka duyguların fark edilmesini, daha akılcı yönde kullanılmasını, yaşama olumlu katkılar sağlayarak, profesyonel ilişkinin daha sağlıklı ve verimli biçimde yönetilmesinde etkilidir. Amaç: Bu araştırma, sağlık bilimleri fakültesi hemşirelik bölümü öğrencilerinin duygusal zeka düzeyleri ve hemşirelik mesleğine yönelik değerlerinin belirlenmesi amacı ile tanımlayıcı olarak yapıldı. Gereç Yöntem Araştırma, İstanbul'da bulunan iki farklı üniversitesinin Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümünde öğrenim gören araştırmaya katılmayı kabul eden, verileri eksiksiz dolduran 382 hemşirelik öğrencisi ile yapıldı. Verilerin toplanmasında; Tanıtıcı Bilgi Formu, Duygusal Zeka Değerlendirme Ölçeği (DZDÖ) ve Revize Edilen Hemşirelerin Mesleki Değerleri Ölçeği (HMDÖ-R) kullanıldı. Araştırma verileri, araştırmanın yapılacağı kurumdan yazılı izin ve etik kurul onayı alındıktan sonra toplanmaya başlandı. Veriler SPSS 21.0 paket programında yüzdelik, ortalama, standart sapma, Mann Whitney U-Testi ve Kruskal Wallis testi ile değerlendirilmiştir. Bulgular Öğrencilerin %76.4 ünün kadın, %35.3'ünün dördüncü sınıfta okuduğu, %63.4'ünün akademik ortalamasının 2-3 arasında ve yaş ortalamasının 21.08±1.75 olduğu saptandı. Öğrencilerin DZDÖ puanı 129.19 ± 35.99 olarak belirlendi. Ölçeğin alt boyutlarından puan ortalaması en yüksek duyguların farkında olma 26.78 ± 8.07 en düşük duygularını yönetme 24.46±7.26 olduğu görüldü. Diğer alt gruplar sırasıyla empati 26.64 ± 7.98, sosyal beceriler 25.68 ± 7.51, kendini motive etme25.31 ± 7.98 olarak saptandı. HMDÖ-R ortalama puanı 112.73±19.79'dır. Çalışmada hemşirelik öğrencilerinin cinsiyetleri ile duygusal zeka değerlendirme alt boyutu olan empati($p=0.00$), arasında anlamlı fark olduğu, öğrenim gördükleri sınıf düzeyi ile duygusal zeka değerlendirme toplam puanı ve tüm alt boyutları arasında anlamlı fark olduğu($p=0.00$), akademik ortalama ile sosyal beceriler puanı($p=0.00$) arasında anlamlı fark olduğu belirlendi. Öğrencilerin cinsiyet ve öğrenim gördükleri sınıf düzeyleri ile HMDÖ-R toplam puanı arasında anlamlı fark olduğu($p=0.00$) saptandı. Akademik ortalama ile HMDÖ-R arasında anlamlı fark olmadığı belirlendi. Hemşirelik öğrencilerinin mesleki değerler düzeyleri ile duygusal zeka düzeyleri arasındaki korelasyon analizi sonucunda mesleki değerler düzeyi arttıkça duygusal zeka düzeyi ve tüm alt boyutlarında da artış olduğu saptandı($p<0.001$). Sonuç; Öğrencilerin duygusal zeka düzeyleri ortanın üzerinde, mesleki değerlerin iyi düzeyde olduğu, duygusal zeka düzeyi arttıkça mesleğe yönelik değerler düzeyinin de arttığı belirlendi. Kaynaklar 1- Şenyuva E. Kaya H. Işik B. Bodur G. (2014). Relationship Between SelfCompassion And Emotional İntelligence In Nursing Students. International Journal Of Nursing Practice,2014;20(6):588-596. 2-Thomas DS.Natarajan J.(2017)Emotional Intelligence AmongNursing Students,JournalofNursing HealthScience,6(1):81-89.

ANAHTAR KELİMELER: Anahtar Kelimeler: duygusal zeka, mesleki değerler, hemşirelik öğrencileri

S-34 Hemşire ve Öğrencilerin Mesleki Uygulamadan Beklentileri: Nitel Araştırma

Sözel Bildiri

Bahar Karakılçık[1], Maide Yeşilyurt[1], Ebru Yerlikaya[1], Yonca Yılmaz [1], Gamze Yanar[1], Sepil Yüksel[1],

[1]Necmettin Erbakan Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi,

Giriş ve Amaç: Mesleki uygulama dersinin, hemşirelik mesleğine hazırlık ve mesleki gelişim açısından yararlı bir klinik eğitim olmasını sağlamada bu derse ilişkin beklentilerin belirlenmesi önemlidir. Araştırmada, öğrencilerin ve hemşirelerin mesleki uygulama dersine ilişkin beklentilerini belirlemek amaçlandı. Yöntem: Araştırma, fenomolojik tipte nitel araştırma olarak gerçekleştirildi. Araştırmaya, 2018-2019 Eğitim-Öğretim Yılı Bahar Yarıyılı'nda cerrahi kliniklerde Mesleki Uygulama Dersi alacak olan 20 dördüncü sınıf hemşirelik öğrencisi ile Meram Tıp Fakültesi Hastanesi Cerrahi Klinikleri'nde çalışan 10 sorumlu hemşire dahil edildi. Örneklem sayısının belirlenmesinde, fenomolojik araştırmalar için önerilen örneklem büyüklüğü dikkate alındı. Araştırmanın uygulanabilmesi için araştırmanın gerçekleştirildiği kurumlardan, etik kuruldan ve katılımcılardan yazılı izin alındı. Veriler, araştırmacılar tarafından yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak, derinlemesine bireysel görüşme yöntemi ile 24 Aralık 2018-04 Ocak 2019 tarihleri arasında toplandı. Verilerin çözümlenmesinde tümevarımcı içerik analizi kullanıldı. Bulgular: Çoğunluğunu (15 öğrenci) kızların oluşturduğu öğrencilerin yaş ortalaması 21.15 ± 0.58 yıldır. Hemşirelerin yaş ortalaması 43.4± 5.52 yıl olup, cerrahi kliniklerinde ortalama çalışma süreleri 15.3±9.56 yıldır. Tüm öğrenciler Mesleki Uygulama dersi kapsamında klinik uygulama yapmak istediklerini, hemşirelerin tamamı da kliniklerinde öğrenciler ile çalışmak istediklerini ifade etti. Derinlemesine bireysel görüşmede elde edilen verilerin içerik analizi ile hemşire ve öğrencilerin beklentilerini belirleyen 52 kod, 14 kategori ve 6 tema oluşturuldu. Öğrenci beklentilerine ilişkin temalar; "öğrencilerin klinik ortamdan beklentileri", "öğrencilerin öğretim elemanından beklentileri", "öğrencilerin hemşirelerden beklentileri" ve "öğrencilerin mesleki uygulama dersinden beklentileri" olarak belirlendi. Cerrahi hemşirelerinin beklentilerine ilişkin temalar; "hemşirelerin öğrencilerden beklentileri" ve "hemşirelerin öğretim elemanlarından beklentileri" başlıkları altında ele alındı. Araştırmada, öğrencilerin çoğunluğunun klinikte öğrenci hemşire odası olması, tedavi ve bakım girişimlerini hemşireler ve öğretim elemanları ile birlikte yapma ve klinikte meslektaş olarak kabul edilme beklentilerinin olduğu belirlendi. Hemşirelerin beklentilerinin ise öğrencilerin klinik kurallarına uyum sağlamasına, öğretim elemanlarının kolay ulaşılabilir olmasına, öğrencilerin tedavi ve bakım girişimlerine katılmada istekli olmasına odaklandığı saptandı. Sonuç: Araştırma bulguları, klinik eğitimin etkinliğinin artırılmasında ve uygun klinik eğitim ortamlarının oluşturulmasında öğrencilerin ve hemşirelerin beklentilerinin dikkate alınması gerektiğini gösterdi.

ANAHTAR KELİMELER: öğrenci, hemşire, mesleki uygulama, beklenti.

S-35 PSİKİYATRİ HASTALARINDA UNUTULAN KONU: KRONİK HASTALIKLAR

Sözel Bildiri

Damla ÖZTÜRK[1], Ayşenur AYMAK[1], Zülfünaz ÖZER[1], Rukiye PINAR BÖLÜKTAŞ[1],

[1]İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi,

Giriş: Psikiyatri hastalarında ilaç yan etkileri, fiziksel belirtilerin ihmali, uyum eksikliği gibi hastalığa bağlı nedenler, sigara kullanımı, kötü beslenme, alkol, sigara ve madde kullanımı, fiziksel inaktivite gibi yaşam tarzı davranışları ve çevresel etmenler nedeniyle hastaların fiziksel sağlığı bozulmaktadır. Diyabet, kardiyovasküler hastalıklar ve obezitenin psikiyatri hastalarında yaşam süresini kısaltan kronik hastalıklar olarak bildirilmiştir. Psikiyatri hemşireleri kliniklerde daha çok psikiyatrik açıdan hastaya bakım vermekte, fiziksel sağlık psikiyatri hemşiresinin sorumluluk alanı olarak görülmemektedir. Bu araştırma psikiyatri kliniğinde yatan hastalarda mevcut kronik hastalıkları belirlemek amacıyla yapıldı. Yöntem: Tanımlayıcı tipte olan araştırma üç hastanede tedavi uygulanan, iletişime açık ve araştırmaya katılmayı kabul eden 210 kişi oluşturdu. Veriler araştırmacılar tarafından hazırlanan bilgi formu ile Kasım-Aralık 2018 tarihleri arasında toplandı. Verilerin analizi yüzdelikler ve ki-kare analiziyle yapıldı. Bulgular: Yaş ortalaması 50.41±15.9 olan hastaların %63.3'ü erkek, %21.4'ü evli olup %37.6'sı ilkokul mezunudur. Katılımcıların %95.7'si çalışmıyor, %57.6'sı şizofren ve psikoz, %23.4'ü madde bağımlılığı tanıyla tedavi edilmektedir. Hastaların %30.5'inde kronik hastalıklardan diyabet (%7.1), hipertansiyon (%7.1), koroner arter hastalığı (%2.4), KOAH (%2.9) ve hipotirodi (%1.9) bulunmaktadır. Şizofreni tanısıyla takip edilen hastaların %56.3'ünün kronik hastalık bulunmakta ve kronik hastalığı olan bireylerin %54.7'si erkektir. Kronik hastalığı olan bireylerin %81.1'i kronik hastalıklarına yönelik düzenli takip ve bakım uygulandığı saptanmıştır. Diyabetli bireylerden %30'unun açlık kan şekeri düzeyi >120 mg/dl'dir. Katılımcıların %65.7'si sigara, %24.8'i alkol kullanmaktadır. Hastaların %53.8'i son 7 gün içerisinde yürüyüş yaptıklarını bildirmekte ve %31.5'nin beden kitle indeksi 25 üstü olarak tespit edildi. Tartışma: Yapılan çalışmada psikiyatri hastaların %51.4'ünün kronik hastalığının olduğu, farklı bir çalışmada da psikiyatri hastalarının %62'sinde kronik hastalık tespit edilmiştir. Araştırmamızda hastaların %30.5'inde kronik hastalık mevcut ve oran literatürdeki kadar yüksek değildir. Literatürde psikiyatri hastalarında kronik hastalıklarının başında diyabet, kardiyovasküler hastalıklar ve obezite geldiği bildirilmiştir. Araştırmamızda da benzer sonuçlar elde edilmiştir. Psikiyatri kliniğinde çalışan hemşireler ile yapılan çalışmada, hemşirelerin yaklaşık yarısının hastalara verdikleri taburculuk eğitiminde ve takiplerinde metabolik sendrom riski açısından gerekli uygulamaları yapmadıkları ifade edilmiştir. Sonuç: Psikiyatri hastaları öz bakımları düşük olmakta, toplum tarafından damgalanmakta, sağlık hizmetlerinden yararlanma olanağı da düşük olmaktadır. Hastaların kronik hastalıklar açısından daha dikkatli olunması morbidite ve mortaliteyi azaltabilecektir.

ANAHTAR KELİMELER: Ruhsal bozukluklar, hemşirelik bakımı, kronik hastalıklar.

S-36 Problem Çözme Becerilerim Kariyer Uyum Yeteneklerimi Arttırır mı?

Sözel Bildiri

Merve ÖZ[1], Tangül AYTUR ÖZEN[1], Kamuran CERİT[1],

[1]Süleyman Demirel Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü,

ÖZET Amaç: Kariyer uyumu, bireylerin kariyerleriyle ilgili değişen konulara uyum sağlama ve kariyer süreçlerinde karşılaştıkları problemlere çözüm getirebilmeleridir. Bu nedenle, araştırma hemşirelik son sınıf öğrencilerinin kariyer uyum ve problem çözme becerileri arasında ki ilişkiyi ve etkileyen faktörleri incelemek amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır. Gereç ve Yöntem: Araştırmanın örneklemini, bir kamu üniversitesinin hemşirelik bölümünde eğitim gören ve araştırmaya katılmayı kabul eden 176 hemşirelik son sınıf öğrencisi oluşturmaktadır. Bilgileri eksik olan dört veri değerlendirmeye alınmamış ve araştırma 172 kişi ile tamamlanmıştır. Araştırmanın verileri, 24 soruluk likert tip Kariyer Uyum Yetenekleri Envanteri (KUYE), 35 soruluk likert tip Problem Çözme Envanteri (PÇE) ve 10 sorudan oluşan Kişisel Bilgi Formu uygulanarak toplanmıştır. Veriler; sayı, yüzde, aritmetik ortalama, mann whitney u testi, korelasyon, regresyon, student-t testi ve varyans analizi ile değerlendirilmiştir. Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerin, %81.9'u kadın,%70,3'ü birinci öğretim, %29,7'si ikinci öğretim öğrencisidir. Öğrencilerin %80,7'si Anadolu Lisesi mezunu olup, %51,7'si Akdeniz bölgesinde yaşamakta, %41,3'ünün not ortalaması 2,00-2,50 arasındadır ve %12,2'sinin kariyer danışmanlığı aldığı saptanmıştır. Kariyer danışmanlığı alan öğrencilerin %47,6'sı üniversite kariyer merkezinden ve fakülte kariyer temsilcisinden aldıklarını belirtmişlerdir. Problem Çözme Envanterinin (PÇE) cronbach's alfa değeri 0,84 ve Kariyer Uyum Yetenekleri Envanterinin (KUYE) cronbach's alfa değeri ise 0.90 olarak saptanmıştır. Öğrencilerin, not ortalamasının 2,5 üzerinde olanların 2,5'in altında olanlara göre ve kariyer danışmanlığı alanların almayanlara göre KUYE puan ortalamasının yüksek olması istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0,05$). PÇE puan ortalaması incelendiğinde ise; kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre toplam puan ortalamasının yüksek olması istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0,05$). İkinci öğretim öğrencilerinin birinci öğretim öğrencilerine göre PÇE planlı yaklaşım alt boyutu puan ortalamasının, Karadeniz ve Akdeniz bölgesinde yaşayanların diğer bölgede yaşayanlara göre, düşünen yaklaşım alt boyutu puan ortalamalarının yüksek olması istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0,05$). Öğrencilerin KUYE ve PÇE arasında negatif yönlü orta düzey anlamlı ilişki saptanmıştır ($p<0,05$). Ayrıca problem çözme becerilerinin; kariyer uyum yeteneğini %33 oranında açıkladığı tespit edilmiştir. Sonuç ve Öneriler: Problem çözme becerileri yüksek olan öğrencilerin kariyer uyum yeteneğinin de yüksek olacağı yorumu yapılabilir. Bu anlamda öğrencilerin problem çözme becerilerini arttırıcı unsurların lisans eğitimi müfredatına eklenmesi, not ortalaması 2,5 altında olanların ve kariyer danışmanlığı almayanların kariyer merkezi ve birim kariyer temsilcilerinden hizmet almalarının desteklenmesi önerilebilir.

ANAHTAR KELİMELER: Kariyer uyum yeteneği, problem çözme, hemşirelik öğrencisi.

S-37 Polikliniğe Başvuran Kadın Hastalarda Meme Kanseri İnançları ve Bilgi Düzeyi

Sözel Bildiri

KADER GÜNGÜRÜR[1], EMİNE YILDIZ[1], KADRİYE SAYIN KASAR[2],

[1]AKSARAY ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ, HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ, [2]AKSARAY ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ, HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ,,

Meme kanseri, kadınlar arasında en sık görülen malign tümör olup, dünyada ve ülkemizde yaygınlığı gittikçe artan önemli bir sağlık sorunudur. Bu araştırma, polikliniğe başvuran kadın hastalarda meme kanseri inançları ve bilgi düzeylerinin incelenmesi amacıyla tanımlayıcı ve kesitsel tipte yapılmıştır. Araştırmanın örneklemi; Kasım 2018-Mart 2019 tarihleri arasında Aksaray Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesi polikliniklerine başvuran, 18 yaş üstü, fiziksel ve bilişsel sağlık düzeyleri formları cevaplamaya uygun ve araştırmaya katılmaya istekli olan 400 kadın oluşturmuştur. Veriler, araştırmacılar tarafından literatüre dayalı olarak hazırlanan "Birey Tanırım Formu" ve "Champion Sağlık İnanç Modeli Ölçeği (CSİMÖ)" kullanılarak toplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde frekans, yüzde, ortalama Mann-Whitney U ve Kruskal-Wallis testleri kullanılmıştır. Araştırmaya katılan kadınların yaş ortalaması 31.63±13.36 olup, %57.8'i evlidir. Kadınların başvurdukları poliklinikler çoğunluklu olarak kadın doğum (%22.5), dermatoloji (%13.3), dahiliye (%11) ve kulak burun boğazdır (%7.8). Kadınların yaklaşık yarısı (%48.3) meme kanseri hakkında bilgisi olduğunu, %13.8'i ailesinde meme kanseri tanısı almış birey olduğunu belirtmektedir. Ayrıca katılıcıların yarısı (%50) "meme kanserinin sadece kadınlarda görüldüğünü" ifade etmekte ve sadece %9.3'ü kendi kendine meme muayenesi (KKMM) yapmaktadır. Araştırmaya katılan kadınların Champion Sağlık İnanç Modeli Ölçeği (CSİMÖ) alt boyut puan ortalamaları; duyarlılık 8.02±6.19, ciddiyet 21.55±6.19, yarar 14.27±4.18, engel 27.47±7.03, güven 30.58±9.54 ve sağlık motivasyonu 24.37±6.48 bulunmuştur. Kadınların eğitim durumu ile duyarlılık, ciddiyet ve güven alt boyutları, medeni durum ile de güven alt boyutu puan ortalamaları arasında anlamlı fark bulunmuştur ($p<0.05$). Ailesinde meme kanseri tanısı almış birey olan ve olmayan kadınların yarar ve güven alt boyutları, KKMM yapan ve yapmayan kadınların duyarlılık ve sağlık motivasyonu alt boyutları, meme kanseri hakkında bilgisi olan ve olmayan kadınlarda ise; güven ve sağlık motivasyonu alt boyutları puan ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p< 0.05$). Sonuç olarak; kadınların eğitim durumu, medeni durum, meme kanseri bilgi konusunda bilgisi, ailesinde meme kanseri tanısı almış birey olması ve KKMM yapma durumunun meme kanseri inançları ve bilgi düzeylerinde etkili olduğu belirlenmiştir. Bulguların İç Anadolu Bölgesinde farklı nedenlerle polikliniklere başvuran kadınların meme kanseri inanç ve bilgi durumunu göstermesi bakımından önemli olduğu düşünülmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: Meme Kanseri, Poliklinik, İnanç, Bilgi, Hemşirelik

S-38 Üniversite Öğrencilerinin Akılcı İlaç Kullanımına İlişkin Bilgi Düzeyinin Belirlenmesi

Sözel Bildiri

Tuğba AKTAŞ[1], Edanur TEKE[2], Büşra ÇELİKEL[2], GÜLER DURU AŞİRET[2],
[1]AKSARAY Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, [2]Aksaray Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü,

Akılcı ilaç kullanımı Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) tarafından, "hastaların klinik ihtiyaçlarına uygun ilaçları, kişisel gereksinimlerini karşılayan dozlarda, yeterli bir süre boyunca, kendilerine ve topluma en az maliyet ile kullanmaları" olarak tanımlanmıştır. DSÖ tahminlerine göre dünya çapında tüm ilaçların yarısından fazlası uygunsuz şekilde reçete edilmekte, dağıtılmakta ya da satılmaktadır. Günümüzde bilinçsiz ve reçetesiz ilaç tüketimi dünyanın her yerinde olduğu gibi ülkemizde önemli bir problemdir. Bu çalışmada üniversite öğrencilerinin akılcı ilaç kullanımına ilişkin bilgi düzeylerini belirlemek amacıyla yapılmıştır. Yöntem: Tanımlayıcı nitelikteki bu araştırma 15.11.2018-30.1.2019 tarihleri arasında Aksaray Üniversitesi'nde öğrenimine devam 363 öğrenci ile yürütülmüştür. Araştırmanın verileri, literatür taranarak oluşturulan tanıtıcı bilgi formu ve Akılcı İlaç Kullanımı Ölçeği (AİK) kullanılarak toplanmıştır. Öğrencilere veri toplama formu verilmeden önce araştırmanın amacı hakkında bilgi verilip sözel olarak bilgilendirilmiş olurları alınmış ve araştırmaya katılmayı kabul eden öğrencilere bu form uygulanmıştır. Araştırmanın yapılabilmesi için ilgili birimden yazılı izin alınmıştır. Araştırmanın verileri SPSS istatistik programı kullanılarak değerlendirilmiştir. Araştırmaya katılan öğrencilerin tanımlayıcı özellikleri sayı, yüzde, ortalama ve standart sapma kullanılarak özetlenmiştir. Bulgular: Çalışma kapsamındaki öğrencilerin yaş ortalamasının 20.31±2.15 olduğu ve %59.8'inin (217) kız olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin %56.5'sinin sağlık bilimleri fakültesi hemşirelik bölümünde, %43.5'inin ise diğer fakültelerde öğrenim gördüğü ve %34.2'sinin 3. sınıf öğrencisi olduğu saptanmıştır. Öğrencilerin %9.4'ü en az bir tane kronik hastalığını olduğunu ve %35.3'ü sağlık sorunu yaşadığında düzenli ilaç kullandığını belirtmiştir. Öğrencilerin %45.2'si son bir yılda kendi kendime ilaç kullandığını, %14.9'u hasta olduğu zaman doğal yöntemlere başvurmak yerine hemen bildiği ilacı kullandığını, %34.3'ü kendi kendine doktor yazmadan da antibiyotik, ağrı kesici ya da farklı ilaçlar kullandığını, %16.3'ü nezle, grip ve soğuk algınlığı gibi şikayetlerde muayene olmadan antibiyotik kullandığını ifade etmiştir. Katılımcıların %12.9'u çevresindeki insanların tavsiye ettiği ilacı hiç düşünmeden kullandığını belirtmiştir. Öğrencilerin (AİK) Ölçeği puan ortalamasının 22.72±3.95 (min:15-mak:62) olduğu saptanmıştır. Hemşirelik öğrencilerinin (AİK) Ölçeği puan ortalamasının 22.92±4.31(min:17-mak:62) olduğu ve diğer fakültelerde eğitim gören öğrencilerin AİK ölçeği puan ortalamasının 22.46±3.44 olduğu saptanmıştır. Hemşirelik bölümü ile diğer öğrencilerin AİK ölçeği toplam puanları arasında istatistiksel olarak bir farklılık bulunmamıştır. Sonuç: Çalışmada kullanılan ölçeğin puanı arttıkça öğrencilerin akılcı ilaç kullanımına yönelik bilgi düzeyinin arttığı bildirilmektedir. Çalışmamızda öğrencilerin akılcı ilaç kullanımına yönelik bilgilerinin orta düzeyde olduğu saptanmıştır.

ANAHTAR KELİMELER: Akılcı ilaç kullanımı, bilgi, hemşirelik, öğrenci, öğrenci hemşire,

S-39 Öğrenci Hemşirelerin Klinik Uygulamada Klinik Hemşireleriyle İş Birliğine İlişkin Görüşleri

Sözel Bildiri

Sevilay ÇAĞANAY[1], Gizem ÇATALBAŞ[1], Sıdıka PELİT AKSU[1],

[1]GAZİ ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ,

Giriş ve amaç: Beceri ve gönüllülük gerektiren dinamik bir süreç olan 'iş birliği' birlikte çalışmak anlamına gelmektedir. İş birliğinin iyi düzeyde olduğu ekiplerde karar verme ve problem çözme becerilerinin, bakımın organizasyonunun ve bakımın maliyetinin olumlu şekilde etkilendiği belirtilmektedir. Bu sebeple de bütün sağlık profesyonellerinde olduğu gibi, öğrenci hemşireler ve klinik hemşire etkileşimi ve iş birliği önem kazanmaktadır. Bu çalışma öğrenci hemşirelerin klinik uygulamada klinik hemşireleriyle iş birliğine ilişkin görüşlerini belirlemek amacıyla yapılmıştır. Yöntem: Bu araştırma bir devlet üniversitesinin hemşirelik bölümünde öğrenim gören 4.sınıf öğrencilerin klinik uygulamada klinik hemşireleriyle iş birliğine ilişkin görüşlerini belirlemek amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır. Araştırmanın evrenini hemşirelik bölümü 4.sınıf öğrencileri (N:222) oluşturmuştur. Örneklem seçimine gidilmeden bütün evrene ulaşılmaya çalışılmıştır (n:157). Araştırmanın yapıldığı kurumdan yazılı izin alınmıştır. Araştırmanın verileri araştırmacılar tarafından literatür taranarak oluşturulan anket formu ile toplanmıştır. Anket formu sosyodemografik özellikleri (4 soru) ve öğrenci hemşirelerin klinik hemşireleriyle iş birliğine ilişkin görüşlerini sorgulayan (18 soru) olmak üzere toplam 22 sorudan oluşmuştur. Görüş belirlemeye yönelik ifadeler 'katılıyorum, katılmıyorum, kararsızım' şeklinde gruplanmıştır. Verilerin analizinde yüzde ve frekans gibi tanımlayıcı analizler kullanılmıştır. Bulgular: Yaş Ortalaması 21,93 ± 1,063 bulunmuştur. Öğrencilerin % 87,9'u kadın, % 68,8'i Anadolu lisesi mezunudur. Öğrencilerin üçte biri kendi isteğiyle bölüme gelmiştir, % 61'8 i ise hemşireliği iş olanakları sebebiyle tercih etmiştir. Hemşirelerle klinikte işbirliğine ilişkin görüşlerde; Öğrencilerin sırasıyla % 82,8'i 'Klinik hemşireleriyle düzenli olarak hasta vizitlerine katılabiliyorum.'; % 82,8'i 'Klinik hemşireler ilaç hazırlama konusunda bize yardımcı oluyorlar.'; %81,5'i 'Klinik hemşireleriyle birlikte tedaviye katılabiliyorum; %76.4 ü 'Klinik hemşireler klinik uygulamalar sırasında bize malzeme desteğinde bulunuyor.' İfadesine katıldığını belirtmiştir. Öğrencilerin % 15,9'u ise 'Klinik hemşire diğer ekip üyeleriyle sorun yaşadığımda beni savunuyor.'; % 21,7'si 'Klinik hemşireler teorik olarak bizlere yardımcı olabilmek için bilgilerini güncelliyorlar.'; % 40,1'i 'Klinik hemşireleri hemşirelik bakımında bize rol model oluyorlar.' İfadesine katıldığını belirtmiştir. Sonuç ve öneriler: Araştırmamızda öğrencilerin: hemşirelerin klinikte öğrencilere rol model olması, savunuculuk ve teorik bilgi desteği gibi konulara kıyasla, klinik hemşireleriyle en çok klinikte teknik ve beceri isteyen konularda iş birliği içinde oldukları belirlenmiştir. Klinik hemşirelerin hizmet içi eğitiminde öğrencilerle klinikte iş birliğine yönelik konulara daha fazla yer verilmesi önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşirelik öğrencileri, iş birliği, klinik hemşireleri, görüşler

S-40 Hemşirelik Eğitimine Bakış: Bir Fenomenolojik Çalışma

Sözel Bildiri

Deniz CAFER[1], Duygu YILDIRIM[1], Ali BÜYÜKKOÇAK[1], Okan ARTUN[1], Esra AKIN KORHAN[1],

[1]İzmir Katip Çelebi Üniversitesi,

Amaç: Öğretim elemanı, hemşire ve öğrenciden oluşan multidsipliner bir ekibin işbirliği, hemşirelik eğitimindeki boşukların doldurulmasında, teori ve pratiğin doğru bir şekilde birleştirilmesinde ve hemşirelik eğitiminin etkin bir şekilde sürdürülmesinde büyük önem taşımaktadır. Bu araştırmanın amacı, hemşire, öğrenci ve öğretim elemanlarının hemşirelik eğitimine ilişkin görüşlerini belirlemektir. Gereç ve yöntem: Araştırmanın örneklemi araştırmaya katılmayı kabul eden öğrenci, hemşire ve öğretim elemanı düzeyinde katılımcılardan amaçlı örnekleme yöntemlerinden olan benzeşik (homojen) örnekleme yöntemi kullanılarak belirlenmiş toplam 7 hemşire, öğrenci ve öğretim elemanı oluşturmuştur. Çalışmanın gerçekleştirilmesi için gerekli izinler alınmıştır. Çalışmaya katılmayı kabul eden katılımcılara araştırmanın amacı ve süreci hakkında açıklama yapılmıştır ve katılımcılara, görüşmenin ses kayıt cihazına alınacağı, görüşmeye ara verilmesi, ses kayıt cihazının durdurulması, görüşmenin sonlandırılması gibi istekleri olursa bunların dikkate alınacağı, isimlerinin ve elde edilen verilerin gizliliğinin sağlanacağı açıklanmıştır. Araştırma verilerinin toplanmasında araştımacılar tarafından oluşturulan "Birey Tanıtım Formu" ve "Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu" kullanılmıştır. Görüşmeler sessiz, müdahalelerin olmadığı bir görüşme odasında, her bir görüşme ortalama 30-45 dakika olmak üzere toplam 2 oturumda gerçekleştirilmiştir. Görüşmelerin ses kayıtları araştırmacılar tarafından çözümlenmek üzere belgelendirilmiş, elde edilen verilere onları açıklayabilecek kavramlara ve ilişkilere ulaşmak amacıyla araştırmacı tarafından içerik analizi yapılmıştır. Bulgular: Katılımcıların %85,7'si kadın ve yaş ortalamaları 25,57±4,82'dir. Araştırmaya katılanların %28,6'sı öğrenci, %28,6'sı akademisyen ve %42,9'u hemşiredir. Araştırma verilerinin içerik analizi sonucunda "Yasa ve yönetmelik", "Hemşirelik eğitiminde standardizasyon", "Uygulama ve klinik süreç", "İş yükü", "İşbirliği", "İş doyumu" ve "Denetim" olmak üzere 6 tema belirlenmiştir. Bu temalarla bağıntılı olarak "Eğitim içeriği", "İstihdam", "Öğretim elemanı sayısı", "Etik yaklaşım", "Hemşire-akademisyen ilişkisi", "Motivasyon", "Zaman yetersiziliği" gibi farklı boyutlarda toplam 21 alt tema belirlenmiştir. Sonuç: Bu çalışmanın sonucunda katılımcılar, günümüzde sıklıkla hemşirelik lisans eğitimi veren kurumların müfredat farklılıkları ve öğrenci sayısı başına düşen öğretim elemanı yetersizliği konusuna ilişkin görüş bildirmişlerdir.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşirelik eğitimi, işbirliği, fenomenolojik çalışma

S-41 HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN MESLEKİ DERNEKLER İLE İLGİLİ BİLGİ VE DÜŞÜNCELERİ

Sözel Bildiri

Mehmet GÖRGÖZ[1], Havva KARADENİZ [2], Ezgi TAMER[3], Sefa GÖLBAŞI[4],

[1]Karadeniz Teknik Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü 4. Sınıf Öğrencisi, [2]Karadeniz Teknik Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Halk Sağlığı Hemşireliği AD , [3]Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Hemşirelikte Öğretim AD Doktora Öğrencisi, [4]Akdeniz Üniversitesi Hemşirelikte Yönetim AD Yüksek Lisans Öğrencisi,

Giriş ve Amaç: Meslek örgütlerinin toplum için yerine getirdiği işlev; meslek uygulayıcısı, meslek ve mesleğin sosyal çevresi arasında köprü işlevi görüp, bireyleri belli bir amaç etrafında bir araya getirerek bir iletişim ve etkileşim ortamı kurmak ve böylece toplumsal bağların kurulmasına yardımcı olmaktır. Mesleki örgütlenme sadece meslek yaşamı ile başlamamalı, öğrencilik yıllarından itibaren bilincine varılan ve üzerinde dikkatle durulması gereken önemli noktalardan biri olmalıdır. Bu araştırma hemşirelik öğrencilerinin mesleki dernekler ile ilgili bilgi ve düşüncelerinin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır. Yöntem: Araştırma tanımlayıcı tipte olup bir üniversitenin hemşirelik bölümünde yürütülmüştür. Araştırmanın verileri eğitim-öğretime devam eden hemşirelik bölümü son sınıf öğrencilerinden (169 öğrenci) 150'sinin gönüllü katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Veriler araştırmacı tarafından oluşturulan sosyo-demofrafik ve mesleki örgütlenmeyi içeren 33 sorudan oluşan anket formu ile yüz yüze görüşme yöntemi ile toplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde ortalama, yüzdelik ve ki kare testi kullanılmıştır. Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 21.92±1.08 (Min:20, Max:28), %82.7'si kadındır. Öğrencilerin %62.0'ının hemşireliği isteyerek seçtiği, %53.4'ünün 1. tercihinin hemşirelik olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin %36.4'ü mesleki örgütlenme ile ilgili bilgisinin yetersiz olduğunu düşündüğü, %55.0'ının mesleki örgütlenme ile ilgili aldığı eğitimi yeterli bulmadığı, %70.9'unun lisans eğitimi sürecinde mesleki örgütlenme ile ilgili alınan bilginin mesleki derneklere üye olmayı etkilediğini düşündüğü saptanmıştır. Öğrencilerin %97.8'inin mesleki derneklerin gerekli olduğunu düşündüğü, %78.1'inin mesleki derneklere üye olmak istediği belirlenmiştir. Öğrencilerin en fazla bildiği mesleki dernekler sırasıyla; Türk Hemşireler Derneği (%97.4), Onkoloji Hemşireliği Derneği (%70.9) ve Diyabet Hemşireliği Derneği (%47.7) olarak bulunmuştur. Cinsiyet ile hemşireliği isteyerek seçme (p=0.619) ve mesleki derneğe üye olmayı isteme (p=0.196) arasında anlamlı fark bulunmamıştır. Sonuç: Hemşirelik öğrencileri lisans eğitimi sürecinde mesleki örgütlenme ile ilgili aldıkları bilgiyi yeterli bulmamaktadırlar. Öğrencilerin tamamına yakını mesleki derneklerin gerekli olduğunu düşünmelerine karşın mesleki derneklere üye olmayı isteme aynı oranda değildir.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşirelik, Öğrenci, Mesleki Dernek, Bilgi

S-42 Hemşirelik Son Sınıf Öğrencilerinin Kişilerarası Yetkinlik Düzeylerinin İncelenmesi

Sözel Bildiri

Şule Yarar[1], Aklime Sarıkaya[1],

[1]İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi,

Hemşirelik Son Sınıf Öğrencilerinin Kişilerarası Yetkinlik Düzeylerinin İncelenmesi Şule YARAR* Danışman: Doç. Dr. Aklime SARIKAYA** suleeyararr@gmail.com; aklime.sarikaya@izu.edu.tr; *İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü 4.Sınıf Öğrencisi **İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Öğretim Üyesi. Giriş: Bireyin kişilerarası ilişkilerde diğerleri tarafından kabul edilme ve onaylanma bir ilişkiyi sürdürme, bireylerin temel sosyal gereksinimlerindendir. Hemşireler çok farklı düzeylerde bireylerle profesyonel ilişki sürdürmek zorundadır. Hemşire adaylarının sonuçları, hemşirelik eğitiminde yükseköğrenim temel alan yeterliliklerinde tanımlanan ekip işbirliğini destekleyen özellikleri içermesi bakımından oldukça önemlidir. Amaç: Bu araştırma ''hemşirelik son sınıf öğrencilerinin kişilerarası yetkinlik düzeylerinin'' incelenmesi amaçlanmıştır. Yöntem: Araştırma nicel, tanımlayıcı, analitik araştırma tipinde yapılmıştır. Araştırmada Üniversitesi Etik kurulundan onay, kurum izni ve öğrencilerden bilgilendirilmiş yazılı onam alınmıştır. Araştırmada İstanbul'da bir Vakıf Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü 2018-2019 öğretim yılında öğrenim gören 4.sınıf öğrencileri tam sayım yöntemi ile örnekleme (n=33) alınmıştır (Nahcivan, 2015). Veriler Sosyo-Demogrofik Bilgi ve Kişilerarası Yetkinlik Ölçeği (KYÖ) ile toplanmıştır. KYÖ Buhrmester, Furman, Wittenberg ve Reis (1988) tarafından geliştirilmiş ve Şahin ve Gizir (2013) tarafından Türkçe'ye uyarlanmıştır. Ölçeğin toplamında İç tutarlılık güvenilirlik kat sayısı 0,89, alt boyutlarında 0.72-0,87 arasındadır. Yirmi beş madde ve ilişki başlatma, duygusal destek, etki bırakma, kendini açma ve çatışma yönetimi olmak üzere beş alt boyuttan oluşmakta ve 5'li likert tipi (Hiç iyi değilim=1; 5=çok iyiyim) değerlendirilmektedir. Ölçekten toplam 25-125 puan alınmaktadır. Ölçek toplam puan ve alt boyut puanları temel alınarak değerlendirilmekte ve puanların yüksek olması kişilerarası yetkinliğin düzeyi ve alt boyutlarda yetkinlik düzeyinin yüksek olduğunu göstermektedir. Veriler α=0.05 alındığında Sosyal Bilimler İçin İstatistik Programı (Statistical Package for the Social Sciences- SPSS) ile sayı, yüzde, ortalama, standart sapma ve Bağımsız İki Grup t Testi ile incelenmiştir (Coşansu, 2015). Bulgular: Öğrencilerin yaş ortalaması 22,42± 2,26; cinsiyet durumuna göre dağılımı %72,7 kadın, %27,3'ü erkektir. Öğrencilerde kişilerarası yetkinlik ölçeğine göre hemşire adaylarının toplam yetkinlik puanı 84,90±16,98; ilişki başlatma puanı 16,72±4,42; duygusal destek puanı 19,69±3,73; etki bırakma puanı 16,90±4,26; kendini açma puanı 14,15±3,60; çatışma yönetme puanı 17,42±4,11 olarak bulunmuştur. Öğrencilerin toplam kişilerarası yetkinlik puanları cinsiyete göre incelendiğinde anlamlı fark saptanmamıştır (p=0.005). Sonuç ve öneriler: Hemşirelik son sınıf öğrencilerinin veya hemşire adaylarının kişilerarası yetkinlik düzeylerinin geliştirilmesi için eğitim programlarında girişimsel yaklaşımlara yer verilmesi önerilmektedir. Sonuçlar girişimsel çalışmalara temel veri oluşturacaktır. Kaynaklar: Coşansu G. (2015). Verilerin analizi ve yorumlanması., Eds.

Erdoğan S., Nahcivan N., Esin N. Hemşirelikte Araştırma. Nobel Tıp kitabevi. İstanbul. ss: 87-133. Nahcivan N. (2015) Nicel araştırma tasarımları. Eds. Erdoğan S., Nahcivan N., Esin N. Hemşirelikte Araştırma. Nobel Tıp kitabevi. İstanbul. ss: 87-133. Şahin, E. E. ve Gizir, C. A. (2013). Kişilerarası Yetkinlik Ölçeği-Kısa formu: Geçerlik ve güvenirlik çalışmaları. Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 9(3), 144-158. Şahin, E. E. ve Gizir, C. A. (2014). Üniversite Öğrencilerinde Utangaçlık: Benlik Saygısı ve Kişilerarası Yetkinlik Değişkenlerinin Rolü. Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi, 5 (41), 75-88.

ANAHTAR KELİMELER: hemşirelik öğrencileri, hemşire adayları, kişilerarası yetkinlik, ilişki başlatma, duygusal destek

S-43 Yoğun Bakımda Çalışan Hemşirelerin Uyku Kalitesinin Değerlendirilmesi

Sözel Bildiri

Selcan Aksoy [1], Emine Kır Biçer[1],

[1]Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi ,

Amaç: Bu çalışma yoğun bakım ünitelerinde çalışan hemşirelerin uyku kalitesinin değerlendirilmesi amacıyla gerçekleştirilmiştir. Gereç ve Yöntem: Çalışma, 2019 Şubat ayında tanımlayıcı ve kesitsel olarak yapılmıştır. Araştırmanın örneklemini Hatay'da bir üniversite hastanesinin yoğun bakım ünitesinde çalışan 56 hemşire oluşturmuştur. Araştırma verileri "Kişisel Bilgi Formu" ve "Pittsburg Uyku Kalitesi İndeksi (PUKİ)" kullanılarak toplanmıştır. Verilerin analizi, yüzde, aritmetik ortalama, iki ortalama arasındaki farkın önemlilik testi, varyans analizi, korelasyon testleri kullanılarak yapılmıştır. Bulgular: Çalışma grubunu oluşturan hemşirelerin %76.8'i kadın, yaş ortalaması 27.8±4.6 (min:20; maks:39) yıldır. Katılımcıların %57.1'i bekar, %85.7'si lisans mezunudur. Hemşirelerin %71.4'ünün çocuğu bulunmamaktadır. Hemşirelerin PUKI ölçeğine göre %82.1'inin uyku kalitesinin kötü olduğu saptanmıştır. Çalışmada hemşirelerin PUKI ölçeği'nden aldıkları puan ortalaması 7.96 ± 3.40 (med:8; min: 0; maks:14) olarak saptanmıştır. Hemşirelerin bazı sosyo-demografik özelliklerine göre uyku kalitesi değerlendirildiğinde yaş, cinsiyet, eğitim, çalışma şekli, çalışma yılı, çocuk sahibi olma, kafein alma ve işinden memnun olma durumu ile PUKİ puan ortalamaları arasında fark bulunmamıştır. Vardiya sonunda kendini yorgun hissedenlerin, fiziksel rahatsızlığı olanların ve bekarların uyku kalitesinin daha kötü olduğu saptanmıştır ($p<0,05$). PUKİ ile günlük uyku süresi arasında negatif yönde orta düzeyde anlamlı ilişki olduğu bulunmuştur ($r=-.479$; $p<0,001$). Sonuç: Bu çalışmada yoğun bakımlarda çalışan hemşirelerin uyku kalitesinin kötü olduğu saptanmıştır. Bu nedenle, hemşirelerde kötü uyku kalitesine bağlı olarak ortaya çıkabilecek sorunların önlenmesi için, uyku kalitesinin iyileştirilmesine yönelik çalışmalar yapılması gerekmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: Uyku Kalitesi, Pittsburgh Uyku Kalitesi İndeksi, Yoğun Bakım, Hemşire

S-44 Hemşirelik Öğrencilerinin El Yıkama İle İlgili Tutum ve İnançlarının İncelenmesi ve El Yıkama Davranışının Planlı Davranış Modeli Açısından Değerlendirilmesi

Sözel Bildiri

Beritan Akbulut[1], Vildan Kocatepe[2],

[1]Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi, Hemşirelik Bölümü, 3. Sınıf, [2]Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi, Hemşirelik Bölümü,

Giriş ve Amaç: Hastane enfeksiyonlarının %50'den fazlasının "el yıkama" uygulamalarında yapılan hatalar ve eksikliklerden kaynaklandığı bilinmektedir. Hemşirelik bölümü öğrencileri de klinik uygulamalarda bir çok hasta ile temas halindedir.Bu çalışma hemşirelik öğrencilerinin el yıkama ile ilgili tutum/ inançlarının incelenmesi ve el yıkama davranışının planlı davranış modeli açısından değerlendirilmesi amacıyla yapıldı. Yöntem: Tanımlayıcı türdeki araştırmanın evrenini bir vakıf üniversitesinin hemşirelik bölümünün klinik uygulama deneyimi olan 2,3 ve 4. sınıf öğrencileri oluşturdu. Örneklemi araştırmaya katılmayı kabul eden ve kabul edilme kriterlerini taşıyan 162 öğrenci oluşturdu. Çalışmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından oluşturulan "Tanıtıcı Soru Formu" ve "El Yıkama Davranışını Planlı Davranış Modeli Açısında Değerlendirme Ölçeği" kullanıldı. Bulgular: Katılımcıların %45,1'i 2.sınıf, %26,5'i 3.sınıf ve %28,4'ü 4.sınıf öğrencilerdir. Öğrencilerin %89,5'i el yıkama gerektiren farklı durumlarda el yıkarken bir yöntem kullanması gerektiğini ifade etti. %29,6'sı el yıkama konusunda eğitim alma gereksinimi duyduğunu, %61,7'si ellerini sık sık, %27,2'si ara sıra yıkadığını belirtti. Klinik uygulamalarda ellerini yıkarken %88,9'u sıvı sabun, %28,4'ü el dezenfektanı kullandığını, %88,9'u ellerini yıkadıktan sonra her zaman kuruladığını belirtti. %38,9'u ellerini kurutma makinesiyle, %75,9'u ise tek kullanımlık havlu veya kağıt havluyla kuruttuğunu ifade etti. Öğrencilerden %67,9'u nonsteril eldiven giyilen işlemlerden önce ve sonra, %30,2'si yalnız sonra yıkadığını belirtti. Öğrencilerin ellerini yıkamasını ve el yıkama önerilerini uygulamasını etkileyen en önemli engeller olarak %40,7 unutma, %16,1 zaman bulamama, %28,4 sabun ve diğer temizleyicilerin olmaması, %16,1 lavabonun kolay ulaşılabilir yerde olmaması, %24,7 el yıkanacak ortamın temiz olmaması, %27,78 musluk veya el yıkanacak ortam olmaması olduğunu saptandı. Öğrencilerin "El Yıkama Davranışını Planlı Davranış Modeli Açısından Değerlendirme Ölçeğine" göre, toplam ölçek puanları 2. sınıfların 142,32±12,05, 3. sınıfların 137,67±13,06, 4. sınıfların 142,39±15,33 olarak hesaplandı. Her üç sınıfa ait puanların yüksek olup, aralarında istatistiksel olarak anlamlı fark olmadığı belirlendi ($p>0,05$). Sonuç: Klinik uygulamalarda el yıkama engelleri genellikle fiziksel ortamdan kaynaklıdır. Öğrenciler el yıkama ve kurulama davranışlarında genellikle doğru yöntemi tercih etmektedir. Klinik uygulama gün sayısına bakılmaksızın tüm sınıflar arasında öğrencilerin el yıkama davranışları benzerdir. Öğrencilerin ellerini yıkamasını ve el yıkama önerilerini uygulamasını etkileyen engelere yönelik düzenli eğitimlere ihtiyaçları vardır.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşirelik Öğrencileri, El Yıkama, Planlı Davranış Modeli

S-45 Yabancı Uyruklu Bireylerin Hemşirelik İmajını Algılayışları: Ülkeler Arası Benzerlik ve Farklılıklar

Sözel Bildiri

Sümeyye Kırpat[1], Merve Akbudak[1], Emel Hatice Arslan[1], Edanur Toraman[1], Meryem Turhan[1], Çağlanur Maden[1], Merve Tarhan[1], Pınar Doğan[1],

[1]İstanbul Medipol Üniversitesi,

Günümüzde dünyanın küresel bir köy haine gelmesiyle birlikte ülkeler arası sağlık alışverişi giderek yükselen bir değer halini almaktadır. Kendi ülkesinden farklı bir ülkede sağlık bakım hizmeti alan birey ve yakınları, o ülkenin sağlık bakım sistemi ile ilgili bakış açısı kazanmaktadır. Bu noktadan hareketle çalışma, yabancı uyruklu bireylerin kendi ülkeleri ile ülkemizdeki hemşirelik imajına ilişkin algılarının benzer ve farklı yönlerinin belirlenmesi amacıyla gerçekleştirildi. Tanımlayıcı-ilişki arayıcı nitelikteki çalışma Ocak-Aralık 2018 tarihleri arasında 18 yaş üzerinde olan ve İstanbul'da özel bir hastanede ayaktan ya da yatarak hizmet alan 423 yabancı uyruklu birey ile gerçekleştirildi. Verilerin toplanmasında Bireysel Özellikler Formu ve Hemşirelik İmajı Ölçeği (HİÖ) olmak üzere iki bölüm ve 39 sorudan oluşan anket formu kullanıldı. Katılımcılardan kendi ülkelerinde ve Türkiye'de çalışan hemşireleri göz önünde bulundurarak HİÖ'ni iki kere yanıtlamaları istendi. Tanımlayıcı istatistikler, bağımsız gruplarda t testi ve tek yönlü varyans analizi kullanılarak veriler analiz edildi. Katılımcıların %48,7'sinin Asya kökenli olduğu görüldü. Diğer ülkelerdeki bireylere göre Avrupa kökenli bireylerin, hem kendi ülkelerindeki hem de Türkiye'deki hemşireleri düşünerek yanıtladıkları HİÖ ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalaması istatistiksel olarak anlamlı derecede düşük bulundu ($p<0,05$). Afrika kökenli bireylerin, Asya ve Avrupa kökenli bireylere göre Türk hemşireleri düşünerek yanıtladıkları HİÖ'nin ''Hemşireler insanı dinler'' ve ''Hemşireler soru sorulmasına izin verir'' ifadesinden aldıkları puan ortalaması çok ileri düzeyde anlamlı derecede yüksek bulundu ($p<0,001$). Avrupa kökenli bireylerin, Asya ve Afrika kökenli bireylere göre kendi ülkelerindeki hemşireleri düşünerek yanıtladıkları HİÖ'nin ''Hemşirelik bakımı, hastaların iyileşmesinde yaşamsal önem taşır'' ifadesinden aldıkları puan ortalaması ileri düzeyde anlamlı derecede düşük bulundu ($p<0,01$). Çalışmanın sonuçları, hem kendi ülkelerindeki hem de ülkemizdeki hemşirelik imajının Afrika kökenli bireyler tarafından daha olumlu, Avrupa kökenli bireyler tarafından daha olumsuz algılandığını göstermektedir. Daha geniş ölçekli ve ülkelerin gelişmişlik düzeyine göre gruplandırıldığı çalışmalara ihtiyaç olmakla birlikte hemşirelik imajını yönelik iyileştirmelerin çözülmesi gereken küresel bir sorun olduğu sonucuna varılabilir.

ANAHTAR KELİMELER: benzerlik, farklılık, hemşire, hemşirelik, imaj

S-46 HEMŞİRELİK 2. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN SİBER ZORBALIK DUYARLILIK DURUMLARI

Sözel Bildiri

Tuğçe Bilge YILDIRIM[1], Büşra ŞAHİN[1], Rahşan ÇAM[1],

[1]AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ,

Amaç: 2. sınıf hemşirelik öğrencilerinin siber zorbalık duyarlılıklarını belirlemek amacıyla kesitsel olarak gerçekleştirilmiştir. Yöntem: Araştırma verileri 01.02.2019/01.03.2019 tarihleri arasında Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Hemşirelik Fakültesinde okuyan 2. sınıf, araştırmaya katılmayı kabul eden 186 öğrencinin Veri Toplama Formu ve Siber Zorbalık Duyarlılık Ölçeği formlarındaki soruları yanıtlamalarıyla elde edildi. Elde edilen verilerin istatiksel analizi SPSS(Statistical Package for Social Sciences; Lisans no:10241440) 15.0 Windows paket programı ile yapıldı. Verilerin değerlendirilmesinde; tanımlayıcı istatistikler (Ortalama, Standart Sapma, Frekans ve Yüzdelik) kullandı. Veriler arasındaki anlamlılık düzeyini karşılaştırmak için normal dağılım düzeyleri Kolmogorov-Simirnov ile değerlendirildi. Normal dağılım göstermeyen karşılaştırmalarda Mann Whitney U ve Kruskal Wallis Testi kullanıldı. Bulgular: Öğrencilerin yaş ortalaması 19,96±0.83(min:18,max:23), %74.7'si kadın, %84'ü 1-4 kardeş, %46.8'i ailesinde 2-3-4. çocuk, annelerinin eğitim durumunun %41.9'unun ortaokul ve üstü olduğu, babalarının eğitim durumunun % 68.9'unun ortaokul ve üstü olduğu, %71.5'inin ailesinin gelir durumunun gelirin gidere denk olduğu ,%96.2'sinin anne ve babalarının birlikte olduğu, %80.6'sının ailesi ile birlikte yaşadığı, %33.3'ünün kişisel bilgisayarı olduğu ve kişisel bilgisayar bulunma sürelerinin (yıl) 2.07±0.68(min:1,max:3) olduğu, %98.9'unun kişisel cep telefonu olduğu ve kişisel cep telefonu bulunma sürelerinin(yıl) 2.49±0.61(min:1,max:3) olduğu, %24.2'sinin kişisel tabletinin olduğu ve kişisel tablet bulunma sürelerinin (yıl) 2.13±0.50(min:1,max:3) olduğu, %78'inin kişisel interneti olduğu belirlendi. Öğrencilerin interneti en çok kullanma nedenleri incelendiğinde, % 50'sinin interneti sosyal ağlar, % 25.8'inin film izlemek, % 7.5'inin oyun oynamak ve % 5.4'ünün ders çalışmak amacıyla interneti kullandığı saptandı. Öğrencilerin siber zorbalık duyarlılık ölçek toplam puanlarının 33.16±4.71(min:16, max:39) olduğu belirlendi. Öğrencilerin siber zorbalık toplam puanları ile cinsiyet, ailesindeki kaçıncı çocuk olma durumu, aile gelir durumu ve internet en çok hangi amaçla kullandığı konusundaki karşılaştırmalar yapıldığında ($p > 0.05$) anlamlı bir fark bulunmadı. Elde edilen sonuçlar incelendiğinde genel anlamda araştırmaya katılan öğrencilerinin siber duyarlılık düzeyinin yüksek olduğu dikkat çekmektedir. Bu nedenle konuyla ilgili farkındalığın sağlanması ve araştırmaların artırılması önerilebilir.

ANAHTAR KELİMELER: Siber Zorbalık, Öğrenci Hemşireler, İnternet Kullanımı, Sosyal Medya

S-47 HASTALARIN AÇIK KALP AMELİYATI SONRASI İLAÇ UYUMLARINI MOBİL UYGULAMAYLA SAĞLIYORUM

Sözel Bildiri

Kübra ŞİMŞEK [1], Buket TAŞPINAR[1], Asena KIRAÇ[1], Aydanur AYDIN [1], Dilek ÇİLİNGİR [1],

[1]Karadeniz Teknik Üniversitesi ,

Kübra Şimşek, Buket Taşpınar, Asena Kıraç Danışman: Aydanur AYDIN, Dilek ÇİLİNGİR Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü

Hastaların ilaçlarını her gün aynı saatte alması, tedavinin etkin olmasına ve ilaç etkileşimini önlenmesine katkı sağlayabilmektedir. İlaçların kullanımını düzenleyecek birçok uygulama bulunmasına karşın, ülkemizde bu soruna çözüm getiren kalıcı bir yol bulunamadığı görülmektedir. Bu nedenle kullanıcı dostu bir yöntem arayışı gereksinimden yola çıkarak, koroner arter bypass ameliyatı geçiren hastanın ilaç kullanımına ilişkin sorununun yönetiminde her ilacın görselinin ve saatinin yer aldığı, sesli uyarı şeklinde bireylere hatırlatma yapacak bir mobil uygulamanın etkili olabileceği düşünüldü. Araştırmanın amacı, açık kalp ameliyatı sonrası hastanın ilaç uyumlarını sağlamada mobil tabanlı destek uygulamasının etkisini belirlemektir. Deneysel araştırma türünde olan çalışmanın örneklemini, bir eğitim araştırma hastanesinde ameliyat olan 40 hasta oluşturdu. Veriler, araştırmacılar tarafından geliştirilen çalışma ve kontrol grubuna ait tanıtıcı özellikler formu, "Semptom Yorumlama Ölçeği" ve "Morisky-8 Maddeli İlaca Uyum Anketi" ile telefonla görüşme yaparak toplandı. Araştırmadan elde edilen verilerin analizinde, student t testi, ANOVA ve Ki-Kare testleri kullanıldı. Hastaların %54.4'ünün erkek ve ortalama 55.2 yaşında olduğu belirlendi. Araştırmaya katılan bireylerin %39.2'sinin ilkokul mezunu ve %63.8'inin daha önce ameliyat olduğu saptandı. Katılımcıların %71.6'sının bir yıldır devam eden bir kronik hastalığı olduğu bulundu. Tanıdıklarının ilaç tavsiyelerine uyduğunu belirten katılımcıların (%16.2), hekim önerisi ile aldıkları ilacı şikayeti geçene kadar düzenli kullandığı tespit edildi. Taburcu olmadan önce ilaç kullanımına ilişkin bilgi aldığını belirten hastaların %54.2'sinin bu bilgiyi hemşireden aldığı belirlendi. Günde ortalama sekiz ilaç kullanan katılımcıların %76.4'ünün düzenli ilaç kullandığı saptandı. Hastaların ilaç uyumları değerlendirildiğinde, Morisky-8 İlaca Uyum Anketi'nden tam puan alan hasta oranının mobil uygulama öncesi %31.4 ve mobil uygulama sonrası %31.4 olduğu bulundu. İlaca uyum durumlarının, sigara öyküsü ve ilaç kullanım öyküsü ile aralarında anlamlı ilişkili oluşturduğu belirlendi ($p<0.005$). Araştırma, hastanın ilaca uyumunu sağlamada ve hastanın kendi bakımını yönetebilmesinde mobil ürün kullanımının katkı sağladığı görülmektedir. Böylelikle ülkemizde ilaç temelli sorunların yönetilebilmesinde ve yaşanan olumsuz koşulların iyileştirilmesinde mobil ürün kullanımının yaygınlaştırılması gerektiği ifade edilebilir.

ANAHTAR KELİMELER: Açık kalp ameliyatı, bakım, hemşire, ilaç uyumu, mobil uygulama, semptom yönetimi

S-48 HASTALARIN AÇIK KALP AMELİYATI SONRASI SOLUNUM FONKSİYONLARINI MOBİL UYGULAMAYLA YÖNETİYORUM

Sözel Bildiri

Binnaz SEVER[1], Banu AYKAN[1], Aydanur AYDIN[1], Dilek ÇİLİNGİR[1],

[1]Karadeniz Teknik Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü,

Binnaz Sever, Banu Aykan Danışman: Aydanur AYDIN, Dilek ÇİLİNGİR Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü Hastaların açık kalp ameliyatı sonrası solunum fonksiyonlarını sürdürmesi, ağrı nedeniyle ventilasyonun yeterince tamamlanamaması ile sonuçlanmaktadır. Solunum fonksiyonlarının sürdürülmesi için etkili hemşirelik girişimlerine ve bu girişimlerin sürekliliğine gereksinim bulunmaktadır. Fonksiyonların tanımlanması ve öğretimin gerçekleştirilmesi sürecinde her ne kadar hemşirelik eğitimleri ile sürdürülmesi mümkün olsa da, sürekliliğin sağlanabilmesi için destek materyallere ihtiyaç duyulmaktadır. Bu gereksinimden yola çıkılarak, koroner arter bypass ameliyatı geçiren hastaların solunum fonksiyonlarını sürdürmede, öneriler sunan ve doğru nefes alma düzeni sağlayan hatırlatmalar yapacak bir mobil uygulamanın etkili olabileceği düşünüldü. Araştırmanın amacı, açık kalp ameliyatı sonrası hastanın solunum fonksiyonlarını sürdürmede mobil tabanlı destek uygulamasının etkisini belirlemektir. Deneysel araştırma türünde olan çalışmanın örneklemini bir eğitim araştırma hastanesinde ameliyat olan 40 hasta oluşturdu. Veriler, araştırmacılar tarafından geliştirilen çalışma ve kontrol grubuna ait tanıtıcı özellikler formu, Semptom Yorumlama Ölçeği ve triflu derecesi ile telefonla görüşme yaparak toplandı. Araştırmadan elde edilen verilerin analizinde, student t testi, ANOVA ve Ki-Kare testleri ile kullanıldı. Hastaların %56.8'inin erkek ve ortalama 59.2 yaşında olduğu belirlendi. Araştırmaya katılan bireylerin %39.2'sinin ilkokul mezunu ve %64.9'unun daha önce ameliyat olduğu saptandı. Katılımcıların %71.6'sının bir yıldır devam eden bir kronik hastalığı olduğu bulundu. Katılımcıların %54.1'inin daha önce solunumla ilgili bir sorunu olduğu ve %67.1'inin merdiven çıkarken sorun yaşadığı saptandı. Taburcu olmadan önce %44.6'sının triflu hakkında bilgi aldığı ve bilgiyi %33.8'inin hemşireden edindiği belirlendi. Taburcu olurken triflu kullanımını %48.6'sının bilmediği saptandı. Mobil uygulama kullanımı öncesi semptom yorumlama anketinde ise, psikolojizasyon alt boyutunda hastanın triflu derecesi ile arasında farklılık olmadığı ancak somatizasyon alt boyutunda farklılıkların olduğu belirlendi ($p<0.005$). Mobil uygulama sonrası tüm alt boyutlarda anlamlı fark oluşturduğu tespit edildi ($p<0.005$). Araştırma, sağlık alanında hastanın solunum fonksiyonlarının yönetiminde mobil bir aracın etkili olduğu ve yaşın mobil uygulama kullanımına önlem oluşturan bir durum olmadığı saptandı. Araştırma sonuçları değerlendirildiğinde sağlık alanında kullanılacak yeni ürünlere olan ihtiyacı karşılayacak yeni nesil üreten hemşirelere ihtiyaç olduğu söylenebilir.

ANAHTAR KELİMELER: Açık kalp ameliyatı, bakım, hemşire, mobil uygulama, semptom yönetimi

S-49 CERRAHİ KLİNİKLERDE HASTALAR ÖĞRENCİ HEMŞİRELER HAKKINDA NE DÜŞÜNÜYOR?

Sözel Bildiri

Meryem YAVUZ van GIERSBERGEN[1], Miraç BEYAZGÜL[2], Mine TOY[2], Selma ERKOL[2], Pınar KAPLAN[2], Ayşenur AYDEMİR[2],

[1]Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Cerrahi Anabilim Dalı, [2]Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi,

CERRAHİ KLİNİKLERDE HASTALAR ÖĞRENCİ HEMŞİRELER HAKKINDA NE DÜŞÜNÜYOR? Miraç BEYAZGÜL*, Mine TOY*, Selma ERKOL*, Pınar KAPLAN*, Ayşenur AYDEMİR*, Meryem YAVUZ VAN GIERSBERGEN** *Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi 3. Sınıf Öğrencisi **Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı ÖZET Amaç: Bu çalışmada öğrenci hemşirelerin klinik eğitiminde hasta katılımında hastaların bakış açısının incelenmesi amaçlanmaktadır. Gereç ve Yöntem: Çalışmanın Tipi: Tanımlayıcı ve kesitsel olarak planlandı. Çalışmanın Yeri ve Zamanı:1 Şubat-30 Eylül tarihleri arasında Ege Üniversitesi Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi'nde yapılacaktır. Çalışmanın Evren ve Örneklemi: Çalışmanın evreni: Cerrahi kliniklerde belirtilen tarihlerde yatan tüm hastalar. Çalışmanın örneklemi: Beyin ve Sinir Cerrahisi, Genel Cerrahi, Çocuk Cerrahisi, Göz Hastalıkları, Kulak Burun Boğaz Hastalıkları, Ortopedi ve Travmatoloji, Plastik, Rekonstrüktif ve Estetik Cerrahisi, Üroloji, Kalp Damar Cerrahisi kliniklerinde belirtilein tarihlerde basit tesadüfi örneklem yöntemi ile katılmaya istekli hastalar oluşturacaktır. Veri Toplama: Çalışmada araştırmacılar tarafından geliştirilen 45 maddelik veri toplama formu kullanılacaktır.Veri toplama formu kliniklerde hastalara açıklanıp çalışmaya katılmaya gönüllü hastalara dağıtılarak yanıtlamaları istenecektir. Verilerin Değerlendirilmesi: Veri toplama formları bilgisayara kodlanarak SPSS for Windows 18.00 programında analizleri yapılacaktır. Verilerin analizinde sayı, yüzde ve (x2) ki-kare yöntemleri kullanılacaktır. Bulgular: Veriler toplanma aşamasındadır. Sonuç: Analiz sonucunda çıkacak olan sonuçlar paylaşılacaktır. Anahtar Kelimeler:Öğrenci,hemşire,hasta,bakış açısı,cerrahi,klinik eğitim,hasta katılımı. Kaynakçalar: 1. Peplau HE. Interpersonal Relations in Nursing. 1988, The MacMillan Press Ltd, London. 2. Hook ML. Partnering with patients – a concept ready for action. J Adv Nurs 2006; 56: 133–43. 3. Le Var RMH. Patient involvement in education for enhanced quality of care. Int Nurs Rev 2002; 49: 219–25. 4. Suikkala A, Leino-Kilpi H. Nursing student–patient relationship:a review of the literature from 1984 to 1998. J Adv Nurs 2001; 33: 42–50. 5. Suikkala A, Leino-Kilpi H. Nursing student–patient relationship:experiences of students and patients themselves.Nurse Educ Today 2005; 25: 344–54. 6. Pulliam L. Client satisfaction with a nurse-managed clinic. J Community Health Nurs 1991;8:97–112. 7. Twinn SF. Creating reality or contributing to confusion? An exploratory study of client participation in student learning. Nurse Educ Today 1995; 15: 291–7.

ANAHTAR KELİMELER: Öğrenci, Hemşire, Hasta,Bakış açısı, Cerrahi, Klinik Eğitim,Hasta katılımı

S-50 SAĞLIK BİLİMLERİ ÖĞRENCİLERİNİN OBEZİTE İLE İLGİLİ ÖNYARGILARININ BELİRLENMESİ

Sözel Bildiri

Gülçin Uyanık[1], Aynur Şahin[1], Medine Yılmaz[1],

Giriş:Araştırmanın amacı, bir devlet üniversitenin Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü ile Beslenme ve Diyetetik Bölümünde eğitim gören son sınıf öğrencilerinin obeziteye ilişkin önyargı düzeylerinin belirlenmesidir. Gereç Yöntem: Araştırma tanımlayıcı ve karşılaştırmalı tiptedir. Araştırmanın evreni Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü (N=198) ile Beslenme ve Diyettik Bölümünde (N:85) eğitim gören son sınıf öğrencilerinden oluşmuştur. Etik kurul ve kurum izni sonrası, araştırmaya katılmaya gönüllü olan ve ulaşılabilen 100 Hemşirelik, 57 Beslenme ve Diyetetik bölümü öğrencisinden veri toplanmıştır. Veriler öğrencilerin sosyodemografik özellikleri ve obeziteye ilişkin düşüncelerini içeren 11 soruluk form ve GAMS-27 Obezite Önyargı Ölçeği kullanılarak toplanmıştır. Analiz SPSS 25.0 programı kullanılarak yapılmıştır. Bulgular: Araştırmaya 157 öğrenci katılmıştır. Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması her iki bölümde benzerdir (hemşirelik 21.97±0.97; beslenme ve diyetetik bölümü 22.18±1.40). Cinsiyete göre incelendiğinde kız öğrenciler örneklemin hemşirelik bölümünde %80.0'ı, (n:80) beslenme ve diyetetik bölümünde %98.2'sini (n:56) oluşturmaktadır. Bölümlere göre öğrencilerin GAMS-27 Obezite Önyargı Ölçeği toplam puan ortalamaları arasında fark yoktur (p>0.05) (hemşirelik 79.97±11.45; beslenme ve diyetetik 76.58±10.26). Ölçek puanlarına göre hemşirelik bölümü öğrencilerinin %15.8'i (n:15) önyargısız, %51.6'sı (n:49)önyargıya eğilimli, %32.6'sı (n:31) önyargılıdır. Benzer şekilde, Beslenme ve Diyetetik bölümü öğrencilerinin %18.2'si (n:10) önyargısız, %58.2'si (n:32) önyargıya eğilimli, %23.6'sı (n:13) önyargılıdır. Hemşirelik bölümü öğrencilerinin BKİ ortalaması (22.36±3.27), Beslenme ve Diyetetik bölümü öğrencilerinden (20.41±1.74) daha yüksektir (t:4.85, p:0.0001). Öğrencilerin BKİ'ye göre zayıf, normal kilolu, fazla kilolu ve obez grupta yer alma durumuna göre GAMS-27 Obezite Önyargı Ölçeği toplam puan ortalamaları arasında anlamlı fark vardır (F:4.051; p:0.008). Zayıf olan öğrencilerin obez bireylere karşı önyargı düzeyi ((X:)¯98.33±20.23) diğer BKİ gruplarından daha yüksektir (p:0.007). Hemşirelik bölümü öğrencilerinin %9'u kendisini obez bireylere karşı önyargılı olarak tanımlarken, bu oran Beslenme ve Diyetetik bölümünde %12.5 bulunmuş, iki grup arasında fark bulunmamıştır (p>0.05). Kendisini obez bireylere karşı önyargısız olarak tanımlayan bireylerin GAMS-27 ölçek puan ortalaması önyargılı olarak tanımlayanlardan daha yüksektir (t:-3.75, p:0.0001). Sonuç: Araştırma sonuçları hem Hemşirelik hem de Beslenme ve Diyetetik bölümünde eğitim gören öğrencilerin, genel olarak obez bireylere karşı önyargıya eğilimli olduklarını göstermiştir. Obez bireylerin sağlık hizmetlerinden yararlanmasında fırsat eşitliğinin sağlanabilmesi için lisans öğrencilerinin müfredat programlarında önyargılarını ortadan kaldırmaya yönelik ders içeriklerine yer verilmesi yararlı olacaktır.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşirelik, Sağlık Bilimleri, Önyargı, Obezite

S-51 Hemşirelik Öğrencilerinin Klinik Öğrenme İklimi'ne ve Rehber Hemşirelerin Niteliklerine İlişkin Değerlendirmeleri

Sözel Bildiri

Seher Türitoğlu[1], Feyzan Ataç[1], Gülcan Eyüboğlu[1],

[1]Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü,

Giriş: Teorik bilginin uygulamaya yansıtılabilmesi için olumlu bir klinik öğrenme ikliminin oluşturulması gerekmektedir. Kliniğe özgü öğrenme fırsatları ile öğrenmeyi kolaylaştırmayı ve olumlu bir klinik öğrenme iklimi oluşturmayı amaçlayan rehber hemşirelik klinik öğretimde yeni bir yaklaşımdır. Amaç: Bu çalışma, hemşirelik öğrencilerinin klinik öğrenme iklimine ve rehber hemşirelerin niteliklerine ilişkin değerlendirmelerini belirlemek amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır. Gereç ve Yöntem: Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü'nde 2018-2019 eğitim-öğretim yılında eğitim gören, araştırmaya katılmaya gönüllü 2., 3. ve 4. sınıf öğrencileri araştırmanın örneklemini oluşturmaktadır. 1. sınıf öğrencileri henüz klinik uygulamada bulunmadıkları için araştırma kapsamına alınmamıştır. Veriler; sosyo-demografik bilgiler formu, Klinik Öğrenme İklimi Ölçeği ve literatürden yararlanılarak araştırmacılar tarafından oluşturulan Rehber Hemşirenin Kişisel ve Profesyonel Niteliklerine ilişkin form ile toplanmıştır. Veri toplama formu, online şekilde düzenlenerek araştırmaya katılmaya gönüllü öğrencilere mobil mesaj yoluyla ulaştırılmıştır. Veriler toplanmadan önce, üniversiteden yazılı izin ve araştırmaya katılmayı kabul eden bireylerden sözlü izin alınmıştır. Veriler, SPSS 21 paket programında sayısallaştırılmıştır. Verilerin analizinde sayı, yüzde, ortalama, standart sapma, Kruskall Wallis ve Mann Whitney U analizi kullanılmıştır. Bulgular: Örneklemin %86.2'si (n=287) kadın ve %39.9'u (n=133) 2. sınıf öğrencisidir. Öğrencilerin %44.4'ü (n=148) dahili birimlerde klinik uygulama yapmaktadır. En yüksek klinik öğrenme iklimi puanı olan grup, 3. sınıf öğrencileri (X=121.84) ve cerrahi birimlerde klinik uygulama yapan öğrencilerdir (X=122.42). Klinik Öğrenme İklimi Ölçeği'nin Duygusal İklim (p=0.012) alt boyutunda 2. ve 3. sınıflardaki öğrenciler arasında ve Motivasyon alt boyutunda 2. ve 3. sınıflardaki öğrenciler (p=0.000) ile 3. ve 4. sınıflardaki öğrenciler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu saptanmıştır. Duygusal İklim alt boyutunda, halk sağlığı birimleri ile dahili birimler (p=0.020) ve halk sağlığı birimleri ile dahili-cerrahi karışık birimlerde (p=0.041) klinik uygulama yapan öğrenciler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu saptanmıştır. Öğrencilerin çoğunluğu, klinik rehber hemşirenin kişisel ve profesyonel niteliklerine ilişkin ifadelere olumlu yönde katıldıklarını belirtmiştir (Ort.=4.05-4.61, min. 1-max. 5). Sonuç: Öğrenciler klinik öğrenme ikliminin, klinik ortamın, duygusal iklimin ve motivasyonun geliştirilmesi gerektiğini düşünmektedir. Öğrencilerin çoğunluğu klinik rehber hemşirelerin olumlu kişisel özelliklere ve profesyonel niteliklere sahip olması gerektiğini belirtmiştir. Hemşirelik eğitiminin etkin bir şekilde gerçekleşebilmesi için olumlu bir klinik öğrenme ikliminin oluşturulması gereklidir bu bağlamda rehber hemşireler önemli bir rol üstlenmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşirelik öğrencileri, klinik öğrenme iklimi, rehber hemşire

S-52 HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN EKİP ÇALIŞMASINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Sözel Bildiri

Halil BAHÇECİ[1], Semih YÜCE[1], Çiğdem SARI[1],
[1]Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi,

Giriş ve amaç: Alanında uzmanlaşmış sağlık profesyonellerinin varlığı, bu profesyonellerin birbirleriyle ekip anlayışı içinde çalışması sağlık bakım hizmetlerinin kalitesini arttırmaktadır. Ülkemizde hemşirelik öğrencilerinin sağlık ekibinin önemi, ekiple çalışmayı kolaylaştıran ve zorlaştıran faktörler yönünden görüşlerinin belirlendiği bir çalışmaya ulaşılamamıştır. Bu çalışma hemşirelik eğitimi alan dördüncü sınıf öğrencilerinin ekip çalışmasıyla ilgili görüşlerini belirlemek amacıyla yapılmıştır. Yöntem: Bu çalışma bir devlet üniversitesinde hemşirelik bölümü dördüncü sınıf öğrencilerinin sağlık ekip çalışmasına yönelik görüşlerinin belirlenmesi amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır. Çalışmanın evrenini hemşirelik bölümü dördüncü sınıf öğrencileri (N=222) oluşturmuştur. Çalışmada evrenin tamamına ulaşılması hedeflenmiş, ancak gönüllülük ve staj uygulama zamanlarındaki farklılık nedeniyle toplam 126 kişiye ulaşılmıştır. Araştırmanın yapıldığı kurumdan yazılı izin alınmıştır. Verilerin toplanmasında kullanılan iki form literatür doğrultusunda araştırmacılar tarafından hazırlanmıştır. Birinci form tanıtıcı özellikler formu (7 soru), ikinci form ise sağlık ekibinin tanımı, sağlık ekibinin yararları, sağlık ekibinde çalışmayı kolaylaştıran ve zorlaştıran faktörlerin sorulduğu açık uçlu 4 sorudan oluşmaktadır. Açık uçlu soruların içerik analizi yapılarak gruplandırılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde yüzde, frekans gibi tanımlayıcı analizler kullanılmıştır. Bulgular: Çalışmaya katılan hemşirelik son sınıf öğrencilerinin yaş ortalaması 21,88±0,96 dir. Öğrencilerin çoğunluğu (%88,1) kadın ve %73,8'i Anadolu lisesi mezunudur. Öğrencilerin yarısı bölüme isteyerek geldiğini, %77'si iş olanaklarının fazla olması nedeniyle bölümü tercih ettiğini belirtmiştir. Öğrencilerin %46,8'i sağlık ekibi konusuyla ilgili bilgi-ders aldığını, çoğunluğu (%89,8) bu eğitimi hemşireliğin teorik derslerinde aldığını ifade etmiştir. "Sağlık ekibinin tanımı" sorusuna öğrencilerin %63,5'i "Sağlığın korunması ve geliştirilmesinde bakım ve tedavi hizmetlerini holistik yaklaşımla ele alan tüm sağlık çalışanlardan oluşan ekip" olarak belirtmiştir. Öğrencilerin %8'i ise sağlık ekibi tanımını bilmediğini belirtmiştir. "Sağlık ekibinin yararları" sorusuna öğrencilerin %55,6'sı bütüncül bakım sağladığını, %20,6'sı bakımın kalitesini arttırdığı yanıtı vermişlerdir. Sağlık ekibinde çalışmayı kolaylaştıran faktörler iletişim (%44,4), ekiple çalışma bilincinin olması (%27,8) ve görev ve sorumlulukların yerine getirilmesi (%23,8) şeklinde sıralanmıştır. Sağlık ekibinde çalışmayı zorlaştıran faktörler sorusuna verilen yanıtların %51,6'sı iletişim sorunlarının olması, %23,8'i saygı ve anlayış olmaması ve %19,8'i görev ve sorumlulukların yerine getirilmemesi şeklindedir. Sonuç-öneriler: Çalışmanın sonucunda, hemşirelik öğrencilerinin sağlık ekibi çalışmasının öneminin farkında olduğu, ancak sağlık ekibi kavramına ilişkin bilgilerinde netlik olmadığı belirlenmiştir. Hemşirelik öğrencilerinin sağlık ekibine ilişkin görüşlerinin belirlenmesiyle konuyla ilgili hemşirelik eğitiminin teorik ve uygulama alanında sağlık ekibine ilişkin konulara detaylı yer verilmesi önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: sağlık ekibi, hemşirelik öğrencileri, görüşler

S-53 HEMŞİRELERİN ALGILADIĞI HEKİM HEMŞİRE İŞBİRLİĞİ SEVİYESİ VE BUNA ETKİ EDEN FAKTÖRLER

Sözel Bildiri

DİLEK Ekici[1], Ezgi Kurtuluş[1], Züleyha Taştan[1], Yağmur Şimşek[1],

Hekim ve hemşire işbirliği, iki grubun hastalara etkin bir tedavi ve bakım vermek için bir araya gelmesidir. Bunun sağlanabilmesi için de hekim ve hemşirelerin işbirliği kavramını nasıl algıladıkları önemlidir. Bu araştırma, hastanelerde çalışan hemşirelerin algıladığı hekim hemşire işbirliği seviyesini ölçmek amacıyla tanımlayıcı olarak planlanmıştır. Araştırmada hemşirelerin demografik özellikleri sorgulanmış ve Schmalenberg ve Kramer tarafından 2008'de geliştirilen, Yıldırım ve arkadaşları tarafından 2012'de Türkçeye uyarlanan the Turkish versionof the Essentials of Magnetism ölçeğinde yer alan Hekim Hemşire işbirliği alt boyutundaki sorulardan yararlanılmıştır. Ölçekten alınan puan 4'e yaklaştıkça hekim hemşire işbirliğinin yüksek olduğunu göstermektedir. Araştırmada Ankara ilinde yer alan kamu, özel ve üniversite hastanelerinde çalışan 155 hemşireden cevap alınmıştır. Hekim hemşire işbirliği seviyesini belirlemek amacıyla yaptığımız araştırmada, hemşirelerin yaş ortalaması 30,84 (±7,35), hastanede toplam çalışma süreleri 5,59 (±6,06) yıl, bulunduğu serviste çalışma süreleri 3,53 (±3,55) yıldır. Araştırmaya katılan hemşirelerin %62'si kamu hastanesinde olup %47'si 4a kadrosunda çalışmaktadır. Hemşirelerin %96'sı bayan, %50'si evli, %64'ü Lisans mezunudur. Hemşirelerin büyük çoğunluğu (%81) hekimlerle birlikte vizite katılmaktadır. Araştırmada yer alan hemşirelerin en yüksek değerlendirdikleri soru "Bu kurumda hemşireler, tıp ve diğer meslek üyeleri, birlikte ekip olarak çalışır" (3,12 ± 0,96), en düşük değerlendirdikleri soru ise "Hemşireler ve doktorlar arasındaki ilişki düşmanca, moral bozucu "güç oyunları", zıtlaşma ve gücenmeyi içerir" (2,15 ± 0,92).. Yapılan analizlere göre kamu, özel ve üniversite kurumları arasında hemşirelerin algıladığı hekim hemşire işbirliği konusunda istatistiksel olarak fark olmadığı belirlenmiştir($p>0,05$). 4a, 4b, iş kanunu arasında, çalışılan bölüme göre, hemşirelerin eğitim durumlarına göre istatistiksel olarak fark olmadığı belirlenmiştir. Hemşirelerin hekim hemşire işbirliği algıları ile yaş, hastanede ve serviste çalışma süreleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki belirlenmemiştir.Vizite katılan hemşirelerin (2,82±0,55) vizite katılmayan hemşirelere göre (2,40±0,53) daha fazla hekim hemşire işbirliği algısına sahip olduğu ve bu durumun istatistiksel olarak ileri derecede anlamlı olduğu belirlenmiştir. Örneklemde yer alan hemşireler hekim hemşire işbirliğini 4 üzerinden ortanın biraz üzerinde değerlendirmişlerdir. Ayrıca hekimlerle birlikte vizite katılan hemşirelerin algıladığı hekim hemşire işbirliği, katılmayan hemşirelerden istatistiksel olarak daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Hekim hemşire işbirliğini arttırmak amacıyla hemşirelerin hekimlerle daha sık vizite katılmaları önerilir.

ANAHTAR KELİMELER: HEKİM,HEMŞİRE,İŞBİRLİĞİ,

S-54 Hemşirelerde Hemşirelik Mesleğine Yönelik İmajlarının Bakım Davranışlarına Etkisi

Sözel Bildiri

Sevda Efil[1], Selin Balaban Şahin[1], Zeynep Yariş[1],

[1]Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü, Çanakkale, Türkiye,

Amaç: Bu araştırma hemşirelerin bakım yapma durumlarını, hemşirelerde mesleki imaj algısının bakım davranışlarına etkisini belirlemek amacıyla yapıldı. Yöntem: Tanımlayıcı ve ilişki arayıcı olarak yapılan araştırmanın evrenini bir üniversite hastanesinde çalışan hemşireler oluşturdu. Evrenden örneklem seçimine gidilmeyip tüm yataklı kliniklerde çalışan, ulaşılan ve çalışmaya katılmayı kabul eden 98 hemşire ile araştırma tamamlandı. Araştırmaya başlamadan önce ilgili hastaneden kurum izni ve 20.02.2019 tarihli etik onay alındı. Veriler literatür doğrultusunda araştırmacılar tarafından hazırlanan 18 soruluk anket formu, Bakım Davranışları Ölçeği-24 ve Hemşirelik Mesleğine Yönelik İmaj Ölçeği kullanılarak toplandı. Ölçeklerin kullanımı için sorumlu araştırmacıdan yazılı izin alındı. "Bakım Davranışları Ölçeği-24'te" alt boyut ve toplam ölçek puanı artıkça hemşirelerin bakım kalitesi algılama düzeylerinin artması, "Hemşirelik Mesleğine Yönelik İmaj Ölçeği'nde" ise toplam puan arttıkça hemşirelerin mesleki imaj algılarının da olumlu yönde arttığı şeklinde yorumlandı. Verilerin değerlendirmesinde ortalama, yüzdelik ve ki-kare testleri, karşılaştırma yapabilmek amacıyla da non-parametrik testlerden (Mann-Whitney U ve Kruskal Wallis H) yararlanıldı. Bulgular: Katılımcıların yaş ortalamasının 28±6, mesleki toplam deneyimlerinin 86±71 ay olduğu ve %76,5'nin mesleği isteyerek seçtiği saptandı. Her mesaisinde en az bir kez hemşirelik bakımı girişimde bulunanların %79,6 olduğu belirlendi. Öz bakıma yönelik girişimleri yapanların %48 olduğu, ilk iki sırada dekübüt bakımı (%13,3) ve perine bakımını (%10,2) az sıklıkta yaptığını ifade edenlerin olduğu görüldü. Tüm bakımları yapmak istedikleri halde yapamayanların %6,1 olduğu ve %5,1'nin ise psikolojik destek girişimlerini yapmak istedikleri halde yapamadıklarını ifade ettikleri bulundu. Hemşirelik bakımının yeterli ve/veya etkin yapıldığını düşünmeyenlerin %69,4 olduğu, bunun nedenlerinden ilk üç sırada belirttiklerinin ise; eleman yetersizliği (%61,2), çalışma koşullarının uygun olmaması (%48) ve zaman yetersizliği (%41,8) olduğu bulundu. Çalıştığı serviste toplam çalışma deneyimi arttıkça bağlılık puanın anlamlı derecede azaldığı görüldü ($p<0,05$). Mesleğe isteyerek seçenlerde bakım davranışları alt boyutlarından güvence, saygılı olma ve toplam puanlarının anlamlı derecede daha yüksek olduğu bulundu ($p<0,05$). Güvence, bilgi-beceri, saygılı olma, bağlılık ve toplam puanlar arttıkça imaj puanları da anlamlı derecede arttığı saptandı ($p<0,05$; r1=0,338, r2=0,397, r3=0,347, r4=0,425, r5=0,411). Sonuç: Hemşirelerde bakım yapma oranlarının düşük olduğu, mesleğe yönelik imaj algılarının bakım davranışlarını etkilediği görüldü. Bu sonuçlar doğrultusunda hemşirelik imajı algısının istendik düzeyde artırılması amacıyla gerçekleştirilecek adımlar, hemşirelerin bakım verici rollerini yerine getirmesinde önemlidir.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşire, hemşirelik bakımı, hemşirelik imajı, bakım davranışları

S-55 Yeni Mezun Hemşirelerin Hekimlerle İş Birliği Algıları ile İşten ve Meslekten Ayrılma Niyetleri Arasındaki İlişkinin Belirlenmesi

Sözel Bildiri

Hande Şirin[1], Davut Bayındur[1], İsa Soydan[1], İnan Alkan[1], Kübra Çakan[1], Beyza Kurt[1], Zeliha Kılıçalan[1], Merve Tarhan[1], Pınar Doğan[1],

[1]İstanbul Medipol Üniversitesi,

Yeni mezun hemşirelerin, mesleki yaşama geçiş sürecinde hem çalıştıkları kuruma hem de mesleğe yönelik bağlılıklarının gelişmesinde sağlık ekibi içindeki etkileşimlerin önemli olduğu ve hekimlerle iletişim ve iş birliği kurma konusunda sıklıkla sorun yaşadıkları bilinen bir gerçektir. Bu noktadan hareketle araştırma, yeni mezun hemşirelerin hekimlerle iş birliği kurma algıları ile işten ve meslekten ayrılma niyetleri arasındaki ilişkinin belirlenmesi amacıyla gerçekleştirildi. Tanımlayıcı nitelikteki araştırma, İstanbul ilinde bir vakıf üniversitesine bağlı hastanelerde görev yapan ve mesleki deneyim süresi 1-36 ay arasında olan 231 lisans mezunu hemşire ile gerçekleştirildi. Verilerin toplanmasında Bireysel Özellikler Formu, Hekim-Hemşire İş Birliği Ölçeği (HİBÖ), İşten Ayrılma Niyeti Ölçeği (İANÖ) ve Hemşirelikte Mesleki Bağlılık Ölçeği (HMBÖ) olmak üzere 4 bölüm ve 55 sorudan oluşan anket formu kullanıldı. Veriler değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistikler, bağımsız gruplarda t-testi, tek yönlü varyans analizi ve Pearson korelasyon analizi kullanıldı. Yeni mezun hemşireler, hekimlerle sıklıkla iş birliği kurduğunu (%37,2) ve bu iş birliğinin ağırlıklı olarak tedavi konusunda (%71,4) olduğunu belirtti. Katılımcıların HİBÖ'den aldıkları puan ortalaması 48,93 ± 5,64 olup, en yüksek puan ortalamasını ortak eğitim (13,73±1,97); en düşük puan ortalamasını ise hemşire ve hekim iş birliği (14,90±2,41) alt boyutlarından aldıkları belirlendi. Bekârların, hekimlerle iş birliği sıklığını her zaman olarak nitelendirenlerin ve tedavi konusunda iş birliği kuranların HİBÖ'nden aldıkları puan ortalamaları istatistiksel olarak anlamlı derecede yüksek bulundu ($p<0,05$). HİBÖ ile IANÖ arasında negatif yönlü çok zayıf derece ilişki ($r=-0,229$; $p<0,001$) ve HMBÖ arasında pozitif yönlü orta derece ilişki ($r=0,404$; $p<0,001$) saptandı. Yeni mezun hemşirelerin hekimlerle iş birliği algılarının orta düzeyde yüksek olduğu ve hekimlerle olan iş birliği algıları arttıkça işten ayrılma niyetlerinin azaldığı ve mesleki bağlılıklarının arttığı sonucuna varıldı. Sağlık ve tıp bilimlerinde öğrenim gören öğrencilere disiplinler arası eğitim yoluyla ekip çalışması ve iş birliği yetkinliğinin ve meslekler arası duyarlılığın kazandırılması, hemşirelik öğrencileri için lisans eğitimi ile mesleki yaşam arasında köprü görevi gören mesleki yaşama geçiş programlarının geliştirilmesi ve kurum içi uyum eğitimlerinin sağlık ekibi üyeleri ile iletişim ve işbirliğini arttırmaya yönelik düzenlenmesi ve tüm bunların yenilikçi öğretim yaklaşımları kullanılarak gerçekleştirilmesi önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: hemşire, iş birliği, işten ayrılma niyeti, mesleki bağlılık, yeni mezun

S-56 HEMŞİRELERİN NÖBET DEVİR TESLİM ETKİNLİĞİ VE TIBBİ HATAYA EĞİLİM DÜZEYLERİ

Sözel Bildiri

Merve SUNAY[1], Cengiz ARICIOĞLU[1], Gizem KERİMOĞLU YILDIZ[2],

[1]HATAY MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ/HATAY SAĞLIK YÜKSEKOKULU/HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ, [2]HATAY MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ/HATAY SAĞLIK YÜKSEKOKULU/HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ/ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ ANABİLİM DALI,

ÖZET Amaç: Hemşirelerin tıbbi hataya eğilimlerini etkileyen faktörler iletişim yetersizliği, kurumsal ya da teknik bazı faktörler olarak açıklanmaktadır. Hemşireler arasında iletişimin en önemli göstergesi olan yatak başı hasta teslimlerinin etkinliği de bu faktörler arasında yer almaktadır. Bu nedenle çalışmanın amacı yataklı servislerde çalışan hemşirelerin hasta teslim etkinliğini değerlendirmek ve tıbbi hataya eğilim düzeylerini belirlemektir. Yöntem: Tanımlayıcı özellikte olan bu çalışma Ocak- Mart 2019 tarihleri arasında Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Sağlık Uygulama ve Araştırma Hastanesi yataklı servislerinde çalışan hemşirelerle gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın evrenini hastanede çalışan toplam 367 hemşire oluşturmaktadır. Örneklemini ise belirtilen tarihler arasında hastanede bulunan ve çalışmaya katılmaya gönüllü olan toplam 120 hemşire oluşturmuştur. Verilerin toplanmasında demografik veri formu, Nöbet devir teslim değerlendirme ölçeği ve Hemşirelikte tıbbi hataya eğilim ölçeği kullanılmıştır. Bulgular: Çalışmaya katılan hemşirelerin yaş ortalamaları 29,1±5,3, %84,2'si kadındı. Hemşirelerin ortalama görev süreleri 6,6±4,9 yıl ve çoğunluğu yenidoğan yoğun bakım ünitesi ve dahiliye servislerinde çalışmaktaydı. Hemşirelerin %98,3'ü hasta teslimlerini yatak başında gerçekleştirmekteydi. Hemşirelerin %89,2'si hasta devir teslim işleminin gerekli bir uygulama olduğunu ve %75,8'i devir teslim işleminde hemşirelerin arasında yeterli ve etkili iletişim sağlanabildiğini belirtti. %90 hastanın genel durumuna göre her vardiyada kritik noktaların vurgulanmasına her zaman dikkat ettiklerini belirtti. Hemşirelerin nöbet devir teslim değerlendirme ölçeği toplam puan ortalamaları 57,8±12,5 ve tıbbi hataya eğitim ölçeği toplam puan ortalamaları 234,4±18,3 idi. Sonuç: Çalışmamıza katılan hemşireler nöbet değişimlerinde hasta devir teslimlerinin önemli olduğunu belirtmişlerdir. Nöbet devir teslim etkinliği puanlarının ve tıbbi hataya eğilim ölçeği puanlarının yüksek olduğu, bunun da hemşirelerin nöbet devir teslimlerinde etkin olduklarını ve bunun da tıbbi hataya eğilimin düşük olması ile ilişkili olabileceğini göstermektedir.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşire, nöbet değişimi, tıbbi hata

S-57 HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN TAKIM ÇALIŞMASINA YATKINLIK DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ

Sözel Bildiri

FATMANUR YAĞCI[1], BÜŞRA NUR DURAK[1], ELİF MÜKERREM KURT[1], EDA TOKMAK[1], DİLEK CİNGİL[1],

[1]NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ,

Giriş: Nitelikli sağlık hizmeti sunabilmenin günümüzde temel koşullarından biri, alanında uzmanlaşmış sağlık profesyonellerinin varlığı ve bu profesyonellerin birbirleri ile yakın işbirliği ve iletişim içinde, takım anlayışı doğrultusunda çalışmasıdır. Geleceğin sağlık profesyonelleri olan öğrenci hemşirelerin takım çalışmasına ilişkin yatkınlıklarının değerlendirilmesi önemlidir. Amaç: Bu çalışma hemşirelik öğrencilerinin takım çalışmasına yatkınlık düzeylerinin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır. Gereç ve Yöntem: Çalışmada 2018-2019 eğitim öğretim yılında bir Hemşirelik Fakültesinde öğrenim gören hemşirelik öğrencilerinin tümü evreni (515 öğrenci), anketleri tam dolduran 361 öğrenci örneklemi oluşturmuştur. Veri toplama aracı olarak; öğrencilerin sosyodemografik ve kişilik özelliklerini sorgulayan 15 soruluk anket ve takım çalışmasına yatkınlık ölçeği kullanılmıştır. Veriler araştırmacılar tarafından sınıfta anket dağıtılarak toplanmıştır. Araştırma için kurum izni ve bilgilendirilmiş onam alınmıştır. Bulgular: Katılımcıların %83.1'i kız, %16.9'u erkekti. Okul öncesi eğitim alma oranı %30.2, %69.8'inin aile geliri gidere denk, %56.5'i ailesi ile birlikte yaşamakta, %62.3'ünün annesi ilkokul mezunu, %36.6'sının babası ilkokul mezunu, %10.0'unun annesi çalışmakta, %75.6'sının baba çalışmaktadır. Öğrenciler kendi kişiliğini %60.7 sosyal, %61.2 dışa dönük, %67.0 girişken ve %68.4 özgüveni yüksek olarak tanımlamıştır. Cinsiyet, okul öncesi eğitim alma, aile ile birlikte yaşama, anne ve baba çalışma durumu, aile gelir düzeyi, anne eğitim ve baba eğitim düzeyi ile takım çalışmasına yatkınlık ölçek toplam puanı arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmamıştır ($p>0.05$). Dördüncü sınıf öğrencilerin diğer sınıflardan farklı olarak takım çalışmasına yatkınlık düzeyleri istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek bulunmuştur ($p<0.05$). Kendi kişilik özelliğini sosyal, dışa dönük, girişken ve özgüveni yüksek olarak tanımlayanların takım çalışmasına yatkınlık düzeyleri istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0.001$). Sonuç: Takım çalışmasına yatkınlık düzeyi hemşirelik bölümü dördüncü sınıf olma ve kişilik özellikleriyle ilişkili bulunmuştur. Öğrenci hemşirelerde takım çalışmasına yatkınlık düzeyini arttırmaya yönelik girişimler ve deneysel çalışmalar yapılmalıdır.

ANAHTAR KELİMELER: hemşirelik öğrencisi, takım, takım çalışması

S-58 Hemşirelik Öğrencilerinin Eğitimden Beklentileri ve Memnuniyet Düzeylerinin Belirlenmesi

Sözel Bildiri

Diler DEMİR[1], Elif BERKER[1], Çağla ISLATTI MUTLU[1], Yasemin ERGÜN[1], Gamze ANIK[1], Abdullah BEYHAN[1],

[1]MARMARA ÜNİVERSİTESİ,

Giriş: Eğitim sürecinin en önemli boyutu olan eğitim kalitesi, eğitime tabi tutulmuş kişilerin, kazandıkları donanımlarla, toplumun ihtiyaçlarını yanıtlayabilme düzeyi ile ölçülebilmektedir. Eğitim hizmeti alan öğrenciler yaşadıkları sorunlara daha gerçekçi ve isabetli önerilerde bulunacağından onların hemşirelik eğitimi ile ilgili görüşleri, beklenti ve memnuniyetlerini değerlendirmek önemlidir. Amaç: Araştırma hemşirelik öğrencilerinin eğitimden beklentilerini, yaşadıkları sorunları ve bu sorunları çözümlemeye yönelik önerileri ile memnuniyet düzeylerini belirlemek amacıyla tanımlayıcı tipte gerçekleştirildi. Yöntem: Araştırma evrenini 2018- 2019 Eğitim – Öğretim Bahar Döneminde Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü'nde öğrenim gören 2., 3. ve 4. sınıf öğrencileri (toplam 720 öğrenci) oluşturmaktadır. Herhangi bir örnekleme yöntemine gidilmeyip araştırma, 20.02.2019 ile 05.03.2019 tarihleri arasında çalışmayı kabul eden 365 öğrenci ile tamamlanmıştır. Veri toplama aracı iki bölümden oluşmaktadır. Araştırmacılar tarafından literatür doğrultusunda düzenlenen Soru Formu ve Baykal ve ark. (2011) tarafından revize edilen Öğrenci Doyum Ölçeği-Kısa Formu uygulanmıştır. Verilerin analizinde yüzdelik, frekans, ortalama, standart sapma gibi tanımlayıcı istatistiklerin yanı sıra korelasyon testi, parametrik ve non-parametrik testler kullanılmıştır. Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 20,76 (±1.47), %77,3'ü kadın ve %46,6'sı 2.sınıf öğrencisidir. Öğrencilerin çoğunluğunun (%81,9) ailesinde sağlık çalışanı bulunmamakta olup %51,2 'si bölüme isteyerek gelmediği saptandı. Öğrencilerden hemşireliği sevme düzeyini 10 üzerinden değerlendirmeleri istendiğinde; %58,9'unun 6 ve üzeri olarak puan verdiği belirlendi. Katılımcıların %67,4' ü bu mesleği başkasına önerebileceğini belirttiği gözlendi. Eğitimden ve klinik ortamdan memnuniyetleri 10 üzerinden sorgulandığında; katılımcıların sırasıyla %67,7'si ve %63,3'ü 5 ve altı puan verdi. Öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıfları ile doyum ölçeği puan ortalaması arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuş olup 2. ve 4. sınıfların memnuniyet düzeyleri 3. sınıflara göre daha yüksek bulundu($p<0,05$). Katılımcılardan hemşirelik bölümünü isteyerek seçenlerin, mesleği başkasına önerenlerin, hemşirelik eğitiminin kuramsal bilgiye, mesleki beceriye, bireysel gelişime ve öğrenmeyi teşvik etmeye katkısı olduğunu belirtenlerin memnuniyet düzeyleri diğerlerine göre yüksek bulundu($p<0,05$). Sonuç: Öğrencilerin hemşirelik eğitiminden memnuniyet düzeylerinin orta düzeyde olduğu ve mesleki eğitimin bilgi, beceri, bireysel gelişime katkı sağladığı belirlendi. Memnuniyet düzeyleri diğer sınıflara göre düşük düzeyde bulunan 3.sınıf öğrencileri için memnuniyetlerini arttırmaya yönelik düzenlemelerde bulunulması önerilir.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşirelik öğrencileri, memnuniyet, klinik uygulama, hemşirelik eğitimi

S-59 GENÇLERİN YAŞLILIĞA VE YAŞLANMAYA YÖNELİK TUTUMLARI

Sözel Bildiri

Gamze BALTA[1], Sıla ÖZ[1], Sevinç ŞIPKIN[1], Aysun GÜMÜŞ[1],

[1]Sağlık Yüksekokulu,

Amaç: Bu çalışma gençlerin yaşlılık ve yaşlanmaya yönelik tutumlarını belirlemek amacıyla yapılmıştır. Yöntem: Araştırma verileri 2018 yılı Ocak ve Aralık ayları arasında Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesine kayıtlı olan öğrencilerden oluşan bir çalışma grubu üzerinde gerçekleştirilmiştir. Üniversitenin farklı bölümlerinde okuyan ve çalışmaya katılmaya gönüllü olan 500 kişi çalışma grubunu oluşturmuştur. Veri toplamada araştırmacılar tarafından hazırlanan Anket Formu ve Yaşlılık ve Yaşlanmaya İlişkin Tutum Ölçeği (YYİTÖ) kullanılmıştır. Veriler SPSS 22.0 programında değerlendirilmiştir. Bulgular: Katılımcıların yaş ortalaması 20,87 (SD=3,14), %72,8'i kadın, %27,2'si erkek, %62,6'sının annesi, %53,4'ünün babası ilkokul mezunu, %79,4'ü çekirdek aile yapısına sahiptir. Size göre yaşlılık nedir? sorusunu gençlerin %20,2'si"fiziksel ve ruhsal gerileme" %15,8'i "kendine yetememek", %11,8'i "tecrübe", %9,4'ü "hayatı tamamlamaya yaklaşmak", %9,4'ü "insanın yaş alması", %2,6'sı "emeklilik", %2,6'sı "hastalık", %2'si "yorgunluk" %2'si "durgunluk" olarak cevaplamıştır. Gençlerin %41,6'sı yaşlıların kendi evinde, %35,2'si çocuklarının yanında, %3,2'si huzurevinde/bakımevinde kalması gerektiğini düşünmektedir. Gençlerin YYİTÖ alt boyut puan ortalamaları; yaşamla baş etme zorluğu için 3,25(SD=0,68), olumsuz imge için 2,87(SD=0,59), yaşlılığı kabullenme zorluğu için 2,80(SD=0,73), sosyal yıpranma algısı için 2,77(SD=0,54) olarak bulunmuştur. Yaşlılık ve yaşlanmaya yönelik tutumlar üzerinde gençlerin yaşı, cinsiyeti ve yetiştiği coğrafi bölge etkili değildir ($p>0.05$). Aile tipi, yaşlıların yaşamlarını devam ettirmeleri gereken yer, yaşlı bireyle birlikte yaşama isteği gençlerin yaşlılık ve yaşlanmaya yönelik tutumlarını anlamlı olarak etkileyen değişkenlerdir ($p<0.05$). Sonuç: Gençlerin yaşlanan insanların yaşam gerekleri ile baş edemez duruma geldiğine yönelik algı ve tutumları daha olumsuzdur. Yaşlılığa ve yaşlanmaya yönelik olumlu algı ve tutumların olşturulması için bilgilendirici ve farkındalığı arttırıcı toplumsal çalışmalar yapılmalıdır.

ANAHTAR KELİMELER: Yaşlılık, yaşlı, genç, tutum, algı.

S-60 ÖĞRENCİ HEMŞİRELERİN AHLAKİ DUYARLILIKLARININ İNCELENMESİ

Sözel Bildiri

Ayşen Kul[1], Gizem Ay[1], Fatma Beğenik[1], Özlem Akman[1],

[1]İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi,

Giriş: Hemşirelerin ahlak duyarlılığın yüksek olması, mesleki profesyonelleşmeye katkıda bulunmasının yanı sıra, hastalara verilecek hemşirelik bakımının kalitesini de doğrudan etkilemektedir. Amaç: Etik dersi alan ve klinik uygulamaya çıkan hemşirelik bölümü öğrencilerinin ahlaki duyarlılıklarının incelenmesi amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır. Yöntem: Araştırmanın yapılabilmesi için kurum izni, etik kurul izni ve öğrencilerden bilgilendirilerek sözlü onam alınmıştır. Araştırma örneklemini, Sağlık Etiği dersi alan ve klinik uygulamaya çıkan, araştırmaya katılmayı kabul eden hemşirelik bölümü 2., 3. ve 4. sınıflarda eğitime devam eden 92 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmada veriler, Sosyo-Demografik Özellikler Formu ve Ahlaki Duyarlılık Anketi kullanılarak toplanmıştır. Anket toplam 30 maddeden ve altı alt boyuttan oluşmaktadır. Anketin otonomi (10,12,15,16,21,24 ve 27. maddeler), yarar sağlama (2,5,8 ve 25. maddeler), bütüncül yaklaşım (1,6,18,29 ve 30. maddeler), çatışma (9,11 ve 14. maddeler), uygulama (4,17,20 ve 28. maddeler) ve oryantasyon (7,13,19 ve 22. maddeler) olmak üzere altı alt boyutu vardır. Likert tipte 1 ile 7 arasında puanlamanın yapıldığı ankette, alınabilecek toplam puan 30-210 arasında değişmektedir. Puanın yüksek olması etik açıdan düşük duyarlılık, puanın düşük olması ise etik açıdan yüksek duyarlılık şeklinde değerlendirilmektedir. Verilerin analizinde; yüzdelik dağılım, ortalama, standart sapma ile non-parametrik analizlerden Kruskal-Wallis Testinden yararlanılmıştır. Bulgular: Araştırmadan elde edilen bulgulara göre öğrencilerin yaş ortalaması 20,72±1.00'dır. Cinsiyet dağılımları incelendiğinde %80.4 (n=74) kadın, %19.6 (n=18) erkek öğrencidir. Hemşirelik öğrencilerin anket toplam puan ortalamalarının 83.10 ± 17.17 olduğu, otonomi alt boyut puan ortalamaları 18.59± 5.84, yarar sağlama alt boyut puan ortalamalarının 10.47±3.27, bütüncül yaklaşım alt boyut puan ortalamalarının 11.18±4.01, çatışma alt boyut puan ortalamalarının 11.35±3.49, uygulama alt boyut puan ortalamalarının 13.21±3.82 ve oryantasyon alt boyut puan ortalamalarının 7.32±2.71 olduğu saptanmıştır. Ayrıca araştırmadan elde edilen sonuçlara göre, 2., 3 ve 4. sınıflar arasında K-Wallis ile yapılan karşılaştırmada sınıflar arasında anlamlı fark bulunmamıştır ($p<0.05$) Sonuç: Bu çalışmada, öğrenci hemşirelerin ahlaki duyarlılıklarının orta düzeyde (83.10 ± 17.17) olduğu saptanmıştır. Bu sonuçlara göre, öğrenci hemşirelerin eğitim döneminde etik dersi almalarının, ahlaki duyarlılığa yönelik farkındalığının arttırılmasında, dolayısıyla ahlaki ve etik sorunları tanıma ve çözüm sağlamada etkili olduğu söylenebilir.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşirelik, Etik, Ahlaki duyarlılık

S-61 Meslek İçi Profesyonel İşbirliğinde Paydaş Görüşleri: Engelleyiciler ve Kolaylaştırıcılar

Sözel Bildiri

Sibel YILDIRIM[1], Sinem ÖZMEN[1], Hasan Fehmi DİRİK[1], Menevşe SAMUR[1], Şeyda SEREN İNTEPELER[1],

Giriş: Hemşirelik mesleğinin güçlenmesi ve gelişmesi için meslek içi profesyonel iş birliği önem taşımaktadır. Amaç: Hemşire öğretim elemanları, hemşirelik öğrencileri ve bir üniversite hastanesinde çalışan hemşirelerin birbirleriyle olan profesyonel işbirliğine yönelik görüşlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Yöntem: Çalışma, tanımlayıcı kalitatif tasarımdadır. Veriler, Ocak-Mart 2019 tarihlerinde bir hemşirelik fakültesindeki öğretim elemanları ve öğrenciler ile bir üniversite hastanesinde çalışan hemşirelerle yüz yüze görüşme tekniği ile toplanmıştır. Verilerin toplanmasında yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Verilerin doygunluğa ulaştığı noktada görüşmeler sonlandırılmıştır. Toplamda 26 sayıda görüşme gerçekleştirilmiştir. Ortalama görüşme süresi 14 dakikadır. Veriler, içerik analizi yöntemiyle değerlendirilmiştir. Bulgular: Hemşirelerin meslek içi profesyonel işbirliğine ilişkin 'engeller' ve 'kolaylaştırıcılar' olmak üzere iki ana tema saptanmıştır. Engeller ana teması altında 'kişisel özellikler (işbirliği bilincinin bulunmaması, bilgi eksikliği, iletişim eksikliği vb.)' ile 'kurumsal özellikler (iş yoğunluğu, hemşire iş gücü vb.)', kolaylaştırıcılar ana temasının altında ise 'destek (akran, rehber hemşire, öğretim elemanı vb.)', 'kişisel özellikler (ilgi duyma, istekli olma vb.)' ve 'birliktelik (ortak projeler, ortak zaman yaratma vb.)' alt temaları belirlenmiştir Sonuç: Meslek içi profesyonel işbirliğinin kurulmasında paydaş görüşlerinin alınması, engellerin ve kolaylaştırıcıların kapsamlı bir şekilde anlaşılmasına katkı sağladığı gibi öğrencilere, hemşirelere ve akademisyenlere yol gösterici nitelik taşımaktadır. Profesyonel işbirliği kurmada engelleyicilerin ortadan kaldırılması ve çözüm önerilerine odaklanılması yarar sağlayacaktır.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşire, işbirliği, kalitatif araştırma yöntemi

S-62 Hemşirelik Öğrencilerinin Gönüllü Meslek Seçimi İle Mesleki Yetkinliği Arasındaki İlişki

Sözel Bildiri

Özden Kelleci[1], Burcu Kuralay[1], Aysun Altunoğlu[1], Vesile Ünver[2],
[1]Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi,Hemşirelik Bölümü 3. Sınıf Öğrencisi, [2]Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi,Hemşirelik Bölümü,

Giriş ve Amaç:Mesleği isteyerek ve bilinçli seçen bireylerin o mesleği gerektiği gibi yapması, verdikleri hizmetten doyum almaları ve aynı zamanda hizmet alan bireylerin yarar görmesi ve hoşnut olmaları açısından da oldukça önemlidir.Doğru mesleği seçmenin yolu bireylerin seçimlerini yetenek ve ilgilerine göre yapmalarından geçmektedir. Bu araştırma, hemşirelik öğrencilerinin gönüllü meslek seçimi ile mesleki yetkinliği arasındaki ilişkinin incelenmesi amacıyla yapıldı. Yöntem:Araştırma tanımlayıcı türde yapıldı.Araştırmanın evrenini bir vakıf üniversitesinin hemşirelik bölümünün klinik uygulama deneyimi olan 2., 3. ve 4. sınıf öğrencileri oluşturdu. Örneklem seçimine gidilmeyen bu çalışmada, araştırmaya katılmayı kabul eden ve dahil edilme kriterlerini taşıyan 149 öğrenci çalışmaya alındı. Çalışmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından literatür doğrultusunda oluşturulan "Kişisel Tanılama Formu" ve "Hemşirelik Öğrencilerinin Yetkinlik Ölçeği" kullanıldı. Bulgular:Katılımcıların %40,9'u 2.sınıf ,%32,2'si 3.sınıf %26,8'i 4.sınıftı.Katılanların %65,8'i kendi tercihi ile, %51,1'i iş bulma kolaylığından dolayı mesleği seçmiştir. %61,7'si bölümde okumaktan memnun olduğunu, %54,4'ü beklentilerinin karşılandığını, %86,6'sı ileride mesleği devam ettireceğini, %89,9'u meslekte kendini ileri düzeyde geliştirmek istediklerini, %77,2'si mezuniyet sonrası akademik kariyeri önemli bulduğunu ve akademik kariyer düşündüğünü belirtti.Mesleki yeterlilik/yetkinlik kavramını öğrencilerin %53,69'u donanımlı olmak olarak, meslek seçimini öğrencilerin %57,05'i zevkle yapılan iş olarak,% 63,09'u meslek seçimini yükümlülüğü yokken isteyerek bir işi üstlenmek olarak tanımladı. Hemşirelik öğrencilerinin yetkinlik ölçeğine göre, toplam ölçek puanı 257,85 ±30,04'tü. Sınıflara göre yetkinlik puanı 2.sınıflarda 255,34±26,30, 3.sınıflarda 248,27±37,25, 4.sınıflarda 273,18±18,03'tü.Yetkinlik ölçeğine alt parametrelerine puanları;klinik biyomedikal bilim 25,93±4,93, genel klinik beceriler 35,31±5,57,eleştirel düşünme ve akıl yürütme 22,60±3,97, bakım 37,47±4,86, etik ve sorumluluk 94,67±11,33, yaşam boyu öğrenme 35,86±5,46 olarak bulundu.Yetkinlik puanı ile mesleği kendi tercih etmeleri, mesleği sevmeleri, mesleği okumaktan memnun olmaları ve ileride devam ettirmeyi düşünenlerin puanları arasında istatiksel olarak anlamlı bir fark bulunmadı ($p>0,05$).Mesleği sevmek ile mesleği okumaktan memnun olma ($r=0,342$) ve ileride mesleği devam ettirme puanları ($r=0,184$) arasında istatiksel olarak anlamlı pozitif yönlü ilişki vardı ($p<0,05$). Mesleği okuyor olmaktan memnun olma ile ileride mesleği devam ettirmek puanları arasında istatiksel olarak anlamlı pozitif yönlü ilişki vardı ($r=0,333$).Mesleği kendi tercih edenler ile mesleği seviyor olanların puanları arasında istatiksel olarak anlamlı pozitif yönlü ilişki vardı ($r=,0414$; $p<0,05$). Sonuç:Dördüncü sınıfların 2. ve 3. sınıflara göre kendini daha yetkin hissettiği ve yetkinliğin yıllara göre artan tecrübe ve bilgi birikiminden kaynaklandığı sonucuna varıldı.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşirelik, Meslek Seçimi, Gönüllülük, Yeterlilik, Yetkinlik

S-63 Öğrencilerin Premenstrual Sendrom Düzeyleri İle Tanımlayıcı ve Alternatif Tedaviye Yönelik Tutumları

Sözel Bildiri

Hatice Bayrakcı[1], Arzu Yüksel[1], Emel Bahadır Yılmaz[2],
[1]Aksaray Üniversitesi, [2]Giresun Üniversitesi,

Amaç: Bu araştırmada, Bir Devlet Üniversitesinde öğrenim gören ve yurtta kalan kız öğrencilerde premenstrual sendrom düzeylerinin incelenmesi ve alternatif tedaviye yönelik tutumlarının belirlenmesi amaçlanmıştır. Yöntem: Tanımlayıcı olarak gerçekleştirilen araştırmanın örneklemini Ocak-Şubat 2019 tarihleri arasında yurtlarda kalan 440 öğrenci oluşturmuştur. Verilerin toplanmasında "Kişisel Bilgi Formu", "Premenstrual Sendrom Ölçeği (PMSÖ)" (Gençdoğan, 2006) ve "Alternatif Tıbba Yönelik Tutumlar Ölçeği (ATYTÖ)" (Araz ve Harlak, 2006) kullanılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde SPSS 24.0 paket programı ile frekans, ortalama, Mann-Whitney U test, Kruskal Wallis test ve Ki-kare testi kullanılmıştır. Araştırmanın Etik Yönü: Araştırma Aksaray Üniversitesi İnsan Araştırmaları Etik Kurulundan onay alınarak yapılmıştır. Araştırmaya katılmayı kabul eden öğrenciler formları kendileri doldurmuştur. Bulgular: Araştırma kapsamındaki öğrencilerin yaş ortalamaları 20,67±1,56 (min:18, max:30), %67,5'inin Anadolu Lisesi mezunu olduğu, %26,4'ünün eğitim fakültesinde öğrenim gördüğü ve %68,9'unun 2.sınıf öğrencisi olduğu saptanmıştır. Öğrencilerinin %57'sinin menarş yaşının 13-14 yaş grubunda olduğu, %74,8'inin düzenli adet gördüğü, %51,4'ünün menstrual siklus sıklığının 20-28 gün arasında olduğu ve %77'sinin menstruasyon süresinin 5-7 gün arasında olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin %83,2'si adet ağrısı çekmekte ve %12,3'ü adet ağrısını 10 puan (dayanılmaz ağrı) olarak tanımlamıştır. Öğrencilerin %11,4'ünün jinekolojik rahatsızlığının olduğu ve bunların %5,2'sinin sürekli ilaç kullandığı saptanmıştır. Kız öğrencilerin %72,7'sinin adet döneminde şikayetleri için doktora başvurmadığı, %58,2'sinin adet döneminde şikayetleri için ağrı kesici aldığı ve %53'ünün tıbbi tedavi dışında uygulama yaptığı belirlenmiştir. Kız öğrencilerin ATYTÖ toplam puan ortalamaları 30.52±4,60 (min:12 max:40)'dır. Öğrencilerin %72,5'inin Premenstural Sendrom (PMS) yaşadığı saptanmıştır. PMSÖ'de toplam ve alt ölçek puan ortalamaları sırasıyla; toplam puan 130,98±35,69 (min:50 max:220), depresif duygulanım 22,93±7,44 (min:7 max:35), anksiyete 16,19±6,70 (min:7 max:35), yorgunluk 20,10±5,76 (min:6 max:30), sinirlilik 16,54±5,65 (min:5 max:25), depresif düşünceler 18,14±7,61 (min:7 max:35), ağrı 9,31±3,25 (min:3 max:15), iştah değişimleri 9,47±3,68 (min:3 max:15), uyku değişimleri 9,05±3,54 (min:3 max:15), şişkinlik 9,22±8,83 (min:3 max:15)'tür. Sonuç: Araştırma sonucunda öğrencilerin %72,5'inin PSM yaşadığı, semptomlara karşı, %37'sinin (295 kişi) sıcak su torbası kullandığı, %27,9'unun (223 kişi) bitkisel ilaç ve çay içtiği ve %16,9'unun (135kişi) masaj yaptığı belirlenmiştir. Kaynaklar: Araz, A., Harlak, H. (2006). Developing a scale for attitudes towards complementary and alternative medicine. Turkish Journal of Public Health, 4(2), 47-54. Gençdoğan B. (2006). Premenstruel sendrom için yeni bir ölçek. Türkiye'de Psikiyatri, 8(2), 82–6.

ANAHTAR KELİMELER: Premenstrual sendrom, tamamlayıcı tedaviler, alternatif tıp, baş etme yöntemleri, üniversite öğrencileri.

S-64 KADINLAR AİLE PLANLAMASI KAVRAMI HAKKINDA NE DÜŞÜNÜYORLAR? NİTEL BİR ÇALIŞMA

Sözel Bildiri

Ezgi Ece[1], Emel Elem[1], Sultan Güçlü[1],

[1]Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi,

Amaç: Bu araştırmanın temel amacı; kadınların aile planlaması (AP) kavramı hakkındaki görüşlerini belirlemek amacıyla yapılmıştır. Gereç ve Yöntem: Nitel araştırma biçiminde desenlenen bu çalışmada, "tipik durum örnekleme yöntemi" kullanılmıştır. Nitel araştırmalarda kullanılan veri toplama yöntemlerinden derinlemesine görüşme tekniğiyle yüz-yüze gerçekleştirilmiştir. Veriler, sosyodemografik bilgi formu ve yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, Kütahya'nın bir merkez mahallesinde çalışmaya katılmayı kabul eden kadınlar oluşturmaktadır. Çalışmanın örneklemine 18 kadın alınmıştır. Elde edilen verilerin değerlendirilmesinde, tümevarımsal içerik analizi tekniği kullanılmıştır. Araştırmanın verilerinin toplanmasında yapılan derinlemesine görüşmeler; kadınların kendi evinde sessiz, aydınlanması ve havalandırılması iyi bir odada ses kayıt cihazı kullanılarak yapılmıştır. Veri toplama sürecinde kadınlarla ayrı ayrı görüşmeler yapılmış olup veriler tekrar etmeye başladığında ve doyum noktasına ulaşıldığında veri toplamaya son verilmiştir. Bulgular: Yaşları 24 ile 49 arasında değişen kadınların büyük çoğunluğu AP kavramını bakabildiğin çocuk sayısını ayarlayan planlama yöntemi olarak tanımlamıştır. "Bence adı üstünde aile planlaması eşlerin isteği üzerine ilişkilerine, çocuk sayılarına karar vermek demek" (K2, Ortaöğretim, 30). "Daha sağlıklı bir aile temeli oluşturmak için ailelerin bakabileceği kadar çocuk sayısını düşünmüş olması gerekir. Biz 2 çocuk planlamıştık ve istediğimiz gibi oldu istenmeyen bir gebelik olmadığı sürece böyle devam edecek, istenmeyen gebelik olmaması için tedbirimizi alıyoruz" (K13, Ortaöğretim, 30). Kadınların yaklaşık diğer yarısı da AP kavramını geleceği planlama yöntemi olarak tanımlamıştır. "Ataerkil bir toplumuz maalesef ki kadınların yeterince söz sahibi olmadığı erkeklerin isteklerinin ön planda tutulduğu bir durum söz konusu aile olabilmek için eşler ortak plan yapmalı ki gelişi güzel bir toplum şeması oluşmasın" (K8, Üniversite, 27). Eşin AP yöntemine karşı tutumlarına ilişkin bazı katılımcı görüşleri aşağıdaki gibidir; "Kondom kullanmayı teklif ettim ama istemedi, güvenmedi. Bir de tüplerimi bağlatmayı da düşündüm 2. çocuktan sonra fakat eşim istemedi" (K1, Ortaöğretim, 28). "2 çocuk düşünüyoruz şimdi 1 tane çocuğumuz var kondom kullanıyoruz 2.çocuğumuz olduktan sonra RİA kullanmayı düşünüyorum eşim de uygun gördü reddetmedi ve ailemizin sağlığı için en iyisini düşüneceğimi bilir fikirlerimize saygı duyarız (K16, Üniversite, 29). Sonuç: Araştırmaya katılan kadınlar AP kavramı hakkında yeterli bilgiye sahiptirler. AP kavramı hakkında yeterli bilgiye sahip olan kadınların AP yöntemleri hakkında yeterli bilgiye sahip olmamakla birlikte profesyonel AP danışmanlığına ihtiyaç duyduğu görülmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: Aile planlaması, aile planlaması danışmanlığı, nitel çalışma

S-65 HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN UYKU ÖNCESİ İNTERNET KULLANIM ALIŞKANLIKLARI VE BAĞIMLILIK DÜZEYLERİ

Sözel Bildiri

ESRA KARAMAN[1], ARZU CEYHAN[1], ONUR BERBER[1], SİMGENUR ALKAN[1], SERENAY EROĞLU[1], GİZEM BEYCAN EKİTLİ[1],

[1]EGE ÜNİVERSİTESİ,

Giriş-amaç:Çağdaş dünyanın kolaylaştırıcı araçlarının en önemlisi olan internet, kötüye kullanımıyla üniversite çağı genç yetişkinleri için sağlıklı uyku döngüsünü engellemekte; fiziksel-ruhsal sorunlara zemin oluşturmaktadır.Araştırmada, hemşirelik fakültesi öğrencilerinde uyku öncesi internet kullanım özellikleri ve bağımlılık düzeylerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Yöntem:2018-2019 eğitim öğretim yılında bir hemşirelik fakültesinde okuyan ve sınıflar ve cinsiyetler bazında tabakalandırılmış örneklem yöntemiyle evreni temsil gücü olan 291 öğrencileriyle gerçekleştirilmiştir.Verilerin toplanmasında; öğrencilerin internet kullanım alışkanlıklarını belirlemeye yönelik 14 soruluk anket formu,Young İnternet Bağımlılığı Testi(YİBT)(min-maks:12-60) kullanılmıştır.Tanımlayıcı araştırmanın verileri ortalama,yüzde ve normal dağılıma uymayan bağımsız gruplar için Kruskal Wallis ve Mann Withney U testleriyle değerlendirilmiştir. Bulgular:Öğrencilerin %79.4'ü kadınken,%33.3'ü uykuya dalma ve sürdürmede sorun yaşadığı için uyandığında dinlenmemiş olduğunu ifade etmiştir. İnternete %94.1'i akıllı telefonlarıyla erişmekteyken,%49.0'unun günlük internet kullanımı 4-8 saattir. Uyku öncesi internet kullanımının fiziksel yorgunluklarını azalttığını belirtenler %60.8, uykularının gelmesi için internette dolaşanlar %68.7'dir.Yattıkları odada internet kullanabilecekleri teknoloji olmayan %9.7'yken, %69.6'sı yatarken telefonunu açık bırakıp yanından ayırmamakta, %35.1'i ise ara ara uyanıp internet hesaplarına bakmaktadır.Öğrencilerin %92.1'i yatmadan önce düzenli olarak sosyal medya hesaplarını kontrol etmekte, %73.5'i geceleri internet üzerinden uzun sohbetler etmektedir. %18.7'si oyun oynamayı uykusundan daha önemli bulmakta, %73.8'i sevdikleri filmin sonunu izlemek için geç saatlere kadar beklemektedir.Öğrencilerin %74.3'ü yatmadan önce bu alışkanlıklarının uykuya dalış sürelerini etkilediğini söylerken, %55.3'ü uykularının çevrimiçi telefon bildirimleriyle dağıldığını bildirmiştir.YİBT puan ortalamaları 28.15±8.10'dir(min-maks:12.00-52.00).Erkeklerde, günlük dört saatten fazla internet kullananlarda,uykuya dalma-sürdürme problemi yaşayanlarda, uykudan dinlenmemiş kalkanlarda, yatarken telefonu açık bırakıp yanından ayırmayanlarda,telefon bildirimleriyle uykusu dağılanlarda, oyun oynamayı uyumaktan öncelikli bulanlarda,gece internette uzun sohbet eden ve sosyal hesaplarını kontrol edenlerde, uykusunun gelmesi için interneti kullananlarda ve geceleri hesaplarına bakmak için uyananlarda YİBT puanları anlamlı düzeyde yüksektir($p<0.05$). Tartışma-Sonuç:Öğrencilerin genel olarak uyku öncesi alışkanlıklarının uyku hijyeni ilkelerine uygun olmadığı ve işlevsiz uykuya dalma alışkanlıkları sergiledikleri görülmektedir. İnternet bağımlılık düzeyleri ortalamanın altındayken; erkek olmanın, uyku ortamında internete kolay ulaşım olanağının ve kişisel hesaplarını sürekli takip etme gereksiniminin bağımlılığı olumsuz etkilediği bulunmuştur. Araştırma bulguları öğrencilerin uyku kalitesini olumsuz etkileyen internet kullanım alışkanlıkları ve bağımlılıklarını etkili yönetemediğini düşündürmüştür.İlgili birimler

ve eğitimler aracılığıyla öğrencilere bu alışkanlıklarının neden olduğu kayıplara yönelik farkındalık ve değişime yönelik motivasyon sağlayacak danışmanlık hizmetinin sunulması önerilebilir

ANAHTAR KELİMELER: Öğrenci hemşire,uyku hijyeni,uyku alışkanlıkları,internet bağımlılığı

S-66 Kronik Hastalığı Olan Bireylere Bakım Verenlerin Merhamet ve Depresyon Düzeylerinin İncelenmesi

Sözel Bildiri

Halis Emre BOYRAZ[1], Özge İŞERİ[1], Yasemin BOY[1],

[1]Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi,

Giriş: Kronik hastalıklar fiziksel, psikolojik ve sosyal birçok soruna neden olarak hasta ve ailesinin yaşam kalitesini oldukça olumsuz etkilemektedir. Bu zorlu süreçte öncelik her zaman hastanın ihtiyaçlarına verilmektedir. Bu nedenle bakım veren bireylerin ihtiyaçları karşılanmamakta ve kişiler depresyon, anksiyete, merhamet yorgunluğu gibi psikolojik; uyku sorunları, ağrı gibi biyolojik; sosyal yaşamın bozulması, bakımda destek alamama ve maddi güçlükler gibi sosyal sorunlarla karşı karşıya kalmaktadır. Amaç: Bu araştırma kronik hastalığı olan bireylere bakım verenlerin merhamet ve depresyon düzeylerinin incelenmesi amacıyla yapılmıştır. Yöntem: Tanımlayıcı tipte olan bu araştırma Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sağlık Araştırma ve Uygulama Merkezinde, dahili ve cerrahi kliniklerde tedavi gören ve kronik hastalığı olan hastaların en az bir haftadır bakımını üstlenen, herhangi bir psikiyatrik tanı almamış ve psikiyatrik ilaç kullanmayan 159 bakım verici ile yapılmıştır. Araştırma 08.02.2019 - 08.03.2019 tarihleri arasında araştırmaya dahil edilme kriterlerine uygun olan ve gönüllü olarak katılan tüm bakım vericiler ile yapılmıştır. Araştırmada bakım verenlerin sosyodemografik özellikleri araştırmacılar tarafından geliştirilen kişisel bilgi formu ile, merhamet düzeyleri Akdeniz ve Deniz tarafından Türkçe'ye çevrilen 24 soruluk " Merhamet Ölçeği ile, depresyon düzeyleri ise 21 sorulu Beck Depresyon Ölçeği ile toplanmıştır. Verilerin analizi için SPSS 21.0 programından yararlanılmıştır. Araştırma verilerinin analizinde frekans, yüzdelik, aritmetik ortalama, standart sapma, min-max değerler kullanılmıştır. Bulgular: Araştırmada bakım verenlerin %88.7'si kadın, %39.4'ü lise mezunu ve % 60'ı 34- 49 yaş arasındadır. Bireylerin %92.5'inin evli ve %47.5'inin hastanın eşi olduğu saptanmıştır. Kişilerin %88.8'inin bir sosyal güvencesinin olduğu, %56.3'nün gelirinin giderinden daha az olduğu belirlenmiştir. Bakım veren kişilerin %53.1'inin hastalarına ortalama 2-3 saat arasında bakım verdiği saptanırken, %51.9'unun bakım vermesine yardımcı bir kişinin olmadığı tespit edilmiştir. Bakım verenlerin merhamet toplam puan ortalaması 4.24±0.97 olarak bulunmuştur. Beck Depresyon Ölçeği sonuçlarına göre ise bakım verenlerin %38.7'sinde orta derecede depresyon saptanmıştır. Sonuç: Bakım verme, hem bakım veren hem de hasta için oldukça zor ve sıkıntılı bir süreçtir. Çalışmamız sonucunda bakım verenlerin merhamet düzeylerinin yüksek; depresyon düzeylerinin ise orta derecede olduğu belirlenmiştir. Bu nedenle aile bakımının güçlendirilmesini sağlayacak biyolojik ve psikolojik sağlık hizmetlerin oluşturulması çok önemlidir.

ANAHTAR KELİMELER: Bakım Verenler, Merhamet, Depresyon

S-67 YURTTA KALAN ÖĞRENCİLERDE KANSER BİLGİ YÜKÜNÜN TAMAMLAYICI TEDAVİLERİ KULLANMAYA YÖNELİK TUTUMA ETKİSİ

Sözel Bildiri

Vahit Dalkızan[1], Mehmet Ay[1], Hicran Yıldız[1],

[1]Uludağ Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi,

Amaç: Yurtta kalan öğrencilerde kanser bilgi yükünün tamamlayıcı tedavileri kullanmaya yönelik tutuma etkisinin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır. Gereç ve Yöntem: Tanımlayıcı nitelikteki çalışmanın evrenini öğrenci bir yurdunda kalan tüm öğrenciler, örneklemini ise bu öğrenciler arasından araştırmaya katılmayı kabul eden 90 öğrenci oluşturmuştur. Çalışmada, araştırmacılar tarafından literatür doğrultusunda oluşturulan ve sosyodemografik özellikleri içeren anket formu, güvenirlik geçerliliği İnci ve ark. tarafından yapılan "Kanser Bilgi Yükü Ölçeği" ile güvenirlik geçerliliği Bilge ve ark. tarafından yapılan "Tamamlayıcı Tedavileri Kullanmaya Yönelik Tutum Ölçeği" kullanılmıştır. Veriler, SPSS 22.00 programında, yüzdelik, ortalamalar, t testi ve Oneway Annova testi kullanılarak değerlendirilmiştir. Bulgular: Yaş ortalamaları 20,76±1,68 olan bireylerin %51.1'i kadındır. %75.6'sı ailesinin gelir durumunu gelir gidere denk olarak tanımlanmıştır. Olguların %18.9'ui sigara ve %7.8'i alkol kullanmaktadır. %27.8'i düzenli olarak egzersiz yapmaktadır. %15.6'sının kronik bir hastalığı vardır ve %1.1'i düzenli olarak ilaç kullanmaktadır. %44.4'ünün annesi ilkokul , %28.9'unun babası ilkokul mezunudur. %35.6'sı ailesinde kronik hastalığı olan bir birey vardır. %20'sinin ailesinde kanser olan birey bulunmaktadır. Kanser bilgi yükü ölçeği toplam puanı ortalaması 17,16±4,50 ve tamamlayıcı tedavileri kullanmaya yönelik tutum ölçeği toplam puanı 33,66±6,13'tür. Kanser bilgi yükü ölçeği toplam puanı ile tamamlayıcı tedavi kullanmaya yönelik tutum ölçeği toplam puanı arasında anlamlı bir ilişki saptanmamıştır ($p>0.05$). Kanser bilgi yükü ölçeği toplam puanı, tamamlayıcı tedavi kullanmaya yönelik tutum ölçeği toplam puanı ile yaş, cinsiyet, sınıf ve ekonomik durum arasında anlamlı bir farklılık olmadığı saptanmıştır ($p>0.05$). Sonuç: Öğrencilerde kanser bilgi yükünün tamamlayıcı tedavi kullanmaya yönelik tutumu etkilemediği saptanmıştır. Bu durumun kanserle ilgili yapılan farkındalık çalışmalarında tamamlatıcı tedavilere ilişkin bilgilere yer verilmemesinden kaynaklandığı düşünülmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: Kanser, bilgi yükü, tamamlayıcı tedavi, tutum

S-68 ÜNİVERSİTEDE EĞİTİM GÖREN ÖĞRENCİLERİN HIV/AIDS FARKINDALIK DÜZEYLERİ VE ETKİLEYEN FAKTÖRLERİN BELİRLENMESİ

Sözel Bildiri

Kevser IŞIK[1], İrem KENÇ[2], Ali YAZAR[2],

[1]Dr. Öğr. Üyesi, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, [2]Lisans Öğrencisi, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi,

Giriş: İnsan immünoyetmezlik virüsü (HIV) son otuz yıldır başta Afrika ve Amerika'da olmak üzere, bir epidemi halinde yayılmaktadır (1). AIDS ilk kez 1981 yılında ABD'de görülmüştür ve o zamandan beri AIDS hastalıklarının sayısı sürekli artmıştır (2). Henüz etkili aşısı olmayan HIV/AIDS ile en etkili mücadele yolu, bu virüsün bulaşma yollarını bilerek etkin bir biçimde korunmaktır. 2017 yılı sonu itibariyle yaklaşık 36,7 milyon HIV ile yaşayan insan olduğu, bunlardan 21,7 milyonunun tedavi aldığı bildirilmektedir. İnfekte olan 35,1 milyon erişkinin 18,2 milyonu kadın, 1,8 milyonu ise 15 yaş altı çocuklardır. Materyal Metot: Tanımlayıcı tipte olan araştırmanın evrenini Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesinde eğitim gören öğrenciler oluşturmuştur. Örneklemini ise araştırmaya katılmayı kabul eden 620 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmanın verileri Ocak-Şubat 2019 tarihleri arasında araştırmacılar tarafından yüz yüze görüşme yöntemiyle toplanmıştır. Anket soruların demografik veriler ve AIDS hakkında bilgi düzeyini ölçen toplam 28 sorudan oluşmaktadır. Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 20.81±1.76'dır. Öğrencilerin %54,4'ünün kadın, %98,7'sinin bekâr, %29,7'sinin son 4. sınıfta olduğu, %22,4'ünün İktisat Fakültesinde okuduğu saptandı. Öğrencilerin %78,9'unun AIDS hakkında bilgisinin olduğu, %72,1'inin AIDS'in kan yoluyla, %89,5'inin kan yoluyla bulaştığını ifade ettiği, %49,5'inin AIDS'in sarılma ile bulaşmayacağını belirttiği, %42,4'ünün AIDS aşısı konusunda fikrinin olmadığı, %39,8'inin anneden bebeğe AIDS bulaşması hakkında fikrinin olmadığını belirttiği, %60,6'sının AIDS tanısı almış biriyle arkadaşlık edebileceğini belirttiği,%96,8'inin çevresinde AIDS tanısı almış birinin olmadığı, %75,3'ünün AIDS'e yakalanmaktan korktuğu, %74,5'inin AIDS'e yakalanmada kendilerini risk altında görmedikleri, %42,9'unun AIDS'in ölümcül olduğunu ifade ettiği, %81,0'ının AIDS sembolü hakkında fikrinin olmadığı, %88,9'unun AIDS'li bireylerin toplumdan izole edilmemelerini ifade ettiği, %75,0'ının evlenmeden önce AIDS testi yaptırmak istedikleri saptanmıştır . Sonuç: Araştırma sonucunda öğrencilerin çoğunluğunun AIDS hakkında bilgisi olduğu, ancak bulaşma konusunda detaylı bilgilerinin olmadığı belirlendi. Tüm fakültelerde okuyan öğrencilerin AIDS konusunda farkındalık düzeylerinin arttırılması için eğitim programlarının düzenlenmesi önerilmektedir. Kaynaklar: 1. Erkekoğlu P. (2018). İnsan İmmünoyetmezlik Virüsü-1 (HIV-1) Tedavisinde Giriş İnhibitörleri ve Toksik Etkileri. FABAD J. Pharm. Sci., 43(1), 41-58. 2. Sulukan EE, Küçükoğlu K, Gül Hİ. (2009). AIDS ve Tedavisinde Kullanılan İlaçlar. Ankara Eczacılık Fakültesi Dergisi, 38 (1) 47- 78. 3. 1 Aralık 2018: Dünya AIDS Günü https://www.klimik.org.tr/2018

ANAHTAR KELİMELER: HIV/AIDS, farkındalık, üniversite öğrencisi, bilgi düzeyi

S-69 HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN BAKIM DAVRANIŞI ALGILARI

Sözel Bildiri

Ümmühan ÇELİK[1], Ebru TEZCAN[1], Sevilcan YAŞAR[1], Tuğba YALÇINKAYA[1], Gizem BEYCAN EKİTLİ[1],

[1]Ege Üniversitesi,

HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN BAKIM DAVRANIŞI ALGILARI Giriş-amaç:Hemşirelik bakımı duyguları, değerleri, mesleki bilgi ve beceriyi bütünleştirerek hemşirenin en değerli rollerinin başında yer alır.Bu araştırma hemşirelik öğrencilerinin bakım davranışlarına yönelikalgılamalarını belirlemek amacı ile yapılmıştır. Yöntem:2018-2019 eğitim ve öğretim yılında bir hemşirelik fakültesinde öğrenimini sürdüren ve sınıflar ve cinsiyetler bazında tabakalandırılmış örneklem yöntemi ile evreni temsil gücü olan 289 öğrencileriyle gerçekleştirilmiştir.Verilerin toplanmasında; mesleki gönüllülük ve memnuniyete ilişkin öznel düşüncelerideğerlendiren 3çoktan seçmeli soru barındıran anket formu ve Bakım Değerlendirme Ölçeği(BDÖ)(ham puan min=1,maks=7) kullanılmıştır.Tanımlayıcı olarak planlanan araştırmanın verileri ortalama,yüzde ve normal dağılıma uymayan bağımsız gruplariçin Kruskal Wallis ve Mann Withney U testleriyle değerlendirilmiştir. Bulgular:Öğrencilerin %79.9'u kadın, %72.0'si Anadolu lisesi mezunudur. Hemşirelik bölümüne gönüllülükle gelen %24.9, ailesinin beklentileri nedeniyle gelen %11.1, puanı uygun olduğu için gelen ve memnun olan %44.3, puanı uygun olduğu için gelmesine rağmen uyum sağlamakta güçlük çeken %19.7'dir. Öğrencilerin %44.3'ü bölümü kendisine uygun bulurken, %8.3'ü hemşire olacağı için memnun olmadığını ifade etmiştir. Hemşirelik bölümünün akademik beklentilerini karşıladığını düşünen %29.4'ken, %13.1'i bu görüşe kesinlikle katılmamaktadır. BDÖ ham puan ortalamaları ölçek toplamında 5.74±0.89(min=1,maks=7), Ulaşılabilirlik boyutunda 5.64±4.01, Açıklama-olanaklar boyutunda 5.69±0.99, Konfor boyutunda 5.68±0.96,Beklentiler boyutunda 5.61±1.00, Güven verici iletişim boyutunda 5.78±0.95 ve Gözlem- izlemler boyutunda 5.92±0.97 puandır. Bölümü kendisine uygun bulma ve akademik beklentilerin karşılanma düzeyi ölçeğin tüm puanlarında etkili değişkenlerdir($p<0.05$), uygunluk ve beklentilerin karşılanma düzeyi arttıkça BDÖ puanları da artış göstermiştir. Cinsiyet tüm ölçek puan ortalamaları üzerinde etkiliyken kadınlarda puanlar anlamlı şekilde yüksektir($p<0.05$). Sınıf düzeyi gözlem-izlemler altboyutunda etkiliyken 3. sınıftaki öğrencilerin puanları anlamlı bir düşüş göstermiştir($p=0.01$). Öğrencilerin mesleği gönüllü seçimleri ise gözlem-izlemler altboyutunda etkiliyken gönüllülük düştükçe BDÖ puanları da düşmüştür($p=0.027$). Tartışma-Sonuç:Öğrencilerin bakım davranışı algılarının olumlu olduğu ve psikomotor becerilere yönelik bakım davranışlarını içeren boyutta algılamalarının daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerinbakım davranışları algılamalarını; mesleği isteyerek tercih etme, mesleki uyum ve akademik doyum düzeyleri, cinsiyet ve sınıf unsurlarının etkilediği belirlenmiştir. Üçüncü sınıflarında bakım davranışı algılarının en düşük olmasının nedeni, öğrencilerin müfredatları gereği hasta bireyin bakımına yönelikilk tecrübelerinden kaynaklı düşünülebilir. Bölüme uyum ve akademik beklentilerin karşılanması arttıkça bakım rolü daha çok benimsenirken, erkeklerin tüm bakım davranışı boyutları açısından eğitimleri boyunca desteklenebileceği bir akademik

planlama yapılmasının gereği araştırmanın önemli sonuçları arasındadır. Anahtar Kelimeler: Öğrenci hemşire, bakım davranışı, mesleki memnuniyet, mesleki uyum

ANAHTAR KELİMELER: Öğrenci hemşire, bakım davranışı, mesleki memnuniyet, mesleki uyum

S-70 Otizm Spektrum Bozukluğu Olan Çocuğa Sahip Ebeveynlerin İstismar Konusundaki Farkındalıklarının Değerlendirilmesi: Pilot Çalışma

Sözel Bildiri

Yeşim ZÜLKAR[1], Selin SÖYÜNMEZ[1], Fatma Dilek TURAN[1], Ayşegül İŞLER DALGIÇ[1],

[1]Akdeniz Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi,

Giriş: Otizm-spektrum-bozukluğu olan çocukların iletişim, bilişsel, sosyal vb bakımından daha geride olması; istismardan korunmada daha savunmasız kalmasına neden olmaktadır. Amaç: Bu çalışma, otizm spektrum bozukluğu olan çocuğa sahip ebeveynlerin istismar konusundaki farkındalıklarının değerlendirilmesi amacı ile yapılmıştır. Yöntem: Araştırmaya, Ocak-Mart 2019 tarihleri arasında Antalya Melekler Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezi'nde eğitim gören, otizm-spektrum-bozukluğu olan çocuğa sahip 53 ebeveyn dahil edilmiştir. Veriler, literatür bilgisi doğrultusunda oluşturulan anket formu ve Pekdoğan (2017) tarafından geliştirilen, beşli likert tipinde olan "Ebeveynlere Yönelik İstismar Farkındalık Ölçeği" aracılığı ile yüz-yüze görüşme yöntemi ile toplanmış, Akdeniz Üniversitesi'nin lisanslı SPSS (20.0) istatistik paket programı kullanılarak sayı, yüzdelik dağılım ve ki-kare analizi ile değerlendirilmiştir. Araştırmanın yapılabilmesi için Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Girişimsel Olmayan Klinik Araştırmalar Etik Kurulu'ndan yazılı onay, kurumdan gerekli yasal izinler ve ebeveynlerden aydınlatılmış onam alınmıştır. Bulgular: Araştırmaya katılan ebeveynlerin %86,9'u anne, yaş ortalamaları 35.1±7.2 yıl, %47'si ilköğretim mezunu ve %67,9'u çalışmamakta ve ailelerin %96,2'si çekirdek aile yapısına sahip iken; otizm-spektrum-bozukluğu olan çocukların %92,5'i erkek, yaş ortalamaları 5.1±0.7 yıl, %41,5'i orta, %34'ü ağır, %24,5'i ise hafif mental retarde oldukları belirlenmiştir. Ebeveynlerin 41,5'i çocuk hakları hakkında bilgilerinin olmadığını ifade ederken, istismarı bir cümle ile açıklayınız sorusunda %96'sı sadece cinsel istismardan bahsetmişlerdir. Ebeveynler en riskli kişileri yabancı (%92,5), tanıdık (%47), akraba (%40) ve en riskli yerleri de sokak (%75,5), okul-eğitim merkezleri (%68), toplu taşıma (%55) olarak belirtmişlerdir. Ebeveynler istismarın en önemli risk faktörlerini ise alkol-madde kullanımı (%87), ailenin bu konudaki yetersiz bilgisi (%75,5), çocuğun mevcut zihinsel yetersizliği (%75,5) ve aile yapısı (%60) olarak açıklamışlardır. İstismarın önlenmesinde en önemli gördükleri meslek grupları polis (%79,2), psikolog (%77,4), öğretmen (%68) iken, istismar durumunda hangi yola başvurursunuz sorusuna %90,2'si polis cevabını vermiştir. Ebeveynlerin "Ebeveynlere Yönelik İstismar Farkındalık Ölçeği" toplam puanları min. 36, max. 81 iken, ölçek toplam puan ortalamaları (4.09±0.70) puan olarak bulunmuştur. Ayrıca mental retardasyon ile istismar puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişki olduğu ($p<0.05$) sonuç olarak mental retardasyon düzeyi arttıkça, istismar puanlarının arttığı belirlenmiştir. Sonuç: Ebeveynlerin istismar puanları yüksek, bilgileri yetersizdir. İstismarda riskli yerler arasında eğitim kurumlarını sokak kadar riskli bulmaları, riskli kişiler arasında tanıdık-akrabaları yabancılar kadar riskli bulmaları, istismarın önlenmesinde en önemli meslek grupları arasında sağlık alanının olmayışı oldukça çarpıcıdır.

ANAHTAR KELİMELER: otizm, çocuk, ebeveyn, istismar, hemşire

S-71 Epilepsi Hastalığı Olan Çocuğa Sahip Ebeveynlerin İstismar Konusundaki Farkındalıklarının Değerlendirilmesi: Pilot Çalışma

Sözel Bildiri

Selin SÖYÜNMEZ[1], Yeşim ZÜLKAR[1], Fatma Dilek TURAN [1], Ayşegül İŞLER DALGIÇ[1],
[1]Akdeniz Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi,

Giriş: Epilepsinin beklenmedik nöbetlerle karakterize doğası, çocuğun istismardan korunmada savunmasız kalmasına neden olmaktadır. Amaç: Bu çalışma, epilepsi hastalığı olan çocuğa sahip ebeveynlerin istismar konusundaki farkındalıklarının değerlendirilmesi amacı ile yapılmıştır. Yöntem: Araştırmaya, Ocak-Mart 2019 tarihleri arasında Akdeniz Üniversitesi Hastanesi Çocuk Nöroloji Kliniğine başvuran, epilepsi hastalığı olan çocuğa sahip 117 ebeveyn dahil edilmiştir. Veriler, literatür bilgisi doğrultusunda oluşturulan anket formu ve Pekdoğan (2017) tarafından geliştirilen, beşli likert tipinde olan "Ebeveynlere Yönelik İstismar Farkındalık Ölçeği" aracılığı ile yüz-yüze görüşme yöntemi ile toplanmış, Akdeniz Üniversitesi'nin lisanslı SPSS (20.0) istatistik paket programı kullanılarak sayı, yüzdelik dağılım ve ki-kare analizi ile değerlendirilmiştir. Araştırmanın yapılabilmesi için Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Girişimsel Olmayan Klinik Araştırmalar Etik Kurulu'ndan yazılı onay, kurumdan gerekli yasal izin, ebeveynlerden aydınlatılmış onam alınmıştır. Bulgular: Araştırmaya katılan ebeveynlerin %88,6'sı anne, yaş ortalamaları 41.1±6.3 yıl, %43'si ilköğretim mezunu ve %66,1'i çalışmamakta ve ailelerin %95'i çekirdek aile yapısına sahip iken; epilepsi hastalığı olan çocukların %88,5'i erkek, yaş ortalamaları 5.7±1.1 yıl, %44'ü ağır, %40,5'i orta, %11,5'i ise hafif mental retarde oldukları belirlenmiştir. Ebeveynlerin 53,8'i çocuk hakları hakkında bilgilerinin olmadığını ifade ederken, istismarı bir cümle ile açıklayınız sorusunda %94,3'ü sadece cinsel istismardan bahsetmişlerdir. Ebeveynler riskli kişileri yabancı (%91,5), tanıdık (%87), aileden (%33) ve riskli yerleri de sokak (%85,5), düğün-cenaze gibi kalabalık ortamlar (%66,2), misafirlik (%59,6), okul-eğitim merkezleri (%54,8), toplutaşıma (%52) olarak belirtmişlerdir. Ebeveynler istismarın önemli risk faktörlerini ise alkol-madde kullanımı (%94), çocuğun mevcut zihinsel yetersizliği (%87,5) ve ailenin bu konudaki yetersiz bilgisi (%85,5) olarak açıklarken, aile yapısına bağlı olmadığını ifade etmişlerdir. İstismarın önlenmesinde önemli gördükleri meslek grupları polis (%83,2), psikolog (%81,4) iken, istismar durumunda hangi yola başvurursunuz sorusuna %96,7'si polis cevabını vermiştir. Ebeveynlerin "Ebeveynlere Yönelik İstismar Farkındalık Ölçeği" toplam puanları min. 44, max. 86 iken, ölçek toplam puan ortalamaları (4.39±0.63) puan olarak bulunmuştur. Ayrıca mental retardasyon ile istismar puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişki olduğu ($p<0.05$), mental retardasyon düzeyi arttıkça, istismar puanlarının arttığı belirlenmiştir. Sonuç: Ebeveynlerin istismar puanları yüksek, bilgileri yetersizdir. İstismarda riskli yerler arasında düğün, cenaze, misafirlik Türk kültüründe önemli eylem ve ortamların yer alması, güven kırıcı hatta kan dondurucu niteliktedir. Ayrıca eğitim kurumlarını riskli bulmaları, istismarın önlenmesinde hemşireliğin ve hatta hiçbir sağlık profesyonelinin yer almayışı oldukça çarpıcıdır.

ANAHTAR KELİMELER: epilepsi, çocuk, ebeveyn, istismar, hemşire,

S-72 Açık Toraks ve Açık Karın Yaralanmalarında İlk Yardım Uygulamaları İçin Steril Şeffaf Örtü Materyali Geliştirilmesi

Sözel Bildiri

Mavinur Şemsettinoğlu[1], Yeliz Ciğerci [2],

[1] Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, [2]Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi,

Amaç: Bu çalışmanın amacı, özellikle trafik kazaları olmak üzere tüm kaza ya da yaralanma durumlarında ortaya çıkabilecek açık toraks ve karın yaralanmalarında ilk yardım müdahalesi sırasında kullanılacak basit, ucuz, kullanılabilirliği ve muhafazası kolay su, hava ve mikroorganizma geçişine engel olacak bir yara kapatma materyalinin geliştirilmesidir. Bulgular: Majör toraks travmalarına neden olan faktörler incelendiğinde; trafik kazaları başta olmak üzere, delici kesici alet yaralanmaları ve ateşli silah yaralanmaları yer almaktadır. Bundan dolayı toraks travmaları, künt ve penetran yaralanmalar olarak ikiye ayrılır. Penetran toraks travmaları sonrası öneriler; göğüs bölgesindeki açıklığın hava ve su geçirmeyen bir materyal ile kapatılması ve bu kapatıcı pansumanın üç tarafından güvenli bir şekilde bantlanmasıdır. Karın travmaları, travma kaynaklı ölümlerde baş, boyun ve toraks travmalarından sonra üçüncü sırada yer almaktadır. Travmaya kaynaklı ölümlerin % 10'unun karın yaralanmaları olduğu bilinmektedir. Karın travmaları künt, penetran, delici-kesici ve ateşli silah yaralanmaları olarak meydana gelebilir. Penetran karın travmalarında dışarı çıkan organların bütünlüğü bozularak hastanın durumunun ciddiyeti artabilir. Bu nedenle böyle bir yaralanma ile karşılaşıldığında yapılması gerekenler için öneriler; hastanın dışarıya çıkan organlarına doğrudan basınç uygulanmaması, organların hiçbir şekilde içeriye itilmemesi ve üzerinin steril/temiz ve nemli bir pansuman uygulamasının ardından şeffaf bir örtü ile kapatılması şeklindedir. Materyal Metod: Bu materyal 2209-A Üniversite Öğrencileri Araştırma Projeleri Destekleme Programı kapsamında geliştirilmiştir. Poliüretan ve şeffaf malzemeden yapılan materyal içeriğinde alerji oluşturma riskini önlemek için lateks, silikon kauçuk, silikon kauçuk yağı bulunmamaktadır. 5 farklı ebatta tasarlanan materyalin, cilde sabitlenmesi amacı ile 4 materyalin etrafında 5 cm en küçük materyalin ise 2cm'lik poliakrilik yapışkan alanı bulunmaktadır. Bu poliakrilik alanların üzeri kullanılacağı zaman açılacak ve cilde yapışması sağlanacak şekilde kağıt/plastik bir ürün ile kaplıdır. Ayrıca bu yapışkan alanlar her bir kenarda ayrı ayrı kaldırılabilir özelliktedir. Bu özellik ile açık toraks yaralanmalarında yaranın üç kenarının kapatılmasını sağlayacaktır. Sonuç: Hedefimiz, bu materyalin geliştirilmesi sonucunda ucuz, basit kullanılabilirliği ve muhafazası kolay su, hava ve mikroorganizma geçişine engel olacak bir materyalin her araçta bulunması zorunluluğu olan ilk yardım malzemelerine dahil edilmesinin sağlanması ve bu sayede, açık toraks ve karın yaralanmaları sonrası ortaya çıkabilecek ve hayati risk oluşturabilecek durumların engellenmesidir.

ANAHTAR KELİMELER: Travma, toraks yaralanması, karın yaralanması

S-73 Hasta-Hemşire İş Birliği: Kanser Tanılı Bireylerin Hemşire Varlığını Algılama Düzeyleri İle Öz Bakımda Aktiflik Düzeyleri Arasındaki İlişki

Sözel Bildiri

Merve Tarhan[1], Pınar Doğan[1], Esra Acar[1], Ebru Ay[1], Şebnem Uzuncan[1], Sena Aybiçem Altuntaş[1], Duygu Dağıtmaç[1],

[1]İstanbul Medipol Üniversitesi,

Amaç: Hemşireler verdikleri bakım boyunca, kendi varlıkları ile hastalarını etkilemektedir. Bununla birlikte hastaların, hemşirenin varlığını algılama şekli gereksinimlerinin karşılanma durumuna ilişkin duygularını belirlemede de etkili olmaktadır. Bu noktadan yola çıkılarak çalışmamızda bireylerin hemşire varlığını algılamaları ile öz bakımda aktiflik düzeyleri arasındaki ilişkiyi belirlemek amaçlanmıştır. Yöntem: Tanımlayıcı-ilişki arayıcı olarak planlanan çalışma Eylül-Aralık 2018 tarihlerinde bir sağlık grubunun hastanelerine başvuran ve çalışmaya katılmayı kabul eden 188 hasta ile yapılmıştır. Veri toplama aracı olarak; bireysel özellikler formu, Hemşire Varlığı Ölçeği(HVÖ) ve Hasta Aktiflik Düzeyi Ölçüm Aracı(HADÖA) kullanılmıştır. Araştırmaya başlamadan önce etik kurul onayı alınmış olup, verilerin analizinde paket program kullanılarak sıklık, ortalama, anlamlılık ve korelasyon testleri yapılmıştır. Bulgular: Katılımcıların yaş ortalaması 52.48±15.05(min:18, max:83) iken, %25.5'i Meme Ca tanılı ve %33.5'i 1-7 yıl süredir tedavi almaktadır. HVÖ puan ortalamaları 105.46±14.95 (min:24, max:120), HADÖA puan ortalamaları ise 41.50±10.36 (min:0, max:52) olarak bulunurken hastaların %67.6'sının 1.Aşama aktiflik düzeyinde olduğu belirlenmiştir. Hastaların kanser tanı türleri ve tedavi süreleri ile HVÖ ve HADÖA sıra ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık bulunmazken(p>.05), kadınların HADÖA sıra ortalamalarının istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek olduğu belirlenmiştir (KW:-1.970, p=.049). HVÖ ve HADÖA sıra ortalamaları arasında düşük düzeyde pozitif yönlü bir ilişki bulunurken(r=.309, p=.000), hastaların hemşirelik bakımından memnuniyet düzeyleri ile HVÖ sıra ortalamaları arasında pozitif yönlü orta düzeyde bir ilişki saptanmıştır(r=.431, p=.000). Sonuç: Kanser hastalarının, hemşirenin varlığını algılama düzeyleri yüksek olarak bulunurken aktiflik düzeyleri düşük bulunmuştur. Hemşirelik varlığını algılama ve aktiflik dereceleri arasında ise düşük düzeyde bir ilişki saptanmıştır. Hastaların hemşirenin varlığını algılaması ile hemşirelik bakımından duyulan memnuniyet arasında da orta düzeyde bir ilişki belirlenmiştir. Bu noktadan hareket ile hemşirelerin varlığının farklı hasta grupları tarafından da nasıl algılandığının araştırılması ve hasta memnuniyet düzeyinin arttırılmasında bu bilginin dikkate alınması önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: hemşire, hasta, işbirliği

S-74 Palyatif Bakım Kliniğinde Çalışan Hemşirelerin Semptom Yönetimi ve Yaşadıkları Güçlükler: Bir Fenomenolojik Çalışma

Sözel Bildiri

Okan ARTUN[1], Duygu YILDIRIM[1], Sinem ÇALIŞKAN[1], Ali BÜYÜKKOÇAK[1], Deniz CAFER[1], Esra AKIN KORHAN[1],

[1]İzmir Katip Çelebi Üniversitesi,

Amaç: Bu araştırmanın amacı, palyatif bakım kliniğinde çalışan hemşirelerin semptom yönetimi ve deneyimledikleri güçlükleri belirlemektir. Gereç ve Yöntem: Bu araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden fenomenolojik araştırma metodu kullanılmıştır. Araştırma evrenini, bir hastanenin palyatif bakım kliniğinde çalışan hemşireler, örneklemi ise araştırmaya katılmayı kabul eden hemşirelerden amaçlı örnekleme yöntemlerinden olan benzeşik (homojen) örnekleme yöntemi kullanılarak belirlenmiş 6 hemşire oluşturmuştur. Çalışmanın gerçekleştirilmesi için gerekli izinler alınmıştır. Çalışmaya katılmayı kabul eden hemşirelere araştırmanın amacı ve süreç hakkında açıklama yapılmıştır. Ayrıca katılımcılara, görüşmenin ses kayıt cihazına alınacağı, görüşmeye ara verilmesi, ses kayıt cihazının durdurulması, görüşmenin sonlandırılması gibi istekleri olursa bunların dikkate alınacağı, isimlerinin ve elde edilen verilerin gizliliğinin sağlanacağı açıklanmıştır. Görüşmeler sessiz, müdahalelerin olmadığı bir görüşme odasında yapılmış olup, Araştırma verilerinin toplanmasında araştırmacılar tarafından oluşturulan "Birey Tanıtım Formu" ve "Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu" kullanılmıştır. Her bir görüşme ortalama 30-45 dakika arasında sürmüştür. Görüşmelerin ses kayıtları araştırmacılar tarafından çözümlenmek üzere belgelendirilmiş, elde edilen verilere onları açıklayabilecek kavramlara ve ilişkilere ulaşmak amacıyla araştırmacı tarafından içerik analizi yapılmıştır. Bulgular: Araştırmaya katılan hemşirelerin hepsi kadın ve yaş ortalamaları 33,16±7,98'dir. Katılımcıların %50'si yüksek lisans, %33,3'ü lisans ve %16,7'si lise mezunudur. Hemşirelerin %83,3'ü 5 yıldan uzun bir süredir hemşire olarak görev yapmaktadır ve bu hemşirelerin %50'si palyatif bakım kliniğinde 5 yıldan daha uzun süredir çalışmaktadır. Araştırma verilerinin içerik analizi sonucunda, "Fizyolojik semptomlar", "Psikososyal semptomlar" ve "Semptom yönetim güçlükleri" olmak üzere 3 tema belirlenmiştir. Fizyolojik semptomlar teması ile bağlantılı olarak "İlaç yönetimi", "Ağrı yönetimi", "Tedavi komplikasyon yönetimi", "Bulantı/kusma", "İştahsızlık", "Solunum yönetimi"; psikososyal semptomlar ile bağıntılı olarak "Ölüm korkusu", "Yalnızlık", "Yakınlardan ayrılma"; semptom yönetim güçlükleri ile bağıntılı olarak "Ekip iş birliğinin olmaması", "Multidisipliner çalışma ortamının olmaması", "Deliryum yönetimi" ve "Hastanın kaybına oryantasyon" olmak üzere 13 alt tema belirlenmiştir. Sonuç: Gerçekleştirilen görüşmeler sonucunda palyatif bakım kliniğinde çalışan hemşirelerin, palyatif bakım hastalarının sıklıkla ağrı yönetimi ve bulantı- kusma yönetimi olmak üzere fizyolojik ve psikososyal boyuttaki semptom yönetiminde güçlükler yaşadıkları belirlenmiştir. Hemşireler, semptom yönetim sürecinde yaşadıkları bu güçlüklerin ise klinikte daimi bulunan multidisipliner bir ekiple işbirliği halinde çalışamamaktan kaynaklandığını belirtmişlerdir.

ANAHTAR KELİMELER: Semptom yönetimi, palyatif bakım, hemşirelik

S-75 Hemşirelik Öğrencilerinin Klinik İşbirliği Kaynaklarının Belirlenmesi

Sözel Bildiri

Ayşenur Dönmez[1], Cemile Şeyma Gümüş[1], Selçuk Dumlupınar[1], Nevin Doğan[1],

[1]Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi,

GİRİŞ: Öğrencinin hemşirelik eğitimi süresince istendik düzeyde bilgi, beceri ve değerleri kazanabilmesi için öncelikli olarak bu süreci etkin iş birliği kaynaklarını kullanarak verimli hale getirmesi gerekmektedir. Bu ortam eğitimci, hemşire ve diğer sağlık personeli ile bilinçli-güçlü, anlayışlı bir işbirliği sağlanarak oluşturulabilir. AMAÇ: Araştırmada; hemşirelik öğrencilerinin klinik uygulamaya yönelik iş birliği kaynaklarının belirlenmesi amaçlanmıştır. GEREÇ VE YÖNTEM: Kesitsel-tanımlayıcı tipte yapılan araştırma Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümünde öğrenim gören ikinci, üçüncü ve dördüncü sınıf öğrencileri ile yapılmıştır. Araştırmanın örneklemini çalışmanın yapıldığı gün okulda bulunan ve çalışmaya katılmayı kabul eden 245 öğrenci oluşturmuştur. Veri toplamak amacıyla öğrencilerin sosyo-demografik özelliklerini ve klinikte yapılan uygulamaları değerlendiren, araştırmacılar tarafından hazırlanmış olan bir anket formu kullanılmıştır. Anket formu, klinik uygulamada en çok yapılan hemşirelik girişimlerini öğrencilerin; eğitici, hemşire, diğer sağlık çalışanları ve hemşirelik öğrencilerinden hangisi ile işbirliği sağlayarak yaptığını sorgulayan 59 maddelerden oluşmaktadır. Veriler, gerekli kurum izni alındıktan sonra toplanmış ve SPSS 22 paket programında değerlendirilmiştir. Verilerin analizinde sayı, yüzde ve ortalama değerleri kullanılmıştır. BULGULAR: Araştırmaya katılan öğrencilerin %83,3 ü kadın, %18,8'i 2.sınıf, %43,7'si 3.sınıf, %37,6'sı 4.sınıf öğrencisidir. Öğrencilerin % 88,2'si düz lise mezunu olduğu ve %99,2 sinin herhangi bir kurumda çalışmadığı belirlenmiştir. Hemşirelik becerilerine ilişkin veriler incelendiğinde öğrenciler en çok yaşamsal bulguları (% 89,9) bağımsız yaptığını bildirmiştir. En çok klinik hemşiresi ile işbirliği sağlanarak yapılan uygulamalar; hasta vizitine katılma (%71,8), klinikteki teknolojik aletleri kullanma (%53,5), IV ilaç uygulama (%46,1), oral ilaç uygulama (%43,3), IM ilaç uygulama (%40,8), sıvı tedavisi başlatma/izleme (%36,7), ilaç dozu hesaplama (% 36,6), IV katater uygulama (%35,1), kan örneği alma (%30,6) ve AÇT yapma (%26,9) olarak belirlenmiştir. En çok klinikten sorumlu öğretim elemanı ile işbirliği sağlanarak yapılan uygulamalar ise; ilaç dozu hesaplama (%27,3), hastaya hemşirelik girişimleri belirleme (%25,7), yapılan girişimleri değerlendirme (%25,7), ödem değerlendirmesi yapma (%25,7), hastaya eğitim verme (%18,4) ve oskültayon yapma (%18,0) olarak belirlenmiştir. Öğrencilerin genel olarak hemşirelik becerilerini uygularken diğer sağlık çalışanları ve diğer öğrenci ile fazla işbirliği yapmadıkları belirlenmiştir. Hemşirelik uygulamaları arasından en çok eğitim vermeyi (%14,7) öğrenciler birbiri ile işbirliği sağlayarak yaptıklarını belirtmiştir. SONUÇ: Öğrencilerin klinikte beceri gerektiren uygulamaları çoğunlukla klinik hemşiresi ile yaptığı belirlenmiştir. Öğrencilerin işbirliği sistemlerinin güçlendirilmesine yönelik girişimlerin yapılması önerilebilir.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşirelik, İşbirliği, Hemşirelik Öğrencisi

S-76 SOSYAL SORUMLULUKLARININ FARKINDA OL, FARK YARAT: HEMŞİRELİK EĞİTİMİNDE TOPLUMSAL DUYARLILIK DERSİ ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ

Sözel Bildiri

Zehra SALİK[1], Buse KARAHAN[1], Beyzanur BAKA[1], Ayşenur ÖZER[1], Tuba KARGIN[1], Merve KOLCU[2],

[1]Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi 2. Sınıf Öğrencisi, [2]Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Halk Sağlığı Hemşireliği Ana Bilim Dalı ,

Toplumsal duyarlılık çalışmalarına temel oluşturan sosyal sorumluluk kavramı, bireylerin davranışlarını toplumsal sonuçlarını gözeterek düzenlemeleri olarak tanımlanmaktadır. Günümüzde giderek önemi artan sosyal sorumluluk bilinci geliştirme hem bireylere hem de kurumlara önemli sorumluluklar yüklemektedir. Ülkemizde son yıllarda bazı üniversiteler tarafından sosyal sorumluluk bilincinin geliştirilmesi amacıyla, toplumsal duyarlılık çalışmaları yürütülmektedir. Sağlık Bilimleri Üniversitesi (SBÜ) Hemşirelik Fakültesi'nde de 2018-2019 Eğitim-Öğretim Güz döneminde toplumsal duyarlılık çalışması dersi yürütülmüştür. Toplumsal duyarlılık çalışması dersi kapsamında Hemşirelik Fakültesi 2. sınıf öğrencilerinden oluşan 32 öğrenci tarafından "Karanlık Engel Değil", "Minik Kalplerle El Ele", "Bir Patide Sen Uzat", "Minik Eller Üşümesin", "İki Kalp Arasında" ve "Mutlu Bir Gün" projeleri gerçekleştirilmiştir. "Karanlık Engel Değil Projesi" Altı Nokta Körler Derneği ile yürütülmüş olup, görme engelli bireylere yardım amacıyla başlatılan geri dönüşüm ürünleri toplama kampanyası üniversite bünyesinde desteklenmiştir. "Minik Kalplerle El Ele Projesi" ile SBÜ Sultan Abdülhamid Han Eğitim ve Araştırma Hastanesi Çocuk Kliniği'nde tedavi görmekte olan çocuklara yönelik kitap okuma, şarkı söyleme vb. faaliyetlerde bulunulmuştur. "Bir Patide Sen Uzat Projesi" ile Fatih Belediyesi Yedikule Hayvan Barınağında yer alan hayvanların bakım ihtiyaçlarının giderilmesine destek olunmuştur. Minik Eller Üşümesin Projesi" ile Üsküdar Rauf Orbay İlkokulu yönetiminin paylaştığı ihtiyaç listesi doğrultusunda toplanan yardım malzemeleri ihtiyaç sahiplerine ulaştırılmıştır. "İki Kalp Arasında Projesi" Mutlu Yuva Mutlu Yaşam Derneği'nin destek olduğu kimsesiz çocuklara ve "Mutlu Bir Gün Projesi" ile de İstanbul Darülaceze Müdürlüğü'nden hizmet almakta olan yaşlılara yönelik faaliyetlerde bulunulmuştur. Projelerin tamamlanması ile dönem sonunda yapılan öğrenci değerlendirmesinde; öğrencilerin yaş ortalamasının 20.09±1.94 olduğu, %87.5'inin kadın ve %56.3'ünün anadolu lisesinden mezun olduğu belirlendi. Öğrencilerin; %85.7'sinin "derse aktif katılım sağladıklarını", %87.5'inin de "derslerin kuramsal içeriği ile hemşirelik uygulaması arasında ilişki kurabildiğini" belirtmiştir. Ders çıktılarından "proje uygulama aşamasında liderlik, ekip yönetimi, iletişim becerilerini geliştirebilir" ifadesine öğrencilerin %53.1'i kesinlikle katıldıklarını belirtmiştir. Toplumsal duyarlılık çalışması dersi kapsamında yürütülen sosyal sorumluluk projeleri ile kısa sürede hem öğrenci hem projelerin birlikte yürütüldüğü kurumlar hem de yararlanıcılar adına alınan olumlu geri bildirimler, üniversite bünyesinde etkin sosyal sorumluk projelerinin yürütülmesi gerekliliğini ortaya koymaktadır. Bu bağlamda fakülte bünyesinde gelecek eğitim-öğretim dönemlerinde toplumsal duyarlılık çalışması dersi bünyesinde sosyal sorumluluk projelerinin arttırılarak devam ettirilmesi

planlanmaktadır. Bu çalışmada; hemşirelik eğitiminde sosyal sorumluluk bilincinin geliştirilmesi amacıyla yürütülecek toplumsal duyarlılık çalışmalarının önemine

ANAHTAR KELİMELER: sosyal sorumluluk, toplumsal duyarlılık çalışması, hemşirelik

S-77 GÖRME ENGELLİ KADINLARIN ÜREME SAĞLIĞI SORUNLARI VE SAĞLIK ÇALIŞANLARINDAN BEKLENTİLERİ: HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİ EKİP ÇALIŞMASI

Sözel Bildiri

EZGİ PARLAKYILDIZ[1], MİNE KÜÇÇÜK[1], DAMLA EMEKTAR[1], BÜŞRA GEREKLİ[1], BANU KOÇ[1], BÜŞRA KUTLU[1], GÜL NİHAL ULU[1], MÜBECCEL ERİŞ[1], SEDEF ARSLAN[1], ÖZLEM DEMİREL BOZKURT, Ayşe Çelik, Betül Aydoğdu, Buket Deveci, Fatmanur Narin, Reyhan Altıparmak, Tuğba Kaya, Zeynep Altaş[1]

[1]EGE ÜNİVERSİTESİ HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ,

Amaç: Bu çalışma Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Topluma Hizmet Uygulamaları dersi kapsamında 16 hemşirelik öğrencisi ile yürütülmüş olup, görme engelli kadınların üreme sağlığı sorunlarını ve sağlık çalışanlarından beklentilerini belirlemek amacıyla yapılmıştır. Bu çalışma ile; görme engelli kadınların üreme sağlığı konusunda, hemşirelik öğrencilerinin görme engelli kadınlara yönelik hemşirelik yaklaşımı konusunda farkındalığının arttırılması hedeflenmiştir. Yöntem: Araştırmanın örneklemini; kar topu yöntemi ile çalışmaya katılmayı kabul eden 13 görme engelli kadın oluşturmuştur. Üreme sağlığı ile ilgili 37 soruluk anket formu, yüze görüşme tekniği ile ders saatleri dışında ve hafta sonu uygulanmıştır. Üreme sağlığı hizmetlerine erişiminde eşitlik ilkesinden yola çıkarak, günlük yaşamda kadınların ulaşabildikleri üreme sağlığına yönelik kitapçık ve broşürlere görme engelli kadınların erişim sağlayabilmesi için Sağlık Bakanlığı tarafından hazırlanan 55 sayfalık "Üreme Sağlığı" kitapçığı ve 9 adet Broşür Ege Üniversitesi Kütüphanesinde seslendirilmiş ve CD kaydı yapılmıştır. Ekipten 5 öğrenci 40 dk. okuma ve betimleme eğitimi almıştır. Görüşmeler sonrası kadınlara CD armağan edilmiştir. Ayrıca Bornova Belediyesi 2000 adet CD temin edilmesinde destek olmuştur. Seslendirilen kitapçık TÜRGÖK tarafından çoğaltılarak Arkadaş dergisi ekinde Türkiye genelinde 2000 görme engelli kadına ulaştırılmıştır. İnternet ortamından erişim için GETEM kitaplığında yerini almıştır. Bulgular: Görme engelli kadınların yaş ortalaması 37.5±9.25 olup, %62.3'ü doğuştan, %30.7'si sonradan engelli, %38.5'ü bekar, %38.5'ü evli, %23.0'ı boşanmış, %30.7'si lise ve dengi, %69.3'ü üniversite/yüksekokul mezunudur. En sık yaşadıkları üreme sağlığı sorunları; akıntı, enfeksiyon, sık adet göreme, kanama miktarının çok olması, nedeni bilinmeyen infertilite, bebeğinin özürlü olması nedeni ile küretaj yaptırmadır. Kadınların %81.1'i düzenli jinekolojik muayene, %63.6'sı düzenli pap smear testi yaptırmadığını, %45.5'i görme engelli anne olmanın zorlukları olduğunu, emzirmede, bebeğe ilaç uygulamada ve çocuk düştüğünde yarasını, cildinde oluşan değişikliği fark etmede sorun yaşadıklarını ifade etmişlerdir. Görme engelli kadınların hemşirelerden beklentileri; anlayışlı, açıklayıcı, bilgi verici olmaları, aşırı korumacı olmamaları, yapacağı işlemleri açıklamaları, tedavi ve bakıma ilişkin yakınlarına değil kendilerine bilgi vermeleri, mahremiyete özen göstermeleridir. Sonuçlar: Çalışma sonucunda görme engelli kadınlarda üreme sağlığı farkındalığı sağlanmıştır. Hemşirelik öğrencileri olarak görme engelliler için seslendirme yapma konusunda deneyim kazandık. Hemşirelik yaklaşımı olarak, ne söylendiğimizin değil nasıl davrandığımızın önemli olduğunu, engelleri önyargılar ve düşüncelerimizin oluşturduğunu, görme engelli kadınları yok saymadan yaklaşmamız gerektiğini, kişisel

alanlarına saygı göstererek yaklaşmayı, açıklayıcı bilgilerle yardım etmemiz gerektiğini öğrendik.

ANAHTAR KELİMELER: GÖRME ENGELLİ KADINLAR, ÜREME SAĞLIĞI, HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİ

S-78 HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN GÖÇMENLERE YÖNELİK HEMŞİRELİK BAKIMINA İLİŞKİN DÜŞÜNCE VE TUTUMLARI

Sözel Bildiri

Aslıhan Gül[1], Kübra Gürler[2], Zeynep Bayrı[1], Gizem Beycan Ekitli[3],

[1]Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, [2]Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, [3]Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Ruh Sağlığı Ve Hastalıkları Hemşireliği ABD,

Giriş-amaç:Değişen sosyopolitik yapı nedeniyle hemşirelik öğrencileri sağlık sisteminde göçmen bireylere bakım verici role geçmiştir.Araştırma öğrencilerin göçmen bireyler bakım vermeyle ilişkili düşünce ve tutumlarını incelemektedir. Yöntem:2018-2019 eğitim-öğretim yılında İzmir'deki iki hemşirelik fakültesinde öğrenimini sürdüren 280 öğrenci örnekleme yapılmadan araştırmaya katılmıştır.Verilerin toplanmasında göçmen bireylere temas ve bakım deneyimleri,görüş ve tutumlarını değerlendiren 29 soruluk form kullanılmıştır.Formda göçmenliğin tanımına yönelik paragraf bulunmaktadır.Tanımlayıcı araştırmanın verileri yüzde,Kikare analizleriyle incelenmiştir. Bulgular:Öğrencilerin %82.1'i kadın,sınıf dağılımları homojendir($p>0.05$).Akademik başarıları ortalamadır(%89.3). Yaşam alanlarında göçmenlerle karşılaşan %92.1, göçmelere bakım vermiş %36.4 yakın çevresinde tanıdık göçmenler olan %55.0'tir.Öğrencilerin %62.1'i farklı kültürden bireylere bakım verirken zorlanmaktayken, %11.8'i göçmenlere bakım vermemeyi tercih etmektedir.Göçmenlere bakım vermenin zor olduğunu düşünen %68.2 ve kendisini bu durumda stres-baskı altında hisseden %42.5'tir.İletişimde zorlanan %86.4, yanlış anlaşılmaların yaşanacağını düşünen %90.0 ve empati kurarken zorlanan %41.1'dir.Onların endişe ve korkularını anlamayı daha zor bulan %82.1,beklentilerini karşılamakta güçlük yaşayanların %70.0'tir.Göçmenlerin kendi güvenliğini tehdit ettiğini düşünen %16.4'ken,%48.6'sı 'Kendi halkım varken göçmenlerin sağlık hizmetinden daha kolay yararlanması beni rahatsız eder.'ifadesine katılmakta ve %83.6'sı göçmenlere yönelik sağlık eylem planlarını gerekli görmektedir.Sınıf düzeyi ve cinsiyet;göçmelere yönelik bakımın zorluğu,bakım verme gönüllülüğü,beklentilerini karşılama ve empati kurma becerisi ve ulusal politika gerekliliğine olan inançlarda anlamlı değişiklikler yaratmıştır($p<0.05$).Öğrencilerin yakın çevrelerinde göçmen tanıdıklarının olmasıysa bakım gönüllülüğünü arttırmaktadır($p<0.05$). Tartışma-Sonuç:Öğrencilerin tamamına yakını göçmenlerle temas etmiştir.Bu özel gruba yönelik bakımda kaygılanma düzeyi yüksekken; en yaygın iletişim,bakım gereksinimlerini belirleme ve karşılayabilme basamaklarında zorlanmaktadırlar.Kişisel olumsuz yargılar küçümsenmeyecek orandadır.Öğrencilerin sınıf ve cinsiyet farklılıklarına ait gereksinimlere uygun eğitim ve sorumluluk programları düzenlenmesi ve göçmenlerle yakın temas edebilme olanağının gözetilmesi bakıma gönüllülüğü ve yaygın görüş ve tutumları olumlu etkileyebilir,önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: Öğrenci hemşire,göçmen,bakım

S-79 ÖĞRENCİ HEMŞİRELERİN KLİNİK UYGULAMALARINDA AKRANLARINDAN PSİKOLOJİK ŞİDDET GÖRME ALGISI

Sözel Bildiri

SEÇİL GACANER[1], SERENAY EROĞLU[2], SEVİM CANKARA[1], DİLARA DERYA[1], SERAY KÖSTENCE[1], GİZEM BEYCAN EKİTLİ[3],

[1]EGE ÜNİVERSİTESİ HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ LİSANS, [2]EGE ÜNİVERSİTESİ HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ YÜKSEK LİSANS, [3]EGE ÜNİVERSİTESİ HEMŞİRELİK FAKÜLETSİ ARAŞTIRMA GÖREVLİSİ,

Giriş-amaç: Klinik uygulamalar öğrenci hemşireler için sayısız zorlayıcı etmeni barındıran ve iyi bir ekip çalışması ile sürdürülmesi gerekli eğitimin en önemli alanlarıdır.Ekip bilinci öğrencilik sıralarından itibaren yerleşmesi gereken geleceğin hemşirelerinin,uygulama alanlarında ekip üyesi arkadaşlarından psikolojik şiddet görme algıları incelenmiştir. Yöntem:2018-2019 eğitim öğretim yılında bir hemşirelik fakültesinde okuyan ve klinik uygulama deneyimi olan öğrenci evreninde örneklem seçimi yapılmadan ulaşılabilen 360 öğrenciyle yürütülmüştür.Verilerin toplanmasında; psikolojik şiddete yönelik düşünce, tutum ve algıları belirlemeye yönelik 30 soruluk anket formu kullanılmıştır.Form psikolojik şiddet kavramını açıklayan paragraf barındırır. Tanımlayıcı araştırmanın verileri yüzde ve satır yüzdesiyle incelenmiştir. Bulgular:Öğrencilerin %87.7'si kadındır.Öğrencilerin%19.1'i psikolojik şiddet varlığında eğitimi bırakmayı düşünmektedir. Ekip arkadaşı tarafından uygulanan psikolojik şiddete tanıklık eden%46.1, maruz kalan %44.5'tir.Bunun en önemli üç kaynağını %51.9'la kişinin sorumluluklarını yerine getirmek istememesi,%42.8'i takdir edilme ve beğenilme çabası ve %47.5'i lider pozisyonda olma çabası olarak değerlendirmektedir. Psikolojik şiddet karşısında en sık başvurdukları üç davranış yakınlarıyla paylaşmak(%71.4), konuşarak sorunu çözmeye çalışmak(%48.3) ve bir yetkiliye şikayet etmektir(%45.6).Uygulamalarda arkadaşları tarafından;gereksiz işlerin kendisine verildiğine inanan %22.2,her işinde hata arandığını düşünen %18.8,sebepsiz yere sözü kesilen %18.9,benliğini zedeleyecek hareketlerle karşılaşan %20.2,küçük düşürücü lakaplar takılan %8.3,arkasından dedikodu yapıldığını düşünen %28.2'dir. Öğrencilerin %88.0'i akademik-klinik personelin yaşadığı şiddetin farkında olmasını,%87.4'ü bu sorunu çözmelerini beklerken;%42.2'si yaşanacak şiddetin ciddiye alınmayacağını düşünmektedir. Tartışma-Sonuç:Öğrencilerin yarısına yakını arkadaşları tarafından kliniklerde psikolojik şiddete maruz kalmıştır.Şiddete karşı etkili başetmeye çalışmaktadırlar. Psikolojik şiddetin eğitimlerini sonlandırmayı düşündürecek kadar önemli sonuçlar doğurabileceği ve öğrencilerin akademik ve klinik personelin bu olguyu ciddiye almayacaklarına yönelik yaygın inançları, araştırmanın önemli sonuçlarındandır.Akran şiddetini önleme ve uygun yardım arama davranışına geliştirmeye yönelik öğrenciler desteklenmelidir. Anahtar Kelimeler:Öğrenci hemşire,ekip,psikolojik şiddet,akran,klinik uygulama

S-80 Hemşirelik Öğrencilerinin Hemşirelik Lisans Eğitimi Programları'na İlişkin Görüşleri

Sözel Bildiri

Ezgi ÜNER[1], İbrahim Hakkı ÇELİK[2], Saniye Nur AKBABA[1], Gözde KİRMİTÇİ[2], Eda ÖZYÜREK[3], Melisa BOZTEPE[4], Veysel DURAN[3], Leyla DEMİR[3], Zehra GÖÇMEN BAYKARA[1], Gülcan EYÜBOĞLU[1]

[1]Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, [2]Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, [3]Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, [4]Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü,

Giriş: Hemşirelik lisans eğitiminde standardizasyonun sağlanması ve ulusal çerçevede hemşirelik eğitiminin minimum standartlarının belirlenmesi amacıyla 2003 yılında Hemşirelik Ulusal Çekirdek Eğitim Programı (HUÇEP) oluşturulmuş ve 2014 yılında revize edilmiştir. Bu doğrultuda hemşirelik lisans eğitimi veren üniversitelerin, HUÇEP ana bileşenlerini temel alarak eğitim programlarını yapılandırmaları beklenmektedir. Buna rağmen ülkemizdeki hemşirelik lisans eğitim programlarında tam anlamıyla bir standardizasyonun sağlandığı söylenememektedir. Amaç: Çalışmanın amacı, Türkiye'deki hemşirelik lisans programlarının Hemşirelik Ulusal Çekirdek Eğitim Programı'na (HUÇEP) uygunluğuna ilişkin hemşirelik öğrencilerinin görüşlerinin belirlenmesidir. Gereç ve Yöntem: Türkiye'deki hemşirelik lisans eğitim programlarında eğitim alan, araştırmaya katılmaya gönüllü, 2., 3. ve 4. sınıf hemşirelik öğrencileri araştırmanın örneklemini oluşturmaktadır. Elektronik olarak oluşturulan veri toplama formu, e posta ve mobil mesaj yoluyla öğrencilere ulaştırılmış ve kartopu tekniği kullanılarak araştırmaya katılmaya gönüllü tüm hemşirelik öğrencilerine ulaşılmaya çalışılmıştır. Araştırma verileri; 8 sorudan oluşan sosyo-demografik özellikler formu, araştırmacılar tarafından HUÇEP'e dayanılarak hazırlanan 22 ifadeli Hemşirelik Lisans Eğitiminde Kazanılan Becerilere İlişkin Görüşler Formu ve 10 ifadeli Hemşirelik Lisans Eğitiminde Kullanılan Yaklaşım, Yöntem, Teknik ve Değerlendirme Araçlarına İlişkin Görüşler Formu aracılığıyla toplanmıştır. Bulgular: Veri toplama formunu 800 hemşirelik öğrencisi yanıtlamıştır. Örneklemin %81'i (n=648) kadın, %34.1'i (n=273) 4. Sınıf ve %29.9'u (n=239) 21 yaşındadır. Öğrencilerin %48.4'ü (n=387) mesleki yasa ve yönetmelikleri duyduğunu ancak içeriğini bilmediğini, %43.9'u (n=351) mesleki gelişimleri nadiren takip ettiğini, %78.3'ü (n=626) HUÇEP'i bilmediğini ifade etmişlerdir. Öğrencilerin çoğunluğu eğitim aldığı hemşirelik lisans programının ulusal yeterliğini (her bir ifadeye verilen yanıt ortalama puanı 2.98-3.93, min. 1-max. 5) ve eğitimde kullanılan yaklaşım, yöntem, teknik ve değerlendirme araçlarını olumlu yönde değerlendirmektedir (her bir ifadeye verilen yanıt ortalama puanı 2.79-3.67, min. 1-max. 5) Sonuç: Çalışmaya katılan hemşirelik öğrencilerinin çoğunluğunun HUÇEP'i bilmediği, yaklaşık yarısının ise mesleki yasa ve yönetmelikler ile ilgili yeterli bilgiye sahip olmadığı ve mesleki gelişimleri nadiren takip ettiği saptanmıştır. Öğrencilerin hemşirelik lisans eğitiminde kazanılan becerilere ve hemşirelik lisans eğitiminde kullanılan yaklaşım, yöntem, teknik ve değerlendirme araçlarına ilişkin görüşlerinin olumlu olduğu görülmektedir. Hemşirelik eğitiminde ulusal bir standardizasyonun sağlanabilmesi için

Türkiye’deki tüm hemşirelik lisans eğitim programlarının HUÇEP ana bileşenleri doğrultusunda düzenlenmesi gerekmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşirelik öğrencileri, hemşirelik ulusal çekirdek eğitim programı

S-81 Ailesinde Kardiyovasküler Hastalık Olan Bireylerin Davranışsal Risk Faktörleri ve Kardiyovasküler Hastalık Risk Faktörleri Bilgi Düzeyi

Sözel Bildiri

İrem Nur AYDEMİR[1], Ebru BULUT[1], Zeynep GÜNEŞ[1],

[1]Aydın Adnan Menderes Üniversitesi,

Giriş: Dünya genelindeki ölümler en sık kardiyovasküler hastalıklar sebebiyledir. Ülkemizde de TÜİK 2016 yılı verilerine göre ölüm nedenleri arasında ilk sırada dolaşım sistemi hastalıkları bulunmaktadır. Kardiyovasküler hastalıklar büyük ölçüde önlenebilir hastalıklardır. Kardiyovasküler hastalıkların görülme sıklığında ve ölüm oranlarında azalma sağlanabilmesi için öncelikle kardiyovasküler risk faktörlerinin kontrol altına alınması gerekmektedir. Risk faktörlerine erken müdahele edilmesi kardiyovasküler hastalıkların gelişmesini önleyebilmekte veya ilerlemesini durdurabilmektedir. Yöntem: Bu çalışma ailesinde kardiyovasküler hastası olan bireylerin davranışsal risk faktörlerine sahip olma durumlarını ve kardiyovasküler hastalık risk faktörleri bilgi düzeylerini belirlemek için yapılmıştır. Evreni Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Araştırma ve Uygulama Hastanesi Kardiyoloji Klinikleri I- II ve Kardiyoloji polikliniğindeki hasta yakınları oluşturmuş olup, örneklem hacmi olayın görülüş sıklığına göre (%10,3) %95 güven aralığında 138 olarak hesaplanmış ve 139 bireyle çalışma tamamlanmıştır. Araştırmanın verileri, 25.02.2019-08.03.2019 tarihleri arasında hastanede yatan veya muayene için polikliniğe gelen kardiyovasküler hastalığı olanların aile üyelerinden çalışmaya katılmak isteyen gönüllülere "Yapılandırılmış Soru Formu, Kardiyovasküler Hastalıklar Risk Faktörleri Bilgi Düzeyi (KARRİF-BD) Ölçeği ve Sağlıklı Yaşam Biçimi Davranışları Ölçeği II" uygulanarak toplanmıştır. Etik kurul onayı, kurum izni ve katılımcılardan sözlü onam alınmıştır. Araştırma verileri Statistical Package for Social Science (SPSS) 22,0 paket programı ile analiz edilmiştir. Araştırmanın verileri sayı, yüzde, Mann Whitney U, korelasyon analizi ile değerlendirilmiştir. Sonuçlar %95 güven aralığında, $p<0.05$ anlamlılık düzeyinde değerlendirilmiştir. Bulgular: Araştırmaya katılan bireylerin yaş ortalaması 34,16±11,31, BKİ ortalamaları 25,47±4,37, sistolik kan basıncı ortalaması 120,21±15,20, diyastolik kan basıncı ortalaması 75,39±16,69'dir. Katılımcıların %54'ü kadınlardan, %54'ü üniversite mezunlarından oluşmuştur. Katılımcıların yarısının 1. derece yakınında kalp hastalığı bulunmaktadır. Birinci derece yakınlarında en fazla görülen kalp hastalığı "Miyokard İnfarktüsü"dür. Katılımcıların %34,5'inin sigara %22,3'ünün alkol kullandığı belirlenmiştir. Cinsiyete ve akrabalık derecesine göre kardiyovasküler hastalıklar risk faktörleri bilgi düzeyinin anlamlı bir şekilde değişmediği belirlenmiştir ($p>0,005$). Katılımcıların Sağlıklı Yaşam Biçimi Davranışları Ölçeği II' den aldıkları puan ortalaması ile KARRİF-BD puan ortalaması arasında anlamlı düzeyde pozitif bir korelasyon saptanmıştır ($p=0,00$). Sonuç: Sonuç olarak, katılımcıların Kardiyovasküler Hastalıklar Risk Faktörleri Bilgi puanlarının orta düzeyde olduğu, bilgi düzeyi arttıkça sağlıklı yaşam biçimi davranışlarının arttığı söylenebilir.

ANAHTAR KELİMELER: Kardiyovasküler Hastalık Riski, KARRİF-BD, Sağlıklı Yaşam Biçimi Davranışları

S-82 Hemşirelik ÖğrencilerininKlinik Uygulamada Kesici-Delici Aletlerle Yaralanmalarına Yönelik Tutumlarını Belirlemek

Ezgi Su AYAN[1], Dicle GÜLTEKİN[1], Şahizer ERAYDIN[1],
[1]Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi,

Giriş: Sağlık çalışanlarının ve öğrencilerin klinik ortamda, özellikle kesici-delici tıbbi aletlerin sık kullanılması, hastaların kan ve diğer vücut sıvıları ile temas oranlarının yüksek olması, meslek yolu ile kazanılan enfeksiyon hastalıklarına karşı ciddi riskler oluşturmaktadır. Amaç: Bu çalışma, hemşirelik bölümü öğrencilerinin klinik uygulamaları sırasında kesici-delici aletlerle yaralanmalarına yönelik tutumlarını belirlemek amacıyla yapılmaktadır. Yöntem: Tanımlayıcı ve kesitsel nitelikteki bu çalışma Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü öğrencilerinde uygulanmış olup, klinik uygulamaya katılan n=255öğrenciye ulaşılmıştır. Araştırmanın verileri anket formu ile toplanıştır. Anket formu üç bölümden oluşmaktadır. İlk bölümde sosyo-demografik özellikler formu, ikinci bölüme klinik uygulamada karşılaştıkları yaralanmalara yönelik sorular, üçüncü bölümde ise öğrencilerin kesici-delici tıbbi aletleri güvenli kullanımına yönelik tutum ölçeği yer almıştır.Verilerin değerlendirilmesinde SPSS 21.0 istatistik programı kullanılmıştır. Araştırma için okul yönetiminden izin öğrencilerden sözlü onam alınıştır. Bulgular: Araştırmamızda öğrencilerin%32.9'u ikinci, %26.3'ü üçüncü ve %40.8'i dördüncü sınıfta, yaş ortalaması 21.13±1.17 olarak bulunmuştur.Öğrencilerin %70.6'sı bölüme isteyerek gelmiştir. Öğrencilerin %51.8'i klinik uygulamada delici kesici yaralanma yaşamıştır. Yaralanmalar %25.5 birinci sınıfta, %31.4 ikinci sınıfta, % 8.6 üçüncü sınıfta ve %4.3 dördüncü sınıfta gerçekleşmiştir. Yaralanma sayısı %29.4'ü bir kez, %19.2'si iki-dört kez ve %4.7'sibeş ve daha fazladır. Yaralanmaların %25.1'i tedavi öncesi steril aletle/ampülleyaralanma, % 34.5'i arkadaşına yardım ederken gerçekleşmiştir. Yaralanmaların %24.1'i dahiliye, %18.8'i cerrahi, %12.5'i diğer alanlarda gerçekleşmiştir. Öğrencilerin % 51'i başkasının yaralanmasınatanık olmuştur. %38.8'i, koruyucu bir önlem kullanırken yaralanmıştır. Öğrencilerin %14.1'iyaralanmayı rapor etmiştir. %26.3'ü steril alet olduğu için, %16.9'u endişe duymadığı için rapor etmemiştir. Öğrencilerin %85.9'unun Hepatit B için koruyucu bağışıklığı mevcut, %73.3'ü enfeksiyon bulaşmasına yönelik profilaksi ve izlem konusunda eğitim almıştır. Hemşirelik öğrencilerinin Sağlık ÇalışanlarınınKesici-Delici Tıbbi Aletleri Güvenli Kullanımına Yönelik Tutum Ölçeğipuan ortalaması 85.25±10.19 ve sınıflara göre ikiden dörde sırasıyla 86.79±11.86, 84.85±7.17, 84.25±10.32dir ($p>0.05$). Kesici yaralanma yaşayan öğrencilerin puan ortalaması 84.06±10.22 ve yaralanmayanların 86.60±10.01'dir ($p<0.05$). Sonuç: Araştırmaya katılan hemşirelik öğrencilerinin yarısından fazlası klinik ortamda kesici ve delici aletlerle yaralanmıştır. Yaralanmalar en fazla birinci ve ikinci sınıflarda olmuştur. Öğrencilerin steril cisimlerle yaralanmaları, arkadaşlarına yardım ederken,bir kez yaralanmalarıdaha fazla olmuştur. Öğrencilerin sınıflarına göre tutumlarında fark yoktur. Daha önce yaralanmayan öğrencilerin Kesici-Delici Tıbbi Aletleri Güvenli Kullanımına Yönelik tutumları yaralanan öğrencilerden daha iyidir.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşirelik Öğrencileri, Kesici-Delici Alet Yaralanması, Klinik Uygulama,

S-83 ÖĞRENCİ HEMŞİRELERİN UYGULAMA ALANLARINDAKİ AKRAN MENTÖRLÜĞÜNE İLİŞKİN DÜŞÜNCELERİ VE ALGILANAN STRES DÜZEYİNE ETKİSİ

Sözel Bildiri

ŞEVVAL ARISOY[1], GİZEM AKGÖL[1], IŞILAY KESKİN[1], ESRA KARAMAN[1], KAZIM ACAR[2], GİZEM BEYCAN EKİTLİ[1],

[1]EGE ÜNİVERSİTESİ, [2]ÖHDER ,

Giriş-amaç:Güncel araştırmalar zorlu hemşirelik eğitiminin öğrencilerde stres düzeylerini arttırdığını ve öğrencilerin fizyolojik ve psikolojik açısından risk altında olduklarını göstermektedir.Bu araştırma hemşirelik öğrencilerinin uygulama alanlarına yönelik stresleriyle başetme aracı olarak akran mentörlüğü uygulamasına ilişkin düşüncelerini ve algılanan stres düzeylerine etkisini belirlemek amacıyla planlanmıştır. Yöntem:Araştırma 2018-2019 eğitim ve öğretim yılında bir hemşirelik fakültesinde öğrenimini sürdüren ve sınıf ve cinsiyetler bazında tabakalandırılmış örneklem yöntemi ile evreni temsil gücü olan 292 öğrencileriyle gerçekleştirilmiştir.Verilerin toplanmasında;araştırmacılar tarafından geliştirilen, uygulamalardaki akran mentörlüğü sistemine ilişkin düşünceleri değerlendiren 13 likert tipi soru barındıran anket formu ve Hemşirelik Öğrencileri İçin Algılanan Stres Ölçeği(HÖASÖ)(min=0,maks=116) kullanılmıştır.Anket formu akran mentörlüğüne ilişkin tanımlayıcı paragraf içermektedir.Tanımlayıcı olarak planlanan araştırmanın verileri sayı,ortalama,yüzde ve normal dağılıma uymayan bağımsız gruplar için Kruskal Wallis ve Mann Withney U testleriyle değerlendirilmiştir. Bulgular:Öğrencilerin %79.5'i kadın, %97.9'u akran mentörlüğü sistemine yönelik bilgi sahibi ve %94.2'si fakültelerinde bu sistemden yararlanmaktadır.Bu sistemin eğitimlerinde kesinlikle yararlı olduğunu düşünenlerin oranı %29.1'ken, %13.0'ü bu sistemin uygulama alanlarında kullanılmamasını istemektedir.Akran mentörleriyle klinikte daha güvenli hissedenlerin oranı %86.0'yken, kliniğe uyumu kolaylaştırdığına inanan %89.4, mentörleriyle birlikteyken bakım verdikleri hastaların daha rahat olduğuna inanan %72.2, uygulamaya yönelik doyumunun arttığına inanan %87.0'dir.Mentör arkadaşın uygulamada öğrenmeyi kolaylaştırmayacağını düşünen %5.5, bir akranına soru sormayı utandırıcı bulan %25.0 ve karşılarında hata yapmaktan çekinen %38.7,mentör akranların başarılarını değerlendirmesini istemeyen %66.4,akranının kendisine adaletli davranacağından şüphe duyan %54.7, akranın kendisinden fazla bilgiye sahip olmasının moralini bozacağını düşünen %25.3'tür.HÖASÖ toplam puan ortalamaları 79.33±20.46(min=17.00,maks=116)'dır.Ölçek toplam ve altboyut puanları öğrencilerin sınıf düzeyleri ve mentörlük sistemine ilişkin düşüncelerinden etkilenmezken; "Ortamdan Kaynaklanan" ve "Akranlar ve Günlük Yaşamdan Kaynaklanan Stres" boyutu puanları dışındaki tüm ortalamalar açısından cinsiyet etkili bir değişkendir($p<0.05$).Kadınlarda stres puanları anlamlı olarak yüksektir. Tartışma-Sonuç:Öğrencilerin uygulama alanlarında akran mentörlüğüne ilişkin yaygın tutumları olumludur.Bu sistemi kesinlikle istemeyenler azınlıktadır.Sistemle ilgili temel kaygılarının başında mesleki bilgi ve beceriye yönelik performans ve değerlendirilmeyle ilişkili kaygılar yer almaktayken,mentör varlığının uygulama alanına uyum ve verdikleri bakımın yetkinliğine ilişkin katkı sağladığını

düşünmektedirler.Kadın öğrencilerde algılanan stres düzeyleri daha yüksekken,sınıf düzeyi ve mentörlüğe yönelik olumlu düşünce ve deneyimlere sahip olmak beklenmedik şekilde stres üzerinde etkili bulunmamıştır.Araştırma sonuçları ışığında öğrencilerin performans kaygılarıyla etkili başetmelerine yönelik girişimlerin arttırılması akran mentörlüğü sisteminden daha etkili yararlanabilmeleri için önerilebilir.Kadın öğrencilere yönelik tarama çalışmaları ve ileri araştırmalar önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: Öğrenci hemşire, algılanan stres, akran mentörlüğü

S-84 MESLEKİ BECERİ KAZANMA YOLUNDA KLİNİK UYGULAMALAR: HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİ HEMŞİRELERDEN NE BEKLİYOR?

Sözel Bildiri

Şeyda SORHAN[1], Elif CAMBAZ[1], Zennure BEDİR[1], Çiğdem SABIKMA[1], Pınar BİNTEPE[1], Damla ŞAHİN BÜYÜK[1], Aynur ÇETİNKAYA[1],

[1]MANİSA CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ,

Giriş ve Amaç: Hemşirelik eğitiminde önemli bir yere sahip olan uygulama alanları, öğrencilere öğrendiklerini uygulama ile ilgili tecrübe kazanma, var olan sistemin ilerleyişini gözleme, mesleği geliştirme yolunda fikirler geliştirme olanağı verir. Öğrencilerinin klinik uygulamalarından üst düzeyde yararlanabilmeleri yolundaki en önemli araçların başında klinik hemşireler gelmektedir. Bu nedenle bu araştırma ile öğrenci hemşirelerin uygulama kliniklerinde çalışmakta olan hemşirelerden beklentilerini belirlemek amaçlandı. Yöntem: Araştırma tanımlayıcı biçiminde tasarlandı. Çalışmanın evrenini Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü öğrencileri (N=850), örneklemini ise araştırmaya gönüllü olarak katılmayı kabul eden, herhangi bir uygulama stajına çıkmış 2. 3. ve 4. sınıf hemşirelik öğrencileri oluşturdu (n=333). Araştırmanın yürütülebilmesi için gerekli izinler alındı. Veriler tanıtıcı bilgi formu ve öğrenci hemşirelerin klinik uygulamaya ilişkin beklenti ve deneyimlerini değerlendirmek üzere literatür doğrultusunda araştırmacılar tarafından oluşturulan ve 28 sorudan oluşan veri toplama formu kullanılarak yüzyüze görüşme tekniği ile toplandı. Verilerin analizi bilgisayar ortamında kodlanarak sayı-yüzde dağılımları yapıldı. Bulgular: Öğrencilerin %80,5'i kadın, %44,9'u üçüncü sınıf öğrencisiydi. Öğrenciler klinik uygulamalar sırasında sıklıkla merak (%68,8), heyecan (%60,7) ve endişe (%41,7) gibi duygular hissettiklerini ifade etti. Öğrencilerden %95,5'i uygulamalar sırasında yanlarında sorumlu birinin olduğunu, %75,6'sı bu sorumlu kişinin klinik hemşiresi olduğunu, %54,4'ü ise akademisyen hemşire olduğunu belirtti. Uygulamalarda sizden kim sorumlu olsun isterdiniz sorusunu %63,4 klinik hemşire, %58,9 akademisyen hemşire şeklinde yanıtladı. Öğrencilerin %70,6'sı tek bir hemşire ile çalışmanın kliniğe uyumu kolaylaştırdığını, %62,8'i hemşirelerin klinikte yapmayı sıkıcı bulduğu işleri öğrencilere yaptırdığını, %85,5'i uygulamaya çıktığı ilk gün bir hemşirenin öğrencilere kliniği tanıtmasını istediğini, %88,3'ü öğrencilerden sorumlu klinik hemşirelerin etkili iletişim becerilerine sahip olmalarını beklediğini belirtti. Sonuç: Bu veriler doğrultusunda öğrenci hemşirelerin çoğunun uygulamalar sırasında yanlarında sorumlu olarak klinik hemşire olmasını tercih etmesi, klinik hemşirelere olan güvenin ve olumlu öğretici ilişkinin bir yansıması olarak düşünülebilir. Bununla birlikte özellikle klinikte öğrencilere yaptırılan işler, öğrencinin kliniği tanımasına yardımcı olma ve etkili iletişim kurma konusunda ise öğrencilerin klinik hemşirelerden beklentileri olduğu görülmektedir. Araştırmanın bulguları öğrenci hemşirelerin uygulama alanlarında bir arada olduğu ve hemşirelik eğitiminin en önemli aşamalarından biri olan öğrenilenleri uygulamaya aktarma sırasında bilgi ve deneyimlerinden yararlandıkları hemşirelerden beklentilerini ortaya koyması bakımından önemlidir.

ANAHTAR KELİMELER: Öğrenci hemşire, Klinik uygulama, Beklenti

S-85 ÖĞRENCİ HEMŞİRELERİN KLİNİK STRES KAYNAKLARI VE BAŞETME STRATEJİLERİ

Sözel Bildiri

ESRA KARAMAN[1], GAMZE GÜLMEZ[1], GAMZE KARA[1], GİZEM BEYCAN EKİTLİ[1],

[1]EGE ÜNİVERSİTESİ,

Giriş-amaç:Öğrenci hemşirelerde stresin en önemli kaynakları arasında klinik uygulamalar bulunmaktadır.Etkili yönetilemeyen stres kısa ve uzun dönemli fiziksel ve psikolojik sorunlara neden olur.Bu araştırmada öğrencilerin stres kaynakları, düzeyleri ve başetme stratejileri incelenmiştir. Yöntem:Araştırma 2018-2019 eğitim öğretim yılında bir hemşirelik fakültesinde okuyan ve klinik uygulama deneyimi olan öğrencilerden örneklem seçimi yapılmadan ulaşılabilen 310 öğrenciyle (evrenin%37.1'i) yürütülmüştür.Verilerin toplanmasında;Hemşirelik Öğrencileri İçin Algılanan Stres Ölçeği(HÖASÖ)(min=0,maks=116) ve Hemşirelik Öğrencileri İçin Stresle Baş Etme Ölçeği(HÖSBÖ)(min=0,maks=76)kullanılmıştır.Tanımlayıcı araştırmanın verileri ortalama,yüzde-satır yüzdesi,Kruskal Wallis,Mann Withney U ve korelasyon analizleriyle incelenmiştir. Bulgular:Öğrencilerin %89.4'ü kadındır.Yaygın olarak %81.0'inin akademik başarıları ortalama düzeydedir.Klinikte stres deneyimi olan %77.4,uygulamalar nedeniyle endişelenen %60.3'tür. Endişeleri yaygın olarak bir denetleyici varlığı(%20.8),hatalı uygulama yapma(%18.9) ve hastayla iletişim kuramamak(%17.6) olarak sıralanmaktadır.HÖASÖ puan ortalaması 65.35±21.80(min=0,maks=116), HÖSBÖ puan ortalaması 38.36±6.60(min=4,maks=67) puandır.HÖASÖ puanları kadınlarda, HÖSBÖ puanlarıysa erkeklerde anlamlı derecede artmaktadır($p<0.05$).Öğrencilerin en yaygın stres kaynağı ödevler ve algılanan işyüküdür ve 3. sınıfta olmak bu puanları anlamlı düzeyde arttırmaktadır($p<0.05$).En yaygın başetme stratejisi 'kaçınma' olurken,,intörn olmak anlamlı artış göstermektedir($p<0.05$).HÖASÖ puanları;HÖSBÖ İyimser kalma boyutu ile doğrusal(rho=0.216, $p<0.05$), kaçınma boyutu puanları ile ters yönlü zayıf bir ilişki göstermektedir(rho=-,150, $p<0.05$). Tartışma-Sonuç:Öğrencilerin çoğu klinik uygulamaları kaynaklı stres yaşamaktadır.Stres düzeyleri ulusal benzer örneklerinden yüksektir.Kadınlarda stres düzeyi, erkeklerdeyse başetme stratejilerinin kullanımı anlamlı oranda fazladır.En önemli stres kaynağı algılanan işyükü ve ödevler olurken,streslerini yaygın olarak kaçınma yaklaşımıyla yönetmeye çalışmaktadırlar.Üçüncü sınıf stresin en yoğun olduğu dönemken,kaçınma başetmesi en sık intörn öğrenciler tarafından kullanılmaktadır.İyimserlik stresi azaltmada etkili değilken,bu bulgular ışığında kaçınma başetmesinin stresi azaltıcı etkisi saptanmıştır.Bu etkinin sürekliliği ve işlevselliği üzerine ayrıntılı araştırmalar yapılması ve stresin yoğunlaştığı dönemler öncesi öğrencileri koruyucu danışmanlık hizmetlerine yönlendirmek önerilebilir.

ANAHTAR KELİMELER: Öğrenci hemşire,klinik uygulamalar,algılanan stres, stresle baş etme

S-86 Üniversite Öğrencilerinde Meme Kanseri Farkındalık Eğitiminin Meme Kanseri Bilgi Seviyeleri ile Meme Kanseri ve Taramalarına İlişkin Sağlık İnançları Üzerine Etkisi

Sözel Bildiri

Buse Nur Boran[1], Ümmügül Çınar[1], Cahide Çevik[1], Yeliz Ciğerci[1],

[1]Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi,

Giriş: Dünyada kadınlarda görülen kanser türleri incelendiğinde meme kanseri ilk sırada yer almaktadır. Ancak bu kadar sık görülmesine rağmen erken tanılandığı zaman başarılı tedavi sonuçları elde edilebilen ve ölüm oranları azaltılabilen bir kanser türüdür. Meme kanseri görülme yaşı gittikçe düşmektedir. 20'li yaşlar da bile meme kanserinin görüldüğü bilinmektedir. Bu nedenle bu yaşlarda farkındalık düzeylerinin arttırılarak ve bu doğrultuda sağlık inançları olumlu hale getirilerek erken tanılanmasının sağlanması meme kanserine bağlı ölümlerin azaltılması için oldukça büyük önem taşımaktadır. Amaç: Bu çalışmada üniversite öğrencilerinin meme kanseri ile ilgili bilgi seviyelerinin belirlenmesi, bu öğrencilere verilecek eğitim ile meme kanseri ve taramalarına ilişkin sağlık inançlarının değiştirilmesi amaçlanmıştır. Yöntem: Bu çalışma tek gruplu öntest- sontest tasarımı içeren yarı deneysel bir çalışmadır. Öncelikle öğrencilerin meme kanseri farkındalık düzeylerini arttırmaya yönelik bir eğitim hazırlanmıştır. Kampüs içindeki Fakültelere eğitim duyuruları yapılmıştır. Etik kurul onayı alındıktan sonra, gönüllü olarak eğitime katılan 113 öğrenciye eğitimden önce araştırmacılar tarafından hazırlanan ve demografik özellikleri içeren kişisel bilgi formu, Champion Sağlık İnanç Modeli Ölçeği ve Geniş Kapsamlı Meme Kanseri Bilgi Testi uygulanmıştır. Daha sonra eğitim verilmiş ve tekrar bu veri toplama araçları uygulanmıştır. Sonuçlar SPSS 20,0 programında yüzde, ortalama ve Wilcoxon T testi kullanılarak değerlendirilmiştir. Bulgular: Çalışmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 21'dir.Öğrencilerin %26,5'i sigara kullandığını,%73,5'i ise kullanmadığını ifade etmiştir. Öğrencilerin %15'inin ailesinde meme kanseri öyküsünün olduğu tespit edilmiştir. Kendi kendine meme muayenesi (KKMM) hakkında bilginiz var mı, sorusuna öğrencilerin %38,1'i evet, %61,9'u ise hayır şeklinde cevap vermiştir. Öğrencilerin %27,4'nün KKMM'yi uyguladığı, %72,6'sının ise uygulamadığı tespit edilmiştir. Eğitim öncesi ve eğitim sonrası meme kanseri bilgi testi puanları karşılaştırıldığında eğitim sonrası puanlarının istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde ($p<0,01$) arttığı saptanmıştır. Eğitim sonrasında sağlık inanç bileşenleri değerlendirildiğinde; duyarlılık ($p<0,05$), yarar ($p<0,01$), güven ($p<0,01$) ve motivasyon ($p<0,05$) algılarının anlamlı bir şekilde arttığı, engel ($p<0,01$) algısının ise azaldığı tespit edilmiştir. Sonuç: Çalışmaya katılan öğrencilerin çoğunluğunun KKMM'yi yapmadığı ve KKMM hakkında bilgilerinin olmadığı, eğitim sonrasında meme kanseri bilgi testi puanlarının arttığı, meme kanserinin erken tanısına yönelik duyarlılık, yarar, güven ve motivasyon algılarının arttığı, engel algılarının ise azaldığı söylenebilir. Meme kanserinin erken tanısı için hemşireler sürekli eğitimler ile farkındalık yaratmalı, sağlık inançlarını değiştirmeli ve toplumun bu konudaki bilgilerini arttırmalıdır.

ANAHTAR KELİMELER: Meme kanseri, kendi kendine meme muayenesi, eğitim, farkındalık

S-87 Hemşireler Arasındaki İş Birliğinin Sağlık Hizmeti Alan Birey Ve Yakınlarının Memnuniyet Düzeylerine Yansıması

Sözel Bildiri

Merve Tarhan[1], Pınar Doğan[1], Nazlı Kuduoğlu[1], Canan Duran[1],

[1]İstanbul Medipol Üniversitesi,

Amaç: İşbirliği, hemşirelerin yeteneklerinin bir belirleyicisi aynı zamanda profesyonel sorumlulukları olarak tanımlanmaktadır. Bununla beraber hemşireler arasında etkili ekip çalışmasının hasta güvenliğinin sağlanmasında önemli katkıları olduğu bilinmektedir. Bu noktadan yola çıkılarak çalışmamızda hemşireler arasındaki işbirliğinin sağlık hizmeti alan birey ve yakınlarının memnuniyet düzeylerine yansımasını belirlemek amaçlanmıştır. Yöntem: Tanımlayıcı-ilişki arayıcı olarak planlanan çalışma, Eylül-Aralık 2018 tarihlerinde bir sağlık grubunun hastanelerinde çalışan 272 hemşire ve bu hemşirelerin görev yaptığı kliniklerde tedavi gören 404 hasta ve yakınları ile yapılmıştır. Veri toplama aracı olarak; bireysel özellikler formu, Newcastle Hemşirelik Bakımından Memnuniyet Ölçeği(NHBMÖ) ve Hemşire-Hemşire İşbirliği Ölçeği(HHİÖ) kullanılmıştır. Araştırmaya başlamadan önce etik kurul onayı alınmış olup, verilerin analizinde paket program kullanılarak sıklık, ortalama, anlamlılık ve korelasyon testleri yapılmıştır. Bulgular: Hasta ve yakınların yaş ortalaması 38,90±12.63(min:18, max:80) iken %63.1'i kadın, %79'u evli, %80'i Marmara bölgesinde yaşamaktadır. Hastaların gözlemlerine dayanarak şu ana kadar almış oldukları hemşirelik bakımından memnuniyet düzeyi 8.59±1.80 ve tedavi aldıkları birimde hemşirelerin gözlenen iş birliği düzeyini 8.50±1.88 olarak belirtilmiştir. Hastaların NHBMÖ puan ortalaması 80.58±13.84(min:27, max:100). Hastaların eğitim düzeyi, çalışma durumu, yaşadıkları bölge ve beraber yaşadığı bireyler durumu ile NHBMÖ puan ortalamaları karşılaştırıldığında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur($p<.05$). Hemşirelerin yaş ortalaması 25.90±5.67(min:20, max:52) iken, %24.9'u evli, %52.6'sı lisans mezunu ve %61.8'i vardiyalı çalışmaktadır. Hemşirelerin iş birliğine yatkınlık düzeylerine yönelik öz değerlendirme sonucunda puan ortalaması 8.03±1.77 saptanmıştır. Hemşirelerin HHİÖ genel puan ortalaması 3.10±.40 iken problem çözme 2.97±0.56, iletişim 3.01±0.53, süreç 3.08±0.50, koordinasyon 3.22±0.51 ve profesyonellik alt boyutunda 3.16±0.47 ortalama puana sahiptir. Hemşirelerin bireysel özellikleri ile HHİÖ sıra ortalamaları karşılaştırıldığında evli olanların sıra ortalamalarının istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek olduğu belirlenmiştir ($p<.05$). Sonuç: Hastaların hemşirelik bakımından memnuniyet oranları yüksek düzeyde bulunurken, hemşireler arasında iş birliğini algılama düzeyleri de yüksek bulunmuştur. Hemşirelerin kendi arasındaki iş birliğine yönelik öz değerlendirme düzeyi ise orta düzeyde bulunmuştur. Hemşirelerin iş birliğine yönelik algılarının geliştirilmesi için etkili farkındalık ve geliştirme eğitimlerinin yapılması önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: hemşire, işbirliği, hasta, memnuniyet

S-88 Hemşirelik Öğrencilerinin Öğrenmelerini Etkileyen Faktörlerin İncelenmesi: Nitel Çalışma

Halime Karazeybek[1], Yağmur Canan Berber[1], Hatice Karagöz[1], Sema Nur Atam[1], Ayşegül Savcı[1], Kevser Karacabay[1],
[1]Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi,

Giriş: Hemşirelik eğitimi farklı eğitim yaklaşımının kullanıldığı, öğrencileri yaşam boyu öğrenmeye hazır hale getirecek dinamik bir öğrenme sürecini içermekte olup, bu süreci etkileyen birçok faktör bulunmaktadır. Amaç: Çalışmanın amacı hemşirelik öğrencilerinin öğrenmelerini etkileyen faktörlerin incelenmesidir. Yöntem: Tanımlayıcı niteliksel araştırma deseni kullanılan çalışma, Ocak-Mart 2019 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın örneklemini, Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü öğrencileri (N=41) oluşturmuştur. Çalışmada, derinlemesine görüşme yöntemi kullanılmış ve veriler içerik analizi yöntemiyle analiz edilmiştir. Bulgular: Öğrencilerin yaş ortalaması 21±08 olup, %73.2si kadın(n=30), %26.8 i ise erkek(n=11)tir. Verilerin analizinde, Çalışma ortamı, Çalışma zamanı, Çalışma yöntemi, Kaynak kullanımı ve Dış etkenler olarak beş temaya ulaşılmıştır. Kaynak kullanımı teması altında, (I) Kitaptan/verilen ders notlarından yararlanma, (II)Google/Youtube kullanma, (III)İlgili makaleleri araştırma, (IV)Hemşirelere/akrana danışma kategorileri yer almaktadır. Çalışma zamanı teması ise, (I)Gececiler/gündüzcüler, (II)Sınav odaklılar kategorilerinden oluşmuştur. Çalışma yöntemi temasını, (I)Yazarak/kodlayarak çalışma, (II)Çizerek/tablo ve kavram haritalarıyla çalışma, (III)Okuyarak/anlatarak çalışma, (IV)Video izleyerek çalışma, (V)Akranla birlikte çalışma kategorileri oluşturmuştur. Dış etkenler teması ise, (I)Olumlu etkenler ve (II)Olumsuz etkenler kategorilerinden oluşmuştur. Sonuç- Öneriler: Öğrenciler çalışma ortamı olarak çoğunlukla etüd/çalışma odaları, kütüphane gibi sessiz ortamları tercih etmektedirler. Kaynak kullanımlarına bakıldığında, kitap ve ders notlarını, direk ulaşabildikleri web sayfaları-videoları, ilgili araştırma makalelerini ve klinikte hemşirelere ve zaman zaman da arkadaşlarına danıştıklarını ifade etmişlerdir. Çalışma zamanları incelendiğinde, öğrencilerin büyük çoğunluğunun sınav odaklı çalıştıkları belirlenmiş olup, sınava bir ay kala, bir hafta kala ve bir gece öncesinden çalışmaya başladıkları saptanmıştır. Öğrencilerin kullandıkları çalışma yöntemleri incelendiğinde yazarak/kodlayarak, çizerek/tablo ve kavram haritaları kullanarak, okuyup anlatarak, videoları kullanarak ve akranları ile birlikte çalıştıkları tespit edilmiştir. Öğrencilerin öğrenmelerini olumlu etkileyen dış etkenler; uygulama yapma, aktif öğrenme yöntemleri, eğitimcinin motivasyonu, klinikte sağlık profesyonellerinin yaklaşımları olarak saptanmıştır. Olumsuz etkileyen etkenler ise; sosyal medyadan uzak kalamama, sınıfların kalabalık olması, eğitimcilerin tutumu(slayt okuma, tek düze anlatım, davranış biçimleri), klinikte sağlık profesyonellerinin olumsuz tutumları, materyal yetersizliği ve duygu durumlarıdır. Öğrencilerin öğrenme biçimleri farklılaşsa da, etkileyen faktörler benzerdir. Hemşirelik bölümüne alınan öğrenci sayısının azaltılması, derste aktif yöntemlerin kullanılması, sosyal medya bağımlılığı için destek alınması, öğrencilere doğru kaynak kullanımı ile ilgili yönlendirmelerin yapılmasının yararlı olduğu düşünülmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşirelik Öğrencileri, Öğrenme, Nitel Çalışma

S-89 ERKEK ÖĞRENCİLERİN KADIN DOĞUM DERSİ UYGULAMASINDAKİ DENEYİMLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Sözel Bildiri

Muhammed Emin POLAT[1], Sibel AYTEN[1], Nevin UTKUALP[2],

[1]Uludağ Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Öğrencisi, [2]Uludağ Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Öğretim Görevlisi Doktor,

GİRİŞ : Hemşirelik mesleğine erkek üye alınması aynı zamanda hemşirenin toplumda kadın ve hemşire olarak üstlenmiş olduğu kimlik, mesleğin statü ve gücünü artırırken Hemşirelikte erkek sayısının artırılmak istenmesinde, toplumsal beklentilerin değiştiğini hemşireliğin daha iyi bir statü kazanması, cinsiyette denge sağlamak ve erkeklerin bu mesleğe olan endişelerini azaltmak yatmaktadır.Ülkemizde bu konuda yapılan çalışmalarda mesleğe erkeklerin belli oranda katılmaları, toplumun ihtiyaçlarının karşılanması, toplumun onları kabullenmesi, cinsiyete bağlı bir rol olarak görülmemesinin için de önemli olduğu vurgulanmaktadır. Bu çalışma, erkek öğrencilerin "Doğum ve Kadın Hastalıkları Hemşireliği "dersinin klinik uygulamasında yaşadıkları deneyimleri incelemek amacıyla planlanmıştır. YÖNTEM : Çalışmamız 2018-2019 öğretim yılı güz döneminde Bursa Uludağ Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik bölümünde yapılmıştır. Bu örnekleme yöntemine göre Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü 3. ve 4.sınıf Doğum, Kadın Sağlığı Hemşireliği dersi alan ve soru formunu doldurmayı kabul eden erkek 67 öğrenciden oluşmaktadır.Verilerin değerlendirmesinde; ortalama, standart sapma, sayı, yüzdelik hesaplamaları kullanılmıştır. BULGULAR Çalışmaya katılan öğrencilerimizin yaş ortalaması 21,84 tür. Öğrencilerimizin %64,6 si Kadın Doğum dersin uygulamasnın diğer derslerden farklı olduğunu,%65,6 si diğer mesleki uygulamalarında sorun yaşadıklarını ifade etmişlerdir. Sorun nedeni sorulduğunda öğrencilerimizin %32,8 'i cinsiyet ayrımcılığı olduğunun ifade etmiştir. %32,8 2i perine hijyen eğitimi ,%28,5'i spekulum uygulaması,%25,4'ü leopold manevrası olduğunu vurgulamışlardır.Derse bağlı becerilerden sırasıyla %71,6'sı anne sütü eğitimi %62,7'si aile planlaması eğitimi ,%56,7'si doğum sonu fundus kontrolü şeklindedir. Oğrencilere Kadın-Doğum dersini aldıktan sonra kadına bakış açısının değişip değişmediği sorulduğunda ;%43,3'ü değiştiğini,ve bu öğrencilerin %28,4'ü "kadını daha değerli"gördüklerini bildirmişlerdir. SONUÇ: Erkek hastaya bakım veren kadın hemşireler gibi Kadın-Doğum servislerinde erkeklerinde calışmasına olanak verilmeli ve bu servislerde calışan erkek sağlık elemanlarının sayısının artmasıyla kabul gormelerin de kolaylaştığını anlaşılmaktadır. Eğitim ve meslek anlamında cinsiyet ayırımı gozetmeksizin kaliteli eğitim ve hasta bakımı hedefimiz olmalıdır.

ANAHTAR KELİMELER: Kadın doğum stajı

S-90 Hemşirelik Bölümü Öğrencilerinin Maneviyat ve Manevi Bakım İle İlgili Düşünceleri

Sözel Bildiri

İsmail ÇETİNTAŞ[1], Fatma Zehra DİRİK[2], Elif İLHAN[2], Melahat AKGÜN KOSTAK[1],

[1]Trakya Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı Ve Hastalıkları Hemşireliği, Edirne, [2]Trakya Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Edirne,

Amaç: Bu araştırma hemşirelik bölümü öğrencilerinin maneviyat ve manevi bakım ile ilgili düşüncelerini ve etkileyen faktörleri belirlemek amacıyla planlanmıştır. Materyal ve Metod: Tanımlayıcı tipteki araştırma 11-28 Şubat 2019 tarihlerinde Trakya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümünde öğrenim gören 427 öğrenci ile yürütüldü. Veriler araştırmacılar tarafından literatür doğrultusunda geliştirilen "Anket Formu" ve "Maneviyat ve Manevi Bakım Dereceleme Ölçeği"(MMBDÖ) ile toplandı. Ölçek "Maneviyat" ve "Manevi Bakım" olmak üzere iki alt boyuttan oluşuyor. Veriler; tanımlayıcı istatistikler, Mann Whitney U, Kruskal Wallis testi ve Spearman korelasyon analizi ile değerlendirildi. Bulgular: Öğrencilerin yaş ortalaması 20,47±1,87, % 82'si kadın, % 29,3'ü 1.sınıf öğrencisi, % 78,9'u çekirdek aile yapısında, % 73,3'ünün geliri giderine eşitti. Öğrencilerin % 59'u manevi bakımı bildiğini, % 65,1'i manevi bakım ile ilgili bilgi almadığını, % 93,2'si manevi bakımın fiziksel bakım kadar gerekli olduğunu, % 62,1'i manevi bakım sağlama konusunda kendini yeterli görmediğini, % 76,3'ü manevi bakım hakkında eğitim almak istediğini belirtti. Öğrencilerin MMBDÖ puan ortalamaları 64,94±7,36 olarak bulundu. Öğrencilerin cinsiyetleri, aile tipleri, gelir düzeyleri, manevi bakımı bilme, manevi bakım ile ilgili bilgi alma, manevi bakım konusunda eğitim alma isteği, manevi bakımı fiziksel bakım kadar gerekli görme ve manevi bakım sağlama yeterlilik durumları ile MMBDÖ puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark saptandı ($p<0.05$). Sonuç: Bu araştırma sonucunda öğrencilerin maneviyat ve manevi bakım ile ilgili algılarının istendik düzeyde olduğu ancak manevi bakım hakkında eğitim gereksinimlerinin de olduğu saptandı. Kadın cinsiyete, parçalanmış aileye sahip ve geliri giderinden fazla olan öğrencilerin maneviyat ve manevi bakım algıları daha yüksekti. Manevi bakımı daha önce duyan, manevi bakım ile ilgili bilgi almış olan, manevi bakımı en az fiziksel bakım kadar gerekli gören, manevi bakım sağlama konusunda kendini yeterli gören ve bu konuda eğitim almak isteyen öğrencilerin maneviyat ve manevi bakım algıları daha yüksek bulundu. Öğrencilerin maneviyat ve manevi bakım algılarının yükseltilmesi için hemşirelik eğitim müfredatında konuya daha fazla yer verilmesi ve öğrencilerin maneviyat algısını etkileyen faktörlerin (cinsiyet, aile yapısı vb.) dikkate alınması önerilir.

ANAHTAR KELİMELER: Maneviyat, manevi bakım, hemşirelik öğrencisi.

S-91 Hemşirelik Öğrencilerinin Öz Farkındalık Düzeyleri ve Kariyer Geleceği Planlarına Etkisinin Belirlenmesi

Sözel Bildiri

HANDAN SEZGİN[1], AYŞE KORKMAZ[1], HÜNER AKDAĞ[1], CİHAT ÇİÇEK[1],

[1]DOĞU AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ,

Hemşire hasta ilişkileri için öz-farkındalık, terapötik bir araç olarak kabul edilir. Kariyer farkındalığı, bilgi ve beceri donanımı iyi bir hemşireye kaliteli hasta bakımı vermesini sağlarken, hedeflerine ulaşma yolunda o işletmede ilerleyebilmesi anlamını taşımaktadır. Bu gereksinimler, hemşirelikte kariyer planlama ve geliştirmenin önemini artırmaktadır. Amaç: Bu araştırma; hemşirelik öğrencilerinin öz farkındalık düzeylerini ve kariyer geleceği planlarına etkisini belirlemek amacı ile yapılmıştır. Yöntem: Araştırma tanımlayıcı ve korelasyonel yapıdadır. Etik kurul ve kurum izinleri sonrası, Ocak 2019'da Sağlık Bilimleri Fakültesi lisans ve yüksek lisans hemşirelik hemşirelik öğrencileri ile yapılmıştır. Araştırmanın evrenini 384 lisans, 27 yüksek lisans öğrencisi oluşturmuştur. Evrenin tamamına ulaşılması hedeflenmiş ve araştırmaya katılmayı gönüllü kabul eden, anket formunu tam dolduran 260 öğrenci hemşire ile tamamlanmıştır. Veriler, Öğrenci Hemşire Tanılama Formu 11 maddeli, 4 alt boyut ve 48 maddeli Öz farkındalık Ölçeği (ÖFÖ-Esentaş 2018), 3 alt boyut, 25 maddeli Kariyer Gelişim Ölçeği (KARGEL-Kalafat 2012) ile toplanmıştır. Anket formları öğrencilere derslikte uygulanmıştır. Veriler SPSS 18.0 paket programında değerlendirilerek yüzdelik, frekans ve ortalama, t test, ANOVA ile non parametrik karşılıkları ve pearson korelasyon analizi kullanılmıştır. İstatistiksel anlamlılık $p<.05$ olarak kabul edilmiştir. Bulgular: Öğrencilerin, yaş ortalaması 21.42 ±2.72, çoğunluğu kadın (%65), 3.sınıf (%26.5), geliri gidere eşit (%73.1), bölümü 1. sırada tercih etmiş (%68.5), annesi ilkokul ve altı (%40.4), babası lise eğitimli (%35.4) ve kariyer planları (%81.9) olduğunu belirtmişlerdir. Kendini sanat dalında yetenekli bulanların (%38.1) oranı düşüktür. Çalışmada, ÖFÖ bilişsel, duyguları değerlendirme becerileri ile sosyal bilinçlilik puanları ortalamanın üzerinde, sosyal beceri puanları ise ortalama düzeyde bulunmuştur. Kariyer uyumu ve iyimserliği puanları ortalamanın üzerinde iken kariyer bilgisi ortalama düzeyde tespit edilmiştir. ÖFÖ ile KARGEL puanları arasında istatistiksel açıdan orta düzeyde pozitif, doğrusal anlamlı bir ilişki bulunmuştur (p:0.01). Sınıf, anne eğitimi, kariyer planı ve sanat yeteneği olması öz farkındalık puanlarını etkilemiştir. Cinsiyet, sınıf, gelir algısı, kariyer planı ve sanat yeteneği olması ise kariyer uyumunu etkilediği belirlenmiştir. Olumlu ruh haline sahip olan öğrencilerin öz farkındalık düzeyi ve kariyer geleceği puanlarının da yüksek olduğu görülmüştür. Sonuç: Öz farkındalığı yüksek olanların kariyer geleceği uyumu, iyimserliği ve bilgisinin olumlu ve iyi düzeyde olduğu bulunmuştur. Öğrencilerin erken yaşlardan sanata yönlendirilmesi, lisansın ilk sınıfından başlanarak kariyer planlaması konusunda bilgilendirilmesi ve teşvik edilmesi önerilir.

ANAHTAR KELİMELER: Kariyer geleceği, öğrenci hemşire, öz farkındalık

S-92 ERGENLERİN SAĞLIKLI YAŞAM BİÇİMİ DAVRANIŞLARININ İNCELENMESİ

Sözel Bildiri

Hamza KARAKUŞ[1], Gonca KARAYAĞIZ MUSLU [1],

[1]Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Fethiye Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü,

Giriş: Ergenlik dönemi, fiziksel, ruhsal ve sosyal yönden birçok değişimin olduğu, özel sağlık ve gelişim ihtiyaçları ve hakları olan bir yaşam dönemidir. Bu dönem gençlerin birçok nitelik ve alışkanlık kazandığı, diğer yandan birçok sorunla karşı karşıya kaldığı, sağlığı riske sokacak davranışların en sık karşılaşıldığı süreçtir. Sağlık profesyonelleri ergenlere sağlıklı davranışların, tutumların kazandırılmasında ve riskli davranışların önlenmesinde önemli bir role sahiptir. Bu çalışma lise öğrencilerinin sağlıklı yaşam biçimi davranışlarını incelemek amacıyla tanımlayıcı ve kesitsel olarak yapılmıştır. Gereç ve Yöntem: Etik kurul izni ve kurumsal izinler alınarak Muğla'nın Fethiye ilçesinde, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı bir lisede gerçekleştirilen bu çalışmanın evrenini 360, örneklemini ise 226 öğrenci oluşturmuştur. Araştırma verilerinin toplanmasında “Sosyodemografik Veri Toplama Formu” ve 52 soru ve altı alt boyuttan oluşan likert tipli “Sağlıklı Yaşam Biçimi Ölçeği” kullanılmıştır. Bağımsız değişkenler ile ölçek ve alt boyutlar puan ortalamaları arasındaki karşılaştırmalarda nonparametrik testlerden Mann Whitney U ve Kruskal Wallis testi kullanılmıştır. Bulgular: Ergenlerin sağlıklı yaşam biçimi davranışları ölçeği puan ortalamasının dağılımı incelendiğinde; manevi gelişim ve kişiler arası iletişim alt boyut ölçek puan ortalamalarının diğer alt boyutlara göre daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Ergenlerin sağlıklı yaşam biçimi davranışları üzerinde cinsiyetin, yaşanılan yerin, aile tipinin, gelir düzeyinin etkili olmadığı bulunmuştur ($p>0.05$). Ergenlerin yaşlarına göre Bununla birlikte “manevi gelişim” alt boyutunda; sağlık algılarına göre “egzersiz, manevi gelişim ve kişilerarası iletişim” alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmıştır. ($p<0.05$). Sonuç: Araştırma okul sağlığı alanında çalışan hemşirelere ergenlerde sağlıklı yaşam biçimi davranışları ve etkileyen faktörlere yönelik veriler sağlamasından dolayı ve özellikle ergenlere yönelik sağlık hizmetlerin planlanmasında yol göstermesi açısından önem taşımaktadır.

ANAHTAR KELİMELER: Ergenlik Dönemi, Sağlıklı yaşam biçimi, okul sağlığı hemşireliği

S-93 Hemşirelik Öğrencilerinin Sağlıklı Yaşam Biçimi Davranışlarının Akademik Öz-yeterlilikleri ile İlişkisi

Sözel Bildiri

Mansur Sain[1], Yıldız Öğüt[1], Merve Nur Turhan[1], Necmettin İşci[1], Hatice Tel Aydın[1],

[1]Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü,

Amaç: Bu araştırma, hemşirelik bölümümde öğrenim gören öğrencilerin sağlıklı yaşam biçimi davranışlarının akademik öz-yeterlilikleri ile ilişkisinin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır. Yöntem: Araştırma, Eylül 2018-Şubat 2019 tarihleri arasında tanımlayıcı ve kesitsel tasarımda gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın evren ve örneklemini 2018-2019 eğitim-öğretim güz yarıyılında Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi hemşirelik bölümünde 695 öğrenci öğrenim görmektedir. Araştırmada örneklem seçimine gidilmemiş, tüm öğrencilerin katılımı hedeflenmiştir. Araştırmaya katılımda gönüllülük esası korunmuş ve araştırma örneklemini araştırmaya katılmayı kabul eden 562 hemşirelik öğrencisi oluşturmuştur. Araştırmanın verileri, "Tanıtıcı Bilgi Formu", "Sağlıklı Yaşam Biçimleri Davranışları Ölçeği II", ile "Akademik Öz-Yeterlik Ölçeği"ni içeren anket formu kullanılarak toplanmıştır. Araştırma verilerinin değerlendirilmesinde, SPSS 23.0 programı kullanılarak tanımlayıcı istatistik testleri ile sayı ve yüzdelik dağılımlar, ölçeğin puan ortalamaları, iki grup için t testi ve ikiden fazla grubun ortalamalarının karşılaştırılmasında için F testi (ANOVA) ile Regresyon ve Pearson Korelasyon analizi kullanılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde $p<0.05$ değeri anlamlı kabul edilmiştir. Bulgular: Araştırmaya katılan hemşirelik öğrencilerinin genel olarak; %26.7'sinin 1.sınıfta ,%78.4'ünün kadın, ortalama 20.52±1.66 yaşında, %98.8'inin bekâr ve %64.7'ünün KYK yurdunda kaldığı, anne ve babalarının eğitim düzeyinin çoğunlukla ilkokul ve ailenin aylık gelirini orta düzeyde (%65.3) değerlendirdikleri belirlenmiştir. Araştırmaya katılan öğrencilerden %68.5'inin hemşirelik bölümü okumaktan memnun oldukları ve %78.6'sının başarısız dersinin bulunmadığı, öğrencilerin çoğunluğunun genel not ortalamasının 2.51-3.00 arasında (%42.7) olduğu ve akademik başarılarını orta düzeyde (%50.0) değerlendirdikleri saptanmıştır. Araştırmaya katılan öğrenciler genel olarak yaşamlarını sağlıklı olması bakımından iyi düzeyde (%49.8) değerlendirdikleri, öğrencilerin %95.0'inin sağlıklı yaşamına engel bir hastalığının olmadığı, %90.7'sinin sağlığa zararlı alışkanlıklarının bulunmadığı ve çoğunluğunun sağlıklı yaşam biçimi davranışlarının akademik başarılarını etkilediğini düşündükleri (%68.7) saptanmıştır. Araştırmaya katılan öğrencilerin Sağlıklı Yaşam Biçimleri Davranışları Ölçeği ve Akademik Öz-Yeterlik Ölçeği toplam puan ortalamalarının iyi düzeyde olduğu belirlenmiştir. Sağlıklı Yaşam Biçimleri Davranışları Ölçeğinden aldıkları puan ortalamaları ile Akademik Öz-Yeterlik Ölçeği toplam puan ortalamaları arasında pozitif yönde anlamlı ilişkinin ($p<0.05$) olduğu ve öğrencilerin sağlıklı yaşam biçimi davranışlarının akademik öz-yeterlilikleri üzerinde etkili olduğu belirlenmiştir. Sonuç: Hemşirelik öğrencilerinin sağlıklı yaşam biçimi davranışlarının akademik öz-yeterliliklerini etkilediği ve aralarında anlamlı ilişkilerin olduğu belirlenmiştir.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşirelik öğrencileri, sağlıklı yaşam biçimi, akademik öz-yeterlilik, sağlıklı yaşam davranışı, öz-yeterlilik.

S-94 Hemşirelik Öğrencilerinin Akıllı Telefon ve İnternet Bağımlılığı Düzeyleri ile Zamanı Etkin Yönetme Becerileri ve Akademik Başarıları Arasındaki İlişkinin Belirlenmesi

Sözel Bildiri

Neslihan Şanalmış[1], Levent Çömez[1], Elif Aranmış[1], Necmettin İşci[1], Hatice Tel Aydın[1],

[1]Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü,

Amaç:Bu araştırma, hemşirelik öğrencilerinde akıllı telefon ve internet bağımlılığı düzeyleri ile zamanı etkin yönetme becerileri ve akademik başarıları arasındaki ilişkinin incelenmesi amacıyla yapılmıştır. Yöntem:Araştırma, Eylül 2018-Şubat 2019 tarihleri arasında tanımlayıcı ve kesitsel tasarımda gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın evren ve örneklemini 2018-2019 eğitim-öğretim yılında Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi hemşirelik bölümünde 695 öğrenci öğrenim görmektedir. Araştırmada örneklem seçimine gidilmemiş, tüm öğrencilerin katılımı hedeflenmiştir. Araştırmaya katılımda gönüllülük esası korunmuş ve araştırma örneklemini araştırmaya katılmayı kabul eden 556 hemşirelik öğrencisi oluşturmuştur. Araştırmanın verileri,"Tanıtıcı Bilgi Formu","Akıllı Telefon Bağımlılığı Ölçeği-Kısa Form","İnternet Bağımlılığı Ölçeği" ile "Zaman Yönetimi Envanteri"ni içeren anket formu kullanılarak toplanmıştır. Araştırma verilerinin değerlendirilmesinde, SPSS 23.0 programı kullanılarak tanımlayıcı istatistik testleri ile sayı ve yüzdelik dağılımlar, ölçeklerin puan ortalamaları, iki grup için t testi ve ikiden fazla grubun ortalamalarının karşılaştırılmasında için F testi (ANOVA) ile Pearson Korelasyon analizi kullanılmıştır.Verilerin değerlendirilmesinde $p<0.05$ değeri anlamlı kabul edilmiştir. Bulgular: Araştırmaya katılan hemşirelik öğrencilerinin genel olarak; %27.9'unun 1.sınıfta, %78.4'ünün kadın, ortalama 20.43+0.68 yaşında ve %64.7'ünün KYK yurdunda kaldığı ve öğrencilerin çoğunluğunun genel not ortalamasının 2.51-3.00 arasında(%42.3) olduğu ve akademik başarılarını orta düzeyde (%50.0) değerlendirdikleri belirlenmiştir.Araştırmaya katılan öğrencilerden %9.4'ünün mezuniyet için yıl kaybı, %4.3'ünün ise mezuniyet için staj kaybının olduğu, çoğunluğunun okul derslerinde ara sıra devamsızlık yaptıkları saptanmıştır. Öğrencilerin çoğunluğunun günlük 1-3 saat arası internette (%45.1),4-6 saat arasında ise akıllı telefonla zaman harcadıkları (%41.0),internete en çok eğlence amacıyla bağlandıkları (%90.3),akıllı telefonları en çok sosyal ağlara girmek için kullandıkları (%48.7) ve sosyal ağlardan en çok WhatsApp ve Instagram'ı kullandıkları saptanmıştır.Araştırmaya katılan öğrencilerin çoğunluğunun kendilerini akıllı telefon ve internete bağımlı olarak değerlendirdikleri (%44.5) ve zaman yönetiminde etkin olduğunu düşünenlerin %37.8 olduğu belirlenmiştir.Araştırmaya katılan öğrencilerin Akıllı Telefon Bağımlılığı Ölçeği ve İnternet Bağımlılığı Ölçeği toplam puan ortalamalarının düşük düzeyde olduğu,Zaman Yönetimi Envanteri puan ortalamalarının iyi düzeyde olduğu saptanmıştır. Araştırmaya katılan öğrencilerin Zaman Yönetimi Envanterinden aldıkları puan ortalamaları ile Akıllı Telefon Bağımlılığı Ölçeği ve İnternet Bağımlılığı Ölçeği toplam puan ortalamaları arasında negatif yönde anlamlı ilişkinin ($p<0.05$) olduğu, Zaman Yönetimi Envanteri toplam puan ortalamaları ile akademik başarı düzeyleri arasında pozitif yönde anlamlı ilişkinin ($p<0.05$) olduğu belirlenmiştir. Sonuç:Hemşirelik öğrencilerinin zaman

yönetimi becerileri ile akıllı telefon bağımlılığı,internet bağımlılığı ve akademik başarıları arasında anlamlı ilişkilerin bulunduğu belirlenmiştir.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşirelik öğrencileri, akıllı telefon bağımlılığı, internet bağımlılığı, akademik başarı, zaman yönetimi becerisi.

S-95 HASAN KALYONCU ÜNİVERSİTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN HEMŞİRELİK TANILARINI ALGILAMA DURUMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Sözel Bildiri

Seray Polat [1], Ezgi Dirgar[1], Tülay Ortabağ [1],

[1]Hasan Kalyoncu Üniversitesi,

ÖZET Amaç:Araştırma Hasan Kalyoncu Üniversitesi hemşirelik bölümü 2.,3.,4. sınıf öğrencilerinin hemşirelik tanıları algıma durumlarının değerlendirilmesi amacıyla planlandı. Gereç- Yöntem: Araştırma Gaziantep Hasan Kalyoncu Üniversitesi hemşirelik bölümünde 15 Ocak–15 Şubat 2018 tarihleri arasında yapılmış tanımlayıcı tipte bir araştırmadır. Evreni hemşirelik bölümü 2.,3.,4. sınıflarına kayıtlı ve klinik staj uygulaması yapmış, hemşirelik bakım planı uygulayan 247 hemşirelik öğrencisi; örneklemini ise araştırmaya katılmaya gönüllü 239 (%96.7) öğrenci oluşturdu. Çalışmada araştırmacılar tarafından literatür taraması sonucu oluşturulan 23 soruluk anket formu ile 26 maddeden oluşan Hemşirelik Tanılarını Algılama Ölçeği kullanıldı. Ölçek, beşli likert tipinde olup, ölçek puanı, ölçeğin madde sayısına bölünerek belirlenmektedir. Toplam puan 1- 5 arasında değişmektedir. Ölçekten alınan toplam puanın düşük olması hemşireler tarafından hemşirelik tanılarının pozitif yönde algılandığını ifade etmektedir. Araştırmanın izni Hasan Kalyoncu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Girişimsel Olmayan Araştırmalar Etik Kurulu'ndan ve katılımcılardan yazılı onam alındı. Araştırma verileri SPSS paket programına aktarılarak istatistiksel analizleri yapıldı. Tanımlayıcı istatistikler olarak frekans, yüzde, ortalama, standart sapma değerleri belirlendi. İstatistiksel karşılaştırmalar için T-testi, One-way ANOVA ve Ki-kare testleri kullanılmış, $p<0.05$ değeri istatistiksel olarak anlamlı kabul edildi. Bulgular: Katılımcıların %72.8'sini kadınların oluşturduğu ve yaş ortalamasının 24±2.46 olduğu saptandı. Katılımcıların%24.3'ü 2.sınıf, %35.6'sı 3.sınıf, %40.2'si 4. Sınıf öğrencisidir. Araştırmaya katılanların %72'si hemşirelik bölümünü isteyerek seçtiğini; %51,5'i hemşirelik tanılarıyla ilgili kısmen yeterli eğitim aldığını ve %62.3'ü hemşirelik tanısı koyarken kısmen zorlandığını, %36' sı tanı koyarken öğretim elemanından destek alabildiğini ifade etti. Ölçeğin Cronbach Alpha değeri ,883 olarak hesaplandı. Katılımcıların toplam ölçek puanı ile cinsiyet ve yaş ile karşılaştırıldığında fark görülmedi. Toplam ölçek puanı ve sınıf karşılaştırıldığında fark görüldü ($p<0.05$) ve farkın 4.sınıf öğrencilerinden kaynaklandığı saptandı. Sonuç- Öneriler: Araştırmaya katılan öğrenci hemşirelerin hemşirelik tanısı koymakta kısmen zorlandığı, hemşirelik son sınıf öğrencilerinin bu konuda algılarının daha yüksek belirlendi. Öğrencilerin algısını yükseltmek ve tanı koyma başarısını artırmak için akademisyen/ klinisyen hemşirelerin öğrencileri daha çok desteklemesi önerilebilir.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşirelik öğrencileri, Hemşirelik tanıları, Hemşirelik Tanıları Algılama Ölçeği

S-96 Hemşirelik Öğrencilerinin Klinik Uygulama Sırasında Yaşadığı Çatışmalar ve Çatışma Çözüm Becerileri

Sözel Bildiri

Buse Kartal[1], Esra Akay[1], Necmettin İşci[2], Hatice Tel Aydın[2],
[1]Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, [2]Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü ,

Amaç: Bu araştırma hemşirelik öğrencilerinin klinik uygulama sürecinde yaşadıkları çatışmaları ve çatışma çözüm becerilerini belirlemek amacıyla yapılmıştır. Yöntem: Araştırma, Eylül 2018-Şubat 2019 tarihleri arasında tanımlayıcı ve kesitsel tasarımda gerçekleştirilmiştir. 2018-2019 eğitim-öğretim güz yarıyılında Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi hemşirelik bölümü 2., 3. ve 4. sınıflarında 506 öğrenci öğrenim görmektedir. Araştırmada örneklem seçimine gidilmemiş, tüm öğrencilerin katılımı hedeflenmiştir. Araştırmaya katılımda gönüllülük esası korunmuş ve araştırma örneklemini araştırmaya katılmayı kabul eden 428 hemşirelik öğrencisi oluşturmuştur. Araştırmanın verileri, "Kişisel Bilgi Formu" ile "Çatışma Çözme Ölçeği (ÇAÇÖ) kullanılarak toplanmıştır. Araştırma verilerinin değerlendirilmesinde, SPSS 23.0 programı kullanılarak tanımlayıcı istatistik testleri ile sayı ve yüzdelik dağılımlar, ölçeğin puan ortalamaları, iki grup için t testi ve ikiden fazla grubun ortalamalarının karşılaştırılmasında F testi (ANOVA) kullanılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde $p<0.05$ değeri anlamlı kabul edilmiştir. Bulgular: Araştırmaya katılan hemşirelik öğrencilerinin; %34.3'ünün 2.sınıfta ,%80.4'ünün kadın, yaş ortalamalarının 20.99±1.33, %97.7'sinin bekâr olduğu ve öğrencilerin çoğunluğunun genel not ortalamasının 2.51-3.00 arasında olduğu ve akademik başarılarını orta düzeyde değerlendirdikleri belirlenmiştir. Araştırmaya katılan öğrencilerden %32.2'si klinik uygulama yaptıkları süreçte çatışma yaşadıklarını, bu çatışmaların çoğunluğunu hemşirelerle (%18.0) ve uygulama grubundaki diğer öğrencilerle (%14.5) yaşadıklarını ve çatışma nedenlerinin çoğunlukla iletişim kaynaklı olduğunu belirtmiştir. Öğrencilerin çoğunluğu yaşadıkları çatışma durumlarını çözüme ulaştırmada kendilerini yeterli gördüklerini (%43.5), çatışma ve çatışma çözümüne ilişkin bilgi sahibi olduklarını (%61.2) ve çatışma çözüm becerilerine yönelik eğitime ihtiyaç duymadıklarını (%37.1) ifade etmişlerdir. Araştırmaya katılan öğrencilerin Çatışma Çözme Ölçeği(ÇAÇÖ)toplam puan ortalamasının iyi düzeyde olduğu; ÇAÇÖ tüm boyuttan 165.62±0.97 ortalama puan aldıkları saptanmıştır. Araştırmaya katılan öğrencilerin ÇAÇÖ' den aldıkları puan ortalamaları ile öğrencilerin cinsiyeti arasında anlamlı farkın olduğu ($p<0.05$); ancak öğrencilerin öğrenim gördüğü sınıf, medeni durum, genel ağırlıklı not ortalaması, akademik başarıyı değerlendirme durumu, uygulamada çatışma yaşama durumu, yaşadığı çatışmayı çözme durumu, yaşadığı çatışma durumlarını çözüme ulaştırmada bireysel olarak kendini ifade etme durumu, çatışmaya ilişkin bilgi durumu ve çatışmaya ilişkin eğitim ihtiyaç duyma ile ÇAÇÖ puan ortalamaları arasında anlamlı farkın olmadığı ($p>0.05$) saptanmıştır. Sonuç: Hemşirelik öğrencilerinin uygulama süreçlerinde yaşadığı çatışma durumlarının düşük oranda ve çatışma çözme becerilerinin iyi düzeyde olduğu belirlenmiştir.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşirelik, hemşirelik öğrencileri, klinik uygulama, çatışma, çatışma çözüm becerisi.

S-97 HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNDE YABANCI DİL ALGISI: BİR METAFOR ÇALIŞMASI

Sözel Bildiri

Sema Nur Çiçek[1], Ayla Nur Özerli[1], Adem Sümen[1], Gamze Teskereci[1],

[1]Kumluca Sağlık Bilimleri Fakültesi ,

Amaç: Hemşirelerin farklı kültürden hastaya bakım verirken iletişimde zorluk yaşamalarının en büyük nedenlerinden biri de yabancı dil yetersizliğidir. Ayrıca yabancı dil yetersizliği hemşirelerin mesleki güncel bilgiye ulaşmalarını da zorlaştırmaktadır. Bu nedenle hemşirelik eğitiminde yabancı dil son derece önemlidir. Bu çalışma ile birinci ve ikinci sınıf hemşirelik öğrencilerinin "yabancı dil" kavramına ilişkin algılarının metaforlar aracılığıyla ortaya çıkarılması amaçlanmıştır. Materyal ve Metot: Bu araştırmada nitel araştırma yöntemleri içinde yer alan "olgu bilim" deseni kullanılmıştır. Araştırmanın evrenini Kumluca Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü'ne kayıtlı olan öğrenciler oluşturmuştur. Kumluca Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü birinci ve ikinci sınıfa kayıtlı 137 öğrenci bulunmaktadır. Bu araştırmada örneklem seçimine gidilmemiş, araştırmaya katılmaya gönüllü 75 öğrenci çalışmaya alınmıştır. Veriler, yaş, cinsiyet, sınıf, bölümü okumaktan memnun olma durumu, bölümü tercih etme nedeni, yabancı dil düzeyini sorgulayan "kişisel bilgi formu" ve "yarı yapılandırılmış görüşme formu" yardımıyla toplanmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme formu ile öğrencilerin "ülkemizdeki yabancı dil eğitimini yeterli bulma durumu" ve "yabancı dil" kavramına ilişkin algıları sorgulanmıştır. Öğrencilere metaforun ne olduğu örneklendirilerek açıklanmış ve yabancı dili hangi metaforla ilişkilendirdiklerini belirlemek amacıyla öğrencilerden "Yabancı dil ……. benzer. Çünkü ……." cümlesini tamamlamaları istenmiştir. Beş öğrenci cümleyi tamamlamadığı, dört öğrencinin yazdığı cümle metafor içermediği için dokuz öğrenci bu çalışmadan çıkarılmış ve 66 öğrenci bu çalışmaya alınmıştır. Katılımcıların "yabancı dil" kavramına ilişkin oluşturdukları metaforların analizinde, "içerik analizi"den yararlanılmıştır. Araştırmanın yapılması için kurumdan ve öğrencilerden yazılı ve sözlü onam alınmıştır. Bulgular: Katılımcıların %56.0'sı kadın, %86.3'ü hemşirelik bölümü birinci sınıf öğrencisidir. Öğrencilerin %25.8'i "sevdiği" için bu bölümü tercih ettiğini ve %83.3'ü bölümü okumaktan "memnun" ya da "çok memnun" olduğunu belirtmiştir. Öğrencilerin %92.4'ü ülkemizdeki yabancı dil eğitimini "yetersiz" bulduğunu ve %54.5'i yabancı dil düzeyinin "başlangıç" seviyesinde olduğunu ifade etmiştir. Öğrenciler "yabancı dil" kavramına ilişkin 54 farklı metafor üretmiştir. En çok üretilen üç metafor "yeni bir dünya", "merdiven" ve "su" dur. Hemşirelik öğrencilerinin "yabancı dil" kavramına ilişkin oluşturdukları metaforlar "emek", "keşif", "karmaşık", "zorunluluk", "kolaylaştırıcı", "gelişim" ve "sonsuzluk" olmak üzere yedi kategoride toplanmıştır. Sonuç ve öneriler: Bu çalışma ile metaforlar yoluyla hemşirelik öğrencilerinin "yabancı dil" kavramına ilişkin algıları ortaya çıkarılmıştır. Öğrencilerin büyük çoğunluğunun hemşirelik mesleği için yabancı dilin gerekliliğinin farkında olduğu görülmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: hemşirelik öğrencileri, yabancı dil, algı, metafor

S-98 Öğrenci Hemşirelerin Kişilerarası Çatışmaları Çözme Yaklaşımları

Sözel Bildiri

Zeynep Dabanlı[1], Arzu Yüksel[1], Emel Bahadır Yılmaz[2],

[1]Aksaray Üniversitesi, [2]Giresun Üniversitesi,

Amaç: Bu araştırmada, öğrenci hemşirelerin Kişilerarası Çatışmaları Çözme Yaklaşımları arasında fark olup olmadığı ortaya konularak, öğrencilerin kişilerarası çatışmaları çözme yaklaşımlarını etkileyen faktörlerin belirlenmesi amaçlanmıştır. Yöntem: Tanımlayıcı olarak gerçekleştirilen bu araştırmanın örneklemini Ocak-Şubat 2019 tarihleri arasında Bir Devlet Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü'nde öğrenimine devam eden 312 öğrenci oluşturmuştur. Verilerin toplanmasında "Öğrenci Bilgi Formu", "Kişilerarası Çatışma Çözme Yaklaşımları Ölçeği" (Goldstein,1999; Arslan, 2005) kullanılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde SPSS 24.0 paket programı ile frekans, ortalama, Mann-Whitney U test ve Kruskal Wallis testi kullanılmıştır. Araştırmanın Etik Yönü: Araştırma ilgili Sağlık Bilimleri Fakültesinden yazılı izin ve Aksaray Üniversitesi İnsan Araştırmaları Etik Kurulundan onay alınarak yapılmıştır. Veri toplama araçları uygulanmadan önce, öğrencilere araştırmanın amacı ile ilgili açıklama yapılarak sözlü onamları alınmıştır. Araştırmaya katılmaya istekli öğrencilere formlar toplu olarak dağıtılmıştır. Öğrenciler formları isim belirtmeksizin kendileri doldurmuştur. Bulgular: Araştırma kapsamındaki öğrencilerin yaş ortalamalarının 20.36±1,56 (min:18 max:24) olduğu ve %64,1'inin (200) kadın, %27.9'unun 4.sınıf öğrencisi, %72.1'inin Anadolu Lisesi mezunu olduğu saptanmıştır. Öğrencilerin %76.9'unun ailesinin gelir düzeyini orta olarak değerlendirdikleri, %58.3'ünün kredi yurtlar kurumunda kaldığı ve %96.5'inin arkadaş grubunun olduğu saptanmıştır. Öğrencilerin herhangi bir problem durumunda problem çözme yeteneğini %55,4'ü kısmen başarılı olarak belirtmektedir. Öğrenci hemşirelerin kullandıkları çatışma çözme yaklaşımları puan ortalamaları sırasıyla duygusal 68.41±12.28 (min:39, max:105), yüzleşme 67.96±10.50 (min:43 max:103), kendini açma 66.23±10.03 (min:43, max:97), yaklaşma kaçma 55.78±10.38 (min:22, max:87) ve genel/özel davranış 54.94±11.82 (min:15, max:85)'dir. Cinsiyete göre genel/özel davranış, duygusal ifade, yaklaşma/kaçınma ve kendini açma yaklaşım puan ortalamalarındaki fark istatistiksel açıdan anlamlıdır ($p<0.05$). Genel/özel davranış ve yaklaşma/kaçınma yaklaşımını erkek öğrenciler daha fazla kullanmakta, duygusal ifade ve kendini açma yaklaşımını ise kadın öğrenciler daha fazla kullanmaktadır. Parçalanmış ailesi olan öğrencilerin genel/özel davranış yaklaşımı puanları geniş ve çekirdek ailesi olanlara göre istatistiksel açıdan anlamlı biçimde daha yüksektir ($p<0.05$). Öğrencilerin problem çözme becerilerini değerlendirmelerinde yüzleşme, genel/özel davranış, duygusal ifade ve yaklaşma/kaçınma yaklaşım puan ortalamalarındaki fark istatistiksel açıdan anlamlıdır ($p<0.05$). Yüzleşme yaklaşımını başarılı ve kısmen başarılı olarak değerlendiren öğrenciler başarısız olarak değerlendiren öğrencilerden daha fazla kullanmakta, genel/özel davranış yaklaşımı başarısız olan öğrenciler kısmen başarılı olan öğrencilere göre daha fazla kullanmaktadır. Duygusal ifade yaklaşımını başarılı öğrenciler başarısızlara göre daha fazla kullanmakta, yaklaşma/kaçınma yaklaşımını başarısız öğrenciler kısmen başarılı öğrencilere göre daha fazla kullanmaktadır. Sonuç: Araştırma sonucunda öğrencilerin yaşadıkları çatışmaları çözmek amacıyla en sık kendilerini duygusal olarak ifade etme,

yüzleşme ve kendini açma yaklaşımları en az genel/özel davranış yaklaşımı kullandıkları belirlenmiştir.

ANAHTAR KELİMELER: Çatışma, çatışma çözümü, hemşirelik, hemşirelik öğrencisi.

S-99 KLİNİK UYGULAMALARDA HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİ ARASINDA DAYANIŞMA VE İŞ BİRLİĞİ

Sözel Bildiri

Didem Tırpan[1], Sinem Gökçe Göksoy[1], Sedef Bozkurt[1], Melda Acar[1], Mihrac Karacığa[1], Evrim Eyikara[1],

[1]GAZİ ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ,

Giriş: Öğrenci hemşirelerin klinik uygulamalarında sürdürdükleri iş birliği, yardım, koordinasyon ve savunuculuk gibi faktörler bir meslek üyesi olarak göreve başladıklarında uygulamalarına da yansımaktadır. Hemşirelik öğrencilerinin klinik uygulama alanlarında birbirleri arasındaki dayanışma ve iş birliği düzeylerinin tespit edilmesinin eğitim öğretim planları geliştirme konusunda rehber olacağı, akran desteğini ve meslektaş dayanışmasını artırmaya yönelik girişimler için veri sağlayacağı düşünülmektedir. Amaç: Bu araştırma, klinik uygulamalarda hemşirelik öğrencileri arasında dayanışma ve iş birliğini değerlendirmek amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır. Yöntem: Bu araştırma 2018-2019 eğitim öğretim yılında Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümünde gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın evrenini Hemşirelik bölümünde öğrenim gören tüm öğrenciler (n=1007), örneklem grubunu en uzun süre klinik uygulama deneyimi olan 3. ve 4. sınıf öğrenciler (n=498) oluşturmuştur. Veriler araştırmacılar tarafından geliştirilen "Tanımlayıcı Özellikler Formu" ve "Klinik uygulamalarda Hemşirelik Öğrencileri Arasında Dayanışma ve İşbirliği Formu" ile toplanmıştır. Tanımlayıcı özellikler formu, öğrencilerin sosyo-demografik verileri ve hemşireliğe ilişkin görüşleri ile ilgili 7 sorudan oluşmaktadır. Hemşirelik öğrencileri arasında dayanışma ve işbirliği formu ise öğrencilerin mesleki dayanışmaya yaklaşımı ile ilgili 14 maddeden oluşan beşli likert formundadır. Araştırmanın uygulanabilmesi için kurumdan yazılı izin ve öğrencilerden sözlü izin alınmıştır. Veri toplama formları araştırmacılar tarafından öğrencilere dağıtılmıştır. Öğrenciler her bir madde için kendine göre "her zaman", "sıklıkla", "ara sıra", "nadiren", "asla" seçeneklerinden birini işaretlemiştir. Veriler SPSS 15 paket programı ile analiz edilmiştir. Bulgular: Öğrencilerin %64.9 (n=61)'u dördüncü sınıfta ve %35,1 (n=33)'i üçüncü sınıftadır. Öğrencilerin %85,1 (n=80)'i kadındır. Öğrencilerin %74,5 (n=70)'i hemşirelik öğrencisi olmaktan memnun olduğunu, %53,2 (n=50)'si iş bulma kolaylığı sağlaması için hemşireliği seçtiğini belirtmiştir. Genel olarak öğrencilerin klinik uygulamalarında birbirleri arasındaki dayanışmaya ve iş birliğine yönelik ilişkilerinin olumlu yönde olduğu belirlenmiştir. Ancak dördüncü sınıf öğrencilerinin birbirleri arasındaki iş birliği, savunuculuk, yardımlaşma ve motivasyonun daha fazla olduğu belirlenmiştir. Sonuç: Gerçek bir meslek üyesi olmalarına bir adım kala üçüncü ve dördüncü sınıf hemşirelik öğrencilerinin klinik uygulama alanlarında birbirleri arasındaki dayanışma ve iş birliği düzeyi olumlu yönde ve yüksektir. Geleceğin hemşirelerinin birbirlerine karşı sorumluluklarının farkında olmaları ve bunu yerine getirmeleri, mesleki anlamda gelişmeyi desteklemek için önemli ve sevindirici bir bulgudur. Araştırmanın daha geniş örneklem gruplarında tekrarlanması, mesleki anlamda iş birliğinin yıllar geçtikçe nasıl değiştiği yönünde çalışmaların yapılması önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: hemşirelik öğrencileri, klinik uygulama, dayanışma, iş birliği

S-100 Hemşirelik Öğrencilerinin Eğitim Stresi ve Mesleki Tutumları Arasındaki İlişki

Cansu Esra Akçakaya[1], Arzu Yüksel[1], Emel Bahadır Yılmaz[2],
[1]Aksaray Üniversitesi, [2]Giresun Üniversitesi,

Amaç: Çalışma öğrenci hemşirelerin eğitim stresi ve mesleki tutumları arasındaki ilişkinin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır. Yöntem: Tanımlayıcı olarak gerçekleştirilen araştırmanın örneklemini, Bir Devlet Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik bölümünde öğrenim gören ve araştırmaya katılmayı kabul eden 309 öğrenci oluşturmuştur. Veriler, Öğrenci Bilgi Formu, Karaca ve arkadaşları (2014) tarafından geliştirilen Hemşirelik Eğitimi Stres Ölçeği (HESÖ) ve Çoban & Kaşıkçı (2011) tarafından geliştirilen Hemşirelik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği (HMYTÖ) ile toplanmıştır. İstatistiksel değerlendirmede frekans, ortalama, Mann-Whitney U test ve Kruskal Wallis testi kullanılmıştır. Araştırmanın Etik Yönü: Araştırma ilgili Sağlık Bilimleri Fakültesinden yazılı izin ve Aksaray Üniversitesi İnsan Araştırmaları Etik Kurulundan onay alınarak yapılmıştır. Veri toplama araçları uygulanmadan önce, öğrencilere araştırmanın amacı ile ilgili açıklama yapılarak sözlü onamları alınmıştır. Çalışmaya katılmaya istekli öğrencilere formlar toplu olarak dağıtılmıştır. Öğrenciler formları isim belirtmeksizin kendileri doldurmuştur. Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerinin %71.8'i kadın, %30.4'ü dördüncü sınıf öğrencisidir. Öğrencilerin %66.3'ü Anadolu Lisesi mezunu, %53.4'ünün annesi ilkokul mezunu, %40.5'inin ise babası ilkokul mezunudur. Öğrencilerin %71.2'sinin hemşirelik mesleğini isteyerek seçtiğini belirtmiştir. Öğrencilerin HESÖ genel puan ortalaması (62.25±18.16), akademik stres ölçeği alt boyutu (ASÖAB) (30.96±9.32) ve uygulama stres ölçeği alt boyut (USÖAB) puan ortalamasının 31.28±9.43 olduğu saptanmıştır. HMYTÖ genel puan ortalaması 154.90 ±20.31, alt ölçek puan ortalamaları "Hemşirelik Mesleğinin Özellikleri (HMÖ)" 77.65±13.42, "Hemşirelik Mesleğini Tercih Etme Durumu (HMTED)" 44.20±8.53 ve "Hemşirelik Mesleğinin Genel Durumuna Yönelik Tutum (HMGDYT)" boyutunda 33.04±4.15 olarak belirlenmiştir. Kadın öğrencilerin HESÖ genel puan ortalaması, ASÖAB ve USÖAB puan ortalaması erkek öğrencilere göre anlamlı düzeyde daha yüksek saptanmıştır ($p<0.05$). Hemşirelik bölümü birinci sınıf öğrencilerinin diğer sınıf öğrencilerine göre HESÖ genel puan ortalaması, ASÖAB ve USÖAB puan ortalaması daha yüksektir. Birinci sınıf öğrencilerinin HMYTÖ genel puan ortalaması diğer sınıf öğrencilerine göre daha yüksek olarak belirlenmiştir. Aile gelir düzeyini düşük olarak değerlendiren öğrencilerin orta ve yüksek olarak değerlendiren öğrencilere göre HESÖ genel puan ortalaması, ASÖAB ve USÖAB puan ortalaması daha yüksek belirlenmiştir. Hemşirelik bölümünü isteyerek tercih eden öğrencilerin istemeyerek tercih edenlere göre HMTED puan ortalaması daha yüksektir. Annesinin eğitimi ortaokul olan öğrencilerin anne eğitimi lise ve okur-yazar olmayan öğrencilere göre, anne eğitimi ilkokul olan öğrencilerin anne eğitimi lise ve okur-yazar olmayan öğrencilere göre HMTED puan ortalamaları daha yüksektir ($p<0.05$). Sonuç: Çalışma sonuçları kadın öğrencilerin erkek öğrencilerine göre hemşirelik eğitimini daha stresli gördükleri, birinci sınıf öğrencilerin diğer sınıf öğrencilerine göre eğitimlerini daha stresli buldukları ancak birinci sınıf öğrencilerin hemşirelik mesleğine yönelik diğer sınıf öğrencilere göre daha olumlu tutuma sahip oldukları belirlenmiştir.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşirelik öğrencileri, hemşirelik eğitimi, eğitim stresi, tutum

S-101 Mesleki Gelişimimizde Simülasyon Deneyimlerimiz: Nitel Bir Değerlendirme

Sözel Bildiri

Hanife CAN[1], Ahmet AKDOĞAN[1], ALİ KÖMEAĞAÇ[1], Sema KOÇAN[2], Özlem ALBAYRAK[1],

[1]Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu, [2]Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu,

Giriş ve Amaç: Hemşirelik eğitiminde simülasyon kullanımı; deneyime dayalı öğrenme imkanı sunarak, öğrencilerin kendilerine güvenlerinin artmasını ve klinik karar verme becerilerinin geliştirmelerini sağlamaktadır. Simülasyon eğitimi ile öğrenciler; hastanın mevcut durumunu yanlış anlama veya başarısızlık korkusu olmaksızın, güvenli bir ortamda tam bir bakım uygulama yeteneği, teknik beceri, karar verme, değerlendirme, ekip çalışması ve yönetim becerisi kazanmaktadır. Bu çalışma Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü'nde olup, Ameliyathane Hemşireliği kapsamında simülasyon eğitimi almış öğrencilerin simülasyon eğitimine ilişkin algılarını ve deneyimlerini belirlemek amacıyla planlandı. Problem Cümlesi: Araştırmanın problem cümlesini; "Simülasyon eğitimini öğrenciler nasıl algılıyor?" ve "Simülasyon eğitimine ilişkin deneyimler öğrencilere neler kazandırmıştır?" soruları oluşturmaktadır. Yöntem ve Çalışma Grubu: Araştırmanın çalışma grubunu 2018-2019 eğitim ve öğretim yılı güz yarıyılında Ameliyathane Hemşireliği dersini alan, yine aynı eğitim ve öğretim yılında bu ders kapsamında simülasyon eğitimi gören RTEÜ Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik bölümü 3. sınıf öğrencileri oluşturdu. Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden "eylem araştırması" desenine uygun olarak yapıldı. Araştırmada veri toplama aracı olarak "doküman analizi" kullanıldı. Araştırmacılar tarafından yapılandırılmış bir soru formu oluşturuldu ve öğrencilerden bu sorulara yazılı olarak cevap vermeleri istenildi. Verilen cevaplar "betimsel analiz" yöntemi ile analiz edildi. Bulgular ve Yorum: Araştırmanın sonucunda "Simülasyon eğitimine ilişkin algı" ve Simülasyon eğitimi deneyimimizde neler yaşadık?" olmak üzere iki ana tema oluşturuldu. Öğrenciler çoğu simülasyon eğitimini faydalı bulduklarını belirttiler. Öğrencilerin tamamı simülasyonun hemşirelik eğitim müfredatında olması gerektiğini, bu deneyimin uygulamalarda hasta bakımına olumlu yansıdığını ve kendilerini geliştirdiklerini ifade ettiler. Bazı öğrenciler simülasyon eğitiminin özgüvenlerini artırdığını, teorik bilgiye sahip olsalar ve her ne kadar hastanede uygulamaya çıksalar bile hasta bakımında bunun yeterli olmadığını ve simülasyon eğitiminin bilgilerini pekiştirdiğini belirttiler. Sonuç: Profesyonel bir meslek ve uygulamalı bir eğitim müfredatına sahip olan hemşirelikte simülasyon eğitiminin oldukça önemli bir yeri vardır. Öğrencilerin mümkün olduğunca teorik ders ve hastane uygulaması dışında simülasyon eğitimi almaları mesleki gelişimlerine katkı sağlamaktadır.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşirelik, simülasyon eğitimi, nitel araştırma

S-102 Üniversite Öğrencilerinde Akran Eğitiminin Organ Bağışı Tutumuna ve Organ Bağışı Kartı Edinme Üzerine Etkisinin İncelenmesi

Sözel Bildiri

Yaprak Sarıgöl Ordin[1], Özlem Bilik[1], Burcu Akpınar Söylemez[1], Kübra Yasak[1], Zeynep Deveci[1], Eda Ayten Kankaya[1], Buket Çelik[1], Esra Duğral[2], Sibel Yıldırım[1],

[1]Dokuz Eylül Üniversitesi, [2]Buca Seyfi Demirsoy Devlet Hastanesi,

Giriş: Organ kısıtlılığı, organ transplantasyonu için evrensel bir problemdir. Genç nüfus, organ bağışı hakkında toplum görüşünü etkileme açısından önemlidir. Ayrıca, hemşireler ve hemşirelik öğrencileri organ bağışçılarının tanımlanmasında ve ailelerin organ bağışı ile ilgili karar alma süreçlerinde etkili rol oynamakatadırlar. Amaç: Bu araştırma, iki aşamada gerçekleştirilmektedir. Birinci aşmamasının amacı, hemşirelik fakültesinde ki üniversite öğrencilerine organ bağışı konusunda verilecek akran eğitiminin organ bağışı tutumu ve organ bağışı kartı edinme üzerine etkisini incelemektir. İkinci aşamasının amacı, organ bağışı konusunda eğitim almış hemşirelik öğrencileri tarafından Güzel Sanatlar Fakültesi öğrencilerine verilen akran eğitiminin organ bağışı tutumu ve organ bağışı kartı edinme üzerine etkisini incelemektir.. Yöntem: Birinci aşama Hemşirelik Fakültesi öğrencileri ile yürütülmüştür. Veriler, Eylül 2017 ve Aralık 2018 tarihleri arasında toplanmıştır. Yarı deneysel bir çalışma olarak yürütülmüştür. Çalışmaya 150 ikinci sınıf ve 170 üçüncü sınıf öğrencisiş dahil edilmiştir. Örneklem büyüklüğü G Power analizi ile %90 güç esas alınarak hesaplanmıştır. Araştırmada, akran eğitimi verecek olan hemşirelik öğrencileri, gönüllü öğrenciler arasından seçilmiş ve dört ay boyunca organ bağışı konusunda eğitim almıştır. Öğrenciler, aldıkları eğitimler sonrasında, düzenledikleri eğitimler ve aktivitelerle örneklem grubuna akran eğitimi vermişlerdir. Veriler Organ Bağışı Tutum Ölçeği ve Organ Bağışı Anketi kullanılarak iki aşamada toplanmıştır. Veriler analiz edilirken, tanımlayıcı istatistikler, bağımlı gruplarda t testi ve McNemar testi kullanılmıştır. İkinci aşama, Güzel Sanatlar Fakültesi öğrencileri ile sürdürülmektedir ve Haziran 2019'da tamamlanacaktır. Bulgular: Birinci aşamada, araştırmaya dahil edilen öğrencilerin yaş ortalaması 21,42 ±1.65 dir. Öğrencilerin akran eğitimi sonrası organ bağışı ile ilgili olumlu tutumlarında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur ($p < 0.001$). Ayrıca, ikinci sınıf öğrencilerin organ bağışı ile ilgili olumsuz tutumlarında akran eğitimi sonrası istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur ($p < 0.05$). Akran eğitimi sonrasında organ bağışı kartı edinen öğrenci sayısındaki farklılık oldukça anlamlıydı ($p < 0.001$). Hemşirelik öğrenciler, iki konser, iki panel, bir televizyon kanalında ropörtaj, radio kanalında ropörtaj, ünlülerle söyleşi ve stand çalışmaları yürütmüşlerdir. Bu etkinliklerde 232 kişi organ bağışı kartı edinmiştir. Sonuç: Çalışma sonuçları, akran eğitiminin hemşirelik öğrencilerinin organ bağışına yönelik tuutmlarını olumlu yönde değiştirdiğini, organ bağışı kartı almaları için teşvik ettiğini ve organ bağışı hakkında bilgilerini arttırdığını göstermektedir. Araştırmanın ikinci aşaması Güzel Sanatlar Fakültesi öğrencileri ile devam etmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: Akran Eğitimi, Organ Bağışı, Hemşirelik Öğrencileri

S-103 Kırsal Kesimde Yaşayan 15-49 Yaş Arası Kadınların Akraba Evliliği Sıklığı ve Akraba Evliliği Hakkındaki Görüşleri

Sözel Bildiri

Orhan Köle[1], Defne Varol[1], Dilek Bakırlı[1], Şevki Vermez[1], Oğuzhan Öztürk[1], Cahide Çevik[1], Yeliz Ciğerci[1],

[1]Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi,

Giriş:Aynı atadan gelen kan hısımı bireyler arasında yapılan evlilikler akraba evliliği olarak tanımlanmaktadır. Ülkemizde bu tür evlilikler özellikle düşük sosyokültürel duruma sahip toplumlarda oldukça sıktır. Bu toplumlardaki kadınların akraba evliliği ile ilgili görüşleri akraba evliliği sıklığı ile ilişkili olması nedeniyle oldukça önemlidir. Amaç: Bu çalışmada kırsal kesimde yaşayan 15-49 yaş arası kadınların akraba evliliği sıklığının, akraba evliliği hakkındaki görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Yöntem: Çalışlar köyünde aile hekimliği kayıtlarına göre 15-49 yaş arası 400 kadının ikamet ettiği tespit edilmiştir. Araştırmada örneklem hesabına gidilmeyip, çalışmaya katılmayı kabul eden 94 kadın çalışma kapsamına alınmıştır. Çalışma kapsamına alınan kadınlara araştırmacılar tarafından hazırlanan demografik özellikleri, akraba evliliği durumları ve akraba evliliği görüşlerini yansıtan, 25 soru içeren anket formu uygulanmıştır. Sonuçlar SPSS 20,0 programı ile değerlendirilmiştir. Verilerin analizinde katılımcı görüşleri frekans ve yüzde dağılımları ile hesaplanmıştır. Bulgular: Çalışmaya katılan kadınların yaş ortalaması 33,7'dir. Kadınların %96,8'i evli, %3,2'si bekardır. Kadınların eğitim durumlarına bakıldığında %48,9'u ilkokul mezunu %26,6'sı ortaokul mezunu %4,3'ü lise mezunu %20,2'sinin ise okur yazar olmadığı görülmüştür. Kadınların %33'ü akraba evliliği yapmış, %67'si ise yapmamıştır. Akraba evliliği yapan kadınların %82,8'i birinci dereceden, %17,2'si ikinci dereceden akrabası ile evlilik yapmıştır. Akraba evliliği yapan kadınların %27,6'sı pişman olduğunu, %72,4'ü pişman olmadığını ifade etmiştir. Kadınların akraba evliliği yapmasındaki sebepler sorulduğunda kadınların %51,7'si ailem isteği için, %41,4'ü sevdiğim için ve %6,9'u ise bilinçsizlik şeklinde cevap vermiştir. Çocuklarınızın akraba evliliği yapmasını onaylıyor musunuz sorusuna ise kadınların %8,7'si evet, %83,7'si hayır cevabını verirken %7,6'sı ise kararsız olduğunu belirtmiştir. Kadınların %55,3'ü akraba evliliği risklerini bildiğini %33'ü bilmediğini ifade ederken, %11,7'si cevap vermek istememiştir. Kadınların %13,8'i akraba evliliği konusunda daha önce bilgi aldığı, %81,9'unun ise bilgi almadığı görülmüştür. Eğer doğuracağınız çocuklarınız açısından akraba evliliğinin bir risk olduğunu bilseydiniz yine de akraba evliliği yapar mıydınız sorusuna %17,2'si evet, %72,4'ü hayır %10,3'ü kararsızım şeklinde cevap vermiştir. Sonuç: Sonuç olarak; Çalışmaya katılan kadınların akraba evliliği yapmaktan dolayı pişman olmadığı, akraba evliliği yapma sebeplerinin başında aile baskısının geldiği, çocuklarının akraba evliliği yapmasını istemedikleri, kadınların birçoğunun akraba evliliğinin risklerini bilmediği ve akraba evliliği ile ilgili bilgi almadıkları söylenebilir. Akraba evliliği sıklığının azlatılması için özellikle halk sağlığı alanında çalışan hemşireler sürekli eğitimler ile farkındalık yaratmalı ve toplumun bu konudaki bilgilerini arttırmalıdır.

ANAHTAR KELİMELER: Akraba evliliği, kadın, görüş

S-104 Hemşirelik Öğrencilerinin Mesleki Bilinç ve Örgütlenme Durumlarının Belirlenmesi

Sözel Bildiri

Ayşegül Sarıoğlu Kemer[1], Beyzanur Topallı[1],

[1]Atatürk Üniversitesi,

GİRİŞ: Yüksek mesleki bilinç ve etkin mesleki örgütlenme hemşireliğin sağlık ekibi içerisindeki yerini güçlendirmektedir. Mesleğin temellerinin öğrencilik yıllarında oluştuğu düşünüldüğünde hemşirelik öğrencilerinin mesleki bilinç ve örgütlenme durumlarının belirlenmesi önemli ve gereklidir. AMAÇ: Araştırma, hemşirelik öğrencilerinin mesleki bilinç ve örgütlenme durumlarını belirlemek amacıyla tanımlayıcı tasarımda planlanmıştır GEREÇ VE YÖNTEM: Araştırmanın evrenini Atatürk Üniversitesi Hemşirelik Fakültesinde öğrenim gören 1187 öğrenci oluştururken, örneklemini araştırmaya katılmayı kabul eden ve kullanılabilir veri elde edilen 459 öğrenci oluşturmuştur. Verilerin toplanmasında araştırmacılar tarafından literatür desteği ile hazırlanmış 20 sorudan oluşan bir anket formu kullanılmıştır. Araştırma için etik kurul onayı ve ilgili kurumdan resmi izin alınmıştır. Soru formu bir sanal anket oluşturma programı yardımıyla hazırlanmıştır. Daha sonra öğrencilerin üye olduğu sanal ortamda oluşturulan gruplarda link halinde paylaşılmıştır. Toplanan veriler bilgisayar ortamında istatistik paket programlarının yardımıyla değerlendirilmiştir. BULGULAR: Araştırmaya katılan hemşirelik öğrencilerinin yaş ortalamasının 20.62±1.57 olduğu, %27.7'sinin 2. sınıfta öğrenim gördüğü, %64,7'sinin kız olduğu bulunmuştur. Öğrencilerin mesleki bilinç kapsamındaki durumları değerlendirildiğinde %81'inin hemşirelik mesleğini sevdiği, % 89.3'nün mesleğine yönelik etik ilkeleri önemsediği, %80.8'inin mesleki gelişmeleri takip ettiği, % 47.9'nun mesleki bilinç ve çaba gerektiren bilimsel ve eğitimsel etkinliklere katıldığı bulunmuştur. Öğrencilerin örgütlenmeyle ilgili bulgularına bakıldığında %91.3'ü mesleki bilinç ve örgütlenmenin birbiriyle ilişkili olduğunu, %90.2'si örgütlenme sayesinde hemşirelik mesleği sorunlarının çözüleceğini, %93'ü ise örgütlenmenin profesyonelliği etkilediğini belirtmiştir. Öğrencilerden %83.2'si öğrencilik yıllarında örgütlenme faaliyetlerinde bulunmanın önemli olduğunu düşünmektedir. Ayrıca öğrencilerden %74.3'ü Öğrenci Hemşireler Derneği(ÖHDER) hakkında bilgisinin olduğu belirmiştir fakat %85,8'nin ÖHDER üyeliği bulunmamaktadır. Öğrencilerden %85.6'sı ileride Türk Hemşireler Derneği/ başka mesleki örgütlere üye olmayı düşünmekte, %96,7'si ise hemşirelikte örgütlenmenin sağlık bakım sistemini geliştireceğini belirtmiştir. SONUÇ: Hemşirelik öğrencileri genel olarak mesleki bilinç ve örgütlenmenin birbiriyle ilişkili olduğunu ve örgütlenmenin mesleki profesyonelliği etkilediğini düşünmektedir. Öğrencilik yıllarında örgütlenme faaliyetlerinde bulunma hemşirelik öğrencileri tarafından önemsenmektedir. Öğrenciler arasında ÖHDER üyeliğinin oranı düşük olsa da hemşirelik öğrencilerinin çoğunluğu ileride mesleki örgütlere üye olmayı planlamaktadır. ANAHTAR KELİMELER: Mesleki bilinç, Öğrenci hemşire, Örgütlenme, Profesyonellik

ANAHTAR KELİMELER: Mesleki bilinç, Öğrenci hemşire, Örgütlenme, Profesyonellik

S-105 HEMŞİRELİK LİSANS ÖĞRENCİLERİNİN KLİNİK UYGULAMA ORTAMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Sözel Bildiri

Yasin ALDEMİR[1], İrem ORHAN[1], Beyzanur KARAMAN[1], Macide AYHAN[1], Hande CENGIZ[1], Dilek AYGİN[1],

[1]SAKARYA ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ,

Amaç: Çalışma ortamlarının ergonomik tasarımı ve düzenlenmesi, çalışma şartlarının uygun düzenlenmesi iş memnuniyeti ve verimliliği üzerinde etkilidir. Bu bilginin ışığında çalışma, klinik uygulamaya çıkan hemşirelik öğrencilerinin çalışma ortam ve koşullarına ilişkin görüşlerinin belirlenmesi amacıyla yapıldı. Gereç Yöntem: Çalışma Mayıs- Haziran 2016 tarihleri arasında katılmaya istekli 86 öğrenci ile yapıldı. Veriler Hemşirelik İş İndeksi-Hemşirelik Çalışma Ortamını Değerlendirme Ölçeği ile toplandı. Bilgisayar ortamında yüzdelik, aritmetik ortalama ve non-parametrik testler kullanılarak veriler analiz edildi. Bulgular: Çalışmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 20.15±1.475 (min-max:18-24) olup, öğrencilerin %32.6'sı 1. sınıf ve %77.9'u da haftada bir gün staja çıkmaktaydı. Öğrencilerin %59.3'ü uygulama merkezinin fiziki koşullarından, %61.6'sı uygulama merkezinin rutin uygulamalarından genel olarak memnun olduklarını ifade etti. Öğrencilerin %48.8' i ise bugüne dek çalıştığınız yönetici hemşireniz/servis sorumlu hemşiresinden mesleki eğitiminize katkı bakımından destek aldığını fakat yeterli olmadığını belirtti. Öğrencilerin sadece %32.6'sı klinikte mesleki yeterliliğine yönelik kendisini yeterince geliştirdiğini ifade etti. Öğrencilerin ölçekten aldıkları toplam puan ortalaması 2.66±0,329'du. Ölçeğin alt boyut puan ortalamaları ise; "Hemşirelerin yönetime katılması ve temsil gücü" 2.68±0,388, "Kaliteli bakım için gerekli hemşirelik kaynakları" 2.79±0,375, "Yönetici hemşirelerin tutumu ve liderlik özellikleri" 2.55±0,439, "İnsan gücü ve diğer kaynakların yeterliliği" 2.45±0,454, "Hekim-hemşire-meslektaş iletişimi" 2.82±0,433 idi. Toplam ölçek puanı ve alt boyutlar ile öğrencilerin yaş, cinsiyet, sınıf, fiziki koşullardan memnuniyetle ile ilgili aralarında anlamlı fark bulunmadı ($p>0,05$). Öğrencilerin kliniklerin rutin eğitim uygulamalarından memnun olanlarının, klinik/yönetici hemşirelerden yeterli düzeyde eğitim aldıklarını ifade edenlerin ve klinikte mesleki yeterliliğe yönelik kendini geliştirdiğini düşünenlerin toplam ölçek puanı ve alt boyut puanlarının anlamlı derecede yüksek olduğu görüldü ($p<0,05$). Sonuç: Klinik uygulamaya çıkan hemşirelik öğrencilerinin iş ortamına yönelik tutumlarının orta düzeyde olduğu belirlendi. Öğrencilerin bu tutumlarını daha da artırabilmek için çalıştıkları ortam koşullarının fiziki anlamda daha iyi düzeye getirilmesi ve uygulama ortamlarında hemşirelerin de eğitimlerine destek vermeleri konusunda farkındalığın arttırılması gerekmektedir

ANAHTAR KELİMELER: hemşire, öğrenci, iş ortamı, uygulama, tutum

S-106 HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNDE POZİTİF VE NEGATİF DUYGUSALLIĞIN TÜKENMİŞLİK DÜZEYLERİNE ETKİSİ

Sözel Bildiri

Nurşen KULAKAÇ[1], Derya TEMİZ[1], Vildan KARACA[1], Özlem TERZİ[1],

[1]GÜMÜŞHANE ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ,

Amaç: Bu çalışmanın amacı, hemşirelik bölümünde öğrenim gören öğrencilerin pozitif- negatif duygulanım durumlarının tükenmişliğe etkisini belirlemektir. Yöntem: Tanımlayıcı ve kesitsel türdeki araştırmanın evrenini 1-30 Ocak 2019 tarihleri arasında bir üniversitenin sağlık bilimleri fakültesi hemşirelik bölümünde öğrenim gören 302 öğrenci oluşturdu. Veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen kişisel bilgi formu, Pozitif ve Negatif Duygu Ölçeği (PANAS) ve Maslach Tükenmişlik Envanteri- Öğrenci Formu (MTE-ÖF) kullanıldı. Verilerin analizinde sayı ve yüzdelik hesapları, aritmetik ortalama, bağımsız gruplar için t testi, tek yönlü varyans analizi ve korelasyon analizi kullanıldı. Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerin %77.2'sinin kadın ve %28.8'inin üçüncü sınıfta öğretim gördükleri belirlendi. Araştırma sonuçlarına göre öğrencilerin; cinsiyet, sınıf düzeyi ve bölümü isteyerek seçme durumu değişkenleri ile tükenmişlik puanları arasında anlamlı farklılık bulundu ($p<0.05$). Erkek öğrencilerin ve bir hobi ile uğraşanların pozitif duygulanım puanları anlamlı olarak yüksek bulundu($p<0.05$). Pozitif duygulanım ile yetkinlik alt boyutu arasında pozitif yönlü anlamlı bir ilişkisi olduğu tespit edildi ($p<0.05$). Sonuç: Çalışmanın sonucunda, pozitif duygusallık düzeyleri yüksek olan öğrencilerin daha az tükenmişlik yaşadıkları görüldü. Bu sonuçlar doğrultusunda tükenmişliğin önlenmesi amacıyla tükenmişliğe neden olan faktörlerin belirlenmesi ve negatif duygulanıma sahip öğrencilere akademik ve psikolojik destek sağlanması önerilebilir.

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRELİK ÖĞRENCİSİ,TÜKENMİŞLİK,POZİTİF-NEGATİF DUYGULANIM

S-107 HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN AMELİYAT SONRASI HASTA İZLEMİNİN BİLİNÇLİ FARKINDALIK DÜZEYİ İLE İLİŞKİSİ

Sözel Bildiri

Nurşen KULAKAC[1], Betül MUMCU[1], Yıldız SAVUCİ[1], Duygu BABUÇ [1],

[1]Gümüşhane Üniversite Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü ,

Amaç: Bu çalışmanın amacı, hemşirelik bölümü öğrencilerinin ameliyat sonrası dönemdeki hasta izleminde bilinçli farkındalık düzeyinin etkisini belirlemektir. Yöntem: Tanımlayıcı türdeki araştırmanın evrenini 15-30 Ocak 2019 tarihleri arasında bir üniversitenin sağlık bilimleri fakültesinde öğrenim gören hemşirelik bölümü öğrencileri oluşturdu. Örnekleme yöntemine gidilmeden cerrahi hastalıkları hemşireliği dersini almış olan 162 öğrenciden veri toplandı. Veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen kişisel bilgi formu ve Bilinçli Farkındalık Ölçeği kullanıldı. Verilerin analizinde sayı ve yüzdelik hesapları, t test ve korelasyon analizi kullanıldı. Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerin %75,9'u kadın, %51,9'u üçüncü sınıf öğrencisidir. Bilinçli Farkındalık Ölçek Puan ortalaması 58,46±12,02 olarak belirlendi. Öğrencilerin ameliyat sonrası hasta bakımı bilgi düzeyi ile bilinçli farkındalık düzeyi arasında pozitif yönlü anlamlı bir ilişki vardır ($p<0.05$). Dördüncü sınıf öğrencilerinin bilinçli farkındalık toplam puan ortalamaları ve ameliyat sonrası hasta bakımı bilgi düzeylerinin anlamlı olarak düşük olduğu bulundu ($p<0.05$). Öğrencilerin ameliyat sonrası dönemde, 'ameliyattan gelen hastanın kliniğe kabul edilmesi', 'derin solunum ve öksürme egzersiz eğitimi', 'yaşam bulguları takibi', 'ağrı değerlendirilmesi', 'tedavi ve bakım uygulamalarını kaydı' ve 'komplikasyon takibi' bilgi düzeyleri ile bilinçli farkındalık ölçek toplam puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık saptandı ($p<0.05$). Sonuç: Araştırma sonuçlarına göre; öğrencilerin ameliyat sonrası hasta bakım bilgi düzeyi arttıkça bilinçli farkındalıklarının da arttığı belirlendi. Ayrıca öğrencilerin sınıf seviyesi ilerledikçe ameliyat sonrası hasta bakımı bilgi düzeylerinin ve bilinçli farkındalıklarının azaldığı görüldü. Bu sonuçlar doğrultusunda bilinçli farkındalığı arttırmak için hemşirelik eğitiminde ameliyat sonrası bakımın öğretimine daha fazla yer verilmesi ve uygun tekrarlarının yapılması önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşirelik Öğrencisi, Ameliyat Sonrası Bakım, Bilinçli Farkındalık

S-108 Hemşirelik Son Sınıf Öğrencilerinin Etik Karar Verebilme Düzeyinin Belirlenmesi

Sözel Bildiri

İLKNUR UÇAR[1], SENA SOYLU[1], ŞEYMA KEL[1], BİRGÜL CERİT[2],

[1]BOLU ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ, [2]BOLU ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ HEMŞİRELİK ESASLARI AD,

Bu çalışma Hemşirelik bölümü son sınıfta öğrenim gören öğrencilerin etik karar verebilme düzeyini belirlemek amacıyla yapılmıştır. Tanımlayıcı tipte yapılan bu çalışma, bir üniversitenin hemşirelik bölümünde eğitim gören son sınıf öğrencileri ile yapılmıştır. Araştırmada evrene ulaşabilme imkânı bulunduğundan örneklem seçimine gidilmemiş ve çalışma evren üzerinden gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın verileri, çalışmaya katılmaya gönüllü olan, dağıtılan anketlerin tam olarak geri döndüğü toplam 130 öğrenciden elde edilmiştir. Verilerin toplanmasında Kişisel Bilgi Formu ve Hemşirelik Etik İkilem Testi kullanılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde sayı, yüzde, ortalama, standart sapma ve t testi kullanılmıştır. Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 21.90±1.15, %76.9'u kadın, %23.1'i erkek olarak belirlenmiştir. Öğrencilerin %38.5'inin etik dersi aldığı, %10.8'inin hemşire olarak çalıştığı ancak hiç etik karar vermek durumunda kalmadığı saptanmıştır. Araştırmada öğrencilerin ilkesel düşünme (İD) puan ortalaması 49.91±6.75, pratik düşünme (PD) puan ortalaması 17.42±3.99 ve aşinalık puan ortalaması ise 18.56±2.11 olarak belirlenmiştir. Öğrencilerin etik eğitimi alıp almama durumlarına göre etik karar verme düzeyleri arasında fark olup olmadığını belirlemek için yapılan t testi sonuçlarına göre, eğitim alan ve almayan öğrencilerin İD puan ($t= .736$, $p>.05$) ve PD ($t= -.440$, $p>.05$) puan ortalamaları arasında anlamlı bir fark olmadığı ortaya çıkmıştır. Araştırma sonucunda öğrencilerin etik karar verirken etik ilkeleri ortalamanın üzerinde, çevresel faktörleri ise orta düzeyde dikkate aldıkları ve benzer ikilemelere aşina olmadıkları belirlenmiştir. Öğrencilerin etik eğitimi alma durumlarına göre etik karar verebilme düzeyleri arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır. Ancak gelecekte öğrencilerin birer meslek üyesi olarak etik sorunlarla karşı karşıya kalabileceği ve karar verme süreçlerinin içinde yer alacağı düşünüldüğünde, bu süreçleri etkin yönetebilmeleri için etik karar verebilme becerisine sahip olmaları ve bu becerinin geliştirilmesine yönelik nitelikli eğitim programlarının düzenlenmesi ve mevcut programların gözden geçirilmesi önemlidir.

ANAHTAR KELİMELER: Etik Karar Verebilme, Hemşirelik, Öğrenci

S-109 SAĞLIK ÇALIŞANLARINDA DELİCİ-KESİCİ ALET YARALANMALARI: SİSTEMATİK LİTERATÜR İNCELEMESİ

Sözel Bildiri

SEDEF YILDIRIM[1], GÖKÇE TOSUN[1], AYLİN PALLOŞ[2],

[1]* BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ ÖĞRENCİSİ, [2]** BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ ÖĞRETİM ELEMANI,

AMAÇ: Literatürde sağlık çalışanlarının delici-kesici alet yaralanması gibi mesleki kazalar sonucu Hepatit B, Hepatit C, HİV gibi kan yoluyla bulaşan 20'den fazla patojene maruz kaldığı belirtilmektedir. Bu çalışma, sağlık çalışanlarında delici-kesici alet yaralanmaları ve sonuçlarına ilişkin mevcut literatürlerin sistematik incelenmesi amacıyla planlandı. YÖNTEM: Tanımlayıcı türde planlanan bu çalışmada "Google Scholar" arama motoru ve "Ulusal Tez Merkezi" üzerinden "delici-kesici alet yaralanmaları", "iğne batma yaralanmaları", "sağlık çalışanları" anahtar kelimeleri kullanılarak tarama yapıldı. Ocak 2013-Aralık 2018 tarihleri arasında yayınlanmış, yayın dili Türkçe olan ve tam metnine ulaşılabilen çalışmalar dahil edildi. Çalışmalardan araştırma kriterlerini uyan toplam 28 çalışma (23 araştırma makalesi ve 5 tez çalışması) incelemenin örneklemini oluşturdu. Çalışmalar delici kesici alet yaralanması sıklığı, etkilenen gruplar, yaralanmaya neden olan araç-gereçler, yaralanma nedeni, alınan önlemler, kan yolu ile gelişen enfeksiyon varlığı açısından incelendi. BULGULAR: İncelenen çalışmalarda, delici-kesici alet yaralanması sıklığının fazla olduğu, yaralanmaların sıklıkla dahili ve cerrahi kliniklerde meydana geldiği belirlendi. Sağlık çalışanları içinde hemşirelerin, temizlik personellerinin ve öğrencilerin perkütan yaralanmalar yönünden en riskli grubu oluşturduğu, yaralanmanın sıklıkla enjektör iğnesi ile meydana geldiği, yaralanmaların invazif işlemler sırasında, iğne ucunu kapatmaya çalışırken ve atıkların toplanması sırasında meydana geldiği saptandı. Delici-kesici alet yaralanmalarından korunmak için sıklıkla tercih edilen yöntemin eldiven kullanımı olduğu görüldü. Yaralanma sonrası etkilenen bölgeyi su ve sabunla, dezenfektan ile yıkama ve bölgeyi kanatmanın en fazla uygulanan girişimler olduğu belirlendi. Yaralanma sonrası raporlanma oranlarının düşük olduğu tespit edildi. Bazı çalışmalarda yaralanma sonrası HBV ve HCV enfeksiyonu gelişen sağlık çalışanlarının olduğu saptandı. SONUÇ: Bu çalışma sağlık çalışanlarında delici kesici alet yaralanmalarının üzerinde durulması gereken bir konu olduğunu ortaya koymaktadır. Bu bulguların dikkate alınması, delici-kesici alet yaralanmalarına yönelik sürekli eğitimlerin planlanması ve yaralanmaların raporlanmama nedenlerine yönelik çalışmaların yapılması önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: delici-kesici alet yaralanmaları, iğne batma yaralanmaları, sağlık çalışanları

S-110 Hemşirelik Öğrencilerinin Bütüncül Tamamlayıcı ve Alternatif Tıbbi Yöntem Kullanımına Yönelik Tutumları

Sözel Bildiri

Mihriban BOZDOĞAN[1], Güler DURU AŞİRET[2],
[1]AKSARAY Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, [2]Aksaray Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü,

Giriş: Günümüzde bireyler herhangi bir sağlık sorunu ile karşılaştıklarında sorunun çözümünde modern tıbbın yanı sıra geleneksel yöntemleri de denemektedir. Modern tıp dışındaki tedavi yaklaşımları olarak bilinen tamamlayıcı ve alternatif tıp (TAT), bir toplum ya da kültüre sunulan mevcut sağlık sisteminin dışında yer alan tüm sağlık uygulamalarını, yöntemlerini ve bununla birlikte değer ve inançları içine alan çok kapsamlı alandır. Bu çalışma hemşirelik öğrencilerinin TAT kullanımına ilişkin tutumlarını belirlemek amacıyla yapılmıştır. Yöntem: Tanımlayıcı nitelikteki bu araştırma 15.11.2018-30.12.2018 tarihleri arasında Aksaray Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik bölümünde öğrenimine devam eden 231 öğrenci ile yürütülmüştür. Araştırmanın verileri, literatür taranarak oluşturulan tanıtıcı bilgi formu ve Bütüncül Tamamlayıcı ve Alternatif Tıbba Karşı Tutum Ölçeği (BTATÖ) kullanılarak toplanmıştır. Öğrencilere veri toplama formu verilmeden önce araştırmanın amacı hakkında bilgi verilip sözel olarak bilgilendirilmiş olurları alınmış ve araştırmaya katılmayı kabul eden öğrencilere bu form uygulanmıştır. Araştırmanın yapılabilmesi için ilgili birimden yazılı izin alınmıştır. Araştırmanın verileri SPSS istatistik programı kullanılarak değerlendirilmiştir. Araştırmaya katılan öğrencilerin tanımlayıcı özellikleri sayı, yüzde, ortalama ve standart sapma kullanılarak özetlenmiştir. Bulgular: Çalışma kapsamındaki öğrencilerin yaş ortalamasının 20.40±2.48 olduğu ve %67.5'inin (156) kız olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin %72.3'ünün şehir merkezinde büyüdüğü ve %32'sinin 2. sınıf öğrencisi olduğu saptanmıştır. Öğrencilerin büyük bir kısmı (%80.1) en az bir tane TAT yöntemi kullandığını ifade etmiştir. Öğrencilerin kullandığı TAT yöntemleri arasında bitki çayları (n=123), dua etme (n=122), masaj (n=116), sıcak uygulama (n=100), müzik (n=91), soğuk uygulama (n=72), vitamin desteği (n=58), diyet (n=32), balık yağı (n=28), akupuntur (n=11), meditasyon (n=11), yoga (n=11), aromaterapi (n=3), renklerle tedavi (n=4), reiki (n=2) ve hipnoterapi (n=1) yer almaktadır. Öğrencilerin TAT yöntemlerinin kullanma nedenleri arasında ise ağrı kesici (n=94), stres yönetimi (n=36), dismenore (n=31), gribi önleme (n=18), zayıflama (n=10), uyumaya yardımcı (n=8), konstipasyonu önleme (n=2), unutkanlığı (n=1) ve yorgunluğu azaltma (n=1) yer almaktadır. Öğrencilerin %76.2'si TAT kullanımından yarar gördüğünü ve %0.9'u da zarar gördüğünü belirtmiştir. Yaşanan sorunlar arasında alerji ve uyuyamama yer almaktadır. Sadece bir öğrenci TAT kullanımına ilişkin bilgi aldığının ifade etmiştir. Hemşirelik öğrencilerinin Bütüncül Tamamlayıcı ve Alternatif Tıbba Karşı Tutum Ölçeği puan ortalamasının 19.72±5.95 olduğu saptanmıştır. Sonuç: Çalışmada kullanılan ölçeğin puanı düştükçe tamamlayıcı ve alternatif tıbba karşı pozitif tutumu artmaktadır. Bu çalışmada öğrencilerinin bütüncül tamamlayıcı ve

ANAHTAR KELİMELER: Bütüncül tıp, alternatif tıbbi yöntem, hemşirelik, öğrenci hemşire

S-111 HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN CİLT KANSERİ RİSK FAKTÖRLERİ VE GÜNEŞTEN KORUNMAYA İLİŞKİN DAVRANIŞLARI

Sözel Bildiri

Seda Kurt[1], Zeynep Özyapıcı[2], Edanur Polat[2],

[1]Trakya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Danışman Öğretim Üyesi, [2]Trakya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Öğrenci Hemşire,

Giriş: Diğer kanser türlerin de olduğu gibi deri kanserinin görülme oranı da Türkiye'de ve dünyada her geçen gün artmaktadır. Toplumda cilt kanseri insidansını azaltabilmek ve koruyuculuğu yaygınlaştırabilmek için bireylerin farkındalığının arttırılması önemlidir. Bu nedenle cilt kanserine yönelik yapılan koruyucu uygulamaların ve risk faktörlerinin belirlenmesi gereklidir. Amaç: Bu çalışma Sağlık Bilimleri Fakültesi'nde öğrenim gören Hemşirelik Bölümü öğrencilerin cilt kanseri risk faktörleri ve güneşten korunmaya ilişkin davranışlarının belirlenmesi amacıyla planlanmıştır. Yöntem: Tanımlayıcı özellikteki çalışma 2018-2019 öğretim yılında Trakya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümüne devam eden, araştırmaya gönüllü olarak katılan öğrenciler ile gerçekleştirilmiştir (n=461). Araştırma verileri araştırmacılar tarafından literatür doğrultusunda hazırlanan öğrencilerin kişisel özellikleri, cilt kanseri risk faktörleri ve güneşten korunmaya yönelik sorulardan oluşan anket formu ile elde edilmiştir. Çalışma verileri etik kurul izni alındıktan sonra 11-22 Şubat 2019 tarihleri arasında toplanmıştır. Veriler SPSS 22.0 paket programı ile yüzdelik, ortalama, ki kare testi kullanılarak değerlendirilmiştir. Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 20.27±1.63 idi ve %81.6'sını kız öğrenciler oluşturmuştu. Öğrencilerin %38.8'i açık tenli, %16.3'ü renkli gözlü ve %88.1'inde ben(melanositik nevüs), %26.5'inde güneş lekesi bulunmakta idi. Araştırmaya katılan öğrencilerin % 34.5'inin ailesinde kanser öyküsü ve %3.7'sinin ailesinde cilt kanseri vardı. Öğrencilerin %65.9'u 10-16 saatleri arasında dışarıya çıkmaya dikkat etmediklerini, %47.3'ü koruyucu güneş gözlüğü, %86.8'i koruyucu şapka takmadıklarını, %44.3'ü koruyucu krem sürmediklerini, %48.8'inin10-16 saatleri arasında güneşlendiğini ifade etti. Açık tenli öğrencilerin 10-16 saatleri arasında daha fazla güneşlendikleri, daha fazla denize girdikleri istatistiksel olarak anlamlı bulundu ($p<0.05$). Sonuç/Öneriler: Sonuç olarak; öğrencilerin belirli cilt kanseri risk faktörlerine (açık tenli olma, renkli gözlü olma, ben, güneş lekesi bulunması vb.) sahip olduğu ve cilt kanserinden korunma önlemlerinin (koruyucu güneş gözlüğü ve şapka takmama, koruyucu krem sürmeme, 10-16 saatleri arasında güneşlenmeme vb.) yetersiz olduğu belirlendi. Bu nedenle; cilt kanserinden korunma önlemlerine yönelik seminerler ve eğitim programlarının planlanması önerilebilir.

ANAHTAR KELİMELER: Cilt Kanseri, Risk Faktörleri, Öğrenci Hemşire

S-112 Hemşirelik Öğrencilerinin Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşireliği Dersi Klinik Uygulama Deneyimleri : Nitel Bir Çalışma

Sözel Bildiri

Özgür Sema ACI[1], Ebru ÇOBAN[1], Nur Sena KAYACAN[1], Muhammed Sait DEMİR[1], Fatma Yasemin KUTLU[1],

[1]İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi,

Giriş Klinik uygulama, hemşirelik dersleri müfredatının dinamik ve güçlü bir bileşeni olup, hemşirelik öğrencilerinin bilişsel, psikomotor ve duygusal becerilerini birbirleriyle ilişkilendirme şansı sunmaktadır. Klinik uygulama aynı zamanda öğrencilerin kazanmış oldukları bilgi, beceri ve tutumları farklı klinik koşullara yetkinlik geliştirmelerine yardımcı olmaktadır. Ruh sağlığı ve psikiyatri hemşireliği, psikososyal ve nörobiyolojik kuramların kullanımı ile hizmet veren bir alandır. Bu alandaki hemşirelik süreci uygulamaları, hastaların bilişsel, duygusal ve davranışsal sorunlarından dolayı farklılık göstermekte olup klinik öğrenme, hemşirelik öğrencileri için oldukça değerli ve deneyimleri geliştirmek için etkili bir yöntemdir. Bu nedenle hemşirelik öğrencilerinin klinik deneyimlerini etkileyebilecek faktörleri anlamak, klinik zamanı etkili ve verimli bir şekilde kullanmak için gereklidir. Ulusal literatürde öğrenci hemşirelerin psikiyatri klinik uygulama deneyimlerini inceleyen nitel çalışma sayısı kısıtlıdır. Bu çalışma, hemşirelik öğrencilerinin psikiyatri klinik uygulama deneyimlerini incelemek amacıyla nitel araştırma tasarımında gerçekleştirildi. Yöntem Çalışma örneklemi, İstanbul'da bir üniversitenin hemşirelik fakültesinde öğrenim gören ruh sağlığı ve psikiyatri hemşireliği klinik uygulamasını tamamlamış öğrencilerden oluştu. Örneklem, amaçlı örneklem yöntemi ile belirlendi (n=26). Verilerin toplanmasında kişisel bilgi formu ve yarı yapılandırılmış soru formu kullanıldı. Verilerin değerlendirilmesi, tümevarım içerik analizi ile yapıldı. Bulgular Çalışma süreci devam etmektedir. Çalışmanın ilk bulguları 8 öğrenciden elde edilen verileri içermektedir. İlk odak grup görüşmesinde elde edilen veriler doğrultusunda hemşirelik öğrencilerinin klinik uygulama deneyimleri; klinik öncesi deneyim, psikiyatri kliniğinde bulunma, klinik sonrası deneyim olmak üzere üç içerik alanına bölündü. Bu üç içerik alanında kategoriler ve alt kategoriler oluşturuldu. Alt kategorilere göre olumlu-olumsuz olmak üzere ikili temalar oluşturuldu. Sonuç: Bu araştırma, hemşirelik öğrencilerinin ruh sağlığı ve psikiyatri hemşireliği dersi klinik uygulama ile ilgili deneyimlerinin kendi bakış açılarından sunmalarına olanak sağladı. Elde edilen bulgular doğrultusunda, öğrenci, öğretim elemanı/üyesi ve sağlık ekibi arasında iş birliği ile öğrencilerin olumlu klinik uygulama deneyimleyebilecekleri sonucuna ulaşıldı.

ANAHTAR KELİMELER: Ruh sağlığı ve psikiyatri hemşireliği, hemşirelik öğrencisi, niteliksel araştırma.

S-113 TIP FAKÜLTESİ VE HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ İNTÖRN ÖĞRENCİLERİNİN HEKİM HEMŞİRE ÇATIŞMA NEDENLERİNE VE HEMŞİRELİK İMAJINA YÖNELİK DÜŞÜNCE VE TUTUMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Sözel Bildiri

CANSU KOŞAR ŞAHİN[1], SEZGİ ÇINAR PAKYÜZ[1], ÖZDEN DEDELİ ÇAYDAM[1], BİLGESU YURDAKUL[2], ÖZGE ÇİÇEK[2], ENES FURKAN ÇALI[2],

[1]MANİSA CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ, SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ, [2]MANİSA CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ, SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ, HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ,

Giriş: Sağlık hizmeti bir ekip çalışmasıdır. Tedavi ve uygulamalarda bu iki meslek grubu arasındaki çatışmadan kaynaklanan hataları azaltmak ve hasta bakımı kalitesini arttırmak karşılıklı düşünce ve tutumların farkında olunması ve açık bir iletişimin sürdürülmesi ile mümkün olabilecektir. Bu nedenle bu mesleklere yeni adım atacak olan hemşirelik ve tıp intörn öğrencilerinin hemşirelik imajına yönelik tutumlarının ve hekim hemşire çatışma nedenlerine yönelik düşüncelerinin bilinmesi önem taşımaktadır. Amaç: Tıp Fakültesi ve Hemşirelik bölümü intörn öğrencilerinin hekim hemşire çatışma nedenlerine ve hemşirelik imajına yönelik düşünce ve tutumlarının değerlendirilmesidir. Gereç-Yöntem: Araştırma tanımlayıcı kesitsel tiptedir. TC. Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü'nde ve Tıp Fakültesi'nde öğrenim gören ve çalışmaya katılmayı gönüllü olarak kabul eden toplam 92 intörn öğrenci çalışmanın örneklemini oluşturdu. Veriler etik kurul ve kurum izinleri alındıktan sonraki süreçte toplandı. Veri toplama formu olarak tanıtıcı özellikler formu, Hekim –Hemşire Çatışma Nedenleri Ölçeği ve Hemşirelik Mesleğine Yönelik İmaj Ölçeği kullanıldı. Bulgular: Tıp Fakültesi ve Hemşirelik bölümü intörn öğrencilerinin hemşirelik mesleğine yönelik imaj algısının düşük düzeyde olduğu, iki grup arasında hemşirelik mesleğine yönelik imaj ölçeğinin alt boyutlarından mesleki nitelikler, çalışma koşulları, cinsiyet, eğitim ve dış görünüm açısından anlamlı fark olduğu saptandı. Çatışma nedenleri ölçeğinde; iletişim alt boyutunda; hekim-hemşire arasındaki iletişim yetersizliği her iki grup açısından en sık çatışma nedeni olarak gösterildi. Çalışma koşulları alt boyutunda; tıp intörnleri için, hastanede iyi bir iletişim sisteminin olmaması; hemşirelik intörnleri için ise kurumda ekip çalışmasının yetersiz uygulanması en fazla belirtilen çatışma nedenleri idi. Meslek algısı alt boyutunda hekimler için hastanede işlerin çok yoğun olmasının yol açtığı stres en sık çatışma nedeni olarak belirtilirken, hemşireler için hekimlerin tıbbi direktif verme yetkilerine dayanarak amir gibi davranmaları ve tıbbi istemlerin zamanında ve yazılı biçimde iletilmemesi maddeleri en fazla gösterilen çatışma nedenleri oldu. Sonuç ve Öneriler: Hemşirelik mesleğine yönelik imaj algısı her iki meslek grubu açısından düşük düzeydedir. İki grup da ortak şekilde iletişim ve ekip çalışmasındaki yetersizlikleri çatışma nedeni olarak belirtirken, iş stresi ve mesleki algıyla ilgili farklı faktörler de ayrı ayrı sık gösterilen nedenler olmuştur. Bu gruplara müfredatlarda ortak dersler planlanarak ekip çalışmasını ve iletişimi güçlendirmeye yönelik konulara yer verilmesi, karşılıklı düşünce ve tutumları geliştirerek çatışma nedenlerini azaltmada faydalı olabilecektir.

ANAHTAR KELİMELER: Çatışma, hekim, hemşire, imaj, algı

S-114 ÖĞRENCİ HEMŞİRELERİN STRES DÜZEYLERİ VE ETKİLEYEN FAKTÖRLERİN BELİRLENMESİ

Sözel Bildiri

FUNDA ÇOLAK[1], ASENA KURT[1], DİDEM KAYA[1],

[1]NUH NACİ YAZGAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ,

AMAÇ: Bu çalışma öğrenci hemşirelerin stres düzeyleri ve etkileyen faktörleri belirlemek amacı ile yapılmıştır. YÖNTEM: Araştırma Kayseri ilinde yer alan Nuh Naci Yazgan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümünde öğrenim gören 1., 2., 3. ve 4. sınıf hemşirelik öğrencilerine uygulanmıştır. Araştırmanın örneklemini araştırmaya katılmayı kabul eden öğrenciler oluşturmuştur.Araştırmada Öğrenci Tanıtım Formu ve Algılanan Stres Düzeyi Ölçeği kullanılmıştır. BULGULAR: Hemşirelik öğrencilerinin %84.4'ü kadın, %15.6'sı erkektir. Öğrencilerin %19.8'i 1.sınıfta, %23.4'ü 2.sınıfta, %19.3'ü 3.sınıfta, %37.5'i 4.sınıfta okumaktadır. Ailesinin yanında kalan öğrenciler %72.4, yurtta kalan öğrenciler %20.8, akrabalarının yanında kalan %1.6, arkadaşlarıyla kalan öğrenciler %5.2'dir.öğrencilerin %91.1'inin gelir durumu orta düzeydedir. Hemşirelik öğrencilerinin %69.8'i hemşirelik mesleğini isteyerek tercih etmiş, %89.1'i mezun olduktan sonra hemşirelik mesleğini yapmak istemektedir ve öğrencilerin %82.8'i hemşirelik mesleğini sevmektedir. Hemşirelik öğrencilerinin %54.2'si arkadaşlık ilişkilerinden, %33.3'ü okul yaşantısından memnun olduklarını dile getirmişlerdir. Öğrencilerin %83.3'ü akademik başarısını orta olarak değerlendirmektedir.Hemşirelik öğrencilerinin %37'si düşük düzey, %62'si orta düzey, %1'i yüksek düzey stres yaşamaktadır. 4.sınıfta okuyan öğrencilerin %69.4'ü orta düzeyde stres yaşamaktadırlar. Gelir durumunu düşük olarak değerlendiren öğrencilerin %66.7'si orta düzeyde stres, gelir durumunu yüksek olarak değerlendiren öğrencilerin %63.6'sı düşük düzeyde stres yaşamaktadırlar. Hemşirelik mesleğini isteyerek tercih etmeyen öğrencilerin %67.2'si orta düzeyde stres yaşamaktadır. Öğrencilerin aile ilişkisinden ve okul yaşantısından memnun olma durumları, algıladıkları stres düzeylerini etkilemektedir. Aile ilişkisinden memnun olan öğrencilerin stres düzeyleri daha düşük görülmüştür (p=0.001). Okul yaşantısından memnun olmayanların stres düzeyleri daha yüksek çıkmıştır (p=0.000). Akademik başarısını düşük olarak değerlendiren öğrencilerin %75'i orta düzeyde, başarısını yüksek değerlendiren öğrencilerin %60'ı hafif düzeyde stres yaşamaktadırlar. SONUÇ: Aile yaşantısı ve okul yaşantısından memnun olma durumu algıladıkları stres düzeyini etkilemektedir.

ANAHTAR KELİMELER: öğrenci, hemşire, stres

S-115 SİZCE GÜVENİLİR MİYİZ?

Sözel Bildiri

AYŞENUR AYMAK[1], DAMLA ÖZTÜRK[1], ZÜLFÜNAZ ÖZER[1], RUKİYE PINAR BÖLÜKTAŞ[1],

[1]İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi,

Profesyonellik denince, alanında eğitim almış uzman kişilerce yürütülen ve ilgili meslek örgütleriyle desteklenerek sunulan hizmet akla gelir. İnsanlık var olduğu sürece varlığını devam ettirecek olan meslek gruplarından birisi olan hemşirelik, insanların yaşamına, onuruna, bireysellik ve bütünlüğüne, değerlerine ve kararlarına saygı duyarak gerekli ve güvenli bakım vermekle yükümlüdür. Hastaları sağlık hizmetlerinin zarar verici etkilerinden korumak ve hemşireleri hasta güvenliği noktasında bilinçlendirmek profesyonellikte büyük önem arz etmektedir. Amerika Birleşik Devletleri'nde yapılan GALLUP Mesleki Dürüstlük ve Etik Standartlar Araştırması'na göre hemşirelik, en güvenilir ve en dürüst meslekler içinde birinci sıradadır. İngiltere'de 2016'da yapılan araştırmada toplumun en fazla güvendiği meslek olarak hemşirelik seçilmiştir. GALLUP'un 2015 yılında ülkemizde yaptığı "Kime güveniyoruz" araştırmasın da sağlık çalışanları en güvenilen meslekler arasında ikinci sırada yer almıştır. Amaç: Bu araştırma üniversite öğrencilerinin hemşirelik mesleğine olan güvenini belirlemek amacıyla yapılmıştır. Yöntem: Tanımlayıcı tipte olan araştırma bir vakıf üniversitesinde gerçekleştirildi. Veriler araştırmacılar tarafından hazırlanan online anket formu ile Şubat 2019 tarihinde toplandı. Online hazırlanan anket formu üniversitede aktif kayıtlı öğrencilerin e-mail adreslerine gönderildi ve anketlere dönüş yapan 635 kişi araştırmaya dahil edildi. Verilerin değerlendirilmesi frekans analizi ile yapıldı. Bulgular: Araştırma kapsamına alınan öğrencilerinin yaş ortalaması 20.85±2.23 ve % 75'i kadındır. Katılımcıların % 32'si Eğitim Fakültesi, %16.3'ü Mühendislik Fakültesi, %10.8'i İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, %10.2'si İşletme ve Yönetim Bilimleri Fakültesi, %9.7'si Sağlık Bilimleri Fakültesi, %9.6'sı Hukuk Fakültesi, %7.6'sı İslami İlimler Fakültesi, %3.8'i Mimarlık Fakültesi öğrencilerinden oluşmaktadır. Katılımcılardan sadece %3.1'i hemşirelik mesleğini güvenilir bulmuştur. Çalışmaya katılanlar en güvenilir meslek olarak sırasıyla %31.8'si öğretmen, %19.7'si doktor, %13.2'si asker, %9.4'ü mühendis, %9.3'ü polis, %6.5'i hakim/savcı, %3.6'sı mimar, %3.3'ü avukat cevabını vermişlerdir. Sonuç: Toplumun hemşirelik mesleğine olan güveni, hemşirelerin üstün bilgisi, becerisi, dürüstlüğü, zarar vermediği, sır sakladığı, etik ve mesleki ilkelere bağlılığı gibi birçok faktörün bir arada bulunması ile oluşacaktır. Bu kriterler hemşirelik mesleğinde alturizm, eşitlik, insan onuru, adalet ve doğruluk olarak adlandırılan beş temel profesyonel değerlerdir ve bu değerler hemşirelik uygulamaların kaynağını oluşturmaktadır. Profesyonel meslek üyesi mesleğinin statüsünün ve imajının yükselmesine katkı sağlamaktadır. Toplumumuzda hemşirelik mesleğine olan güveni arttırmak için hemşirelerde profesyonel davranışlarının arttırılması gerekmektedir. Bu amaçla hemşirelere hem öğrencilik hem de çalışma hayatlarında profesyonel değerleri daha iyi benimsemeleri için eğitim programları düzenlenmesi önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: Profesyonellik, hemşirelik, güven.

S-116 HEKİM VE HEMŞİRE ARASINDAKİ HABERLEŞMEDE SOSYAL MEDYA KULLANIMI

Sözel Bildiri

Ümmügül ÇINAR[1], Gamze DOĞAN[1], Yeliz CİĞERCİ[1], Meryem YAVUZ Van GİERSBERGEN[2], Pakize ÖZYÜREK[1],

[1]Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü , [2]Ege Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi,

Amaç: Hemşirelerin hekimler ile haberleşmede sosyal medya kullanımı, bu konudaki görüş ve uygulamalarının belirlenmesi amaçlanmaktadır. Yöntem: Tanımlayıcı özellikte tasarlanan bu çalışma, Şubat-Mart 2019 tarihinde Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hastanesi'nde çalışan, araştırmanın yapıldığı tarihlerde izinli ve raporlu olmayan, araştırmaya katılmaya gönüllü 100 hemşire ile yapıldı. Verilerin toplanmasında, "Kişisel Bilgi Formu" ve "Sosyal Medya Kullanımına Yönelik Hemşire Görüş ve Uygulama Anketi" kullanıldı. Verilerin analizinde sayı, yüzde, ortalama, standart sapma kullanıldı. Bir üniversitenin Bilimsel Araştırma ve Yayın Etik Kurulu' ndan onay (2019/12), çalışmanın yapıldığı kurum ve hemşirelerden izin alındı. Bulgular: Hemşirelerin yaş ortalaması 28.3±5.4 yıl ve %78'i kadındır. %52'i lisans mezunu olup %59'u dahili kliniklerde çalışmakta ve %85'i klinik hemşiresi olarak görev yapmaktadır. Hemşirelerin tamamı sosyal medya kullandığını ve yine tamamı sosyal medya kullanımında cep telefonunu tercih ettiklerini belirtmiştir. Katılımcıların tamamı sosyal medyanın klinikte sağlık ekibi üyeleri arasında en çok tercih ettikleri iletişim biçimi olduğunu ve bu amaçla en sık WhatsApp'ı kullandığını belirtmiştir. Hastalara ait en sık paylaşılan bilginin EKG görüntüsü, kanama durumu ve ilaç bilgisi olduğu bulundu. Hemşirelerin sosyal medya kullanımına yönelik görüşleri incelendiğinde; %77'si sağlık bakım hizmetinin işleyiş hızını arttırdığını, %69'u çalıştığı klinikte hekimlerin, hasta yararına olduğu için sosyal medya kullanımını desteklediğini, %67'si hekim ve hemşire iş yükünü azalttığını, %65'i her iki meslek grubunun da işlerini kolaylaştırdığını ve %60'ı hasta bakımı ve sağlık hizmetlerinin sunumunda olumlu etkileri olduğunu belirtmiştir. Hemşirelerin sosyal medya kullanımına yönelik uygulamaları incelendiğinde; %91'i hasta mahremiyetine dikkat ettiği, %90'ı hasta bilgilerini telefonla ya da yüz yüze görüşerek paylaştığı, %74'ü etik olmasa da acil durumlarda sosyal medyadan bilgi paylaşımı yaptığı, %66'sı sağlığın geliştirilmesi ve hizmet kalitesinin arttırılması için iletişim aracı olarak sosyal medyayı kullandığı, %60'ı hekime hastanın durumuyla ilgili fotoğraf gönderme gerekliliği oluştuğunda hasta/ailesinden izin aldığı ve %60'ı hekim tarafından sosyal medya üzerinden verilen doktor istemlerini kabul ettiği belirlendi. Sonuç: Hemşirelerin tamamının cep telefonu ile sosyal medya kullandığı, klinikte sağlık ekibi üyeleri arasında en çok tercih ettikleri iletişim biçimi olduğu ve bu amaçla WhatsApp'ın tercih edildiği ve hastaya ait birçok bilginin bu yolla paylaşıldığı görüldü.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşirelik, hasta, hekim, sosyal medya,

S-117 Üniversite Öğrencilerinin Tamamlayıcı ve Alternatif Tıbba Yönelik Tutumları

Sözel Bildiri

Nafiye Tosun[1], Hakan Mert Parlayan[1], Esra Nur Kocaaslan[1], Melahat Akgün Kostak[1],

[1]Trakya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü,

Amaç: Bu çalışma üniversite öğrencilerinin tamamlayıcı ve alternatif tıbba karşı tutumlarını ve etkileyen faktörleri belirlemek amacıyla yapıldı. Yöntem: Tanımlayıcı ve kesitsel nitelikteki çalışma; Trakya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Beslenme ve Diyetetik Bölümü, Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Bölümlerinde öğrenim gören 513 öğrenci ile yürütüldü. Veriler; "Anket Formu" ve "Bütüncül Tamamlayıcı ve Alternatif Tıbba Karşı Tutum Ölçeği (BTATÖ)" ile toplandı. Ölçek; Tamamlayıcı ve Alternatif Tıp (TAT) ve Bütüncül Sağlık (BS) olmak üzere iki alt boyuttan oluşmaktadır. Verilerin analizi; tanımlayıcı istatistikler, Mann Whitney U testi, Kruskal Wallis testi ve Spearmen Korelasyon testi ile yapıldı. Bulgular: Öğrencilerin yaş ortalaması 19,78±1,62, %83,0'ı kadın, %49,7'si hemşirelik öğrencisi idi. Öğrencilerin %56,7'si tamamlayıcı ve alternatif tıbbı (TAT) hiç kullanmadığını, %64,1'i TAT'ın etkinliğine inandığını, %20,9'u TAT ile ilgili daha önce eğitim aldığını ve %82,1'i TAT'ın müfredat programlarında yer almasını istediği bulundu. Öğrencilerin en fazla kullandıkları TAT yöntemleri masaj (59,3), müzik tedavisi (33,9), fitoterapi (19,5) idi. Öğrencilerin "BTATÖ" toplam puan ortalaması 30,48±4,79, "tamamlayıcı alternatif tıp" alt boyut puan ortalaması 21,39±3,80, "bütüncül sağlık" alt boyut puan ortalaması 9,08±2,71 bulundu. Öğrencilerin okudukları bölüm, cinsiyet, TAT'ın etkinliğine inanma durumları, daha önce TAT ile ilgili eğitim alma durumları, TAT'ın müfredatta yer almasını isteme durumları ile "BTATÖ" puan ortalamaları arasında istatiksel anlamlı fark vardı ($p<0,05$). Öğrencilerin sınıfları ile "BTATÖ" puanları arasında negatif yönde korelasyon bulundu ($p<0,05$). Sonuç: Bu çalışma sonucunda; hemşirelik bölümü öğrencilerinin, kız öğrencilerin, TAT yöntemlerinin etkinliğine inanan öğrencilerin, daha önce TAT ile ilgili eğitim alanların, TAT' ın müfredatta yer almasını isteyen öğrencilerin Bütüncül Tamamlayıcı ve Alternatif Tıbba yönelik tutumları daha olumlu idi. Öğrencilerin sınıfları arttıkça Bütüncül Tamamlayıcı ve Alternatif Tıbba yönelik tutumların azaldığı bulundu.

ANAHTAR KELİMELER: Tamamlayıcı ve alternatif tıp, tutum, üniversite öğrencileri

S-118 DÖNEM İÇİ HASTANE UYGULAMALARINA HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN BAKIŞI

Sözel Bildiri

NURİYE EFE ERTÜRK[1], EYLEM ÇİÇEK[1], SULTAN ÇEÇEN[1],
[1]BATMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK YÜKSEKOKULU,

Giriş Sağlık Yüksekokulları/Fakülteleri'nde öğrenim gören hemşirelik öğrencilerinin mesleki beceri kazanmaları, çalışma ortamını tanımaları ve bireylere birebir bakım verme imkanı elde etmeleri açısından dönem içi hastane uygulamalarına yer verilmektedir. Bu çalışma, öğrencilerin dönem içi hastane uygulamalarına bakışlarını değerlendirmek amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır. Yöntem Araştırmanın evrenini Batman Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü ikinci, üçüncü ve dördüncü sınıflarında öğrenim gören 220 öğrenci oluşturmaktadır. Birinci sınıf öğrencileri dönem içi hastane uygulamasına çıkmadığı için çalışmaya dahil edilmemiştir. Bu çalışmada örneklem seçimine gidilmeyip araştırmaya katılmayı kabul eden 150 öğrenci örneklem kapsamına alınmıştır. Araştırmanın verileri öğrencilerin sosyodemografik özelliklerini belirlemek için araştırmacılar tarafından oluşturulan "Öğrenci Tanıtım Formu" ve uzman görüşüne dayalı geliştirmiş "Staj Etkililik Anketi" ile toplanmıştır. Staj Etkililik Anketi (SEA) 5'li likert tipinde geliştirilmiş olup 20 sorudan oluşmaktadır. Her bir yanıt için "1" kesinlikle katılmıyorum; "5" kesinlikle katılıyorum şeklinde puanlandırılmıştır. Anketten alınabilecek en yüksek puan 100, en düşük puan ise 20'dir. Verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistikler, t testi ve One Way Anova testi kullanılmıştır. Bulgular Araştırmaya katılan bireylerin yaş ortalamasının 21.60±1.52 olduğu, %64.3'ünün kadın, %40.0'ının dördüncü sınıf öğrencisi, %59.3'ünün Anadolu lisesi mezunu, %94.7'sinin Güney Doğu Anadolu Bölgesi'nde ikamet ettiği, %51.0'ının uygulama alanında hoca sayısını yetersiz bulduğu, %68.0'ının dönem içi hastane uygulamalarının olumlu yönü olarak "öğrencilerin bilgilerini pekiştirmesine yardımcı olmasını", olumsuz yönü olarak "hastane çalışanlarının öğrenci hemşirelere karşı davranışlarının kötü olmasını" düşündüğü belirlenmiştir. SEA ortalama puanı 62±12.82 olarak saptanmıştır. SEA'da en yüksek ortalamayı "İşletmelerde beceri eğitimleri mesleki gelişim için önemlidir." (4.32), sorusu alırken, en düşük üç ortalamayı ise sırasıyla "Acil müdahale durumlarında nasıl hareket edileceği konusunda verilen eğitim yeterlidir." (2.53), "İşletmelerde çalışan personel; tarafımıza karşı destekleyici nitelikte olmaktadır." (2.66) ve "İşletmelerde beceri eğitimlerinde giydiğim kıyafeti seviyorum." (2.74), soruları almıştır. Anketin Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayısı 0.86 olarak bulunmuştur. Katılımcıların SEA puan ortalamaları cinsiyetlerine göre anlamlı bir farklılık göstermezken, sınıf düzeylerine göre anlamlı bir fark olduğu, bu farkın dördüncü sınıf öğrencilerinden kaynaklandığı belirlenmiştir. Sonuç Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü öğrencileri hastane uygulamalarının beceri gelişimi için önemli olduğu ancak hastane çalışanlarının öğrenci hemşirelere karşı davranışlarının kötü olduğunu düşünmektedir. Dördüncü sınıf öğrencilerinin "Staj Etkilik Anketi" puan ortalamaları diğer sınıflara göre daha düşüktür.

ANAHTAR KELİMELER: HASTANE UYGULAMASI, HEMŞİRELİK, HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİ,

S-119 Annelerin Ebeveynlik Yetkinlikleri ile İstismar Farkındalıkları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Sözel Bildiri

Hande Güntekin[1], Şirin Üstünbaş[1], Remziye Semerci[1], Melahat Akgün Kostak[1],

[1]Trakya Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü,

AMAÇ: Dünya Sağlık Örgütü çocuk istismarını, bir yetişkin tarafından bilerek ya da bilmeyerek yapılan çocuğun fiziksel ve psikososyal gelişimi ile sağlığını olumsuz yönde etkileyen davranışlar olarak tanımlamıştır. Çocuğun doğduğu ve büyüdüğü yer olan aile, çocuğun çeşitli istismar türlerine maruz kaldığı toplumsal yapılardan birisidir. Literatürde, anne-babanın ebeveynlik yetkinliklerinin çocuk istismarı ve ihmalini etkileyebileceği üzerinde durulmaktadır. Bu kapsamda bu çalışmanın amacı annelerin ebeveynlik yetkinlikleri ile istismar farkındalıklar arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Tanımlayıcı tipteki çalışma, 15.01.2019-08.03.2019 tarihleri arasında Trakya Üniversitesi Hastanesine başvuran ve 4-6 yaş çocuğu olan 164 anne ile yürütüldü. Veriler 'Ebeveyn Yetkinlik Ölçeği (EYÖ)' ve 'İstismar Farkındalık Ölçeği-Ebeveyn Formu' ile toplandı. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistikler, Mann Whitney U, Kruskal Wallis, post hoc Bonferroni testi ve Spearman korelasyon analizi kullanıldı. BULGULAR: Annelerin yaşı 33.71±6.06, %34.1'i çalışıyor, %48.2'si iki çocuğa sahip, %86.0'sı çekirdek aile yapısındaydı. Annelerin %12.2'sinin çocukluğunda duygusal istismara uğradıklarını belirlendi. Annelerin EYÖ puan ortalamaları 59,86±9,97 (min;27-max:77), 'İstismar Farkındalık Ölçeği-Ebeveyn Formu' puan ortalamaları 58,13±6,29 idi. Annelerin EYÖ puanları ile 'İstismar Farkındalık Ölçeği-Ebeveyn Formu' puanları arasında pozitif yönde korelasyon vardı ($p=0.044$). Annelerin cinsel istismar ile ilgili farkındalıkları ile EYÖ puanları arasında pozitif yönde korelasyon vardı ($p<0,001$). Çocuk sayısı ile EYÖ puanları arasında negatif yönde korelasyon vardı ($p=0,029$). Annelerin çalışma ve çocukluğunda duygusal istismara uğrama durumları ile EYÖ puan ortalamaları arasında anlamlı fark vardı ($p<0.05$). Babaların çalışma durumu ile annelerin 'İstismar Farkındalık Ölçeği-Ebeveyn Formu' puan ortalamaları arasında anlamlı fark vardı ($p=0.006$). Annelerin eğitim düzeyleri ile EYÖ ve İstismar Farkındalık Ölçeği-Ebeveyn Formu' puan ortalamaları arasında anlamlı fark vardı ($p=0.002$). SONUÇ: Bu araştırma sonucunda, annelerin ebeveynlik yetkinlikler ile istismar farkındalıkları arasında ilişki olduğu; annelerin ebeveynlik yetkinlikleri arttığında istismar farkındalıklarının da arttığı bulundu. Annelerin istismar farkındalıkları orta düzeydi ve cinsel istismara yönelik farkındalıkları düşük idi. Çalışan, çocuk sayısı az olan, üniversite mezunu olan annelerin ebeveynlik yetkinlikleri daha iyiydi. Eşi çalışmayan ve çocukluğunda duygusal istismara maruz kalan annelerin ebeveyn yetkinlikleri ve istismar farkındalıkları daha düşüktü. Çalışma sonuçları kapsamında ebeveynlerin yetkinliklerini arttırmak amacıyla ebeveynlik öncesi eğitim programlarının düzenlenmesi önerilmektedir

ANAHTAR KELİMELER: Ebeveyn yetkinlik, çocuk, istismar, farkındalık

S-120 Hemşirelik Bölümü Son Sınıf Öğrencilerinin Bireysel Kariyer Planlama Eğilimlerinin Değerlendirilmesi

Sözel Bildiri

Abdulmelik ARSLAN [1], Hava GÖKDERE ÇİNAR[1], Dilek YILMAZ[1], Burcu ARKAN[1],

[1]ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ,

Amaç: Bursa Uludağ Üniversitesi Hemşirelik Bölümü son sınıf öğrencilerinin bireysel kariyer planlama eğilimlerinin değerlendirilmesi bunu etkileyen değişkenlerin belirlenmesi amaçlanmıştır. Yöntem: Bu araştırma kesitsel ve tanımlayıcı olarak yapılmıştır. Araştırma, 2018-2019 Eğitim-Öğretim yılında Bursa Uludağ Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü 4.(dördüncü) sınıf öğrenciler üzerinde yürütülmüştür. Araştırmanın örneklemini araştırmaya gönüllü katılmayı kabul eden 83 4. (dördüncü) sınıf hemşirelik bölümü öğrencileri oluşturmuştur. Araştırma verileri "Öğrenci Tanıtım Formu" ve "Kariyer Geleceği Ölçeği (KARGEL)" ile toplanılmıştır. Üniversiteye Kariyer Geleceği Ölçeği'nin Türkçe geçerlik ve güvenirliğini yapan yazardan e-mail yoluyla yazılı izin alınmıştır. Ayrıca; araştırmanın yürütülebilmesi için üniversite etik kurulundan (Karar no: 2019-03) ve öğrencilerden gerekli yasal izinler alınmıştır. Araştırma verilerinin değerlendirilmesi SPSS (Statistical Package For Social Science) 22.0 paket programı kullanılarak yapılmıştır. Verilerin analizinde sayı, yüzde, ortalama, One-Way Anova Independent Sample T Test, Mann-Whitney U Testi ve Kruskal Wallis Testi kullanılmıştır. Araştırmamız için cronbach's alpha 0,73 olarak bulunmuştur. Bulgular: Araştırma kapsamına dahil edilen öğrencilerin %63.9'nun kız, yaş ortalamalarının 22.14±1.48 yıl olduğu, %47'sinin Anadolu lisesinden mezun olduğu, %63.9'u hemşirelik bölümünü isteyerek tercih ettiği , %60.2'nin hemşirelik mesleğini sevdiği , %31.4'ü iş bulma imkanının kolay olmasından dolayı tercih ettiği sonucuna ulaşılmıştır. Öğrencilerin %36.1'i yüksek lisans yapmayı istemektedir. Katılımcıların %14.5'i kariyer fırsatlarının olduğunu belirtmişlerdir. Öğrencilerin Kariyer Geleceği Ölçeği toplam puan ortalamaları 83.66±12.62 olarak hesaplanmıştır. Anadolu ve meslek liselerinden mezunların ölçek toplam puan ortalamaları istatistiksel anlamlılık yaratacak oranda yüksek bulundu. Öğrencilerin mesleği isteyerek seçme durumları, cinsiyet durumları, kariyer fırsatlarını ya da tehditlerini öngörme durumlarına göre Kariyer Geleceği Ölçeği toplam puan ortalaması arasında istatistiksel olarak bir fark bulunamamıştır. Sonuç: Araştırma sonuçlarına göre hemşirelik bölümü 4. sınıf öğrencilerinin Kariyer Geleceği Ölçeği toplam puan ortalamalarının yüksek düzeyde olduğu söylenebilir. Ancak önlerinde mevcut kariyer fırsatlarını kısıtlı olarak öngörmektedirler. Mevcut kariyer iyimserliği ve kariyer uyumunun ve bilgi alt boyutlarının öğrencilerde fırsata dönüştürülebilmesi için kariyer danışmanlığı sürecinin eğitim kurumlarınca daha iyi yönetilebilmesi gerektiği kanaatindeyiz.

ANAHTAR KELİMELER: Kariyer, Kariyer Planlama, Kariyer Geleceği, Algılanan Kariyer Engelleri, Üniversite Öğrencileri, Hemşirelik .

S-121 HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN İLETİŞİM BECERİLERİ VE EMPATİK EĞİLİM DAVRANIŞLARININ MESLEK SEÇİMİ ÜZERİNE ETKİSİ

Sözel Bildiri

Ömer Kaan DEMİRGİL[1], Tuğçe BALCI[1], Serap KARDAŞOĞLU[1], Mehmet TOKAR[1], Kadriye ASLAN[1], Gamze TESKERECİ[1], Adem SÜMEN[1],
[1]Akdeniz Üniversitesi Kumluca Sağlık Bilimleri Fakültesi,

Amaç: İletişim ve empati hemşirelik bakımının en önemli boyutlarındandır ve hemşirelerin bu özellikleri etkin kullanması beklenir. Bu çalışmanın amacı, hemşirelik öğrencilerinin iletişim becerisi ve empatik eğilim davranışlarının hemşirelik mesleğini seçme üzerine etkisini belirlemektir. Gereç ve Yöntem: Tanımlayıcı nitelikteki bu araştırma, Akdeniz Üniversitesi Kumluca Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü birinci ve ikinci sınıflarında öğrenim gören ve araştırmaya katılmayı kabul eden 125 öğrenci ile yürütülmüştür. Araştırmaya katılım oranı %91'dir. Verilerin toplanmasında tanıtıcı bilgi formu, İletişim Becerilerini Değerlendirme Ölçeği (İBDÖ), Empatik Eğilim Ölçeği (EEÖ) ve Hemşirelikte Meslek Seçimi Ölçeği (HMSÖ) kullanılmıştır. Verilerin analizinde; tanımlayıcı istatistik yöntemleri (frekans, yüzde, ortalama ve standart sapma) ve ölçekler arasındaki ilişkiyi belirlemek için Pearson Korelasyon testi kullanılmıştır. Araştırmanın yürütülebilmesi için Kumluca Sağlık Bilimleri Fakültesi'nden kurum izni; Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Klinik Araştırmalar Etik Kurulu'ndan etik izin; öğrencilerden bilgilendirilmiş onam alınmıştır. Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerin %52.0'si kadın, %57.6'sı I. sınıf, yaş ortalaması 19.46±1.07'dir. Öğrencilerin %74.4'ünün hemşirelik bölümü tercihleri ilk 10 arasında olup, %69.6'sı kolay iş bulma olanağı için seçtiğini, %8.8'i sağlık meslek lisesi mezunu ve %68.0'i kendi kararı olduğunu belirtmiş, akademik başarısını %41.6'sı orta, %38.4'ü iyi olarak değerlendirmiştir. Hemşirelik bölümünden memnuniyetlerinin %48.0 olduğu ve mesleği kendileri için %17,6'sı çok uygun, %68.8'i uygun gördüğü belirlenmiştir. Öğrencilerin İBDÖ (0-100) puan ortalaması 75.10±13.24, EEÖ (20-100) puan ortalaması 65.14±8.79 ve HMSÖ (0-100) puan ortalaması 55.42±17.60 bulunmuştur. HMSÖ alt boyutları incelendiğinde mesleki uygunluk ortalamasının 57.22±20.62 ve yaşamsal nedenler ortalamasının 52.10±20.35 olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin İBDÖ puanları ile EEÖ toplam puanı (r=0,422), HMSÖ toplam puanı (r=0,380), HMSÖ mesleki uygunluk alt boyutu puanı (r=0,420) arasında pozitif yönde istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki ve EEÖ puanları ile HMSÖ toplam puanı (r=0,216), HMSÖ mesleki uygunluk alt boyutu puanı (r=0,356) arasında pozitif yönde istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmuş ($p<0.05$); İBDÖ ve EEÖ puanı ile HMSÖ yaşamsal nedenler alt boyutu puanı arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır ($p>0.05$). Sonuç: Araştırmaya katılan öğrenci hemşirelerin iletişim becerilerinin iyi ve empatik eğilim davranışlarının orta düzeyde olduğu, meslek seçimi ve mesleki uygunluk alt boyutu üzerine etkilerinin olduğu saptanmıştır. Bu araştırma, hemşirelik bölümüne alınacak öğrencilerin niteliğinin belirlenmesinde, eğitimcilere lisans eğitiminin müfredatını hazırlama sürecinde, öğretim yöntemlerinin seçiminde, öğrencilerin kendi durumlarının farkına varmalarına ve kendilerini değerlendirebilmelerine katkı sağlayacaktır.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşirelik öğrencisi, iletişim becerileri, empatik eğilim, meslek seçimi

S-122 Öğrencilikten İnovatif Hemşireliğe Yolculuk

Sözel Bildiri

Hilmi KAHRAMAN[1], Nedime Gül DOĞAN[1],

[1]Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi,

Amaç: İnovasyon kavramı yenileşim, değişen koşullara uyabilmek için toplumsal, kültürel ve yönetimsel ortamlarda yeni yöntemlerin kullanılmaya başlanması ve yenilik olarak açıklanmaktadır (TDK, 2019). Bu çalışma Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü öğrencilerinde inovasyon ve bireysel yenilikçilik düzeyini belirlemek amacıyla yapılmıştır. Gereç ve yöntem: Araştırma tanımlayıcı tiptedir. Çalışmanın evrenini, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü 1-2-3 ve 4.sınıflardaki 329 öğrenci oluşturmuştur. Araştırma verilerinin toplanmasında "Bireysel Yenilikçilik Ölçeği kullanılmıştır. Ölçekte 5'li likert tipi 18 soru bulunmakta ve her bir soru öğrencilerin bireysel yenilikçilik düzeyini belirlemektedir. Ölçekte 68 puan üzerinde olanlar "yüksek düzeyde yenilikçi" ve 64 puan altında olanlar ise "düşük düzeyde yenilikçi" olarak belirtilmiştir. Verilerin istatiksel analizinde sayı, yüzde, frekans analizi ve Kruskal Wallis testi kullanılmıştır. Sınıflar arasında bireysel yenilikçilik puanları arasında istatiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamaktadır. Bu durum eğitimin inovasyon düzeyini etkilemediğini göstermektedir. Bulgular: Çalışmaya katılan öğrencilerin %64,7'si 20-24 yaşları arasında olup %59,3'ü Anadolu lisesi mezunudur. Bireysel yenilikçilik ölçeği ortalama puanı 48,71±0,48 olarak bulunmuştur. Alt boyutların puan ortalamaları fikir önderliği alt boyutu 17,38±0,26 puan risk alma alt boyutu 8,36±0,16 puan ve değişime direnç alt boyutu 22,96±0,30 puan olarak tespit edilmiştir. Sonuç: Yenilikçilik kategorileri incelendiğinde çalışma sonucunda öğrenciler "kuşkucu" kategorisinde yer almaktadır. Öğrencilerin ölçekten aldıkları ortalama puan, yenilikçilik düzeyi açısından incelendiğinde ise "düşük düzeyde yenilikçi" olarak tespit edilmiştir. Öğrencilerde alt gruplardan olan değişime direnç en yüksek ve risk alma ise en düşük düzeyde tespit edilmiştir. Hemşirelik öğrencilerinin yenilikçilik düzeyleri ve girişimcilik eğilimlerini arttıracak ders içeriğinin ve uygulamaların hemşirelik lisans müfredatında yer alması önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşire öğrenci, Yenilikçilik, İnovasyon.

S-123 Hemşirelik Öğrencilerinde Atılganlık: Benlik Saygısı ve İletişim Becerisi ile İlişkisi

Sözel Bildiri

Taylan Can Coşkun[1], Seyit Ahmet Arslan [1], Meryem Tunç[2], Selma Sabancıoğulları [1],

[1]Cumhuriyet Üniversitesi , [2]Cumhuriyet Üniversitesi,

Giriş: Hemşire olacak öğrencilerin daha girişken, sağlıklı ilişkiler kurabilen, kendilerini kabul eden, özgüveni ve özsaygı düzeyleri yüksek bireyler olarak yetişmeleri hem mesleki başarı hem de bireysel doyum açısından önemlidir. Amaç: Bu çalışmada hemşirelik öğrencilerinde atılganlık düzeyi ve atılganlığın benlik saygısı ve iletişim becerisi ile ilişkisinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Yöntem: Tanımlayıcı tipte olan bu çalışma, toplam 144 öğrenci ile yapılmıştır. Veriler, Kişisel Bilgi Formu, CooperSmith Benlik Saygısı Ölçeği (BSÖ), Atılganlık Envanteri ve İletişim Becerilerini Değerlendirme Ölçeği (İBDÖ) ile elde edilmiştir. Verilerin değerlendirilmesinde ortalama, yüzde, pearson korelasyon ve çoklu regresyon analizi, t testi ve Kruskall Wallis testleri kullanılmıştır. Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 19.73±0.81, % 65.3'ü kadın ve % 52.8'i il de, %82.6'sı çekirdek ailede yaşamakta, % 72.9'u orta gelir düzeyine sahip ve % 40.3'ü düz lise mezunudur. Çalışma öğrencilerin algıladıkları iletişim becerisi (80.41±11.00), atılganlık (44.60±10.13) ve benlik saygısı (77.16±14.30) puan ortalamaları ortalamanın üzerinde ve olumlu saptanmıştır. Öğrencilerin atılganlık envanteri puan ortalamaları ile benlik saygısı (r=.03; p=0.971) puan ortalamaları arasında anlamlı bir ilişki saptanmazken, iletişim becerileri ölçeği (r=.24; p=0.001) puan ortalamaları arasında orta düzeyde pozitif yönde anlamlı bir ilişki saptanmıştır. Öğrencilerin iletişim becerileri ölçeği puan ortalamaları ile, benlik saygısı (r=.34; p=0.000) ve atılganlık envanteri (r=.24; p=0.001) puan ortalamaları arasında orta düzeyde pozitif yönde anlamlı bir ilişki saptanmıştır. Çoklu regresyon analizinde öğrencilerin iletişim beceri düzeyleri atılganlık düzeyini önemli ölçüde etkileyen faktör olduğu saptanmıştır (R=0.24, R2=0.05, F=9.005, p= 0.003). Öğrencilerin iletişim beceri düzeyleri atılganlık düzeyinde toplam varyansın % 5'ini açıklamaktadır. Cinsiyet, ekonomik durum, yaşanılan yer, aile tipi, anne baba tutumu dışlanan değişkenler olmuştur. Anne babası aşırı hoşgörülü-serbest tutum gösteren öğrencilerin atılganlık puan ortalamaları aşırı koruyucu tutum gösterenlere göre yüksek olmakla birlikte aralarında anlamlı bir farklılık saptanmamıştır (F=0.819; p=0.443). Sonuç ve öneriler: öğrencilerin atılganlık düzeyleri ortalamanın üzerindedir. İletişim becerisi iyi olan öğrencilerin atılganlık düzeyi daha yüksektir. Öğrencilerin cinsiyete ve anne baba tutumlarına göre atılganlık düzeyleri değişmemektedir. Bu sonuçlar doğrultusunda öğrenciler de atılganlığı arttırmak için eğitim sürecinde öğrencilerin benlik saygıları ve iletişim becerilerinin geliştirilmesine yönelik stratejiler uygulanması önerilir.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşirelik öğrencileri, atılganlık, benlik saygısı, iletişim becerisi

S-124 Hastaların Şiddete Yönelik Tutumları ile Hasta Haklarını Kullanma Durumları Arasındaki İlişki

Sözel Bildiri

Derviş Aslantatar[1], İsmail Utku Kaplan[1], Remziye Semerci[1], Melahat Akgün Kostak[1], [2],

[1]Trakya Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü,

AMAÇ: Şiddet toplumların en büyük sorunlarından biridir. Her alanda görülebileceği gibi sağlık alanında da şiddet ile karşılaşılmaktadır ve görülme oranı her yıl artmaktadır. Şiddet sadece sağlık çalışanlarına değil aynı zamanda sağlık hizmeti veren kurumlara ve tedavi bekleyen diğer hastalara da zarar vermektedir. Literatürde hastaların şiddete başvurma nedenlerini etkileyen birçok nedenden bahsedilmiştir. Bu çalışmada da hastaların şiddete yönelik tutumları ile hasta haklarını kullanma durumları arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır. Tanımlayıcı ve analitik tipteki çalışma, 15.01.2019-05.03.2019 tarihleri arasında Trakya Üniversitesi hastanesinde yatarak tedavi alan 229 hasta ile yürütüldü. Veriler 'Hasta Haklarını Kullanma Ölçeği' ve 'Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği' ile toplandı. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistikler, Mann Whitney U, Kruskal Wallis, post hoc Bonferroni testi ve Spearman korelasyon analizi kullanıldı. Sonuçlar %95'lik güven aralığında ve anlamlılık $p<0.05$ düzeyinde değerlendirildi. BULGULAR: Hastaların yaşı 50,08±15,30, %50,2'si kadın, %52,4'ü ilkokul mezunu, %72,1'i bekar, %72,9'ununn aile geliri orta düzeyde ve %56,4'ü dahili servislerde tedavi almaktaydı. Hastaların 'Hasta Haklarını Kullanma Ölçeği' puanları ile 'Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği' puanları arasında pozitif yönde korelasyon vardı ($p=0,010$). Hastaların 'Hasta Haklarını Kullanma Ölçeği' puanları ile 'Şiddetin Türleri' alt boyut puanları arasında pozitif yönde korelasyon bulundu ($p<0,001$). Hastaların yattığı servis ile 'Tıbbi ve İlaç Uygulamalarında Rıza Hakkı' 'Şiddete Yönelik Tutum', 'Şiddetin Türleri', 'Şiddeti Olağanlaştırma' ve 'Kadına Yönelik Şiddet' alt boyut puan ortalamaları arasında anlamlı fark vardı ($p<0,05$). Hastaların eğitim düzeyi ile 'Hasta Haklarını Kullanma Ölçeği; Personelden Tıbbi Gereklere Uygun Hizmet Alma ve Yasaklara Uymasını İsteme Hakkı' alt boyutu, 'Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği' toplam ve tüm alt boyut puan ortalamaları arasında anlamlı fark var idi ($p<0.05$). SONUÇ: Bu araştırma sonucunda, hastaların hasta haklarını kullanma tutumları arttıkça şiddeti onaylama tutumlarının azaldığı görüldü. Cerrahi servislerindeki hastaların, dahili servislerdeki hastalara göre 'Tıbbi ve İlaç Uygulamalarında Rıza Hakkını' daha fazla kullandıkları; şiddet, şiddetin türleri, şiddeti olağanlaştırma, kadına yönelik şiddeti onaylamadıkları belirlendi. Üniversite mezunu hastaların ilköğretim ve lise mezunu hastalara göre şiddeti onaylamadıkları; personelden 'Tıbbi Gereklere Uygun Hizmet Alma ve Yasaklara Uymasını İsteme Hakkını' daha fazla kullandıkları belirlendi. Çalışma sonuçları kapsamında hastaların şiddeti onaylamamalarına yönelik olumlu tutumlarının geliştirilmesi için hasta hakları konusunda farkındalık oluşturacak eğitim programlarının yapılması önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: Hasta hakları, şiddet, tutum.

S-125 ÖĞRENCİLERİN GÖZÜYLE HEMŞİRELİK LİSANS EĞİTİMİNE İLİŞKİN SORUNLAR VE ÖNERİLER

Sözel Bildiri

Aydan Eda Uravylıoğlu[1], Leyla Gündoğdu[2], Hilal Özbağçe[2], Suna Kaplan[3], Burak Atik[3], Ahmet Ekinci[4],

[1]Yozgat Bozok Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, [2]Yozgat Bozok Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü 2. Sınıf Öğrencisi, [3]Yozgat Bozok Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü 3. Sınıf Öğrencisi, [4]Yozgat Bozok Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü 4. Sınıf Öğrencisi,

Amaç: Çalışma, hemşirelik lisans eğitimde öğrenciler tarafından algılanan sorunlar ve çözüm önerilerinin belirlenmesi amacıyla kalitatif olarak yürütüldü. Gereç ve yöntem: Bir Sağlık Bilimleri Fakültesi hemşirelik bölümünde öğrenim gören rastgele seçilmiş 45 öğrenci ile yarı yapılandırılmış görüşmeler gerçekleştirildi. Her bir görüşme yarım saat sürdü. Bulgular: Öğrenciler hemşirelik lisans eğitimindeki teorik öğretimlere ilişkin öğretim elemanlarından kaynaklanan sorunlar olarak; slaytların okunarak ders anlatılması (17), gereksiz ayrıntı verilip önemli yerlerin detaylandırılmaması (13), sıkıcı ders anlatılmasını (13) belirtti. Çözüm önerileri olarak; slaytlardan bağımsız anlatılması (21), önemli yerlerin detaylandırılması, vurgulanması (19), öğretim tekniklerinin, materyallerin, kullanılmasını (18) ifade etti. Öğrencilerden kaynaklanan sorunlar olarak; öğrenme çabalarının olmaması (27), derslere aktif katılım olmaması (9) ve geç gelinmesini (8) belirtti. Çözüm önerileri olarak; Ders akışını bozanlara caydırıcı yaptırımlar uygulanması (23), derse aktif katılım olmasını (10) ifade etti. Okuldan kaynaklanan sorunlar olarak; maketler, projeksiyon gibi araçların yetersiz-eski olması (22), ders programlarının işlevsiz hazırlanması (10), uygulamalı derslerin materyalinin sadece gösterilmesi, kullanılmamasını (8) belirtti. Çözüm önerileri olarak; araç-gereçlerin artırılması, öğrenciye de kullandırılması (19), ders programının öğrencilerin fikirleri alınarak düzenlenmesi (12), problemlere çözüm üretilmesi, okulun daha duyarlı olması, öğrenci işlerine bilgili personel alımını (10) ifade etti. Öğrenciler hemşirelik eğitimindeki klinik öğretimlere ilişkin öğretim elemanlarından kaynaklanan sorunlar olarak; öğretim elemanlarının özensiz davranması, her öğrenciyle ilgilenmemesi (15), öğretim elemanlarının klinik uygulamaya aktif katılmaması (12), adil ve öğrencilere geri bildirim vererek değerlendirme yapılmamasını (10) belirtti. Çözüm önerileri olarak; her öğrenciyle ilgilenilmesi, uygulamada teşvik edilmesi (12), öğretim elemanlarının klinik uygulamalara aktif katılması (12), teorinin klinikte uygulanmasını (10) ifade etti. Öğrencilerden kaynaklanan sorunlar olarak; mesleki disiplin eksikliği (24), öğretim elemanlarından, hata yapmaktan korkulması (11), uygulama yapma isteksizliğini (10) belirtti. Çözüm önerileri olarak; klinik disipline uyulması (10), öğrencilerin atılgan-istekli olması (9), rotasyonların sık yapılmasını (6) ifade etti. Okuldan kaynaklanan sorunlar olarak; uygulama laboratuvarlarının, materyallerin eksikliği (26), kliniklerin küçük-yetersiz olması, staj gruplarının kalabalık olması (15), hemşirelerin öğrenciye olumsuz davranmasını (9) belirtti. Çözüm önerileri olarak; araç-gereçlerin artırılması, yenilenmesi, öğrenci kullanımına izin verilmesi (19), derse uygun kliniğe staj rotasyonu düzenlenmesi (14), klinikte dinlenme, giyinme, derslik imkanı (7) sağlanmasını ifade etti. Sonuç: Hemşirelik eğitiminin kalitesinin

geliştirilmesinde eğitimin her boyutuna, öncelikle iyileştirilmesi gereken alanlara ilişkin öğrenci görüşlerinin dikkate alınmasının son derece önemli olduğu düşünülmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşirelik, öğrenci, lisans eğitimi, sorunlar, öneriler

S-126 HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNDE AİDİYET DUYGUSU

Sözel Bildiri

Aysun Avcı[1], Sercan Kara[1], Prof.Dr. Rengin Acaroğlu[2], Dr. Öğr. Üyesi Aylin Özakgül[3],

[1]İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi, [2]İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi Hemşirelik Esasları Anabilim Dalı Başkanı, [3]İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi Hemşirelik Esasları Anabilim Dalı,

Amaç: Bu araştırma hemşirelik öğrencilerinin aidiyet duygusunu belirlemek amacıyla tanımlayıcı türde gerçekleştirildi. Metod: Araştırmanın evrenini İstanbul'da bir devlet üniversitesinin Hemşirelik Fakültesi'nde 2018-2019 Eğitim-Öğretim yılı güz döneminde öğrenimlerini sürdüren 3. Sınıf ve 4. Sınıf (n=539) hemşirelik öğrencileri oluşturdu. Örneklemi ise herhangi bir örnekleme gidilmeksizin araştırmanın amacı açıklandıktan sonra araştırmaya katılım için gönüllü olan 334 öğrenci (katılım oranı %62) oluşturdu. Veriler kurum izni ve etik kurul izinleri alındıktan sonra 21 sorudan oluşan Bilgi formu ve Ersanlı ve Koçyiğit (2013) tarafından geliştirilen Ait Olma Ölçeği ile toplandı. Ölçek 5'li likert tipinde olup arkadaş, aile ve mesleğe aidiyet alt boyutları bulunmaktadır. Veriler SPSS (16.00) paket programı'nda yüzdelik, ortalama, standart sapma..vb. tanımlayıcı istatistiksel analizler, student t Testi, Oneway Anova Testi, Kruskal Wallis testi kullanılarak değerlendirildi. Bulgular: Bu araştırma örnekleminde hemşirelik öğrencilerinin yüksek düzeyde arkadaş aidiyeti (29,89± 4,91), yüksek düzeyde aile aidiyeti (26,51± 4,27) ve orta düzeyde meslek aidiyeti (32,73±7,39) olduğu belirlendi. Kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre, çekirdek aile yapısına sahip öğrencilerin geniş aile yapısına sahip olan öğrencilere göre, anne eğitim düzeyi lise ve üstü olan öğrencilerin okuryazar olmayan ve ilköğretim ve üstü olan öğrencilere göre arkadaş, aile ve meslek aidiyetlerinin anlamlı olarak yüksek olduğu saptandı. Aynı zamanda AGNO'su 3.00 ve üzeri olan öğrencilerin 2.49 ve altı ve 2.49-2.99 olan öğrencilere göre, hemşireliği isteyerek seçen öğrencilerin istemeyerek seçen ve kararsız olan öğrencilere göre, hemşireliğe isteyerek devam eden öğrencilerin istemeyerek devam eden ve kararsız olan öğrencilere göre, öğrenci derneklerine üye olan öğrencilerin üye olmayan öğrencilere göre mesleğe aidiyetlerinin yüksek olduğu belirlendi. Ayrıca geliri giderini karşılayan öğrencilerin geliri az olan öğrencilere göre, spor etkinliklerine katılan öğrencilerin katılmayan öğrencilere göre arkadaş aidiyeti anlamlı olarak yüksek olduğu bulundu. Sonuç: Bu araştırmada kız öğrencilerin, çekirdek aile yapısının ve anne eğitim düzeyinin artmasının aidiyetin yüksek olmasında etkili olduğu saptandı. Ayrıca spor etkinliklerine katılan hemşirelik öğrencilerinin arkadaş aidiyetinin yüksek olduğu, hemşireliği isteyerek seçen ve devam eden, öğrenci derneklerine üye olan öğrencilerin meslek aidiyetinin yüksek olduğu belirlendi. Öneriler: Bu araştırma sonuçları doğrultusunda öğrencilerin mesleğe ilişkin aidiyet duygusunun yükseltilmesinde öğrencilerin hemşireliğe devam etme istekliliklerini arttırmanın ve öğrenci derneklerine üye olmanın, arkadaş aidiyet duygusunun yükseltilmesinde ise spor etkinliklerine katılmanın faydalı olabileceği düşünülmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: aidiyet, hemşirelik, hemşire öğrenciler

S-127 HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN YAŞAM BOYU ÖĞRENME EĞİLİMLERİ VE ETKİLEYEN FAKTÖRLER

Sözel Bildiri

Alev Gümen[1], Hatice Külahlı[1], Berna Aksoy[1], Ezgi Kınıcı[1], Eylem Paslı Gürdoğan[1],

[1]Trakya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü,

Giriş ve Amaç: Hemşirelik mesleğinde profesyonel kimliğin gelişebilmesi için yaşam boyu öğrenme büyük bir önem taşımaktadır. Yaşam boyu öğrenme yolu ile hem hemşirelerin bireysel ve mesleki gelişimleri hem de verdikleri hizmetin kalitesi artmaktadır. Bu çalışmanın amacı hemşirelik öğrencilerinin yaşam boyu öğrenme eğilimlerini ve etkileyen faktörleri belirlemekti. Gereç ve Yöntem: Kesitsel ve tanımlayıcı nitelikteki çalışmanın örneklemini bir üniversitenin Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü’nde öğrenim gören öğrenciler oluşturdu (n=407). Veriler öğrencilerin sosyo-demografik özelliklerini içeren anket formu ve “Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimi Ölçeği” kullanılarak toplandı. Veriler IBM SPSS 20.0 programında, sayı yüzde, ortalamalar, Student t testi ve Tek Yönlü Varyans Analizi kullanılarak değerlendirildi. Anlamlılık düzeyi $p<0,05$ kabul edildi. Bulgular: Çalışmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 20,35±1,66 olup, %66,6’sı Anadolu/Fen lisesi mezunu, %29’u ikinci sınıf öğrencisidir. Öğrencilerin %71.1’inin hemşireliğe özgü güncel bilgilere internetten ulaştığı, %57,7’sinin kütüphaneyi aktif olarak kullandığı, %58,2’sinin düzenli kitap okuma alışkanlığının bulunduğu, %36.4’ünün sosyal aktivitelere katıldığı, %67,3’ünün mezuniyet sonrasında lisansüstü eğitim yapmak istediği belirlendi. Hemşirelik öğrencilerinin Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimi Ölçeği toplam puan ortalamasının 83,03±21,89 olduğu, alt boyutlara ait puan ortalamalarının ise sırasıyla, Motivasyon 10,72±4,27, Sebat 13,72±5,29, Öğrenme Düzeyinde Yoksunluk 23,73±8,62 ve Merak Yoksunluğu 38,75±14,20 olduğu belirlendi. Öğrencilerin Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimi Ölçeği toplam ve alt boyut puanları ile cinsiyet, sınıf, mezun olunan lise, lisansüstü eğitim yapmayı isteme, hemşireliğe özgü güncel bilgilere ulaşma, kütüphaneyi aktif olarak kullanma, düzenli kitap okuma, araştırmaya, kongreye, sertifika programına ve kursa katılım durumları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık olduğu bulundu ($p<0,05$). Sonuç: Öğrencilerin yaşam boyu öğrenme eğilimleri düşük düzeydedir. Eğitim programlarının yaşam boyu öğrenme yeterliliklerini arttıracak biçimde planlanması önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: Yaşam boyu öğrenme, yaşam boyu öğrenme eğilimi, hemşirelik öğrencisi

S-128 Sağlık Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Klinik Karar Verme Düzeylerini Etkileyen Etmenlerin Belirlenmesi

Sözel Bildiri

Rabia Uzun (4. Sınıf Öğrencisi)[1], Dr. Öğretim Üyesi Burcu Arkan[2], Öğr. Gör. Dr. Dilek Yılmaz[3], Öğr. Gör. Dr. Havva Gökdere Çinar[4],

[1]Uludağ Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi , [2]Uludağ Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, [3]Uludağ Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Esasları Anabilim Dalı, [4]Uludağ Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelikte Yönetim Anabilim Dalı,

Giriş: Klinik karar verme hemşirelik uygulamasının ayrılmaz bir parçası olmasına rağmen karar vermeyi etkileyen etmenleri inceleyen çok az sayıda çalışmaya rastlanmıştır. Amaç: Bu çalışma hemşirelik öğrencilerinin klinik karar verme düzeylerini ve etkileyen etmenleri belirlemek amacıyla yapılmıştır. Yöntem: Bu araştırma kesitsel ve tanımlayıcı olarak yapılmıştır. Araştırma, 2018-2019 Eğitim-Öğretim yılında Bursa Uludağ Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü 1. 2. 3. ve 4. sınıfta öğrenim gören ve araştırmaya gönüllü olarak katılan 362 öğrenci oluşturmuştur. Klinik Karar Verme Ölçeği'nin Türkçe geçerlik ve güvenirliğini yapan yazardan e-mail yoluyla yazılı izin alınmıştır. Ayrıca; araştırmanın yürütülebilmesi için üniversite etik kurulundan (Karar no: 2019-03) ve öğrencilerden gerekli yasal izinler alınmıştır. Araştırma verilerinin değerlendirilmesi SPSS (Statistical Package For Social Science) 22.0 paket programı kullanılarak yapılmıştır. Verilerin analizinde sayı, yüzde, ortalama ile Mann-Whitney U Testi ve Kruskal Wallis Testi kullanılmıştır. Bulgular: Öğrencilerin yaş ortalaması 20.75 ± 1.91 olup, %80,9'u kız ve %63'ü anadolu ya da fen lisesi mezunudur. Öğrencilerin Hemşirelikte Klinik Karar Verme Ölçeği toplam puan ortalaması 100.81 ± 18.06'dır. Öğrencilerin klinik karar verme durumlarını, sınıf, cinsiyet, mezun olduğu lise, ailede yaşayan kişi sayısı, anne-babanın eğitim ve çalışma durumu, bölüme isteyerek gelme, mezun olunan lise, gelir ve çalışma durumu gibi değişkenlerin etkilemediği belirlenmiştir ($p > .05$). Sonuç: Çalışma sonucunda öğrencilerin klinik karar verme durumlarının orta düzeyde olduğu belirlenmiştir. Hemşirelikte farklı müfredat programında öğrenim gören öğrenciler ile çalışmanın daha geniş örneklemde tekrarlanması, öğrencilerin klinik karar verme düzeyinin eleştirel düşünme, problem çözme ve klinik öğrenme çevresi gibi değişkenler açısından araştırılması önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşirelik, Hemşirelik Öğrencisi, Klinik Uygulama, Klinik Karar Verme

S-129 HEMŞİRELİĞİN EN KIYMETLİ SÜRECİ: BAKIM

Sözel Bildiri

Gülşah AKGÜL[1], Cansu KARADENİZ BENLİ[1],

[1]Ondokuz Mayıs Üniversitesi,

Amaç: Hemşirelik; bireyin, ailenin ve toplumun sağlığını korumak, geliştirmek ve hastalık halinde iyileştirmeyi amaçlayan bir sağlık disiplinidir. İnsanın varoluşunun korunmasında ve sürdürülmesinde insana yardım etmek hemşirelik bakımının temel konusudur. Hemşireliğin esas alanını sağlıklı veya hasta bireye verilen bakım oluşturmaktadır. Bu çalışmanın amacı öğrencilerin bakım davranışlarının algılarını incelemektir. Gereç ve Yöntem: Bu çalışma tanımlayıcı tipte bir çalışmadır. Araştırmanın evrenini Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik bölümünün ikinci, üçüncü, dördüncü sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmada örneklem seçimine gidilmemiş araştırmaya katılmayı kabul eden 246 öğrenci ile yapılmıştır. Veriler, kişisel veri toplama formu ve Bakım Değerlendirme Ölçeği ile toplanmıştır. Verilerin analizinde, sayı, yüzde, ortalama, standart sapma, varyans, Kruskal Wallis kullanılmıştır. Bulgular: Araştırmada elde edilen verilere göre, öğrencilerin %63,4 (156)'ü 17-21 yaşlar arasındadır ve %63,8 (157)'i Anadolu lisesi mezunudur. Mesleği isteyerek tercih edenlerin oranı %55,7 (137) olarak bulunmuş ve öğrencilerin %95,5'i bakımı hemşireliğin birincil görevi olarak görmektedir. Öğrencilerin Bakım Değerlendirme Ölçeği ortalama puanı 5,08±1,48 olarak elde edilmiştir. Bakım Değerlendirme Ölçek toplam puanı, öğrencilerin bulundukları sınıf, mesleği isteyerek seçme durumunda farklılık göstermektedir ($p<0,05$). Sonuç: Öğrencilerin bulundukları sınıf ve mesleği isteyerek seçme durumu bakım davranışlarını etkilediği bulunmuştur. Bu sonuca göre hemşire öğrencilerin bakım kavramını güçlendirici bir eğitim almalarının sağlanması olumlu bakım davranışlarının sürekliliğini artıracaktır.

ANAHTAR KELİMELER: Bakım, Hemşirelik, Hemşirelik Öğrencileri

S-130 Mesleğin Başındaki ve Sonundaki Hemşirelerin Kendi Sözcükleri İle "Profesyonellik": Nitel Bir Çalışma

Sözel Bildiri

Kübra MUTLU[1], Nihal FELEK[1], Fatma UYAR[1], Aynur ÇETİNKAYA[1],

[1]Manisa Celal Bayar Üniversitesi–Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü,

Giriş ve Amaç: Profesyonellik; topluma verilen hizmetin, değerlerini ve bağlılığını vurgulayan mesleklerin önemli bir özelliğidir. Bu çalışma öğrenci hemşireler ile emekli hemşirelerin mesleki profesyonellik olgusuna ilişkin algı ve görüşlerini belirlemek amacı ile tanımlayıcı olarak yapılmıştır. Gereç-Yöntem: Araştırma, nitel çalışma biçiminde tasarlanmıştır. Araştırmanın öğrenci hemşire çalışma grubu Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü 3. ve 4. sınıf öğrencilerinden oluşmaktadır (n=66). Bu araştırmanın emekli hemşire çalışma grubu için ise Manisa İl Merkezi'nde ikamet eden emekli hemşireler kartopu tekniğiyle belirlenmiştir (n=12). Her iki grup için toplam 78 katılımcının verileri çözümlenmiştir. Araştırmaya katılmak için gönüllü olan bireylerin sözlü ve yazılı onamları alındıktan sonra veriler araştırmacılar tarafından, eğitim ve öğretim faaliyetlerine engel oluşturmayacak bir zamanda toplanmıştır. Araştırmanın yürütülebilmesi için MCBÜ Tıp Fakültesi Sağlık Bilimleri Etik Kurulu'ndan izin alınmıştır. Araştırmada öğrenci ve emekli hemşirelere ait Tanıtıcı Bilgi Formu ve dört açık uçlu sorudan oluşan görüşme formu kullanılmıştır. Öğrenci hemşirelerin ve emekli hemşirelerin açık uçlu sorulara verdiği yanıtlar içerik çözümlemesi ile nitel yaklaşımla değerlendirilmiştir. Bulgular: Öğrenci hemşirelerin yaş ortalaması 21,53 ±2,27, %68,2'si erkek; emekli hemşirelerin yaş ortalaması 50,75±4,49 olup tümü kadındır. Öğrencilerin ve emekli hemşirelerin yaklaşık yarısı (sırasıyla %54,5, %50,0) meslek seçimini kendi isteğiyle yaptığını belirtmiştir. Öğrencilerin %84,8'i (n= 56), emekli hemşirelerin %75'i hemşireliğin profesyonel bir meslek olduğunu söylemiştir. Açık uçlu sorulara hemşirelik mesleğinin başında ve sonunda olan öğrenci ve emeklilerin verdiği yanıtlar çözümlendiğinde; bir katılımcının "mesleği avucunun içine almak" şeklinde tanımladığı hemşirelikte profesyonellik olgusunu açıklamada dört tema belirlenmiştir. Tema etiketleri ve aldıkları atıf sayıları; kişisel değer ve sorumluluklar (f=199), eğitimsel hazırlık (f=103), yenilikçi/araştırmacı (f=68) ve etik kodlar (f=25) şeklindedir. Sonuç: Gerek mesleğin başındaki gerek sonundaki hemşirelik meslek üyeleri profesyonellik olgusunu kişisel değer ve sorumluluklara vurgu yaparak tanımlamışlardır. Eğitim-öğretim sürecinin, hemşirelik öğrencilerinin bireysel ve mesleki değerlerinin farkına varabileceği şekilde düzenlenmesi hemşirelik mesleğinin profesyonelleşmesine ivme kazandıracaktır.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşire; Profesyonellik; Hemşirelikte Profesyonellik; Öğrenci; Emekli.

S-131 HEMŞİRELERİN BİREYSELLEŞTİRİLMİŞ BAKIMDA FİZİKSEL MUAYENE YÖNTEMLERİNİ KULLANMA DURUMLARI

Sözel Bildiri

Öğr. Gör. Hamiyet KIZIL[1], İlayda ALTINTOP[1], Yunus Emre AKYOL[1],

[1]Beykent Üniversitesi Sağlık Bilimleri Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü,

Giriş: Hemşirelikte fiziksel muayene yöntemlerinin kullanılması ve bu becerilerin kazanılması; anormal bulguları belirlemek, hastalara kaliteli bir bakım sunmak açısından önemli rol oynamaktadır. Fiziksel muayene becerisine sahip olmak doğru hemşirelik tanılarını koymak, doğru hemşirelik girişimleri uygulamak, optimal bakım sağlamak ve yapılan tedavi ya da uygulamaların ilerleyişini gözlemlemek için gereklidir. Amaç: Hemşirelerinin bireyselleştirilmiş bakımda fiziksel muayene yöntemlerini kullanma durumlarını öğrenmek ve fiziksel muayene yöntemlerini uygulamak adına görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Yöntem: Tanımlayıcı araştırma tipinde planlanan bu çalışma, Ocak-Şubat 2019 tarihlerinde Mehmet Akif Ersoy Göğüs Kalp Damar Cerrahisi Eğitim Araştırma Hastanesi'nde çalışan ve çalışmaya gönüllü 102 hemşire ile yürütülmüştür. Veriler araştırmacılar tarafından ilgili literatür incelenerek geliştirilen anket formu ile toplanmıştır. Anket formu uygulanmadan önce hemşirelere araştırmanın amacı açıklanarak anket formunu eksiksiz ve dikkatlice yanıtlamaları istenmiştir. Veriler IBM SPSS Statistics 22 programında tanımlayıcı ve çıkarımsal istatistiksel teknikler kullanılarak analiz edilmiştir Bulgular: : Araştırma kapsamında yer alan hemşirelerin 94'ü (%92,2) fiziksel muayene yöntemlerini bildiğini, 96'sı (%94,1) fiziksel muayene yöntemlerini önemli gördüğünü, 94'ü (%92,2) fiziksel muayene yöntemlerinin hemşirelerin bir görevi olduğunu, 85'i (%83,3) bakım planını fiziksel muayene sonuçlarına göre düzenlediğini, 96'sı (%94,1) bireyselleştirilmiş bakımda fiziksel muayene yöntemlerinin gerekli olduğunu belirtmiştir. Diğer yandan hemşirelerin 32'si (%31,4) fiziksel muayeneye yeterli zaman ayırabildiğini, 58'i (%56,9) hemşirelik uygulamalarında fiziksel muayene yöntemlerini kullandığını belirtmiştir. fiziksel muayene yöntemini bilme durumu ile öğrenim durumu arasında anlamlı istatistiksel anlamda ilişki bulunmamıştır($X^2=0,445$; $p=0,801>0.05$). Sonuç: Çalışmaya katılan hemşireler genel olarak fiziksel muayene yöntemlerini hemşirenin görevlerinden biri olarak görmekte ve önemsemektedir. Ancak hemşirelerin fiziksel muayeneye yeterli zaman ayıramadıkları tespit edilmiştir.

ANAHTAR KELİMELER: Fiziksel muayene yöntemleri, hemşirelik uygulamaları, bireyselleştirilmiş bakım

S-132 İSTANBUL' DAKİ 2., 3. VE 4. SINIF HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN KLİNİK UYGULAMALAR İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİ

Zeynep Baran[1], Gülbin Aslan[1], Tuğba Aslan[1], Erdem Demir[1], Ercan Denizciler[1], Abdullah Beyhan[1], Nurcan Kolaç[1],
[1]Marmara Üniversitesi,

Amaç: Bu araştırmada hemşirelik bölümünde okuyan öğrencilerinin klinik uygulamalar ile ilgili görüşlerinin öğrenilmesi amaçlanmıştır. Gereç ve Yöntem: Araştırma Temmuz 2018-Şubat 2019 tarihleri arasında İstanbul'da bulunan iki vakıf ve iki devlet üniversitesinin II, III ve IV. sınıflarda okuyan öğrencilerle yapıldı. Araştırmanın örneklemini 873 öğrenci oluşturmuştur. Birinci sınıflar klinik deneyimleri olmadığı için araştırmaya alınmamıştır. Veriler, araştırmacılar tarafından ilgili kaynaklar doğrultusunda hazırlanan anket formu ile toplanmıştır. Anketin ilk bölümünde tanıtıcı özellikleri içeren 6 soru ikinci bölümünde klinik uygulamalar ile ilgili düşüncelerini içeren 29 soru bulunmaktadır. Veriler toplanmadan önce etik kurul izni ilgili okullardan ve öğrencilerden izin alınmıştır. Veriler okul öğrencilerin uygun bulduğu ders saatlerinde, araştırmacılar tarafından öğrencilere sınıflarında dağıtılmış ve toplanmıştır. Elde edilen veriler bilgisayar programında değerlendirilmiştir Verilerin istatiksel analizlerinde; tanımlayıcı istatistikler (sayı, yüzde, ortalama), bağımsız değişkenlerin karşılaştırılmasında ki kare testi kullanılmıştır. Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 20.6 ± 1,39' dur. Öğrencilerin; %93.2'si okullarında hemşirelik becerilerini geliştirilebileceği laboratuvarlarının olduğunu, %51.8'i laboratuvardan etkin olarak yararlanamadıklarını belirtmiştir. Öğrencilerin %60.8'i klinikte yeterli sayıda öğretim elemanı olmadığını belirtmiştir. Öğrencilerin %73.5'i sınıfların kalabalık olması, %51.7'si ders programının yoğun olması gibi nedenlerle teorik öğrenimin etkili olmadığını, %48'i hastaya zarar verme korkusu nedeniyle uygulama yapmaktan kaçındıklarını dile getirmişlerdir. Benzer şekilde öğrencilerin %35.9'u hasta/hasta yakınının tepkisinden çekindiğini, %44.8'i klinikte öğrenci sayısının fazla olduğunu, %60.4'ü IV kateter, %27.6'sı ise IM uygulamada zorluk yaşadığını belirtmiştir. Öğrencilerin %53'ü klinikte çalışan hemşirelerin onlara ilgisiz davrandığını. Öğrencilerin %83.2'si klinik bilgi eksikliğinin uygulamalara katılımını etkilediğini belirtmiştir. Öğrencilerin cinsiyetleri ile not ortalamaları arasında anlamlı fark olduğu ve kadınların not ortalamalarının daha yüksek olduğu tespit edilmiştir ($p<0.01$). Öğrenciler okullarda laboratuvar koşullarının bulunmasının uygulama yapmalarına olumlu etkisi olduğunu belirtmişlerdir ($p<0.05$). SONUÇ ve Öneriler: Araştırmada öğrencilerin hem okullarının fiziksel ortamından hem de klinik ortamdan kaynaklanan sorunlar, yaşadıkları bulunmuştur. Bu sorunların başında sınıfların kalabalık olması, ders programlarının yoğun olmasının teorik eğitimlerini ve klinik uygulamalara katılımlarını olumsuz etkilediği bulunmuştur. Klinik ortamda ise, öğretim elemanını sayı olarak yetersiz olması, invaziv uygulamalarda zorluk yaşamaları, hemşirelik dışı uygulamalar da görevlendirilmeleri ve klinikte hemşire meslektaşlarının onlara karşı ilgili olmadıkları bulunmuştur. Bu sonuçlar doğrultusunda okul ve hastane işbirliğinin yapılması, okullarda fiziksel ortamların uygun hale getirilmesi, öğretim elemanlarının sayısının artırılması önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşirelik, staj sorunları, eğitim

S-133 Hemşirelik Öğrencilerinin İletişim Becerileri ve Ekip Çalışmasına Yönelik Tutumlarının İncelenmesi

Sözel Bildiri

Figen Çavuşoğlu[1], Merve Nur Ak[1], Senanur Alişan [1],

[1]Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü,

Giriş: Çalışma, hemşirelik öğrencilerinin iletişim becerileri ve ekip çalışmasına yönelik tutumlarının incelenmesi amacıyla yapılmıştır. Yöntem: Araştırma tanımlayıcı tipte olup, Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümündeki öğrencilerle Aralık 2018 tarihinde yapılmıştır. Bölümdeki 550 öğrenci evreni oluşturmuştur. Örneklem seçimine gidilmeyip araştırmanın yapıldığı tarihlerde okulda bulunan, katılmayı kabul eden 331 öğrenci örnekleme dahil edilmiştir. Veriler tanımlayıcı bilgi formu, Ekip Çalışması Tutum Ölçeği ve İletişim Becerileri Ölçeği aracılığıyla toplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesi bilgisayarda SPSS 20.0 programında, tanımlayıcı istatistikler, Mann-Whitney U testi, kruskal Wallis H testi ve korelasyon analizi kullanılarak yapılmıştır. Bulgular: Öğrencilerin yaş ortalaması 20.08±1.56 (min=18, max=28), %83.7'si kadın, sınıf dağılımları birinci sınıf %29.9, ikinci sınıf %23, üçüncü sınıf %24.8 ve dördüncü sınıf %22.4 olarak bulunmuştur. Öğrencilerin, %81.3'ünün ekip çalışması hakkında eğitim aldığı, "Ekip çalışması yapma durumunuz nedir" sorusuna %25.7'sinin "evet" dediği, %53.8'inin ise "kısmen" şeklinde cevaplandırdığı görülmüştür. %44.1'i genel olarak kendilerini ekip çalışmalarında "iyi" olarak değerlendirirken %38.7'sinin orta düzeyde değerlendirdiği, iletişim becerileri açısından %44.4'ünün "iyi", %34.4'ünün ise orta düzeyde değerlendirdiği bulunmuştur. Öğrencilerin ekip çalışmasına yönelik tutum ölçeği puan ortalaması 114.25±16.66 olup alt boyut ortalamaları ise sırasıyla; liderlik (25.63±4.29), durum izleme (24.93±4.02), ekip yapısı (24.58±4.07), iletişim (20.98±3.49), karşılıklı destek (18.13±3.83) olarak dağılım gösterdiği belirlenmiştir. İletişim becerileri ölçeği toplam puan ortalamalarının 97.63±14.96 olduğu, alt boyutlarının ise iletişim teknikleri ve temel beceriler (39.74±7.62), kendini ifade etme (15.37±2.75), etkin dinleme ve sözel olmayan iletişim (23.72±4.31) ve iletişim kurmaya isteklilik (18.80±3.28) şeklinde dağıldığı görülmüştür. Ölçeklerin genel ve alt boyut puan ortalamaları öğrencilerin demografik özellikleri ile karşılaştırıldığında iletişim becerileri ölçeği ve ekip çalışması tutum ölçeği (karşılıklı destek alt boyut hariç) puan ortalamaları ile cinsiyet arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık olduğu ve kadınlarda daha yüksek bir puan ortalamasının görüldüğü saptanmıştır. Öğrencilerin iletişim becerileri ile ekip çalışmasına yönelik tutumları arasında pozitif yönde orta düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür (F: .61; $p<0.01$) Sonuç: Buna göre, öğrencilerin yarısından azının hem ekip çalışması yapma durumlarına hem de iletişim becerilerine yönelik kendilerini iyi olarak değerlendirdiği, ekip çalışmasına yönelik tutum ölçeği puan ortalamalarının orta düzeyin üstünde, iletişim becerileri ölçeği puan ortalamasının ise yüksek düzeyde olduğu görülmektedir. Ekip çalışmasına yönelik fırsatları arttırılarak farkındalıkları sağlanma, iletişim becerileri desteklenmelidir.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşire, öğrenci, ekip çalışması, tutum, iletişim becerileri

S-134 Hemşirelik Öğrencilerinde İnternet Bağımlılığı: Sistematik İnceleme

Sözel Bildiri

Fatma KUL[1], Seda YEŞİLYURT[1], Ali ACER[1], Soner ARSLAN[1], Kevser KARACABAY[1], Nigar ÇELİK[1],
[1]Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi,

İnternetin ortaya çıkış amacı iletişimi arttırmak ve bilgi paylaşımını kolaylaştırmak olsa da tahmin edilenden hızlı yaygınlaşıp kullanılması bağımlılığa neden olmuştur. Amacı hemşirelik öğrencilerinin internet bağımlılığının incelenmesi olan çalışmada 2010-2018 yılları arasında hemşirelik öğrencilerinin internet bağımlılığına yönelik yapılmış çalışmalar "PubMed", "Cochrane Library", "ProQuest", "CINAHL", "EBSCOhost Online Research Databases", "Google Academic" veri tabanları kullanılarak taranmıştır. Tarama yaparken; "internet bağımlılığı", "hemşirelik ve internet bağımlılığı", "internet addiction", "nursing and internet addiction", anahtar sözcükleri kullanılmıştır. İncelenen çalışmaların dahil edilme ölçütleri; ulusal ve uluslar arası hakemli dergilerde yayınlanma ve tam metin olmadır. Hemşirelik öğrencilerinde internet bağımlılığının incelendiği sistematik incelemeler, randomize kontrollü çalışmalar, kohort-prospektif-retrospektif çalışmalar, olgu-kontrol çalışmaları değerlendirilmiştir. Dışlama ölçütleri ise; kongre bildiri özetleri, tam metnine ulaşılamayan, İngilizce ya da Türkçe yayınlanmamış makalelerdir. 9788 makaleye ulaşılmış olup, araştırma konusu ile ilgili olmayan ve dahil edilme ölçütlerine uygun olmayan, tekrarlayan çalışmalar çıkarıldıktan sonra 25 çalışma ayrıntılı incelenmiştir. Tam metnine uygun olmayan ve hemşirelik öğrencilerinin dahil edilmediği çalışmalar çıkarıldıktan sonra 12 çalışma değerlendirilmiştir. Bu çalışmalarda öğrencilerin internet bağımlılığı düzeyleri ve etkileyen faktörler incelenmiştir. Bunun yanı sıra internet bağımlılığı ile üst ekstremite fonksiyonel aktivite düzeyleri, sosyal destek, kişilik özellikleri, zaman yönetimi, yaşam kalitesi, akademik performans, mental sağlık, mutluluk, yalnızlık ve telefon bağımlılığı arasındaki ilişki değerlendirilmiştir. Hemşirelik bölümü öğrencilerinin düşükten yüksek düzeye kadar değişen oranlarda internet bağımlısı olduğu belirlenmiştir. İnternet kullanım süresi ve sosyoekonomik düzey arttıkça internet bağımlılığının arttığı bildirilmiş olup internet bağımlısı olan hemşirelik öğrencilerinin haftada 40 saat kadar internet kullandığı belirlenmiştir. Erkeklerin kızlara oranla daha fazla internet kullanımında bulunduğu; öğrencilerin interneti daha çok sosyal medya amaçlı kullandıkları bildirilmiştir. Araştırmaya katılan öğrencilerin yaklaşık yarısı internetin sosyal hayatını etkilemediğini ifade etmiştir. Anksiyete ve depresyon düzeyinin artmasının internet bağımlılığını et¬kilediği görülmüştür. Ayrıca internet bağımlılığının mutluluğu olumlu etkilediği de belirtilmiştir. Öğrencilerin internet bağımlılığı ile akıllı telefon bağımlılığı arasında ilişki olduğu bildirilmiştir. Ayrıca öğrencilerin akıllı telefon ve internet bağımlılık düzeyleri ile üst ekstremite fonksiyonel aktivite düzeyleri arasında da ilişki olduğu belirtilmiştir. Bunun yanı sıra internet bağımlılığı ile aileden algılanan sosyal destek arasında zayıf ve negatif yönlü bir ilişki olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin internet kullanımında farkındalıklarını sağlamak amacıyla eğitimler verilmesi, bu eğitimlere ailelerin de dahil edilmesi ve danışmanlık birimlerinin oluşturulması gerektiği düşünülmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: İnternet, Bağımlılık, Hemşirelik, Öğrenci

S-135 Hemşirelik Fakültesi Öğrencilerinin Ekip Çalışması Tutumları ve Etkileyen Faktörler

Sözel Bildiri

Fatma KESKİN[1], Ebru GÜL[1], Elif ÖZFİDAN[1], Pınar SERTBAŞ[1],
[1]İnönü Üniversitesi/Hemşirelik Fakültesi,

Giriş ve Amaç: Nitelikli sağlık hizmeti sunabilmenin günümüzde temel koşullarından biri, alanında uzmanlaşmış sağlık profesyonellerinin varlığı ve bu profesyonellerin birbirleri ile işbirliği ve iletişim içinde, ekip anlayışıyla çalışmasından geçmektedir. Profesyonel sağlık ekibinde bulunan hemşirelerde bireylerle kurdukları ilişkiler aracılığıyla onlara doğrudan sağlık hizmeti veren sağlık profesyonelleridir. Tüm sağlık meslek gruplarında olduğu gibi hemşirelerinde ekip çalışması becerilerinin geliştirilmesi gerekmektedir. Bu gelişmenin sağlanması için eğitimleri süresince hemşirelik öğrencilerine etkili ekip çalışmasının öneminin anlatılmasının ve pozitif yönde tutumlarının geliştirilmesinin meslek hayatlarında ekip çalışmasına uyum süreçlerini kolaylaştıracağı düşünülmektedir. Bu nedenle bu araştırma hemşirelik fakültesi öğrencilerinin ekip çalışması tutumlarını ve etkileyen faktörleri belirlenmek amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır. Yöntem: Bu araştırma, Ocak-Şubat 2019 tarihleri arasında Türkiye'nin doğusunda bir üniversitede yürütülmüştür. Araştırmanın evrenini üniversitenin Hemşirelik Fakültesi'nde öğrenim gören 2., 3. ve 4.sınıftaki öğrenciler oluşturmuştur. Araştırmada örneklem seçimine gidilmemiş evrenin tamamına ulaşılmaya çalışılmış ve 258 öğrenciye ulaşılmıştır. Verilerin toplanmasında; Tanıtıcı Form ve Ekip Çalışması Tutumları Ölçeği(EÇTÖ) kullanılmıştır. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistik, bağımsız gruplarda t testi, oneway anova ve kruskal wallis kullanılmıştır. Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalamasının 21.49±1.45 olduğu, %58.9'unun kadın olduğu, %36.4'ünün 3.sınıf olduğu bulunmuştur. Öğrencilerin %50.4'ü hemşirelik mesleğini istemeyerek seçtiğini, %64.3'ü ekip çalışması konusunda bir eğitim aldığını, %76.4'ü hasta bakımında ekip çalışmasının yararlı olduğunu düşündüğünü, %46.9'u uygulamaya çıktığı kliniklerde ekip çalışması yapıldığını, %70.5'i iletişim kurmada güçlük yaşamadığını ve %69.4'ü klinik uygulamalarda hemşire ekibi ile iletişimde güçlük yaşamadığını belirtmiştir. Öğrencilerin EÇTÖ toplam puan ortalaması 106.58±23.51 ve ekip çalışması tutumları pozitif yönde bulunmuştur. Çalışmamızda EÇTÖ'nün Cronbach Alpha katsayısı .97 olarak hesaplanmıştır. Cinsiyet, hasta bakımında ekip çalışmasının yararı, iletişimde güçlük yaşama ve iletişim dersi alma değişkenlerine göre ekip çalışması tutumları arasında anlamlı fark bulunmuştur ($p<.05$). Sınıf ve ekip çalışması eğitimi alma değişkenlerine göre ekip çalışması tutumları arasında anlamlı fark bulunmamıştır ($p>.05$). Cinsiyet ile ekip yapısı, liderlik, durum izlemi alt boyutları puan ortalamaları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olduğu belirlenmiştir ($p<.05$). Bakımda ekip çalışmasının yararı ile ekip yapısı, liderlik, durum izlemi ve iletişim alt boyutları puan ortalamaları arasındaki farkın anlamlı olduğu saptanmıştır ($p<.05$). Sonuç ve Öneriler: Bu sonuçlar doğrultusunda, geleceğin sağlık profesyonelleri olan hemşirelik öğrencilerine; hasta ve çalışan memnuniyeti için iletişim ve ekip çalışmasına yönelik eğitim, program ve etkinliklerin düzenlenmesi önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşirelik Öğrencileri, Ekip Çalışması, İletişim

S-136 Hemşirelik Fakültesi Öğrencilerinin Mesleki Değerlerinin Belirlenmesi

Sözel Bildiri

Ebru GÜL[1], Fatma KESKİN[1], Pınar SERTBAŞ[1], Elif ÖZFİDAN[1],

[1]İnönü Üniversitesi/Hemşirelik Fakültesi,

Giriş ve Amaç: "Mesleki değer" bir mesleği icra etme sonucunda o meslekten elde edilen tatmin olarak tanımlanmaktadır. Hemşirelerin bakım verirken, davranış ve tutumlarını savunurken, gerekçelerini açıklarken ve etik ikilemlerle karşılaştıklarında karar verirken kişisel değerlerinin ötesinde mesleki değerleri ile hareket etmeleri gerekmektedir. Mesleki değerlerin içselleştirilmesi öğrencilik dönemlerinde başlamaktadır ve mezuniyet sonrasındaki mesleki sosyalleşme sürecinde gelişmeye devam etmektedir. Bu nedenle bu araştırma hemşirelik fakültesi öğrencilerinin mesleki değerlerini belirlemek amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır. Yöntem: Bu araştırma, Şubat 2019 tarihinde Türkiye'nin doğusunda bir üniversitede yürütülmüştür. Araştırmanın evrenini üniversitenin Hemşirelik Fakültesi'nde öğrenim gören öğrenciler oluşturmuş, örneklem seçimine gidilmemiş evrenin tamamına ulaşılmaya çalışılmış ve 321 öğrenciye ulaşılmıştır. Verilerin toplanmasında; Tanıtıcı Form ve Hemşirelerin Mesleki Değerleri Ölçeği-Revize (HMDÖ-R) kullanılmıştır. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistik, bağımsız gruplarda t testi, oneway anova ve korelasyon analizi kullanılmıştır. Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalamasının 21.09±1.57 olduğu, %61.1'inin kadın olduğu, %57.4'ünün 3. ve 4. sınıf olduğu bulunmuştur. Öğrencilerin %49.5'i hemşirelik mesleğini isteyerek seçtiğini, %32.4'ü hemşirelik bölümünden memnun olduğunu, %85.7'si etik/değerler ile ilgili bir ders aldığını, %62.9'u aldıkları etik/değerler eğitimleri sonucunda karşılaştıkları etik problemleri uygun bir şekilde çözebileceğine inandığını, %53.6'sı uygulamaya çıktığı kliniklerde hasta bakımında hemşirelik mesleki değerlerinin bilincinde davrandığını, %72.0'si iletişim kurmada güçlük yaşamadığını ve %77.6'sı klinik uygulamalarda hastayla iletişimde güçlük yaşamadığını belirtmiştir. Çalışmamızda öğrencilerin HMDÖ-R toplam puan ortalaması 98.07±20.30 ve HMDÖ-R ölçeğinin Cronbach Alpha katsayısı .96 olarak hesaplanmıştır. Cinsiyet, sınıf, hemşirelik bölümünden memnun olma durumu ve hemşirelik mesleğini seçme durumu ile HMDÖ-R toplam puan ortalamaları ve üç faktöre ilişkin puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmamıştır ($p>.05$). Yaş ile HMDÖ-R faktör2 profesyonellik arasında pozitif yönde zayıf anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($p<.05$). Etik/değerler ile ilgili ders alma durumu ile HMDÖ-R faktör3 güven arasında negatif yönde zayıf anlamlı bir ilişki saptanmıştır ($p<.05$). İletişim kurmakta güçlük yaşama durumu ile HMDÖ-R toplam puan ortalamaları ve üç faktöre ilişkin puan ortalamaları arasında pozitif yönde ilişki bulunmuştur ($p<.05$). Sonuç ve Öneriler: Araştırmamızda hemşirelik öğrencilerinin mesleki değerler düzeyini yaşın, etik/değerler eğitimi almanın ve iletişimin etkilediği bulunmuştur. Mesleki değerler düzeyini arttırmak için lisans eğitim programlarının öğrencilerin kişisel ve mesleki değer tercihlerini oluşturacak, geliştirecek hedeflere yönelik olarak ders içeriklerinde mesleki değerler ve kişilerarası ilişkiler konularına önem verilmesi, danışmanlık yapılması önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: Mesleki değerler, Etik, Hemşirelik öğrencileri

S-137 Hemşire/Ebe Yardımcılığı ve Sağlık Bakım Teknisyenliği Programında Öğrenim Gören Öğrencilerde Rol Çatışması ve Rol Belirsizliği

Sözel Bildiri

Yılda Arzu ABA[1], Ayşe Sinem TAŞ[1], Nazlı BOZKURT[1], Aslıhan ÜNVER[1],

[1]Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi /Sağlık Bilimleri Fakültesi / Hemşirelik Bölümü,

Bu çalışmanın amacı hemşire/ebe yardımcısı ve sağlık bakım teknisyenliği bölümü öğrencilerinin değişen mesleki unvana ilişkin algıladıkları rol çatışması ve rol belirsizliği düzeylerini incelemektir. Araştırma tanımlayıcı nitelikte Balıkesir ili Bandırma ilçesinde eğitim veren bir kamu sağlık meslek lisesinin hemşire/ebe yardımcılığı ve sağlık bakım teknisyenliği programında öğrenim gören ve ulaşılabilen toplam 346 öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın verileri, öğrencilerin kişisel ve meslek seçimine yönelik bilgileri içeren soru formu ve "Rol çatışması ve Rol Belirsizliği Ölçeği" ile toplanmıştır. Ölçekte 8 soru rol çatışmasını, 6 soru rol belirsizliği düzeyini belirlemeye yönelik toplam 14 soru bulunmaktadır. Rol çatışması ile ilgili ifadelerden alınan yüksek puanlar, daha fazla rol çatışmasının yaşandığını, rol belirsizliğinden alınan yüksek puanlar ise daha düşük rol belirsizliğinin yaşandığının göstergesidir. Ölçeğin Cronbach Alfa güvenilirlik kat sayısı 0.742 olarak belirlenmiştir. Araştırma yapılmadan önce Bandırma İlçe Milli Eğitim Müdürlüğünden gerekli izinler alınmıştır. Çalışmada yer alan her öğrenci çalışmanın içeriği ve katılımın gönüllü olması hususunda sözlü olarak bilgilendirilmiştir. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistiksel yöntemler (frekans ve yüzdelikler), t testi ve One Way ANOVA analizleri kullanılmıştır. Öğrenciler %64.5 oranında sağlık bakım teknisyenliği, %25.1 oranında hemşire yardımcılığı ve %10.4 oranında ebe yardımcılığı programında öğrenim görmektedir. %71.7'sinin bölüm tercihlerini isteyerek seçtiği, buna rağmen %31.5'inin mezun olduktan sonra unvanlarına uygun olarak çalışmayı düşündükleri belirlenmiştir. Öğrencilerin rol çatışması toplam puan ortalamaları 29.03±7.04 ve rol belirsizliği toplam puan ortalamaları ise 28.14±5.33 olarak bulunmuştur. Yapılan analizlerde öğrencilerin cinsiyet (t=3.602, p=0.04), sınıf düzeyleri (F= 3.396, p=0.05) ve öğrenim gördükleri programları (F= 3,396, p=0.05) rol çatışmasını etkileyen faktörler olarak saptanmıştır. Rol belirsizliğini etkileyen faktörler ise sınıf düzeyleri (F= 4.512, p=0.00), görev, yetki ve sorumluluklarını bilmeme (t=3.999, p=0.03) ve meslek hakkında yapılan bilgilendirmedir (t=4.775, p=0.03). Öğrencilerin algıladıkları rol çatışması ve rol belirsizliği düzeylerinin oldukça yüksek olduğu görülmektedir. Erkek öğrencilerin, 1. ve 2. sınıf öğrencilerin, hemşire yardımcılığı ve sağlık bakım teknisyenliği programı öğrencilerinin rol çatışması düzeyleri daha yüksek bulunmuştur. Öğrencilerin görev, yetki ve sorumluluklarını bilmeyenlerin ve meslekleri hakkında bilgilendirme yapılmayan grupta rol belirsizliği düzeyleri daha yüksek olarak belirlenmiştir. Sağlık meslek lisesi öğrencilerine eğitim süreci içerisinde belli periyodlarla görev tanımlarına ilişkin bilgilendirmenin yapılması önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: Hemsirelik, Ebelik, Rol çatışması, Rol belirsizliği, Ögrenci

POSTER BİLDİRİLER

P-01 TÜRKİYE'DEKİ HEMŞİRE VE DİĞER SAĞLIK ÇALIŞANLARININ KESİCİ DELİCİ ALETLER İLE YARALANMA DURUMUNUN İNCELENMESİ

Poster Bildiri

Hülya Üstündağ[1], Özge Çimen[1], Ali Batı[1],

[1]İstanbul Bilgi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü,

Giriş: Sağlık personeli, verdiği sağlık hizmeti sırasında sıklıkla enfeksiyon etkenleriyle temas eder ve bu temas ciddi enfeksiyonlara yol açar. Hastanedeki günlük faaliyetleri sırasında hastaların kan ve vücut sıvılarıyla temas etme ihtimali olan sağlık personelinin hepsi kan yoluyla bulaşan hastalıklar açısından yüksek risk altındadır.(2) Amaç: Çalışma 2007-2018 yılları arasında delici kesici alet yaralanmalarıyla ilgili Türkiye'de yapılan çalışmaları tespit etmek, bu çalışmaların sistematik bir şekilde incelenmek amacıyla yapıldı. Gereç Yöntem: Google Akademi, Dergi Park, ULAKBİM, YÖK Ulusal Tez Merkezi elektronik veri tabanları üzerinde, 26.09.2018- 26.11.2018 tarih aralığında, ''Hemşire, Yaralanma, Sağlık Çalışanı, Delici Alet, Kesici Alet'' sözcük grupları girilerek tarama yapılmıştır. 43 çalışmaya ulaşılmıştır. Araştırmaya dahil edilme kriteri olarak sadece Türkiye'de yapılan çalışmalara yer verildi. Bu kriterlerinden sonra geriye 36 çalışma kalmıştır. Bunlardan 26 tanesi araştırma makalesi ve 9 tanesi de yüksek lisans tez çalışmasıdır. Çalışmalardan 15 tanesi tanımlayıcı, 3 tanesi kesitsel, 9 tanesi retrospektif, 9 tanesi ise tanımlayıcı-kesitsel çalışmadır. Bulgular: Ülkemizdeki hemşire ve diğer sağlık çalışanlarının kesici delici aletler ile yaralanma durumu incelendiğinde, hemşirelerin ve stajyer öğrenci hemşirelerin, diğer sağlık çalışanlarına oranla daha fazla kesici delici alet yaralanmasına maruz kaldığı görülmüştür. Genel olarak sağlık çalışanlarının en çok yaralandığı alet ise enjektör iğnesi olmuştur. Yaralanmalar daha çok enjektör kapağının kapatılması sırasında gerçekleşmiştir. Yaralanmaların en sık karşılaşıldığı klinikler dahiliye, cerrahi servisleri ve ameliyathane olmuştur. Bu yaralanmalar sonucunda hemşirelerde dahil olmak üzere tüm sağlık çalışanların yaralanma sonrasında yaralanmayı rapor etme oranları oldukça düşüktür. Yaralanmayı rapor etmeme nedeni olarak ise kontamine olmamış alet ile yaralanma öne sürülmüştür. Yaralanma sonrası en sık yapılan işlem olarak antiseptik solüsyon ile yıkama ve sabun ve su ile yıkama olmuştur. (1) Sonuç: Sağlık çalışanlarının kesici delici alet yaralanması konusundaki aldığı eğitim oranı yüksek olmasına rağmen aldığı eğitimleri uygulama sürecinde eksiklikler olduğu görülmüştür. Koruyucu ekipman malzemesi olarak ise en fazla eldiven kullanılmaktadır. (1) Kaynaklar 1- Akkaya S, Şengöz G, Pehlivanoğlu F, Özdemir EG, Tek ŞA. (2014). Kesici ve Delici Alet Yaralanmalarıyla İlgili Anket Sonuçlarının Değerlendirilmesi. Klimik Dergisi, 27(3): 95-8 2- Okutan Ş, Sarıtaş S. (2016). Cerrahi Birimlerde Çalışan Hemşirelerin Delici-Kesici Alet Yaralanması Konusundaki Bilgi ve Uygulamalarının Belirlenmesi. Adnan Menderes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi, 2:1-11

ANAHTAR KELİMELER: Hemşire, Yaralanma, Sağlık Çalışanı, Delici ve Kesici Alet

P-02 HEMŞİRELİK EĞİTİMDE YENİ BİR MODEL ; MENTOR HEMŞİRELİK

Poster Bildiri

Esra Lafcı[1], Burak İlkim Yüksel[1],

[1]İstinye Üniversitesi,

Dünya Sağlık Örgütü tarafından dünya genelinde hemşire ve hemşirelik öğrencilerinin az sayıda olduğu bilinmektedir. İhtiyaç doğrultusunda daha fazla mezun hemşire olmalıdır. Öğretim elemanı sayısı yetersizliği sebebiyle hemşirelik öğrencileri kontenjan sayısı kısıtlanmaktadır. 1996 yılında Sağlık Bakanlığı'na bağlı sağlık meslek liselerinde ki hemşirelik bölümleri kapatıldı. Bu tarihe kadar hemşirelik bölümü sayısı 11 iken bir anda 77'ye yükseldi. Son 20 yıl içerisinde bu artış sebebiyle eğitimci sayısı ve okulların alt yapısı yetersiz kalmıştır. Dünya Sağlık Örgütü'nün raporuna göre üniversitelerde hemşire eğitimi verecek kişiler; gerekli diploma derecesine, araştırmaya dayalı eğitim kapasitesinde olmalıdır. Ülkemizde ki hemşirelik eğitimin de 4600 saatlik eğitimin yarısı pratik olarak gerçekleşmektedir. ABD'de hemşirelik uygulamalarında 1 eğitici en fazla 10 öğrenciyle ilgilenmektedir. Ancak ülkemizde hemşirelik öğretim elemanı yetersizliği ve fazla hemşirelik öğrencisi olduğundan bu soruna çözüm olarak mentor (rehber) hemşire kavramı ortaya çıkmıştır. Mentor hemşire alanında uzman, öğrencileri gözetleyen, öğrenmeyi kolaylaştıran kişi olarak tanımlanabilir. Öğrencilere koçluk yapar, öğrenmelerini kolaylaştırır, gelişimlerini değerlendirir ve gözetler. Rehber hemşire kişilik bakımından güçlü olmalı ve deneyim sahibi olmalıdır. Öğrenci sayısının fazla olması ve uygulama alanına çıkmadan önce yeterli laboratuvar pratiği yapılamaması uygulama alanında öğrenciye zorluk çıkarmaktadır. Öğrencinin ihtiyaçlarının karşılanması için rehberlik ve yardım alınmalıdır. Hemşirelik öğrencisi ilk uygulama alanına çıktığında acemidir, ortama yabancıdır ve yardıma ihtiyacı vardır. Bu sebepten dolayı rehber hemşireye ihtiyaç duyulur. Rehber hemşireler, gözlem yeteneği gelişmiş kişilerdir. Öğrencinin alanda olduğu zaman anksiyetesini azaltmaya, onu desteklemeye ve aynı zamanda öğrencinin kişisel gelişimini desteklemeye yarayan önemli bir rol modeldir. Rehber hemşire öğrenci hemşirenin ekip içerisinde koordine çalışmasını, mesleki becerisinde yenilikleri incelemesini, çoklu düşünmesini destekler. Rehber hemşire hemşirelik eğitiminin bir parçasıdır. Mentor hemşire; öğrencinin uygulama alanında ki uyumunu kolaylaştırır, öğrenmeyi pekiştirir ve öğrencinin yeterli pratik yapabilmesini organize eder. Öğrenciyi cesaretlendirir, destekler, yol gösterir ve hasta- öğrenci hemşire güven ilişkisini kurar. Mesleki gelişmeleri takip eder. Rehber hemşirenin değerlendirmelerinin öğrenciye dönüşü olması gerekmektedir. Ayrıca rehber hemşirenin de değerlendirilmesi, öğrencilere objektif davranabilmesi için gereklidir. Mentor Hemşire hemşirelik eğitiminde uygulanması önerilen iyi bir yöntemdir. Hemşire Öğrencinin rol model almasını sağlayan, ona yol gösteren ve hedef koymasını sağlayan bir uygulamadır. Her hemşirelik lisans bölümü için uygulanması gereken bir modeldir.

ANAHTAR KELİMELER: MENTOR HEMŞİRE, REHBER HEMŞİRE, ÖĞRENCİ HEMŞİRE, HEMŞİRELİK EĞİTİMİ

P-03 Tıbbi ve Tamamlayıcı/Geleneksel Tedavi İşbirliği; Hemşirelik Öğrencilerinin Görüşleri

Poster Bildiri

Melike Nur ULU[1], Nafiye Nida BALCI[1], Burak TAZEFİDAN[1], Duygu KARTAL[1], Bekir ŞENYÜZ[1], Saide FAYDALI[1],

[1]Necmettin Erbakan Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi,

Tıbbi ve Tamamlayıcı/Geleneksel Tedavi İşbirliği; Hemşirelik Öğrencilerinin Görüşleri Melike Nur Ulu1, Nafiye Nida Balcı1, Burak Tazefidan1, Duygu Kartal1, Bekir Şenyüz1, Saide Faydalı1 1Necmettin Erbakan Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Amaç: Tamamlayıcı/geleneksel tedavi ile ilgili yönetmelik yayınlandıktan sonra bu konuda eğitim alan sağlık personeli sayısı artmış ve hastalar tedavi kurumlarında bu hizmetlerden yararlanır hale gelmiştir. Tamamlayıcı/geleneksel tedavi modern tıp ile işbirliği içinde uygulandığında hasta yararı sağlanmış olacaktır. Bu çalışma hemşirelik öğrencilerinin modern tıp ile tamamlayıcı/geleneksel tedavi uygulamaları arasında işbirliğine ilişkin görüşlerini değerlendirmek amacıyla yapılmıştır. Yöntem: Tanımlayıcı türdeki bu çalışma 2018-2019 eğitim-öğretim yılında Hemşirelik Fakültesi II,III ve IV. sınıfında okuyan 285 öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. I. sınıf öğrencileri henüz klinik deneyimleri olmadığından araştırmaya dahil edilmemiştir. Öğrenciler çalışma konusunda bilgilendirilmiş, geliştirilen anket formu dağıtılarak onam verenlerden doldurmaları istenmiştir. Toplanan veriler ortalama, sayı ve yüzdeliklerle değerlendirilmiştir. Çalışma öncesi kurum ve etik kurul izni alınmıştır. Bulgular: Öğrencilerin %82.1'i kadın ve yaş ortalamaları $\bar{x}$: 20.74 ±1.19 idi. Öğrencilerin %60.7'si günlük hayatlarında tamamlayıcı/geleneksel tedavi ile karşılaşmış, % 22.1'inin kendisine tamamlayıcı/geleneksel tıp uygulanmış ve %21,1'i klinik uygulamaları sırasında da tamamlayıcı/geleneksel tedavi ile karşılaşmıştı. En fazla karşılaştıkları uygulamaları ise hacamat (%42,1), sülük (%32,6) ve kupa uygulaması (%32,6) oluşturmuştur. Öğrencilerin %91,6'sı modern tıp ve tamamlayıcı/geleneksel tedavi işbirliğinin fayda sağladığını ve %54,0'ü bu ikilinin işbirliği içinde çalıştığını düşünmekteydi. Ancak öğrencilerin %74,7'si klinikte yatan hastaların tamamlayıcı/geleneksel tıp uygulayıp uygulamadıklarının hasta öyküsü alınırken sorgulanmadığı görüşündeydi. Sonuç: Hemşirelik öğrencilerinin çoğunluğu modern tıp ile tamamlayıcı/alternatif tıbbın işbirliğinin fayda sağladığı ve bu işbirliğinin orta düzeyde olduğu görüşündeydi. Modern tıp ve tamamlayıcı/geleneksel tıp işbirliğinin hasta yararı açısından geliştirilmesine katkı sağlayacak çalışmaların yapılması önemlidir. Anahtar kelimeler: Hemşirelik, işbirliği, modern tıp, öğrenci, tamamlayıcı/geleneksel tedavi.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşirelik, işbirliği, modern tıp, öğrenci,tamamlayıcı/geleneksel tedavi

P-04 HEMŞİRELİK VE MANEVİ BAKIM

Poster Bildiri

SEÇİL AMUK[1], NAZLI TURGUT[1], SEREN KUDRET[1], ÖZLEM AŞKAR[1], ŞİRAZ YAPRAK[1],

[1]YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ,

Sağlık bakımının sunumunda kabul edilen en kapsamlı yaklaşım bütüncül/holistik yaklaşımdır. Bütüncül yaklaşım bireyin; bedensel, zihinsel, duygusal, sosyokültürel, manevi boyutları bir bütün olarak ele almaktadır. Bu boyutların her biri diğeri ile karşılıklı olarak ilişkili ve birbirine bağımlıdır (Eğlence ve Şimşek, 2014). Sağlık bakımının bireylere bütüncül yaklaşımla verilmeye başlanmasıyla birlikte bireylerin manevi boyutu da diğer boyutlar kadar önem kazanmıştır. Maneviyat, kişinin ilişkilerini, evrendeki yerini, yaşamı ve ölümü anlama ve kabul etme çabası olup, yaşam boyu var olan bir alandır. Maneviyatın temeli, bireyin anlamlı kıldığı ve yaşama amacı olarak belirlediği unsurlardan oluşmaktadır(Ergül ve Bayık, 2004). Literatür incelendiğinde maneviyat, yüce bir güç ile ilişkide olma, inançla ilgisi olmayan ama daha yüce hissetmeyi sağlayan bağlılık veya geçiş, yaşamdan anlam ve amaç arama, fiziksel olmayan yollarla (dua, meditasyon, dini inançlar gibi) iyileşme, iç huzur ve iyi oluş duygusu olarak tanımlanmaktadır (Uğurlu-Sülü, 2014; Eğlence ve Şimşek, 2014). Manevi bakıma gereksinim duyan hastaların hemşireler tarafından manevi yoksunluğunu azaltmayı sağlama veya manevi gücünü desteklemesi önemlidir. Literatürde manevi yönü gelişmiş hastaların fiziksel, duygusal, sosyal yönden daha sağlıklı olduğu çalışmalar yer almaktadır. Manevi bakım sağlanan hastaların, ümit düzeylerinin daha yüksek, depresyon ve izolasyon eğilimlerinin düşük oluğu, stresle daha iyi baş edebildikleri ve yaşam kalitelerinin yükseldiği belirlenmiştir (Bostancı-Daştan ve Buzlu, 2010; Uğurlu-Sülü, 2014; Gönenç ve ark., 2016). Bu yönde verilecek bakım hemşire tarafından bireyin manevi gereksinimleri tanımlanarak, uygun girişimlerle bulunması ve desteklemesi gerekmektedir. Hemşirelerin manevi bakım verirken, bireysel düşünce sistemi, manevi gereksinimler, bakımı algısı, gönüllülük, hastaya ve konuya duyarlılığı, çalıştığı ortam, hastaya bakım veren diğer çalışanlarla iletişimi gibi birçok etmen manevi bakımın kalitesini etkilemektedir. Manevi bakım konusun da hemşirelerin farkındalık düzeylerinin yüksek olması, hastaların manevi gereksinimlerinin göz önünde bulundurulması, verilecek bakımın yeterli düzeyde olması beklenmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşirelik, Maneviyat, Bakım

P-05 ÇOK KÜLTÜRLÜ BAKIM VE HEMŞİRELİK

Poster Bildiri

SEÇİL AMUK[1], NAZLI TURGUT[1],

[1]YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ,

Çok kültürlü toplumlarda kültürel çeşitliliğe dayalı karmaşık, benzer ve farklı kültürel anlayışlar yaygındır. Bu kültürel anlayışlar; yaş, cinsiyet, ırk, etnik özellikler, sosyoekonomik sınıf, dinsel kimlik, seksüel davranışlar, eğitim, tarih gibi pek çok faktörle şekillenmektedir. Kültürel özgeçmişimiz, sağlık inançlarımızın, değerlerimizin ve sağlık davranışlarımızın oluşmasında önemli bir role sahiptir. Bu durum bireylerin sağlık, hastalık ve dünyayı algılamasını biçimlendirmektedir (Temel-Bayık, 2008). Hemşirelik temelde kültürel bir olgudur ve sürekli olarak gelişen, değişen durumlara uyum sağlayabilen bir meslektir. Dünya'da toplumların giderek çok kültürlü yapıya dönüşmesi ve kültüre özgü yeterli bakımın verilmesi gerekliliği hemşireliği önemli derecede etkilemektedir. Çok kültürlü toplumlarda sağlık bakım profesyonellerinin kültürel yeterliliğe sahip olmaları beklenmektedir. İz-Başlan ve Temel-Bayık, 2009). Dolayısıyla, kültürlerarası hemşirelik bakımı önemli olmakla birlikte, hastalığın ve sağlığın, duyuşsal, sosyal, davranışsal, dini ve manevi boyutlarını bir bütün olarak ele almaktadır (Eunyoung 2004; Vydelingum 2006). Bakım, sağlık ekibi içinde önemli bir yeri olan hemşirelerin temel konusudur. Hemşirelik bakımı, fiziksel, psikolojik ve psikososyal gereksinimleri ile ilgili özel işlevlerini yerine getiremeyen bireye yardım ve eşlik etmektir (Rajan 1995). Nitelikli hemşirelik bakımı; birey ve aileye ilgili olma, yakınlık gösterme, cesaret verme, şefkatli, anlayışlı ve sempatik olma, empati yapabilme ve başkalarının düşüncelerine saygılı olmayı içermektedir. Hemşirelerin etkili bakım sunmada, artık yalnızca mesleki bilgi ve uygulamaları yeterli değildir, entellektüel ve analitik becerilere de sahip olmaları da gerekmektedir. Hastalık ve sağlık durumu kültürel açıdan farklılık göstermekle birlikte hemşire, bireyin kültürel değer ve inançlarını iyi anlayamama, tanımama, iletişim sorunlarını saptama ve giderme, ırkçılığa ve kalıplaşmış yargılamaları önleme, bakımda eşitsizliği engelleme anlamında önemli bir konumdadır (Narayanasamy, 2003; Narayanasamy ve White, 2005). Hemşirenin de kültürel değerleri, inançları hasta bakımı ile ilgili kararlarını, tutumunu ve uygulamalarını etkilemektedir. Hemşirenin bakım girişimleri bilinçli ya da bilinçsiz biçimde kendi kültüründen etkilenmektedir. Toplumun kültürel gereksinimlerine yanıt verecek kültürel bilgi ve becerilere sahip hemşirelerin yetiştirilmesi gerekmektedir. Bu nedenle hemşirelik öğrencilerinin farklı kültürlere sahip bireylere bakımı verebilmeleri için hemşirelik müfredatına çok kültürlü yaklaşımı ve kültürlerarası bakıma yönelik eğitim programları ve eğitim yöntemlerine yönelik gerekli düzenlemeler yapılmalıdır.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşirelik, Kültür, Bakım

P-06 STRES VE BENLİK SAYGISININ HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN EĞİTİMİNE ETKİSİ

Poster Bildiri

SEREN KUDRET[1], NAZLI TURGUT[1],

[1]YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ,

Yaşamın tüm alanlarında karşımıza çıkan stres, bireyin istemediği durumlara maruz kalması sonucu ortaya koyduğu fizyolojik ve psikolojik bir tepkidir (Baykal ve Türkmen; 2014). Strese yol açan etmenler arasında fizyolojik bozukluklar, olumsuz çevre koşulları, sosyal yaşantı, değer yargıları, rol çatışmaları, algısal özellikler, bireyin kişilik ve düşünce yapısı gibi fiziksel ve psiko-sosyal uyaranlar yer almaktadır (Aydın ve İmamoğlu, 2001; Savcı ve Aysan, 2014). Üniversite dönemi, kimlik bulma, ait olma çabalarının arttığı, psiko-sosyal boyutun geliştiği süreç olmakla birlikte öğrenciler birçok stres etkenine maruz kalmaktadırlar. Üniversite Öğrencileri için yeni bir ortama uyum sağlama, aileden ayrı yaşama, akademik başarı, rol ve sorumluluklarını yerine getirme gibi konular öğrencilerin stres yaşamalarına neden olmaktadır. Hemşirelik öğrencileri, eğitim deneyimlerinin başından itibaren etkileyen stres, öğrencilerin öğrenmelerini, akademik başarılarını ve yaşam kalite ve performanslarını olumsuz yönde etkileyebilmekte (Çapık, Durmaz ve Öztürk, 2017). Literatür incelendiğinde, hemşirelik öğrencilerinde yaşanılan stresin klinik ortamdaki eğitim hayatlarının başlangıcında ortaya çıktığını, öğrencilerin bu süreçte ölen ve ölüm sürecinde olan hastalarla karşılaşılma ve ölmekte olan veya acı çeken hastaların olumsuz tepkilerinden korkulması, hasta insanlara bakım verilmesi, pratik uygulamalar sırasında öz güven eksikliğinin yaşanması, yanlış bir şey yapma korkusu, tıbbi aletlerin kullanımında yaşanan problemler, , klinik faaliyetler süresince eğitmenlerden alınan yetersiz destek ve kurumlardaki diğer insanlarla (ör. doktorlar, hemşireler vb.) olan ilişkilerden kaynakladığını göstermektedir.(Savcı ve Aysan, 2014; Ekinci, Altun ve Can, 2013; Karaca ve ark., 2017). Benlik saygısı yüksek olan öğrenciler, yeni durumlar karşısında daha öz güvenli yaklaşımda bulunmaktadır (Acharya ve Chalise, 2015). Benlik saygısı bireyin sağlığı ve psikolojik iyi hali ile ilişkili olup, eğitim süreci içinde hemşirelik öğrencilerinin eğiticileri, arkadaşları, hastaları ve diğer meslek üyeleriyle yaşayacakları iyi ya da kötü deneyimlerden etkilenmektedir. Benlik saygısı, bireylerin stresli durumlarla baş etme yeteneğini ve bu durumlara vereceği tepkileri etkilemektedir (Galanakis ve ark., 2010). Dolayısıyla Hemşirelik eğitiminin amacı mesleki benlik saygısı yüksek sağlıklı hemşire adayları yetiştirmektir. Hemşirelik öğrencilerinin eğitimlerinden kaynaklanan stresi azaltmaya yönelik stresle baş etme yöntemlerinin geliştirilmesi ve benlik saygısını güçlendirici müdahalelerle stres düzeylerinin azaltılmasına yönelik eğitim programlarının planlanmasının faydalı olacağı düşünülmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşirelik Öğrencileri, Stres, Benlik Saygısı

P-07 KANSER VE HEMŞİRELİKTE ESTETİK BİLMENİN ÖNEMİ

Poster Bildiri

SEREN KUDRET[1], NAZLI TURGUT[1],

[1]YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ,

Kanser, sık görülmesi ve ölüm oranının yüksek olması nedeniyle 21. yüzyılın temel sağlık sorunlarından birisidir (Sağlık Bakanlığı; 2010). Dünya Kanser Raporu (2014) verilerine göre, 2012 yılında dünyada 14 milyon yeni kanser vakası ve 8.2 milyon ölüm bildirilmiştir. KKTC'de 2012 yılı verilerine göre yeni tanı almış 633 kanser vakası olduğu, ilk sırada deri, ardından prostat, larinks ve trakea, akciğer ve kolon kanseri geldiği saptanmıştır (KKTC, 2018). Kanser adının verdiği korku, gelecek kaygısı, hastalık ve tedavi sürecinde yaşanabilecek stres, hasta ve hasta yakınlarını olumsuz etkilemektedir (Çetinkaya, 2018). Kanser tanısı alan bireylerin bu evrelerde yaşadığı kızgınlık, öfke ve suçluluk gibi duygu ve tepkilerini serbestçe ifade etmesi ve hastalıkla ilgili düşüncelerini anlatması için cesaretlendirmek; psikolojik ve sosyal uyumu sağlayarak yaşam kalitesini artırmak; hasta, aile ve sosyal etkileşim alanları arasındaki ilişkiyi güçlendirmek, hemşirelik uygulamaları içinde yer almaktadır (Yusuf, 2013). Hemşirelik uygulamalarında amaç, bireylerin hastalık etkileriyle baş etmelerinde ve yaşantılarında anlam bulmalarında yardım etmektir. Kanserli bireyler tanı, tedavi sürecinde ve sonrasında belirsizliğin oldukça yoğun yaşanması nedeniyle bireyin yalnızca psiko-sosyal dünyasında iz bırakmaz, aynı zamanda anlamlı değişimler yaratan çok boyutlu bir yaşam deneyimine de neden olmaktadır (Bahar, 2007). Estetik bilgi, algılamayı, anlamayı, empatiyi ve bireylerle yaşanan deneyimlerin gözden geçirilerek bu yaşantılara anlam yüklemesidir. Hemşirelik sanatı kapsamındaki estetik bilme; insan, hayat, sağlık, hastalık ve ölüm deneyimlerini ya da insanlarda meydana gelen bir durumun anlamını keşfedeceğine odaklanan hasta ve bireyin etkileşimidir.(Dossey, 2008). Bu etkileşim ile hemşire gördüğü şeylerin anlamına ve görünenin ötesine bakarak, altta yatan nedeni bulmaya çalışmaktadır. (Chinn ve Kramer, 2010; Dossey, 2008). Hemşireler kanserli bireylere empatik bir tutumla yaklaştıklarında onların gereksinimlerini daha doğru saptayabilir ve olumlu sonuçlar elde edebilir. Hemşire tarafından anlaşıldığını hisseden birey önemsendiğini ve kendisine değer verildiğini fiziksel ve psiko-sosyal ihtiyaçlarının karşılandığını düşünür (Akgöz ve Karavuş 2005; Cevahir ve ark. 2009). Bu nedenle hemşirelerin empatik duyarlılığa sahip olmaları ve iletişim becerilerinin gelişebildiği, hastaları daha iyi anlayabilmeleri ve hemşirelik bakım kalitesi artacağı düşünülmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: Kanser, Estetik Bilme, Empati

P-08 HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNDE MESLEK SEÇİMİ

Poster Bildiri

Gül Dinler [1], Özcan Bilik[1], Gönül Yılmaz Dündar[1], Didem Ayhan[1],

[1]Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü,

Meslek, genellikle yüksek dereceli bir öğrenim ve yaratıcı güç gerektiren, kendine özgü yasal ve ahlaksal kuralları bulunan ve bireylerin geçimini sağlayan uğraştır (Varol Saraçoğlu,2010). Meslek seçimi, bireyin çeşitli meslek grupları arasından kendi bilgi ve becerilerine, ilgi alanlarına göre en üst düzeyde doyum alacağı alana yönelmesidir. Meslek seçimi yapıldığı zaman dilimi gelişimsel olarak bireylerin henüz olgunlaşmadığı döneme denk gelmesi sebebiyle bu kararın verilmesi, verilen kararın gözden geçirilmesi, bireylere uygun olup olmadığı değerlendirilmesinin önemini yansıtmaktadır. Ayrıca sağlık alanında çalışmak; her yaş ve her gruptan insana hizmet vermek, yoğun ve vardiyalı çalışma saatleri, hata payının çok az oluşu ve önemsiz gibi gözüken bir hatanın bile insan sağlığı ve toplum üzerinde önemli bir etkiye sebep olması gibi bireyleri yani meslek üyelerini zorlayıcı çok fazla unsur içermektedir. Bu sebeple meslek seçiminin bilinçli ve isteyerek yapılması önemlidir (Ocakçı, 2011). Hemşirelik öğrencilerinin bu mesleği seçerken neleri dikkate aldıklarına yönelik yapılan çalışmalara göre; Khorsid ve İnce 'nin (2015) yaptıkları çalışmada hemşirelik öğrencilerinin %42,4 'ünün iş bulma olanağının fazla olması, %33,6 'sının insanlara yardım etme isteği, %8,8 'inin ise hemşireliğin iyi para kazandırması sebebiyle hemşirelik bölümünü tercih ettikleri ortaya konulmuştur. Tercan ve arkadaşlarının (2017) gerçekleştirdikleri çalışmada ise öğrencilerin %81,95inin insanlara yardım etme isteği, %74,74ünün iş bulma imkânının fazla olması, %56,61'inin hemşireliğin iyi para kazandırması, %64,74'ünün ise kendilerine uygun bir meslek olarak görmeleri mesleği seçmelerinde etkili olduğu saptanmıştır. Bölükbaş'ın (2018) çalışmasında öğrencilerin %41,1'i hemşirelikte iş bulma olanağının fazla olması, %38,6'sı ailesinin yönlendirmesiyle meslek seçimi yaparken , %6'sı ise hemşireliğin yardım odaklı bir meslek olması nedeniyle meslek tercihi yaptıkları bulunmuştur. Marcinowicz ve arkadaşlarının (2016) yaptıkları çalışmada öğrencilerin meslek olarak hemşireliği seçmelerinde başkalarına yardım etme isteği, aile geleneği olması ve düşük kabul şartlarının etkili olduğu görülmüştür. Yapılan bu çalışmalar ışığında öğrencilerin bu mesleği seçmesinde mesleğin istihdam edilebilirliği, iyi para kazandırması, yardım odaklı bir meslek olması ve aileler tarafından çocukların teşvik edilmesi önemli rol almaktadır. Bu sonuçlar doğrultusunda; lise öğrencilerine hemşirelik mesleğine yönelik kariyer günleri ya da tanıtım programları hazırlanıp sunulmalı, lise öğrencilerini hastanelere götürüp mesleği ortamında gözlemleyerek öğrenmeleri sağlanmalıdır. Hemşirelik öğrencilerine mezuniyetten sonraki çalışma alanları, alanında uzman kişiler tarafından tanıtılarak mesleğe karşı farklı bakış açıları kazandırılmalıdır.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşirelik Öğrencileri, Meslek Seçimi, Hemşire

P-09 Hemşirelerin Malpraktise Eğilimleri

Poster Bildiri

Ayşegül SAVCI[1], Sibel DAĞLIYAR[1], Rumeysa DÖNMEZ[1],

[1]Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi,

Dünya Tabipler Birliği’nin 1992 yılında yapmış olduğu tanıma göre malpraktis, sağlık profesyonellerinin tedavi sırasında standart uygulamayı yapmaması, beceri eksikliği veya hastaya tedavi vermemesi ile oluşan zarardır.Ülkemizde yapılan çeşitli çalışmalarda tıbbi uygulama hataları iddialarında son yıllarda %40-120 arasında artışlar bildirilmektedir ve bu oranın önemli bir kısmını hemşire olarak çalışan bireyler oluşturmaktadır. Malpraktisin hemşirelik açısından nedenlerine baktığımızda; yorgunluk, iş yükünün fazla olması, çalışma saatlerinin fazla ve çalışma sürelerinin uzun olması, çalışan hemşire sayısının az olması, çalışılan birimin sabit olmaması, oral ilaç uygularken 8 doğru ilkeye dikkat edilmemesi, hemşirelerin yarıdan fazlasının ilaçların son kullanma tarihini kontrol etmemesi, farmakolojik bilgi eksikliği, tecrübesizlik, stres ve mesleki bilgi ve becerinin yetersiz olmasının tıbbi hataya neden olduğu ortaya çıkmıştır (Er-Altuntaş vd.,2014). Yapılan bir çalışmada sadece 3 hemşireden birinin ilaç uygulaması yapmadan önce hastalara bilgi verdiği belirlenmiştir ve hemşirelerin en fazla ilaç ve transfüzyon uygulamalarında tıbbi hataya eğilimlerinin yüksek olduğu saptanmıştır (Akgün-Özdemir,2015). Başka bir çalışmada ise; hemşirelerin %22’si hasta güvenliğini tehlikeye düşüren tıbbi hatalar yaptıklarını, %4'ü ise tıbbi hataların bir hastayı yaraladığını, ayrıca hemşirelerin % 23'ü hasta tedavisini geciktirme/uygulamama gibi tıbbi hatalar yaptıklarını ve %20'si kontrolsüz alet kullanma gibi tıbbi hatalar yaptıklarını ifade etmişlerdir.Buna karşın, hemşirelerin %83’ü tıbbi yardımda bulunduğunu belirtmiştir.Sonuç olarak, hemşirelerin %83’ü yorgunluktan dolayı tıbbi bir hata yaptıklarını, %82'sinin hastane idaresi tarafından sınırlı sayıda hemşire nedeniyle hizmet verildiğini, %75'i iletişim eksikliği nedeniyle doktorlar ve diğer sağlık personeli tarafından yapıldığını taahhüt etmişlerdir (Kahriman–Öztürk,2016). Öğrenci hemşirelere bakıldığında, başka birinin hazırladığı ilacı uygulama, oral ilaç uygulamada hasta yanında beklememe ve son kullanma tarihine bakmadan ilaç uygulama hataları görülür.Başka birinin hazırlamış olduğu ilacı uygulama hatasını en çok 2.sınıf öğrencilerinin; yanlış ilaç, yanlış hasta ve bölge seçimi, göze kulağa yanlış teknik ile ilaç uygulama hatasını en çok 1.sınıf öğrencilerinin yapmakta olduğu; aynı zamanda, öğrenciler uygulamalarda iletişim eksikliğinden kaynaklanan, bilgilendirme ve iğne ucu yaralanmalarına bağlı tıbbi hatalara daha fazla tanık olduğu saptanmıştır (Çevik-Demirci vd.,2015). Hastanın güvenliğini sağlamak için en başta sağlık profesyonellerinin kendilerini güvende hissetmeleri gerekir.Hasta güvenliği konusunun herkesin sahiplenmesi gereken bir konu olduğunun ilan edilmesi, hasta güvenliği konusunda liderler, çalışanlar ve hastalar arasında açık iletişimin teşvik edilmesi önemlidir (Comm-Qual,2004;30:59-68). Aynı zamanda sistemik bir şekilde ekip çalışmasına odaklanılması gerektiğinin bilincinde olunmalıdır.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşire, malpraktis, hasta güvenliği, tıbbi hatalar

P-10 PSİKİYATRİ DIŞINDAKİ KLİNİKLERDE ÇALIŞAN HEMŞİRELERİN RUHSAL BOZUKLUKLARI DAMGALAMAYA YÖNELİK TUTUMU VE İŞ BİRLİĞİ

Poster Bildiri

EMİNE ÇAKIR[1], EMİNE CİNCİOĞLU[1], GÜLGÜN DURAT[1],

[1]SAKARYA ÜNİVERSİTESİ\ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ,

İnanç, tutum ve damgalama; yaşam boyu karşılaşılan ve sağlık disiplinlerinin etkilendiği üç önemli kavramdır. Damgala(n)ma ile mücadele, geçmişten günümüze süregelen önemli bir eylem ve araştırma konusudur (Kuş Saıllard, 2010). Psikiyatri alanında ve diğer kliniklerde çalışan sağlık personelinin, ruhsal bozukluğu olan bireylere yönelik tutum ve yaklaşımları incelendiğinde, çalışma alanlarındaki farklılık ve çeşitlilik hemşirelerin ruhsal bozukluğu olan hastaları ele alışlarını da etkilediği görülmektedir (Kukulu ve Ergün, 2007; Brunero, Buus ve West, 2017). Psikiyatri dışında çalışan sağlık profesyonellerinin; ruhsal bozukluğu olan hastalarla yakın ilişki kurmaktan çekindikleri, onları saldırgan buldukları, ruhsal bozukluğu olan bireylere yönelik olumsuz tutuma sahip oldukları, psikiyatrinin bilimselliğine ve tedavi etkinliğine kuşkuyla yaklaştıkları belirtilmektedir (Bostancı ve Aştı, 2004; Kuş Saıllard, 2010). Arkan, Bademli ve Çetinkaya Duman'ın (2011) çalışmasında; sağlık alanında eğitim alan öğrencilerin ve kurumlarda görevli sağlık çalışanlarının ruhsal bozukluklara ve hastalara karşı tutumlarının son 10 yılda değişiklik göstermediği, hala reddedici, dışlayıcı oldukları ifade edilmektedir. Hemşirelik öğrencileri ile yapılan bir araştırma; Toplum Ruh Sağlığı Merkezleri ve Psikiyatri Kliniklerinde, ruhsal bozukluğu olan bireylere karşı önyargılı bakımın yaygın olduğunu ve oryantasyon programı çerçevesinde eğitim verildikten sonra uygulamaya çıkılması gerektiğini vurgulamaktadır (Calloway, Young, Ward-Smith ve Paulsen, 2017). Sağlık çalışanlarının, ruhsal bozukluğu olan bireylere yönelik tutumların belirlenmesinde rol model olmaları beklenirken; özellikle hemşire tutumlarının, hasta sonuçları üzerine doğrudan etkisi olduğu ve kliniklerde terapötik ortamın düzenlenmesinde belirleyici rol oynadığı belirtilmektedir (Üstün ve Şengün İnan, 2018; Arkan ve ark., 2011). Damgalama ile mücadele kapsamında yapılan çalışmaların; birinci basamakta görevli ebe ve hemşirelerin iletişim tarzlarını, ruh sağlığı ve hastalıklarına yönelik bilgi ve tutumlarını, iş doyumunu olumlu yönde etkilediği (Çam, Pektaş ve Bilge, 2007), hemşirelik öğrencilerine farkındalık kazandırdığı, sorumluluk duygularını arttırdığı, çözümün parçası olmak için etkili olduğu bulunmuştur (Üstün ve Şengün İnan, 2018). Sonuç olarak; ruhsal rahatsızlığı olan bireylerin toplum tarafından damgalanmasından öte, kliniklerde bulunan hemşirelerin veya diğer sağlık personelinin damgala(n)manın farkında olması, hoşgörülü ve adil bir bakım sağlaması önemlidir. Hemşirelerin, psikiyatri profesyonelleri ile birlikte hareket etmesi, damgala(n)maya yönelik olumsuz tutumların irdelenmesi, klinik uygulamalara çıkan öğrencilere verilecek eğitimlerde önyargının, katı-dışlayıcı tutumların ele alınması, damgala(n)ma ile baş etme becerilerinin geliştirilmesine yönelik rehberlik yapılması gereklidir.

ANAHTAR KELİMELER: Damgalama, hemşirelik, iş birliği, tutum

P-11 BREAK TABOOS

Poster Bildiri

Gülşah AKGÜL[1], Nazlı BALTACI[1],

[1]Ondokuz Mayıs Üniversitesi,

Taboo is a concept defined as prohibition, which prevents people from talking or explaining about a certain subject, idea, tradition, objects. Sexuality, which is one of the taboo subjects in our country, is an intellectual, emotional, behavioral and social interaction that provides interest, love, desire, pleasure and reproduction among the opposite sexes. While sexuality is easily spoken in developed societies, it is suppressed in developing societies for cultural, religious and social reasons. In some special cases in our country sexual health can be ignored. People with disabilities may face problems such as misunderstandings of society, obstacles to acquiring knowledge, overprotective families, lack of meeting places, physical difficulties in establishing and maintaining sexual intercourse, mental and fertility problems. Sexual health of persons with disabilities is often ignored. Physiological and psychological changes during pregnancy affect sexual health. Especially physical discomfort and fear of harm to the baby can prevent sexuality. Studies have indicated that sexuality may continue during healthy pregnancy. Breastfeeding, depression, perineal trauma, and episiotomy can affect sexual health in the postpartum period. It may be stated that couples may lose libido and orgasm for the first 3-6 months of postpartum, and mothers can breastfeed before the intercourse, and women with episiotomy use the positions on top. Chemotherapy and reproductive organ loss in gynecological diseases or cancers affect sexual health. These situations may cause changes in body perception and deterioration of sexual identity. LGBTI people are excluded because of their sexual orientation. Since people are exposed to physical, economic, verbal, economic and sexual assaults and cannot explain their sexual orientation, they experience social and psychological problems such as substance abuse, depression, eating disorders, and harm behaviors. It is seen that sexual problems are not studied by nurses and they are not taken care of. As a life activity, sexuality requires the break taboos. It is important for nurses to evaluate the individual from holistic and humanistic point of view, to identify and resolve sexual problems early on, and to raise awareness in society on this issue in order to protect and improve sexual health and improve the quality of life.

ANAHTAR KELİMELER: Taboo, sexual health, people with disabilities, pregnancy, gynecological diseases

P-12 KUZEY KIBRIS'TA KADIN VE ERKEK ARASINDA FARK VAR MIDIR?

Poster Bildiri

Özlem Aşkar [1], Dilay Necipoğlu [2],

[1]Yakın Doğu Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi (KKTC), [2]Yakın Doğu Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi ,

Kuzey Kıbrıs'ta Kadın ve Erkek Arasında Fark Var mıdır? Özlem Aşkar1, Dilay Necipoğlu1 1 Yakın Doğu Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Lefkoşa, Kıbrıs Giriş ve Amaç Cinsiyet, insanoğlunu kadın ve erkek olarak tanımlayan biyolojik özelliklerin bütününü; "Toplumsal cinsiyet" ise kültürel değerler, tutum, rolleri ifade eden bir kavramdır. Toplumsal cinsiyet ayrımları hem kadınların hem de erkeklerin yaşamını şekillendirir.Bu derlemede KKTC'de bulunan verileri toplumsal cinsiyet açısından değerlendirme amaçlanmıştır. Metot Bu derleme, KKTC Başbakanlığına bağlı Devlet Planlama Örgütü 2017 yılı verilerinin, literatürle tartışılmasıyla yapılmıştır. Bulgular ve Tartışma 2011 nüfus sayım sonuçlarına göre KKTC'de 150,483 (%) erkek ve 135,774 kadın olmak üzere toplam 286,257 kişi yaşam sürmektedir. Cinsiyetlerin okur-yazarlık durumuna göre bakıldığında kadınların 5,412'si buna karşın erkeklerin 1,978'i okuma yazma bilmemektedir. Kadınların iki katından fazla erkeklere göre okuma-yazma bilmediği saptanmıştır. Bu eğitim durumunda toplumsal cinsiyet kavramını ortaya koyan bir veridir. Doğumların anne-babanın yaş durumuna göre bakıldığı zaman; 14-19 yaş grubunda 66 kadın anne olurken, aynı yaş grubunda 3 erkek baba olmuştur. 20-24 yaş grubunda 585 kadın anne olurken, 147 erkek baba olmuştur. Kadınlar erkeklere göre daha küçük yaşta ebeveyn olmaktadır. Bu durum kadın sağlığını riske atmakta, cinsiyet ayrımını ortaya koymaktadır. Ekim 2017 KKTC hanehalkı işgücü anketi'ne göre, cinsiyetlerin işgücüne katılım oranı kadınların %35,9 erkeklerin ise %65,1 olarak belirlenmiştir. Bu veriler literatürle benzerlik göstererek iş hayatında toplumsal cinsiyet olduğunu ortaya koymaktadır. Sonuç ve Öneri Sosyal ve ekonomik yaşam içinde kadının yeri güçlenmesine rağmen gelenekten gelen değerlerin incelenen söz varlığı içinde korunması hala cins arasında ataerkil dönemden gelen değerlerin tümü ile değişmesinde yeterli olmadığını göstermiştir. KKTC'deki veriler toplumsal cinsiyet açısından değerlendirildiğinde dünya ile benzerlik göstererek KKTC'de de birçok alanda cinsiyet ayrımı olduğunu göstermektedir. Bu konuda hemşirelere büyük görevler düşmektedir. Kaynaklar Aktaş S., Erkek Z. Y. ve Korkmaz H. (2018). Ebe ve Hemşirelerin Toplumsal Cinsiyet Rollerine İlişkin Turumlarını ve Etkiileyen Faktörlerin İncelenmesi. J of Human Sciences, 15(2): 823-834 Devlet Planlama Örgütü 2017, Erişim Tarihi: 21.02.2019 http://www.devplan.org/Frame-tr.html Hanehalkı İş gücü anketi 2017, Erişim Tarihi: 21.02.2019 http://www.devplan.org/Isgucu/2017.pdf

ANAHTAR KELİMELER: CİNSİYET,TOPLUMSAL CİNSİYET,KKTC NÜFUS SAYIMI,KADIN,ERKEK

P-13 WATSON İNSAN BAKIM KURAMI'NIN OMÜ HEMŞİRELİK LİSANS ÖĞRENCİSİ EĞİTİMİ ÜZERİNE ETKİLERİ

Poster Bildiri

Özgenur DİNÇ[1], Nedime Gül DOĞAN[1],

[1]Ondokuz Mayıs Üniversitesi,

Watson İnsan Bakım Kuramı (İBK); zihnin, bedenin ve ruhun uyumunu, bireyin güçlü-zayıf yönlerini ve tepkilerini içeren davranışlarını bilmeyi gerektiren bir modeldir. Modelin temel aşamaları; iyileştirme süreçleri (İS), kişilerarası bakım ilişkisi ve bakım durumudur. Samsun'da bir devlet hastanesinin kadın doğum servisinde 20 haftalık gebe ve üriner sistem enfeksiyonu tanısı ile yatışı yapılan S. Hanım'a bakım uygularken İBK iyileştirme süreçlerinden bazıları kullanılmıştır. S.Hanım'ın karın bölgesindeki şiddetli ağrısı bulunmaktadır. Buna yönelik "Ağrı" hemşirelik tanısı konulmuş ve uygun iyileştirme süreçleri kullanılmıştır. İlk olarak 'İnsani Değerler Sistemi' (İS-1) kullanılarak bireyle doğal, samimi, güvenilir ve sevgi dolu "otantik ilişki" kurulduktan sonra ağrı tanılaması kapsamlı bir şekilde yapılmıştır. Ağrıya yönelik girişimlerde bireye ismiyle hitap edilmesine, izninin alınmasına ve mahremiyetinin korunmasına özen gösterilmiştir. "Olumlu ve Olumsuz Duyguları İfade Etme" (İS-5) kullanılarak bireyin ağrıya ilişkin kaygı ve korkularını ifade etmesi için zaman ayrılıp, destek olunarak soruları yanıtlanmıştır. Bebeği ile ilgili duyguları ve beklentileri konuşulmuştur. Ağrı sırasında gereksinimi olan bakım uygulamalarını (nefes egzersizi, farmakolojik tedavi) kendi seçerek bakıma katılımının sağlanması ile "Yardım eden ilişki" (İS-4) iyileştirme süreci gerçekleşmiştir. 'Destekleyici, koruyucu ve/veya iyileştirici, zihinsel, fiziksel, toplumsal ve ruhsal çevre' (İS-8) iyileştirme sürecinde ağrısının yüksek olduğu dönemlerde öncelikle nonfarmakolojik girişimlerden nefes egzersizi, müzik dinleme ve sohbet ederek dikkati başka yöne çekme uygulamaları kullanılmıştır. Ağrısı olduğu zamanlarda dinlenmesi, uykusuzluk problemi yaşadığı zamanlarda yatmadan önce duş alması, kitap okuması önerilerek 'Bakım Sürecinde Yaratıcı Problem Çözme' (İS-6) kullanılmıştır. Ağrı ile baş edebilme yöntemleri hakkında bilgi vererek ve nefes egzersizleri uygulamalı olarak gösterilerek 'kişilerarası öğrenme-öğretme' iyileştirme süreci bakıma dahil edilmiştir. Uygulanan iyileştirme süreci basamaklarında S.Hanım'ın ağrıyla baş etmeye yönelik farkındalığı ve cesareti artırılması ile kendini daha iyi hissettiğini ve nefes egzersizi, müzik dinleme gibi yöntemleri kullanarak ağrısının azaldığını ifade etmesi 'Varoluşçu Fenomenolojik- Manevi Güçler' (İS-10) iyileştirme sürecinin uygulandığını göstermektedir. Ağrıya ilişkin uygulamaların birey ve hemşire tarafından iş birliği içerisinde kullanılması ile "bakım anı" oluşturulmuştur. İBK kullanımı; deneyime dayalı öğrenme imkânı sunarak, kendine güvenimin artmasına, mesleki gelişimime, klinik karar verme becerilerimin geliştirilmesine katkı sağladı. Birey açısından incelendiğinde manevi gereksinimlerini ve duygularını ifade ederek holistik bir bakım alması sağlandı. Ağrı ile baş edebilecek gücü kendinde bulduğunu ve kendini daha değerli hissettiğini belirtmiştir.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşire öğrenci, Klinik Deneyim, Watson İnsan Bakım Kuramı

P-14 HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ ÜÇÜNCÜ VE DÖRDÜNCÜ SINIF ÖĞRENCİLERİNİN PROFESYONEL DAVRANIŞLARININ İNCELENMESİ

Poster Bildiri

Esra Polatdemir[1], Dilek Yılmaz[1],

[1]Bursa Uludağ Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü,

Giriş ve Amaç: Mesleki profesyonellik o mesleğin standartlarının oluşturulmasında ve kaliteli bakım sunulmasında oldukça önemlidir. İleride sağlık ekibinin bir üyesi olacak olan hemşirelik öğrencilerinin profesyonel davranışlarının belirlenmesine gereksinim olduğu düşünülmektedir. Bu çalışmanın amacı; hemşirelik bölümü üçüncü ve dördüncü sınıfta öğrenim gören öğrencilerin profesyonel davranışlarının ve bunu etkileyen değişkenlerin belirlenmesidir. Yöntem: Araştırma, 2018-2019 Eğitim-Öğretim yılında Bursa Uludağ Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü üçüncü ve dördüncü sınıf öğrencileri üzerinde yürütülmüştür. Araştırmanın örneklemini araştırmanın yapıldığı tarihlerde ulaşılabilen ve araştırmaya gönüllü katılmayı kabul eden 180 öğrenci oluşturmuştur. Araştırma verileri "Öğrenci Tanıtım Formu" ve "Hemşirelik Öğrencileri Profesyonel Davranış Ölçeği (HÖPTÖ)" ile toplanılmıştır. Araştırmanın yürütülebilmesi için HÖPTÖ'nün Türkçe geçerlik ve güvenirliğini yapan yazardan, üniversite etik kurulundan (Karar no: 2019-03) ve öğrencilerden gerekli yasal izinler alınmıştır. Araştırma verilerinin değerlendirilmesi SPSS (Statistical Package For Social Science) 22.0 paket programı kullanılarak yapılmıştır. Verilerin analizinde sayı, yüzde, ortalama ile Mann-Whitney U Testi ve Kruskal Wallis Testi kullanılmıştır. Bulgular: Bu araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalamalarının 21.48±1.47 yıl olduğu, %71.7'sinin kız, %63.9'unun üçüncü sınıfta öğrenim gördüğü, %53.9'unun anadolu-fen lisesi mezunu olduğu, %63.9'unun isteyerek hemşirelik mesleğini tercih ettiği, %68.3'ünün hemşirelik mesleğini sevdiği, %58.9'unun aldıkları mesleki eğitimin profesyonel davranışlarınızı geliştirmede etkili olduğunu düşündükleri, %46.7'sinin hemşirelik mesleğini değiştirmek istemedikleri bulunmuştur. Öğrencilerin HÖPTÖ toplam puan ortalamaları 117.95±12.84 (min:56, max: 135) olarak saptanmıştır. Kız öğrencilerin, hemşirelik mesleğini isteyerek tercih edenlerin, hemşirelik mesleğini sevenlerin, mesleki eğitimin profesyonel davranışlarınızı geliştirmede etkili olduğunu düşünenlerin ve mesleğini değiştirmeyi istemeyenlerin HÖPTÖ toplam puan ortalamaları diğer öğrencilere göre istatistiksel olarak anlamlı derecede yüksek bulunmuştur ($p<0.05$). Öğrencilerin sınıf, mezun oldukları lise türü değişkenlerinin HÖPTÖ toplam puan ortalamalarını etkilemediği belirlenmiştir ($p>0.05$). Sonuç: Yapılan bu araştırma sonucunda; hemşirelik bölümünde öğrenim gören üçüncü ve dördüncü sınıf öğrencilerinin profesyonel davranışları uygulayabilme düzeyi yüksek bulunmuştur. Bu araştırmanın daha geniş bir örneklemde, farklı değişkenleri de ele alarak karşılaştırmalı olarak yapılması önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: Profesyonellik, profesyonel davranış, hemşirelik öğrencileri

P-15 HEMŞİRELİK MESLEĞİNİN İMAJI

Poster Bildiri

Derya Dincer[1], Hatun Esma Sürmeli[1], Didem Ayhan[1], Gönül Yılmaz Dündar[1],

[1]Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü,

Giriş: Tarihsel gelişimi açısından değerlendirildiğinde eski çağlara dayanan hemşirelik mesleği insanın olduğu her yer ve dönemde önemini korumuştur. Bireyin varoluşu ile anlam kazanan ve bununla ortaya çıkan hemşirelik mesleğine, birey ve toplumlar tarafından bazı tanımlama ve sıfatlar yüklenmiştir. Mesleğin tanımlanması ya da ifade edilmesinde kullanılan bu kavramlar mesleki imajı oluşturmaktadır (Karamanoğlu ve ark. 2009; Dost, 2014). Hemşirelik imajı; meslek mensupları, diğer sağlık profesyonelleri, hasta ve yakınları, toplum başka bir deyişle bireysel, örgütsel ve kitlesel olarak bireylerin hemşirelik mesleğine ilişkin görüş, tutum ve ortak kanaatleri ile oluşmaktadır (Özdelikara ve ark, 2015). Tarihsel süreç içerisinde geleneksel yaklaşım ve bunun ortaya çıkardığı imajdan modern yaklaşımlar ve profesyonel imaja geçiş yapılmıştır (Karamanoğlu ve ark. 2009; Dost, 2014). Mesleki imajını, değişim ve gelişimini en çok etkileyen faktör, meslek mensuplarının mesleğe bakış açıları ve mesleki rollerini nasıl algıladıklarıdır. Hemşirelik öğrencileri ise meslek adayları olarak, değişimin yordayıcısıdırlar (Yıldız-Fındık, 2017). Tartışma: Yıldız-Fındık ve ark. (2017) yaptıkları çalışmada öğrencilerin çoğu (%96,2) hemşirelik mesleğinin niteliğini tanımlamada sabır gerektiren bir iş olduğunu ifade ederken %18,1 hemşirelerin bakımlı kişiler olduğunu düşünmektedir. Özdelikara ve ark. (2015) yaptıkları çalışmada ise hemşirelik öğrencilerinin en olumlu gördükleri mesleki imaj alt boyutunun mesleki ve eğitsel nitelik olduğu saptanmıştır (Ort. 40,25). Yine aynı çalışmada iletişim alt boyutu en düşük puanı almıştır (15,09). Atasoy ve ark. (2016) gerçekleştirdikleri çalışmada Hemşirenin hekim yardımcısı olduğu düşüncesine 1. Sınıfta öğrencilerin %51.5'i, 4. Sınıfta %25.2'si, hemşirelerin öncelikli görevinin hasta bakımı olduğu düşüncesine 1. sınıfta %48.5'i, 4. Sınıfta %60'ı, hemşireliğin saygın bir meslek olduğu düşüncesine ise 1. Sınıfta %58.5'i, 4. Sınıfta %45.2'si katıldıklarını belirtmişlerdir. Rezek ve ark. (2017) yürüttükleri 3 yıllık bir çalışmanın ilk yılında hemşireler sağlık sorunları olan bireyler için kaynak kişilerdir ibaresi en yüksek puanı alırken (Ort. 4,5), çalışmanın son yılında hemşireler tarafından verilen hizmet en az hekimler tarafından verilen hizmet kadar önemlidir ifadesi en yüksek puanı almıştır (Ort. 4,74). Sonuç ve Öneriler: Yapılan çalışmalar incelendiğinde öğrencilerin öğrenim gördükleri kurumun koşulları, medyanın izlenimi, öğrencinin karakteri ve deneyimleri öğrencilerin mesleğe bakış açısını etkilediği anlaşılmaktadır. Hemşirelerin klinik öğretimde öğrencilere yol gösterici olmalarını, öğrencilerin mesleki donanımlarını artırmalarını, hemşirelerin ve öğrencilerin birlikte bilimsel araştırmalarda yer almalarını, çalışma alanlarında kanıta dayalı hemşirelik uygulamalarının kullanımının arttırılmasını önerebiliriz.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşirelik, İmaj, Hemşirelik Mesleği

P-16 İlköğretim öğrencilerinin beslenme algısı, beslenme bilgi düzeyi ve ilişkili faktörler

Poster Bildiri

Aysun Ardıç[1], Derya Kapusuz[1], Beyzanur Çetin[1], Betül Keskin[1],

[1]Istanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi,

Bu çalışma ilköğretim öğrencilerinin beslenme algısı ve ilişkili faktörlerini belirlemek amacı ile planlanmıştır. Araştırmanın tasarımı tanımlayıcı-ilişki arayıcı tasarım tipindedir. Araştırmanın örneklemini İstanbul ili Fatih ilçesindeki bir ilköğretim okulunun 2-8.sınıflarında öğrenim gören 288 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmanın verileri "Sosyo-demografik Özellikler Formu", "Beslenme Davranış Ölçeği", "Beslenme Bilgi Ölçeği" kullanılarak toplanmıştır. uygulanacaktır. Araştırmaya başlamadan önce İstanbul Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulu ve İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nden çalışma izinleri alınmıştır. Veriler tanımlayıcı istatistik analizler (frekans, yüzde, ortalama, standart sapma), Independent Sample T Testi, One Way Anova ve Pearson Korelasyon analizleri kullanılarak test edilmiştir. Öğrencilerin yaş ortalaması 8,31±1,19, %51'i kız ve %49'u erkek idi. Çocuklar, %72.9'u kahvaltıda en çok "yumurta, süt, zeytin, bal" yediğini, %69,8'i öğle yemeğini evden getirdiğini ve %73.6'sı evde en fazla sulu yemek yediklerini beyan etmişlerdir. En çok marketten almak istedikleri üç ürün sırası ile dondurma (%37,2) karpuz (%33,7) ve kiraz (%33,2) olarak seçilmiştir. Öğrencilerin beslenme davranış ölçeği puan ortalaması 8,36±1,12 bulunmuştur. Bu sonuç öğrencilerin %57,42'sinin sağlıklı besin tercihleri yaptığını göstermektedir. Beslenme bilgi puan ortalamaları ise 9,55±3,51 (0-20) olarak ölçülmüştür. Bu sonuç ise öğrencilerin beslenme bilgi düzeylerinin düşük olduğunu göstermektedir. Beslenme davranışları ile bilgi düzeyleri arasında anlamlı pozitif ilişki bulunmuştur (p=0,000; r=0,27). Çocukların beslenme davranış puanları ve beslenme bilgi puanları ile yaşları (p=0,05) arasında anlamlı ilişki bulunmuştur. Ayrıca davranış puanları ile kardeş sayıları (p=0,023), sağlıklı kahvaltı seçimleri (p=0,00), öğle yemeği tercihleri (p=0,012), sebze-meyve tüketimleri (p=0,011), tv karşısında yemek yeme (p=0,04) ve hazır gıda tüketimleri arasında (p=0,033) anlamlı ilişki bulunmuştur. Bu araştırmanın sonucunda ilköğretim öğrencilerinin beslenme bilgi düzeylerinin düşük olduğu, sağlıksız besin tercihi yapma oranlarının yüksek olduğu ve beslenme bilgi düzeyi ile besin tercihleri arasında anlamlı bir ilişki olduğu bulunmuştur.

ANAHTAR KELİMELER: Çocuk sağlığı, sağlıklı beslenme, beslenme bilgi düzeyi, beslenme davranışı

P-17 HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN MESLEĞE YÖNELİK İMAJ ALGILARININ VE TUTUMLARININ İNCELENMESİ

Poster Bildiri

Sevgi AKSOY[1], Zekiye ERGEN[1], Mehmet Mesut ALA[1], Fatima ÜZÜM[1], Gamze TESKERECİ[1], Adem SÜMEN[1],

[1]Akdeniz Üniversitesi Kumluca Sağlık Bilimleri Fakültesi,

Amaç: Toplumun bir mesleğe ilişkin tutumu ve toplum tarafından meslek üyelerine karşı duyulan saygı, üyelerin sosyal statüsü, yetenekleri, davranış biçimleri o mesleğin toplumdaki yerini ve önemini belirleyen önemli bir etkendir. Bu düşünceden hareketle araştırma, hemşirelik öğrencilerinin kendi mesleklerine yönelik imaj algılarının ve tutumlarının incelenmesi amacıyla yapılmıştır. Gereç ve Yöntem: Tanımlayıcı nitelikteki bu araştırma, Akdeniz Üniversitesi Kumluca Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü I. ve II. sınıfları ile yürütülmüştür. Araştırmada örnekleme yöntemine gidilmemiş ve araştırmaya katılmayı kabul eden 128 öğrenci çalışmaya alınmıştır. Araştırmaya katılım oranı %93'tür. Verilerin toplanmasında tanıtıcı bilgi formu, Hemşirelik Mesleğine Yönelik İmaj Ölçeği (HMYİÖ) ve Hemşirelik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği (HMYTÖ) kullanılmıştır. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistikler, ki-kare testi, bağımsız değişkenlerde t testi, tek yönlü varyans analizi ve Pearson Korelasyon testi kullanılmıştır. Araştırmanın yürütülebilmesi için kurum izni, etik kurul izni ve öğrencilerden bilgilendirilmiş onam alınmıştır. Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerin %54.7'si kadın, %56.3'ü I. sınıf, yaş ortalaması 19.43±1.17'dir. Öğrencilerin %9.4'ü sağlık meslek lisesi mezunu, %45.3'ü hemşire yakını olduğunu belirtmiş olup, %61.7'si kendi isteğiyle hemşirelik mesleğini seçmiştir. Öğrencilerin %46.1'i toplumun, %43.0'ü gelmeden önce ve %44.5'i geldikten sonra kendilerinin hemşirelik mesleği ile ilgili görüşünün olumlu olduğunu düşünmektedir. Hemşirelik bölümünden memnuniyetlerini %49.2 ve mesleği kendileri için %21,1'i çok uygun, %64.1'i uygun olarak belirtmiştir. Öğrencilerin HMYTÖ (40-200) puan ortalaması 137.11±32.89 ve HMYİÖ (42-210) puan ortalaması 140.30±10.35 bulunmuş; %57.0'ının imaj algısı orta ve %43.3'ünün iyi düzeyde olduğu saptanmıştır. Öğrencilerin HMYTÖ ile HMYİÖ puanları arasındaki ilişki incelendiğinde hemşirelik mesleğinin özellikleri tutum alt boyutu ile mesleki nitelikler (r=0.229), cinsiyet (r=-0.222), eğitim (r=0.406); hemşirelik mesleğini tercih etme durumu tutum alt boyutu ile cinsiyet (r=0.243), eğitim (r=0.406) imaj alt boyut puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($p<0.05$). Öğrencilerin cinsiyeti, yakınında hemşire olması, bölüme gelmeden önceki meslek görüşü, mesleği kendisi için uygun görmesi hemşirelik mesleğine yönelik imaj algılarını; bölümü tercih etme sırası, bölüme kimin karar verdiği, bölüme geldikten sonraki meslek görüşü, mesleği kendisi için uygun görmesi, bölümden memnuniyeti, yakınında hemşire olması hemşirelik mesleğine yönelik tutumlarını etkilemektedir ($p<0.05$). Sonuç: Yapılan çalışmada hemşirelik öğrencilerinin mesleğine yönelik imaj algılarının ve tutumlarının orta düzeyde olduğu belirlenmiştir. Sürekli danışmanlık ve eğitimlerle öğrencilerin mesleki imaj algısını ve tutumlarını olumlu yönde etkileyecek planlamalar yapılmalıdır.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşirelik öğrencisi, hemşirelik imajı, algı, tutum

P-18 Pediatri Kliniklerinde Çalışan Hemşirelerin Sağlıklı Yaşam Biçimi Davranışları İle Uyku Kalitesi Arasındaki İlişki

Poster Bildiri

Mujde Calikusu İncekar[1], Esra Vurankaya[2], Beyza Latife Tuncel[2], Ebru Nur Zor[2], Serap Balcı[2],

[1]İstanbul Gedik Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, [2]İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi,

Amaç: Araştırma, pediatri kliniklerinde çalışan hemşirelerin sağlıklı yaşam biçimi davranışları ile uyku kalitesi arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla yapıldı. Yöntem: Araştırma, Ocak-Şubat 2019 tarihleri arasında İstanbul'da bir eğitim ve araştırma hastanesinde 121 hemşire ile yapıldı. Hemşirelere Tanıtıcı Bilgi Formu, Sağlıklı Yaşam Biçimi Davranışları Ölçeği-II (SYBDÖ-II) ve Pittsburg Uyku Kalitesi İndeksi (PUKİ) uygulandı. Araştırmada İstanbul İl Sağlık Müdürlüğü'nden kurum izni (Tarih: 02.04.2018; sayı: 16867222- 604.01.01), İstanbul Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırmaları Etik Kurulu'ndan izin (Tarih: 08.01.2018; sayı: 1), ölçek sahiplerinden e-mail yolu ile izin ve hemşirelerden yazılı onam alındı. Çalışmanın analizinde IBM SPSS Statistics 22 programı kullanıldı. Tanımlayıcı istatistiklerin yanında, Mann Whitney U testi, Kruskal Wallis, Spearman Rho Korelasyon Analizi kullanıldı. Anlamlılık $p< 0,05$ düzeyinde değerlendirildi. Bulgular: Araştırmada hemşirelerin %81'i (n=98) kadın, %19'u (n=23) erkekti ve yaş ortalaması 25,74±3,86 idi. Hemşirelerin %80,2'sinin lisans mezunu olduğu ve %72,7'sinin bekar olduğu bulundu. PUKİ toplam puan ortalaması 12,13±2,29 ve SYBDÖ-II toplam puan ortalaması 125,26±16,40 belirlendi. Kadınların kişiler arası ilişkiler alt boyutu puanları, erkeklerden istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek bulundu ($p< 0,05$). 25 yaş ve altında olanların uyku etkinliği alt boyutu ve PUKI toplam puanları, 25 yaşın üzerinde olanlardan istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek saptandı ($p< 0,05$). Kadınların sübjektif uyku kalitesi ($p< 0,01$), uyku bozukluğu ve gündüz fonksiyonları alt boyutu puanları, erkeklerden istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek bulundu ($p< 0,05$). Haftalık 50 saat ve üzerinde çalışanların sübjektif uyku kalitesi alt boyut puanları, haftalık 50 saatten az çalışanlardan istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek belirlendi ($p< 0,05$). Sonuç: Hemşirelerin kötü uyku kalitelerine sahip olduğu ve sağlıklı yaşam davranışlarının orta düzeyin üstünde olduğu, kadın hemşirelerin erkeklere kıyasla kişiler arası ilişkilerinin iyi olduğu, hemşirelerin yaşları düştükçe uyku kalitelerinin azaldığı, kadın hemşirelerin erkeklere kıyasla uyku kalitelerinin düşük ve daha fazla uyku problemleri yaşadığı, hemşirelerin haftalık çalışma saati arttıkça uyku kalitesinin düştüğü sonucuna ulaşılmıştır.

ANAHTAR KELİMELER: hemşirelik, pediatri, sağlıklı yaşam biçimi davranışları, uyku kalitesi

P-19 Psikiyatri Hemşireliğinde Teori ve Modele Temellenen Bakım Uygulamaları: Sistematik Derleme

Poster Bildiri

Göksu DÖNMEZ[1], İlknur ÇÖMEZ[1], Fatmanur ALTINDAL[1], Tuba ÇÖMEZ[1], Leyla KÜÇÜK[1],

[1]İstanbul Üniversitesi - Cerrahpaşa Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi,

Giriş: Hemşirelik mesleğinde son yıllarda meydana gelen önemli değişikliklerden biri, bakım uygulamalarında geleneksel yöntemlerden uzaklaşılarak kanıta dayalı uygulamalar olan model ve teorilerin kullanımının artmasıdır. Hemşirelik bakımını planlama ve uygulamada kullanılan model ve teoriler, bakım verilen bireylerin sağlığını değerlendirme, bakım süreci ile ulaşılan verileri birleştirme ve analiz etmeyi sağlayarak, hemşirelerin profesyonel alanda özerkliğini artırmış ve kişiye, topluma daha iyi hizmet sunulmasını sağlamıştır. Modellerin psikiyatri hemşireliğinde kullanılmaya başlaması da benzer şekilde psikiyatrik bakımın geliştirilmesini sağlamış ve hemşirenin hastayı değerlendirmesi ve bakımı da dahil olmak üzere profesyonel çalışmalarını daha iyi planlayıp organize edebileceği kanıta dayalı çeşitli yöntemleri ortaya koymuştur. Model ve teorilerin psikiyatri hemşireliğinde kullanımı ile ayrıca soyut bir alan olan psikiyatri alanında çalışan profesyoneller arasında koordinasyon sağlanmaya çalışılarak, psikiyatri hemşireliği uygulamaları evrenselleşmeye başlamıştır. Amaç: Bu çalışmada, psikiyatri hemşireliğinde teori ve modele dayalı olarak geliştirilen bakım uygulamalarının sistematik olarak incelenmesi amaçlanmıştır. "Psikiyatri hemşireliğinde teori ve modele temellenen bakım uygulamaları nelerdir?" araştırma sorusuna yanıt aranacaktır. Method: Çalışma, konu ile ilgili yayınların veri tabanlarında geriye dönük taranması ile yapılmıştır. Çalışmalar; Şubat - Mart 2019 tarihleri arasında İstanbul Üniversitesi - Cerrahpaşa internet erişim ağı üzerinden; "Psikiyatri hemşireliği" - (Psychiatric nursing / mental health nursing) "Psikiyatrik bakım" – (Psychiatric care / mental health care) "Bakım, uygulama, psikoeğitim" – (Care, practice, psychoeducation) "Modeli, kuram, teori" – (Model, theory) anahtar kelimeleri ile; Ulakbim, TPD, Google Akademik, Pubmed, CINAHL, OVID ve diğer veri tabanları taranmıştır. İncelemeye Dahil Edilme Kriterleri: 1. Tam metnine ulaşılabilen araştırma makalesi olması, 2. Orijinal ve kantitatif nitelikte olması, 3. Yayın dilinin Türkçe ya da İngilizce olması, 4. 2009 - 2019 yılları arasında ulusal/uluslararası hakemli bir dergide yayınlanmış olması. Bulgular: Belirtilen veri tabanlarında tarama yapıldığında toplam 279 çalışma bulunmuştur. PRISMA (Preferred Reporting Items for Systematic Reviews and Meta-Analyses) şeması doğrultusunda incelemeler sürecektir. İncelemeler tamamlandıktan sonra çalışmalar, Joanna Briggs Institute'sü tarafından hazırlanan kontrol listesi kullanılarak, iki araştırmacı tarafından ayrı ayrı değerlendirilecektir. Sonuç: Bu sistematik inceleme sonuçları ile psikiyatri hemşireliğinde bir modele dayanarak geliştirilen ve kullanılan bakım uygulamaları belirlenecek, kanıta dayalı ruh sağlığı girişimlerinin oluşturulmasına dayanak oluşturulacaktır.

ANAHTAR KELİMELER: Psikiyatri hemşireliği, Psikiyatrik bakım, Psikoeğitim, Teori, Model

P-20 NÜTRİSYONEL RAHİTİS VE D VİTAMİNİ EKSİKLİĞİNDE HEMŞİRELİK BAKIMI: OLGU SUNUMU

Poster Bildiri

Melike Tutoğlu[1], Gülfiye Erdoğan[1], Ayla İrem Aydın[1], Meryem Atak[1], Zeliha Demirtaş[2],

[1]Bursa Uludağ Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, [2]Bursa İl Sağlık Müdürlüğü Dörtçelik Çocuk Hastalıkları Hastanesi,

Nütrisyonel Rahitis, D vitamini eksiliğine bağlı gelişen kemik hastalığıdır. Hastalığı önleme ve tedavi etmenin etkin yolları olmasına rağmen, küresel bir halk sağlığı sorunu olmaya devam etmektedir. Uzun süre anne sütü ile beslenen ve bebeklik döneminde vitamin D takviyesini yeterince almayan çocuklarda görülmektedir. Bu olguda; nütrisyonel D vitamini eksikliği tanısı almış 4 aylık bir kız hasta sunulmaktadır. Hastanın öyküsü incelendiğinde; doğumdan itibaren D vitamini takviyesinin yapılmadığı, D vitamini eksikliğine hipokalsemi bulgularının da eşlik ettiği tespit edilmiştir. Gordon'un Fonksiyonel Sağlık Örüntüleri Hemşirelik Bakım Modeli doğrultusunda değerlendirilen hastada "Ebeveynlikte Yetersizlik, Doku Bütünlüğünde Bozulma, Bilgi Eksikliği, Konstipasyon Riski, Düşme Riski, Enfeksiyon Riski" tanılarına yönelik hemşirelik bakım planı oluşturulmuştur.

ANAHTAR KELİMELER: Nütrisyonel D Vitamini Eksikliği, Hemşirelik Bakım Planı

P-21 LENF BEZİ TÜBERKÜLOZLU HASTAYA YAKLAŞIM-OLGU SUNUMU

Poster Bildiri

Yasemin Kalkan Uğurlu[1], Satı Altıntaş[1],

[1]Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü,

Lenfadenopatiler çoğunlukla enfeksiyöz kaynaklıdır. İki haftadan daha uzun süren bir öykü ise tüberküloz (tb), persistan viral enfeksiyonlar, HIV gibi hastalık olasılığı düşünülmelidir. Enfeksiyöz mononukleozis,toksoplazmada lenf nodunda genellikle ağrılı ve hassastır. Tüberküloz ve malign hastalıklarda lenfadenopati hızlı büyüyüp kapsül gerilimi yaratmadıkça ağrısızdır. Genellikle asemtomatiktir; çoğunlukla hastanın şişlik yakınması ile başvurması sonucu tanıya gidilir. Otuz iki yaşındaki kadın hasta sağ koltuk altında oluşan ele gelen şişlik, halsizlik ve baş dönmesi şikâyetiyle ilçe devlet hastanesine başvurmuş. Oradan aldığı yönlendirme ile hastanemize başvuran hastanın koltuk altından iğne biyopsi ile doku örneği alınıp incelenmiş fakat bir netice elde edilememiş. Hastaya 6 ay sonra tekrar kontrol amaçlı biyopsi alınması gerektiği dile getirilmiş. Hasta bu süreçte istemsizce 20 kilo kaybetmiş. Yaklaşık 6 ay sonra biyopsi örneği vermek için hastanemize başvuran hastadan alınan detaylı anamnez sonucunda tb teması hakkında tahminler yürütülmüştür. Çiftçilik yaparak geçinen ailenin üyesi olan kadın hastamız pancar toplama esnasında yaban domuzu tarafından ısırılmış pancarla temas ettiği için (elinde açık yarası olması ve eldiven olmaması nedeniyle) tb basili ile temas ettiği ve enfekte olduğu düşünülmektedir. Yapılan tetkikler sonucunda 28x11 mm boyutunda lenf nodu tutulumu ve PPD testi pozitif saptandı. Hasta 6 ay tb ilaç tedavisi aldı ve hastalık kontrol altına alındı. Hastanın yaşam kalitesini artırmak için; hasta mevcut tedavisini düzenli olarak sürdürmesi konusunda desteklenmeli, halsizlik ve baş dönmesi şikâyeti olan hasta düşme riski açısından değerlendirilmeli ve öz bakım ihtiyaçlarının karşılanmasında gerektiğinde aile bireylerinden yardım alınmalı, hastalığa dair var olan bilgi eksikliği giderilmeli, istemsiz kilo kaybı olan hastanın beslenme durumu değerlendirilmeli ve dengeli beslenmesi sağlanmalıdır. Sonuç olarak iyi alınmış bir anamnez ve düzenli hasta takibi ile hastalık erken safhada fark edilmiş, erken tedavi edilmiş ve hemşirelik bakımı uygulanmıştır.

ANAHTAR KELİMELER: Tüberküloz Hemşirelik Bakımı Lenfadenopati

P-22 BASI ÜLSERİNDE KORUYUCU HEMŞİRELİK BAKIMI

Poster Bildiri

Gamze Nur GÜNDEM [1], Gizem Nur KURUDERVİŞ [1], Cansu KARADENİZ BENLİ[1],

[1]SAMSUN ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ ,

BASI ÜLSERİNDE KORUYUCU HEMŞİRELİK BAKIMI Gamze Nur Gündem*, Gizem Nur Kuruderviş*, Cansu Karadeniz Benli** *Lisans öğrencisi,Ondokuz Mayıs Üniversitesi,Sağlık Bilimleri Fakültesi,Hemşirelik Bölümü **Araştırma Görevlisi,Ondokuz Mayıs Üniversitesi,Sağlık Bilimleri Fakültesi,Hemşirelik Bölümü Serebrovasküler olaylar sonrası gelişen hemipleji ve tetrapleji yetişkinlerde yatağa bağımlılığın en önemli ve en sık nedenlerinden birisidir.Amerikan Ulusal Basınç Ülseri Danışmanlık Paneli'nin bildirdiğine göre bası ülseri insidansı evde bakım hizmetlerinde %0-29 arasında değişmektedir.Avrupa'da bu oran %18-20 arasında değişmekte iken ülkemizde yapılan insidans çalışması sonucunda bası ülseri görülme prevalansı %7.2 ve %11.6 olarak elde edilmiştir.Bu hastalarda bası ülseri,hasta için olduğu kadar bakım veren için de yaşam kalitesini azaltan durumlardandır.Bası ülserlerinin oluşmasına neden olan birçok risk faktörü olmakla birlikte "basınç" en önemli faktörlerden biridir.Diğer faktörler;immobilite,üriner veya fekal inkontinans,malnütrisyon,diyabet,spinalkord yaralanmaları,metastaz kanserleri,mental durumda ve algılamada azalma durumları,periferal vasküler hastalıklar ve yaşa bağlı değişikliklerdir.Genellikle kemik çıkıntıları üzerindeki deri ve derin dokularda basınç ve bu basınca eşlik eden sürtünme veya yırtılma sonucu gelişen lokalize yaralanmalar olan bası ülserleri,bireyin acı çekmesine neden olan ve maliyeti artıran önemli bir sağlık problemi olarak bilinmekte ve doku hasarının derecesine göre dört evrede incelenmektedir.Bası ülserleri sağlık bakım sisteminde kalite göstergesinden biri olup,önlenmesi ve tedavisi için holistik (bütüncül) bakım gerektirmektedir.Yaşam kalitesini düşüren, yaşamı tehdit eden,uzun,zor ve maliyetli bakım gerektiren bası ülserlerine yönelik en önemli ve kolay bakım;yaraların oluşmasını önlemektir.Bası ülserleri oluştuktan sonra tedavisi oldukça zordur ve multidisipliner bir ekip gerektirir.Bu nedenle bası ülserlerinin önlenmesi,evde sağlık hizmeti veren hemşirenin temel sorumluluklarından olmalıdır.Evde bakım hizmeti sunan hemşireler bireye/bireylere bası ülserlerinin önlenmesinde lokal yara bakımı hakkında eğitim ve danışmanlık vererek güçlendirmelidir.Bunun yanı sıra bası ülseri oluşmadan önce hemşirenin bakım rolleri arasında;bası ülseri gelişme riski olan bireylere erken tanılama yapma,özellikle kemik çıkıntılarının olduğu bölgeleri kırmızılık,irritasyon yönünden gözleme,derinin kuru ve temiz tutulmasının sağlama,kıyafetlerde kat ve ek yeri,lastik veya bandaj bulunmamasına ve kıyafetlerin fazla sıkı olmamasına dikkat etme,bireyin protein,vitamin ve mineral yönünden yeterli ve dikkatli beslenmesini sağlama,bası ülseri gelişme riski olan bireylerin ailelerine eğitim verme yer almaktadır.Buna göre evde bakım hizmeti sunan hemşirelerin bası ülseri oluşmadan önce verdiği bakım oldukça önemlidir.Bu derlemenin amacı ise bası ülseri oluşma riski olan bireylere yönelik evde bakım hemşirelerinin sunması gereken bakım davranışlarını ortaya koymaktır. Anahtar Kelimeler:Bası Ülseri,Hemşirelik,Hemşirelik Bakımı

ANAHTAR KELİMELER: BASI ÜLSERİ, HEMŞİRELİK, HEMŞİRELİK BAKIMI

P-23 KAVRAM HARİTASI YÖNTEMİ İLE KORONER ARTER BYPASS CERRAHİSİ OLGU SUNUMU

Poster Bildiri

Nazmiye KİRAZ[1], Abdul Aziz AHMED[1], Aklime SARIKAYA[1],

[1]İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi,

Amaç:Kavram haritası öğrenmeyi kolaylaştıran etkileşimleri görmeyi sağlayan bir öğrenme yöntemidir. Koroner Arter Hastalıkları (KAH) ilk sırada mortalite ve morbiditesi yüksek en önemeli sağlık sorunudur. Bu çalışmada amaç, bütüncül bir yaklaşımlaKAH olan ve koroner arter by-pas greft ameliyatı geçiren hasta H.D. için hastalık süreci, tanılama, tedavi ve hemşirelik bakım planının oluşturulması ve hemşirelik tanıları/girişimlerin belirlenmesinde kavram haritası yöntemi ile öğrenmeyi kolaylaştırmaktır. Yöntem:Kavram haritası yöntemi ile olgu sunumu planlanmıştır. Bulgular: Olgu;54 yaşında hastaneye yürüyerek gelen bayan hastanın temel yakınması göğüs ağrısı ile yatırılmıştır. Dört gün sonra, Sol ön inen arter ve Sirkümfleks artere anjioplasti yapılmış ama istenilen cevap alınamadığı için yirmi gün sonrasına KABG ameliyatı kararı verilmiştir. Hasta HD, KABG (Koroner Arter Bypass Grefti) ameliyatı sonrası birinci günde, günlük sistem tanılamasında postoperatif yaşam bulguları; sistol 100-140mmHg, diyastol 70-90mmHg, MAP:70-100mmHg arasında değişmiştir. Radiyal nabız;80/dk ritmik, düzenli, normal palpe ediliyor (+2)(N:60-100/dk), Apikal nabız;78/dk (ritmik,düzenli,S_1-S_2 sesleri duyuluyor), EKG;normal sinüs ritmindedir. Kapiller geri dolum 2sn'ye altındadır. Glaskow koma skalası;E4M6V4, hastam oryanteydi. Oksijen tedavisi nazal kanül ile %40'lık sağlanıyor. Sağ ve sol 5.interkostal aralık arasında toraks dreni bulunmaktadır. Hastada saatlik aldığı-çıkardığı izlenmiştir, idrar miktarı:80-100ml arasında değişmiştir. Hasta sağ bacak greft insizyon bölgesinde batıcı 6 şiddetinde ağrı hissediyor. Hasta Postop 0.gün RI, 1.gün RII ile kolesterolden düşük diyetle beslenmektedir. Ameliyat sonrası hastama koyulan hemşirelik tanıları; Ameliyatta kan kaybetmesine bağlı;Kardiyak Out-put'ta azalma riski, Ameliyat sırasında akciğerlerin retraksiyonu, kompresyon, cerrahi insizyon ve öksürme güçlüğüne bağlı;Gaz alışverişinde bozulma riski, Ameliyatta volüm kaybetmesi ve diüretik tedavisine bağlı;Sıvı volüm eksikliği ve elektrolit dengesizliği riski, KABG ameliyatı, uygulanan tedavi(heparin) ve invaziv girişimlere bağlı;Kanama riski, Sternotomiye ve bacak insizyonuna bağlı;Doku travması ve safenven greft varlığına bağlı;Akut Ağrı, Ekstrakorporal dolaşım uygulanmasına bağlı;Hipotermi riski, Cerrahi operasyon, dren, foley sonda ve IV katater varlığı ve invazif girşimlere bağlı;Enfeksiyon riski, Kalp cerrahisi nedeniyle genel güçsüzlüğe bağlı;Aktivite intoleransı tanıları konulmuştur. Poster sunumu ile hastalık ve hastada gözlenen veriler bir araya getirilip hemşirelik bakım planı hazırlanmıştır. Sonuç:Hastamızın gereksinimi olan tanılar belirlenmiş ve kavram haritası bütüncül bir yaklaşımda görsel olarak paylaşılmıştır. Hasta bakım yönetiminde karmaşık olguların öğrenilmesinde kavram haritası, alternatif bir öğrenme yaklaşımıdır. BadırA, KorkmazF.(2014), Koroner Arter Hastalıkları, Edt. AslanF, KaradakovanA, Dahili Ve Cerrahi Hastalıklarda Bakım, Akademisyen Tıp Kıtapevi,Ankara, sf:431-471, Geliştirilmiş 3.Baskı

ANAHTAR KELİMELER: Kavram Haritası Hemşirelik Bakımı KABG

P-24 Nitelikli Palyatif Bakımda Hemşire Gücü

Poster Bildiri

Sena Soylu[1], Gülnur Temelli[1],

[1]Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü,

Palyatif bakımın temel hedefi tıbbi tedavinin birey için yetersiz kaldığı, iyileşme sürecinin durduğu durumlarda bireyin son günlerini rahat geçirmesi ve yaşam kalitesinin korunmasıdır (1). DSÖ'ye göre palyatif bakım "yaşamı tehdit eden herhangi bir sorunla karşılaşıldığında, birey ve ailesinin fiziksel, psikososyal ve spiritüel açıdan yaşam kalitesini arttıran bir yaklaşım" dır (2). Palyatif bakım hemşireliği bireyin hastalık sürecini, terminal evrede yaşamının son günlerini ve ölüm sürecini daha rahat geçirmesini sağlamak üzerine temellendirilmiştir. Her bireyin dili, dini, ırkı, cinsiyeti, yaşı ve ekonomik durumu gözetilmeksizin etkin ve kaliteli bir bakım alma ve saygın bir şekilde ölme hakkı vardır (3,4). Bu bakımdan palyatif bakım hizmetlerinde hasta ve ailesinin kültürel değerlerine ve inançlarına duyarlı sağlık bakım hizmeti vermek, hasta ve ailesinin konforunu artırmak, bu süreçte yaşam kalitesini mümkün olan en iyi düzeye çıkarmak ve bunu yaparken de kültürel ve etik standartlarla uyumlu davranışlar göstermek önemlidir (5). Palyatif bakımda kanıta dayalı uygulamaların kullanılması ve bireyin önceliklerinin göz önünde bulundurulması esastır. Hemşirenin bireyde meydana gelebilecek semptomlara hâkim olması, bireyin tedavisini uygulaması ve ekip içi iletişimi sürdürmesi palyatif bakımın etkinliği açısından gereklidir (3). Aynı zamanda birey ve ailesi ile etkili bir iletişim içinde olması ve ölüm anında meydana gelebilecek durumlar yönünden aileyi ve bireyi bilgilendirmesi birey ve ailesinin ölüme hazırlığı açısından önemlidir. Ayrıca hemşirenin, ölmekte olan hastanın fiziksel bakım uygulamalarını yerine getirmesi, aile açısından önem taşıyan spiritüel ve kültürel uygulamaları gerçekleştirebilmeleri için onları desteklemesi önemlidir (3,5-7). KAYNAKLAR 1.Kabalak AA, Öztürk H, Çağıl H. Yaşam sonu bakım organizasyonu; palyatif bakım. Yoğun Bakım Dergisi, 2013;11(2):56-70. 2.DSÖ. Palliative Care Available from: http://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/palliative-care. 2018. 3.Elcigil A. Palliative care nursing. Gulhane Medical Journal, 2012;54(4):329. 4.Dağ A, Badır A. Hekim ve hemşirelerin bazı özelliklerinin saygın ölüm İlkelerine İlişkin tutumlar üzerine etkisi. DEUHFED, 2017;10(4):186-192. 5.Cerit B, Başak T. Role of nurse in end-of-life care. In: Efe R, Özcanarslan F, Shapekova N, Sancar B, Özdemir A, editör. Recent Developments in Nursing and Midwifery. 1st ed. UK: Cambridge Scholars Publishing; 2018. p.515-525. 6.Uzelli Yılmaz D, Akın Korhan E, Khorshid L. Bir palyatif bakım kliniğinde hemşirelik bakım kalitesinin değerlendirilmesi. JHS, 2017;14(3):2968-2980. 7.Olgun N. Ölüm ve Ölümü Yaklaşan Hastaya Bakım. Dahili ve Cerrahi Hastalıklarda Bakım,2013:211-219.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşire, Palyatif bakım

P-25 Ameliyathanede İletişim Yollarından Biri: Güvenli Cerrahi Kontrol Listesi

Poster Bildiri

BURÇİN IRMAK[1], DİDEM TIRPAN[1], ZÜLEYHA TAŞTAN[1], YAĞMUR ŞİMŞEK[1],

[1]Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimler Fakültesi ,

Günümüzde sağlık alanındaki teknolojik gelişmelere rağmen tıbbi hatalar önemli bir sorun olarak görülmeye devam etmektedir. Ameliyathaneler yoğun çalışma ortamı ve karmaşık birimler olması nedeniyle sıklıkla tıbbi hataların ortaya çıktığı alanlardan biridir. Ameliyathanede sık görülen tıbbi hatalar düşme, ilaç reaksiyonları, transfüzyon reaksiyonları, cerrahi alan enfeksiyonları, basınç yaralanmaları gibi olmakla birlikte en fazla hataya neden olan durum ekip üyeleri arasındaki iletişim eksikliğidir. Ameliyathanede hasta güvenliğini sağlamak için cerrah, cerrahi asistanları, anestezist, hemşire ve diğer çalışanlardan oluşan ameliyathane ekibi arasında açık bir iletişim ve işbirliğinin olması önemlidir. Ameliyathane ekibi diğer klinik yönetici ve ekip üyeleri ile iletişim halinde olmalıdır. İletişimdeki yetersizlik nedeniyle ekip üyeleri arasında gerginlik, kaynakların gereksiz harcanması, tıbbi hatalar ve ameliyatların ertelenmesi gibi sonuçlar görülür. Bu sonuçların ortaya çıkmasında ameliyathanede maske kullanımının sözel iletişimi kısıtlaması, klinik ve ameliyathane arasında iletişim kurulamaması, ekip üyeleri ve yönetici arasındaki sorunlar gibi durumlar etkilidir. Ameliyathanede hata oranının en aza indirmek, hasta bakım sonuçlarını iyileştirmek, iletişimi kolaylaştırmak için cerrahi sürecinde yapılandırılmış ve standartize edilmiş kontrol listeleri kullanılmaktadır. Kontrol listesi olarak, Dünya Sağlık Örgütü tarafından 2009 yılında Güvenli Cerrahi Kontrol Listesi (GCKL) oluşturulmuştur. GCKL'nin geliştirilme amaçlarından biri etkili iletişim sağlamaktadır. Literatürdeki kanıtlara göre liste kullanımı perioperatif dönemde ortaya çıkabilecek hataların önlenmesini, hasta bilgilerinin doğru ve eksiksiz olarak aktarılmasını, ekip üyelerinin birbirleriyle iletişimlerinin güçlenmesini sağlamaktadır. Ancak listenin yanlış kullanımı ya da ekip üyelerinin liste kullanımına katılmaması durumunda ise ekip işbirliği ve iletişimini olumsuz etkilemektedir. Bu çalışmada, ameliyathane ekibinin işbirliğini ve iletişimin artırılmasında güvenli cerrahi kontrol listesinin etkisine güncel literatür doğrultusunda yer verilecektir.

ANAHTAR KELİMELER: Ameliyathane, ekip işbirliği, güvenli cerrahi, iletişim

P-26 TİP 2 DİYABETLİ HASTA VE EĞİTİMİ

Poster Bildiri

Nazmiye KİRAZ[1], Dilek YILDIRIM[1], Elif KOCAAĞALAR AKİNCE[1],

[1]İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi,

Giriş ve Amaç; Tip 2 Diyabet plazma glukoz düzeyi artışı ile seyreden ve genellikle başlangıçta insülin gereksinimi olmadan kontrol edilebilen bir hastalıktır. Tip 2 diyabetli bireylerde genellikle insülin yetmezliğinden ziyade göreceli olarak insülin yetersizliği ve insülin direnci mevcuttur. Dünyada en sık rastlanan diyabet tipidir. Tüm diyabetlilerin yaklaşık %90'ı Tip 2 diyabetlidir. Diyabet bakımı bireysel farklılıkları ve kişiye özel bireysel yaklaşımları içeren bir süreçtir. Diyabet tedavisinin dört temel yaklaşımından biri olan eğitim hemşirelerin rollerinden birisidir. Bu derlemenin amacı tip 2 diyabetli hastalarda, hasta eğitimi ile bireylerin hastalığa ilişkin tutumlarının olumlu yönde değiştirilmesi ve yaşamında davranış değişikliği yapabilmeleri için gerekli olan diyabet özyönetim eğitiminin ele alınarak hemşirelik öğrencilerinde farkındalık oluşturması planlanmıştır. Yöntem: Bu derleme makalede, Tip II diyabetli hasta bakımı ve eğitimi için google akademik ve dergi park'ta tam metnine ulaşılan araştırma, derlemeler ele alınarak incelemeler yapılmıştır. Bulgular: Diyabet yaşamı her açıdan etkileyen kronik bir hastalıktır. Yaşam tarzı, fiziksel aktivite ve beslenme değişiklikleri ile ilaç tedavisine destek olunmaktadır, aynı zamanda bireysel sorumluluklar yüklemektedir. Bunları yapmak güçtür ancak bakımında aktif olarak rol ve sorumluluk alan hastaların hipergliseminin, ciddi hipoglisemi ataklarının azaldığı vetedaviden memnuniyet düzeyinin arttığı görülmüştür. Teknolojinin ilerlemesi ile sedentar yaşam ve beslenmedeki değişikliklerden dolayı diyabet görülme sıklığı da giderek artmaktadır. Diyabetli bireyin izlemesi ve kontrollerinde yaptırması gerekenler; günlük kan şekeri takibi, hemoglobin A1c izlemi, diyabet komplikasyonlarının izlemi ve önlenmesi, hipoglisemi, kronik komplikasyonlar, kilo kontrolü, kan basıncı, ayak bakımı ve göz muayenesini hasta kendi ve hastane çalışanları ile birlikte ortak yürütmeyi öğrenmelidir. Hastaların bu sürece adapte olabilmesi için profesyonel hemşirelik uygulamaları ile güçlendirilmeleri gerekmektedir. Bu güçlendirmeyi sağlayabilmek için hemşirelerin araştırmalar yapmaları, bilgi ve becerilerini bu yönde kullanmaları gerekmektedir. Sonuç; Diyabet özyönetim eğitimi ile bireylerde diyabet yönetimi ve davranış değişikliği oluşmaktadır. Böylelikle yaşam kalitesi artmaktadır. Ayrıca bireyler kendi sorumluluklarını alarak bağımsız bir şekilde ayaktan sağlıklı bir yaşam sürdürebileceklerdir. Bu durum karşısında verimli sonuçlar için hemşirelerin kendilerini profesyonel bir şekilde güçlendirilmeleri gerekmektedir. Hemşirelik öğrencilerinin geleceğin hemşireleri olarak bu konuda farkındalık kazanmaları insanlara diyabet gibi kronik hastalık ile yaşamayı öğretmelerinde önemli bir bakış açısı oluşturacaktır. Sürücü H.(2014), Diyabet Özyönetim Eğitimi, Grup Temelli Eğitim ve Bireysel Eğitim, Dokuz Eylül Hemşirelik Yüksekokulu Elektronik Dergisi, 2014,7 (1), 46-51

ANAHTAR KELİMELER: Diyabet Özyönetim Eğitimi Hasta Eğitimi

P-27 Türkiye'de Hemşirelik Öğrencileri Yapılmış Simülasyon Çalışmalarının Öğrenme Çıktıları ve Öğrenme Deneyimleri Üzerine Etkilerine Yönelik: Sistematik Derleme

Poster Bildiri

Funda Tarhan[1], Vesile Ünver[1],

[1]Acıbadem Üniversitesi,

Amaç: Bu çalışma; Türkiye'de hemşirelik öğrencileri ile yapılmış simülasyon çalışmalarının öğrencilerin öğrenme çıktıları ve öğrenme deneyimleri üzerine etkisini değerlendirmek amacıyla yapıldı. Metot: Çalışmanın evrenini Ocak-Mart 2019 tarihleri arasında pubmed (23 makale) ve Google Akademik (85 makale) veri tabanları araştırılarak ulaşılan 108 makale oluşturdu. Google Akademikten tarama yapılırken "simülasyon, hemşirelik, öğrenci"; Pubmed'ten tarama yapılırken "simulation, Turkey, nursing student" anahtar kelimeleri kullanıldı. 2010-2019 yılları arasında Türkçe ya da İngilizce yayınlanan makaleler incelendi. Araştırma kriterlerine uyan 24 makale çalışmanın örneklemini oluşturdu. Bulgular: Çalışma kapsamına alınan makaleler incelendiğinde; altı çalışmada birinci, sekiz çalışmada ikinci, beşer çalışmada üçüncü ve dördüncü sınıf öğrencilerin örneklemi oluşturduğu görülmektedir. Çalışmalarda kullanılan simülatör tipleri incelendiğinde; 10 çalışmada standardize hasta, altı çalışmada düşük (parça görev öğreticileri gibi), iki çalışmada orta ve üç çalışmada yüksek gerçeklik düzeyine sahip simülatörler kullanılmıştır. Ayrıca virtual (N=2) ve hibrid simülasyon (N=2) teknikleri de kullanılmıştır. Çalışmaların sonuçları incelendiğinde; tüm çalışmalarda öğrenci performanslarında artış olduğu, hemşirelik öğrencilerinin farkındalık düzeylerini artırdığı, ideal bir öğrenim yöntemi oluşturduğu saptanmıştır. Standart hasta kullanımının hasta ve öğrenci hemşireler arasındaki iletişim becerilerini geliştirdiği, klinik uygulama öncesi kaygı düzeylerinde azalmaya neden olduğu, öğrencilerin memnuniyet ve özgüvenlerinin artmasına, kritik düşünme, karar verme becerisini geliştirmede olumlu etkileri olduğu sonucuna varılmıştır. Sonuç: Türkiye'de hemşirelik öğrencileri ile yapılmış simülasyon çalışmalarının öğrencilerin öğrenme çıktılarını olumlu etkilediği ve memnuniyet düzeylerini artırdığı sonucuna ulaşılmıştır.

ANAHTAR KELİMELER: simülasyon, hemşirelik, öğrenci

P-28 Hemşirelik Öğrencilerinin Ağrı ve Ağrı Yönetimine İlişkin Bilgilerinin Saptanması

Poster Bildiri

Esra Özkul[1], Fatma Sarıkaya[1], Berat Çaran[1], Gülbahar Beştepe [2],

[1]Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi, [2]Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniveristesi,

Hemşirelik Öğrencilerinin Ağrı Ve Ağrı Yönetimine İlişkin Bilgileri Esra ÖZKUL , Fatma SARIKAYA , Berat ÇARAN , Gülbahar BEŞTEPE Bu çalışma Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi hemşirelik öğrencilerinin ağrı ve ağrı yönetimine ilişkin bilgi düzeylerini saptamak amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır. Araştırmanın evrenini Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümünün 360 öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırma 18 Şubat - 4 Mart 2019 tarihleri arasında , 258 öğrenci üzerinde gerçekleştirilmiştir. Veriler anket formu ile toplanmıştır. Çeşitli kaynaklardan yararlanılarak oluşturulan anket formu ağrı ve yönetimine ilişkin toplam 30 soru bulunmaktadır. Araştırmadan elde edilen bilgiler SPSS 18.0 paket programı kullanılarak değerlendirilmiştir. Ki kare testi uygulanmıştır. Sınıf seviyesi arttıkça öğrencilerin bilgi düzeylerinin arttığı gözlemlenmiştir. Ağrı eğitimi alan öğrencilerin, ağrı eğitimi almayan öğrencilere göre bilgi düzeylerinin daha fazla olduğu gözlemlenmiştir. Araştırmadan elde edilen bulgulara göre, öğrencilerin ağrı ve ağrı yönetimine ilişkin bilgilerinin yeterli olmadığı saptanmıştır.

ANAHTAR KELİMELER: Ağrı , ağrı yönetimi , hemşirelik öğrencileri , ameliyat sonrası ağrı

P-29 Üniversite Öğrencilerinin Aile İçi Şiddete Yönelik Yaklaşımları

Poster Bildiri

Nihal Avcı[1], Kadir Başboğa[1], Sümeyye Kalaycı[1], Büşra Yılmaz[1], Nevin Hotun Şahin[1],

[1]İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi,

Amaç: Toplumun en eğitimli kesimi ve geleceğimizde söz sahibi olacak olan üniversite öğrencilerinin aile içi şiddete yönelik tutumlarının belirlenmesidir. Yöntem: Tanımlayıcı çalışmanın evrenini İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi ve Orman Fakültesi'nde 2018-2019 yılında öğrenim gören tüm öğrenciler, örneklemini ise 07.01.2019 – 15.02.2019 tarihleri arasında, araştırmaya katılmaya gönüllü, Türkçe iletişim kurabilen, 18 yaş ve üzeri 690 öğrenci oluşturdu. Veri toplama aracı olarak demografik özellikleri içeren 14 soruluk kişisel bilgi formu ve bir örnek olgu formu, 2009 yılında Şahin ve Dişsiz tarafından geliştirilen 13 sorudan Aile İçi Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği (AİŞYTÖ) kullanıldı. 5'li likert tipteki ölçekte alınabilecek en fazla puan 65 ve puanlardaki artış şiddete yönelik tutumun olumlu, azalma ise şiddete yönelik tutumun olumsuz olduğunu göstermektedir. Verilerin analizinde SPSS Ver. 22.0 programı kullanıldı. Bulgular: Çalışmaya katılan 690 öğrencinin %60.1'i kadın, %39.9'u erkekti. Öğrencilerin %55.2'si Hemşirelik Fakültesi'nde, %44.8'i Orman Fakültesi'nde öğrenim görüyordu. Çalışmaya katılanların büyük çoğunluğu üçüncü sınıf (%30.2) öğrencisiydi. Öğrencilerin çoğunluğu (%53.6) Marmara Bölgesi'nde; yarısı ailesiyle yaşarken, diğer yarısı yurt/apart gibi yerlerde yaşamaktaydı. Öğrencilerin %61.4'ü gelir durumunun giderine eşit olduğunu ifade ederken, %25.6'sı gelirinin giderinden az olduğunu belirtti. Çalışmada öğrencilerin %25.6'sının herhangi bir şiddet türüne maruz kaldığı, bunların %15.7'sinin sözel şiddet, %10'unun fiziksel şiddet olduğu bulundu. Şiddet uygulayan kişilerin aile, akrabalar, erkek arkadaş ve işveren olduğu bulundu. Öğrencilerin %29.3'ü aile içi şiddete tanık olmuşken, %31.6'sı yaşamının herhangi bir döneminde şiddet uygulamıştır. Öğrencilerin %88.6'sı aile içi şiddetin "asla düşünülemez" olduğunu, diğerleri saygısızlık, tahrik olma, aldatma ve söz dinlememe durumlarında aile içi şiddetin "kabul edilebilir" olduğunu ifade etti. Verilen olguda öğrencilerin çoğunluğu (%74.2) aile içi şiddetin kabul edilemez olduğunu, şiddet gören kişinin başvurabileceği kuruluşları belirtirken, az bir ı (%6.8) şiddetin hak edilebilir olduğu durumlar olabileceğini belirtti. kısm Bu çalışmada AİŞYTÖ toplam puanı 20±0.43 (min:13; max:38) olarak oldukça düşük bulundu. İki fakülte AİŞYTÖ toplam puanı bakımından karşılaştırıldığında Orman Fakültesi'nde okuyan öğrencilerin aile içi şiddeti daha destekleyici tutuma sahip olduğu bulundu (t=-6.630, p=0.000). Sonuç: Üniversite öğrencileri arasında düşük oranda da olsa aile içi şiddete yönelik destekleyici tutuma sahip olanların varlığı, bu konuda toplumun ve gençlerin bilinçlendirilmesinin ve farkındalık çalışmalarının artırılmasının önemini göstermektedir.

ANAHTAR KELİMELER: Şiddet, aile içi şiddet, üniversite öğrencisi

P-30 SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN SAĞLIKLI YAŞAM BİÇİMİ DAVRANIŞLARININ BELİRLENMESİ

Poster Bildiri

Fatma BEĞENİK[1], Gizem AY[1], Ayşen KUL[1], Özlem AKMAN[1],

[1]İSTANBUL SABAHATTİN ZAİM ÜNİVERSİTESİ,

Giriş: Bireylerin sağlıklı yaşam biçimi davranışları kazanmaları ve kendi sağlıkları üzerinde kontrolü sağlamaları yaşam kalitelerini arttırdığı gibi hastalıkların önlenmesinde de önemlidir. Amaç: Bu çalışma Sağlık Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin sağlıklı yaşam biçimi davranışlarının incelenmesi amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır. Yöntem: Araştırmanın yapılabilmesi için kurum izni, etik kurul izni ve öğrencilerden bilgilendirilerek sözlü onam alınmıştır. Araştırma örneklemini, Sağlık Bilimleri Fakültesinde eğitime devam eden, Hemşirelik Bölümü, Beslenme ve Diyetetik Bölümü, Sağlık Yönetimi ve Sosyal Hizmet Bölümü öğrencilerinden araştırmaya katılmayı kabul eden 95 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmada veriler, Sosyo-Demografik Özellikler Formu ve Sağlıklı Yaşam Biçimi Davranışları Ölçeği II kullanılmıştır. Dörtlü likert tipinde olan ölçek, 52 madde ve altı faktörden oluşmaktadır. Bunlar; sağlık sorumluluğu, fiziksel aktivite, beslenme, manevi gelişim, kişilerarası ilişkiler ve stres yönetimidir. Ölçeğin tamamından alınabilecek en düşük puan 52, en yüksek puan 208'dir. Verilerin istatistiksel analizinde ortalama ve tek yönlü varyans analizi yapılmıştır. Bulgular: Araştırmadan elde edilen bulgulara göre öğrencilerin yaş ortalaması 21,24±1.20'dır. ,Cinsiyet dağılımları incelendiğinde %80 (n=76) kadın, %20(n=19) erkek öğrencidir. Öğrencilerin sağlıklı yaşam biçimi davranışları ölçek toplam puanı 129.70 ± 17.11 (min.94-max.169) bulunmuştur. Sağlıklı Yaşam Biçimi Davranışları Ölçeğinin (SYBD) alt boyutlarından aldıkları puan ortalamalarına baktığımızda; en yüksek puanları manevi gelişim (26.06 ± 3.62), kişilerarası ilişkiler (22.43 ± 3.66), sağlık sorumluluğu (21.712 ±4.34),); en düşük puanları fiziksel aktivite (17.80 ± 5.39), stres yönetimi (18.84 ± 3.15) ve beslenme (20.48 ± 3.88) almıştır. Bölümler arası karşılaştırma yapıldığında, ölçeğin beslenme alt boyutunda, Hemşirelik Bölümü ile Beslenme ve Diyetetik Bölümü ($p=0.001$), aynı şekilde Sosyal Hizmet Bölümü ile Beslenme ve Diyetetik Bölümü arasındaki farkın anlamlı olduğu görülmüştür ($p=0.001$). Diğer karşılaştırmalarda bölümler arasında anlamlı fark bulunmamıştır ($p<0.05$). Sonuç: Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre, öğrencilerin sağlıklı yaşam biçimi davranışları puanları orta düzeyde bulunmuştur. Ölçeğin beslenme alt boyutundan Beslenme ve Diyetetik Bölümü öğrencileri daha yüksek puan almışlardır. Bu durumun okudukları bölümden kaynaklandığı düşünülebilir. Sonuç olarak, öğrencilerin sağlıklı seçimler yapabilmeleri sağlanmalı, uygun sağlık eğitim girişimleri geliştirilmelidir.

ANAHTAR KELİMELER: Sağlıklı yaşam biçimi davranışları ölçeği-II, hemşirelik öğrencileri, sağlık bilimleri öğrencileri, sağlığa duyarlılık

P-31 HEMŞİRELİK VE EBELİK SON SINIF ÖĞRENCİLERİNİN MESLEKİ GÜDÜLENME DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ

Poster Bildiri

Nazike DURUK[1], Ferzan KALAYCI[2], Emre Cem AYDIN[1],

[1]ESOGÜ Sağlık Bilimleri Fakültesi , [2]ESOGÜ Sağlık Bilimleri Enstitüsü,

Amaç: Bilinçsiz ve isteksiz yapılan meslek seçimleri bireylerin yaşantısını olumsuz yönde etkilemektedir. Özellikle de sağlık alanında yapılan yanlış seçimlerin hastalara verilen bakım kalitesini de düşürdüğü bilinmektedir (Özkan, Akın ve Durna, 2015). Bu nedenle sağlık alanında etkin olarak çalışan bir mesleğin adayları olan hemşirelik ve ebelik son sınıf öğrencilerinin mesleki güdülenme düzeylerinin belirlenmesi çalışmamızın amacıdır. Yöntem: Kesitsel ve tanımlayıcı tipte bir araştırmadır. Araştırma Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik ve Ebelik Bölümlerinde gerçekleştirilmiştir. Araştırma örneklemini dördüncü sınıf hemşirelik ve ebelik öğrencileri (N=312) oluşturmuştur. Çalışmada örneklem seçimine gidilmemiş ve çalışmaya katılmayı kabul eden ve çalışma kriterlerini sağlayan (Eskişehir Osmangazi Üniversitesi hemşirelik ve ebelik bölümlerinden birinde son sınıf olarak öğrenim görüyor olma, araştırmaya katılmaya gönüllü olma ve onam verme, Türkçe okuryazarlığa sahip olma, görsel, işitsel, duyusal, algısal herhangi bir hastalığı olmama, araştırmanın yapılacağı tarihlerde izinli veya devamsız olmama) öğrenciler çalışmaya dahil edilmiştir. Veriler " Kişisel Özelliklere İlişkin Bilgi Formu" ve "Güdülenme Kaynakları ve Sorunları Ölçeği " kullanılarak yüz yüze görüşme yöntemi ile toplanmıştır. Bulgular: Not: Araştırma verileri analiz aşamasındadır. Anahtar kelimeler: Hemşirelik, Ebelik, Güdülenme, Mesleki Güdülenme.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşirelik, Ebelik, Güdülenme, Mesleki Güdülenme

P-32 Yeni Mezun Hemşirelerin Meslek İçi İş Birliği Algıları ile Mesleki Hazır Oluşlukları Arasındaki İlişki

Poster Bildiri

Senanur Bayrak[1], İrem Doğru[1], Ahsen Sena Karakuş[1], Merve Tarhan[1], Pınar Doğan[1],

[1]İstanbul Medipol Üniversitesi,

Yeni mezun hemşirelerin, mesleki yaşama geçiş sürecinde sıklıkla gerçeklik şokunu deneyimlediği bilinmektedir. Meslek üyeleri tarafından değer ve kabul görmenin, desteklenmenin ve iş birliği kurmanın mesleki hazır oluşluğu etkileyeceği görüşünden hareketle araştırma, yeni mezun hemşirelerin meslek içi iş birliği algıları ile mesleki hazır oluşlukları arasındaki ilişkinin belirlenmesi amacıyla gerçekleştirildi. Tanımlayıcı nitelikteki araştırma, İstanbul ilinde bir vakıf üniversitesine bağlı hastanelerde görev yapan ve mesleki deneyim süresi 1-36 ay arasında olan 198 hemşire ile gerçekleştirildi. Verilerin toplanmasında Bireysel Özellikler Formu, Hemşire-Hemşire İş Birliği Ölçeği (HİBÖ) ve İşe Hazırlık Ölçeği (İHÖ) olmak üzere 3 bölüm ve 88 sorudan oluşan anket formu kullanıldı. Veriler değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistikler, bağımsız gruplarda t-testi, tek yönlü varyans analizi, Pearson korelasyon analizi ve ikili lojistik regresyon analizi kullanıldı. Yeni mezun hemşirelerin, mesleki yaşama hazırlanma sürecinde en fazla lisans eğitiminde verilen kuramsal bilginin (5,89 ± 1,76), mesleki yaşama geçiş sürecinde karşılaştığı sorunların azaltılmasında ise en az lisans eğitiminin (3,82 ± 1,81) yeterli olduğunu belirttikleri görüldü. Katılımcıların HİBÖ'den aldıkları puan ortalaması 2,54 ± 0,46 olup, en yüksek puan ortalamasını süreç paylaşımı (2,68 ± 0,51); en düşük puan ortalamasını ise koordinasyon (2,29 ± 0,61) alt boyutlarından aldıkları belirlendi. Mesleki deneyim süresi 1 yıl ve üzerinde olanların ve dönüşümlü vardiyada çalışanların, HİBÖ'nden aldıkları puan ortalamaları istatistiksel olarak anlamlı derecede yüksek bulundu ($p<0,05$). HİBÖ ile İHÖ arasında pozitif yönlü zayıf derece ilişki ($r=-0,260$; $p<0,001$) ve İHÖ'nin sosyal zekâ alt boyutu arasında pozitif yönlü orta derece ilişki ($r=0,401$; $p<0,001$) saptandı. Hemşirelerin İHÖ'nin kişisel ve çalışma özellikleri alt boyutuna yönelik aldıkları puanlar azaldıkça ve mesleki yaşama hazırlama konusunda kurum içi uyum eğitimine yönelik yeterlilik algıları arttıkça olumlu meslek içi iş birliği gösterme olasılıklarının sırasıyla 0,9 ve 1,3 kat arttığı saptandı. Yeni mezun hemşirelerin hemşirelerle iş birliği algılarının orta düzeyde yüksek olduğu ve kurum içi uyum eğitimlerini mesleki yaşama hazırlama konusunda yeterli bulan ve kişisel ve çalışma özelliklerini olumlu algılayan hemşirelerin iş birliği algılarının daha olumlu olduğu sonucuna varıldı. Hemşirelik öğrencileri ve yeni mezunlar için lisans eğitimi ile mesleki yaşam arasında köprü görevi gören mesleki yaşama geçiş programlarının geliştirilmesi, kurum içi uyum eğitim programlarının mesleki yaşama hazırlama yönünde düzenlenmesi, olumlu çalışma ortamlarının oluşturulması ve mentörlük sisteminin işletilmesi önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: Gerçeklik şoku, hemşire, iş birliği, mesleki hazır oluşluk, yeni mezun

P-33 MEME KANSERİ RİSK ARAŞTIRMALARINDA YENİ BULGULAR; BİYORİTM VE IŞIĞIN ETKİSİ

Poster Bildiri

SELDA RIZALAR[1], İREM ABAYLI[1], SEDA YILDIZ[1],
[1]MEDİPOL ÜNİVERSİTESİ,

Günümüzde meme kanseri risk faktörlerine yenileri eklenmektedir. Bunlardan ışık etkisiyle melatonin salgısının baskılanması uzun süredir tartışılmaktayken biyoritm konusunda ortaya çıkan yeni araştırma bulguları dikkati çekmektedir. Biyoritm; yaşam ritmi, organizmanın fizyolojik fonksiyonlarını etkileyen ve düzenleyen ritimler serisi ya da canlıları etkileyen ritmik hareketler olarak tanımlanır. Her bireyin biyoritmi kendine özgüdür. Sabah erken kalkanlar ya da "erkenciler", sabahın erken saatlerinde, enerjileri zirveye yükselir fakat akşam daha erken yorgun hissederler. Gececiler veya "baykuşlar" sabahları kalkarken zorlanır, akşamları daha üretken olurlar ve geç yatarlar. Bedenin biyolojik ritminin bozulması birtakım hastalık durumlarıyla ilişkilendirilebilmektedir. Bu konuda yapılan yeni çalışmalardan biri biyoritme göre meme kanseri riskinin değiştiğini ifade etmektedir. Bu konuda yapılan bir çalışmada insanların erkenci veya baykuş tipte olma ihtimali olup olmadığına etki eden, DNA'nın 341 parçası incelenmiştir. Araştırma bulgularının, genetik olarak erken kalkmaya programlanmış kadınlarda meme kanserinin daha düşük oranda geliştiğini gösterdiği belirtilmiştir. Bu DNA parçaları doğumda belirlendiğinden ve obezite gibi diğer bilinen kanser nedenleriyle bağlantılı olmadıkları için biyoritmin kanser gelişmesinde etkili olduğu düşüncesine yol açmıştır. Bulgular potansiyel olarak önemli bulunmuştur, bu etkenin tüm kadınlar için bir risk faktörü olabileceği belirtilmiştir. Dünya Sağlık Örgütü de vardiyalı çalışmanın insanların biyoritmine zarar vererek kanser riski yaratabildiğini belirtmektedir. Meme kanserinde risk faktörü olduğu belirtilen bir faktör de ışık etkisidir. Kanser araştırmacılarının yayımlanan bulgularına göre ışık, insanın biyolojik saatinde karışıklığa yol açarak vücudun gece ürettiği melatonin salgılanmasını baskılamaktadır. Araştırmacıların önemle altını çizdikleri bir nokta, melatoninin uyku sırasında salgılandığı bilgisidir, bu hormonun salgılanmasını belirleyen faktör ise karanlıktır. Aydınlık bir odada uyuyan bireyin melatonin düzeyleri baskılanmaktadır. Karanlık bir ortamda ise, kişi uyanık olsa bile bu hormon düzeylerinin normal aralıklarda olabildiği belirtilmiştir. Işığın meme kanseri riski ile ilişkisi konusunda çalışmalar sürerken, ABD'de gerçekleştirilen yeni bir araştırma, meme kanseri hastalarının geceleri maruz kalacakları en zayıf ışığın bile, yaygın olarak kullanılan meme kanseri ilacı Tamoxifen'e direnç kazandırdığını ortaya koymuştur. Bu çalışma bulgularına dayanarak sağlıklı kadınlarda geceleri ışık etkisinden korunarak meme kanserine karşı önlem alınabileceği gibi, meme kanseri olup Tamoksifen kullanan kadınlarda ise hemşirelik bakımında geceleri ışık etkisinde kalmasının önlenmesine yer verilebilir. "Total darkness at night is key to success of breast cancer therapy -- Tulane study", Tulane University, "Exposure to dim light at night may make breast cancers resistant to tamoxifen", American Association for Cancer Research, 25 Temmuz 2014 https://kurious.ku.edu.tr/wp-content/uploads/2016/02/20160212093933-isik_meme_kanseritedavisine_engel_-_tip_-_pdf.pdf https://www.bbc.com/news/health-46102193

ANAHTAR KELİMELER: MEME,BİYORİTM,IŞIK

P-34 Üniversite Öğrencilerinin Şiddet Deneyimlerine Göre Çatışma ve Şiddete İlişkin Farkındalıkları ve Eş Seçme Stratejileri

Poster Bildiri

Hatice Yıldız[1], Birgül Altunten[1], Yasemin Çönge[1], Aylin Görmen[1], Neriman Çolak[1],

[1]Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi,

Üniversite Öğrencilerinin Şiddet Deneyimlerine Göre Çatışma ve Şiddete İlişkin Farkındalıkları ve Eş Seçme Stratejileri Aylin Görmen1, Birgül Altunten1, NerimanÇolak1, Yasemin Çönge1 ve Hatice Yıldız2 1: Marmara Üniversitesi sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü 4. sınıf öğrencisi 2: Marmara üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Doğum ve Kadın Hastalıkları Hemşireliği AD. Öğretim Üyesi (Danışman) ÖZET Toplumsal çatışma ve şiddete eğilim giderek artan sıklıkta görülen ve halk sağlığını tehdit eden önemli bir sorundur. Bu sorun yaşamın birçok alanını etkileyebildiği gibi gençlerin eş seçme ve evliliğe bakış açısını da önemli ölçüde etkilemektedir.Literatürde birçok alanda şiddeti değerlendiren çalışmalar mevcuttur. Ancak şiddeti deneyimleme durumunun şiddet farkındalığına ve eş seçimine etkisini inceleyen çalışmanın yok denecek kadar az olduğu görülmüştür. Amaç:Bu çalışmada, geleceğin eş ve ebeveyn adayları olan üniversite öğrencilerinin (kadın ve erkek), şiddet deneyimleme durumlarına göre çatışma ve şiddete ilişkin farkındalıklarının ve eş seçme stretejilerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Metod:Tanımlayıcı olarak planlanıp uygulamaya konulan bu çalışma,İstanbul ili Anadolu yakasında bulunan bir üniversitenin Sağlık Bilimleri Fakültesinde okuyan kadın ve erkek üniversite öğrencilerinde gerçekleştirilmektedir.Çalışmada tüm öğrencilere ulaşmak hedeflenmiştir. Ancak en az alınması gereken örneklem sayısı açısından evreni bilinen örneklem formülünden yararlanılmış ve en az 344 öğrencinin örnekleme alınması gerektiği belirlenmiştir. Örnekleme alımda gönüllülük esası uygulanmakta ve basit rastgele örnekleme yöntemi kullanılmaktadır. Çalışmanın yapılması için etik kurul onayı ve kurumsal izinler alınmıştır. Verilerin toplanmasında, anket formu, Çatışma ve Şiddete İlişkin Farkındalık Ölçeği ve Eş Seçme Stratejileri Envanteri kullanılmaktadır. Veriler Statistical PackagefortheSocialSciences (SPSS)20.0 versiyonu ile analiz edilecektir. Bulgular: Çalışma veri toplama aşamasındadır.

ANAHTAR KELİMELER: Şiddet, Çatışma, Farkındalık, Eş, Evlilik

P-35 18-49 Yaş Aralığındaki Gebelerde Sağlıklı Yaşam Biçimi Davranışları ve İlişkili Faktörler

Poster Bildiri

Aysun Ardıç[1], Mine Hacıfazlıoğlu[1], Nurgül Akyüz[1],

[1]Istanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi,

Bu çalışmanın amacı 18-49 yaş aralığındaki gebelerin sağlıklı yaşam biçimi davranışları ve ilişkili faktörlerini incelemektir. Araştırmanın tasarımı tanımlayıcı-ilişki arayıcı tasarım tipindedir. Çalışma İstanbul'un bir ilçesinde yer alan iki aile sağlığı merkezine başvuran toplam 100 gebe ile gerçekleştirilmiştir. Veriler "Sosyo-demografik Özellikler Formu", "Sağlıklı Yaşam Biçimi Davranışları Ölçeği" ve "Öz-Etkililik Yeterlilik Ölçeği" ile toplanmıştır. Araştırmaya başlamadan önce İstanbul Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulu ve İl Sağlık Müdürlüğü'nden çalışma izinleri alınmıştır. Veriler tanımlayıcı istatistik analizler (frekans, yüzde, ortalama, standart sapma), Independent Sample T Testi, One Way Anova ve Pearson Korelasyon analizleri kullanılarak test edilmiştir. Gebelerin yaş ortalaması 29,76±4,66, menarş yaş ortalaması 13,44±1,89, ilk evlilik yaş ortalaması 23,17±4,2, ilk gebelik yaş ortalaması 24,01±5,50, gebelik sayısı ortalaması 2,39±1,52, çocuk sayısı ortalaması 1,62±0,76 bulunmuş olup %29'u üniversite mezunu, olarak tanılanmıştır. Gebelerin % 83'ü sağlığını iyi olarak tanımlarken, %36'sı ekran karşısından 1-3 ssat arası vakit geçirdiğini, %41'i günde 6-10 bardak arası su içtiğini, %11'i halen sigara içtiğini, %1'i halen alkol kullandığını belirtmiştir. Sağlıklı yaşam biçimi davranış puan ortalaması 2,58±0,47 (1-4 arası) alt ölçeklerin puan ortalaması ise sırası ile kişiler arası ilişkiler 2,90±0,51, beslenme 2,84±0,60, kendini gerçekleştirme 2,83±0,47, sağlık sorumluluğu 2,43±0,65, stres yönetimi 2,40±0,64 ve egzersiz 1,65±0,63 olarak ölçülmüştür. Sağlıklı yaşam biçimi davranışları ile ilişkili faktörler incelendiğinde ise gebelerin yaşı ile kişiler arası ilişkiler davranışları arasında (p=0,04), egzersiz davranışı ile yaşadığı yer arasında (p=0,004), menarş yaşı ile beslenme davranışı arasında (p=0,02), ekran başında fazla zaman geçirme ile egzersiz davranı arasında (p=0,05) anlamlı ilişki bulunmuştur. Çalışan gebelerde sağlıklı yaşam biçimi davranışları toplam puanı (p=0,02) ve kişisel gelişim davranışları puanı (p=0,04), evde kendi hazırladığı yiyecekler ile beslenen gebelerin beslenme davranış puanı (p=0,03) anlamlı derecede yüksek bulunmuştur. Ayrıca gebelerin öz etkililik davranışları ile egzersiz davranışları arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur (p=0,01). Çalışmanın sonuçlarına göre gebelerin sağlıklı yaşam biçimi davranışları ölçeği ve alt ölçeğinden 3 ve altında puan alarak zayıf davranışlar gösterdiği söylenebilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: Beslenme, Fiziksel aktivite, Gebelik; Sağlık davranışları, Stres yönetimi

P-36 HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN ORGAN BAĞIŞINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ ve GEREKÇELERİ: BİR LİTERATÜR İNCELEMESİ

Poster Bildiri

İrem UZUNKAYA [1], Safiye Nazlı Can DAŞBULAK[1], Selen ORAKÇI[1], Ezgi TEMEL[1], Nurdan GEZER [1],

[1]Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi ,

Amaç: Bu çalışmada hemşirelik öğrencilerinin organ bağışına yönelik görüşleri ve gerekçeleri üzerine yapılan araştırmaların derlenmesi amaçlanmıştır. Yöntem: Aydın Adnan Menderes Üniversitesi kütüphanesi tarafından taranan veri tabanları elektronik veri tabanları, ULAKBİM (Ulusal Akademik Ağ ve Bilgi Merkezi), Google Akademik web üzerinden tarandı. Literatür incelemesi formatında yapılan bu çalışmada "organ bağışı" ve "hemşirelik öğrencileri" anahtar kelimeleri Türkiye Bilim Terimleri ve MESH kullanılarak belirlendi. Yapılan tarama sonucunda 1998-2018 yılları arasında yayınlanan ve tam metnine ulaşılan yayınlar derlemeye dahil edilmiştir. Bulgular: Belirlenen anahtar kelimeler girilerek on biri tanımlayıcı olmak üzere ikisi yarı deneysel çalışmaya ulaşılmıştır. Çalışmalarda organ bağışı yapmayı isteme/istememe durumu: Yaşar ve ark (2008) çalışmasında öğrencilerin %34,9'u organ bağışı yapmayı istediği ve %10,5'inin istemediği; Özer (2010) çalışmasında öğrencilerin %28,7'sinin organ bağışı yapmayı düşündüğü ve %56,9'unun bağış yapmayı düşünmediği; Vicdan ve ark'ın (2011) öğrencilerin %51,8'i organ bağışı yapmayı düşündüğü ve %7,6'sının organlarını bağışlamayı düşünmediği; Aktaş ve Karabulut (2012) çalışmasında öğrencilerin %57,3'ünün öldükten sonra organlarını bağışlamak istediği; Savaşer ve ark (2012) çalışmasında öğrencilerin %78,2'sinin organlarını bağışlamak istediği; Er (2012) çalışmasında öğrencilerin kendi organlarını kullanılması sorusuna yarısının olumlu baktığı; Zengin ve Hamzaoğlu (2014) çalışmasında öğrencilerin %65,1'inin organ bağışında bulunmak istediği; Kavak ve ark (2015) çalışmasında öğrencilerin %50,3'ünün organlarını bağışlamayı düşündüğü ve %13,9'unun organ bağışı yapmayı düşünmediği; Altıntaş'ın (2018) çalışmasında öğrencilerin %44,2'sinin organlarını bağışlamayı düşündüğü ve %39,4'ünün organ bağışı yapmayı düşünmediği, Ordin ve ark (2018) çalışmasında öğrencilerin %63,4'ünün organ bağışı yapmayı düşündüğü, Özer ve ark'ın (2008) çalışmasında eğitim öncesinde organ bağışı yapmayı düşünen öğrenciler %64,2 iken eğitim sonrası %71,7 olduğu, Arslan ve ark (2016) çalışmasında eğitim öncesinde organ bağışında bulunmayı düşünme durumu %7,4 iken eğitim sonrası %68,5 olduğu bildirilmiştir. Organ bağışı yapmayı istememe gerekçeleri: Organ bağışı yapmayı istememe gerekçesi olarak öğrencilerin çoğu, vücut bütünlüğünün bozulmasını istememe, ölümünden sonra organlarının suistimal edilmesinden korkma, cesedine müdahale yapılmasını istememe, cesedine müdahale yapılmasını istememe ve ölüm hakkında düşünmeye isteksiz olma olarak bildirmiştir. Sonuç: Çalışma sonuçlarına göre hemşirelik öğrencilerinin organlarını bağışlamaya yönelik görüşlerinin olumlu yönde değiştiği ancak halen istenilen seviyeye ulaşmadığı görülmektedir. Meslek hayatında topluma örnek oluşturacak ve bireyle bire bir çalışacak olan hemşirelik öğrencilerinin organ bağışına yönelik düşüncelerini geliştirmek ve olumlu davranışa dönüştürmek için eğitimlerin sürekli olması önerilebilir.

ANAHTAR KELİMELER: Organ bağışı, hemşirelik öğrencileri, görüş.

P-37 Obezitede Bir Risk Faktörü Olarak Yeni Medya Kullanımı

Poster Bildiri

Esra İldeş[1], Seher Tuğba Gökdağ[1], Tuğba Göksel[1], Berfin Yağmur Ulusal[1], Damla Gürsoy[1], Ayça Güney[1], Melek Akdoğan[1], Sedef Koç[1], Akile Karaaslan Eşer[1],

[1]Başkent Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü,

Obezite, günümüzün önemli sağlık sorunları arasında yer almakta ve sıklığı giderek artmaktadır. Bu çalışmada obezite için bir risk faktörü olan yeni medya kavramı ile ilgili literatürde yer alan çalışmaların sistematik bir yaklaşımla incelemesi amaçlanmıştır. Literatür taramasında "obezite (obesity)", "yeni medya kullanımı (new media usage)", "sedanter yaşam (sedentary life)", "yeni medya ve yeme alışkanlıkları (media and food habits)" anahtar kelimeleri ile online veri tabanları (PUBMED, OVID, Google Akademik, Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi) kullanılarak 2008-2018 yılları arasında yayınlanan 280 makale özetinden konu ile ilgili bulunan ve ulaşılabilen 123 makale analiz edilmiştir. Günümüzde teknolojinin gelişmesi ve yeni medya araçlarının ulaşılabilirliğinin artmasıyla birlikte medya araçları günlük yaşamın vazgeçilmez bir parçası haline gelmiştir. Yapılan literatür incelemesi sonucunda yeni medya araçları kapsamında "internet", "sosyal medya", "web siteleri", "bloglar", "video oyunları" yer almaktaydı. Yeni medya araçlarının "etkileşim", "iletişim", "içerik paylaşma", "çok sayıda kişiye erişim sağlama" ve "eş zamanlılık" gibi özelliklerinin bulunduğu saptanmıştır. Yeni medya araçlarını diğer kitle iletişim araçlarından ayıran en temel özelliğin kullanıcılar arasında etkileşim ve eş zamanlılık sağlaması olduğu raporlanmıştır. Yeni medya araçlarının özellikle okul çağı çocukları ve gençler üzerindeki etkilerini inceleyen çalışmaların daha fazla olduğu, yeni medya araçlarının kullanımı ve obezite arasındaki ilişkiyi incelen çalışmaların ise sınırlı olduğu belirlenmiştir. İncelenen çalışmalarda yeni medya araçlarının kullanım süresindeki artış, fiziksel hareketsizlik ve harcanan kalori miktarındaki azlık ve fast-food besin tüketiminde artış ile ilişkilendirilmiştir. Bununla beraber yeni medya araçlarının postür bozuklukları, kardiyovasküler hastalıklar, iletişim sorunları, yalnızlık, sosyal izolasyon gibi olumsuz sonuçlarının olabileceğine dikkat çekilmiştir. Yeni medya kullanımı ile ilişkili obezitenin giderilmesi/azaltılması için özellikle sağlık personelinin farkındalığının sağlanması, çocuk ve gençlerin yeni medya araçlarıyla geçirdikleri sürenin sınırlandırılması uygun sağlık politikalarının ve yasal düzenlemelerin oluşturulması gerekliliği önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: obezite, yeni medya, yeme alışkanlıkları, hemşirelik

P-38 İNTÖRN UYGULAMASINDA STAJ ALANLARI KARİYER PLANINI ETKİLİYOR / INTERNSHIP AREAS EFFECT THE CAREER PLAN IN INTERNSHIP PRACTICE

Poster Bildiri

İrem DİNDAR[1], Melek LAÇİNOĞLU[1], Yunus SEZGİN[1],

[1]Kocaeli Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi,

ÖZET Bu çalışmada, intörnlük uygulamasının hemşirelik öğrencilerinin kariyer planına etkisi araştırılmıştır. Tanımlayıcı nitelikteki araştırmanın evrenini, Kocaeli Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü son sınıf öğrencileri oluşturmuştur. Çalışma verileri, araştırmacılar tarafından oluşturulan 10 maddelik bir anket formu ile toplanmıştır. Katılımcılar çalışma hakkında bilgilendirilerek gönüllülüğün esas olduğu vurgulanmış, sadece sözel onamı bulunanlar çalışmaya dâhil edilmiştir. Ek olarak, Fakülte Dekanlığından yazılı çalışma izni alınmıştır. Araştırmanın evrenini 101 hemşirelik öğrencisi oluşturmaktadır. Katılımcıların yaş ortalaması 21.89±1.47 iken, bunların %72,3'ü kadın, 27,7'si erkektir. Hemşirelik bölümünü isteyerek tercih eden öğrencilerin oranı %57,4 olarak bulunmuştur. Çalışma bulgularına göre staj alanlarındaki hemşirelerin, intörn hemşirelik öğrencilerine karşı tutumları, mesleki yaşamları ile ilgili yaptıkları yorumlar ve klinik işleyiş öğrencilerin kariyer planını etkilemektedir. Elde edilen bulgular doğrultusunda, hemşirelik öğrencilerinin kariyer planlamasına olumlu katkı sağlayabilecek, klinik uygulamaya yönelik bazı öneriler getirilmiştir. ABSTRACT In this study, the effect of internship practice on nursing students' career plan was examined. The population of the descriptive research was composed of the seniors of Kocaeli University Faculty of Health Sciences Nursing Department. The study data were collected with a 10-item questionnaire which was created by the researchers. The participants were informed about the study, it was emphasized that the study was based on voluntariness and only those with verbal consent were included in the study. In addition, written permission was obtained from the Faculty administration. The population of the study consisted of 101 nursing students. The mean age of the participants was 21.89±1.47, 72,3% were female and 27,7% were male. The rate of the students who intentionally preferred the nursing department was found to be 57,4%. According to the study findings, the attitudes of nurses in internship fields towards nursing interns, their comments on interns' professional lives and clinical functioning affect the students' career plan. In accordance with the findings, some suggestions were made for clinical practice which could contribute positively to the career planning of nursing students.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşirelik, Kariyer, Kariyer Planlama, İntörn Hemşire /Nursing, Career, Career Planning, Intern Nurse

P-39 Sağlık Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinde Olumsuz Değerlendirilme Korkusu ile Sosyal Medya Kullanımı Arasındaki İlişki

Poster Bildiri

Yasemin Koyunoğlu[1], Meral Kaya[1], Nihan Altan Sarıkaya[1],

[1]TRAKYA ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ,

Sosyal medya kullanan gençlerin çoğunluğu gerçek yaşamda elde edemedikleri ortamları internet aracılığıyla edindiklerini belirtirken, bazı gençler ise sanal ortamın sosyalleşmeden uzaklaştırdığını, kendilerini yalnız hissettiklerini, sosyal ortamlarda yaşadıkları sosyal kaygının birçoğunu internet ortamında yaşamadıklarını ve olumsuz değerlendirilme kaygısını hissetmedikleri için öz güvenlerinin arttığını belirtilmektedir. Çalışmanın sosyal kaygı ile sosyal medya kullanımı arasındaki ilişkinin önemini ortaya koyacağı düşünüldüğü için çalışma sağlık bilimleri fakültesinde okuyan öğrencilerin olumsuz değerlendirilme korkusu ile sosyal medya kullanım durumları arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla tanımlayıcı ve ilişki arayıcı olarak yapıldı. Çalışmanın örneklemini, bir devlet üniversitesi sağlık bilimleri fakültesinde öğrenim gören, Kasım 2018-Şubat 2019 tarihleri arasında üniversitede bulunan, çalışmaya katılmaya gönüllü olan ve araştırma formlarını eksiksiz dolduran 683 öğrenci oluşturdu. Veriler literatür taranarak oluşturulan anket formu, Akın ve ark. (2015) tarafından geçerliği ve güvenirliği yapılan Sosyal Medya Kullanımı Ölçeği ve Çetin, Doğan ve Sapmaz tarafından 2010 yılında Türkçeye uyarlanan Olumsuz Değerlendirilme Korkusu Ölçeği ile toplandı. Araştırmadan elde edilen veriler SPSS 20 istatistik programı ile analiz edildi ve verilerin değerlendirilmesinde, yüzdelik dağılımlar, ortalamalar, standart sapma, Kolmogorov Smirnov testi yapıldıktan sonra Kruskal Wallis testi ve Sperman Korelasyon testi kulanıldı. Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalamasının 19,66±1,62, %80,7'sinin kadın (n=551) olduğu saptandı. Öğrencilerin %61,9'unun hemşirelik öğrencisi (n=423), %43,2'sinin 1. sınıf öğrencisi (n=295) ve %53,6'sının şehirde doğduğu (n=366) bulundu. Öğrencilerin tamamının internet kullandığı ve %45,8'inin günlük 3-4 saat internet kullandığı(n=313) belirlendi. Çalışmaya katılan öğrencilerin olumsuz değerlendirilme korkusu toplam puan ortalaması 29,88±8,38, Sosyal Medya Kullanım toplam puan ortalaması ise 28,71±,9,25 olarak saptandı. Sağlık Bilimleri fakültesinde okuyan öğrencilerin olumsuz değerlendirilme korkusu puanı ile sosyal medya kullanım puanı arasında zayıf düzeyde pozitif yönde istatiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğu belirlendi (r=,146; p<0,05). Sosyal Medya Kullanımı Ölçeği Cronbach's Alpha kat sayısı 0,841, Olumsuz Değerlendirilme Korkusu Ölçeği Cronbach's Alpha kat sayısı 0,886 olarak bulundu. Çalışma verileri, üniversite öğrencilerinin olumsuz değerlendirilme korkusu arttığında sosyal medya kullanımının arttığını göstermektedir.

ANAHTAR KELİMELER: Olumsuz değerlendirilme korkusu, İnternet kullanımı, Sosyal medya, Üniversite öğrencisi

P-40 Sağlık Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinde Romantik İlişkilerindeki Duygusal Kıskançlık Düzeyleri ve Baş Etme Yöntemleri

Poster Bildiri

Meral Kaya[1], Yasemin Koyunoğlu[1], Nihan Altan Sarıkaya[1],

[1]TRAKYA ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ,

Bireylerin yaşadığı kıskançlık duygusunun, üzüntü, öfke, korku, endişe gibi duyguları uyandırabildiği ve bu duyguların kendilerine veya karşısındaki bireylere yönelik istismar edici, şiddet uygulayacağı, intihar gibi davranışları sergilemelerine neden olacağı belirtilmektedir. Yaşamın erken dönemlerinde bireylerde oluşmaya başlayan olumsuz otomatik düşüncelerin ve ön yargıların etkileri ileride yaşayacakları romantik ilişkilerini etkilemektedir. Gençlerin ileride yaşayacakları ilişkilerinin sağlıklı olabilmesi için planlanan bu çalışmada, üniversite öğrencilerinin romantik ilişkilerindeki duygusal kıskançlık düzeyleri ve baş etme yöntemlerinin belirlenmesi amaçlandı.Tanımlayıcı olarak yapılan çalışmanın örneklemini, bir devlet üniversitesi sağlık bilimleri fakültesinde öğrenim gören, Kasım 2018-Şubat 2019 tarihleri arasında üniversitede bulunan ve araştırmaya katılmaya gönüllü olan 677 öğrenci oluşturdu. Veriler literatür taranarak oluşturulan veri toplama formu ve Kızıldağ (2017) tarafından geçerliliği güvenirliği yapılan romantik ilişkisi olan ya da olmayan üniversite öğrencilerinin duygusal kıskançlık düzeylerini ölçen Duygusal Kıskançlık Ölçeği Üniversite Formu ile toplandı. Araştırmadan elde edilen veriler SPSS 20 istatistik programı ile analiz edildi ve verilerin değerlendirilmesinde yüzdelik dağılımlar, ortalamalar, standart sapma, Kolmogorov Smirnov testi yapıldıktan sonra Mann-Whitney U, Kruskal Wallis testi ve Sperman Korelasyon testi kullanıldı. Duygusal Kıskançlık Ölçeği Üniversite Formu Cronbach's Alpha kat sayısı 0,929 olarak bulundu. Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 19,64±1,54 olarak bulundu. Öğrencilerin % 80,9'unun bayan (n=548), %62,2'sinin hemşirelik öğrencisi (n=421), %43,4'ünün 1. sınıfa gittiği (n=294), %53,9'unun şehirde doğduğu (n=365) ve %76,5'inin Marmara bölgesinde (n=518) yaşadığı saptandı. Öğrencilerin %80,6'sının yaşadıkları ilişkide kıskanç olduğunu düşündüğü (n= 546) ve kıskançlık düzeyleri sorulduğunda ise %42,8'inin orta derece kıskanç olduğunu belirttiği (n=290) belirlendi. Çalışmaya katılan öğrencilerin Duygusal kıskançlık ölçeği toplam puan ortalaması 41,72±7,90 olarak saptandı. Öğrencilerin romantik ilişkilerinde yaşadıkları kıskançlık duygusuyla baş etme yöntemleri olarak en fazla akılcı tartışma yöntemini (%57,6), karşındaki kişiyi iğnelemeyi (%50,5) ve ağlamayı (%25,7) kullandığı saptandı.Üniversite öğrencilerinin yüksek düzeyde kıskançlık seviyesine sahip olduğu belirlendi. Öğrencilere kıskançlık duygusuyla baş edebilmelerine yardımcı olabilmek için eğitimlerin planlanması ve olumlu baş etme yöntemlerinin öğretilmesi önerilebilir.

ANAHTAR KELİMELER: Üniversite öğrencisi, Kıskançlık, Romantik ilişki, Yakın İlişki

P-41 Hemşirelikte Gizli Bir Cevher: Nursen ÜLKE

Poster Bildiri

Esra AVCI[1], Seheray ŞAHİN[1], Menevşe SAMUR[2], Hasan Fehmi DİRİK[2], Şeyda SEREN İNTEPELER[3],

[1]Dokuz Eylül Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi , [2]Dokuz Eylül Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Hemşirelik Fakültesi , [3]Dokuz Eylül Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi ,

Giriş: Lider, bir grubu belirli amaçlar etrafında toplayan; bilgi, yetenek ve becerileri ile bireyleri etkileyen kişi olarak tanımlanmaktadır. Hemşirelikte ismi ulusal ve uluslararası düzeyde bilinen liderler bulunduğu gibi ünü gizli kalmış liderler de bulunmaktadır. Tanınırlığı sınırlı olan hemşire liderlerin özelliklerinin araştırılması, hemşire ve hemşire öğrencilerle paylaşılması, aynı zamanda nitelikli bakımın sunulması açısından önem taşımaktadır. Amaç: Nursen ÜLKE'nin yaşam öyküsünün incelenerek hemşireliğe katkısını aktarmak ve hemşire öğrencilerin ufkunun genişlemesi, cesaretlenmesi ve ilham almasına yardımcı olmaktır. Yöntem: Belge taraması ve görüşme yöntemi kullanılmıştır. İlk olarak Google Akademik' ve 'Dokuz Eylül Üniversitesi Kütüphanesi' kullanılarak 2012-2019 yılları arasındaki veri tabanlarında 'lider hemşire' anahtar sözcüğü yazılmış ve belge taraması yapılmıştır. Çıkan sonuçlar üzerinden içleme kriterleri (lider hemşire örneği barındıran, hayatta olan, iletişim bilgilerine ulaşılabilen, hakkında makale yazılmamış olan ve inovatif özelliği bulunan) doğrultusunda ek taramaya geçilmiştir. Bu özelliklere uygun olan Nursen ÜLKE ile iletişim kurularak görüşme gerçekleştirilmiştir. Görüşme sonucu söylem analizi ile değerlendirilmiştir. Bulgular: Belge taraması yöntemiyle 3.640 sonuca ulaşılmıştır. İçleme kriterleri doğrultusunda sonuçlardan 260'ının inovasyonla ilgili olduğu ve sadece iki tanesinin lider hemşire örneği içerdiği belirlenmiştir. Bu doğrultuda toplam üç lider hemşire örneğinden iki makalede de ortak örnek olarak bahsedilen Nursen ÜLKE örnekleme seçilmiş ve e-mail yoluyla iletişime geçilerek görüşme yapılmıştır. Görüşme sonucunda Nursen ÜLKE'nin çalışma hayatı boyunca hasta bakımının iyileştirilmesi için öncülük ettiği, değişimci ve yaratıcı özelliklerini kullanarak Portlet Projesi'ni hayata geçirdiği bilgilerine ulaşılmıştır. Sonuç: Nursen ÜLKE yeni neslin de cesaretlendirilmesine katkı sağlayacak uygulamalara imza attığı ve liderlik açısından mesleğe yadsınamayacak katkılar verdiği sonucuna ulaşılmıştır.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşire, İnovasyon, Lider, Portlet

P-42 HEMŞİRELİK EĞİTİMİNDE SİMÜLASYON YÖNTEMİ

Poster Bildiri

Aleyna Çelik[1], Ufuk Kaya[1],

[1]Yakın Doğu Üniversitesi,

Bu derleme, hemşirelik eğitiminde simülasyon yönetiminin yeri ve katkısını belirtmek amacıyla yazılmıştır. Hemşirelik eğitiminde psiko-motor beceriler önemli bir yer tutmaktadır. Bu becerilerin öğrenildiği yer ise mesleki beceri laboratuvarlarıdır. Bu laboratuvarlar, öğrencilerin hastaya zarar verme düşüncesini taşımadıkları ve klinik ortamda yapacakları uygulamaları deneyimleme fırsatı sunmaktadır. Günümüzde öğrencilerin çeşitli nedenlerle klinik uygulamaları daha az gerçekleştiği için uygun klinik deneyim kazanabilmeleri mümkün olamamaktadır (Mete ve Uysal, 2009; Çetinkaya Uslusoy, 2018, Rhodes ve Curran, 2005). Günümüz teknolojisinin hızla gelişmesiyle birlikte güvenilir eğitim yöntemlerinden biri olarak kabul edilen simülasyon uygulamalarının ve araçlarının yaygınlaşması gerçekleşmiştir. Gerçekte bulunan görev, ekipman, davranış ve aktivitelerin taklit edilmesi olarak tanımlanan simülasyon, öğrencilere senaryolar aracılığıyla gerçek durumları deneyimleme ve daha gerçekçi bir ortam sağlama açısından önemlidir. Gerçekliği yansıtan hasta modelleri, sanal gerçeklik, bilgisayar destekli simülasyon, standardize hastalar gibi yenilikçi uygulamalar yapılabilmektedir (Çetinkaya Uslusoy, 2018; Sezer ve Orgun,2018; Göriş ve ark., 2014). Simülasyon, hemşirelik eğitiminin önemli bir parçasıdır. Bu tekniği hemşirelik eğitimlerinde kullanmak birçok avataj sağlayacaktır. Klinik karar vermeyi destekler, kritik düşünmeyi geliştirir, hastanın güvenliğine odaklanır ve korur, tıbbi hataların düzeltilmesini sağlar, aktif düşünme fırsatı verir, öğrencilerin karşılaştırılabilir deneyimler kazanmasını sağlar (Çetinkaya Uslusoy, 2018; Şendir ve Doğan, 2015). Uslusoy Çetinkaya'nın 2018 yılında yaptığı çalışmada, simülasyon eğitimi almamış öğrencilerin kendilerini yetersiz hissettikleri, daha önceden kullandıkları maket ve/veya materyalleri yetersiz buldukları, teorik bilgiyi pratiğe dökmede zorlandıkları belirtilmiştir (Çetinkaya Uslusoy, 2018). Şendir ve Doğan'a göre simülasyon eğitimi öğrencilerin bilgi, beceri, öz güven, eleştirel düşünme ve öz etkililik gibi konularda gelişmesine katkıda bulunmuştur (Şendir ve Doğan, 2015). Sezer ve Orgun, teorik bilginin uygulamaya aktarılabilmesi için simülasyonun önemini vurgulamıştır. Simülasyonun öğrenmeye katkı sağlayacağı belirtilmiştir (Sezer ve Orgun, 2017). Sonuç olarak, her geçen gün artan öğrenci sayısı ile daha etkin eğitim ve öğretim süreci gerçekleştirilmelidir. Öğrencilerin klinik laboratuvarlarda deneyimledikleri hasta bakımı öğrenmelerine olumlu yönde katkı sağlayacaktır. Hemşirelik eğitiminde simülasyon yönteminin yaygın hale getirilmesi ile öğretim ortamının daha aktif ve etkin olacağı düşünülmektedir ve yapılan çalışmalarla bu desteklenmektedir (Sezer ve Orgun, 2017; Çetinkaya Uslusoy, 2018).

ANAHTAR KELİMELER: Hemşirelik, Simülasyon, Eğitim

P-43 Erkek Hemşirelere Yönelik Toplumsal Cinsiyet Ayrımcılığı

Poster Bildiri

Ayşe BEKTAŞ[1], Öznur ÖZTEMUR[1], Sinan AYAYDIN[1], Esra GÜLER[1], Nuriye YILDIRIM ŞİŞMAN[1],

[1]DÜZCE ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ,

Türkiye İstatistik kurumunun 2018 verilerine göre 82 milyon nüfusun %50.2 sini erkekler, %49.8 ini de kadınlar oluşturmaktadır (Türkiye İstatiksel kurumu, 2018). Türkiye de erkek nüfusu fazla olduğu halde hemşirelik bir kadın mesleği olarak görülmektedir. Bunun sebebi toplumumuzun yüklemiş olduğu anlamdır. Türk toplumun da kadın; annedir, evde çocuk bakar yani bakım sunar. Bu görevler doğrultusunda hemşirelik kadın ile özdeşleşmektedir (Ünver, Diri, & Ercan, 2010). Toplumun kadına yüklemiş olduğu bu anlamlar erkek sorumlulukları ile örtüşmediği için hastalar erkek hemşireleri kabul etmekte zorlanmaktadır (Çınar & Olgun, 2013). Erkek hemşirelerin kabul edilmemesinin bir diğer sebebi de hemşirelik kanunlarına nedeniyle 50 yıl süresince hemşirelik mesleğine erkek hemşire alınmamış olmasına bağlı olarak erkek hemşire sayısının az olmasıdır. (Turan, Öztürk, Kaya, & Aştı, 2011). Bugün bile, birçok hasta koridordaki kadınların hemşireler, erkeklerin hekimler olduğunu varsaymaktadır. Bu cinsiyete dayalı varsayım, hemşirenin kadın anlamına geldiğini yansıtır. Bu yüzden erkekler hakkında konuşurken "erkek hemşire" olarak tanımlamamız gerekir (Eliason, 2017). Kadın hastalara göre erkek hemşireler, kendi cinsiyetlerinin yoğun olduğu bölümlerde çalışmalıdır (Taşcı, 2007). Erkek hemşirelerden bakım alan kadın hastalar; perine bakımı, kas içi enjeksiyonu, sonda takılımı, kan alımı, damar yolu açılması, pansuman gibi bakım hizmetleri sunulurken erkek hemşirelerden çekindiklerini, utandıklarını, huzursuz olduklarını ve iletişim kurmakta sıkıntı yaşadıklarını belirtmişlerdir (Ünver, Diri, & Ercan, 2010). Erkek hemşirelerden rahatsız olan yaş grupları incelendiğinde genellikle doğurganlık çağındaki kadınlar olduğu saptanmıştır. Kadınların erkek hemşirelerden rahatsız olmalarının bir nedeni de Türk toplumunun gelenek ve göreneklerine göre kadınların cinsellik üzerine konuşmasının yasak ayıp olarak görülmüş olması da olabilir (Taşcı, 2007).Kadın hastaların erkek hemşire istememesinin altında yatan bir diğer sebep ise dini inançları olduğu düşünülmektedir. (Tanrıverdi, Bedir, & Seviğ, 2007). Kadınların eğitim düzeyi arttıkça erkek hemşireye bakış açısı olumlu olmaktadır (Ünver, Diri, & Ercan, 2010). Hemşirelik okuyan öğrencilere göre de erkek hemşireler, kadınsı yaklaşım içermeyecek fiziksel gücünü kullanabileceği bölümlerde çalışmalıdır (Özarslan, 2015). Sağlık çalışanları, öğretim elemanları ve doktorlara göre de erkek hemşireler yetiştirilmelidir. Polis ve öğretmenlere göre de hemşirelikte ayrım yapılmaması gerektiği ve hemşirelik mesleğinde erkeklere ihtiyaç olunduğu düşünülmektedir (Ünsal, Akalın, & Yılmaz, 2010).

ANAHTAR KELİMELER: Erkek, Kadın, Hemşire, Toplumsal Cinsiyet

P-44 HEMŞİRELİKTE MESLEKİ DEĞERLER: SİSTEMATİK LİTERATÜR İNCELEMESİ

Poster Bildiri

MELİHA TİMUR[1], BUSE GÜR[1], AYLİN PALLOŞ[2],

[1]* BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ ÖĞRENCİSİ, [2]** BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ ÖĞRETİM ELEMANI,

AMAÇ: Hemşirelerin mesleki değerleri; hemşirelere bakım uygulamalarında, kararlarında ve etik sorunların çözümde ve sağlıklı/hasta bireyler, meslektaşları, diğer ekip üyeleri ve toplum ile etkileşimlerine rehberlik etmektedir. Mesleki değerlerin eğitimi hemşirelik eğitimi ile başlamakta ve mezuniyet sonrası mesleki sosyalleşme sürecinde bu gelişim devam etmektedir. Bu sistematik inceleme, hemşirelikte mesleki değerler ile ilişkili yayınlanmış çalışmaların gözden geçirilmesi amacıyla planlanmıştır. GEREÇ VE YÖNTEM: Tanımlayıcı türde planlanan bu çalışmada "Google Scholar" arama motoru ve "Ulusal Tez Merkezi" üzerinden "mesleki değerler", "hemşirelikte mesleki değerler" anahtar kelimeleri kullanılarak tarama yapıldı. Ocak 2013-Aralık 2018 tarihleri arasında yayınlanmış, yayın dili Türkçe olan, tam metnine ulaşılabilen çalışmalar dahil edildi. Çalışmalardan araştırma kriterlerine uyan toplam 27 çalışma (21 araştırma makalesi ve 6 tez çalışması) incelemenin örneklemini oluşturdu. Çalışmalar; araştırmanın yapıldığı gruplar, mesleki değerler algısı ve mesleki değerleri etkileyen faktörler açısından incelendi. BULGULAR: Tarama sonrası hemşirelerde mesleki değerler ile ilişkili toplam 27 çalışmaya ulaşıldı. Bu çalışmaların 1'inin hemşire akademisyenler, 17'sinin hemşireler ve 9'unun hemşirelik öğrencileri üzerinde gerçekleştirildiği saptandı. İncelenen çalışmalarda hemşire akademisyenlerin, hemşirelerin ve hemşirelik öğrencilerinin mesleki değer algılarının genel olarak iyi düzeyde olduğu görüldü. Hemşire akademisyenler ile yapılan çalışmalarda yaş ve öğrencilere değerler ile bilgi verme durumlarının mesleki değerleri algılamalarını etkilediği belirlendi. Hemşireler ile yapılan çalışmalar incelendiğinde hemşirelerin mesleki değerlerini etkileyen faktörler konusunda tam bir netlik olmadığı; cinsiyet, medeni durum, yaş, eğitim, çalışma yılı ve deneyim, çalışma saati, çalışılan hastane, mesleği severek yapma, idari görevi olma, daha önce mesleki değerler konusunda eğitim alma, bilimsel toplantılara katılma, mesleki bir dernek üyeliği bulunma ve bireysel değerler gibi faktörlerin değerler algısını etkilediği görüldü. Hemşirelik öğrencileri ile gerçekleştirilen farklı çalışmalarda ise farklılık olmakla birlikte öğrencilerin cinsiyet, yaş, gelir, sınıfı, hemşirelik mesleğini seçme şekli, okuduğu bölümü sevme, hemşirelik derneğine üye olma, sosyal aktivitelere katılma ve anne/baba eğitim düzeyinin mesleki değerleri etkilediği belirlendi. SONUÇ VE ÖNERİLER: Hemşirelikte mesleki değerler ile ilgili yapılan çalışmalar, mesleki değerleri etkileyen çok sayıda faktör bulunduğunu göstermektedir.

ANAHTAR KELİMELER: hemşire, hemşirelikte mesleki değerler, mesleki değerler

P-45 TOPLUMUN ERKEK HEMŞİREYE BAKIŞ AÇISI

Şiraz Yaprak[1], Dilay Decipoğlu[1],
[1]Yakın Doğu Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi,

TOPLUMUN ERKEK HEMŞİREYE BAKIŞ AÇISI Şiraz Yaprak1, Dilay Necipoğlu1 1 Yakın Doğu Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Lefkoşa, Kıbrıs Giriş Hemşirelik köklü bir meslek olmasına rağmen günümüzde bile hemşirelik unvanıyla kadın profilinin eşleştirilmesi halen yaygın bir görüştür. Kadınların anne rolünden kaynaklanan bakım verici pozisyonlara erkeklerden daha çok olduğu toplumdaki hakim kanıdır . Hemşirelerin kadın olması gerektiği algısı tarih boyunca varlığını sürdürürken, resmi şekilde de 1954 yılında çıkarılan hemşirelik yasal düzenlemelerine dayanmaktadır (Resmi Gazete. Sayı: 86.47. 02.03.1954 Tarih ve 6283 nolu Hemşirelik Kanunu). Bu yasal düzenleme ülkemizde erkek hemşire yetiştirilmesine olanak verememektedir. 50 yıldan fazla bir süre yürürlükte kalan yasa günümüzün gereksinimlerine yanıt vermediğinden ve hemşireliğin meslekleşmesine ket vuran " bir kadın mesleği" ilişkin maddeyi barındırdığından, Ocak 2007'de resmi gazetede yayınlanan "Hemşirelik Kanununda Değişiklik" yapılmasına dair kanun ile değiştirilmiştir (Resmi Gazete Sayı 265.10 02.05.2007). Böylelikle hemşirelikte cinsiyet ayrımı ortadan kalkmıştır. Böylece günümüzde erkekler yasal olarak hemşirelik mesleğinin bir üyesi olabilmektedir. Amaç Bu derlemenin amacı Türkiye'de yapılan çalışma bulgularını inceleyerek toplumun erkek hemşireye bakış açısını ortaya koymaktır. Yöntem Türkiye'de erkek hemşireyle ilgili çalışmaların literatür taraması yapılarak sistematik şekilde derlenmiştir. Bulgular ve Tartışma Kaya ve arkadaşlarının (2011) Türkiye'yi evren aldığı çalışmada "hemşirelik hem kadınların hem de erkeklerin yapacağı bir meslektir" maddesine katılımcıların %62,6'sı 'katılıyorum', %23,1'i 'kararsızım' ve %14,3'ü 'katılmıyorum' yanıtını vermiştir. Başçı ve Yılmazel'in yaptığı (2016) araştırmaya göre katılımcıların %31,3'ü kadın, %7,1 erkek hemşireden; %61,6'sının bakım verenin cinsiyetinin farketmediğini belirtmiştir. Yılmaz ve Karadağ'ın (2011) yaptığı çalışmada, erkek öğrencilerin hemşirelik mesleğine katkılarına ilişkin görüşleri incelendiğinde %43,1'i mesleğin kalitesini artırdığına inandığı, erkek öğrenci hemşirelerin ailelerinin mesleği tercih etme tepkileri incelendiğinde ise '21,5'inin komik bulduğu, %4,6'sının erkeğe uygun olmadığı ve %58,4'ünün normal karşıladığı saptanmıştır. Çağdaş Hemşirelik yaklaşımları çerçevesinde toplumsal ön yargıyı en aza indirgeme gereksinimi vardır. Hemşirelik, günümüzde toplumsal cinsiyet kavramı ile sıkışmış durumda olup, toplumun yeni bakış açılarına alışması kaçınılmaz bir gerçekliktir. toplumsal cinsiyet ayrımcılığının önüne geçilmesinde, mesleğin gelecekteki imajının yükseltilmesinde erkek hemşirelerin mesleğe kazandırılması önemlidir (Başçı). Sonuç ve Öneriler Hemşireliğin erkek mesleği de olabileceği algısını artırmak için erkek hemşirelerin hastanenin ve yaşamın her bölümünde yer almasını sağlamak gerekmektedir. Toplumdaki algı böylece yıkılabilir. Anahtar Kelimeler: Toplumsal bakış açısı, erkek, hemşire Kaynakça : Akbulut , Başçı , A. B. , Genç Erişkinlerin Erkek Hemşirelere Bakış Açısı, 2016 ; 68-74 Kaya , N. , Turan , N. , Öztürk , A. , Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi , Türkiye'de Erkek Hemşire İmgesi , 2011 ; 17-30 Yılmaz , M. , Karadağ , G. ,Maltepe Üniversitesi Hemşirelik Bilim ve Sanatı Dergisi, Erkek Öğrenci Hemşireler Hemşirelik Mesleğini Nasıl Algılıyor ?, 2011; 21-28

ANAHTAR KELİMELER: Toplumsal bakış açısı, erkek, hemşire

P-46 GÜNLÜK GAZETELERDE YER ALAN SAĞLIK HABERLERİNİN İNCELENMESİ

Poster Bildiri

KEVSER DEMİRCA[1], KÜBRA CAN[1], KEVSER GÖÇER[1], AYLİN PALLOŞ[2],

[1]* BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ ÖĞRENCİSİ, [2]** BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ ÖĞRETİM ELEMANI,

Amaç: Günlük gazeteler toplumun bilgilendirilmesinde kullanılan, sağlık ve hastalıkla ilgili algısının oluşumunda en etkili kaynaklardandır. Bu çalışmanın amacı, ülkemizde basılan triyajı yüksek iki gazetede sağlık ile ilgili haberlerin değerlendirilmesidir. Yöntem: Araştırmanın evrenini, 1 Haziran 2018- 31 Ağustos 2018 tarihleri arasında iki farklı gazetede yayınlanmış tüm sağlık haberleri oluşturdu. Çalışmada örneklem seçimine gidilmeyerek, gazetelerde yer alan sağlık ile ilgili tüm haberler incelendi. Verilerin toplanmasında araştırmacılar tarafından oluşturulan bir kontrol listesi kullanıldı. Veriler SPSS 22.0 programında, sayı ve yüzde olarak değerlendirildi. Bulgular: Araştırma sonucunda 239 sağlık haberi incelenmiştir. Haberlerin %35.1'inin ana gazetede ve %64.9'unun gazete ekinde olduğu, aynı gün hem ana gazete hem de gazete ekinde olmak üzere birden fazla sağlık haberine yer verildiği görüldü. Haberlerin genellikle gazetelerin ilk 10 sayfası içinde olduğu, haftanın tüm günlerinde sağlık haberlerine yer verildiği belirlendi. Haberlerin %99.6'sının konu ile ilgili görseller içerdiği, çoğunun sağlık çalışanlarının bildirimi olduğu, ancak kaynak gösteriminin sınırlı olduğu görüldü. Haber başlıkları incelendiği toplam haberler içinde sağlıklı yaşam/koruyucu sağlık hizmetlerine (%59.8) odaklanıldığı, gazetelerde verilen diğer haberlerin sıklıkla sağlık ile ilişkili gelişmeler ve tedavi yöntemleri (14.6), hastalıklar (%12.0), tamamlayıcı ve alternatif tedaviler (10.0) ve çocuk sağlığı ve hastalıkları (%9.7) ile ilgili olduğu görüldü. Sonuç ve öneriler: Sağlıklı yaşam/koruyucu sağlık hizmetler ile ilgili haberler yazılı basında en çok tartışılan konulardır. Konu kapsamı ve okuyucuya aktarımının değerlendirildiği farklı çalışmalar yapılması önerilir.

ANAHTAR KELİMELER: sağlık, hastalık, sağlık haberi, gazete haberi

P-47 0-3 Yaş Çocuk Babalarında Babalık Rolü Algısının Baba Bebek Bağlanması İle İlişkisi

Poster Bildiri

Fatma Hülya Üstündağ[1], Su Şenol[1], Ceren Işık[1],

[1]İstanbul Bilgi Üniversitesi - Sağlık Bilimleri Fakültesi - Hemşirelik Bölümü,

Amaç: Bu araştırma, 0-3 yaş çocuğu olan babaların, babalık rolü algısının baba bebek bağlanması ile ilişkisini saptamak ve etkileyen faktörleri belirlemek amacıyla, tanımlayıcı tipte yapıldı. Gereç Yöntem: Araştırma, İstanbul Gaziosmanpaşa Taksim Eğitim ve Araştırma Hastanesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Polikliniğine/Kliniğine başvuran babalar 0-3 yaş çocuk babaları ile Kasım 2018/Ocak 2019 tarihleri arasında yapıldı. Araştırmaya katılmayı kabul eden 90 baba dahil edildi. Verilerin, "Baba-Bebek Tanıtım Formu, Baba Bebek Bağlanma Ölçeği(BBBÖ) ve Babalık Rolü Algı Ölçeği(BRAÖ) toplandı. Verilerin Değerlendirilmesi Normallik denetimi Shapiro Wilk ve tek örneklem Kolmogorov Smirnov testleri, histogram, Q-Q plot ve box plot grafikleri çizilerek yapıldı. Veriler ortalama, standart sapma, frekans ve yüzde şeklinde verildi. Değişkenler Mann WhitneyU, Kruskal Wallis tek yönlü varyans analizi ile karşılaştırıldı. Çoklu karşılaştırmalar Dunn testi ile yapıldı. Ölçümsel değişkenler arasındaki bağıntı Pearson korelasyon testi ile değerlendirildi.. Anlamlılık sınırı $p<0.05$ olarak alındı. Analizler NCSS 10 (2015Kaysville, Utah,USA) yazılım programı kullanılarak yapıldı. Bulgular: Araştırma kapsamına alınan babaların %44.4'ünün 28-32 yaş grubunda olduğu, %33.3 lise mezunu, %42.2'sinin işçi olarak çalıştığı, %43.3'ü 1–5 yıl arası evli olduğu belirlendi. Araştırmaya dahil edilen bebek yaşlarının ortalamasının 12.03±10.20 ay olduğu, Babaların %72.2'sinin bebekleri olacağını ilk öğrendiklerinde kendilerini baba olmaya hazır hissettiklerini fakat %54.4'ü ise işleri nedeniyle bebek bakımıyla ilgilenemediklerini ifade etmiştir. Babaların, BBBÖ'den aldıkları toplam puan ortalaması 77.8±8.9 (puan aralığı 19-95) olduğu belirlendi. BRAÖ' den aldıkları BRAÖ toplam puan ortalaması 100.7±10.9 (puan aralığı 71-125) olduğu belirlendi. Babaların sosyodemografik özelllikleri ile BRAÖ toplam puan ortalaması arasında ilişki incelendiğinde babaların eğitim durumu yükseldikçe BRAÖ puanlarının yükseldiği ve aralarında istatistiksel yönden anlamlı ilişki olduğu belirlendi($p<0.05$). BBBÖ ve BRAÖ arasındaki korelasyona bakıldığında yüksek düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu, baba ile bebek arasındaki bağlanma arttıkça olumlu rol algısının arttığına saptandı ($r=0.41$)($p<0.001$). Sonuç: 0-3yaş çocuklara sahip babaların baba-bebek bağlanma durumu ve babalık rolüalgısı yüksek bulundu. Eğitim durumu arttıkça babalık rolü algısıpuanı yükselmektedir. Baba-bebek bağlanma durumu yükseldikçe babalık rolü algısı da yükselmektedir. Kaynaklar 1- Mercan, Z., Tezel Şahin, F. (2017). BabalıkRolü VeFarklı KültürlerdeBabalık Rolü Algısı. Uluslararası Erken Çocukluk Eğitimi Çalışmaları Dergisi/International Journal of Early Childhood Education Studies 2:2 2- Şahin, H. , Demiriz, S.(2014). BeşAltı Yaşında Çocuğu OlanBabaların, Babalık Rolünü Algılamaları İleAile Katılım Çalışmalarını Gerçekleştirmeleri Arasındakiİlişkinin İncelenmesiTSA, 18:1.

ANAHTAR KELİMELER: babalık rolü algısı, baba-bebek bağlanması, baba

P-48 BİR İLÇE VEREM SAVAŞ DİSPANSERİ DOĞRUDAN GÖZETİMLİ TEDAVİSİNDE HEMŞİRELİK SÜRECİNDEKİ DEĞİŞİM

Poster Bildiri

AHMET ÇETİNKAYA[1], MEHMET KORKMAZ[1],

[1]ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ,

Tüberküoz (verem); dünyada insidansı ve mortalitesi en yüksek olan, yavaş ve sinsi ilerleyen, en sık akciğerlerde ortaya çıkan, akciğerlerde veya akciğer dışındaki organlarda tutulum gösteren, kronik bir hastalıktır. Tüberküloz hastalarının zamanında tanı konulup etkin bir şekilde tedavi edilmemeleri halk sağlığını ciddi oranda tehdit etmektedir. DSÖ verilerine göre dünyada tahmini insidans hızı yüzbinde 140, tahmini mortalite yüzbinde 22 iken Türkiye'de ise tahmini insidans hızı yüzbinde 18, mortalite hızı 0,62 olmak üzere tüberküloza karşı oldukça etkin mücadele edildiği görülmektedir. Bir gözetmen eşliğinde tüberküloz hastasının ilaçlarını kullanması ve bunun kayda alınması şeklinde uygulanan tedavi biçimi olan Doğrudan Gözetimli Tedavi(DGT)'nin amacı, tedavinin düzenli ve eksiksiz bitirilmesini sağlayarak tüberküloz insidansını azaltmak, ilaç direnci gelişimine engel olmaktır. Bu nedenle dünyada ve Türkiye'de tüberküloz tedavisi için bir strateji olarak benimsenmiştir ve uygulanmaktadır. Yeni uygulamaya konulan proje kapsamında maddi geliri düşük hastalara tedavi süresince ve tedavi sonrası 6 ay boyunca aylık asgari ücretin üçte ikisi kadar maaş bağlanması karar alınarak uygulamaya başlanmıştır. Hastaların bu maaşı alabilmelerinin tek şartı tedavileri için gerekli olan ilaçları günlük olarak dispanser hemşiresi gözetiminde kullanmasıdır. Tüberküloz hemşiresi; dispansere gelen her vatandaş ile ilgilenmekte, bilgilendirmekte, hasta ve temaslı yakınları ile tedavi ve takip sürecini yönetmekte, düzenli doğru kayıt tutmaktadır. DGT de hasta ev ziyaretleri dahil olmak üzere hasta ve temaslılarının tedavi sürecinde ilaçlarını günlük hazırlama ve düzenli ilaç kullanımını takip etmek hemşirenin birincil görevidir. Bu araştırmada Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile Sağlık Bakanlığı'nın 01.01.2018 yılında başlatmış olduğu ortak proje ile DGT deki gelişmeler, retrospektif çalışma yöntemi ile hemşirelerin kayıt altına aldığı veriler değerlendirilerek incelenmiştir. Samsun Bafra Verem Savaş Dispanseri'nin 2014 – 2019 yıllarını kapsayan DGT hemşirelik takip çalışmasının incelendiği bu araştırmada dispanserin DGT yüzdesi proje öncesi çok düşük iken proje kapsamında ciddi bir artış göstermiştir. Böylece tedaviyi yarıda bırakma, tedavi başarısızlığı, çok ilaca dirençli hasta sayısı ve vaka sayısında azalma amaçlanmaktadır. Uygulamada olumlu geri bildirimler elde edilen bu projenin devamlı ve kalıcı olması önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: tüberküloz, doğrudan gözetimli tedavi, hemşirelik süreci

P-49 Hemşirelik eğitimimiz sürecinde devir teslimde kat ettiğimiz yol: Nitel bir çalışma

Poster Bildiri

Şükrü AKDAŞ[1], Bünyamin ÇAKMAK[1], Sema KOÇAN[2],

[1]Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu, [2]Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu,

Giriş-Amaç: Hastayla ilgili bilgilerin diğer sağlık profesyonelleri ile paylaşılması süreci olan nöbet devir teslim süreci; hasta bakımının sürdürülmesi ve sunulan bakımın niteliğinin artırılması için önemli bir ölçüttür. Deneyimli çalışanlar tarafından yürütülen hasta teslimleri mesleğe yeni başlamış olan personel için bir eğitim fırsatı da oluşturmaktadır. Mesleğe yeni başlamış ya da mesleğe yeni başlayacak adaylar hasta teslimi sırasında hem eğitim almış hem de iletişim becerilerini geliştirmiş olmaktadırlar. Bu gerekçelerden yola çıkarak çalışma, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik 4. Sınıf öğrencilerinin hemşirelik devir teslimine ilişkin algılarını ve deneyimlerini değerlendirmek amacıyla planlandı. Problem Cümlesi: Araştırmanın problem cümlesini; "Devir teslimi öğrenciler nasıl algılıyor?" ve "Hemşirelik eğitim süreci ile beraber devir teslimde gelinen nokta nedir?" soruları oluşturmaktadır. Yöntem ve Çalışma Grubu: Araştırmanın çalışma grubunu Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik 4. Sınıf öğrenciler oluşturdu. Araştırma nitel araştırma yöntemi kullanılarak yapıldı. Araştırmada amaçlı örneklem yöntemlerinden ölçüt örneklem yöntemi kullanıldı. Nitel araştırmalarda örneklem olarak nitelendirilen çalışma grubunun büyüklüğünü hesaplamak için belli bir kural yoktur. Veriler tekrar edilemeye başlayınca çalışma sonlandırılır. Bu bağlamda araştırma 11 katılımcının oluşturduğu çalışma grubu ile yürütüldü. Katılımcılar ile odak grup olarak mülakat yapıldı. Araştırmada veri toplama aracı olarak "yarı yapılandırılmış soru formu" kullanıldı ve ses kaydı yapıldı. Verilen cevaplar "betimsel analiz" yöntemi ile analiz edildi. Bulgular ve Yorum: Araştırmanın sonucunda "Devir teslim algısı", "Hemşirelik eğitim sürecinde katedilen yol" ve "Devir teslimin etkileri" olmak üzere üç ana tema oluşturuldu. Öğrenciler klinik uygulamada hasta devir teslimin yararlı olduğu belirttiler. Hemşirelik eğitim süreci ilerledikçe, öğrenciler hasta devir tesliminde kendilerine daha çok güvendiklerini ifade ettiler. Ayrıca hasta devir teslimin hemşirelik eğitim müfredatında daha çok yer verilmesi gereken bir konu olduğunu vurguladılar. Sonuç: Araştırmadan elde edilen veriler ışığında devir teslimin hem hemşirelik uygulamalarında hem de hemşirelik eğitiminde önemli bir role sahip olduğu sonucuna varıldı.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşirelik, devir teslim, nitel araştırma

P-50 Hemşirelik Öğrencilerinin Obeziteye Yönelik Önyargıları İle Sağlıklı Yaşam Biçimi Davranışları Arasındaki İlişki

Poster Bildiri

Gamze DURSUN[1], Rabia Nur ŞAHAN[2], Güler DURU AŞİRET[2],

[1]AKSARAY Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, [2]Aksaray Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü,

Son yıllarda görülme sıklığı artan obezite, birçok metabolik ve sistemik hastalığa neden olmaktadır. Obezite bireyleri fizyolojik, psikolojik ve sosyal olarak etkilemektedir. Toplumdaki bireylerin obez bireylere yönelik tutumları, ön yargıları ve davranışları obez bireylerin sosyal yaşamını etkileyebilmektedir. Sağlık personelinin de obez bireylere yönelik tutumu da kazanmaktadır. Bu çalışmada hemşirelik öğrencilerinin obeziteye yönelik önyargıları ile sağlıklı yaşam biçimi davranışları arasındaki ilişkinin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Yöntem: Tanımlayıcı nitelikteki bu araştırma 15.11.2018-30.12.2018 tarihleri arasında Aksaray Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik bölümünde öğrenimine devam eden 180 öğrenci ile yürütülmüştür. Araştırmanın verileri, literatür taranarak oluşturulan tanıtıcı bilgi formu, Sağlıklı Yaşam Biçimi Davranışları Ölçeği ve Obezite Ön Yargı ölçeği kullanılarak toplanmıştır. Öğrencilere veri toplama formu verilmeden önce araştırmanın amacı hakkında bilgi verilip bilgilendirilmiş olurları alınmış ve araştırmaya katılmayı kabul eden öğrencilere bu form uygulanmıştır. Araştırmanın yapılabilmesi için ilgili birimden yazılı izin alınmıştır. Araştırmanın verileri SPSS istatistik programı kullanılarak değerlendirilmiştir. Araştırmaya katılan öğrencilerin tanımlayıcı özellikleri sayı, yüzde, ortalama ve standart sapma kullanılarak özetlenmiştir. Ölçeklerin birbiri ile ilişkisi Pearson korelasyon testi kullanılarak değerlendirilmiştir. Bulgular: Çalışma kapsamındaki öğrencilerin yaş ortalamasının 20.61±2.63 olduğu ve %65'inin (117) kız olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin, %67.2'si ekonomik durumunun orta düzeyde olduğunu ifade etmiştir. Öğrencilerin %72.2'sinin yurtta kaldığı ve %35.6'sının 2. Sınıf öğrencisi olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin Obezite Ön Yargı Ölçeği toplam puan ortalamasının 83.14±1.01 olduğu saptanmıştır. Öğrencilerin Sağlıklı Yaşam Biçimi Davranışları Ölçeği II'den aldıkları toplam puan ortalamasının ise 137.32±23.45 olduğu saptanmıştır. Öğrencilerin obezite ön yargısı ile sağlıklı yaşam biçimi davranışları kazanma durumu arasındaki ilişki incelendiğinde, öğrencilerin sağlıklı yaşam biçimi davranışlarını kazanma eğilimi arttıkça obezite ön yargısının azaldığı belirlenmiştir ($r=-0.028$, $p<0.001$). Sonuç: Öğrencilerin Obezite Ön Yargı ölçeğinden aldıkları puan değerlendirildiğinde ön yargıya eğilim oldukları saptanmıştır. Aynı zamanda öğrencilerin sağlıklı yaşam biçimi davranışlarını kazanma eğiliminin orta düzeyde olduğu ve sağlıklı yaşam biçimi davranışlarını kazanma eğilimi arttıkça obezite ön yargısının azaldığı belirlenmiştir.

ANAHTAR KELİMELER: Obezite, Önyargı, Sağlıklı yaşam, hemşirelik, öğrenci hemşire

P-51 Bir Üniversite Hastanesinin Genel Cerrahi Kliniklerinde Çalışan Hemşirelerin Hasta Transferi Sırasında Karşılaştıkları Sorunlar Üzerine Nitel Bir Çalışma

Poster Bildiri

Seda GEVREK[1], Beyza Gül KİTAPCİ[1], Fatih KONCUK[1], Sema KOÇAN[2],

[1]Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu, [2]Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu,

Giriş ve Amaç: Klinikteki mevcut işleyiş durağan olmayıp, aksine hemşireleri hasta bakımının yanında koşuşturmalı, gel-gitlerin çok olduğu bir ortama sürüklemektedir. Bu durumlardan bir tanesi de hasta transferidir. Hasta transferi hemşirenin savunuculuk, danışmanlık ve eğitim rollerinin ön planda olduğu bir durumdur. Ancak iletişim eksikliği, hastaların karışması, tedavi planında yaşanan aksaklıklar, mevcut hastane yataklarının yetersiz kalması, hemşire başına düşen hasta sayısının fazla olması nedeniyle iş yükünün artması ve bakımın/gereksinimlerin gecikmesi gibi bazı problemleri de beraberinde getirmektedir. Bu gerekçelerden yola çıkarak çalışma Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde genel cerrahi kliniklerde çalışan hemşirelerin hasta transferi sırasında karşılaştıkları sorunlara ilişkin algılarını ve deneyimlerini değerlendirmek amacıyla planlandı. Problem Cümlesi: Araştırmanın problem cümlesini; "Genel cerrahi kliniklerinde çalışan hemşirelerin hasta transferi sırasında karşılaştıkları sorunlar nelerdir? " sorusu oluşturmaktadır. Yöntem ve Çalışma Grubu: Araştırmanın çalışma grubunu Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde genel cerrahi kliniklerde çalışan hemşireler oluşturdu. Araştırma nitel araştırma yöntemi kullanılarak yapıldı. Araştırmada amaçlı örneklem yöntemlerinden ölçüt örneklem yöntemi kullanıldı. Nitel araştırmalarda örneklem olarak nitelendirilen çalışma grubunun büyüklüğünü hesaplamak için belli bir kural yoktur. Veriler tekrar edilemeye başlayınca çalışma sonlandırılır. Bu bağlamda araştırma 7 katılımcının oluşturduğu çalışma grubu ile yürütüldü. Katılımcılar ile birebir mülakat yapıldı. Araştırmada veri toplama aracı olarak "yarı yapılandırılmış soru formu" kullanıldı ve ses kaydı yapıldı. Verilen cevaplar "betimsel analiz" yöntemi ile analiz edildi. Bulgular ve Yorum: Araştırmanın sonucunda "Hasta transferinde dikkat edilen hususlar" ve "Hasta transferinde karşılaşılan sorunlar" olmak üzere iki ana tema oluşturuldu. Hemşirelerin tamamı hasta transferinde mahremiyete ve hasta transfer formuna dikkat ettiklerini belirttiler. Yine hemşirelerin tamamı hasta transferinde sıklıkla karşılaşılan sorunların web tabanlı sistemden, hasta yakınlarından ve meslektaşlarından kaynaklandığını ifade ettiler. Sonuç: Hemşireler hasta transferi ile ilgili olarak bazı sorunlarla karşı karşıya kalabilmektedir. Hastaya bütüncül bakım verme rolü olan hemşirelerin bu sorunlarının çözüme ulaştırılması iş yükünün azaltılmasında fayda sağlayacaktır.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşirelik, hasta transferi, nitel araştırma

P-52 YURTTA KALAN KIZ ÖĞRENCİLERİN GENİTAL HİJYEN UYGULAMALARI

Poster Bildiri

Sibel AYTEN[1], Muhammed Emin POLAT[2], Nevin UTKUALP[3],

[1]ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ ÖĞRENCİSİ, [2]ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ ÖĞRENCİSİ, [3]ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ ÖĞRETİM GÖREVLİSİ,

Ergenlik dönemindeki kızlar üreme sağlığı açısından kişisel ve genital hijyen alışkanlıklarını kazanması son derece önemlidir. Bu dönemde adölesanın karşı karşıya kaldığı en önemli sorunlardan birisi genital enfeksiyonlardır. Kızlarda mensturasyonun başlaması, bu konuda bilgi eksikliği gibi çeşitli nedenlerle genital enfeksiyonlar sık görülmektedir. Bunların yanında mensturasyon ve perine hijyeninin yeterli ve doğru bir biçimde uygulanmaması da bu enfeksiyonların oluşumunu kolaylaştırmaktadır. Ayrıca eğitim gören öğrencilerin yatılı okul ortamında bulunmaları ortak paylaşımlarının genital enfeksiyonların artmasını sağlamaktadır. Genital hijyen konusunda bilgisizlik, yanlış inanç ve uygulamalar, kızların genital organlara ilişkin hastalıklar konusunda çekingen olmaları, eğitimsel hizmetlerinin yetersizliğine bağlı olarak genital enfeksiyonların sık olduğu ve giderek artış gösterdiği pek çok literatürde belirtilmektedir. AMAÇ: Bu çalışma hemşirelik öğrencilerinin genital hijyen bilgi düzeylerini belirlemek amacıyla planlandı. YÖNTEM: 2018-2019 akademik yılında yapılan tanımlayıcı çalışmada, kız öğrencilerden genital hijyen davranışları formunu doldurmayı kabul eden 308 kız öğrenci vardı. Araştırmanın yürütülmesi için kurumdan ve öğrencilerden onay alınmıştır. Genital hijyen davranışının seviyesini ölçmek için çalışmaya katılmayı kabul eden öğrencilerimize soru formu uygulandı. Verilerin değerlendirmesinde; ortalama, standart sapma, sayı, yüzdelik hesaplamaları kullanılmıştır . BULGULAR: Çalışmaya katılan öğrencilerimizin yaş ortalaması 20.48 dir., Öğrencilerimizin %50,6 sı eğitim aldıkları ve bunun ortaokul döneminde olduğunu bildirmişlerdir. Öğrencilerin % 74'ü genital temizliğin önden arkaya doğru yaptıkları saptanmıştır. Ancak öğrencilerimizin % 49'u vajinal duş uygulaması yaptıklarını ve % 26'sı temizliğinde sabun kullandıklarını bidirmişlerdir. Öğrencilerin% 47,7 si iç çamaşır değişimini her gün yaptığını ve %57,8'i ped değişiminden önce ellerini yıkadıklarını belirtmişlerdir. Öğrencilerimizin sadece %26 sı adet döneminde dört saatte bir ped değişimine dikkat ettiklerini ifade etmişlerdir. Sonuç :Öğrencilerimizde Genital hijyen uygulamalarının sorun olduğu ve özellikle yurtlarda kalanlarda sorun giderek büyüyen bir kadın sağlığı sorunu olarak karşımıza çıkacağı öngörülmektedir. Dolaysıyla kız öğrencilerin genital hijyen ile ilgili bilgi ve davranışları ile ilgili bilgilendirmeleri önemli olduğu düşünülmektedir.

ANAHTAR KELİMELER:

P-53 HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN KLİNİK UYGULAMADA YAŞADIKLARI SORUNLAR : DERLEME

Poster Bildiri

Fatih İPLİKÇİ[1], Mustafa Özcan KARAKAŞ[1], Derya AĞIŞ[1], Leyla ALTUN[1], Selin TIKIZ[1], Nurdan GEZER[2], Dilara KUNTER[2], Havva YÖNEM AMAÇ[2],

[1]Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi 3.Sınıf Öğrencisi, [2]Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Cerrahi Hastalıklar Ana Bilim Dalı,

Giriş: Hemşirelik öğrencileri klinik uygulamalar sırasında çeşitli sorunlarla karşılaşmaktadır. Amaç: Hemşirelik öğrencilerinin klinik uygulama sırasında yaşadıkları sorunlarla ilgili yapılmış çalışmaların sonuçlarını derlemek ve sorunlara yönelik genel bir bakış açısı sağlamaktır. Yöntem: Ülkemizde hemşirelik öğrencileriyle yapılan ve klinik uygulamada karşılaşılan sorunları ortaya koyan araştırmalara ulaşmak üzere Google akademik arama motoru üzerinden patentler ve alıntılar kaldırılarak, Türkçe dilinde, geçmişten 2019 yılı Ocak ayına kadar, 'öğrenci hemşire','klinik uygulama','klinik sorun' ve 'sorun' anahtar kelimeleri kullanılarak toplam 3850 sonuca ulaşıldı. Bu sonuçlar başlıklar kapsamında incelendiğinde konuyla ilgili olduğu düşünülen 39 araştırma makalesine ulaşıldı. Bu tarihler arasında yayımlanan bildiri özetleri ve derleme makaleleri araştırma kapsamına alınmadı. 39 makale özet kapsamında tekrar incelendi ve farklı araştırmacılar tarafından yapılan taramalarda aynı olan ve araştırmanın amacına uygun olmayan makaleler de çıkartıldıktan sonra toplam 25 makalenin tam metni incelendi ve bulguları derlendi. Bulgular: İncelenen araştırmalarda öğrencilerin yaş aralığının 18-25 olduğu, birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü sınıf öğrenciler ile çalışıldığı ortaya konmuştur. Araştırmalarda incelenen klinik uygulamalar ile ilgili sorunlar dokuz ana başlık altında toplanmıştır. Bu başlıklar; klinik ortam ile ilgili sorunlar, klinik çalışanlar ile ilgili sorunlar, hastaya yaklaşım ile ilgili sorunlar, öğretim elemanı ile ilgili sorunlar, teorik bilgi ile ilgili sorunlar, klinik beceriler ile ilgili sorunlar, yönetim ile ilgili sorunlar, öğrencilerin bireysel özellikleri ile ilgili sorunlar ve mobinge maruziyet ile ilgili sorunlardır. Sonuç ve Öneriler: Hemşirelik öğrencilerinin klinik uygulamayla ilgili çeşitli sorunlar yaşadığı saptanmıştır. Tespit edilen sorunlara yönelik çözümlerin öğrenci, klinik çalışanı, öğretim elemanı, hastane ve okul yönetiminin iş birliği ile sağlanması önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: Öğrenci hemşire, klinik uygulama, klinik sorun

P-54 HEMŞİRELİKTE ÇATIŞMA YÖNETİMİ

Poster Bildiri

DİLARA ÇELİK[1], KÜBRA ENSARİOĞLU[1],

[1]YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ,

Çatışma hemen hemen her sektörde rastlanılan bir sorun olmakta birlikte özellikle personelin yoğun iş stresi yaşadığı, birçok farklı meslek gruplarının aynı ortamda çalıştığı ve ağır çalışma koşullarının olduğu sağlık sektöründe çatışmayla daha sık karşılaşılmaktadır. Hemşirelik mesleğinde, her yaş ve sosyo-ekonomik düzeydeki birey ile iletişim kurulmaktadır. Bu iletişimlerde, bireylerin günlük yaşam aktivitelerinde temel ihtiyaçlarını karşılamak ve sağlıkları ile ilgili sorunlarla baş edebilmelerine yardımcı olmak amacıyla birtakım faaliyetler yapılmakta, gösterilen tepkiler değerlendirilerek geri bildirimler verilmektedir. İnsanlarla bu denli etkileşim halinde olunan hemşirelik mesleğinde, çatışma kaçınılmaz bir olgudur. Yaşanan çatışmanın nedenleri ise; hemşirelerin görev, yetki, sorumluluk sınırlarının net olmaması, hemşire sayısındaki yetersizlik, hemşirelerin aşırı iş yükü altında çalışıyor olmaları, malzeme ve kaynak eksikliği , ekip üyeleri arasında etkili iletişim ve işbirliği sağlayamamaktır. Bu durumun da gerek hemşirelerin kendi aralarında gerekse yöneticileri ya da diğer sağlık ekibi üyeleri arasında çatışma yaşamalarına neden olduğu düşünülmektedir Hemşirelerin yasadığı çatışmaların artması, hasta bakım kalitesini etkilemekte, kurumlarda kalifiye elemanların sürekliliğini engellemekte, örgütsel başarı ve verimliliğin düşmesine yol açarak iş tatminsizliğine, ekonomik kayıplara ve işlevlerde bozulmaya neden olmaktadır. Çatışma ve çatışmanın yarattığı problemlerin çözümü önemli bir yönetim işidir. Çatışmanın olduğu yerlerde hemşireler birçok farklı çatışma yönetim stratejisi kullanmaktadır. Çatışma yönetiminin daha etkili bir biçimde yapılması; çalışanların kişisel, sosyal ve kültürel gelişimini etkilemekte, kurumun verimli bir şekilde işlev görmesini olumlu olarak artırmaktadır. Bu derlemeyle hemşirelerin çatışma yönetimini konu alan literatürün gözden geçirilmesi amaçlanmaktadır.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşirelik, Çatışma, Çatışma Yönetimi

P-55 Öğrenci Hemşirelerin "Sağlıklı Çalışma Ortamlarında Hemşirelik ve Yönetimi Konularında" Yürütülen Profesyonel Çalışmaların İncelenmesi

Poster Bildiri

Yaren Kaya[1], Özdem Nurluöz[1],
[1]Yakın Doğu Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi,

Giriş: Hemşirelik, çalışma ortamından kaynaklanan pek çok olumsuz faktörün etkisiyle yoğun iş yüküne sahip stresli bir meslek olarak kabul edilmektedir. Çalışma ortamında yaşadıkları sorunlar, hemşireleri fiziksel, ruhsal ve sosyal açıdan olumsuz yönde etkilemektedir. Bu sebeple hastanelerde çalışan hemşirelerin, çalışma ortamlarına ilişkin algıları ve beklentilerine bu çalışmada yer verilmektedir. İş yaşamı ile sağlık arasında doğrudan bir ilişki vardır. Bu ilişki karşımıza olumlu veya olumsuz olarak çıkmaktadır. Çalışma ortamları çeşitli hastalık ve güvenlik tehlikelerini bünyelerinde barındırmaktadır. Bu tehlikeler çalışanların sağlığını doğrudan etkileyebilecek meslek hastalıkları, beden gücü gerektiren işlerden doğan rahatsızlıklar ve iş kazalarını kapsamaktadır. Ayrıca çalışanlar, biyolojik, kimyasal, radyoaktif etkenli riskler, fiziksel, çevresel, psiko-sosyal ve biyomekanik risk faktörleri ile karşı karşıya gelebilmektedir. Bu nedenle çalışma ortamının sağlık koşullarına uygun hale getirilmesi, tehlike olasılığı taşıyan durumların ortadan kaldırılması, çalışma saatlerinin düzenlenmesi, fizyolojik özelliklere uygun çalışma ortamlarınınsağlanması, kullanılan araç ve gerecin gelişen teknolojik duruma uygun, yapılan işe ve kullanan kişiye uyumunun sağlanması sağlıklı bir çalışma ortamı için temel amaç olmalıdır. Amaç: Bu çalışmada amaç öğrenci gözüyle hemşirelerin çalışma ortamlarını inceleyerek, olumsuz çalışma ortamlarının hemşireler üzerindeki etkilerinin neler olduğunu tanımlamak ve olumlu çalışma ortamlarının geliştirilmesi için hemşirelerin neler yapması gerektiğini belirleyebilmektir. Araştırmanın Yöntemi: Araştırma yöntemi olarak, konu ile ilgili literatür taraması gerçekleştirilmiştir. Sağlıklı çalışma ortamı ile ilgili yayınlanmış kitaplar, makaleler, yayınlanmış tezler, sağlıklı hastane ortamı konusunda yapılmış araştırmalar ve ilgili güvenilir internet kaynaklarından yararlanılarak bu kaynaklardan oluşan bilgi ve değerlendirmeler birarada kullanılarak ilişkisel bir anlam verilmiştir. Derleme yapılarak biraraya getirilen verilerden hemşirelerin yaşadığı sıkıntılar, sorunlar karşısında daha sağlıklı hastane ortamına ulaşmanın çözüm yolları hakkında fikir sahibi olunmaya çalışılmıştır. Sonuç: Öğrenci hemşireler gözüyle hastaların tedavi olmak için geldikleri hastanelerde karşılaştıkları ve tedavileri süresince bulundukları ortam hakkında yapılan çalışmalar ve öğrencilerin gözlemlediklerinin derlenerek bir çalışma yapılması hedeflenmiştir. Hastaların ve sağlık çalışanlarının görev yaptıkları kurumlarda sağlıklarını etkileyecek birçok risk faktörü ile karşı karşıya kaldıkları görülmektedir. Sağlıklı ortamdan bahsedilebilmesi için tehlike oluşturan durumların tesbit edilerek bu konuda çalışma yapılması gerekmektedir. Ulaşılan çalışmalardan elde edilen bilgiler incelendiği zaman sağlıklı hastane ortamının sağlanmasında yöneticiler başta olmak üzere tüm çalışanlara önemli görevler düşmektedir. Özellikle hemşirelerin profesyonel rollerini gerçekleştirirken bu konularda aktif görev almaları gereklidir.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşirelik, Çalışma Ortamı, Çalışma Ortamı Algısı, Sağlıklı Ortam

P-56 HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN BASINÇ ÜLSERLERİNİ ÖNLEMEYE YÖNELİK TUTUMLARI

Poster Bildiri

Yasin ALDEMİR[1], İrem ORHAN[1], Beyzanur KARAMAN[1], Macide AYHAN[1], Hande CENGİZ[1], Dilek AYGİN[1],

[1]SAKARYA ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ,

Amaç: Basınç ülserlerini önlemeye yönelik risk değerlendirme araçları bulunmasına rağmen hemşirelerin zaman yetersizliği, bilgi eksikliği, deneyimsizliği veya yeterli farkındalıklarının olmaması gibi nedenlerle basınç ülserleri etkin şekilde önlenememektedir. Dolayısıyla bu çalışma, hemşirelik öğrencilerinin basınç ülserlerini önlemeye yönelik tutumlarını, öğrenci bakış açısını belirlemek amacıyla planlandı. Gereç Yöntem: Tanımlayıcı tipte planlanan çalışma, gönüllü olarak katılan 100 öğrenci ile 04-28 Şubat 2019 tarihleri arasında yapıldı. Demografik bilgi formu ve Basınç Ülserlerini Önlemeye Yönelik Tutum Ölçeği (BÜÖYTÖ; en düşük 13, en yüksek 52 puan) ile veriler toplandı. Bilgisayar ortamında tanımlayıcı istatistikler, non-parametrik testler kullanıldı ve 0,05 anlamlılık düzeyi olarak kabul edildi. Bulgular: Yaş ortalaması 20.14±1.551 (min-max:18-26) olan öğrencilerin, %73'ü kadın, %35'i 2. sınıf, %27'si 1. sınıftı. Öğrencilerin %31'i tüm kliniklerde eğitim aldığını, %68'i hemşirelik uygulamalarını "kısmen yeterli" bulduğunu, %71'i eğitim için klinikte bulunduğu sürenin "yeterli" olduğunu ifade etti. Katılımcıların %23'ü örgün eğitim dışında daha önceden basınç ülserleri hakkında eğitim aldığını belirtti. %65'i basınç ülserleri hakkında yeterli bilgiye sahip olduğunu düşündüğünü, %60'ı klinikte basınç ülseri olan hastayla ara sıra karşılaştığını, %53'ü klinikte bakım verdiği hastaların basınç ülseri olmadığını, basınç ülserli hastası olanların da %29'u pansuman yaptığını ifade etti. Hemşirelik eğitimi sırasında aldıkları bilgilere ek olarak mentör hemşirelerden de basınç ülserlerini önlemeye yönelik bilgi aldıklarını belirten öğrencilerin oranı %56 idi. BÜÖYTÖ toplam puan ortalaması 42.51±5,151 olarak hesaplandı ve bu puan ile cinsiyet, öğrencilerin konu ile bilgi kaynakları, hemşirelik uygulamalarının yeterli olma durumları, basınç ülseriyle karşılaşma durumları arasında anlamlı bir fark saptanmadı ($p>0,05$). Öğrencilerin yeterli bilgiye sahip olduğunu düşünenlerin, basınç ülserli hastaya bakım verenlerin, dahili kliniklerde bu tür hastalarla sık karşılaşanların BÜÖYTÖ ölçek puan ortalamaları anlamlı düzeyde daha yüksek bulundu ($p<0,05$). Sonuç: BÜÖYTÖ'nün toplam puan ortalamaları orta düzeyin üzerinde olan öğrencilerin tutumlarının olumlu olduğu belirlendi. Yine de basınç ülseri konusunda olumlu tutumun geliştirilmesi ve farkındalığın devam ettirilmesi için öğrencilerin eğitimleri süresince ve mezuniyet sonrasında da kılavuzlar ışığında bilgilerinin güncellenmesi, öğretim elemanları, hemşireler, mentörler tarafından sistematik ve düzenli olarak eğitimlerinin sürdürülmesi önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: hemşire, öğrenci, basınç ülseri, tutum

P-57 Tip 2 Diyabetli Bireylerin Diyabet Bilgi Düzeyleri İle Öz Bakım Yeterliliklerinin Değerlendirilmesi

Poster Bildiri

Betül ÇELİK[1], Sema SARI[1], Damla YAVUZ[1], Neslihan UYSAL[1], Seval KELOĞLAN[2], Kenan GÜMÜŞ[2], Nurhan DOĞAN[2],

[1]Amasya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Öğrenci, Amasya, [2]Amasya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Dr.Öğr.Üyesi, Amasya ,

Amaç: Diyabetus mellitus dünyada en sık rastlanan endokrin hastalıklardan birisidir. Diyabet hastalığının kontrolü için diyabetli hastanın bilgi düzeyi ve öz yeterliliğinin yüksek olması oldukça önemlidir. Bu araştırma, Tip 2 diyabetli bireylerin diyabet bilgi düzeyleri ile öz bakım yeterliliklerinin değerlendirilmesi amacıyla yapılmıştır. Yöntem: Tanımlayıcı nitelikte yapılan araştırmanın örneklemini 2017-2018 yılında bir eğitim araştırma hastanesi dahiliye polikliniğine başvuran 200 diyabetli birey oluşturdu. Veriler, sosyo-demografik bilgi formu, Hastalık Bilgi Formu ve Diyabet Özbakım Yeterlilik Ölçeği kullanılarak toplandı. İstatistiksel değerlendirmede sayı, yüzde, ortalama, standart sapma t testi, ANOVA, tukey testi ve Pearson korelasyon analizi ile yapıldı. Bulgular: Katılımcıların 70.5'i erkek, %38'i 11 yıl ve üzeri diyabet hastası idi. Bu çalışmada, hastalık bilgi düzeyinin evli (p=0.030), ailesinde diyabet hastalığı olan (p=0.023), yaş aralığı 25-45 yaş arası olan (p=0.001) ve üniversite mezunu olan kişilerde (p=0.000) daha iyi olduğu tespit edildi. Daha önce hastaneye hipoglisemi ile yatan diyabetli hastaların öz bakım yeterliliğinin daha iyi olduğu bulundu (p=0.030). Diyabet hastalığı hakkında eğitim alan hastaların öz bakım yeterliliği ve bilgi düzeylerinin istatistiksel olarak anlamlı farklı olduğu tespit edildi (sırasıyla; p=0.003 ve p=0.000). Diyabetli hastaların hastalık bilgisi ile öz bakım yeterliliği arasında pozitif yönde, düşük düzeyde anlamlı ilişki bulundu (p=0.000). Sonuç: Diyabet hastalığı bilgi düzeyi hastaların öz bakım yeterliliğini etkilemektedir. Diyabetli hastaların bilgi düzeylerini etkileyen faktörlerin göz önünde bulundurulmasının hastanın öz bakım yeterliliğini sağlanması için faydalı olacağı düşünülmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: Diyabet, bilgi düzeyi, öz bakım yeterliliği

P-58 KAVRAM HARİTASI BAKIM PLANI: PALYATİF BAKIMDA TAKİP EDİLEN OLGU SUNUMU

Poster Bildiri

Onur ÖZKAN[1], Gülsüm Nihal ÇÜRÜK[1],

[1]İZMİR EKONOMİ ÜNİVERSİTESİ,

Giriş: Kavramları doğru ve anlamlı bir şekilde birbirine bağlayan "bağlantılardan" meydana gelen kavram haritası, bir bilginin görsel olarak sunulmasını sağlayan öğrenme yöntemidir. Kavram haritası kullanımı öğrenmeyi kolaylaştırırken aynı zamanda öğrencinin eleştirel düşünmesine de katkı sağlamaktadır. Bu çalışmada; Bir Devlet Hastanesinin Palyatif Bakım Merkezinde takip edilen hastanın kavram haritalı bakım planı örneği sunulmuştur. Veri toplama aşamasında olgudan sözlü izin alınmış, veriler hasta ve kurumu açığa çıkarmayacak şekilde sunulmuştur. Hasta Bilgileri: Hastalık Hikayesi:Bir buçuk sene önce MI sonrası arrest geçiren hastaya CPR uygulanmıştır. Bu öyküden sonra hala bilinci kapalı ve yatağa bağımlı olan hasta beslenme bozukluğu, kilo kaybı ve yatak yarası şikayetleri ile bir Devlet Hastanesi Palyatif Bakım Merkezine kabul edilmiştir. Tanısı:Miyokard İnfarktüsü, Cinsiyeti: Erkek, Yaşı:68, BKİ:22.86, Yaşam Bulguları: Solunum Hızı:20/dk, Nabız:66/dk, Kan Basıncı:110/70mmHg, Ateş:36 °C. Hastaya Roper, Logan ve Tierney tarafından geliştirilen "Günlük Yaşam Aktiviteleri Modeli" ile toplanan veriler doğrultusunda "solunum yolunu temizlemede güçlük", "beslenmede değişiklik", "fiziksel mobilitede bozulma", "gaz değişiminde bozulma", "öz bakım eksikliği", "sözel iletişimde bozulma", "deri bütünlüğünde bozulma", "oral mukoz membranda bozulma", "bilgi eksikliği", "kanama riski", "enfeksiyon riski", "aspirasyon riski" ve "travma riski" hemşirelik tanıları konulmuştur. Olguda ele alınan hasta verileri ve hemşirelik tanıları arasındaki ilişkiler kavram haritası yönteminde kavramlar arası çapraz bağlar da kullanılarak gösterilmiştir. Bu olguda kavram haritası kullanılarak hazırlanan hemşirelik bakım planı ile hemşirelik bakımının daha bütüncül bir yaklaşımla sergilendiğini, bu yöntemin öğrenmeyi kolaylaştırdığını ve kalıcı kıldığını düşünmekteyiz.

ANAHTAR KELİMELER: KAVRAM HARİTASI, PALYATİF BAKIM, HEMŞİRELİK BAKIMI, HEMŞİRELİK SÜRECİ

P-59 KAVRAM HARİTASI YÖNTEMİ İLE SVO OLGU SUNUMU

Poster Bildiri

Ceren Rabia YILMAZ[1], Gülsüm Nihal ÇÜRÜK[1],

[1]İzmir Ekonomi Üniversitesi,

Giriş: Kavramların mantıksal olarak birbiriyle ilişkisini gösteren kavram haritaları, öğrenmede ezberden uzaklaştırarak bilgiyi analiz ve sentez etme becerisi kazandırır. Bilginin zihinde somut ve görsel olarak düzenlemesine yardım eder. Bu çalışmada; 87 yaşında, SVO tanılı, kadın hastanın hemşirelik bakım planı, kavram haritası yöntemi ile sunulmuştur. Veri toplama aşamasında olgudan sözlü izin alınmış ve veriler “Günlük Yaşam Aktiviteleri Modeli” baz alınarak toplanmıştır. Hasta Bilgileri: Hastalık Hikayesi: Baş dönmesi, baş ağrısı, sol taraf el ve ayakta uyuşma ve güçsüzlük şikayetleri ile 14.10.2018 tarihinde acil servise başvuran 87 yaşındaki kadın hasta “İskemik SVO” tanısı ile Nöroloji Yoğun Bakım Kliniğine kabul edilmiştir. Yaşam Bulguları: Kan Basıncı:122/70mmHg, Nabız:73/dk, Solunum: 20/dk, Ateş: 36.4°C. Kronik Hastalığı: HT. Güvenli Çevrenin Sürdürülmesi: Yatağa bağımlı (+), hareket kısıtlılığı (+), GKS: 15 puan, İV kateter: (+), Mesane kateteri (+) ve NG sonda (+). Görme, işitme, koku ve tat almada sorun (-). İletişim: Dili: Kürtçe, afazi (+). Solunum: Solunum tipi: Normal. Solunum sesleri: Normal. SPO2: %98. Yeme-İçme: Beslenme şekli: Enteral. Bulantı, Kusma, Kilo Kaybı (-). Bir günde ortalama aldığı/çıkardığı sıvı miktarı: 3800 ml/4600 ml, Disfaji: (+), BKİ: 25.95. Boşaltım: Defekasyon durumu: Normal, Defekasyon gereksinimini karşılama şekli: Alt Bezi, İdrar İnkontinansı (+). Bireysel Temizlik ve Giyinme: Deri muayenesi: Sıcak, Nemli, Turgor: Normal, Renk: Pembe, Ödem: sağ ve sol alt ekstremitede (+), Basınç Yarası: Yok, Basınç Yarası Puanı: 13, Ağız: Nemli, Renk: Pembe. Ağızda sorun: (+) Dilde Beyaz Tabaka. Hareket: El ve ayaklarda uyuşma (+). Uyku: Sorun (-). Labaratuvar Bulguları: CRP: 12.5 mg/L, PTZ: 13.8 sec, INR: 1.25. Elde edilen veriler doğrultusunda; “fiziksel mobilitede bozulma”, “oral mukoz membranda bozulma”, “öz bakım eksikliği”, “yutmada bozulma”, “sözel iletişimde bozulma”, “beslenmede değişiklik”, “enfeksiyon riski”, “kanama riski”, “deri bütünlüğünde bozulma riski”, “sıvı elektrolit dengesizliği riski”, “travma riski”, “aspirasyon riski” ve “kan basıncında değişiklik riski (HT)” hemşirelik tanıları konulmuştur. Ulaşılan tanılar beklenen hasta sonuçlarını yansıtacak şekilde kavram haritasında gösterilmiştir. Bu olguda hemşirelik sürecinde kavram haritası kullanımı ile hasta verilerinin nasıl organize edileceği, hasta verisi ve hemşirelik tanısı arasındaki bağlantıların nasıl oluşturulacağı, kavramların nasıl analiz ve sentez edileceği bilgisi somut bir şekilde sunulmuştur. Bu yöntemin hastaya yaklaşımda hemşireye bütüncül bir bakış açısı sağladığını, böylece de hemşirelik bakımının kalitesini arttırdığını söyleyebiliriz.

ANAHTAR KELİMELER: KAVRAM HARİTASI, SVO, HEMŞİRELİK SÜRECİ, HEMŞİRELİK BAKIMI

P-60 SAĞLIK SEKTÖRÜNDE ŞİDDET

Poster Bildiri

ÖZLEM AŞKAR[1], DİLAY NECİPOĞLU[2],

[1]Yakın Doğu Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, [2]Yakın Doğu Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi ,

SAĞLIK SEKTÖRÜNDE ŞİDDET Özlem Aşkar1, Dilay Necipoğlu1 1 Yakın Doğu Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Lefkoşa, Kıbrıs Şiddet, Dünya Sağlık Örgütü tarafından "Kendine, bir başkasına, grup ya da topluluğa yönelik olarak ölüm, yaralama, ruhsal zedelenme, gelişimsel bozukluğa yol açabilecek ya da neden olacak şekilde fiziksel zorlama, güç kullanımı ya da tehdidinin amaçlı olarak uygulanması" olarak tanımlanmaktadır (WHO). İşyerinde şiddet ise "Çalışanın işiyle ilgili durumlar sırasında bir kişi veya kişiler tarafından istismar edildiği veya saldırıya uğradığı olaylar" olarak tanımlanmıştır. İş yerlerinde şiddetin yaygın bir toplum sağlığı sorunu ve mesleki tehlike olduğu, işyeri şiddetinin ve saldırganlığının her geçen gün arttığı bilinmektedir (Tetik ve ark., 2018). Sağlık kurumlarındaki şiddet de, "Hasta, hasta yakınları ya da diğer herhangi bir bireyden gelen, sağlık çalışanı için risk oluşturan; tehdit davranışı, sözel tehdit, fiziksel saldırı ve cinsel saldırıdan oluşan durum" olarak tanımlanmıştır. Bu derlemenin amacı sağlık çalışanlarına yönelik şiddeti literatürle derleyerek ortaya koymaktır. Son zamanlarda sağlık personeline karşı şiddet olayları artmış ve hasta veya yakınıyla tartışmak oldukça doğal bir olay gibi algılanmaya başlanmıştır. Sağlık ve Sosyal Hizmet çalışanları sendikasının 2013'te tüm Türkiye'de 25 ilde yaptığı sağlık çalışanları şiddet araştırmasına göre; meslek hayatı boyunca sağlık çalışanlarının %86,8'inin en az bir kez şiddete maruz kaldığı belirlenmiştir. Şideet görenlerin %23,7'si fiziksel şiddete, %98,3'ü psikolojik/sözel şidete, %5,2'si cinsel şiddete uğramıştır. Şiddeti genellikle hasta yakınlarının uyguladığı belirlenmiştir. Hemşirelik meslek grubunda %89,1, doktor grubunda ise %89,7 şiddet görüldüğü saptanmıştır (Sağlık Çalışanları Şiddet Araştırması, 2013). Türk Tabipleri Birliği'nin (TTB) sağlık çalışanlarının şiddete uğrama oranlarını araştırdığı çalışmasında iş yeri şiddeti oranı %45 olarak belirtilmiştir (Aydın ve ark., 2008) Türkiye genelindeki devlet, eğitim ve araştırma, üniversite ve özel hastanelerde çalışan 713 doktor üzerinde yapılan bir çalışma; katılımcıların %78,1'nin son bir yıl içinde en az bir kez, %65,9'nun ise birden fazla şiddete maruz kaldığını göstermektedir (Pınar, 2015) Sağlık çalışanları için sağlıklı ve güvenli bir çalışma ortamının yaratılmasında devletin, sağlık kurumları yöneticilerinin ve sağlık çalışanlarının yükümlülükleri bulunmaktadır. Sağlık çalışanlarına yönelik şiddetin giderek artması, Sağlık Bakanlığı'nın çalışanların güvenliğinin sağlanması amacıyla bir takım düzenlemeleri yapmasını zorunlu hale getirmiş ve sağlık çalışanlarına yönelik şiddeti önlemeyi ve çalışan güvenliğini sağlamayı amaçlayan acil beyaz kod durum yönetim aracı oluşturulmuştur (Devebakan, 2018). Kaynak Aydın M. (2008). Isparta-Burdur sağlık çalışanlarına yönelik şiddet ve şiddet algısı. İsparta, Türk Tabipleri Birliği Isparta-Burdur Tabip Odası Başkanlığı Yayını, 34 Devebakan N. (2018). Sağlık Kurumlarında İşyeri Şideti ve Dokuz Eylül Üniversitesi Uygulama ve Araştırma Hastanesi'nde Beyaz Kod Başvuruların Değerlendirilmesi. Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 23(2):383-399 Pınar T., Acıkel C., Pınar G., Karabulut E., Saygun M., Barıskın E., Tee L.

Guıdottı, T.L., Akdu, R, Sabuncuoğlu H, Bodur S., Eğrı M., Bakır B. Açıkgöz E.M., Atçeken İ. ve Cengız M. (2015). Workplace violence in the health sector in Turkey: A national study, Journal of Interpersonal Violence, Advance online publication. J of Interpersonal Violence, 1-21 Sağlık ve Sosyal Hizmet Çalışanları Sendikası, Sağlık Çalışanları Şiddet Araştırması, 2013 Erişim Tarihi:21.02.2019 http://www.sagliksen.org.tr/cdn/uploads/gallery/pdf/fbda8576fd0d6d6de70f52f76b914672.pdf Tetik K B., Bağ G. H. Gültekin A. Savaş Z. Sharifi Z. ve Sahil A. S. (2018). Sağlık Personeline Şiddet Nedenlerinin ve Şiddet Uygulamayı Düşünen Bireylerin Sosyodemografik Özelliklerinin Değerlendirilmesi. The J of Turkish Family Physician, 9(1):2-8 World Health Organization, 2019 Erişim Tarihi: 21.02.2019 https://www.who.int/

ANAHTAR KELİMELER: ŞİDDET,İŞ YERİNDE ŞİDDET,HEMŞİRELİK,ÇALIŞAN GÜVENLİĞİ,ACİL BEYAZ KOD

P-61 ÜRİNER KATETERİ OLAN HASTALARIN KATETERE İLİŞKİN BİLGİ VE DAVRANIŞLARININ İNCELENMESİ

Poster Bildiri

Esra ÖZKAN[1], Elif DÖNMEZ[1], Ebru SOĞLU[1], Hale Gülçin KAYA[1], Şengül ÜZEN CURA[1], Şeyda FERAH ARSLAN[1],

[1]Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi,

Bu çalışma, üriner kateteri olan hastaların katetere ilişkin bilgi ve davranışlarını incelemek amacıyla tanımlayıcı olarak yapıldı. Araştırmanın örneklemini çalışmanın yapılacağı tarihte (Ocak-Şubat 2019) Çanakkale ili içerisinde bir hastanede yatarak tedavi gören ve üriner kateteri olup, araştırma ölçütlerine uyan 100 hasta oluşturdu. Veriler, literatür doğrultusunda hazırlanmış hastaların demografik özelliklerini sorgulayan 6 soru ve üriner katetere ilişkin bilgi ve davranışlarını sorgulayan 27 soru olmak üzere toplam 33 sorunun bulduğu bilgi formu kullanılarak toplandı. Araştırmanın verileri Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Klinik Araştırmalar Etik Kurulu'ndan etik onay (2011-KAEK-27/2018-E.1800182929), ve araştırmanın yürütüleceği kurumdan yazılı izin alındıktan sonra toplandı. Araştırma verilerinin istatistiksel analizi, bilgisayar ortamında SPSS 20.0 paket programında yapıldı. Hastaların yaş ortalaması 65,65±17,06 olup, %50'si kadın, %93'ü evlidir. İdrar torbasının konumu incelendiğinde %62'sinin yerde, %36'sının yatak kenarında asılı olduğu tespit edildi. Nerde durması gerektiği konusunda bilgi verilenlerin oranı %20, hangi seviyeye kadar dolduğunda boşaltılması gerektiği konusunda bilgi verilenlerin oranı %26, nereden boşaltılması gerektiği konusunda bilgi verilenlerin ise oranının %57 olduğu belirlendi. İdrar torbalarının %96'sı hasta yakını tarafından boşaltılmakta olduğu, %61'inin ise idrar torbasının tamamı dolduğunda boşalttığı saptandı. İdrar torbası boşaltılmadan öncesi ve sonrası ellerin yıkanması gerektiğini bilenlerin oranı %76, duş alabileceğini bilenlerin oranı %14'tür. Hastaların %34'ü torbayı boşalttıktan sonra musluğu silmekte, silme işleminde ise peçete ya da ıslak mendil kullanmaktadır. Günde kaç litre sıvı alınması gerektiği konusunda bilgi verilen hasta oranı %53'tür. Hastaların %76'sı üriner kateter bakımı yapılmadığını ifade etmiştir. Üriner kateterin hareketlerini kısıtladığını hisseden hasta oranı %29 olup, kendini kısıtlanmış hisseden erkek hasta oranı kadınlardan anlamlı derecede yüksektir ($p<0.05$). %79'u üriner kateter bulunmasından memnundur. Üriner kateterden memnun olan hastaların yaş ortalaması memnun olmayanlardan anlamlı derecede yüksektir ($p<0.05$). Hastaların %95'i kateter takılırken mahremiyete önem verildiğini ifade etmiştir. Karşı cins sağlık personeli tarafından üriner kateter takılmasına izin vereceğini belirten hasta oranı %72'dir. Kateter takılması sırasında hastaları en çok rahatsız eden şeyin %33 oranla ağrı olduğu saptanmıştır. Bu konuda daha önce hasta görüşlerine yer veren çalışmaya rastlanmamış olup, üriner kateteri olan hastaların katetere yönelik bilgilerinin eksik, davranışlarının ise yanlış olduğu görülmektedir. Bu araştırma sonucunun hemşirelerin bu konu üzerine farkındalığının arttırıp, literatüre katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: bilgi, davranış, hasta, hemşire, üriner kateter.

P-62 Hemşirelik Öğrencilerinin Klinik Çalışma Ortamının Akademik Başarı Üzerine Etkisi

Poster Bildiri

Hatice CEYLAN[1], İrem ÇAĞLAR[1], Nisa HORUZ[1], Gizem DOĞDU[1], Nurşen KULAKAÇ[1],

[1]Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü,

Amaç: Bu çalışmada, hemşirelik öğrencilerinin akademik başarı düzeyi ile klinik çalışma ortamları arasındaki ilişkinin belirlenmesi amacıyla yapıldı. Yöntem: Tanımlayıcı türdeki araştırmanın evrenini 1-15 Şubat 2019 tarihleri arasında bir üniversitenin sağlık bilimleri fakültesinde hemşirelik bölümünde öğrenim gören 253 öğrenci oluşturdu. Veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen kişisel bilgi formu ve Klinik Çalışma Ortamı Ölçeği kullanıldı. Verilerin analizinde sayı ve yüzdelik hesapları, t testi, one-way anova ve korelasyon analizi kullanıldı. Bulgular: Öğrencilerin yaş ortalamalarının 20.5±1.3, %70'inin kadın ve %34,8'inin üçüncü sınıfta öğrenim gördükleri bulundu. Öğrencilerin klinik çalışma ortamı ölçeği puan ortalaması 89,14±10,63'dür. Aile ve akrabasının yanında kalan öğrencilerin akademik not ortalaması anlamlı olarak yüksek bulundu ($p<0.05$). Bölümü isteyerek seçme durumu, sağlık çalışanları, hasta ve hasta yakınları ile sorun yaşama durumuna göre çalışma ortamı ölçeği toplam puanı ve iş doyumu alt boyut puan ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık olduğu bulundu ($p<0.05$). Sınıf seviyesine göre mesleki işleyiş alt boyut puan ortalaması arasında anlamlı farklılık saptandı ($p<0.05$). Öğrencilerin çalışma ortamı ölçeği toplam puanı ve mesleki işleyiş alt puanı ile akademik ortalamaları arasında pozitif yönde bir ilişki bulundu. Sonuç: Çalışmanın sonucunda, olumlu klinik çalışma ortamının öğrencilerin akademik başarısını desteklediği görüldü. Öğrencilerin klinik çalışma ortamı memnuniyeti arttırılarak akademik başarı düzeyi ve hasta bakım kalitesi artırılabilir.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşirelik Öğrencisi, Klinik Çalışma Ortamı, Akademik Başarı

P-63 FARKLI İNANÇ VE KÜLTÜRLERİN DOĞUM ÖNCESİ- DOĞUM- DOĞUM SONRASI ANNE VE BEBEĞE YÖNELİK GELENEKSEL UYGULAMALARI(ANTAKYA ÖRNEĞİ)

Poster Bildiri

Ümit ALKAN[1], Ayşe Sevim ÜNAL[1],

[1]Ufuk Üniversitesi,

Hemşirelik birey, aile ve toplumun sağlığını koruma, geliştirme sürecinde anahtar role sahiptir. Bu nedenle toplumun sosyo-kültürel yapısı, özellikle anne ve bebek sağlığında önem kazanmaktadır. Geniş bir kültürel çeşitliliğe sahip olan ülkemizde doğum öncesi, doğum ve doğum sonrasında anne ve bebeğe uygulanan birtakım geleneksel uygulamalar vardır. Geleneksel uygulamalar o toplumun dini ve kültürel değerlerinin gelecek nesillere aktarılması açısından çok önemlidir. Bu nedenle gebelik, doğum, doğum sonrası süreçlerine ait çeşitli uygulamaların günümüzde de devam ettiği bilinmektedir. Bu çalışma coğrafi konumu ve tarihi zenginliğinden dolayı, birçok uygarlığa ev sahipliği yapmış barış, kardeşlik ve hoşgörü kenti Antakya'da bulunan ,bir arada yaşayan farklı kültürlerin ve farklı inançlara sahip bireylerin doğum öncesi-doğum-doğum sonrası anne ve bebeğe yönelik geleneksel uygulamaları incelemek, zararlı ve yararlı uygulamaları belirlemek amacıyla yapılmıştır. Araştırma Antakya merkezi ile Döver ve Vakıflı Köylerinde niteliksel bir çalışma olarak yapılmıştır. Antakya, Döver ve Vakıflı Köylerinde yapılan uygulamalar incelendiğinde; doğum öncesi dönemde gebenin ağır işlerde çalıştırılmaması, sağlığını olumsuz etkileyeceği düşünülen baharatlı yiyeceklerin yedirilmemesi, doğum sırasında gebeye zararı olabileceği için aile büyüklerinin doğuma yardımcı olmamaları gibi gebe sağlığını korumaya; gebenin çirkinleşmesi kız çocuğu, güzelleşmesi erkek çocuğu doğuracağını, gebe tatlı yerse kız, ekşi yerse erkek çocuğu doğuracağı gibi çocuğun cinsiyetini belirlemeye, renkli gözlü olmaması için renkli sebzelerin yedirilmemesi, kara gözlü olması için anneye siyah zeytin yedirilmesi, benzemesini istenilen kişinin yüzüne bakılması, gibi çocuğun fiziki özelliklerini şekillendirmeye yönelik uygulamaları içerdiği görülmektedir. Doğum sürecinde, gebenin doğum sürecini kolaylaştırmaya yönelik olarak; kolay doğum yapmış bir kadın eve getirilir ve avucundan su içirilir, merdiven indirilip çıkartılır, tavana asılan halata tutunarak gebe sallanır, plasenta kolay çıksın diye göbeğinin üzerine birisinin oturtulması gibi uygulamaları içerdiği belirlenmiştir. Doğum sonrasında ise; bebeğe yapılan uygulamalar, bebeğin fiziksel güzelliğini değiştirmeye, gaz sorununu gidermeye, çok fazla ağlayan bebeklerde ağrıyı gidermeye, sarılığı önlemeye, nazardan korumaya ve anne sütünü artırma gibi olası muhtemel sorunlara yönelik uygulamaların yapıldığı belirlenmiştir. Sonuç olarak; hemşireler toplumu oluşturan bireylerin yaptıkları geleneksel uygulamaları öğrenirlerse bakım sürecinde sağlığı etkileyen faktörleri değerlendirerek toplum sağlığını artırmaya yönelik uygulamaları desteklerler, sağlık üzerinde olumsuz etkileri olan uygulamalara yönelik eğitimler planlayarak toplum eğitiminde aktif görev alırlar.

ANAHTAR KELİMELER: Doğum öncesi , Doğum , Doğum sonrası , Geleneksel uygulamalar , Farklı İnançlar

P-64 HEMŞİRELİK VE EBELİK BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN YENİDOĞAN BAKIMINDA YAŞADIKLARI GÜÇLÜKLER

Poster Bildiri

SİNEM GÖKCEK[1], BERNA ESER[1], ESRA TURAL BÜYÜK[1], [2],

[1]OMÜ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ ATAKUM/SAMSUN,

Amaç: Bu araştırma, ebelik ve hemşirelik bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerin yenidoğan bakımında karşılaştıkları güçlükleri belirlemek amacıyla tanımlayıcı olarak yapıldı. Yöntem :Bu araştırma bir Sağlık Bilimleri Fakültesi Ebelik ve Hemşirelik Bölümü üçüncü sınıflarında öğrenim gören 204 öğrenciden gönüllülük ilkesi gereği araştırmaya katılmayı kabul eden 179 öğrenci ile yapılmıştır. Araştırma verileri öğrencilerin sosyodemografik bazı özellikleri, yenidoğan bakımında ilk kez yaşadıkları duyguları ve nedenlerini belirlemeye yönelik sorulardan oluşan anket formu kullanılarak toplandı. Verilerin değerlendirilmesinde yüzdelik, ortalama, ortanca ve Ki- kare testleri kullanıldı. Bulgular: Çalışmaya katılan öğrencilerin %88.8'i kız öğrencilerden oluşmakta olup %45.8'i kendi isteği ile okuduğu bölümü seçtiklerini belirtmişlerdir. Öğrencilerin yenidoğana ilk kez bakım verirken %73.7'si heyecanlandıklarını ve % 38.5'i korktuklarını ifade etmişlerdir. Öğrencilerin %66.5'i bebeğe zarar verme korkusu, %54.7'si bebeğin küçük olması, %43.6'sı düşürme korkusu ve % 39.7'si daha önce bir bebeğe bakım vermedikleri için bu duyguları yaşadıklarını belirtmişlerdir Erkek öğrencilerin, okuduğu bölümü kendi isteğiyle seçen öğrencilerin ve mezun olduktan sonra yenidoğan birimlerinde çalışmayı düşünmeyen öğrencilerin, yenidoğana bakımın verirken dokunmak istememe duygusunu daha çok yaşadıkları ve bu durumun istatiksel olarak anlamlı olduğu görülmüştür ($P<0.05$). Sonuç: Bu araştırmanın verileri doğrultusunda öğrencilerin klinik uygulamada yenidoğana bakım vermede güçlükler yaşadığı, heyecanlandığı ve korktuğu görülmüştür.

ANAHTAR KELİMELER: hemşire, ebe, öğrenci, yenidoğan bakımı

P-65 Yoğun Bakım Hemşirelerinin ve Hemşirelik Dördüncü Sınıf Öğrencilerinin Fiziksel Kısıtlamaya İlişkin Uygulamalarının Değerlendirilmesi

Neslihan ÇELEBİ[1], Reyhan KARAKAYA[1], Oğuzhan ÖZTAŞ[1], Özlem SOYER[1], Yeliz CİĞERCİ[1],

[1]Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Afyonkarahisar.,

Giriş: Fiziksel kısıtlama, yardımcı araçları kullanılarak bakım ve tedavi uygulamalarının kesintiye uğramasını engellemek, hastaların kendilerine ya da çevrelerine zarar vermelerini önlemek amacıyla hareketlerinin kısıtlanmasıdır. Amaç: Yoğun bakım hemşirelerinin ve 4. Sınıf hemşirelik öğrencilerinin fiziksel kısıtlamaya ilişkin uygulamalarının değerlendirilmesidir. Yöntem: Prospektif tanımlayıcı nitelikte olan bu çalışma, Mart 2019 tarihinde araştırmaya katılmaya gönüllü bir üniversitenin sağlık bilimleri fakültesi hemşirelik bölümünde 4.sınıfta okuyan 68 hemşirelik öğrencisi ve bir üniversite hastanesinin yoğun bakım ünitelerinde çalışan 74 hemşire ile yapıldı. Verilerin toplanmasında, Sosyodemografik Özellikler Formu ve Fiziksel Kısıtlamaya İlişkin Uygulamalar Anketi (Cronbach α=872) kullanıldı. Verilerin analizinde sayı, yüzde, ortalama, standart sapma, t testi ve Mann Whitney U uygulandı. Etik kurul, kurum ve öğrencilerden izin alındı. Bulgular: Öğrencilerin yaş ortalaması 21,9±1,2 yıl olup, %76,5'i kadındır. Öğrencilerin %17,9'u daha önce Genel Cerrahi Yoğun Bakım Ünitesi'nde staj yapmıştır. Hemşirelerin yaş ortalaması 26,1±4,6 yıl olup %55,4'ü kadındır. Hemşirelerin %79,2'sinin 1-7 yıl arasında hemşirelik yaptığı ve %74,3'ünün 1-5 yıl arasında yoğun bakımlarda hemşirelik yapmaktadır. Hemşirelerin %15,7'si Anesteziyoloji ve Reanimasyon Yoğun Bakım Ünitesi'nde çalışmaktadır. Hemşirelerin %81,1'i, öğrencilerin %60,3'ü fiziksel kısıtlamaya ilişkin eğitim aldığını, hemşirelerin %98,6'sı, öğrencilerin %83,8'i fiziksel kısıtlama ile karşılaştığını ve hemşirelerin %98,6'sı, öğrencilerin %69,1'i fiziksel kısıtlama uyguladığını belirtti. Hemşirelerin ve öğrencilerin fiziksel kısıtlamaya ilişkin uygulamaları incelendiğinde, fiziksel kısıtlama uygulama nedenleri puan ortalamaları hemşirelerin 56,7±13,1 ve öğrencilerin 55,7±12,6 olup aralarında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmadı (Z=0,603, p=0,547). Fiziksel kısıtlama araç kullanımı puan ortalamaları hemşirelerin 15,9±3,4 ve öğrencilerin 17,2±4,8 olup aralarında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmadı (Z=1,533, p=0,125). Fiziksel kısıtlama hasta izlem puan ortalamaları hemşirelerin 23,5±3,0 ve öğrencilerin 22,5±2,7 olup aralarında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmadı (t=1,913, p=0,058). Fiziksel kısıtlama kayıt puan ortalamaları hemşirelerin 31,6±4,1 ve öğrencilerin 30,8±4,0 olup aralarında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmadı (t=0,950, p=0,344). Fiziksel kısıtlamayı sonlandırma puan ortalamaları hemşirelerin 13,1±3,2 ve öğrencilerin 12,7±2,7 olup aralarında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmadı (t=0,842, p=0,401). Fiziksel kısıtlamaya uygulamaları toplam puan ortalamaları hemşirelerin 140,9±18,7 ve öğrencilerin 139,2±17,4 olup aralarında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmadı (Z=0,603, p=0,547). Sonuç: Hemşirelik öğrencileri ve yoğun bakım hemşireleri arasında fiziksel kısıtlama uygulama nedenleri, araç kullanımı, hasta izlem, kayıt, sonlandırma ve toplam uygulama puanları arasında fark bulunmadı.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşirelik, Fiziksel kısıtlama, Fiziksel Tespit, Yoğun Bakım

P-66 Kadınların Servikal Kanserin Erken Tanısına İlişkin Tutumları ve Etkileyen Faktörler

Poster Bildiri

Aslı KURAN[1], İlknur GÖKŞİN[1],

Öz: Amaç: Ülkemizde kadınların pap smear testi yaptırma oranlarının düşük düzeyde olması, kadınların serviks kanserinin erken tanısına ilişkin tutumlarının incelenmesini gerektirmektedir. Tanımlayıcı türdeki bu araştırmada, kadınların servikal kanserin erken tanısına yönelik tutumlarının ve tutumlarını etkileyen faktörlerin belirlenmesi amaçlanmıştır. Yöntem: Araştırma 1 Aralık 2018 -15 Şubat 2019 tarihleri arasında, Sağlık Bakanlığına bağlı Eğitim ve Araştırma hastanesinin iç hastalıkları, cerrahi, kadın hastalıkları ve göğüs hastalıkları servislerinde hastalıkları nedeniyle yatarak tedavi gören, fiziksel ve bilişsel sağlık düzeyleri araştırmada uygulanması planlanan formları cevaplamaya uygun ve araştırmaya katılmaya istekli 200 kadın hasta ile yürütülmüştür. Araştırmanın yapıldığı kurumdan yazılı izin, kadınlardan sözel izin alınmıştır. Veriler, tanıtıcı bilgi formu ve Servikal Kanserin Erken Tanısına İlişkin Tutum Ölçeği (SKETTÖ) ile toplanmıştır. Verilerin analizi SPSS 23.0 istatistik programı kullanılarak yapılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde; sayısal değişkenler sayı ve yüzde dağılımı, ortalama ve standart sapma değeri ile gösterilmiştir. İki gruplu karşılaştırmalarda bağımsız gruplar t testi, üç ve daha fazla gruplu karşılaştırmalarda ise One Way Anova testi ve Tukey HSD testleri kullanılmıştır. Bulgular: Araştırmaya katılan kadınların yaş ortalaması 36.61±10.87 olarak belirlenmiştir. Kadınların %53'ünün 18-35 yaş arasında, %50'sinin ilköğretim mezunu olduğu, %80.5'inin gelir getiren bir işte çalışmadığı, %97'sinin en az bir çocuk sahibi olduğu, %52'sinin pap smear testi ile ilgili bilgi sahibi olduğu, %70'inin rahim ağzı kanseri ile ilgili eğitim almadığı, %63.5'inin daha önce pap smear testi yaptırmadığı belirlenmiştir. Kadınların SKETTÖ'den aldıkları puan ortalaması 66.26±10.93 (min=39, mak=102) olarak saptanmıştır. Kadınların serviks kanserine yönelik duyarlılık (22.11±3.96), ciddiyet (18.55±5.10), yarar (10.92±3.31) ve engel algısı orta düzeyde (14.67±4.48) belirlenmiştir. Sonuç ve Öneriler: Çalışma sonucunda kadınların serviks kanserinin erken ta¬nısına ilişkin tutumlarının olumlu yönde olduğu belirlenmiştir. Kadınların yarısından fazlasının pap smear testi hakkında bilgi sahibi olduğu belirlenmesine karşın pap smear testini yaptırma düzeyleri düşük olarak bulunmuştur. Kadınların pap smear ile ilgili bilgi sahibi olma, rahim ağzı kanseri ile ilgili eğitim alma ve daha önce pap smear testi yaptırma durumlarının servikal kanserin erken tanısına ilişkin tutumlarını etkilemediği, eğitim durumlarının ise tutumlarını etkilediği belirlenmiştir. Kadınların serviks kanseri ve pap smear testinin önemine ilişkin eğitici programların düzenlenerek bu konuda farkındalığın arttırılması önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: Kadın, servikal kanser, erken tanı, tutum

P-67 SON İLE BAŞLANGIÇ ARASINDA KALMIŞ BİR DURUM: ÖLÜM

Poster Bildiri

Abdullah Esirgenler[1], Şiva Abdullah[1], Adem Sümen[1], Gamze Teskereci[1],

[1]Kumluca Sağlık Bilimleri Fakültesi ,

Amaç: Metaforlar, analiz edilmek istenen kavramların kişiler tarafından nasıl algılandığının belirlenmesine yardım¬cı olmaktadır. Bu çalışma ile, hemşirelik bölümü birinci ve ikinci sınıf öğrencilerin “ölüm” kavramına ilişkin algılarını metaforlar aracılığıyla ortaya çıkar-mak amaçlanmıştır. Materyal ve Metot: Bu araştırmada nitel araştırma yöntemleri içinde yer alan “olgu bilim” deseni kullanılmıştır. Araştırmanın evrenini Kumluca Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü’nde birinci ve ikinci sınıfa kayıtlı 137 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmada örneklem seçimine gidilmemiş, araştırmaya katılmaya gönüllü 75 öğrenci çalışmaya alınmıştır. Veriler, yaş, cinsiyet, sınıf, bölümü okumaktan memnun olma durumu, bölümü tercih etme nedenini sorgulayan “kişisel bilgi formu” ve “yarı yapılandırılmış görüşme formu” yardımıyla toplanmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme formu ile öğrencilerin “ölüm” kavramına ilişkin algıları sorgulanmıştır. Öğrencilere metaforun ne olduğu örneklendirilerek açıklanmış ve ölüm kavramını hangi metaforla ilişkilendirdiklerini belirlemek amacıyla öğrencilerden “Ölüm ……. benzer. Çünkü …….” cümlesini tamamlamaları istenmiştir. Yedi öğrenci bu cümleyi tamamlamadığı, beş öğrencinin yazdığı cümle içinde metafor yer almadığı için 12 öğrenci çalışma dışı bırakılmış ve 63 öğrenci bu çalışmaya alınmıştır. Katılımcıların “ölüm” kavramına ilişkin oluşturdukları metaforların analizinde “içerik analizi”den yararlanılmıştır. Araştırmanın yapılması için kurumdan ve öğrencilerden yazılı ve sözlü onam alınmıştır. Bulgular: Öğrencilerin %58.7’si kadın ve %84.1’i birinci sınıf öğrencisidir. Öğrencilerin %85.7’si hemşirelik bölümünü okumaktan “memnun” ya da “çok memnun” olduğunu, %23.6’sı “iş bulabilme kolaylığı” olduğu için bölümü tercih ettiğini belirtmiştir. Öğrencilerin “ölüm” kavramına ilişkin 46 farklı metafor ürettiği bulunmuştur. En çok üretilen üç metafor “yeni bir başlangıç”, “kurtuluş” ve “yeniden doğmak” tır. Metaforlar; “başlangıç”, “son”, “sonsuzluk” ve “gizem” olmak üzere dört kategoride toplanmıştır. Sonuç ve Öneriler: Bu çalışma ile hemşirelik bölümü öğrencilerinin “ölüm” kavramına ilişkin algıları metaforlar yardımıyla ortaya çıkarılmıştır. Öğrencilerin büyük çoğunluğu ölüm kavramını “son” ile “başlangıç” arasında kalmış bir durum olarak nitelendirmişlerdir. Hemşirelik öğrencilerinin “ölüm” kavramına ilişkin algılarını inceleyen daha fazla çalışma yürütülmesi önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: hemşirelik öğrencileri, ölüm, algı, metafor

P-68 Üniversite Öğrencilerinin İlkyardım Bilgi Düzeylerinin Belirlenmesi

Poster Bildiri

Sümeyye PEKGÖZ[1], Ayşe Nur İLBAŞ[2], Funda ÇETİNKAYA[3],

[1]Aksaray Üniversitesi/Hemşirelik Bölümü Öğrenci, [2]Aksaray Üniversitesi /Hemşirelik Bölümü Öğrencisi, [3]Aksaray Üniversitesi /Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Dr. Öğretim Üyesi,

Amaç: Bu çalışma Aksaray Üniversitesi öğrencilerinin ilkyardım hakkındaki bilgi düzeylerini belirlemek amacıyla yapılmıştır. Yöntem: Tanımlayıcı nitelikteki bu araştırma 10.12.2018-15.02.2019 tarihleri arasında Aksaray Üniversitesi'nde öğrenimine devam eden 832 öğrenci ile yürütülmüştür. Araştırmanın verilerinin toplanmasında, araştırmacılar tarafından literatür bilgileri kullanılarak hazırlanan öğrencilerin sosyo-demogarfik özelliklerini belirlemeye yönelik 3 sorudan oluşan kişisel bilgi formu ve öğrencilerin ilkyardım bilgilerinin belirlemeyi hedefleyen 40 sorudan oluşan bilgi düzeyi ölçme formu kullanılmıştır. Araştırmanın verileri SPSS 16.0 istatistik programı kullanılarak değerlendirilmiştir. Araştırmaya katılan öğrencilerin tanımlayıcı özellikleri yüzde, ortalama ve standart sapma kullanılarak özetlenmiştir. Bulgular: Çalışma kapsamındaki öğrencilerin yaş ortalaması 20.97±2.06 olduğu %62'sinin (516) kız olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin, %24.9'unun İktisadi İdari Bilimler, %19.6'sının Eğitim Fakültesi, %17.9'unun Sağlık Bilimleri Fakültesi, %17.4'ü Fen Edebiyat Fakültesi, %15.1'i Mühendislik Fakültesi, %2.9'u İslami İlimler Fakültesi, %1.9'u Spor Bilimleri Fakültesi ve %0.2'si Güzel Sanatlar Fakültesinde öğrenimine devam ettiği belirlenmiştir. Öğrencileri %75.7'si ilkyardım ile ilgili herhangi bir kurs ya da eğitim almadığını ve %96'sı ilkyardım sertifikasına sahip olmadığını belirtmiştir. Öğrencilerin %31.7'si ilkyardım gerektiren bir olayla karşılaştıklarını ifade etmiştir. Öğrencilerin çoğu (%94.8) ilkyardımın öncelikli amacının hayati tehlikeyi ortadan kaldırmak olduğunu belirtmiştir. Öğrencilerin %58.2'si ilkyardım uygulamasının ilkyardım eğitimi almış bireyler tarafından yapılması gerektiğini ifade etmiştir. Öğrencilerin %60.6'sı arter kanamasını ayırt edebildiğini, %55.6'sı yara yerine saplanan cisim çıkarılmadan hastaneye götürülmesi gerektiğini, %42.8 kanayan bölgeye herhangi bir madde sürülmemesi gerektiğini belirtmiştir. Öğrencilerin %57.4'sinin turnike uygulaması ile ilgili bilgisinin yeterli olmadığı tespit edilmiştir. Öğrencilerin epilepsi nöbeti geçiren bir kişiye yapılması gereken ilkyardım uygulamasına ilişkin soruya %41.9'u bireyin kendine gelmesi için soğan koklatılması gerektiğini %39'u ne yapılması gerektiğini bilmediğini belirtmiştir. Öğrencilerin korozif madde ile zehirlenmelerde %44.4'ü kusturulması gerektiğini ifade etmiştir. Öğrencilerin %71.6'sı kırıklı bölgenin hareket ettirilmemesi gerektiğini, %62.1'i burkulmalarda hareket ettirilmeden soğuk uygulama yapılması gerektiğini belirtmiştir. Sonuç: Öğrencilerin genel ilkyardım konusunda yeterli bilgiye sahip olmadığı eksik bilgi-becerilerinin olduğu anlaşılmaktadır.

ANAHTAR KELİMELER: İlkyardım, üniversite öğrencisi, bilgi

P-69 PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİNDE SIKLIKLA KULLANILAN BAKIM MODELLERİ

Poster Bildiri

Hatice Orak[1],

[1]Selçuk Üniversitesi,

1.AİLE MERKEZLİ BAKIM Ailelerin çocukların bakımına katılmaları 1970-1980 yıllarında ivme kazanmıştır. Sonucunda da çocukların duygusal ve gelişimsel gereksinimlerinin karşılanması daha iyi düzeye yükselmiştir. Bakım anlayışındaki bu değişim 1990 yıllarında da devam ederek aile merkezli bakım yaklaşımının geliştirilmesine zemin hazırlamıştır. "Bu yaklaşıma göre, aile bakımın planlanması, uygulanması ve değerlendirilmesinde bakıma katılması ve çocuğun bakımında sağlık çalışanı kadar söz sahibi olduğunun kabul edilmesi öngörülmektedir." Pediatrik bakımın felsefesi aile merkezlidir. Aile merkezli bakımın temeli, mümkün olan en iyi bakımın sağlanabilmesi için hastaların daha geniş olan bir bütünün parçası olduğunu fark etmektir. (Conk ve ark 2013) 2.GELİŞİMSEL BAKIM Gelişimsel bakım, yenidoğan yoğun bakımında, yenidoğan yoğun bakım ünitesi ortamının, yenidoğan yoğun bakım ünitesinde ve taburculuk sonrası verilen bakımın prematüre bebeğin nörolojik matürasyonunu desteklemeye yönelik desteklemelerin yapılmasıdır. Gelişimsel bakımın bileşenleri şunlardır: 1- Çevresel ışık ve sesin kontrolü 2- Bakım programlarının oluşturulması 3- Ailenin katılımının sağlanması 4- Besleyici olmayan emmenin desteklenmesi 5- Prematüre bebek masajı uygulanması 6- Kanguru bakımı uygulanması 7- Yenidoğanın bireyselleştirilmiş gelişimsel bakım ve değerlendirme programı –YBGBDP (Newborn İndividualized Developmental Care and Assessment Program – NIDCAP) (Eras ve ark 2011) 3.ATRAVMATİK BAKIM Çocukların tedavi ve bakımında büyük ilerlemeler olmasına rağmen, tanı ve tedavilerde uygulanan yöntemlerin çoğu travmatik, ağrılı, korku verici ve anksiyete arttırıcıdır. Atravmatik bakım; sağlık bakım alanında çocuk ve aileleri için fiziksel ve psikolojik sıkıntıları en aza indirmeyi hedefleyen bir bakım felsefesidir. Bu bakım felsefesinde esas amaç, zarar vermemektir. Bunun için çocuk ve ailede stres faktörlerini belirlemek, çocuğun aileden ayrı kalma süresini en aza indirmek, kontrol duygusunu geliştirmek, ağrı ve yaralanmaları en aza indirmek ve önlemek esastır.(Teksöz ve Ocakçı 2014) 4.VAKA YÖNETİMİ Vaka yönetimi, ilk olarak hizmetlerin parçalanmasını en aza indirmek ve bireyselleştirilmiş bakımı en üst düzeye çıkarmak için geliştirilmiş bir bakım/uygulama modelidir. Bu modelde hasta çocuğun tedavi ve bakımında belirli bir zaman dilimi içinde iyileşmeyi sağlamak için sistematik bir yaklaşım ile tasarlanan klinik yollar geliştirilir. Vaka yönetimi, iletişim ve kaliteli sonuçları arttırmak için; uygun kaynaklar yoluyla bireyin sağlık gereksinimlerini karşılamayı hedefleyen, hizmetleri ve alternatifleri tanılayan, planlayan, uygulayan, koordine eden, izleyen ve değerlendiren işbirlikçi bir süreçtir. Vaka yönetiminin tabanında düşük maliyetle kaliteli bir sağlık bakımı sunmak yer alır. (Conk ve ark, 2013)

ANAHTAR KELİMELER: pediatri hemşireliği, gelişimsel bakım, aile merkezli bakım

P-70 Hemşirelik Bölümü Öğrencilerinin Problemli İnternet Kullanımı ve Yalnızlık Düzeyleri

Poster Bildiri

Abdulsamed Seven[1], Fatmanur Dana[1], Arzu Yüksel[1], Emel Bahadır Yılmaz[2],

[1]Aksaray Üniversitesi, [2]Giresun Üniversitesi,

Giriş ve Amaç: İnternet kullanımının yaygınlaşması yaşamın pek çok alanında kolaylaştırıcı etkileri nedeniyle faydalıdır. Ancak ölçüsüz kullanıldığında, özellikle gençler arasında önemli bir sorun haline gelmektedir. Yalnızca günlük yaşamımızı kolaylaştıran bir araç olması gerekirken, yaşamın amacı haline gelebilmektedir. İnternetin aşırı kullanımı, bireyin gerçek yaşamdaki ilişkilerini bozmakta, kariyer gelişiminde aksaklıklara yol açmaktadır. Sürekli bilgisayar başında oturmak, yemek, uyku problemleri ve kas-iskelet sistemi sorunları gibi bir takım zihinsel ve fiziksel problemlere neden olabilmektedir (Chou C.,Condron L, Belland JC., 2005). Çalışma öğrencilerin problemli internet kullanımı ile yalnızlık düzeyleri arasındaki ilişkiyi belirlenmesi amacıyla yapılmıştır. Yöntem: Tanımlayıcı olarak gerçekleştirilen araştırmanın örneklemini, Bir Devlet Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik bölümünde öğrenim gören ve araştırmaya katılmayı kabul eden 287 öğrenci oluşturmuştur. Veriler, Öğrenci Bilgi Formu, UCLA Yalnızlık Ölçeği (UCLAYÖ) (Demir, 1989) ve Problemli İnternet Kullanım Ölçeği (PİKÖ) (Ceyhan ve ark. 2007) ile toplanmıştır. İstatistiksel değerlendirmede frekans, ortalama, Mann-Whitney U test ve Kruskal Wallis testi kullanılmıştır. Araştırmanın Etik Yönü: Araştırma ilgili Sağlık Bilimleri Fakültesinden yazılı izin ve Aksaray Üniversitesi İnsan Araştırmaları Etik Kurulundan onay alınarak yapılmıştır. Veri toplama araçları uygulanmadan önce, öğrencilere araştırmanın amacı ile ilgili açıklama yapılarak sözlü onamları alınmıştır. Çalışmaya katılmaya istekli öğrencilere formlar toplu olarak dağıtılmıştır. Öğrenciler formları isim belirtmeksizin kendileri doldurmuştur. Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerinin %48.1'i 20-21 yaşında, %71.1'i kadın, %29.3'ü dördüncü sınıf öğrencisidir. Öğrencilerin %68.6'sı Anadolu Lisesi mezunu, %53'ü yaşam yeri olarak şehirde yaşadığını belirtmiştir. Öğrencilerin %60.3'ü üniversite yaşamında kredi yurtlar kurumunda kalmakta, %81.2'si ailesiyle olan iletişimini iyi olarak değerlendirmekte ve %40.1'i interneti günlük olarak 4-6 saat arasında kullanmaktadır. Öğrencilerin UCLAYÖ puan ortalaması 36.28±10.51, PİKÖ genel puan ortalaması 75.06±24.01, alt ölçek puan ortalamaları "İnternetin Olumsuz Sonuçları (İOS)" 35.05±15.00, "Sosyal Fayda (SF)" 21.25±8.22 ve "Aşırı Kullanım (AK)" 18.75±4.54 olarak belirlenmiştir. Erkek öğrencilerin UCLAYÖ puan ortalaması, PİKÖ genel puan ortalaması, İOS ve SF alt ölçek puan ortalaması kadın öğrencilere göre anlamlı düzeyde daha yüksek saptanmıştır ($p<0.05$). Hemşirelik bölümü birinci sınıf öğrencilerinin ikinci ve üçüncü sınıf öğrencilerine göre internet aşırı kullanım alt ölçeği puan ortalaması, temel lise mezunu olan öğrencilerin Anadolu ve Sağlık Meslek Lisesi mezunu öğrencilerine göre PİKÖ genel puan ortalaması ve İnternetin Olumsuz Sonuçları alt ölçeği puan ortalaması daha düşüktür ($p<0.05$). Ailesiyle iletişimini iyi olarak değerlendiren öğrencilerin orta ve düşük olarak değerlendiren öğrencilere göre yalnızlık düzeyleri daha düşüktür. İnternette geçiren süre arttıkça PİKÖ genel puan ortalaması, İOS, SF ve AK alt ölçek puan ortalamaları daha yüksek olarak belirlenmiştir ($p<0.05$). Sonuç: Çalışma sonuçları erkek öğrencilerin kadın öğrencilerine

göre daha yalnız olduğu ve problemli internet kullanımlarının daha fazla olduğu, internette geçirilen süre arttıkça problemli internet kullanımında arttığı belirlenmiştir.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşirelik öğrencileri, problemli internet kullanımı, yalnızlık.

P-71 Hipertansiyon Tanısı Alan Bireylerin Spirütüel İyi Oluşları İle Antihipertansif İlaç Tedavisine Uyumları Arasındaki İlişki

Poster Bildiri

Cansu OKATAN[1], Güler DURU AŞİRET[2],

[1]AKSARAY Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, [2]Aksaray Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü,

Amaç: Bu araştırmanın amacı hipertansiyon tanısı alan bireylerin spirütüel iyi oluşları ile antihipertansif ilaç tedavisine uyumları arasındaki ilişkiyi belirlemektir. Yöntem: Tanımlayıcı nitelikte olan bu araştırma 20.12.2018-25.02.2019 tarihleri arasında Aksaray Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesinin iç hastalıkları, cerrahi, göğüs hastalıkları kliniklerinde yatarak tedavi gören hipertansiyon tanısı olan hastalar ile yürütülmüştür. Araştırmanın örneklemini ise, bu kliniklerde Aralık 2018-Haziran 2019 tarihleri arasında yatarak tedavi gören ve iletişim engeli olmayan bilinci açık araştırmaya katılmaya istekli hipertansiyon tanısı 103 olan hasta oluşturmuştur. Araştırma verilerinin toplanmasında, Tanıtıcı Bilgi Formu, İlaç Tedavisine Bağlılık/ Uyum Öz-Etkililik Ölçeği Kısa Formu ve Spiritüel İyi Oluş Ölçeği kullanılmıştır. Araştırmanın verileri SPSS istatistik programı kullanılarak değerlendirilmiştir. Araştırmaya katılan öğrencilerin tanımlayıcı özellikleri sayı, yüzde, ortalama ve standart sapma kullanılarak özetlenmiştir. Ölçeklerin birbiri ile ilişkisi Pearson korelasyon testi kullanılarak değerlendirilmiştir. Araştırmanın yürütülmesi için etik kurul ve kurum izni alınmıştır. Bulgular: Çalışma kapsamındaki hastaların yaş ortalamasının 67.81±12.08 olduğu ve %65'inin kadın olduğu belirlenmiştir. Hasta bireylerin, tamamına yakını evli (%96), %47.6'sı ilkokul mezunu, %93.2'si çalışmadığını ve %78.6'sı ekonomik durumunun orta düzeyde olduğunu ifade etmiştir. Bireylerin büyük bir kısmının hipertansiyona ek en az bir kronik hastalığı olduğu (%87.4) ve hastalık süresinin 11.03±7.21 yıl olduğu belirlenmiştir. bireylerin kullandıkları antihipertansif oral ilaç sayısının 1.15±0.39 olduğu ve hastaların ilaç kullanma süresinin 10.60±6.93 yıl olduğu saptanmıştır. Hastaların İlaç Tedavisine Bağlılık/ Uyum Öz-Etkililik Ölçeği puan ortalamasının (47.19±8.09) ve Spiritüel İyi Oluş Ölçeği puan ortalamasının (131.78±8.75) iyi düzeyde olduğu belirlenmiştir. Ölçeklerin birbiri ile ilişkisi incelendiğinde spiritüel iyi oluşları arttıkça ilaç uyum düzeylerinin de arttığı saptanmıştır. ($r=0.071$, $p<0.001$). Sonuç: Hipertansiyon tanısı olan hastaların spiritüel iyi oluşları iyileştikçe ilaç uyum düzeylerinin de arttığı saptanmıştır.

ANAHTAR KELİMELER: Hipertansiyon, spiritüel, ilaç uyumu, hemşirelik

P-72 Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşireliği Öğrencilerinin Klinik Uygulama Süreçlerinin Sistematik Olarak Gözden Geçirilmesi

Poster Bildiri

Özgür Sema ACI[1], Muhammet Sait DEMİR[1], Nur Sena KAYACAN[1], Ebru ÇOBAN[1], Fatma Yasemin KUTLU[1],

[1]İstanbul Üniversitesi- Cerrahpaşa Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi,

Giriş; Toplumlarda ruhsal bozukluğu olan bireylere yönelik dışlama, tehlikeli olarak algılama ve hastaları toplumdan soyutlama eğilimi görülmektedir. Hastalara yönelik bu olumsuz tutumlar eğitim almalarına rağmen hemşirelik öğrencilerinde de görülmektedir. Bu önyargılar, hastalarla iletişimlerini sınırlandırmalarına neden olmaktadır. Bununla birlikte, psikiyatri hemşireliği becerileri kazanmak, lisans düzeyinde hemşirelik eğitiminin önemli bir parçasıdır. Bu bireylerle temas, öğrencilerin kendi duygularını ve davranışlarını tanıması ve değiştirmesi açısından önemlidir. Gelişen toplumlar, lisans düzeyindeki hemşirelik eğitimini bu bireylere karşı olumlu tutum geliştirmek için fırsat olarak görmektedirler. Bu fırsatı kullanmak için, klinik uygulamada yaşanan zorlukları, kolaylaştırıcıları ve motivasyonları öğrencilerin gözünden anlamak önemlidir. Bu çalışmanın amacı literatürde ruh sağlığı ve psikiyatri hemşireliği öğrencilerinin klinik uygulama süreçleriyle ilgili çalışmaları sistematik olarak gözden geçirmektir. Yöntem Bu sistematik derleme, MED-LINE, Google-Akademik, Cochrane, PUBMED, ULAKBİM veri tabanları kullanılarak oluşturuldu. Derlemeye 2008-2018 yılları arasında, yayın dili Türkçe ve İngilizce olan, orijinal, kalitatif desende ve tam metin erişimi bulunan makaleler dahil edildi. Tarama sonucunda, MED-LINE-0, Google-Akademik-14, Cochrane-4, PUBMED-8, ULAKBİM veri tabanı-2 olmak üzere toplam 29 çalışmaya ulaşıldı. Çalışmaya dahil edilme kriterleri doğrultusunda derleme kapsamına 6 çalışma alındı. Bulgular; Literatür taraması sonucunda kaygı, olgunlaşma, coşku, memnuniyetsizlik, olumlu rol modelleri, aidiyet, akran desteği, eleştirel düşünme becerisi geliştirme ve güven temalarının yanısıra psikiyatri hastalığına karşı stigmayı azaltma, hastayla güvene dayalı bir ilişki geliştirme, öğrencilerin mesleki bilgi ve beceri kazanma sürecini geliştirme, psikiyatri kliniği öncesi yönlendirme, psikiyatri hastanesiyle karşılaşma, değişim ve seçim, stigmayla mücadele etmek için teorik bilgi gereksinimi, kendisi veya aile üyelerinden birinin psikiyatrik teşhis alabileceği konusunda güvende hissetmeme ve endişelenme, psikiyatri hastalarıyla empati kurmanın akıl hastalığını damgalamayı ve korkuyu azalttığı ve özgüveni artırdığı, ruhsal hastalığın tedavisinin hastalarla terapötik ilişkiler kurma olduğu,kişisel gelişimin kişilerarası ilişkilerde olumlu tutum ve öz farkındalık çabası olduğu belirlendi.Ayrıca hemşirelik öğrencileri, klinikte hastalarla terapötik iletişim kuran hemşire sayısının azlığı,hekimlerin hiyerarşisi, psikotrop ilaçlar hakkında verilen bilgilerin eksikliği, hemşirelik eğitmenlerininyetersizliğiyle ilgili ahlaki sıkıntıları bildirmişlerdir. Birimlerdeki bu sıkıntılarla ruh sağlığı ve psikiyatri hemşireliği arasında bağlantı kuran birkaç öğrenci bu alanda kariyer yapmak istemediğini ifade etmiştir. Sonuç olarak; ruh sağlığı ve psikiyatri hemşireliği klinik uygulama süreçlerinin öğrencilerin sağlık ekibi, hemşirelik eğitmenleri ve hastalara yönelik olumlu-olumsuz deneyimleri göz önüne alınarak düzenlenmesi gerekmektedir. Bu konularda çalışmaların arttırılması önerilebilir.

ANAHTAR KELİMELER: “hemşirelik öğrencisi” (nursing student) “ruh sağlığı ve psikiyatri hemşireliği” (mental health nursing), “klinik deneyim” (clinic experience)

P-73 Hemşirelik Öğrencilerinin Mesleğe Yönelik Profesyonel Değerleri İle Tutumları Arasında İlişki Var Mıdır?

Poster Bildiri

Esin SEVGİ DOĞAN[1], Özden DEDELİ ÇAYDAM[1], Sezgi ÇINAR PAKYÜZ[1], Beray PEKER[1], Dilek KILINÇ[1],

[1]Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi,

Giriş: Meslekte yaşamında profesyonellik, günümüzün en önemli konularından birisidir. Nitekim, bireylerin mesleğe yönelik profesyonel değerleri, bireylerde mesleklerine yönelik olumlu ya da olumsuz tutumun gelişmesinde ya da şekillenmesinde açısından oldukça önemlidir. Amaç: Bu çalışmanın amacı hemşirelik öğrencilerinin profesyonel değerleri ve tutumları arasındaki ilişkiyi değerlendirmektir. Gereç ve Yöntem: Araştırmanın örneklemini 415 hemşirelik öğrencisi oluşturdu. Veri toplama aracı olarak öğrencilerin sosyo-demografik özelliklerini içeren "Öğrenci Tanıtım Formu", "Hemşirelerin Profesyonel Değerleri Ölçeği-Revize" ve "Öğrenci Hemşirelere Yönelik Profesyonellik Tutum Ölçeği" kullanıldı. Verilerin istatistiksel analizinde sayı yüzde dağılımı, Mann Whitney U, Kruskall Wallis ve Spearman korelasyon analizi kullanıldı. Bulgular: Hemşirelik öğrencilerinin Hemşirelerin Profesyonel Değerleri Ölçeği-Revize ve Öğrenci Hemşirelere Yönelik Profesyonellik Tutum Ölçeği puanları ortalamasının iyi düzeyde olduğu belirlendi. Erkek öğrencilerin ölçeklerden aldıkları puanların kadın öğrencilere oranla daha düşük olduğu belirlendi. Üçüncü sınıf öğrencilerinin ölçeklerden aldıkları puanların ortalamasının diğer sınıflara oranla daha yüksek olduğu saptandı. Hemşirelerin Profesyonel Değerleri Ölçeği-Revize puanları ile Öğrenci Hemşirelere Yönelik Profesyonellik Tutum Ölçeği puanları arasında istatistiksel olarak pozitif yönde anlamlı korelasyon bulundu. Sonuç: Erkek öğrencilerin mesleğe yönelik olarak değer algılarını ve tutumlarını olumlu yönde arttırmak için desteklenmesi önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: hemşirelik, öğrenci, değerler, tutum

P-74 Hemşirelik Bölümünde Öğrenim Gören Yabancı Uyruklu Öğrencilerin Uyum Sorunlarının İncelenmesi: Bursa Uludağ Üniversitesi Örneği

Poster Bildiri

Özge Mıstık[1], Dilek Yılmaz[1], Burcu Arkan[1], Hava Gökdere Çinar[1],

[1]Bursa Uludağ Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü,

Amaç: Eğitim-öğretim için Türkiye'ye gelen yabancı uyruklu öğrencilerin uyumlarını etkileyen faktörlerin belirlenmesi, karşılaştıkları sorunların tespiti ve beklentilerinin öğrenilmesi onlara sunulacak hizmetlerde nelere dikkat edilmesi gerektiğinin ortaya konulabilmesi açısından oldukça önemlidir. Bu çalışmada; Bursa Uludağ Üniversitesi hemşirelik bölümünde öğrenim gören yabancı uyruklu öğrencilerin uyum sorunlarının ve bunu etkileyen değişkenlerin belirlenmesi amaçlanmıştır. Yöntem: Bu araştırma kesitsel ve tanımlayıcı olarak yapılmıştır. Araştırma, 2018-2019 Eğitim-Öğretim yılında Bursa Uludağ Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü yabancı uyruklu öğrenciler üzerinde yürütülmüştür. Araştırmanın örneklemini araştırmaya gönüllü katılmayı kabul eden 43 yabancı uyruklu hemşirelik bölümü öğrencileri oluşturmuştur. Araştırma verileri "Öğrenci Tanıtım Formu" ve "Üniversiteye Uyum Ölçeği ile toplanılmıştır. Üniversiteye Uyum Ölçeği'nin Türkçe geçerlik ve güvenirliğini yapan yazardan e-mail yoluyla yazılı izin alınmıştır. Ayrıca; araştırmanın yürütülebilmesi için üniversite etik kurulundan (Karar no: 2019-02) ve öğrencilerden gerekli yasal izinler alınmıştır. Araştırma verilerinin değerlendirilmesi SPSS (Statistical Package For Social Science) 22.0 paket programı kullanılarak yapılmıştır. Verilerin analizinde sayı, yüzde, ortalama ile Mann-Whitney U Testi ve Kruskal Wallis Testi kullanılmıştır. Bulgular: Araştırma kapsamına dahil edilen öğrencilerin %65.1'inin kız, yaş ortalamalarının 20.88±1.78 yıl olduğu, %11.6'sının Suriye'den Türkiye'ye geldiği, %44.2'sinin ailesiyle birlikte kaldığı bulunmuştur. Öğrencilerin %79.1'inin herhangi bir yerden burs almadığı, %81.4'ünün hemşirelik bölümünü isteyerek tercih ettiği, %97.7'sinin Türkiye'de yaşamaktan memnun olduğu, %41.9'unun TÖMER'den dil eğitimini aldığı, %67.4'ünün dil seviyesini yeterli buldukları belirlenmiştir. Araştırmaya dahil edilen öğrencilerin Üniversite Uyum Ölçeği toplam puan ortalamaları 67.39±10.64 olarak hesaplanmıştır. Erkek öğrencilerin uyum düzeyleri kız öğrencilere göre anlamlı derecede yüksek bulunmuştur. Öğrencilerin, geldiği ülke, kaldığı yer, burs alma durumu, hemşirelik bölümünü isteyerek tercih etme durumu, Türkiye'de yaşamaktan memnun olma durumu, dil eğitimini aldığı yer ve dil seviyesini yeterli bulma durumları ile Üniversite Uyum Ölçeği toplam puan ortalaması arasında istatistiksel olarak bir fark bulunamamıştır. Sonuç: Araştırma sonucunda; hemşirelik bölümünde öğrenim gören yabancı uyruklu öğrencilerin uyum düzeylerinin orta düzeyde olduğu söylenebilir. Bu öğrencilerin uyum çalışmalarına yardımcı olacağı düşünülerek öğrencileri bilgilendirmeye yönelik gerekli girişimlerin yapılması önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: Yabancı uyruklu öğrenci; uyum; hemşirelik öğrencileri.

P-75 SAĞLIK BİLİMLERİ ALANINDA EĞİTİM GÖREN ÖĞRENCİLERİN EĞİTİMDE TEKNOLOJİ KULLANIMINA İLİŞKİN TUTUMLARI

Poster Bildiri

Öğr. Gör. Hamiyet KIZIL[1], Yunus Emre AKYOL[1], İlayda ALTINTOP[1],

[1]Beykent Üniversitesi Sağlık Bilimleri Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü,

Giriş: Eğitim içeriğinin karmaşık hale gelmesi, eğitim gören öğrencilerin sayısının artması, akademisyen yetersizliği ve bireysel farklılıklar, teknolojinin eğitimde daha sık kullanılabilmesinin yolunu açmıştır. Teknolojinin eğitimde kullanılması ile birlikte daha kaliteli eğitim verilmeye başlanmış olup potansiyel iş gücü grubunun çalışma kalitesi de yükselmiştir. Amaç: Bu çalışmada sağlık bilimleri alanında eğitim gören öğrencilerin eğitimde teknolojinin kullanımına ilişkin tutumlarının saptanması ve öğrenciler tarafından en etkili eğitim yönteminin belirlenmesi ve geliştirilmesi amaçlanmıştır. Yöntem: Tanımlayıcı araştırma tipinde planlanan bu çalışma, Aralık- Ocak 2019 tarihlerinde Beykent Üniversitesi Sağlık Bilimleri Yüksekokulu'nda eğitim gören ve çalışmaya gönüllü 208 öğrenci ile yürütülmüştür. Veriler araştırmacılar tarafından ilgili literatür incelenerek geliştirilen anket formu ile her bir öğrencinin en uygun zamanı belirlenerek titizlikle toplanmıştır. Anket formu uygulanmadan önce öğrencilere araştırmanın amacı açıklanarak anket formunu eksiksiz ve dikkatlice yanıtlamaları istenmiştir. Veriler IBM SPSS Statistics 22 programında tanımlayıcı ve çıkarımsal istatistiksel teknikler kullanılarak analiz edilmiştir. Bulgular: Araştırma kapsamında yer alan öğrencilerin 108'i (%51,9) ders çalışırken teknolojiden sıklıkla yararlandığını, 110'u (%52,9) kısmen derslerin bilgisayar destekli olmasını istediğini belirtmiş olup öğrencilerin 154'ü (%74,0) teknolojinin kullanımının öğrenmeyi kolaylaştırdığını ve 156'sı (%75,0) teknolojinin eğitimde kullanılmasıyla eğitim kalitesinin artabileceğini düşünmektedir. Öğrencilerin %88.5'i eğitimde teknoloji kullanımını faydalı ve %28.8'i ilgi çekici bulmaktadır. Öğrencilerin bölümlerine göre teknoloji kullanımına ilişkin belirttikleri görüşlere göre istatistiksel anlamda belirgin fark saptanmıştır($p<0.05$). Bölümü sağlık yönetimi olanların 24'ünün (%57,1) teknolojiyi sıklıkla kullandığı, bölümü hemşirelik olanların 36'sının (%57,1) teknolojiyi kısmen kullandığı belirtilmiştir. Sonuç: Çalışmaya katılan öğrencilerin çoğunluğu eğitimde teknoloji kullanımının öğrenmeyi kolaylaştırdığını ve teknoloji ile eğitim kalitesinin artabileceğini düşünmektedir. Günümüzün teknoloji çağı olması sebebiyle eğitim müfredatlarında teknoloji kullanımının arttırılması önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: Teknoloji, eğitim, eğitim teknolojisi, sağlık eğitimi

P-76 ENDOTRAKEAL TÜP ASPİRASYONU BAKIM PROTOKOLÜNÜN KANITA DAYALI OLARAK GÜNCELLENMESİ: BİR MESLEKİÇİ İŞBİRLİĞİ ÇALIŞMASI

Poster Bildiri

Rabia Doruk[1], Bural Kutucu[1], Abdülrezzak Bayram[1], Tarık Kılbaş[1], Oktay Kılıç[1], Orhan Ocak[1], Nedim Ekşi[1], Havva Arslan Yürümezoğlu[1],

[1]Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi,

Hemşirelik öğreniminin vazgeçilmez bir parçası olan klinik uygulama alanında intern eğitimi sürecinde, endotrakeal aspirasyonun bazı ilkelere dikkat edilmeden uygulandığı, bakım protokolünden haberdar olunmadığı gözlemlenmiş ve hastanede kullanılan protokolün en son 2007 yılında revize edildiği öğrenilmiştir. Hemşirelikte Araştırma Projeleri dersi kapsamında bu problem ele alınmıştır. Endotrakeal aspirasyon bakım protokolünün kanıta dayalı olarak güncellenmesine ve meslektaşlarımızın kullanımına sunulmasına karar verilmiştir. Konuyla ilgili olarak Hastanenin Hemşirelik Müdürü ile iletişime geçilmiş ve işbirliği için destek alınmıştır. Kanıta dayalı kaynaklardan tarama yapılmış, ulaşılan kaynaklardan güvenilir olduğuna karar verilen iki temel rehber incelemeye alınmıştır. Bu tarama ve inceleme sırasında uygun yapılmayan endotrakeal aspirasyonun hastada yol açtığı olumsuz sonuçlar daha iyi anlaşılmıştır. Kanıta dayalı rehberlere dayalı olarak hastanede kullanılmak üzere Endotrakeal Tüp Aspirasyon Bakım Protokolü hazırlanmıştır. Bu protokol Hemşirelik Hizmetleri Müdürlüğü ekibine sunulmuş, protokolün kullanılacağı kliniklerde çalışan uzman hemşirelerden klinik deneyim önerileri alınmıştır. Klinik deneyim önerileri bakım protokolüne eklendikten sonra hemşirelik yöneticilerine tekrar sunulmuştur. Bakım protokolünün hastanede kullanılmaya başlanması için Kalite ve Akreditasyon Biriminin süreçlerine yönlendirilmiştir. Bu süreç bize klinik bir sorundan yola çıkılarak kanıta dayalı bilgi aramayı, ulaşılan kanıtı değerlendirmeyi, bilgiye/kanıta dayalı karar vermeyi, klinik deneyimin önemini ve bilginin uygulamaya aktarılma sürecinde nasıl işbirliği yapılması gerektiğini öğretmiştir. Hemşirelikte bilginin/kanıtın uygulamaya aktarılması ve nitelikli hemşirelik bakımı için meslekiçi işbirliklerinin hemşirelik eğitimi sürecinde başlaması önemli ve gereklidir.

ANAHTAR KELİMELER: Endotrakeal aspirasyon, kanıta dayalı hemşirelik, meslekiçi işbirliği.

P-77 Hasta Yakınlarının Aile Yaşam Doyumu ile Umutsuzluk Düzeylerinin İlişkisi

Poster Bildiri

MELİS PAÇAVRA[1], ŞEHİDE SENA ÖZTÜRK[1], HİLAL ŞAHİN[1], MELİSA BAŞPINAR[1], SELİN DİNÇ[1], ÖZLEM BAŞIBÖYÜK[1], GÜLÇİN KOCA[1], MERVE DEMİR[1], TUBA GELENER[1], EBRU GELENER[1]

[1]İSTANBUL MEDİPOL ÜNİVERSİTESİ,

Hasta Yakınlarının Aile Yaşam Doyumu ile Umutsuzluk Düzeylerinin İlişkisi Bireylerin aile içerisinde hakim olan duygusal atmosferden algıladıkları yaşam doyumu oldukça önemlidir. Yaşam doyumu, kişinin iş, boş vakit ve diğer zaman dilimlerindeki yaşamına gösterdiği duygusal tepki veya tutumdur. Yaşam doyumu ile yaş, cinsiyet, çalışma ve iş koşulları, eğitim seviyesi, din, ırk gelir düzeyi, evlilik ve aile yaşamı, toplumsal yaşam, kişilik özellikleri, biyolojik etkenler ilişkilidir. Umutsuzluk; 1986 yılında Kuzey Amerika Hemşirelik Tanılama Derneği tarafından 'bireyin sınırlı ya da hiç alternatif göremediği veya kişisel seçenekler bulamadığı ve kendi yararı için enerji sarf edemediği bir durum' olarak tanımlanmıştır. Bu çalışmanın amacı hasta yakınlarının aile yaşam doyumu ile umutsuzluk düzeyi arasındaki ilişkiyi tanımlamaktır. Araştırma tanımlayıcı tiptedir, veri toplamak amacıyla yapılandırılmış tanıtıcı özellikler veri formu, Beck Umutsuzluk Ölçeği ve Aile Yaşam Doyumu Ölçeği kullanılmıştır. Kasım 2018 – Şubat 2019 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Beck Umutsuzluk Ölçeği (BUÖ), bireyin geleceğe yönelik olumsuz beklentilerini ölçmeyi amaçlayan, 20 maddeden oluşan bir ölçektir. 0-20 değerleri arasında değişebilen puanlar yüksek olduğunda umutsuzluğun yüksek olduğu varsayılmaktadır. Ölçek Beck, Lester ve Trexler tarafından geliştirilmiştir.Türkçe için geçerlilik ve güvenilirlilik testleri Seber tarafından yapılmıştır.Aile Yaşam Doyumu Ölçeği (AYDÖ) 23 maddeden oluşan likert tipi bir ölçektir. Puanın yüksek olması bireyin ailesi ile birlikte olduğunda yüksek bir yaşam doyumuna sahip olduğunu göstermektedir. Ölçeğin Cronbach α güvenirlik katsayısı 0.94'tür. Çalışmaya toplamda 345 hasta yakını katılmıştır. Çalışmaya katılan hasta yakınlarının %55.1'i 16-35 yaş aralığında bulunmakta ve %62.6'sı kadındır. Hasta yakınlarının %73.9'u evli olup, %34.5'i lise mezunudur. Katılımcıların %93.9'u bir ilde yaşamakta ve %54.8'inin geliri giderine denktir. Hasta yakınlarının %26.4'ü hastanın annesi olmakla birlikte %93.9'u bakımda yardım almamaktadır. Hasta yakınlarının %96.2'si hastanın tanısı hakkında bilgi sahibi olup, %84.9'u bilgiyi doktordan aldığını belirtmiştir. Hastanın yaşı ile hasta yakınlarının AYDÖ puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak fark bulunmamıştır ($p<0.05$). Fakat hastanın yaşı ile hasta yakınlarının BUÖ puan ortalamaları arasında istatistiksel açıdan anlamlı fark saptanmıştır ($p=0.000$). Hastanın tanı alma süresi ile hasta yakınlarının AYDÖ ($p=0.000$) ve BUÖ ($p=0.000$) puan ortalamaları arasında istatistiksel açıdan anlamlı fark saptanmıştır. Hastanın yatış süresi ile hasta yakınlarının BUÖ puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak fark bulunmamıştır ($p<0.05$). Sonuç olarak; hasta yakınlarının aile yaşam doyumu arttıkça umutsuzluk düzeylerinin azaldığı saptanmıştır.

ANAHTAR KELİMELER: DOYUM ÖLÇEĞİ, UMUTSUZLUK, YAŞAM DOYUMU, GELECEK

P-78 Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Öğrencilerinin Akademik Başarılarına Göre Algılanan Stres Düzeyleri

Poster Bildiri

Fatma Beyza ÖZTÜRK[1], Nurhilal MACİT[1], Ecem TAĞIL[1], Birgül ÖZKAN[1],
[1]Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü,

Stres, bir eylemin organizma üzerinde meydana getirdiği fiziksel ve ruhsal sınırlarının zorlanmasında ortaya çıkan tepki olarak tanımlanmaktadır. Hemşirelik öğrencileri eğitim zamanlarının ilk anlarından itibaren akademik performansını etkileyen stresörlerle karşı karşıya kalmaktadır. Üniversite eğitimi boyunca bu döneme özgü duygusal ve toplumsal özellikler nedeniyle uyum bozukluğu ve anksiyete görülme sıklığının yüksek olduğu belirtilmektedir. Bazı araştırmalarda dersler ve akademik başarı düzeyi ile ilgili sorun tespit edilen öğrencilerde en önemli stresör olarak başarısızlığın algılandığı görülmektedir. Bu çalışmadaki amacımız Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik öğrencilerinin akademik başarılarına göre algılanan stres düzeylerini belirlemektir. Araştırmanın evrenini 2018-2019 eğitim öğretim yılı bahar dönemi Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik bölümünde öğrenim gören öğrencilerin tamamı (N:544), araştırmanın örneklemini 1.sınıf öğrencileri 59, 2.sınıf öğrencileri 61, 3.sınıf öğrencileri 57, 4.sınıf öğrencileri 50 toplamda (N:227) öğrenci oluşturmaktadır. Örneklemi tabakalı örneklem seçim yöntemi ile hesaplanmıştır. Tanımlayıcı olarak yapılan bu çalışmada veriler öğrencilerin tanımlayıcı özelliklerini içeren araştırmacılar tarafından hazırlanan 8 soruluk kişisel bilgi formu ve algılanan stres ölçeği(ASÖ-14) ile elde edilmiştir. Veriler SPSS 22.0 paket programında, tanımlacıyı istatislikler, Chi-Tquare testi ve Spearman korelasyon testi kullanılarak değerlendirilmiştir. Araştırmaya katılan öğrencilerin %89.9unu kadınların oluşturduğu belirlenmiştir. Araştırmaya katılan öğrencilerin %46.7sinin (n=106) akademik ortalamaları 2.50-3.00 arasında ve %33.5inin (n=76) akademik ortalamasının 3.01 - 4.00sında olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin algılanan stres düzeylerinin cinsiyete göre farklılık gösterdiği belirlenmiştir($p<0,05$). Kadınların kendi araların da %64,7si erkeklerin ise kendi aralarında %34,8i orta düzey stresli bulunmuştur. Yüksek düzey strese sahip olanların %100ü kadınlardır(n=7). Orta düzey strese sahip olanların %94,3ü kadınlar (n=132) iken %5.7si (n=8) erkeklerdir. Düşük düzey strese sahip olanların %81,2 kadınlar (n=65)iken, %18,8i (n=15)erkeklerdir. Bireylerin kaldığı yere göre algılanan stres düzeylerinin farklılık göstermediği belirlenmiştir($p<0.05$). Öğrencilerin kaldığı yerler arasında aile yanında kalanların %52.5i (n=42), arkadaşlarıyla evde kalanların %5.0i (n=4), yurtta kalanların %42,5'i (n=34) düşük stresli olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin sınıflara göre, mezun olunan okullara göre, anne ve baba eğitim düzeylerine göre ve ekonomik durumlarına göre algılanan stres düzeyleri arasında fark bulunmamıştır($p> 0.05$). Araştırma sonucunda öğrencilerin %61.7sinin orta düzey strese sahip olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin algılanan stres düzeylerine cinsiyetin ve kaldığı yerlerin etki ettiği saptanırken, öğrencilerin akademik genel not ortalamaları ile algılanan stres düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır(rho=-0,78;p =0,828).

ANAHTAR KELİMELER: Hemşirelik öğrencileri, Algılanan stres, Akademik genel not ortalaması

P-79 Hemşirelik Mesleği ve Eğitiminde İletişimin Önemi

Poster Bildiri

Esra GÜLER[1], Sinan AYAYDIN[1], Öznur ÖZTEMUR[1], Ayşe BEKTAŞ[1], Nuriye YILDIRIM ŞİŞMAN[1],

[1]DÜZCE ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ,

İletişim, bireyler arasındaki anlaşmayı sağlayan ve karşıdaki bireye sorunun ne olduğunu yazılı, sözel ya da bedensel olarak anlatabilme yetisidir (Bingöl & Demir, 2011). Meslektaşlar, iletişim aracılığıyla birbirleriyle anlaşarak görevlerini yerine getirirler (Karcıoğlu, Timuroğlu, & Çınar, 2009). Bazı mesleklerde insan ön planda olduğu için iletişim de çok önemlidir. Bu mesleklerden birisi de hemşirelik mesleğidir (Başar, Akın, & Durna, 2015). Hemşirelerin bakım verdikleri bireylerle etkili bir iletişim kurabilmeleri,verilen bakımın kalitesi açısından son derece önemlidir (Kumcağız, Yılmaz, Çelik, & Avcı, 2010). İletişim bireyler arasındaki amaçsız etkileşimden çok bireyler üzerinde bir etki oluşturma ve duyguların karşı tarafa yansıtılma sürecidir (Başar, Akın, & Durna, 2015). Kendi duygu ve düşüncelerini yöneten hemşireler karşılaştıkları problemlerle daha iyi başa çıkarlar. Bunun için hemşirelerin iletişim becerilerini geliştirmeleri gerekir (Kuzu & Eker, 2010). İletişim becerileri gelişmiş hemşireler; bakım verdikleri bireylerle daha iyi iletişim kurarak onların hastalığa uyum sağlamasına, motivasyon ve memnuniyetlerinin artırılmasına,ruh sağlıklarının korunmasına yardımcı olurlar (Bingöl & Demir, 2011). İletişim becerisinin kazanılması hemşirelik eğitimi sürecinde başlar. Bu bağlamda sağlık hizmetlerinde kalite ve güvenliğin sağlanabilmesi için iletişim becerileri eğitiminin lisans ve lisansüstü hemşirelik eğitimine etkili bir şekilde entegre edilmesi gerekmektedir (Mullan & Kothe, 2010). Eğiticilerin, öğrencilerin iletişimi etkili kullanabilmeleri için öğrencilere rol modeli olmaları, kolaylaştırıcı ve de yönlendirici rolleri ile rehberlik etmeleri son derece önemlidir (Tutuk, Al, & Doğan, 2002). İletişim becerilerinin öğretilmesinde, simüle hasta kullanımı gibi farklı eğitim yöntemlerinin kullanımı hemşire eğitimciler için yardımcı olabilir (MacLean, Kelly, Geddes, & Della, 2017). Öğrenciler klinik hemşireleri ile olumlu ilişkilere sahip olduklarında, klinik ortamdaki öğrenmeleri de kolaylaşmaktadır (Vallant & Neville, 2006). Bu durum öğretim elemanı, rehber hemşire ve eğitim hemşireleri içinde geçerlidir. Klinikte iletişim becerilerine yönelik olumlu öğrenme ortamı oluşturulmalıdır.Klinik uygulamalarda etkili bir öğretim elemanı danışmanlığı verilmelidir. Etkili iletişim becerisini kazanan öğrenciler meslek hayatlarında meslektaşları, bakım verdikleri bireylerle ve diğer sağlık mensuplarıyla uyum içerisinde çalışırlar. Bu da etkili bakım verme ve iş doyumunu artırmaktadır. İletişim kurma sorunları ortaya çıktığında isebakım kalitesi düşmektedir. (Karcıoğlu, Timuroğlu, & Çınar, 2009).

ANAHTAR KELİMELER: İletişim, Hemşirelik, Öğrenci

P-80 Hemşirelerde Probleme Dayalı Öğrenme Modeli Klinik Uygulamayı Nasıl Etkiliyor?

Poster Bildiri

Tuğçe Ayşakar[1], Sabire Nur Çınar[1], Yeşim Ceylantekin[1], Dilek Öcalan[1],

[1]Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Fakültesi,

Giriş: Probleme dayalı öğrenme(PDÖ), sorunları tanımak, sorunları çözmek ve olası sorunları önceden gidermek amacına hizmet eden, öğrenmenin tam ve yeterliliğe dayalı olmasını vurgulayan yaklaşımdır. Hemşirelikte eleştirel düşünme ve probleme dayalı öğrenme, "hemşirelik ve klinik karar verme süreçleri için temel bir beceri; kavram olarak hemşirelik sürecinin aşamalarını göz önüne alarak bilgiyi toplayabilme, yorumlayabilme, analiz, sentez edebilme ve değerlendirebilme yeteneği" olarak tanımlanmıştır. PDÖ, öğrencilere kendi öğrenme görevlerini belirlemeleri için izin verir. Bilgiyi kesinleştirmeyi ve yeni durumlara transfer etmeyi sağlar. Klinik uygulamada kullanılan problem çözme modeli öğrencilerin teorik bilgilerini uygulamaya dökmeyi, daha kaliteli hasta bakımı vermeyi, problemler karşısında farklı stratejiler geliştirmeyi sağlayacaktır. Amaç: Hemşirelik öğrencilerinin problem çözme durumlarının klinik uygulamalarda etkilerini değerlendirmek amacıyla yapılmıştır. Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı tipte araştırmanın örneklemini, Afyon Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik bölümündeki 179 öğrenci oluşturdu. Veriler Ocak 2018- Mart 2019 tarihlerinde toplandı. Çalışmada "Öğrenci Bilgi Formu" ve "Probleme Dayalı Öğrenme Tutum (PDÖ) Ölçeği" kullanıldı. Verilerin analizinde yüzdelik, frekans, Ort.±SS, korelasyon analizi kullanıldı. Çalışma için etik kurul izni, gönüllü öğrencilerden onam alındı. Bulgular: Öğrencilerin PDÖ tutum ölçeği puan ortalamaları 131,55 ±12.58'dir. Ölçek maddelerinden problem çözme aşamasının en yüksek olduğu (56,9±5.81) bunu sırası ile grup çalışması, web ortamı, kendi kendini yönlendirerek öğrenme, ders konusu ile öğrenme ve yönlendirici ile öğrenme aldı. Öğrencilerin cinsiyet farkına göre PDÖ tutum ölçek puanları arasında fark bulunmamıştır ($p>0.05$). Sınıf düzeyi yükseldikçe problem çözme modeli puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde artış olduğu belirlenmiştir ($p<0.05$). Sonuç: Dördüncü sınıfların birinci sınıflara göre klinikte karşılaşılan problemlere daha kolay çözüm getirdikleri belirlenmiştir. Öğrenciler klinikte yaşadığı problemlere çeşitli hipotezler geliştirebilmektedir. Klinikte yönlendiricinin olumlu ve olumsuz tavırlarının problem çözmede çok etkili olmadığı belirlenmiştir. Öğrencilerin klinik deneyimi arttıkça ya da sınıf düzeyi arttıkça probleme dayalı öğrenme modellerini kullanma ve problem durumunda farklı stratejiler geliştirebilme durumu da olumlu oranda artmıştır.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşirelik öğrencisi, klinik uygulama, probleme dayalı öğrenme.

P-81 Yanıklı Hastada Hemşirelik Yönetimi

Poster Bildiri

Tuğçe Bilge YILDIRIM[1], Büşra ŞAHİN[1], Rahşan ÇAM[1],

[1]AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ,

Yanık, derinin sıcaklık, kimyasal maddeler, radyasyon ya da elektrik akımı sonucu doku bütünlüğünün bozulmasına bağlı bireyde fiziksel, psikolojik ve sistemik hasarların gelişmesine neden olan ölümcül sonuçlara yol açabilen önemli bir travmadır. Yanıklar genel olarak termal, kimyasal, elektrik ve radyasyon yanıkları olarak sınıflandırılır.[10] Yanıklı bir hasta acil servise kabul edildiğinde yanık olan vücut yüzey alanı hesaplanır. Bu hesaplama için en basit model dokuzlar kuralıdır ve sadece erişkinler için kullanımı uygundur. Toplam vücut yüzey alanı (TVYA) hesaplanırken baş ve boyun % 9, gövde ön ve arka toplam % 18, kol % 9, genital bölge ve perine % 1 ve bacak % 18' dir. Yanık için sıvı gereksinimi hesaplamasında Parkland formülü kg 4 ml/ kg/ TVYA kullanılır. Yanık için tercih edilen sıvı Hartman'dır. İlk 8 saat yarısı sonraki yarısı da 16 saat içinde olmak üzere 24 saatte uygulanır. Bu dönemdeki önemli hemşirelik tanıları: Karbon monoksit zehirlenmesi, duman soluma ve üst solunum yolu obstrüksiyonu ile ilişkili olarak bozulmuş gaz değişimi, ödeme ve duman solumanın etkilerine bağlı olarak hava yolunun temizlenmesinde yetersizlik, artmış kapiller geçirgenliğe ve yanık yarasından buharlaşma ile olan kayıplara bağlı oluşan sıvı açığı, deri kılcal dolaşımının kaybına ve açık yaralara bağlı gelişen hipotermi, sinir ve doku hasarına bağlı oluşan ağrıdır. Yanık bakımının akut dönemi yanıktan 48-72 saat sonra başlar. Acil dönemde yapılan girişimlere ek olarak enfeksiyonun önlenmesi, yara bakımı , ağrı yönetimi ve besin desteği öncelik verilen uygulamalardır.[3] Bu dönemdeki önemli hemşirelik tanıları: Kapiller bütünlüğünün sağlanmasına ve sıvının hücreler arasından damar içi alana doğru kaymasına bağlı gelişen aşırı sıvı artışı, deri bütünlüğünün kaybına ve azalmış immün cevaba bağlı olarak artan enfeksiyon riski, hipermetabolizmaya ve yara iyileşmesine bağlı olarak vücut ihtiyacından daha az beslenme, açık sinirlere, yara iyileşmesi ve tedavisine bağlı ağrı, ödeme bağlı aktivite yetersizliği, korku ve anksiyetedir. Yanık rehabilitasyonu, hastanın sağlık kuruluşuna adım attığı anda başlamakta ve hastanın ciddiyetine göre uzun yıllar sürebilmektedir. Rehabilitasyonda, hastanın yaralanma öncesi fiziksel ve sosyal statüsünü yeniden kazanması temel hedeftir.[3],[8] Bu dönemdeki önemli hemşirelik tanıları: Egzersizdeki ağrıya, sınırlı eklem hareketine, kas kaybına bağlı aktivite intoleransı, değişen fiziksel görüntüye bağlı beden imajında bozulma, hasta ve ailesinin taburculuk sonrası evde bakımla ilgili bilgi eksikliğidir.

ANAHTAR KELİMELER: yanık,hemşirelik yönetimi,yanık bakımı

P-82 KADINLARIN DOĞURGANLIK BİLİNCİNİN ARTTIRILMASINDA FAYDALI BİR MOBİL UYGULAMA: MENSTRUAL SİKLUS TAKİP UYGULAMASI

Hilal GÜRSES[1], Hatice KAHYAOĞLU SÜT[2], Burcu KÜÇÜKKAYA[2],
[1]TRAKYA ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ, EDİRNE, TÜRKİYE., [2]TRAKYA ÜNİVERSİTESİ, SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ, HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ, KADIN SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ ANABİLİM DALI, EDİRNE, TÜRKİYE.,

Giriş: Günümüz teknolojisinde mobil uygulamalar ve cihazlar sayesinde bireyler, hem sağlık davranışlarının takibini ve izlemini yapabilmekte, hem de davranışların zamanlamasına ilişkin hatırlatmalar ile devamını sağlamaktadır. ABD'de yaşayan yetişkin bireylerin %70'inden fazlasının sağlık verilerini saklamak amaçlı dijital bir uygulama kullanarak sağlık verilerini izlediği bildirilmiştir. Mobil uygulamalar ve cihazlar aracılığıyla en fazla kadınların sağlık verilerini depoladıkları belirlenmiştir. Kadınların, en sık kullandığı mobil uygulamalar menstruasyon ve ovulasyon zamanını gösteren menstrual siklus takvimi takip uygulamalarıdır. Menstrual siklus takip uygulamaları, tüm yaş gruplarında giderek artarak, yetişkinler arasında en popüler 4. ve ergenler arasında en popüler 2. sağlık uygulaması olarak yerini almıştır. Bu uygulamalar, kadınların menstruasyon tarihlerini ve kanama miktarını, menstrual semptomları, duygulanım değişikliklerini, dismenore durumunu, servikal mukusu, bazal vücut sıcaklığı ve hormon test kiti sonuçlarına ilişkin veri girilmesine ve saklanmasına olanak sağlar. Bu uygulamaların birçoğu kadınlara, veya menstrual döngünün izlenmesi yoluyla kanıta dayalı doğum kontrolü olan yöntemleri, doğurganlık bilinci temelli dijital uzantısı olarak pazarlanmaktadır. Duane ve ark.'nın doğurganlık farkındalığına dayalı yöntem ile gebeliğin önlenmesi için pazarlanan mobil uygulamaları incelediği çalışmada, mevcut olan yalnızca 30 uygulamanın bir kullanıcı için fertil günleri tahmin edebildiğini iddia ettiği fakat bu uygulamaların yalnızca 6'sının fertil günleri doğru şekilde tanımladığı tespit edilmiştir. Starling ve ark.'nın gebeliği önleme konusunda doğurganlık uygulamalarında kullanıcı profili ve tercihlerini inceledikleri çalışmada, çalışmaya katılanların %23,1'inin şu anda bir doğurganlık uygulaması kullandığı ya da yakın geçmişte bir tane kullandığı ve %76,9'unun gelecekte kullanmak istediği, %18,1'inin doğurganlık bilinci temelli bir yöntem kullanılması konusunda danışmanlık aldığı, tüm katılımcılar uygulamaların kanıta dayalı olmasının menstrual siklus süresince fertil günleri belirlemede çok önemli olduğunu düşündüğü belirlenmiştir. Sonuç: Menstrual siklus ile ile ilgili mobil uygulamaları kullanan veya kullanmak isteyen kadınlar, bilimsel olarak güvenilir ve potansiyel doğurganlıkları hakkında kişiselleştirilmiş bilgi sağlayan uygulamalar aramaktadır. Ancak, menstrual siklus ile mobil uygulamalarının çoğunda kadınlar, doğru ve güvenilir bir gebelik önleme için gerçek doğurganlık bilinci temelli bir yöntem uygulamasının bulunmadığını bildirmektedir. Bu doğrultuda hemşirelerin, mobil uygulamalar ile gebeliği engelleyen uygulamaları bir arada değerlendirmek için daha fazla araştırmaya katılmalarına ihtiyaç bulunmaktadır. Mobil uygulama geliştiricileri ve hemşireler arasındaki işbirliğinin yanı sıra bilinçli kullanım kampanyalarına kadınların teşvik edilmesi önemlidir.

ANAHTAR KELİMELER: KADIN, DOĞURGANLIK BİLİNCİ, MOBİL UYGULAMA, MENSTRUAL SİKLUS TAKİP UYGULAMASI

P-83 Kronik Lenfositik Lösemili Hastalarda Görülen Semptomlar ve Semptom Kümelemesi

Poster Bildiri

Baise Bicav[1], Sevinç Kutlutürkan[2],

[1]Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, [2]Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi,

Kanser hücrelerin kontrolsüz bölünüp çoğalmasına bağlı olarak yakın veya uzak dokulara yayılmasıyla ortaya çıkar. Hastalık boyunca ve tedavi boyunca birçok semptom görülür ve hastalar fiziksel, psikolojik ve sosyal yönden birçok sorunla karşı karşıya kalırlar. Görülen birçok semptom da hastaların yaşam kalitesini etkiler. Kanserli hastalarda semptom kümeleri ilk olarak Dodd ve ark. tarafından tanımlanmış olup, semptom kümelemesinde ise “üç ve daha fazla sayıda eş zamanlı semptomun birbiriyle ilişkisi” ne bakılır. Son zamanlarda kanserli hastaların deneyimlediği semptomların daha iyi anlaşılması için semptom kümeleri belirlenmeye başlanmıştır. Kanser hastalarının bakımında amaç, tedaviye bağlı gelişen semptomların oluşmasını engelleyip kontrol altına alarak, yaşam kalitesini yükseltmektir. Semptom kümelemesi yapmak tedaviye bağlı gelişen semptomların oluşmasını engelleyerek veya kontrol altına alarak, hastanın yaşam kalitesini yükseltir. Hastaya yapılacak girişimlerin planlanmasını kolaylaştırır.Bu çalışma kronik lenfositik lösemili hastalarda kemoterapi sonrasında görülen semptomların belirlenmesi amacıyla yapılan tanımlayıcı bir çalışmadır.Bir üniversitesi hastanesinde hematoloji ünitesindeki KLL hastalarıyla gönüllülük esasına dayalı olarak 18 yaş ve üzeri,en az bir kür kemoterapi almış hastalar ile yapılmıştır.Çalışma için gerekli kurumsal ve etik komisyon izinleri alınmıştır. Veriler, hasta bilgi formu ve memorial semptom değerlendirme ölçeği ile elde edilmiştir.Elde edilen verilerin istatistiksel süreci devam etmektedir. Elde edilen bulguların, hastaların bakım kalitesini arttırmaya yönelik çalışmalarda yönlendirici olacağı düşünülmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: KLL,Hemşirelik,Semptom,Semptom Kümelemesi

P-84 ÇANKIRI BÖLGESİNDE B12 VİTAMİN EKSİKLİĞİ NEDENLERİNİN ARAŞTIRILMASI

Poster Bildiri

Mücahit Mahmut GÜNGÖR[1], Furkan ÖZEL[1], Burcu GEÇİN[1], Danışman Öğretim Görevlisi Canan ÜNLÜ[1],

[1]Çankırı Karatekin Üniversitesi,

Giriş: B12 vitamini bireyin zihinsel ve sinirsel gelişimi için çok önemli bir vitamindir. Bu vitaminin eksikliğinde yorgunluk, dikkat eksikliği, kansızlık, zihinsel ve mental gelişim geriliği görülebiliyor. Okul çağındaki çocuklarda bu eksikliğe bağlı olarak öğrenmede güçlük, algıda zayıflama gibi etkiler oluşabiliyor. Gebelik süresince ve doğumdan sonra bu vitaminin yeterince alınmaması sonucu çocukta zekâ ve gelişim geriliği oldukça artmaktadır. Bu tür etkileri azaltmak için B12 yönünden zengin gıdalar ile beslenilmelidir. B12 vitamini kaynakları kırmızı et, karaciğer, sakatat ürünleri, balık eti, süt ve peynirdir. Amaç: Kadın Doğum ve Çocuk Sağlığı derslerinin uygulamalarında öğrencilerin enjeksiyon odasında en çok B12 vitamini uyguladıkları dikkat çekmiştir ve böylece bu çalışmaya başlanmıştır. Girişte belirttiğimiz önem doğrultusunda B12 vitamini eksikliğinin bölgemizdeki durumunu tespit etmek amaçlanmıştır. Yöntem: Kesitsel nitelikteki araştırma Eylül- Ekim- Kasım 2018 tarihleri arasında kadın doğum- çocuk sağlığı ve hastalıkları dersinin uygulaması esnasında 5 tane ASM de ki B12 vitamin eksikliği nedeniyle enjeksiyon uygulanan 470 hastadan 58'i anketimize ve eğitimimize gönüllü olarak katılmıştır.Bu durumu tespit etmeye yönelik hazırda bir anket bulunmadığı için B12 eksikliği ile ilişkili nedenler araştırmacılar tarafından literatür doğrultusunda hazırlanan anket formu uygulanmıştır. 5 tane ASM deki öğrenci grupları iş birliği yaparak anket uygulaması, el broşürü ve afişlerle 3-5 kişilik hasta gruplarına eğitimler yapılmıştır. Veriler IBM SPSS Statistics 24.0 ile analiz edildi. Bulgular: Anketteki bulgular incelendiğinde bireylerin yaş ortalaması 35,56±18,314, boy ortalaması 164.34±8.96, kilo ortalaması 67.85±14.59'dur. %25,9'u ev kadını %51,7'si öğrencidir. %73,7 si kadın %26,3 ü erkektir. Kadınlarda B12 vitamin eksikliği görülme olasılığı daha yüksek olarak saptanmıştır. Anketimize katılanların %96,6'sı kırmızı et tüketiyor ama öğünlerde yedikleri et miktarını belirtmemişlerdir. Kırmızı et tüketiminin hastalık üzerinde bu grup çalışmasında anlamlı bir farklılık olmadığı görülmüştür ($p \geq 0.05$). %22,4 ünde hem B12 vitamin eksikliği hem de mide hastalığı olduğu tespit edilmiştir. %15,5 i alkol kullanıyor. %51,8 inin aylık geliri 1500 TL veya altındadır. %8,9 u ise asgari ücret(1603 TL) almaktadır. %5,2 sinde karaciğer hastalığı olduğu tespit edilmiştir. Sonuç: B12 vitamin eksikliğini, tüketilecek günlük miktarı, doğru beslenme ve pişirme teknikleri hakkında öğrencilerin iş birliğiyle eğitim yaparak daha çok kişiye ulaşmak ve ilaç-enjeksiyon uygulamalarını minimuma indirmek.

ANAHTAR KELİMELER: B12 vitamin eksikliği, öğrenmede güçlük, unutkanlık, anne-çocuk sağlığı

P-85 HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN MESLEK SEÇİMLERİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLER

Poster Bildiri

Hüsra ACET [1], Azat KIZIL[1], Sultan ALTUNTAS [1], Ebru VURAL[1], Arzu TİMUÇİN[1],

Giriş Ve Amaç: Meslek seçimi, bireyin elit olma, doyuma ulaşma, yaşamdan haz alma ve hayata anlam katma açısından son derece etkilidir. Maalesef bireylerin meslek seçimleri bireyin özelliklerinin yanı sıra çevresel etmenler, ekonomik durumlar ve günümüz koşullarına göre şekillenmektedir. Günümüzde bireylerin yerleştikleri bölümler genellikle baskı altında kalarak yaptıkları tercihlerden oluşmakta olup, bu baskı gençleri istihdamı kolay, fazla gelir getiren, gelecek kaygısını azaltan bölümlere yönlendirmektedir. Bu durum mesleğin niteliğinin ve bireye sağlayacağı mesleki yetkinliğinin ne olduğundan ziyade bireyi ve aileyi daha çok mesleğin getirisinin ne olduğuna doğru itmektedir. Oysa bir mesleği bilinçli ve isteyerek tercih etme, hem bireyin iş doyumunun artmasını hem de hizmeti alanların memnuniyet düzeyinin yükselmesini sağlamaktadır. Bu nedenle gençlerin hemşirelik bölümünü seçerken; bu bölümü iyi tanımaları, sevmeleri, kabullenmeleri ve en önemlisi de kendi kişilikleri ile bütünleştirmeleri, hemşireliğin hakkıyla yapılmasına, gelişmesine tercih edilen ve aranan bir meslek haline gelmesine katkı sağlar Yöntem: Araştırma Şubat 2019 tarihinde tanımlayıcı olarak tamamlanmıştır. Harran Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik bölümünde kayıtlı olan 650 öğrenci, araştırmanın evrenini oluşturmaktadır. Örneklem ise evrende yer alan ve çalışmaya katılmayı kabul eden 373 öğrenciden oluşmuştur. Veriler; tanımlayıcı veri toplama formu ve orijinali Zysberg ve Berry tarafından geliştirilen; 2010 yılında Önler ve Saraçoğlu tarafından Türkçe'ye uyarlanan, Crombah Alpha katsayısı .77 (yeterli) olarak hesaplanmış olan Hemşirelikte Meslek Seçim Ölçeği (HMSÖ) ile yüz yüze görüşme tekniği kullanılarak toplanmıştır. Araştırma için izinler, Harran Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesinden yazılı olarak, çalışmaya katılmaya kabul eden öğrencilerden ise sözel olarak alınmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistikler kullanılmıştır. Bulgular: Çalışmaya katılan hemşire öğrencilerin % 72,4 kadın, % 51,2'inin 21-24 yaş arasında olduğu, %48,8'inin de hemşireliği isteyerek tercih ettikleri, % 44,0'ının iş bulma kolaylığı olduğu için tercih ettikleri saptanmıştır. HMSÖ'den aldıkları toplam puana göre hemşirelik öğrencilerinin durumu incelendiğinde; ideali olduğu için hemşireliği seçme, hemşirelikle ilgi düşünceleri olumlu olanlar ve mezuniyet sonrasında mesleği yapmayı isteyenlerin; mesleği istemeden seçen, hemşirelikle ilgili düşünceleri olumsuz olan, mezuniyet sonrası mesleği yapmak istemeyenlere göre HMSÖ'den daha yüksek puan aldığı istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. Sonuç ve Öneriler: Hemşirelik öğrencilerinden, bölümü isteyerek tercih edenlerin hem HMSÖ'den daha fazla puan aldıkları hem de mezuniyet sonrasında hemşirelik mesleğini icra edecekleri belirlenmiştir. Bu sonuçların pekiştirilmesini sağlayacak araştırmaların yapılması önerilmiştir.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşirelik Öğrencileri, Meslek seçimi

P-86 External Ventriküler Drenaj İlişkili Enfeksiyon

Poster Bildiri

Kader DAYAN[1], Beytullah EŞ[2],

[1]Bezmialem Vakıf Üniversitesi, [2]İstanbul Medipol Üniversitesi,

External ventriküler drenajlar (EVD’ler), nörolojik disfonksiyonu olan hastalarda beyin omurilik sıvısının çıkarılmasını kolaylaştırmak için yerleştirilen geçici aletlerdir. EVD uygulaması kafa içi basınç artışı olgularında güvenli bir yol olup sadece endikasyon varsa takıılır. EVD doğru teknik ve aseptik yöntemleri bilen ve bakımını yapabilen kişiler tarafından uygulanır. EVD uygulanan hastalar kanama, menenjit ve enfeksiyon yönünden hemşire tarafından dikkatli bir şekilde takip edilmelidir. Hızlı ve uygun tedavi edilmeyen şant enfeksiyonları, hastalarda zeka geriliğine, nörolojik hasarlara ve ölüme neden olabilmektedir. Şant enfeksiyonlarının tedavisi oldukça zordur. Cerrahi sırasında titizlikle uygulanacak basit önlemler enfeksiyon oranını önemli ölçüde azaltabilir. Uygulama sırasında bir cilt altı tünelinin bırakılması ve profilaktik antibiyotik kullanımı enfeksiyon riskini azaltan faktörlerden biridir. Hemşirenin kataterizasyon süresinde katater ve yara bakımını düzenli yapması enfeksiyon açısından çok büyük önem taşımaktadır. Bunun yanı sıra birey ve ailesine de emosyonel destek sağlamak hemşirenin birincil görevlerindendir.

ANAHTAR KELİMELER: external ventriküler dren,hemşirelik,enfeksiyon

P-87 Hemşirelik Öğrencilerinin İnovatif Hemşirelik Hakkında Düşünce ve Tutumları

Poster Bildiri

Ayşenur Kuzuoğlu[1], Elif Kaya[1], Gizem Kerimoğlu Yıldız[1], Cengiz Arıcıoğlu[1],

[1]Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Hatay Sağlık Yüksekokulu,

Hemşirelik Öğrencilerinin İnovatif Hemşirelik Hakkında Düşünce ve Tutumları ÖZET Amaç: Teknolojideki güncel gelişmelerin sağlık alanına yansıması ile beraber hemşirelik öğrencilerinin de bu alandaki güncel gelişmeleri, değişen sağlık bakım ihtiyaçlarını, yapılan bilimsel ve akademik araştırmaları takip etme durumlarının belirlenmesi gerekliliği gündeme gelmektedir. Ancak literatürde ülkemizde hemşirelik öğrencilerinin güncel ve inovatif bakım uygulamalarına ilişkin bilgi düzeylerinin belirlendiği çalışmaların yetersiz olduğu görülmektedir. Bu nedenle araştırmanın amacı hemşirelik bölümü öğrencilerinin hemşirelikte inovatif ve güncel gelişmeler hakkında bilgi düzeylerinin ve düşüncelerinin belirlenmesidir. Yöntem: Tanımlayıcı türde olan bu araştırmanın verileri Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Hatay Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik bölümü öğrencilerinden 02.01.2019-08.01.2019 tarihleri arasında toplandı. Bu tarihlerde okulda bulunan ve çalışmaya katılmaya gönüllü olan öğrenciler çalışmanın örneklemini oluşturdu. Araştırmanın analizi IBM SPSS Statistics 22 programı kullanılarak yapıldı. Bulgular: Çalışmaya toplam 367 öğrenci katıldı. Öğrencilerin çoğunluğu (%50.4) 21-24 yaş arasında ve (%67.8) kadınlardan oluşmaktaydı. Çalışmaya katılan öğrencilerin %23.7'si 1.sınıf, %22,9' u 2.sınıf, %28.1'i 3.sınıf ve %25.3' ü 4.sınıfa devam etmekteydi. Öğrencilerin %3,5'i (n:13) hemşire olarak çalıştıklarını belirtirken bu öğrencilerin ortalama 1.84±0.80 yıldır hemşire olarak çalıştıkları bulundu. Öğrencilerin %71.1'i herhangi bir bilimsel etkinliğe katılmadığını, %94'ü bildiri sunumu yapmadığını, %89,9'u araştırma yürütmediklerini, %71.1'i araştırma gözlemlemediklerini belirtti. Öğrencilerin %47.1' inin hemşirelik alanında yapılan araştırmaları takip ettikleri ancak yine öğrencilerin %83.1'inin inovatif hemşirelik kavramını bilmediği belirlendi. Öğrencilerin %33,8 oranla anne-bebek bağlanma önlüğünü, %33 oranla mavi-kod arabaları için geliştirilen kilit sistemini, %33.2 oranla küvöz içi sese duyarlı ışık sensörünü, %34.9 oranla giyilebilen serum askısını inovatif hemşirelik ürünü olarak bildikleri belirlendi. Öğrencilerin %92.1'i hemşirelik öğrencilerinin eğitimleri sırasında yaratıcılığa teşvik edilmesi, %90.7'si güncel akademik çalışmalardan haberdar edilmesi ve %83.7'si bilimsel toplantılara katılmaya ve bildiri sunmaya teşvik edilmesi gerektiğini belirtti. Öğrencilerin %82.3' ü hemşirelerin gelişen teknoloji ve değişen sağlık bakım gereksinimlerine karşın yeni yaklaşımlar geliştirmeleri gerektiğini belirtti. Sonuç: Hemşirelik öğrencileri gelişen teknoloji ve değişen sağlık bakım ihtiyaçlarına yönelik hemşirelerin ve hemşirelik öğrencilerinin kayıtsız kalmamaları gerektiğini düşünmektedir. Ancak yeterince destek, teşvik ve bilgilendirme olmadığını belirtmektedirler. Hemşirelere ve öğrencilere kurumları tarafından teşvik ve yeterli olanak sağlanmalıdır. Hemşirelik öğrencileri için eğitim programına inovasyon dersinin eklenmesinin yararlı olabileceği düşünülmektedir. Anahtar Kelimeler: İnovasyon, İnovatif hemşirelik, İnovatif hemşirelik ürünleri

ANAHTAR KELİMELER: İnovasyon, İnovatif hemşirelik, İnovatif hemşirelik ürünleri

P-88 Kimyasal Savaşta Hemşirelik Hizmetlerinin Rolü

Poster Bildiri

Dilba Özmüş[1], Oya Gümüşkaya Bradley[1],

[1]Yeditepe Üniversitesi,

1969 yılında Dünya Sağlık Örgütü tarafından "insanlar, hayvanlar ve bitkiler üzerinde zehirli etkileri için kullanılan tüm maddeler " şeklinde tanımlanan kimyasal savaş ajanları, renksiz, kokusuz, havadan ağır olmaları ve küçük miktarlarda salınımının bile büyük etkilere yol açması sebebiyle geniş kitleler için büyük bir tehlike teşkil eder. Özellikle son yıllarda artan kimyasal saldırılar; jeopolitik konumu, komşu olduğu ülkelerdeki iç karışıklıklar ve süregelen terör tehdidi dolayısıyla Türkiye için ciddi bir tehlike oluşturabilir. Olası bir kimyasal saldırı durumunda kolluk kuvvetleri, sivil savunma görevlileri ve sağlık çalışanlarına hayati bir gereksinim ortaya çıkacaktır. Sağlık sistemimizin en büyük grubu olan hemşireler bu durumun yönetiminin her aşamasında; triyaj ve dekontaminasyon ve kimyasal bulaşa özgü bakım ve tedavide aktif rol oynayacaklardır. Bu nedenle böyle bir saldırı gerçekleşmeden hemşirelik profesyonellerinin kimyasal savaş ajanlarını tanıması, riskleri öngörüp karar alabilmesi ve gerekli önlemleri alabilmesinin gerekliliği göz ardı edilemez. Yapılan araştırmalarda, hemşirelerin çoğunluğunun kimyasal savaş hakkında yeterli bilgiye sahip olmadıkları, afetlere hazırlıksız oldukları ve böyle bir durumun yönetiminde kendilerine güvenmedikleri gösterilmiştir.Hemşirelik öğrencilerinin bu tür büyük felaketlerdeki tutumuna dair araştırmalarda, müdahaleye istekli oldukları ancak yeterli bilgiye sahip olmadıkları ve lisans programlarının bu doğrultuda geliştirilmesi gerektiğini düşündükleri vurgulanmıştır. Bu derleme, kimyasal ajanları ve etkilerini, alınması gereken önlemleri, triaj prensiplerini, dekontaminasyon yöntemlerini ve kimyasal ajanlara maruz kalmış kişilere özgü hemşirelik bakımını ele almaktadır.

ANAHTAR KELİMELER: Kimyasal savaş ajanları, dekontaminasyon, triyaj, hemşirelik bakımı

P-89 SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN HEMŞİRELİĞE BAKIŞ AÇISI

Poster Bildiri

Kübra ÇÖMEZ[1], Bilge ÇİRKİN[1], Özlem SOYER[1], Yasemin ÇELİK[1],
[1]AFSÜ Sağlık Bilimleri Fakültesi,

Giriş; Bir mesleğin geçerli olan statüsü o mesleği oluşturan grubun toplumdaki imajı ile yakından bağlantılıdır ve meslek üyeleri için büyük önem taşır. Yanlış algılanan hemşirelik imajı toplum üyeleri tarafından saygı görmeme ve önemsiz görülme durumu yarattığından, çalışanlar üzerinde olumsuz bir etki oluşturmaktadır. Toplumda hemşirelik mesleğinin saygınlığını yükseltmek, iş kalitesini ve çalışan memnuniyetini arttırmak adına hemşirelik imajı üzerinde önemle durulması gereken bir konudur. Amaç; Üniversite öğrencilerinin hemşirelik mesleğine yönelik görüşlerini saptamak. Yöntem; Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi 2018-2019 eğitim öğretim yılı bahar dönemi'nde okuyan 533 öğrenci ile tanımlayıcı olarak yapılmıştır. Araştırmanın verileri Sağlık Bilimleri Fakültesi, Beslenme ve diyetetik, Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon, Hemşirelik ve Sağlık Yönetimi bölümlerinde eğitim gören ve çalışmanın yapıldığı sürede katılmayı kabul eden öğrencilerden elde edilmiştir. Araştırmanın yapılması için gerekli izinler alınmıştır. Veriler araştırmacılar tarafından literatür doğrultusunda hazırlanan anket ile toplanmıştır. Araştırmanın istatistiksel analizi yüzdelik ve ki-kare kullanılarak yapılmıştır. Bulgular; Çalışmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 20 ±2, %81, 2'si kız ve %64,2'sinin ailesinde hemşire olduğu belirlenmiştir. Hemşirelik mesleği ile ilgili, hemşirelik öğrencilerinin büyük çoğunluğu Hemşirelerin bireye zarar vereceğinden kuşku duyduklarında reçete edilen tedaviyi reddetme hakkına sahip olduklarına katılırken, diğer bölüm öğrencileri kararsız olduklarını belirtmişlerdir. Beslenme ve diyetetik, Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon, Hemşirelik bölümlerinde okuyan öğrenciler'in büyük çoğunluğu Hemşirelerin eğitiminden hekimlerin sorumlu olduğuna katılmazken, Sağlık Yönetimi öğrencileri kararsız olduklarını belirtmişlerdir. Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon, Hemşirelik ve Sağlık Yönetimi öğrencileri Hemşirelik mesleğinin zamanla gelişmekte ve daha saygın bir konuma yükselmekte olduğuna kesinlikle katılırken, Beslenme ve diyetetik öğrencileri kararsız olduklarını belirtmişlerdir. Beslenme ve diyetetik, Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon ve Sağlık Yönetimi öğrencileri Hemşireliğin diğer sağlık meslekleri tarafından saygı duyulan ve takdir edilen bir meslek olduğuna katıldıklarını, Hemşirelik öğrencileri kararsız olduklarını belirtmişlerdir. Hemşirelik öğrencileri, Hemşireliğin diğer sağlık meslekleri ile eş değer prestije sahip olduklarına kesinlikle katıldıklarını, Beslenme ve diyetetik öğrencileri katılmadığını , Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon, Sağlık Yönetimi öğrencileri kararsız olduklarını belirtmişlerdir. Hemşirelik öğrencileri, hemşirelerin sağlık kuruluşlarında yönetici olarak çalışabileceklerine kesinlikle katılırken, Beslenme ve diyetetik, Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon öğrencileri kararsız, Sağlık Yönetimi öğrencileri katılmadıklarını belirtmişlerdir. Hemşireliğin bağımsız uygulamaları olan bir meslek olduğuna hemşirelik öğrencileri kesinlikle katıldığını, Sağlık yönetimi öğrencileri kesinlikle katılmadığını, Beslenme ve diyetetik, Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon öğrencileri kararsız olduklarını belirtmişlerdir.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşire, üniversite öğrencisi, bakış açısı

P-90 YAŞAMIN EN ACI DENEYİMİNDE HEMŞİRE OLMAK

Poster Bildiri

İlknur Uçar[1], Hümeyra Hançer Tok[2],

[1]Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, [2]Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Hemşirelik AD,

İnsan yaşamının önemli bir evresi olan ölüm deneyimi, tüm canlı organizmanın ortak paylaştığı evrensel bir gerçektir. İnsan ölümün evrenselliğini bilmesine rağmen, bu durumu kolayca kabul etmek istemez. Kültüre, dine, zamana göre değişkenlik göstermekle birlikte, ölüme karşı herkes kendine özgü tutum sergiler. Ölümle karşılaşıldığında, sınırlı gelecek kavramı ortaya çıkar, bu durum hasta ve hastayla ilişkisi bulunan herkesi etkiler (1). Ölüm sürecinde, hastanın elde edebileceği en iyi sonuç; iyi bir yaşam sonu bakımı almak ve iyi ölümü yaşamaktır. Bu süreçte hemşirenin görevleri, hasta ve yakınlarıyla ölüm hakkında konuşmak, ağrı ve diğer semptomları gidermek ve rahatlık sağlayıcı hemşirelik girişimlerinde bulunmaktır (2). Ölmekte olana hastaya bakım verme sürecinde hemşireler; hastanın tedaviyi reddetmesi, hasta yakınlarının olumsuz tutumları gibi güçlüklerle karşılaşmakta (3), bakım verme sürecinde öfke, inkâr, suçluluk, keder, depresyon, çaresizlik, başarısızlık, ümitsizlik, anksiyete, manevi ıstırap gibi duygular yaşamaktadırlar (4, 5). Bu doğrultuda hemşireler hasta bakımında, yetersiz ve başarısız olmaktan korktukları için ölümcül hastaların bulunmadığı servislerde çalışmayı tercih etmektedirler (6). Ölmekte olan hasta ve yakınlarıyla yüz yüze gelmekten korkan hemşireler, hastadan kaçmak, ona karşı bir eşya gibi davranmak, donuk bir yüz ifadesi kullanmak, meşgul görünmek gibi savunma mekanizmaları geliştirmektedirler (1). Oysaki bu tutum ve davranışlar, hemşirelerin hasta ve hasta yakınlarına sunduğu bakımı etkileyebilmektedir. Nitelikli bir yaşam sonu bakımda hemşirelerin ölüm durumunu yenilgi gibi algılamamaları, hemşirelik fonksiyonlarını hasta ve hasta yakınlarına yeterli bir biçimde uygulamaları önemlidir (4). KAYNAKLAR 1.Karadakovan A. Dâhili ve Cerrahi Hastalıklara Bakım. Adana: Nobel Kitap Evi; 2011. 2.Craven RF, Hirnle CJ, Sharon J, Uysal N, Çakırcalı E. Hemşirelik esasları: insan sağlığı ve fonksiyonları: Palme Yayıncılık; 2015. 3.Temelli G. Palyatif bakım veren hemşirelerin ölüme ilişkin algısı ve palyatif bakım uygulamaları [Yüksek lisans tezi]. Bolu, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi 2018. 4.Koç Z. Hemşirelik öğrencilerinin yaşam sonu bakım ve ölüm durumuna ilişkin duygu ve görüşlerinin belirlenmesi. Cumhuriyet Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi. 2008;12(1):13-21. 5.Cerit B, Başak T. Role of nurse in end-of-life care. In: Efe R, Özcanarslan F, Shapekova N, Sancar B, Özdemir A, editör. Recent Developmentsin Nursing and Midwifery. 1st ed. UK: Cambridge Scholars Publishing; 2018. 6.Özcan N. Temel Hemşirelik Kavram, İkeler ve Uygulamalar. İstanbul Medikal Yayıncılık; 2007.

ANAHTAR KELİMELER: Anahtar Kelimeler: Bakım, Hemşire, Ölüm

P-91 Hemşirelik Lisans Öğrencilerinin Beden Algıları ile Diyet Yapma Durumları Arasındaki İlişki

Poster Bildiri

Sevda Efil[1], Gamze Bahça[2], Şengül Demir[3],

[1]Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu İç Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, [2]Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü, [3]Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü ,

Amaç: Bu çalışma, hemşirelik bölümü öğrencilerinin beden algıları ile diyet yapma durumları arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla yapıldı. Yöntem: İlişki arayıcı tanımlayıcı olarak yapılan araştırmanın evrenini bir üniversitenin sağlık yüksekokulunda eğitim gören 616 hemşirelik öğrencisi oluşturdu. Evrenden örneklem seçimine gidilmeyip ulaşılan ve çalışmaya katılmayı kabul eden 391 öğrenciyle araştırma tamamlandı. Araştırmaya başlamadan önce ilgili yüksekokuldan kurum izni, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Klinik Araştırmaları Etik Kurulu'ndan 06.02.2019 tarihli etik onay alındı. Veriler literatür doğrultusunda araştırmacılar tarafından hazırlanan 40 soruluk anket formu ve Vücut Algısı Ölçeği kullanılarak toplandı. Ölçeğin değerlendirilmesinde toplam puandaki azalma kişilerin bedenlerine dair memnuniyetlerinin artması olarak yorumlandı. Ölçeğin kullanımı için sorumlu araştırmacıdan yazılı izin alındı. Verilerin değerlendirmesinde ortalama, yüzdelik ve ki-kare testleri, karşılaştırma yapabilmek amacıyla da non-parametrik testlerden (Mann-Whitney U ve Kruskal Wallis H) yararlanıldı. Bulgular: Katılımcıların yaş ortalamasının 20,3±1,6 olduğu, %72,9'u kadın olduğu bulundu. %68,8'inin normal kiloda olduğu, %62,3'ünün kilosunu normal olarak algıladığı, %43,2'sinin de kendilerini daha zayıf görmek istedikleri saptandı. İdeal kilolarını koruyabilmek veya kilo vermek için diyetisyene danışarak diyet yapanların %10, spor yapanların %55,2 olduğu bulundu. Müshil ilacı, zayıflama ilacı kullanımı, yemekten sonra kusma, detoks yapma, zayıflama çayı içme, sigara içme ve öğün atlama oranlarının ise %1 ile %23,3 arasında olduğu görüldü. Yaş arttıkça vücut algısı puanının azaldığı ($p<0,05$; $r=-0,118$), kadınlarda beden memnuniyetlerinin anlamlı derecede düşük olduğu saptandı ($p<0,05$). Beslenme dersi alanların dersi almayanlara göre diyet yapma durumları, ideal su tüketimleri ve detoks yapma durumları anlamlı derecede yüksekti ($p<0,05$). Sağlıklı öğün seçenlerin, öğün atlayanların ve zayıflama çayı içenlerin beden memnuniyetleri anlamlı derecede düşüktü ($p<0,05$). Kendisini çok zayıf ve çok kilolu algılayanların beden memnuniyetleri diğerlerine göre daha düşüktü ($p<0,05$). Egzersiz yapmam diyenlerde beden memnuniyeti anlamlı derecede düşüktü ($p<0,05$). Daha zayıf olmayı tercih edenlerin beden memnuniyetleri anlamlı olarak daha düşüktü ($p<0,05$). Sonuç: Beden algılarından memnun olmayanların daha zayıf olmayı istedikleri, profesyonel destek alarak diyet yapanların düşük oranda olduğu, sağlıklı olmayan zayıflama yöntemlerini tercih ettikleri görüldü. Bu sonuçlar doğrultusunda beden algısından memnun olmayanlarda bilinçli diyet yapma alışkanlıklarını yaşam şekline dönüştürebilmeleri önemlidir.

ANAHTAR KELİMELER: Beden algısı, beslenme, hemşirelik öğrencileri, diyet

P-92 ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNDE MEDİTASYONUN DEPRESYON, ANKSİYETE VE STRES ÜZERİNE ETKİSİ

Poster Bildiri

Melike DEMİR DOĞAN[1], Muhammed Mücahid Yılmaz[1], Tuğçe Polat[1],

[1]Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü,

Amaç: Bu araştırmanın amacı, meditasyonun üniversite öğrencilerinin depresyon, anksiyete ve stres düzeyleri üzerine etkisini belirlemekti. Yöntem: Çalışma Ekim-Ocak 2018 arasında hemşirelik 4. Sınıf öğrencilerinin katılımıyla yapıldı. Çalışmada vaka grubunu Sağlıkta tamamlayıcı ve alternatif tedaviler dersi alan 46 öğrenciden gönüllü olarak katılmayı kabul eden 40 öğrenci oluşturdu. Kontrol grubunu ise 4. sınıf öğrencilerinden Sağlıkta tamamlayıcı ve alternatif tedaviler dersi almayan çalışmaya katılmayı kabul eden 53 öğrenci oluşturdu. Çalışmada veriler kişisel bilgi formu ve Depresyon, stres, anksiyete ölçeği (DSA) ile toplandı. Deney grubuna 8 hafta boyunca haftada bir gün 20 dakikalık dikkat ve farkındalık meditasyonu araştırmacı yönetiminde yaptırıldı. Öğrencilerin anksiyete, depresyon ve stres durumları hem vaka hem kontrol grubu için meditasyon seansı başlamadan bir gün önce değerlendirildi. Vaka ve kontrol grubu 8 seans meditasyon uygulamasının ardından tekrar değerlendirildi. 8 haftalık süre boyunca kontrol grubuna hiçbir girişim uygulanmamış olup deney grubuyla aynı zamanda iki kez anksiyete, depresyon ve stres durumları değerlendirildi. Bulgular: Öğrencilerin yaş ortalamasının 22,00±1,20 olduğu belirlendi. Öğrencilerin %64,5'i kadın olup %98,9'u bekardı. Öğrencilerin günlük ortalama uyku süresi 7,04±1,17, çalışmaya başlarken değerlendirilen ilk stres düzeyleri ortalama 5,63±4,41 ve anksiyete düzeyleri ortalama 4,96±4,34, depresyon düzeyleri 2,26±3,79 idi. Son değerlendirmede ise stres düzeyleri ortalama 6,27±5,06, anksiyete düzeyleri ortalama 5,63±4,41 ve depresyon düzeyleri 4,77±5,21 idi. Yapılan istatistiksel analiz sonucunda deney ve kontrol grubu arasında 8 meditasyon seansının ardından anksiyete, stres ve depresyon düzeyleri karşılaştırıldığında anlamlı fark olmadığı görüldü ($p<0,005$). Benzer şekilde deney grubunun ön değerlendirme ve son değerlendirmedeki anksiyete, stres ve depresyon düzeyleri karşılaştırıldığında istatistiksel olarak anlamlı fark olmadığı belirlendi. Sonuç: Sonuç olarak; meditasyonun anksiyete, stres ve depresyon düzeylerini düşürmede etkisiz bir yaklaşım olduğu belirlendi.

ANAHTAR KELİMELER: Meditasyon, Anksiyete, Stres, Depresyon, Üniversite öğrencisi

P-93 ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN STRESLE BAŞA ÇIKMA BİÇİMLERİ: BİR NİTEL ÇALIŞMA

Poster Bildiri

Nurşen Kılakaç[1], Tuğçe Polat[1], Melike Demir Doğan[1],

[1]Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü,

Giriş ve Amaç: Stres, birçok psikolojik ve fiziksel hastalıkla ilişkili yaygın bir durumdur. Stres ve risk faktörleri hemşirelik öğrencilerinde sıklıkla görülmektedir. Yüksek stres düzeyinin yaşam kalitesini olumsuz etkilediği bildirilmektedir. Etkili başa çıkma stratejileri, stresin olumsuz etkilerini azaltarak dengeli bir duruma geri dönmeyi kolaylaştırmaktadır. Bu çalışma hemşirelik öğrencilerinde stres algısını, kaynaklarını ve stresle başa çıkma yöntemlerinin belirlenmesi amacıyla niteliksel olarak yapılmıştır. Yöntem: Araştırma, bir sağlık bilimleri fakültesinde öğrenim gören hemşirelik öğrencileri ile yürütülmüştür. Katılımcı sayısı, veri doygunluğuna göre belirlenmiş olup, araştırma toplam 30 hemşirelik öğrencisi ile sonlandırılmıştır. Veriler, "kişisel bilgi formu ve 3 açık uçlu sorudan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu" kullanılarak "derinlemesine görüşme" yöntemiyle toplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Bulgular: Araştırma verilerinin analizinde; öğrencilerin, Size göre stresin anlamı nedir?, Stresliyken neler hissediyorsunuz? ve Stresle nasıl başa çıkıyorsunuz? sorularının cevapları aranmıştır. Stres algısının hemşirelik öğrencileri için sınav, sağlık, belirsizlik ve toplum olmak üzere 4 ana tema elde edilmiştir. Stresliyken hissedilen duyguları oluşturan iki ana katagori; Sembol ve İfade'dir. Stresle başa çıkma biçimleri uyku ve dikkat olmak üzere iki ana temada ele alınmıştır. Görüşme sırasında sorulan açıklayıcı sorularda öğrencilerin stresle başa çıkmak için Tamamlayıcı ve Alternatif tedavileri bilmelerine rağmen gerek kendi yaşantılarında gerekse hasta bakımında uygulamadıkları belirlenmiştir. Sonuç: Çalışmada üniversite öğrencileri stresle başa çıkmada soruna çözüm üretmek yerine kaçınma davranışları deneyimlediklerini ifade etmişlerdir. Öğrencilerin stres düzeylerini azaltmak için psiko-sosyal destek ve akademik danışmanlık almaları önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: Stres, Üniversite öğrencisi, Başa çıkma

P-94 HEMŞİRELİKTE MESLEKÎ FARKINDALIK

Poster Bildiri

Melike DEMİR DOĞAN[1], Hediye Şimşek[1], Tuğçe Polat[1], Ebru Karamanlı[1], Muhammed Mucahid Yılmaz[1],

[1]Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü,

Amaç: Bu araştırma hemşirelik öğrencilerinin mesleki farkındalıkları ve bunu etkileyen etmenleri belirlemek için planlandı. Yöntem: Bu çalışma kesitsel bir çalışma olarak planlandı. Örnekleme yöntemine gidilmeden Şubat 2018 ve Mayıs 2018 tarihleri arasında çalışmaya katılmayı kabul eden tüm hemşirelik bölümü öğrencilerinden kişisel bilgi formu, Hemşirelikte Meslek Seçimi Ölçeği kullanılarak 341 kişiden toplandı. Bulgular: Hemşirelikte Meslek Seçimi Ölçeği toplam puan ortalamasının 54,95 ±15,27, Mesleki uygunluk alt boyutu puan ortalamasının 59,11±19,99 ve Yaşamsal nedenler alt boyutu puan ortalamasının 47,33±16,48 olduğu belirlendi. Ankete katılan öğrencilerin %48,1 i 18-20 yaş aralığında olduğu görüldü. Aynı zamanda %29,9unun 1. Sınıf olduğu belirlendi. Ankete katılan öğrencilerin %72,1inin kadın olduğu ve katılan öğrencilerin %84,2sinin ailesinin çekirdek yapıda olduğu belirlendi. Kız öğrencilerin hemşirelikte meslek seçimi ölçeği toplam puanları erkeklere göre anlamlı derecede yüksek olduğu görüldü (ZMWU=-2,94; p=0.003). Kız öğrencilerin hemşirelikte mesleki uygunluk alt boyutu toplam puanları erkeklere göre anlamlı derecede yüksek olduğu saptandı (p=0,009). Hemşirelik bölümüne isteyerek gelenlerin hemşirelikte meslek seçimi ölçeği toplam puanları istemeyerek gelenlere göre anlamlı derecede yüksek olduğu belirlendi (p<0,001). Kendisini hemşirelik mesleğinin bir üyesi olarak görenlerin hemşirelikte meslek seçimi ölçeği toplam puanları görmeyenlere göre anlamlı derecede yüksek olduğu saptandı (p<0,001). Yapılan korelasyon analizi sonucunda hemşirelikte meslek seçimi ölçeği toplam puanı ile yaş (p=0,047), sınıf (p=0,030) arasında negatif anlamlı ilişki olduğu görüldü. Yapılan korelasyon analizi sonucunda hemşirelikte mesleki uygunluk alt boyutu toplam puanı ile yaş (p=0,037), sınıf (p=0,015) arasında negatif anlamlı ilişki olduğu görüldü. Sonuç: Mesleği isteyerek gelen öğrencilerin Hemşirelikte Meslek Seçimi Ölçeği ve alt boyutlarından anlamlı derecede yüksek puan aldığı görülürken, yaş ve sınıf artıkça bu puanların düştüğü saptandı.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşirelikte Meslek Seçimi, Öğrenci, Hemşirelik

P-95 18 YAŞ ÜZERİ BAYANLARIN MEME KANSERİ BİLGİLERİ VE SAĞLIK DAVRANIŞLARINA SOSYAL MEDYANIN ETKİSİ

Poster Bildiri

Melike DEMİR DOĞAN[1], Ebru Karamanlı[1], Hediye Şimşek[1], Tuğçe Polat[1], Muhammed Mucahid Yılmaz[1],

[1]Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü,

Amaç: Bu araştırma 18 yaş üzeri bayanların meme kanseri bilgileri ve sağlık davranışlarına sosyal medyanın etkisini belirlemek için planlandı. Yöntem: Bu çalışma kesitsel bir çalışma olarak planlandı. Örnekleme yöntemine gidilmeden Şubat 2018 ve Mayıs 2018 tarihleri arasında çalışmaya katılmayı kabul eden kişilerden sosyal medya üzerinden Google forms uygulaması yardımıyla veri toplandı. Veriler kişisel bilgi formu, Geniş Kapsamlı Meme Kanseri Bilgi Formu ve Champion Sağlık İnanç Modeli kullanılarak 476 kişiden toplandı. Bulgular: Çalışmaya katılanların yaş ortalamasının 25,96±8,44 oldu belirlendi. Çalışmaya katılanların %33,0'ı evli olup, %40,3'ü sosyal medyada 3saat ve üzerinde zaman geçirmekteydi. Kişilerin %67,2'si sosyal medyada fazla zaman geçirmenin sağlığı olumsuz etkilediğini ifade ederken, %57,6'sı sosyal medyadaki paylaşımların meme kanseri, %27,5'i ise akciğer kanseri ile ilgili olduğunu belirtti. Yaş arttıkça sosyal medyada geçirilen zamanın azaldığı (r=-0,241; p<0,001), öz etkililiğin arttığı (r=0,185; p<0,001), sağlık motivasyonun arttığı (r=0,128; p=0,005) belirlendi. Sosyal medyada geçirilen zaman arttıkça duyarlılık algısının arttığı (r=0,091; p=0,048), yarar algısının azaldığı (r= -0,121; p=0,008), sağlık motivasyonun azaldığı (r= -0,138; p=0,003), öz etkililiğin azaldığı (r= -0,101; p=0,027) saptandı. Evlilerin sağlık motivasyonunun bekarlara göre daha yüksek olduğu belirlendi (p=0,033). Sosyal medyanın sağlığı olumsuz etkilediğini ifade edenlerin duyarlılık algısın yüksek olduğu belirlendi (p=0,002). Sosyal medyanın meme kanseri ile ilgili farkındalık oluşturduğunu düşünenlerin sağlık inanç toplam puanlarının yüksek olduğu belirlendi (p=0,027). Katılımcıların meme kanseri bilgi düzeyleri arttıkça yarar algısı düzeylerinin arttığı (r=0,204; p<0,001), öz etkililik düzeyinin arttığı (r=0,125; p=0,006), engel algısı düzeyinin azaldığı (r= -0,158; p=0,001) belirlendi. Sonuç: Sonuç olarak; evlilerin sağlık motivasyonunun bekarlara göre daha yüksek olduğu, sosyal medyanın sağlığı olumsuz etkilediğini ifade edenlerin duyarlılık algısın yüksek olduğu, sosyal medyanın meme kanseri ile ilgili farkındalık oluşturduğunu düşünenlerin sağlık inanç toplam puanlarının yüksek olduğu belirlendi. Yaş arttıkça sosyal medyada geçirilen zamanın azaldığı, öz etkililiğin arttığı, sağlık motivasyonun arttığı belirlendi. Meme kanseri bilgi düzeyleri arttıkça yarar algısı düzeylerinin arttığı, öz etkililik düzeyinin arttığı, engel algısı düzeyinin azaldığı belirlendi.

ANAHTAR KELİMELER: Meme Kanseri, Sosyal Medya, Bilgi Düzeyi, Sağlık Davranışı

P-96 HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN SAĞLIKLI YAŞAM BİÇİMİ DAVRANIŞLARI

Poster Bildiri

İlknur Dindar[1], Ayşe Bulut[1], Tülinay Özcan[1], Burcu Mutlu[1], Sevcan Erdoğdu[1],

[1]Trakya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü,

Amaç: Bu araştırmada amaç, hemşirelik öğrencilerinin sağlıklı yaşam biçimi davranışlarının belirlenmesidir. Yöntem: Araştırmanın evrenini 2018–2090 Eğitim-Öğretim Yılı Bahar Dönemi'nde Trakya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü'nde temel meslek derslerine kayıtlı 616 öğrenci oluşturdu. Araştırmacılar tarafından bilgilendirildikten sonra kendi isteği ile araştırmaya katılmayı kabul eden 411 öğrenci ile araştırma gerçekleştirildi. Araştırmada veriler Anket Formu ve Sağlıklı Yaşam Biçimi Davranışları II Ölçeği kullanılarak toplandı. Veriler SPSS paket programında yüzde, ortalama, standart sapma, t testi, anova ve kruskal wallis varyans analizleri kullanılarak ve anlamlılık değeri olarak $p<0.05$ alınarak değerlendirildi. Bulgular: Araştırma grubunun %82.2'si kız, %63.5'si Anadolu Lisesi mezunu, annelerin %68.9'unun babaların % 53.8'inin eğitim düzeyi ilköğretim ve altı, % 79.3'ü çekirdek aile tipine sahip, %47.4'nün doğduğu yer şehir, %47.7'si eğitimi sırasında devlet yurdunda kalıyordu ve %77.1'nin ailesinde sağlık çalışanı vardı. Araştırmadan elde edilen bulgulara göre ölçekten alınabilecek maksimum puan 196 iken, öğrencilerin ölçek puan ortalamalarının 132.55±19.83 olduğu saptanarak öğrencilerin sağlıklı yaşam biçimi davranışları puan ortalamalarının orta düzeyde olduğu bulundu. Öğrencilerin manevi gelişim alt ölçek puan ortalaması 26.33±4.48 olarak en yüksek değere sahipken, kişiler arası alt ölçek puan ortalaması 26.18±4.35 ile ikinci yüksek değere sahip bulundu. 17.80±4.91 alt ölçek puan ortalaması ile fiziksel aktivite en düşük, 20.01±3.70 alt ölçek puan ortalaması ile stres yönetimi en düşük ikinci değere sahipti. Sonuç: Bu araştırmada öğrencilerin gelir durumu, ailede sağlık çalışanı olması durumu ve alkol kullanma durumu ile Sağlıklı Yaşam Biçimi Davranışları II Ölçeği puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark saptandı ($p<0.05$). Ölçek alt boyutlarından ise cinsiyet ile fiziksel aktivite ve manevi gelişim alt boyutları, sınıf ile fiziksel aktivite ve manevi gelişim alt boyutları, babada kronik hastalık olma durumu ile manevi gelişim ve stres yönetimi alt boyutları, annede kronik hastalık olma durumu ile fiziksel aktivite ve stres yönetimi alt boyutları, herhangi bir sosyal kulübüne üyelik durumu ile sağlık sorumluluğu alt boyutu, ailede sağlık çalışanı olması durumu ile manevi gelişim alt boyutu, alkol kullanma durumu ile sağlık sorumluluğu ve beslenme alt boyutları, doğduğu yer ile fiziksel aktivite alt boyutu, mezun olunan lise ile fiziksel aktivite alt boyutu ve şu an aldıkları ders ile kişilerarası ilişkiler ve manevi gelişim alt boyutları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulundu ($p<0.05$).

ANAHTAR KELİMELER: Hemşirelik eğitimi, öğrenci hemşire, sağlık davranışı, sağlıklı yaşam biçimi davranışları ölçeği-II.

P-97 Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersi Klinik Beceri Laboratuvar Uygulaması Öncesi ve Sonrasında Öğrencilerin Kaygı Düzeyleri

Poster Bildiri

BEYZA NUR GİRGİN[1], HATİCE KAHYAOĞLU SÜT[2], BURCU KÜÇÜKKAYA[2],

[1]Trakya Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Edirne, Türkiye., [2]TRAKYA ÜNİVERSİTESİ, SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ, HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ, KADIN SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ ANABİLİM DALI, EDİRNE, TÜRKİYE.,

Amaç: Bu çalışmada, Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği dersi klinik beceri laboratuvar uygulaması öncesi ve sonrasında öğrencilerin kaygı düzeylerini incelemek amaçlanmıştır. Yöntem: Kesitsel tipteki bu araştırma, Ekim 2018-Mart 2019 tarihleri arasında Trakya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü'nde Kadın sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği dersini alan 3. sınıf n=124 öğrenci üzerinde yürütülmüştür. Araştırma verileri araştırmacılar tarafından literatür incelenerek oluşturulan "Anket Formu" ve "Durumluk-Kaygı Ölçeği" ile toplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistik ve Pearson korelasyon kullanılmıştır. Bulgular: Öğrencilerin yaş ortalaması 20.8±1.2 olup %81.5'inin cinsiyeti kadındır. Öğrencilerin %79.8'inin Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersi klinik uygulamasına kendini hazır hissetmediği, %91.9'unun dersin klinik uygulaması için teorik bilgisinin yetersiz olduğunu düşündüğü, %48.4'ünün dersin klinik uygulaması öncesi heyecanlı olduğu ve %38.7'sinin dersin klinik uygulaması öncesi hissedilen duygunun nedeninin hekim ve hemşirelerin tutumu olduğunu ifade ettiği bulunmuştur. Hemşirelik öğrencilerine Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersi klinik uygulaması öncesi yapılan Durumluluk-Kaygı Ölçeği'nin puan ortalaması 42.1±8.8 ve dersin klinik uygulaması sonrası yapılan Durumluluk -Kaygı Ölçeği'nin puan ortalaması 34.1±12.1 olarak bulunmuş olup, dersin klinik uygulaması öncesi ve sonrası Durumluluk-Kaygı Ölçeği toplam puan ortalamaları arasında anlamlı fark bulunmuştur ($p<0.001$). Sonuç: Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği dersi klinik uygulaması öncesi öğrencilerin kaygı düzeyi yüksektir. Klinik uygulama becerilerinin öğretildiği laboratuvar uygulaması sonrası ise klinik uygulamaya başlayan öğrencilerin kaygı düzeylerinde anlamlı olarak azalma görülmektedir. Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği dersinin klinik uygulaması öncesi öğrencilere laboratuvar uygulamasının yaptırılması, öğrencinin kliniğe ve uygulamalara ilişkin kaygı düzeyini azaltarak klinik uygulamanın daha etkin olmasını sağlayacağı düşünülmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, Kaygı, Klinik, Laboratuvar uygulaması, Öğrenci.

P-98 ÖĞRENCİ HEMŞİRELERDE ETİK EĞİTİMİN ETKİNLİĞİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Poster Bildiri

Nazmiye KİRAZ[1], Özlem AKMAN[1],

[1]İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi,

Giriş: Hemşireler için etik farkındalık ve karar verme becerisi temel yetkinliklerden biridir. Bunun öğretilmesi ve sonuçlarının değerlendirilmesi ve geliştirilmesi önemlidir. Amaç: Hemşirelik bölümü öğrencilerin etik dersi eğitiminin etkinliğinin değerlendirilmesi amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır. Yöntem: Araştırmanın yapılabilmesi için kurum izni, etik kurul izni ve öğrencilerden bilgilendirilerek sözlü onam alınmıştır. Araştırma örneklemini "Sağlık Etiği" dersi alan, araştırmaya katılmayı kabul eden hemşirelik bölümü 2., 3. ve 4. sınıflarda eğitime devam eden 111 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmada veriler, Sosyo-Demografik Özellikler Formu ve Hemşirelikte Etik Eğitiminin Etkinliğini Değerlendirme Ölçeği kullanılarak toplanmıştır. Ölçek 4'lü likert tipte olup, ölçekten toplam puan elde edilebildiği gibi, alt alanlarına ait ayrı ayrı puanlar da hesaplanabilmektedir. Ölçekten en az 21 en fazla 84 puan, kişisel ahlaki bilincin gelişimi alt boyutundan en az 6 en çok 24 puan, etik muhakeme ve etik karar verme yeteneğinin gelişimi alt boyutundan en az 11 en çok 44 puan, etik davranış gelişimi alt boyutundan ise en az 4 en fazla 16 puan alınabilmektedir. Ölçekten alınan puanın artması verilen etik eğitimi ile etik bilinç ve duyarlılığın da geliştiğini göstermektedir. İstatistiksel analizinde tek yönlü varyans analizi (Anova testi), ortalama, minumum, maksimum ve yüzdelik hesaplarından yararlanılmıştır. Bulgular: Araştırmadan elde edilen bulgulara göre öğrencilerin yaş ortalaması 20.91±1.89'dur. Cinsiyet dağılımları incelendiğinde %77,7'si (n=87) kadın, %20.5 (n=23) erkek öğrencidir. Hemşirelik öğrencilerin anket toplam puan ortalamalarının 60.64 ± 9.58 olduğu, kişisel ahlaki bilinç alt boyut puan ortalamaları 17.51± 3.02, etik muhakeme ve kişisel ahlaki bilincin gelişimi alt boyut puan ortalamalarının 31.90±5.33, etik davranış gelişimi alt boyut puan ortalamalarının 11.33±2.28 olduğu saptanmıştır. Ayrıca araştırmadan elde edilen sonuçlara göre, 2., 3 ve 4. sınıflar arasında yapılan karşılaştırmada sınıflar arasında anlamlı fark bulunmamıştır ($p<0.05$). Sonuç: Hemşirelik öğrencilerinin kişisel ahlaki bilinci, muhakeme ve etik karar verme bilgi ve beceri ile etik sorunların farkına varmaları ve çözüm üretebilmesi önemlidir. Etik dersi alan tüm öğrencilerin ölçek maksimal puanına yakın puan almaları belli bir etik farkındalık ve duyarlılığın gelişmiş olduğunu, etik eğitimin etkinliğini ve gerekliliğini de gösterdiği söylenebilir.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşirelik Öğrencileri, Etik Dersi Etkinliği

P-99 HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNDE ALGILANAN STRES DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ

Poster Bildiri

Nazmiye KİRAZ[1], Aklime SARIKAYA[1],

[1]İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi,

Giriş: Günümüzde stres başetmemiz gereken önemli bir sorundur. Sonuçların girişimsel çalışmalara temel veri oluşturması beklenmektedir. Amaç: Bu araştırma "hemşirelik öğrencilerinde algılanan stres düzeylerinin" incelenmesi amacıyla "nicel, tanımlayıcı ve analitik araştırma tipinde" planlanmıştır. Yöntem: Araştırma nicel, tanımlayıcı ve analitik araştırma tipinde yapılmıştır. Araştırmada Bir Vakıf Üniversitesi Etik kurulundan onay, kurum izni ve öğrencilerden bilgilendirilmiş yazılı onam alınmıştır. Araştırmada İstanbul'da Hemşirelik Bölümü 2018-2019 öğretim yılında öğrenim gören 1,2,3,4.sınıf öğrencileri tam sayım yöntemi ile örnekleme (n=139) alınmıştır (Nahcivan, 2015). Veriler Sosyo-Demogrofik Bilgi ve Algılanan Stres Ölçeği (ASÖ) ile toplanmıştır. ASÖ Cohen, Kamarck & Mermelste tarafından geliştirilmiş, Bilge, Öğce, Genç ve Oran (2007) tarafından Türkçe'ye uyarlanmıştır. İç tutarlılık güvenirlik katsayısı 0,81'dir. Sekiz madde ve algılanan stres ve algılanan başetme olmak üzere iki alt boyuttan oluşmakta ve 5'li likert tipi (Hiç= 1; 5= çok sık) değerlendirilmektedir. Ölçekten toplam 0-32 arasında puan alınmakta, toplam puanın yüksek olması algılanan stres düzeyinin yüksek olduğunu göstermektedir. Veriler alfa=0.05 alındığında Sosyal Bilimler İçin İstatistik Programı (Statistical Package for the Social Sciences- SPSS) ile sayı, yüzde, ortalama, standart sapma ve Kruskal Wallis ve Tek Yönlü Varyans Analizi Anova ile incelenmiştir (Coşansu, 2015). Bulgular: Öğrencilerin yaş ortalaması 20,71± 2,16; cinsiyet durumuna göre dağılımı %81.3 kadın, %18,7'si erkektir. Öğrencilerin algılanan stres ölçeğine göre sırasıyla geçen ay boyunca tüm sınıfların toplam stres puanı 18,25±3.78; başetme puanı 10.32±1,87; toplam algılanan stres düzeyi 25.32±2.79 olarak bulunmuştur. Öğrencilerin algılanan toplam stres puanları sınıf düzeylerine incelendiğinde 1. Sınıf (n=27) 24,37±2,89; 2. Sınıf (n=47) 24,87±2,55; 3. Sınıf (n=34) 26.35±2,77; 4.sınıf (n=31) 25,70±2,77 olduğu saptanmıştır. Öğrencileri algılanan stres düzeylerinin toplam puana göre yüksek olduğu söylenebilir. Öğrencilerin algılana stres toplam puanları sınıf düzeylerine göre birinci sınıflarının n= 27 olması nedeniyle Kuruskal Wallis ile analiz edildiğinde gruplar arasında fark saptanmıştır (p=0,016). Bu farkın nereden kaynaklandığını belirlemek için varyansların eşit olduğu görülerek tek yönlü varyans analizi, ileri analiz Tukey testi ile incelendiğinde 1. Sınıflar ile 3. Sınıflar arasında anlamlı fark bulunmuştur (p=0.028). Üçüncü sınıf öğrencilerinin algılanan stres düzeylerinin daha yüksek olduğu belirtilebilir. Bu dönem aldığı derslerin zorluk algısının bunu etkilediğini düşündürmektedir. Sonuç ve öneriler: Öğrencilerin stres düzeylerinin beklenenden yüksek olduğu görülmektedir, nedenlerin incelenmesine ve stresle başetme girişimlerinin geliştirilmesi ve girişimsel çalışmalarının yapılması önerilir.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşirelik Öğrencileri, Algılanan Stres, Başetme

P-100 Üniversite Öğrencilerinin Ruhsal Hastalığa Yönelik Bakışları

Poster Bildiri

Meryem Uzun[1], Hacer Erdöl[1], Merve Aydın[1],

[1]Karadeniz Teknik Üniversitesi,

Amaç: Bu çalışma Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü ve İlahiyat Fakültesi öğrencilerinin ruhsal hastalığa yönelik bakışlarının belirlenmesi amacıyla yapıldı. Yöntem: Tanımlayıcı nitelik taşıyan bu araştırmaya, bir üniversitede eğitim gören 193 hemşirelik öğrencisi ile farklı bir üniversitede eğitim gören 186 İlahiyat Fakültesi öğrencisi katılmıştır. Araştırmada örneklem seçimine gidilmeden, araştırmaya katılmak isteyen 379 öğrenci ile yapıldı. Araştırmanın verileri "Tanıtıcı Bilgi Formu" ve "Ruhsal Hastalığa Yönelik İnançlar Ölçeği (RHİÖ)" ile toplandı. Veri toplama aracı 3 bölümden oluşmaktadır. Sosyo-demografik özellikleri içeren birinci bölüm 19 sorudan, ruhsal hastalığa sahip bireye yaklaşıma yönelik ikinci bölüm 11 sorudan oluşmakta olup araştırmacılar tarafından literatürden yararlanılarak geliştirilmiştir. Üçüncü bölümde ise 21 sorudan oluşan Ruhsal Hastalıklara Yönelik İnanç Ölçeği (RHYİÖ) kullanılmıştır Bulgular: Çalışmaya katılan hemşirelik öğrencilerinin RHİÖ'den aldıkları toplam puan ortalaması 48,77.±12,56, ilahiyat fakültesi öğrencilerinin 49,37±13,80 bulundu. Araştırmaya katılan hemşirelik ve ilahiyat fakültesi öğrencilerinin RHİÖ toplam ve alt boyut puan ortalamaları karşılaştırıldığında, tehlikeli, çaresizlik-kişilerarası ilişkilerde bozulma alt boyutunda istatistiksel olarak anlamlı fark olmadığı; utanma alt boyutundaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olduğu belirlendi. Ailesinde ruhsal hastalığa sahip birey bulunan öğrencilerin çaresizlik-kişilerarası ilişkilerde bozulma alt ölçeği ve RHİÖ toplam puan ortalaması ailesinde ruhsal hastalığa sahip birey bulunmayan öğrencilerin puan ortalamasından düşüktü ($p<0.05$). Kendisinde ruhsal sağlık sorunu bulunan öğrencilerin utanma alt ölçeği puan ortalaması ruhsal sağlık sorunu bulunmayan öğrencilerin puan ortalamasından düşüktü ($p<0.05$). Sonuç: Öğrencilerin ruhsal hastalıklara yönelik olumlu tutumlarının olduğu, bireysel özelliklerinin ve görüşlerinin de ruhsal hastalıklara yönelik inançlarını etkilediği belirlenmiştir. Bu sonuçlar doğrultusunda geleceğin sağlık profesyonelleri ve din görevlileri olacak öğrencilerin ruhsal hastalıklar hakkında bilgi düzeylerinin artırılması ve stigmatizasyonun önlenmesi için eğitim programlarının düzenlenmesi önerilebilir.

ANAHTAR KELİMELER: İnançlar; ruh sağlığı; hemşirelik öğrencisi; ilahiyat öğrencisi

P-101 Hemşirelik Öğrencilerinin Mesleki Bilinç Farkındalık Düzeylerinin Belirlenmesi

Poster Bildiri

Esin CULHA[1], Özdem NURLUÖZ[1],

[1]Yakın Doğu Üniversitesi,

Amaç: Bu çalışmanın temel amacı hemşirelik öğrencilerinin mesleki bilinç ve farkındalık düzeylerini belirlemek ve bu doğrultuda hemşirelik öğrencilerinde bireysel , eğitsel ve mesleki açıdan bilinçli farkındalığın oluşmasına katkı sağlamaktır. Bilinçli farkındalık kişinin kendisi, toplum ve diğer insanlarla ilgili yüksek bir bilinçliliğe sahip olmasıdır. Bilinçli farkındalık düzeyinin yüksek olması; ruhsal ve fiziksel sağlığın, kişilerarası ilişkilerin iyi olmasını,ağrı ve stresi etkili yönetebilmeyi sağlar.Hemşirelik eğitimi, teorik ve uygulamanın bütünleşmesinden oluşan , yüksek düzeyde mesleki bilgi ve beceri gerektiren mesleki bir eğitimdir.Hemşirelik uygulaması ve eğitiminde mükemmellik için bilimsel yeterlilik kadar, mesleki farkındalık ve duyarlılığa önem verilmesi gerekmektedir. (Siegel, Germer ve Olendzki, 2009) Bilinçli farkındalığı, acıyı azaltan bütün deneyimlerle ilişkide olmanın ve olumlu kişisel dönüşüm için adım atmanın basit bir yolu şeklinde tanımlamaktadır. Mesleki bilinçli olmada stres kaygı ve depresyon belirtileri ile başetmede ve önleyici tedbirler almada hemşirelerin rolleri içerisinde olan profesyonelce davranma ile olumsuz olan bu duyguların önlenmesine yönelik öğrencilerin yetiştirilmesinde eğitimde ve alanda görev yapan hemşirelere önemli görevler düşmektedir. Araştırmanın Yöntemi: Araştırma yöntemi olarak, konu ile ilgili literatür taraması gerçekleştirilmiştir.Bilinç Farkındalık düzeyleri ve Hemşirelik Mesleki bilinçli farkındalık düzeleri ile ilgili yayınlanmış kitaplar, makaleler, yayınlanmış tezler, sağlık ve tıp etiği ile ilgili güvenilir internet kaynaklarından yararlanılarak birçok veriye ulaşılmıştır. Bu kaynaklardan oluşan bilgi ve değerlendirmeler birarada kullanılarak çalışmaya ilişkisel bir anlam verilmiştir. Sonuç: Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde hemşireliğin gelişmesine ivme kazandıracak eleştirel düşünme becerisine sahip, yasal düzenlemelerle belirlenmiş görev, yetki ve sorumlulukların bilincinde, insan ilişkileri iyi,öğrenmenin öneminin farkında olunan, mesleğin kimliğini ve ideolojisini özümsemiş, profesyonel olma, mesleki farkındalığa sahip, üretken, başarılı ve aranılan bireyler olmalarını sağlamaktadır. En eski mesleklerden biri olan hemşirelik mesleğinin her alanda güç kazanmasının en etkili yolu mesleki farkındalıkla hareket etmesi ve günün önemini kavrayarak görevini yürütmesidir. Derleme yapılarak biraraya getirilen verilerden hemşirelerin görevini yürütürken bilinçli farkındalık düzeyinin ne kadarını görevinde kullandığını anlama ve öğrenmeye çalışılmıştır. Yeterli çalışmaya ulaşılamaması bu konuda yapılacak çalışmaların önemli olduğunu göstermektedir.

ANAHTAR KELİMELER: Mesleki farkındalık, bilinçli farkındalık, Hemşirelik, Farkındalık

P-102 HEMODİYALİZ TEDAVİSİ İLE YAŞAM: OLGU SUNUMU/LIFE WITH HEMODIALYSIS TREATMENT

Poster Bildiri

ZEYNEP BÜŞRA TEKE[1], ALEV YILDIRIM KESKİN[2],

[1]SELÇUK ÜNİVERSİTESİ AKŞEHİR KADİR YALLAGÖZ SAĞLIK YÜKSEKOKULU HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ, III.SINIF ÖĞRENCİSİ, [2]SELÇUK ÜNİVERSİTESİ AKŞEHİR KADİR YALLAGÖZ SAĞLIK YÜKSEKOKULU, DR. ÖĞR. ÜYESİ,

Kronik böbrek yetmezliği (KBY); glomerüler filtrasyon değerinde azalma sonucu böbreğin sıvı-solüt dengesini ayarlama ve metabolik-endokrin fonksiyonlarında kronik ve ilerleyici bozulma olarak tanımlanmaktadır. KBY nedenleri arasında; Diabetus Mellitus (DM) (%38), Hipertansiyon (HT) (%28), Glomerülonefrit (%6), nedeni bilinmeyen (%15) olarak gösterilmektedir. HD'de; hipotansiyon (%20-30), kramp (%5-20), bulantı-kusma (%5-15), kaşıntı (%5), baş ağrısı (%5), göğüs ağrısı (%2-5), sırt ağrısı (%2-5) gibi semptomlar görülebilmektedir. Bu olgunun sunulmasındaki amaç hastanın HD sırasında ve sonrasında yaşadığı sorunları saptamaktır. Ve bu sorunlara yönelik sistematik bir hemşirelik bakımı, eğitimi ve danışmanlığı yaparak hastanın semptomlarını hafifletmek veya ortadan kaldırmaktır. Hastayla 06.01.2017-10.07.2018 tarihleri 2 hafta süreyle HD tedavisi sırasında 4 saat yüz yüze görüşme yapılarak veriler toplanmıştır. OLGU M.T 67 yaşında evli, okur-yazar değil, 3 çocuklu, 10 yıldır DM ve 8 yıldır HT hastası bir annedir. 5 yıl önce yaşında halsizlik, yorgunluk, öksürük nedeni ile hastaneye başvuran hastadan kan alınarak anemiye bağlı tedavi yapılmış. 64 yaşında tekrar halsizlik, yorgunluk, öksürük ve enfeksiyon belirtileri ile hastaneye başvurmuş. Kanda kreatinin; 3,9 mg/dl, üre;126 mg/dl, fosfor; 5,1 mg/dl, potasyum; 4,14 mEq/L olarak ölçülmüş. Hemodiyalize (HD) girmesi gerektiği söylenen hastaya santral katater takılmış. Takip eden tedavi sürecinde sol kolundan fistül açılarak HD tedavisine haftada 3 gün 4 saat başlanmış. M.T HD'e girmeye başladıktan sonra yorgunluk, halsizlik, eller ve ayaklarda kramp, kaşıntı, ağrı, ağzında yaralar oluştuğunu, ağrıya bağlı geceleri uyuyamadığını ifade ediyor. HD sonrası yorgunluğa bağlı yürümesinde aksaklıklar olduğu tespit edilmiştir. Diyalize gelen arkadaşlarının birkaçının öldüğünü ve kendisinin de HD'ye girdiği için öleceğini düşünmektedir. Eskisi gibi iyi bir eş olamadığını ifade etmektedir. Fistül bakımı ve diyet listesi hakkında hastanın bilgi eksikliğinin olduğu, diyet listesine uymadığı tespit edilmiştir. M.T'de belirlenen (akut ağrı, yorgunluk, oral mukoz membranda ve uyku örüntüsünde bozulma, ölüm korkusu, rol kaybı gibi) sorunlara yönelik hemşirelik girişimleri planlanarak, hastada bu sorunlara yönelik, bakım, eğitim ve danışmanlık yapılmıştır. SONUÇ Saptanan sorunlarına yönelik planlanan ve uygulanan hemşirelik girişimleri, taburculuk eğitimi ve danışmalık hizmeti sonrası hastadan olumlu geri bildirim alınmıştır. Hastanın halsizlik ve yorgunluğunun hafiflediğini, diyetine uyumunun daha iyi olduğu, eşi ile iş paylaşımı yaptığı gözlenmiştir. Bu olgu HD tedavisi alan bir hastanın yaşadığı semptomlara yönelik yapılan hemşirelik bakımı, eğitimi, ve danışmanlığının önemini ortaya koymuştur.

ANAHTAR KELİMELER: HEMODİYALİZ, KRONİK BÖBREK YETMEZLİĞİ, OLGU, HEMŞİRELİK BAKIMI /HEMODIALYSIS, CHRONIC RENAL FAILURE, PHENEMON,NURSING CARE

P-103 Yoğun Bakım Ünitesinde Yatan Hastaların Gürültüden Etkilenme Dereceleri ve Uyku Kalitesi Arasındaki İlişki

Poster Bildiri

Buğra Kaan Tavuz[1], Beyza Tuna[2], Vildan Kocatepe[3], Vesile Ünver[3],

[1]Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi/ Hemşirelik Bölümü 4. Sınıf Öğrencisi, [2]Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi/ Hemşirelik Bölümü 3. Sınıf Öğrencisi, [3]Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi/ Hemşirelik Bölümü Öğretim Görevlisi,

Giriş- Amaç: Yoğun bakımda ünitelerinde (YBÜ) yatan hastalarda sık uyku bölünmesi; dikkat azalması, kognitif fonksiyon bozukluğu, idrar ve serum katekolaminlerinin artmasına, aritmiye ve kalp yetmezliği gelişmesine neden olabilir. Bu çalışmada, YBÜ'de yatan hastaların gürültüden etkilenme dereceleri ve uyku kaliteleri arasındaki ilişkinin incelenmesi amacı ile yapılan araştırmanın ön değerlendirme sonuçları verildi. Yöntem: Araştırmanın evrenini özel bir sağlık grubunun 2 hastanesinin genel yoğun bakım, kardiyoloj yoğun bakım, kardiyovasküler cerrahi yoğun bakım ünitelerinde yatan bireyler oluşturdu. Araştırmaya katılmayı kabul eden ve dahil edilme kriterlerini taşıyan 17 hasta örnekleme alındı. Çalışmada veriler araştırmacılar tarafından oluşturulan "Hasta Tanılama Formu", "Hastaların YBÜ'de Gürültü Kaynaklarından Etkilenme Dereceleri Ölçeği" ve Richard's Campbell Uyku Ölçeği ile toplandı. Bulgular: Katılımcıların yaş ortalaması 58,05±18,62'ydi. %64,7'si erkek, %70,6'sı evliydi. %41,2'si lisans ve üstü eğitim almışlardı. %64,7'sinin en az bir kronik hastalığı vardı. Katılımcıların %70,6'sı günlük ortalama 7-9 saat uyduğunu ifade etti. %82,4'ü hastaneye yatmadan önce uyku sıkıntısı yaşamadığını ifade etti. %64,7'si şuan uykuya dalmada problem yaşamadığını, %58,8'i gece uykusunun bölündüğünü ifade etti. %47,1'i gece ortalama 3 kez uyandığını ifade etti. %82,4'ü sabah erken uyandığını bildirdi. Hastaların YBÜ'de Gürültü Kaynaklarından Etkilenme Dereceleri ölçeğinden alınabilen puan ortalaması en az sıfır, en fazla 4'dür. Hastaların ölçekten aldıkları puan ortalaması 1,51±,47'ydi. Uyku kalitesi puan ortalamaları ise 49,88±17,97'ydi. Ölçekten 76-100 arası puan çok iyi uykuyu göstermektedir. Hastaların uykudan gürültü kaynaklarından etkilenme dereceleri ile uyku kaliteleri arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır (r=-,086; p>,05). Hastaların gece uykularının bölünme durumları (MWUZ=-,441; p>,05) ve uyanma sayıları (KW (X2)=2,898; p>,05) ile gürültü kaynaklarından etkilenme durumları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır (p>,05). Hastaların erken uyanma durumları ile gürültü kaynaklarından etkilenme durumları arasında da istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır (MWUZ=-1,137; p>,05). Sonuç: Hastaların YBÜ'de uyku kalitesi düşüktür. 17 kişinin verilerine göre hastaların gürültüden etkilenme dereceleri ve uyku kalitesi arasında bir ilişki bulunamamıştır. Ancak örneklem büyüdüğünde sonuçlarda değişiklik olabilir. Hastaların uyku kalitesini ve geceleri uyanmasını ortamdaki gürültülerden başka etkileyen etmenler olabilir. Hastaların YBÜ'de uykusunu etkileyebilecek diğer etmenler de araştırılabilir.

ANAHTAR KELİMELER: Uyku, yoğun bakım, uykusuzluk, gürültü

P-104 Öğrenci Hemşirelerin Sosyal Medya Kullanım Durumlarının ve Tutumlarının Belirlenmesi

Poster Bildiri

Oğuzhan Turan[1], Serpil Yüksel[1],

[1]Necmettin Erbakan Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi,

Giriş ve Amaç: Bilgi ve deneyimlerin paylaşımı için etkileşimli ortamlar sunan sosyal medya özellikle üniversite öğrencileri tarafından yaygın olarak kullanılmaktadır. Araştırmada, kişilerarası iletişimin ve etkileşimin önemli olduğu hemşirelik mesleğinin adayı olan üniversite öğrencilerinin sosyal medya kullanımına ilişkin tutumlarının belirlenmesi amaçlandı. Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı tipteki bu araştırma, bir üniversitenin Hemşirelik Fakültesi'nde 27 Aralık 2018-18 Ocak 2019 tarihleri arasında 396 öğrenci ile gerçekleştirildi. Araştırmanın uygulanabilmesi için ilgili kurumdan ve etik kuruldan yazılı izin alındı. Araştırma verileri, araştırmacılar tarafından literatür doğrultusunda oluşturulan Kişisel Bilgi Formu ve Sosyal Medya Tutum Ölçeği (SMTÖ) Üniversite Formu ile toplandı. Altı alt boyuttan oluşan SMTÖ'nden alınabilecek en düşük puan 35, en yüksek puan 175'tir. Alınan puanın yüksek olması öğrencilerin sosyal medyaya ilişkin tutumlarının olumlu olduğunu göstermektedir. Bulgular: Çoğunluğunu (%80.1) kız öğrencilerin oluşturduğu katılımcıların yaş ortalaması 20.14 yıldır. Öğrencilerin %61.4'ü 13 yaş ve öncesinde internet kullanmaya başladığını ve yarısından fazlası günde 4 saat ve daha fazla zamanı internette harcadığını belirtti. Yarısından fazlasının (%56.8) günde 2-3 kez sosyal medya platformlarına girdiği ve yarısının günlük 1-3 saat zamanı bu platformlarda harcadığı saptandı. En fazla kullanılan ilk üç sosyal medyanın instagram, whatsapp ve youtube (sırasıyla: %87.6; %84.6; %61.6) olduğu belirlendi. Öğrenciler sosyal medyayı sıklıkla, arkadaş paylaşımlarını takip etmek (%94.7), sohbet etmek (%91.9) ve fotoğraf paylaşmak (%90.7) için kullandıklarını belirtti. SMTÖ toplam puanına (116.96) göre öğrencilerin sosyal medya tutumunun olumlu olduğu belirlendi. Alt boyutlarda, en düşük puanın sosyal medya tutumuna ilişkin olumsuz ifadelerin yer aldığı "düşkünlük" alt boyutundan, en yüksek puanın ise "eğlence ve paylaşım" alt boyutundan alındığı saptandı. Kız öğrencilere göre erkek öğrencilerin "düşkünlük", "ilgi çekme" ve "sosyal etkileşim" alt boyut puan ortalamalarının anlamlı olarak daha yüksek olduğu bulundu. İnternet kullanımına 13 yaş ve öncesinde başlayan öğrencilerin ölçek toplam puanının ve "eğitim" dışındaki diğer tüm alt boyut puan ortalamalarının anlamlı olarak daha yüksek olduğu belirlendi. İnternette ve sosyal medya platformlarında geçirilen süre uzadıkça "eğlence ve paylaşım" "ilgi çekme" ve "açık iletişim" alt boyut puan ortalamalarının anlamlı olarak arttığı saptandı. Sonuç: Araştırmadan elde edilen bulgular, öğrenci hemşirelerin sosyal medya tutumunun olumlu olduğunu, SMTÖ toplam puanını ve "eğitim" alt boyutu hariç diğer alt boyutları etkileyen en önemli faktörün internet kullanmaya başlama yaşı olduğunu ortaya koydu.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşirelik öğrencisi, sosyal medya, Sosyal Medya Turum Ölçeği, tutum

P-105 Hemşirelik Öğrencilerinde İyi Oluşluk Düzeyinin Psikolojik Sağlamlık ile İlişkisi

Poster Bildiri

Büşra Ünal[1], Cansel Altaş[1], Cansu Karadeniz[1], Sena Kablan[1], Demet Özbey[1], Ecenaz Çetin[1], Büşra Aydın[1], Melis Aslan[1], İrem Turan[1], Gülşah Körpe[1]

[1]İstanbul Medipol Üniversitesi,

Psikolojik iyi oluş kavramı, duygusal ve mental açıdan iyi durumda olmayı ifade eden bir kavramdır. Psikolojik sağlamlık kavramı ise; bireylerin olumsuz durumlar karşısında kendini toparlama ve hızlı bir şekilde normal yaşantılarına dönme güçleri olarak açıklanmaktadır. Hemşirelerin de çoğu zaman yaşadığı olumsuz durumlar bireyin yaşam doyumunu etkilemekte ve iyi oluşluğunda azalmaya sebep olabilmektedir. Bu çalışmada hemşirelik mesleğini yapmak için öğrenim gören kız öğrencilerin iyi oluşluk düzeylerinin psikolojik sağlamlıkları ile ilişkisinin incelenmesi amaçlanmıştır. Tanımlayıcı tipte olan bu araştırma Kasım 2018-Ocak 2018 tarihleri arasında İstanbul'da bir üniversitesinde hemşirelik bölümünde okuyan 200 kız öğrencide gerçekleştirilmiştir. Verilerin elde edilmesinde özbildirime dayalı Sosyodemografik Özellikler Soru Formu, Beş boyutlu iyi oluş modeli: PERMA Ölçeği ve Kısa Psikolojik Sağlamlık Ölçeği (KPSÖ) kullanılmıştır. Çalışmaya katılan öğrencilerin %61.0'ı 17-20 yaş aralığında olmakla birlikte %99'u bekardır. Öğrencilerin %29.5'i 1.sınıf, %26.5'i 2.sınıf, %18'i 3.sınıf, %26'sı 4.sınıfta okumaktadır. Öğrencilerin %73'ü son beş yıl içinde il merkezinde yaşamakla birlikte, %79.5'i öğrenimi süresince ailesiyle birlikte kalmaktadır. Öğrencilerin %69.5'inin gelir durumu giderine denktir ve %91.5'inin anne babası birliktedir. Öğrencilerin KPSÖ ve PERMA ölçek puan ortalamaları ile yaş, son beş yıl içinde yaşadığı yer, öğrenim süresince kaldığı yer, ailenin ekonomik durumu ve aile tanımlarına ilişkin istatistiksel açıdan fark bulunmamıştır. Ayrıca öğrencilerin KPSÖ puan ortalaması ve sınıflarına ilişkin istatistiksel açıdan fark saptanmamakla birlikte, PERMA ölçek puan ortalamaları ve sınıfları arasında istatiksel açıdan anlamlı bir fark bulunmuştur. 1. Sınıfta bulunan öğrencilerin ölçek puan ortalaması 2. ve 4. sınıfta bulunan öğrencilerin ölçek puan ortalamasından daha yüksek bulunmuştur. Aynı zamanda 3. sınıf öğrencilerinin ölçek puan ortalaması da 2.sınıfların ölçek puan ortalamasından daha yüksek bulunmuştur. Öğrencilerin KPSÖ puan ortalamaları ile PERMA ölçeği puan ortalamaları arasında pozitif yönde zayıf bir ilişki saptanmıştır. Öğrencilerin iyi oluşluk düzeyleri arttıkça psikolojik sağlamlık düzeyleri de artmaktadır.

ANAHTAR KELİMELER: İyi Oluşluk, Psikolojik Sağlamlık, Hemşirelik Öğrencileri

P-106 HEMŞİRELİK LİSANS ÖĞRENCİLERİNDE AİDİYET DUYGUSU VE BAŞARI DURUMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ: BİR VAKIF ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ

Poster Bildiri

Ayse Sena yüksel[1], Eyşan söğüt[1], Özlem yazıcı[1],

[1]İstanbul Okan Üniversitesi,

Amerikalı psikolog Abraham Maslow (1943, 1954) tarafından, bireylerin ödüller veya bilinçdışı arzularla ilgisi olmayan bir dizi motivasyon sistemine sahip olduklarını belirtilmiştir. Spesifik olarak, tamamen veya en azından kısmen tatmin edildikten sonra temel ihtiyaçların daha karmaşık psikolojik motivasyonlara doğru bir hiyerarşisi olduğu öne sürülmüştür. Teoriye göre, aşağıdan yukarıya doğru olan gereksinimler Fizyolojik (nefes alma, su, yiyecek, cinsiyet, uyku ve dinlenme, homeostaz, atılım, ağrıdan kaçınma); Güvenlik (vücut güvenliği, istihdam, kaynaklar, ahlak, aile, sağlık, mülk); Aşk / Aidiyet (arkadaşlık, aile, cinsel yakınlık, sevgi, kabul, eşitlik, ait olma); Saygı (benlik saygısı, güven, başarı, başkalarına saygı, başkalarına saygı); Kendini Gerçekleştirme (ahlak, yaratıcılık, kendiliğindenlik, problem çözme, önyargı eksikliği, olguların kabulü) olarak belirlenmiştir. Model bilişsel ve estetik ihtiyaçları ve daha sonra kendini gerçekleştirme ihtiyaçlarını içerecek şekilde genişletilmiştir (1970). Bu araştırmada bir vakıf üniversitesinde öğrenim gören hemşirelik lisans öğrencilerinde aidiyet duygusu ve başarı durumlarının değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Araştırmaya toplam 100 öğrenci katılmış olup %65'i kadın ve %69'u 20 yaş altında, %35'i ikinci sınıftadır. %59'unun geliri giderine eşit, %31'inin geliri giderinden azdır. Ulaşılan bulgulara göre, öğrencilerin okula aidiyet duyguları çok yüksek olmamakla birlikte ortalamanın üzerindedir (Min:1,60 Max:4,40 Mean:3,3 SD:0,60). Cinsiyetlerine göre (Min:1,60 Max:3,45 Mean:2,6 SD:0,35) istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamakla birlikte, kız öğrencilerin başarı ortalamalarının daha yüksek (Mean:3,96) olduğu belirlenmiştir.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşirelik; Aidiyet; Başarı durumu

P-107 Tip 1 Diyabetes Mellitus Tanısının Adölesanlara Etkisi ve Hemşirelik Bakımı

Poster Bildiri

DERYA KIVRAK[1],

[1]ANKARA ÜNİVERSİTESİ HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ,

Amaç: Bu derleme Tip 1 diyabetes mellitusun (Tip1 DM) adölesanlar üzerindeki etkisi ve hemşirelik bakımını incelemek amacıyla hazırlanmıştır. Gereç ve yöntem: Güncel literatür bilgileri taranarak bu derleme çalışması yapılmıştır. Bulgular: Tip1 DM, pankreatik beta hücrelerinden salgılanan insülinin yetersizliği sonucu oluşan kronik hastalıklardan biridir. Tip1 DM 16 yaş altındaki genç popülasyonun kronik hastalıklarında 3. sırada yer almaktadır. Tip1 DM, adölesanların fiziksel, duygusal ve sosyal işlevlerine kısıtlamalar getirmektedir. Tip1 DM tanısı alan adölesanların yaşam boyu kan glikoz seviyesini izlemek, diyetine ve aktivite düzeyine göre insülin dozunu ayarlamak ve uygulamak ve olası tıbbi komplikasyonlardan korunmak zorundadır. Diyabetli adölesanlarda kronik psikososyal stres, düşük sosyal yetkinlik ve yüksek oranda davranış sorunu bulunmaktadır. Aynı zamanda günlük aktivitelerindeki kısıtlılık, güçsüzlük, hastalık semptomları, hastaneye tekrarlı yatışlar, tıbbi bir cihaza bağlı olma, günlük insülin enjeksiyonu yapma, kan şekeri takibi gibi faktörler adölesanların fiziksel iyilik halinde bozulmalara ve yaşam kalitesinin olumsuz etkilemektedir. Öte yandan Tip1 DM tanısı alan adölesanın tedavi süreci akran ilişkilerini kısıtlayabilir ve kendini akranlarından farklı hissetme, akran grubuna dahil olamama gibi sorunlara yol açabilmektedir. Bu durum adölesanda stres, depresyon ve sosyal kaygıyı arttırabilir. Ancak sık görülen psikososyal problemler ve akran kabulü nedeniyle Tip1 diyabetli adölesanlarda yeme sorunlarınada sık rastlanmaktadır. Sosyal ortamlarda akran baskısı yaşadıkları zaman, diyetlerine uymadıkları görülmüştür. SONUÇ: Tip1 DM tanısı alan adölesanların tedavi sürecinde onlarla sürekli temas halinde olan hemşirelere önemli sorumluluklar düşmektedir. Hemşireler adölesanlara ve ailelerine kronik hastalık ile nasıl baş edebileceği, kan glikoz düzeyinin ölçümü ve kontrolü, egzersiz ve beslenme konusunda eğitim vermelidir. Hemşirelerin risk grubundaki her adölesanları kontrol etmeleri, aile ile düzenli aralıklarla görüşerek, adölesanların sağlığını algılayışı, kaygıları, psikososyal sorunları (aile, okul ve arkadaş) ve yaşam kalitesini içeren değerlendirmeler yapması önemlidir. Ayrıca hemşireler vereceği bakım sürecinde adölesanların yaşam kalitesini, benlik saygısını ve özgüvenini arttırmayı, psikososyal sağlığını geliştirmeyi hedeflenmelidir.

ANAHTAR KELİMELER: Tip1 DM, Adölesan, Hemşire

P-108 KÖK HÜCRE BAĞIŞI KONUSUNDA TÜRKİYE ÖRNEĞİ: MEDYA İNCELEMESİ

Poster Bildiri

Ceyda Gökkaya[1], Gamze Gökkaya[1], Zahide Güven[1], Yasemin Uslu[2],

[1]Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, 3. Sınıf Öğrencisi, [2]Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü,

Giriş- Amaç Kök hücreler (KH), kendini yenileyebilme ve farklılaşma özelliğine sahip klonal hücrelerdir. KH özellikle hematolojik ve onkolojik hastalıkların tedavisinde uzun yıllardır kullanılmaktadır. KH çalışmaları hakkında Sağlık Bakanlığı tarafından 2006 yılında yayınlanan genelgeye göre dünyada KH konusunda yapılan araştırmalar basında sıkça yer almaktadır. KH araştırmalarının artışıyla ilgi odağı haline gelen KH tedavisi günümüzde hücre tabanlı tedavi protokollerinde önemli yer tutmaktadır. Ancak Türkiye'de KH konusunda medyaya yansıyan verilerin sayısı ve özellikleri bilinmemektedir. Bu çalışmada amaç KH konusunda medyaya yansıyan veriyi izleyerek genel bir görüş oluşturabilmektir. Gereç- Yöntem Araştırma verileri "kök hücre" , "kök hücre bağışı" ve "kök hücre nakli" anahtar kelimeleri ayrı ayrı en sık kullanılan arama motoru olan Google (www.google.com.tr) da web tabanlı tarama yapılarak 01.03.2019 tarihinde elde edildi. Tarama yapılan linklerin dahil edilme kriterleri; yayın bölgesinin Türkiye olması, 2009-2019 yılları arasında yayınlanması, kullanım hakları lisansla filtrelenmemesi, anahtar kelimelerin sayfanın metninde yer alması şeklindedir. Tekrar eden ve ulaşılamayan haberler çalışma dışında bırakıldı. Bulgular "Kök hücre" kelimesinin aranması sonucu 1.890 veriye ulaşıldı. Dahil edilme ölçütleri kapsamında 18 veri çalışmaya alındı. "Kök hücre nakli" kelimesinin aranması sonucu 61 veriye ulaşıldı. Dahil edilme ölçütleri kapsamında 10 veri çalışmaya alındı. "Kök hücre bağışı" kelimesinin aranması sonucu 377 veriye ulaşıldı. Dahil edilme ölçütleri kapsamında 29 veri çalışmaya alındı. Son 10 yılda toplamda 57 haber incelendi. Bunlardan 33 tanesi tüm anahtar kelimeleri kapsayan tekrar haber olduğundan 24 haber çalışma kapsamına alındı. Haber içerikleri incelendiğinde en sık sırasıyla; KH bağışına teşvik kampanyaları (n:12), KH bağışı ile ilgili genel bilgilendirme (n:7), KH nakli ihtiyacı olan bireylere yönelik kampanyalar (n:4) ve KH naklinde kurum başarılarına yönelik (n:1) haberler oluşturduğu belirlendi. Sonuç Dünyada ve ülkemizde kök hücre nakli ile tedavi konusunda halen yoğun araştırmalar yapılmakta olup, konu ile ilgili haberler basın ve yayın organlarında sıklıkla yer almaktadır. KH bağışı konusunda yapılan medya haberlerinin çoğunlukla bilinçlendirme kampanyalarına yönelik olması ve bu konuda tedavi yöntemine yönelik yeterli bilgi bulunmaması dikkat çekmektedir. KH konusunda toplumu doğru bilgilendirmeye yönelik kamuoyu duyuruları ve kapsamlı çalışmaların yapılması ülkemizdeki KH farkındalığını pozitif yönde etkileyeceği düşünülmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: Kök hücre, kök hücre bağışı, kök hücre nakli

P-109 KRONİK OBSTRÜKTİF AKCİĞER HASTALIĞINDA HEMŞİRELİK BAKIMI: OLGU SUNUMU

Poster Bildiri

Yasemin Dağaşan[1], Muhammed Cemal HALİS[1], Tuğba YARDIMCI GÜREL[1],

[1]Sinop Üniversitesi, Sağlık Yüksekokulu, Hemşirelik Bölümü,

Kronik Obstrüktif Akciğer Hastalığı (KOAH), ülkemizde ve tüm dünyada önemli mortalite ve morbidite oranına sahip bir halk sağlığı sorunudur. Oluşturduğu ekonomik ve sosyal yük fazladır. KOAH, kronik bronşit ve amfizemi kapsayan genellikle irreversible hava akımı kısıtlaması ile karakterize kronik bir akciğer hastalığıdır. KOAH'ın yönetiminde hemşirelik bakımı, hastaneye yatış sayısını azalttığı, hastalığın seyrini yavaşlattığı, hastalığa eşlik eden diğer hastalıkların oluşmasını önlediği, egzersiz toleranslarını, psikososyal uyumu, yaşam kalitesini, özbakım gücü ve motivasyonu arttırdığı için önemlidir. Bu olgu sunumunda KOAH tanısı olan hastanın sorunlarına yönelik yapılabilecek hemşirelik girişimleri ve sonuçlarının sunulması amaçlanmıştır. OLGU: Beş yıldır Kalp Yetersizliği (KY), 16 yıldır Diabetes Mellitus (DM) tanısı olan 79 yaşındaki erkek hasta B.Y. 28 Kasım sabah saatlerinde dispne, öksürük, halsizlik, ağrı, öksürükle atılamayan balgam şikâyetleriyle göğüs polikliniğine başvurmuştur. Yapılan tetkikler soncunda hastaya KOAH tanısı konulmuş ve ileri tetkik ve tedavi amaçlı göğüs hastalıkları servisine yatışı yapılmıştır. Beden kitle indeksi 31 kg/m2 olan hastanın tozlara, hayvan tüylerine ve polene alerjisi vardır. Hasta KOAH, DM ve KY'ne yönelik ilaçlar kullanmaktadır. Hastaya İç Hastalıkları Hemşireliği uygulaması sırasında 3-7 Aralık 2018 tarihleri arasında Gordon'un Fonksiyonel Sağlık Örüntüleri (FSÖ) Hemşirelik Bakım Modeli'nden yararlanılarak hemşirelik bakımı yapılmıştır. Bu doğrultuda değerlendirilen hastaya aktivite intoleransı, gaz değişiminde bozulma, hava yolunu temizlemede etkisizlik, anksiyete, uyku örüntüsünde rahatsızlık, kan glikozunda değişkenlik, beden gereksiniminden fazla beslenme, bilgi eksikliği, kanama riski, travma riski, enfeksiyon riski hemşirelik tanıları alınmıştır. Sonuç olarak; hastaya özgü uygulanan bireyselleştirilmiş bakım planı ile hastanın var olan solunumsal problemleri azaltılmış, tanısına yönelik bilgi eksiklikleri giderilmiş ve öz bakım becerileri geliştirilerek tedaviye katılımı sağlanmıştır. Hasta bakım süresince hasta herhangi bir travma yaşamamıştır.

ANAHTAR KELİMELER: Kronik Obstrüktif Akciğer Hastalığı, Hemşirelik Bakım Planı, Hemşirelik

P-110 HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN LÖSEMİ HASTALIĞI HAKKINDA FARKINDALIK AKTİVİTE DENEYİMLERİ

Poster Bildiri

Harun KÜÇÜKBALLI[1], ZEYNEP GÜNEŞ[1],

[1]ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ,

Bu çalışmanın iki amacı bulunmaktadır: (1)farklı programlarda eğitim gören üniversite öğrencilerinin lösemi, kemik iliği transplantasyonu hakkında bilgi, görüşlerini ve kemik iliği bağışçısı gönüllüsü olma durumlarını, (2) öğrenci topluluğu tarafından gerçekleştirilen farkındalık etkinliğinin kemik iliği bağışçısı olma isteği üzerine etkisini belirlemek. Yöntem: Tanımlayıcı olarak yapılan bu çalışmada: Şubat 2019'da Aydın Adnan Menderes Merkez Kampüsünde farklı bölümlerde (lisans ve ön lisans) eğitim alan öğrenciler çalışmanın evrenini, araştırmaya katılan 80 öğrenci ise örneklemini oluşturmuştur. Veri toplama formu 14 sorudan oluşmuştur. İlk 6 soruda sosyodemografik özellikler, 7-14 arası sorularda kemik iliği nakline ilişkin bilgi ve yaklaşımları sorgulanmıştır. Anket formu yüzyüze görüşme tekniği ile uygulanmıştır. Uygulama sonrası maskesiz gülücükler topluluğunun faaliyetleri kapsamında bir öğrenci tarafından lösemi ve tedavisinde kemik iliği transplantasyonunun yeri ve önemi hakkında bilgilendirme akut lösemiler tanı ve tedavi kılavuzu rehberi kapsamında yapılmıştır. Bilgilendirme sonrası katılımcıların kemik iliği bağışçısı olma konusunda gönüllülük durumları tekrar sorgulanmıştır. Çalışmada tanımlayıcı istatistikler ve ki kare analizi kullanılmıştır. Anlamlılık seviyesi $p<0.05$ olarak alınmıştır. Çalışmaya katılan öğrencilerin yaş ortalamasının 20,65±1,7, olduğu, %67,5'inin kız öğrencilerden, %25'inin ön lisans öğrencilerinden oluştuğu, öğrencilerin sadece 5'inde kronik bir hastalık olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin ¾'ünün lösemi tedavisi ve hastalık hakkında doğru bilgi sahibi olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin %65'i kemik iliği örneğinin nereden alındığı hakkında doğru bilgiye sahipken kemik iliği nakli ile ilgili doğru bilgiye sahip olan öğrencilerin oranı %35 tir. Kemik iliği donörlüğü hakkında bilgi sahibi olmadıkları için öğrencilerin 2/3'sinin bağışta bulunmadığı, yapılan bilgilenlendirme sonrasında %81,5'inin donör olma konusunda fikrinin değiştiği belirlenmiştir. Cinsiyet, okuduğu bölüm, mevcut hastalığının bulunma durumu, lösemi ve tedavisi hakkında bilgi sahibi olma durumu ile kemik iliği donörü olma durumu arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır($p>0.05$). Sonuç olarak öğrencilerin büyük çoğunluğunun kemik iliği bağışçısı olmadığı, anlatılan bilgilerden sonra bağışçı olma fikirlerinin 2/3 oranında değiştiği görülmüştür. Bu gibi farkındalık çalışmalarının devam etmesinin kemik iliği bağışçısının artmasının, hastalığa bağlı ölümler oranını önemli ölçüde azaltacağı açıktır.

ANAHTAR KELİMELER: LÖSEMİ , KEMİK İLİĞİ TRANSPLANTASYONU, GÖNÜLLÜLÜK

P-111 HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN KÜLTÜRLERARASI BAKIMA YÖNELİK DÜŞÜNCE VE TUTUMLARI

Poster Bildiri

Asuman Boz[1], Cansu Çağırıcı[2], Cuma Demir[3], Nimet Dağ[2], Gizem Beycan Ekitli[4],

[1]Manisa Celal Bayar Üniversitesi, [2]Dokuz Eylül Üniversitesi, [3]Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, [4]Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı,

Giriş-amaç:Hemşirelik bakımında kültüre özgü gereksinimler bakımın kilit noktasıdır.Araştırmada öğrencilerin kültürlerarası bakıma ilişkin yaygın düşünce ve tutumları incelenmiştir. Yöntem:2018-2019 eğitim-öğretim yılında bir hemşirelik fakültesinde okuyan ve sınıf ve cinsiyetler bazında tabakalı örneklem yöntemiyle belirlenen 292 öğrenciyle gerçekleştirilmiştir.Verilerin toplanmasında kültürlerarası temas,bakım deneyimleri ve düşüncelerine yönelik 31soruluk anket kullanılmıştır.Tanımlayıcı araştırmanın verileri ,yüzde-satır yüzdesi ve kikare analizleriyle değerlendirilmiştir. Bulgular:Öğrencilerin %80.1'i kadınken,%89.0'u ailesinden farklı insanlarla paylaştıkları yurt ve evlerde kalmaktadır.Farklı ülkelerden arkadaşları olan %52.4 ve farklı bir ülke vatandaşlığı olan %2.1'dir.Kültürel farklılıkları olan hastaya bakımda rahatsızlık hisseden %22.9'dur.Öğrencilerin %63.4'ü bu konuda yetkin olmadığına inanmakta,%46.6'sı farklı kültürdeki hastaya bakım vermiş,%16.4'ü kültürlerarası hemşirelikle ilgili eğitim almıştır.Kültürlerarası hemşirelik dersleri olan %25.7, böyle bir dersin olması gerektiğine inanansa %80.1'dir.Öğrencilerin %69.9'u hastalıkların biyolojik temelli olduğunu,%89.0'u bazı toplumlarda hastalık kabul edilen durumların farklı kültürlerde bu şekilde algılanmayabileceğini, %77.7'si bugünün hastalıklarının yarın normal kabul edilebileceğini düşünmektedir.Geleneksel uygulamaların sağlık açısından etkili olmadığını düşünen %13.0,bu uygulamaların psikolojik konfor sağladığına inanan %88.4'tür.Öğrencilerin %56.5'i tedavi olmayı reddeden hastaları anlayamadıklarını ifade ederken, %14.4'ü hastalıkları nazar ve büyü gibi mistik olgularla ilişkilendiren ailelerde bakım yürütmeyi imkansız bulmaktadır.Öğrencilerin %67.8'i hastaların kendi hemcinslerinden tedavi almak istemesine kızacaklarını ifade etmiştir.Erkek olmak ve farklı kültürlerden arkadaşlara sahip olmamak kültürel duyarlılığı düşük ifadelerde anlamlı bir artışa neden olmuştur($p<0.05$).Kültürlerarası hemşireliğe ait bir eğitim almanın görüşler üzerindeki etkisi anlamsızdır($p\geq0.05$) Tartışma-Sonuç:Öğrencilerin önemli bir kısmının farklı kültürlerden hastalara bakım vermişolmasına rağmen eğitim alanların azınlıkta olması çarpıcıdır.Eğitim alanlarda kültürel duyarlılık beklenen düzeyde değildir.Erkeklerde daha düşük kültürel duyarlılık, toplumumuzun kültürel dokusuna uyumludur.Daha fazla kültürel çeşitliliğe sahip bakım unsurları açısından öğrencilerin desteklenmesi ve bu temasın arttırılmasına yönelik düzenlemeler önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: Öğrenci hemşire, kültürlerarası bakım,kültürlerarası duyarlılık

P-112 OTİZM TANILI BİREYLERİN BAKIM VERİCİLERİNİN YAŞAM KALİTESİ

Poster Bildiri

Hatice AKALAY[1], Semra ÖZAYDIN[1], Gizem ŞAHİN[1],

[1]İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ-CERRAHPAŞA FLORENCE NİGHTİNGALE HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ,

Otizm;yaşamın erken dönemlerinde başlayan ve yaşamın geri kalanını da kapsayan, bireyin sosyal ilişkilerinde, iletişiminde, davranışlarında ve bilişsel gelişiminde gecikmelere neden olan nöropsikiyatrik bir bozukluktur.Otizm genel olarak; sosyal etkileşimde bozulma, iletişimde bozulma, aktivite ve ilgi alanlarında sınırlılık sorunları altında kendini göstermektedir. Otizmli tanılı bireylerin bakım vericileri sağlıklı gelişen bir bireyin bakım vericilerine göre daha yoğun stres, depresyon ve anksiyete yaşamaktadır.Bu durum, otizm tanılı bireylerin bakım vericilerinin daha fazla sorumluluk almalarına neden olmakta ve bakım yükünü arttırmaktadır. Otizm tanılı bireylerin bakım vericilerinin yaşadığı sorunlar yaşam kalitelerini olumsuz etkilemektedir. Bu sorunlara bakıldığında; otizm tanılı birey ile iletişim güçlüğü, davranış sorunları, öfke patlamaları, kendine zarar verici davranışları yönetmede güçlük, ailedeki sağlıklı çocuklara bakım vermede yetersizlik, aile içi sorunlar, beklentilerini karşılayamama, etkisiz baş etme, gelecek kaygısı, sosyal izolasyon, suçluluk duyma, acı çekme, damgalama, ekonomik zorluklar ve okul ve benzeri kurumlarla işbirliğinin sağlanamamasıdır. Vasilopoulou ve Nisbet (2016)'in 18 yaş altı otizm tanılı çocukların ebeveynlerinin yaşam kalitesini ölçen çalışmaları incelemek amacıyla yaptıkları sistematik derlemede; otizm tanılı çocukların ebeveynlerinin yaşam kalitelerinin,normal gelişmekte olan çocukların ebeveynlerine veya popülasyon normlarına göre daha düşük olduğu saptanmıştır. Ebeveynlerin düşük yaşam kalitesinin; çocuğun davranış bozuklukları, işsizlik, anne olma ve sosyal destek eksikliği ile ilişkili olduğu bulunmuştur. Ülkemizde yapılan çalışmalara bakıldığında; Akdem ve Akel (2014)'in 52 otizm tanılı çocuğun bakım vericileri ile yaptıkları çalışmada yaşam kalitelerinin orta düzeyde olduğu ve Meral ve Çavkaytar (2009)'ın 768 otizm tanılı çocuk annesi ile yaptıkları çalışmada aile sosyal desteğinin yaşam kalitesini olumlu yönde etkilediği saptanmıştır. Otizm tanılı bireylerin bakım vericilerinin yaşam kalitesine yönelik çalışmalar oldukça sınırlıdır. Bu nedenle, bu konuya yönelik çalışmalar arttırılmalıdır. Otizmli tanılı bireylerin bakım vericilerinin yaşam kalitesinin arttırılması için; • Multidisipliner ekip çalışması yapılarak ailenin işlevselliğinin arttırılması hedeflenmelidir. • Ruh sağlığı hemşireleri tarafından bakım vericilerin gereksinimlerini belirlemek amacıyla düzenli olarak ev ziyaretleri gerçekleştirilmeli ve hemşirelik süreci doğrultusunda bakım planlanmalıdır. • Bakım yükü ile baş etme konusunda bakım vericiler ile çalışılmalıdır. • Destek grupları oluşturarak sosyal destek ağı geliştirilmelidir.

ANAHTAR KELİMELER: OTİZM, YAŞAM KALİTESİ, BAKIM VERİCİ

P-113 Pediatri Dersi Almış Öğrencilerin Klinik Rahatlık ve Endişe Durumu ile Öz Yeterlilik Algısı Arasındaki İlişki

Poster Bildiri

Sümeyye KALAYCI[1], Nihal AVCI[1], Merve AZAK[1], Birsen MUTLU[1],

[1]İstanbul Üniversitesi- Cerrahpaşa Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi,

Amaç: Öz yeterlilik düzeyi kişinin bir eylemi gerçekleştirirken karşılaşacağını düşündüğü zorluğun derecesini ifade eder. Hemşirelik öğrencilerinin öz yeterlilik algısı ve klinik ortamda karşılaştıkları stres gibi öğrenmeyi etkileyebilecek durumların belirlenmesi ve öğrenme ile ilişkilerinin anlaşılması, hemşirelik eğitimini geliştirmeye uygun faaliyetlerin planlanmasını sağlayabileceği gibi hemşirelik eğitiminin geleceğine yönelik etkileri de olabilir. Bu çalışma pediatri dersini almış hemşirelik öğrencilerinin klinik endişe ve rahatlık durumlarının ve çocuklarda bakım, tanı ve tedaviye ilişkin uygulamalardaki yeterlilik düzeylerinin belirlenmesi ve öz yeterlilik algı düzeyleri saptanarak değişkenler arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığını bulmak amacıyla tanımlayıcı ilişki arayıcı tasarım şeklinde yapıldı. Gereç Yöntem: Çalışma İstanbul Üniversitesi- Cerrahpaşa Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi'nde Aralık 2018-Mart 2019 tarihleri arasında yapıldı. Çalışmaya Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği dersi almış, araştırmaya katılmayı kabul eden 195 öğrenci dahil edildi. Çalışmada araştırmacılar tarafından hazırlanan Öğrenci Bilgi Formu ve Çocuklarda Bakım, Tanı ve Tedavi Uygulamalarına İlişkin Yeterlilik Düzeyi Formu (ÇUYDF), Genel Öz Yeterlilik Ölçeği (GÖYÖ) ve Pediatri Hemşireliği Öğrencileri Klinik Rahatlık ve Endişe Değerlendirme Aracı (PHÖKREDA) kullanıldı. Bulgular: Çalışmaya katılan öğrencilerin %84,4'ünün (n=249) kadın olduğu, %57,3'ünün (n=169) 4.sınıf öğrencisi olduğu, %77,6'sının (n=229) hemşirelik bölümü okumaktan memnun olduğu, %72,9'unun (n=215) mezun olunca hemşirelik yapabileceğine inandığı, %7,5'nin (n=22) Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği (ÇSHH) Anabilim Dalı'nda intern olduğu, %35,9'unun (n=106) mezun olduktan sonra çocuk ile ilgili bir bölümde çalışmayı istediği, saptandı. Öğrencilerin öğrencilik hayatı boyunca en çok 2. sırada (%31,5, n=93) ÇSHH dersi stajında zorlandıkları ve ÇSHH dersi stajında en çok (%67,8, n=200) yanlış uygulama yaparak hastaya zarar vermekten korktukları bulundu. Araştırma sonuçlarına göre GÖYÖ ile ÇUYDF arasında anlamlı bir ilişki olmadığı saptandı. Genel akademik ortalaması 3 (4'lük sistem) puanın üzerinde olan öğrencilerin ve kız öğrencilerin genel öz yeterlilik puanı erkek öğrencilerden anlamlı olarak daha yüksekti. Aynı zamanda istatistiksel olarak anlamlı olmasa da çocuk internlerinin ÇUYDF puanları daha yüksek bulundu. Sonuç: Sonuç olarak, araştırmada çocuk sağlığı ve hastalıkları hemşireliği intern sayısı az olmakla birlikte öğrencilerin yaklaşık üçte biri mezun olduğunda çocuk ile ilgili bir bölümde çalışmak istemektedir. Çocuk anabilim dalı intörnlerinin ÇUYDF puanları, genel akademik not ortalaması daha yüksek olan öğrencilerin ve kız öğrencilerin genel öz yeterlilikleri daha yüksektir.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşirelik, öğrenci, öz yeterlilik, pediatri, uygulama

P-114 Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Öğrencilerinin Diyabet Riski ve Beslenme Alışkanlıklarının Değerlendirilmesi

Poster Bildiri

Esra ALTIN[1], Ebru BULUT[1], Zeynep GÜNEŞ[1],

[1]Aydın Adnan Menderes Üniversitesi,

Giriş: Diyabet, ülkemizde ve tüm dünyada sıklığı giderek artan ve erken yaşlarda da sık görülmeye başlayan, ciddi komplikasyonlara neden olan, yaşam kalitesini bozan kronik bir hastalıktır. IDF 2017 yılı verilerine göre tüm dünyada 450 milyon diyabet hastası varken 2045 yılında 691 milyon diyabet hastası olması beklenmektedir. Genetik faktörler, teknoloji kullanımına bağlı olarak fiziksel aktivite düzeyinin azalması, fast-food, dondurulmuş… gibi sağlıksız hazır besinlerin tüketimindeki artma, sigara içme Tip-II diyabet riskini de giderek artırmaktadır. Sağlığı tehdit eden sağlık sorunlarının başında gelen diyabet hastalığından korunmak ve erken tanılamasını sağlamak önemlidir. Yöntem: Bu araştırma, Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi öğrencilerinin diyabet riski ve beslenme alışkanlıklarını değerlendirmek için yapılmıştır. Araştırmanın evrenini Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi'ndeki toplam 1032 öğrenci oluşturmuş, örneklem seçimine gidilmeyerek 25.02.2019-08.03.2019 tarihleri arasında okula devam eden, çalışmaya katılmak isteyen gönüllü 615 öğrenci ile çalışma yapılmıştır. Araştırmanın verileri belirtilen tarihler arasında okula devam eden, çalışmaya katılmak isteyen gönüllü öğrencilere "Yapılandırılmış Soru Formu ve FINDRISK Tip-2 Diyabet Risk Anketi" uygulanarak toplanmıştır. Etik kurul onayı, kurum izni ve katılımcılardan sözlü onam alınmıştır. Araştırma verileri Statistical Package for Social Science (SPSS) 22.0 paket programı ile analiz edilmiş. Araştırmanın verileri sayı, yüzde, Mann Whitney U testi ve ki-kare analizi ile değerlendirilmiştir. Sonuçlar %95 güven aralığında, $p<0,05$ anlamlılık düzeyinde değerlendirilmiştir. Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 20,32±1,50'dir, %69'u kadın, %31'i 2. sınıftır, %24,2'si sigara içmekte, %27,1'i alkol tüketmekte, %48,5'i yurtta kalmaktadır, 53,4'ünün kardiyolojik, %4,2'sinin polikistik over sendromu hastalığı bulunmaktadır. Öğrencilerin FINDRISK skoru ortalaması 4,60 olup, FINDRISK skoruna göre %72,8'i düşük riskli, %24,1'i hafif risklidir. Öğrencilerin yarıdan fazlası haftada 3-4 gün sebze, %44,7'si meyve tükettiğini bildirmişlerdir. Öğrencilerin yaklaşık yarısı haftada 3-4 gün kızarmış yiyecek (%49,3), %36'sı cips/gazlı içecek, %38,2'si hazır gıda, %19,3'üde dondurulmuş gıda tüketmektedirler. Hergün meyve, sebze tüketenlerin haftada 3-4 gün ve daha az meyve, sebze tüketenlere göre daha düşük diyabet riski olduğu ve aradaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olduğu belirlenmiştir ($p<0,05$). Sonuç: Sonuç olarak öğrencilerin büyük bölümünün diyabet riskinin düşük olduğu, ancak hazır gıda gibi sağlıksız yiyeceklerle beslenme durumlarının yüksek olduğu söylenebilir.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşirelik Öğrencisi, FINDRISK, Beslenme Alışkanlığı

P-115 ÖĞRETİM ELEMANIYLA İLETİŞİME KUŞAKLARARASI TEMELLİ BAKIŞ

Poster Bildiri

Buğra Kaan Uranoğlu[1], Aylin Akgün[1], Yazın Baskan[1], Onur Ceylan[1], Gizem Beycan Ekitli[2],

[1]Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi , [2]Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Ruh Sağlığı Ve Hastalıkları Hemşireliği ABD,

Giriş-amaç:Farklı kuşaklara ait öğrenci ve öğretim elemanlarının birbirlerinin tutum ve beklentilerini kavrayışı,insan sağlığıyla çalışan hemşirelik mesleğinde eğitimin kalitesi açısından önemlidir.Araştırmada öğrencilerin öğretim elemanlarıyla yaşadıkları iletişim süreçlerine yönelik görüş ve eğilimleri kuşaklararası etmenlerce incelenmiştir. Yöntem:2018-2019 eğitim-öğretim yılında bir hemşirelik fakültesinde araştırmaya katılmaya gönüllü 266 (evrenin %23.5'i) öğrenci örnekleminde yürütülmüştür.Verilerin toplanmasında; öğrencilerin öğretim elemanlarıyla iletişim tecrübeleri,algıları ve kuşaksal farklılıklara yönelik görüşlerini inceleyen 27 soru ve kuşaklara ait bilgilendirme paragrafı bulanan anket kullanılmıştır.Tanımlayıcı araştırmanın verileri yüzde-satır yüzdesiyle değerlendirilmiştir. Bulgular:Öğrencilerin %97.4'ü Z kuşağıyken %39.5'i ait olduğu kuşağın özelliklerini tanıdıklarını belirtmektedir.Öğretim elemanlarıyla sorun yaşayanlar %17.3'ken, yaşanan sorunların genel niteliğini iletişim(%11.3) ve akademik(%10.5) temellidir.Bu sorunların paydaşlığına 1.47±1.07puan vermişlerdir (0=karşımdakinden kaynaklı,4=benden kaynaklı).Sorunların temel kaynağını;%10.9'u elemanların kendilerini anlayamaması, %9.0'uysa kuşaklararası farklılıklar olarak değerlendirmiştir.Öğrencilerin %83.8'i kuşaklararası farklılıkların elemanlarla olan ilişkisini etkilediğini düşünmektedir.Öğrenciler Y kuşağındaki(1981-1995 yılları doğumlu) öğretim elemanlarıyla daha iyi iletişim kurabilmekteyken,kuşaklar yaklaştıkça bu algı anlamlı düzeyde yükselmektedir($p<0.05$).Öğrencilerin %65.4'ü öğretim elemanlarının sıklıkla "Biz sizin yaşınızdayken…" diye başlayan cümlelerle öğrencilerini ve ait oldukları kuşağı eleştirdiğini deneyimlemişken, %15.4'ü uzak kuşaktaki elemanların kendisini yanlış anlayacağı kaygısıyla onlardan uzak durma eğilimindedir. Kuşaklar uzaklaştıkça öğretim elemanı tutumlarını daha otoriter ve katı algılamaktadırlar($p<0.05$).Öğrencilerin %45.1'i uygulamalı dersleri, %35.0'ise teorik dersleri yakın kuşaktaki elemanlardan daha rahat öğrenebildiklerini belirtmiştir. Tartışma-Sonuç:Öğrenciler kuşak farklılıklarını öğretim elemanlarıyla ilişkilerin önemli unsuru olarak değerlendirmektedir.Sorunlarda öğretim elemanlarının payını daha fazla bulunurken,bu eğilim kendi kuşak özelliklerine uygundur.Kuşaklar yakınlaştıkça kurulan iletişimi daha iyi algılamakta,uzak kuşaklardaysa kendilerine yönelik tutumları daha katı-otoriter değerlendirmektedirler.Karşılıklı yaşanan sorunların yaygın olarak iletişim temelli olması ve kuşak farklılıklarında iletişim sorunlarının belirginleşmesi; ilerleyen araştırmalarda bu iki olgunun yordayıcılığına yönelik araştırma gerekliliğini ortaya koymuştur.

ANAHTAR KELİMELER: Öğrenci hemşire,kuşaklararası iletişim,öğretim elemanı

P-116 SVO'LU HASTANIN BAKIMINDA KAVRAM HARİTASI KULLANIMI: OLGU SUNUMU

Poster Bildiri

Yasemin Dağaşan[1], Muhammed Cemal Halis[1], Tuğba Yardımcı Gürel[1],

[1]Sinop Üniversitesi, Sağlık Yüksekokulu, Hemşirelik Bölümü,

Kavram haritası, öğrencilerin problem çözme becerisini ve eleştirel düşünme yeteneklerini kullanarak bütüncül bakım vermelerini kolaylaştıran bir uygulama aracıdır. Öğrencilerin hasta bakımında temel kavramlara yönelik bilgileri birleştirip, hastaların var olan sorunlarını anlama ve ilişki kurabilmelerine yardımcı olduğu belirtilmektedir. İnme veya Serebrovasküler Olay (SVO), serebral damarların emboli ya da serebrovasküler hemoraji ile tıkanması sonucu beyin dokusunda iskemiye neden olan bir tablodur. Dünya'da ve ülkemizde toplum sağlığı için giderek önem kazanan bir hastalık grubudur. SVO hastalarda nörolojik fonksiyon kayıplarına neden olduğu için iyi bir gözlem, sürekli değerlendirme ve profesyonel bakım hizmeti gerektiren bir hastalıktır. OLGU: Üç yıldır Alzheimer, 10 yıldır diyabet tanısı olan 77 yaşındaki kadın hasta şiddetli kusma, ağrı, halsizlik, yutma güçlüğü, kan glikoz düzeyinde artma, peltek konuşma şikayetleriyle acil servise getirilmiştir. Yapılan tetkikler sonucunda iskemik SVO tanısı konulan hastanın ileri tetkik ve tedavi amaçlı nöroloji servisine yatışı yapılmıştır. Serviste yapılan değerlendirme sonucunda hastanın sol tarafında hemiparezi, vücudun her yerinde artan ağrı, Ağrı skoru: 4 (10 puan üzerinden değerlendirilmiştir), uykuda düzensizlik, İdrar inkontinansı, Günlük yaşam aktivitelerini (GYA) sürdürmede zorlanma (Düzey II), Aktivite sonrasında yorgun ve halsiz hissetme, ara ara kendi kendine ağlama gibi problemlerinin olduğu saptanmıştır. Hastada öksürük ve sekresyon da mevcuttur. Beden kitle indeksi (BKİ) 20.81 kg/m2 ve Glaskow koma skalası (GKS) puanı 12'dir. Hastadan toplanan veriler doğrultusunda beden gereksiniminden az beslenme, sağlığı sürdürmede etkisizlik, iletişimde bozulma, etkisiz bireysel baş etme, kan glikozunda değişkenlik, uyku örüntüsünde rahatsızlık, özbakımı sürdürmede yetersizlik, kronik ağrı, hava yolu temizlemede etkisizlik, fonksiyonel inkontinans, bellekte bozulma, travma riski hemşirelik tanılarına ulaşılmıştır. Ulaşılan tanılar beklenen hasta sonuçlarını yansıtacak şekilde kavram haritasında gösterilmiştir. Bu hastada uygulanan hemşirelik sürecinde kavram haritasının kullanılması ile hastanın var olan sorunlarına yönelik bilgiler ile teorik bilgi birleştirilerek hastaya bütüncül bir bakım sağlanmıştır. Öğrencilerde bilginin sürekliliğinin sağlanması ve eleştirel düşünme yetilerinin arttırılmasında kavram haritalarından faydalanılabilir.

ANAHTAR KELİMELER: Kavram Haritası, SVO, Hemşirelik Bakımı

P-117 OVER HİPERSTİMULASYON SENDROMU OLAN KADININ BAKIMINDA WATSON'IN İNSAN BAKIM MODELİ'NİN KULLANILMASI

Poster Bildiri

Nazlı BALTACI[1], Hümeyra TÜLEK DENİZ[1], Gürsün KAVAK[1],

[1]Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü,

Over Hiperstimulasyon Sendromu (OHSS) infertilite tedavisinde over stimülasyonunun yaşamı tehdit eden, fizyolojik ve psikososyal sorunlara neden olan obstetrik bir komplikasyonudur. OHSS hafif, orta, şiddetli ve kritik olmak üzere dört kategoriye ayrılmaktadır. Hafif OHSS hastaları ayaktan tedavi edilebilirken, şiddetli ve kritik OHSS hastalarının hastaneye yatışı gerekmektedir. Elektrolit dengesizliği, organ yetmezlikleri, over torsiyonu ve tromboemboli OHSS'nin olası komplikasyonlarıdır. OHSS, In Vitro Fertilizasyon-Embriyo Transferi sürecini de sekteye uğrattığından bireyin anne olma yolundaki deneyimini olumsuz etkilemektedir. Bu yüzden OHSS'nin iyileşme süreci, bireyin yakın takip, uygun bakım ve tedavisinde hemşirenin de etkin rol oynadığı bir ekip çalışması gerektirir. OHSS olan kadının bakımında sistematik bir bakım rehberi olan Watson'ın İnsan Bakım Modeli (İBM)'nin kullanılması uygun bir seçenektir. Watson bu modelde tedaviden öte bakıma odaklanmış; insanı zihin-beden-ruhtan oluşan bir bütün olarak ele almıştır. İBM iyileştirme süreçleri, kişilerarası bakım ilişkisi, bakım anı olmak üzere üç kavramı içermektedir. Watson 10 temel iyileştirme sürecinin birbiriyle etkileşim halinde olup hemşirelik bakımının özünü oluşturduğunu belirtmiştir. Bireye sevgi, adanmışlık, değer ve güveni içeren iyileştirme süreçleri, birey ve hemşirenin bir araya geldiğinde oluşan bakım anlarına eşlik etmektedir. Bakım anları, kişilerarası bakım ilişkisi kurmada önemli bir fırsattır. Kişilerarası bakım ilişkisinde birey ve hemşire karşılıklı olarak uyum, saygı, güven ve etik sorumluluk duygusu geliştirir. OHSS olan kadına İBM rehberliğinde gerçekleştirilen bakımda; sevginin iyileştirici gücünün ve kadın ile hemşire arasındaki otantik ilişkinin bakım çıktılarına olumlu şekilde yansıması beklendiktir. İBM hemşireye, OHSS gibi komplike bir durumda günümüzde tedavi odaklı ve mekanikleşmeye yüz tutmuş olan hemşirelik uygulamalarının yerine insani tüm yönleri ele alan bir bakım anlayışı sunabilir. Bireyi bütüncül olarak ele alan İBM'nin kadın ve hemşirenin eşsiz bir bakım deneyimi yaşamalarını, manevi olarak gelişmelerini ve birlikte iyileşmelerini sağlayabileceği düşünülmektedir. OHSS olan kadına İBM ile bakım vermek bireyin kaliteli bakım almasına, hemşirenin ise bakım anlarında doyuma ulaşmasına katkıda bulunacaktır.

ANAHTAR KELİMELER: Over Hiperstimulasyon Sendromu, İnsan Bakım Modeli, Hemşire, Bakım

P-118 ÖĞRENCİ HEMŞİRELER GÖZÜYLE HEMŞİRELİK SÜRECİ

Poster Bildiri

Aslıhan Gül[1], Zeliha Küçükkaya[1], Ümran Dağ[2], Beyza Çelebi[1], Gizem Beycan Ekitli[3],

[1]Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, [2]Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, [3]Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Ruh Sağlığı Ve Hastalıkları Hemşireliği ABD,

Giriş-amaç:Hemşirelik öğrencilerinin hemşirelik sürecini içselleştirerek bakımlarına katmaları önemlidir.Araştırmada öğrencilerin hemşirelik sürecine yönelik düşünce ve algıları incelenmiştir. Yöntem:2018-2019 eğitim-öğretim yılında bir hemşirelik fakültesinde okuyan ve sınıf ve cinsiyetler bazında tabakalandırılmış örneklemle evreni temsil gücü olan 293 öğrencileriyle gerçekleştirilmiştir.Verilerin toplanmasında; hemşirelik sürecine ilişkin düşünceleri değerlendiren 24 likert tipi soru ve hemşirelik süreci tanımını barındıran anket formu kullanılmıştır.Tanımlayıcı araştırmanın verileri yüzdelik dağılımlar,Kikare analizleriyle değerlendirilmiştir. Bulgular:Hemşirelik sürecine müfredatta yeterli yer verildiğini düşünen %61.8,yeterli laboratuvar pratiği yaptığına inanan %30.4'tür. Süreci,bakımın en önemli parçası kabul eden %60.1'dir ve kadınlarda anlamlı düzeyde yüksektir($p<0.05$).Sürecin bakımda kendisine rehberlik ettiğine %77.4, profesyonelliği arttırdığına %80.5,bağımsız rolleri güçlendirdiğine %70.4 ve iletişimi güçlendirdiğine %74.4'ü inanmaktadır.Hemşirelik tanılarının tıbbi tanı kadar önemli olduğunu düşünenler %67.0'dir ve kadınlarda yaygındır($p<0.05$).Doğru tanı koyabileceğine inanan %47.4'ken; cinsel işlevler(%49.6) ve değer sistemleriyle (%48.1) ilgili tanı koymakta zorlanılmaktadır.Öğrencilerin %29.7'si sürecin kliniğe uyumlandırılmasını zor bulmakta, %48.6'si süreç ders içeriklerini klinik gözlemleriyle uyumlu bulmamaktadır.Süreç formu doldurmak yerine daha çok klinik uygulama yapmayı isteyen %83.4, iş yükü nedeniyle profesyonel hayatlarında yazılı süreç formu kullanmayı düşünmeyen%25.9'dur ve erkeklerde oranlar anlamlı düzeyde yüksektir($p<0.05$). Tartışma-Sonuç:Hemşirelik süreci öğrencilerin önemli kısmı açısından bakımın en önemli unsuru kabul edilmektedir.Sürecin gerekliliğine yönelik algı ve düşünceleri yaygın olarak olumludur.Buna rağmen uygulamaya aktarımında zorluk yaşanmaktadır.Müfredatlarda süreç eğitimine yönelik teorik altyapı daha yeterli algılanırken,klinikle uyumlu bir teorik içerik ve arttırılmış laboratuvar çalışmalarına gereksinimleri olduğu belirlenmiş,düzenlemeler önerilmiştir.Yazılı bir süreç uygulaması iş yükü olarak değerlendirildiği için süreci kayıt altına almanın zaman ve emek tasarruflu yollarına ilişkin ileri araştırmalar önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: Öğrenci hemşire, hemşirelik süreci

P-119 KALP YETERSİZLİĞİ OLAN HASTADA HEMŞİRELİK BAKIMI: OLGU SUNUMU

Poster Bildiri

Muhammed Cemal Halis[1], Yasemin Dağaşan[1], Tuğba Yardımcı Gürel[1],

[1]Sinop Üniversitesi, Sağlık Yüksekokulu, Hemşirelik Bölümü,

Kalp Yetersizliği (KY) bireylerin yaşam kalitesini ciddi düzeyde etkileyen morbidite ve mortalitesi yüksek klinik bir sendromdur. Kalp yetersizliği prognozu kötü olan bir hastalıktır ve yaşam kalitesi üzerinde olumsuz etkiye sahip olan kronik hastalıkların başında gelir. Bunun nedeni; hastalığın bireyin fiziksel aktivitelerini ciddi anlamda sınırlamasıdır. Hasta ve ailesinin sağlık durumunun değerlendirilmesi, yaşam kalitesini artıracak planlanmaların yapılması, bireyin yetersiz olduğu konularda desteklenmesi ve kabul edilebilir yetiye kavuşmasının sağlanması hemşirelik disiplinin en önemli görevlerinin başında gelir. Kalp yetersizliği olan bireylere uygulanacak etkin hemşirelik bakımı ile bu alanlarda iyileşmelerin sağlanmasının yanı sıra; morbidite ve mortalite oranlarında da azalma sağlandığı yapılan çalışmalarda gösterilmiştir. OLGU: 10 yıldır Hipertansiyon (HT) ve Diabetes Mellitus (DM) tanısı olan 78 yaşındaki erkek hasta S.S, 8 yıl önce Myokard İnfarktüsü (MI) ve sonrasında 2 kez koroner anjiyografi operasyonu geçirmiştir. Yaklaşık bir hafta önce çarpıntı ve senkop şikayetleriyle acil servise getirilen hastanın kardiyoloji servisine yatışı yapılmıştır. EF'si %40 olan hastada aşırı yorgunluk, halsizlik, dispne ve göğüs ağrısı şikayetleri mevcuttur. Beden kitle indeksi (BKİ) 30 kg/m2 olan hastada iştahsızlık sorunu olduğu tespit edilmiştir. Hasta geceleri dispne nedeniyle uykusuzluk problemi yaşadığını belirtmiştir. Gordon'un fonksiyonel sağlık örüntüleri (FSÖ) hemşirelik bakım modeli kullanılarak değerlendirilen hastada kardiyak outputta azalma, aktivite intoleransı, öz bakımını sürdürmede yetersizlik, gaz değişiminde bozulma, beden gereksiniminden az beslenme, uyku örüntüsünde bozulma, kanama riski, düşme riski, kan glikozunda ve kan basıncında değişiklik tanıları belirlenmiştir. Belirlenen tanılara yönelik hemşirelik girişimleri uygulanmıştır. Sonuç olarak; uygulanan bireyselleştirilmiş hemşirelik bakımı ile komplikasyonların azaltılması, tedaviye uyum, özbakım becerilerinin geliştirilmesi, hastanın yaşam kalitesinin yükseltilmesi gibi sonuçlara ulaşılmıştır.

ANAHTAR KELİMELER: Kalp Yetersizliği, Hemşirelik Bakım Planı, Fonksiyonel Sağlık Örüntüsü

P-120 HEMŞİRELERİN EMPATİ VE PROFESYONEL DEĞERLERİ İLE HASTALARIN HEMŞİRELİK BAKIMINI ALGILAYIŞI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN BELİRLENMESİ

Emine YILMAZ[1], Selma ÖZCAN[1], Çiğdem DAĞAL[1],
[1]Bingöl Üniversitesi,

HEMŞİRELERİN EMPATİ VE PROFESYONEL DEĞERLERİ İLE HASTALARIN HEMŞİRELİK BAKIMINI ALGILAYIŞI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN BELİRLENMESİ Emine YILMAZ1 Selma ÖZCAN2 Çiğdem DAĞAL2 1Bingöl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, Danışman 2Bingöl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Öğrenci ÖZET Amaç: Hastaların hemşirelik bakımı ile ilgili algılamalarının, bakımda odaklanılması gereken temel odak noktası olduğu ve bakımın hastanın bakış açısı ile görülmesinin gerektiği ifade edilmektedir. Hemşirenin empatik yaklaşımının ve mesleki değerlere bağlılığının bakım çıktılarına yansıdığı belirlenmiştir. Bu çalışma onkoloji kliniğinde çalışan hemşirelerin empati ve profesyonel değerleri düzeyi ile onkoloji kliniğinde yatan hastaların hemşirelik bakımını algılayışları arasındaki ilişkinin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır. Yöntem: Tanımlayıcı tipte olan bu araştırma, Türkiye'nin doğusundaki bir araştırma hastanesinin onkoloji kliniklerinde çalışan 23 hemşire ve yatan 25 onkoloji hastasıyla yürütülmüştür. Verilerin toplanmasında anket formu, Hastaların Hemşirelik Bakımını Algılayış Ölçeği, Jefferson Empati Ölçeği ve Hemşirelikte Profesyonel Değerler Ölçeği kullanılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde yüzdelik, ortalama, Mann Whitney U, Kurskall Wallis ve Spearmen korelasyon testleri kullanılmıştır Bulgular: Ölçek puan ortalamaları göz önünde bulundurulduğunda hemşirelerin mesleki değerler ve empati düzeyinin orta düzeyde olduğu belirlenmiştir. Öğrenim düzeyi ve çalışma yılı ile empati ve profesyonel değerler arasında istatiksel olarak anlamlı fark belirlenmiştir, 40 yaş üstü ve yüksek lisans mezunlarının empati ve profesyonel değerler ölçeği puanları daha yüksek bulunmuştur ($p<0.05$). Hastaların hemşirelik bakımını algılayışları orta düzeyde bulunup, %24.7'sinin hemşirelik bakımını çok iyi olarak algıladığı belirlenmiştir. Hastaların hemşirelik bakımını algılayışı ile hemşirelerin empati ve profesyonel değerleri puan ortalamaları arasında pozitif yönde orta düzeyde ilişki saptanmıştır($p<0.05$). Sonuç: Hemşirelerin mesleki değerlere bağlılığı ve empati düzeyi bakım verdiği hastaların bakım algılayışlarını dolayısıyla hastaların iyileşme sürelerini, yaşam kalitelerini ve bakım maliyet yükünü azaltmaktadır. Empati eğitimle geliştirilebilen bir beceridir. Hemşirelere profesyonel değerlerle ve empatik yaklaşımı arttırıcı eğitimlerin planlanması ve bu konuda daha kapsamlı araştırmaların yapılması önerilmektedir. Anahtar Kelimeler: hemşirelik,empati, değerler, bakım,onkoloji Kaynaklar 1. Coban GI, Kasikci M. Reliability and validity of the scale of patient perception of hospital experience with nursing care in a Turkish population. Journal of Clinical Nursing, 2010, 19, 1929-1934. 2. Yanik A, Saygili S. Validity and Reliability of the Turkish Version of Jefferson Scale of Empathy for Nursing Students. Turkiye Klinikleri J Med Sci 2014; 34: 111-9. 3. Sahin Orak, N., & Ecevit Alpar,Ş.(2012).Hemşirelerin Profesyonel Değerleri Ölçeği'ningeçerlik ve güvenirlik çalışması.MÜSBED. Marmara Üniversitesi SağlıkBilimleriEnstitüsü Dergisi,2(1), 22–31.231.

ANAHTAR KELİMELER: Anahtar Kelimeler: hemşirelik,empati, değerler, bakım,onkoloji

P-121 PROFESYONEL GELİŞİM

Poster Bildiri

Nilay Uçar[1], Sümeyye Şimşek[1],

[1]İstinye Üniversitesi,

PROFESYONEL GELİŞİM Nilay Uçar,İstinye Üniversitesi,Türkiye,nil_ucar_ay@hotmail.com Sümeyye Şimşek,İstinye üniversitesi,Türkiye,sumeyyesimsek1999@gmail.com Sennur Kula Şahin,İstinye Üniversitesi,Türkiye,ssahin@istinye.edu.tr Meslekler ve profesyonel yaklaşım; araştırmacı meslek adaylarının, bilgilerini uygulama alanına yansıtması ile bütünleşir. Profesyonellik, tüm disiplinlerde olduğu gibi sağlıkta da önemli bir hedeftir. Son yıllar da literatürde hemşirelik imajı ile ilgili kaygılar uygulama alanında ki hemşirelerin meslekten ayrılma durumlarının hemşirelerin profesyonel kimlikleri ile bağlantılarında ki problemden kaynaklandığı tartışma konusu olmuştur. Profesyonel kimlik nedir? Profesyonel kimlik öğrencilik zamanında gelişmeye başlar ve çalışma hayatı boyunca gelişimine devam eder.Fagermoen (1997)'e göre profesyonel kimlik, hemşire olarak davranmayı ve hemşire olmanın ne anlama geldiğini hemşirenin kendisinin kavramasıdır. Profesyonel kimlik, hemşirenin hasta ile etkileşimlerine, eylemlerine ve hemşirenin düşünme şekline rehberlik eden, hemşire tarafından sahip olunan değerler ve inançlar olarak da tanımlanmaktadır.Lindström (1985) "Mesleğin belirli ana normları dahil olmak üzere profesyonel yetki ve etik ilkelere sahip olma ve bunları davranışlarda yansıtma" şeklinde tanımlamışlardır. Hemşirelerin profesyonel kimliğinin yetersiz gelişmesi ya da gelişememesi doğrudan profesyonel uygulamalarını etkilemekte ve sorunlara yol açmaktadır. Hemşirelikte profesyonel gelişimin amacı; topluma doyum sağlamalı ve mesleğin gelişimine katkı sağlamaktır.Konuya ilişkin araştırmalarda; sorunlara çözüm bulmada orta düzeyde, bakımda yeterlilik düzeylerinin ise yetersiz olduğu saptanmıştır. Aynı zamanda hemşirelerin hizmetlerinde sorgulamadan sundukları, mesleki kuralları ahlaki etikten uzak belirledikleri, çözüm sürecinde karar vermede yön belirleyemedikleri saptanmıştır. Araştırma sonuçlara baktığımızda hemşirelerin profesyonel kimliği kavramında yetersiz düzeyde olduğu ve geliştirilmesi gerektiği görülüyor. Profesyonel kimliğin gelişimi için hemşirelik öğrencilerinin mesleki eğitimi girmesi itibari ile araştırma kültürünün kazandırılması için yenilikçi ve materyallere dayalı bir eğitim sağlanmalıdır. Hizmet mantığı ön planda tutulan özellik benimsetilmeli. Araştırmalarla kendini geliştiren ve yenileyen bilgi birikimi sağlanan hemşire adayları için kurs, seminer, kongre katılım oranları arttırmaya yönelik çalışmalar oluşturulmalı ve katılıma destek verilmeli. Böylelikle hemşire adayları meslek yaşantılarına geçişlerinde kaliteli, nitelikli bakım sunabilmeleri sağlanabilir.

ANAHTAR KELİMELER: öğrenci, hemşire,profesyenel gelişim

P-122 HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN RUHSAL HASTALIKLARA KARŞI TUTUM, EMPATİ VE MESLEKİ DEĞERLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN BELİRLENMESİ BELİRLENMESİ

Poster Bildiri

Emine YILMAZ[1], Selma ÖZCAN[1],

[1]Bingöl Üniversitesi,

HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN RUHSAL HASTALIKLARA KARŞI TUTUM, EMPATİ VE MESLEKİ DEĞERLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN BELİRLENMESİ BELİRLENMESİ Emine YILMAZ1 Selma ÖZCAN2 1Bingöl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, Danışman 2Bingöl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Öğrenci ÖZET Amaç: Dünya'da ve Türkiye'de yapılan çalışmalarda, sağlık profesyonellerinin ruhsal hastalığa sahip bireylere karşı önyargıların olduğu belirlenmiştir. Empatik yaklaşım ve mesleki değerler hemşirenin riski guplara(ruhsal hastalıklar,Aids, obez..) karşı tutumunu etkiler. Hemşirelerin mesleki değerleri ve empatik yaklaşımı hemşirelerin bakım uygulamalarında, kararlarında ve etik sorunları çözümlemelerine rehberlik ederken güvenli, kaliteli ve etik bir bakımın sürdürülmesini sağlar. Bu çalışma hemşirelik öğrencilerinin ruhsal hastalıklara karşı tutum, mesleki değerler ve empati düzeyi arasındaki ilişkinin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır. Yöntem: Tanımlayıcı tipte olan bu araştırma, 2018-2019 eğitim-öğretim yılında Bingöl Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik 1,2,3 ve 4. Sınıfta öğrenim gören araş¬tırmaya katılmayı kabul eden 212 öğrenci ile yapılmıştır. Verilerin toplanmasında anket formu, Ruhsal Hastalıklara Karşı Tutum Ölçeği, Jefferson Empati Ölçeği ve Mesleki Değerler Ölçeği kullanılmıştır. Bulgular: Öğrencilerin yaş ortalamasının 20.5±1.6 ve 61.8'inin kadın olduğu, %62'sinin mesleği isteyerek ve severek okuduğu belirlenmiştir. Ölçek puan ortalamaları göz önünde bulundurulduğunda öğrencilerin mesleki değerler ve empati düzeyinin orta düzeyde ve ruhsal hastalıklara karşı tutumunun olumlu olduğu belirlenmiştir. Cinsiyet ve sınıf durumu ile ölçekler arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur ($p<0.05$). 4. Sınıf ve kadın öğrencilerin; erkek öğrenciler ve 1.2.3. sınıf öğrencilerine göre ölçek puan ortalamalarının daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin mesleki değerler empati ve ruhsal hastalıklara karşı tutum puan ortalamaları arasında pozitif yönde ilişki saptanmıştır($p<0.05$). Sonuç: Çalışmamızın sonucu olarak hemşirelik öğrencilerinin empati, mesleki değerler ve ruhsal hastalıklara karşı tutumun öğrencilerin öğrenim düzeyinden ve cinsiyet durumundan etkilendiği belirlenmiştir. Öğrencilerin ruhsal hastalıklara karşı olumlu tutum sergilediği ve mesleki değerlere bağlılık, empati düzeyi arttıkça olumlu tutumunda arttığı belirlenmiştir. Bireyin sağlığının korunması, yükseltilmesi ve toplum sağlığının geliştirilmesinde önemli rolü olan hemşirelerin meslek yaşamına başlamadan, öğrencilik dönemlerinde ruhsal hastalıklara karşı ön yargı, empati ve mesleki değer düzeylerinin belirlenmesi, eğitim planları veya müfredat güncellemeleri yapılırken mesleki değerlere bağlılığı ve empatiyi artırıcı yönde bir değişiklik yapılması göz önünde bulundurulabilir. Anahtar Kelimeler: hemşirelik, ruhsal hastalıklar, tutum,empati, değerler Kaynaklar 1. Bağ, B., M.Ekinci, 2006. Ruhsal sorunlu bireylere yönelik toplum tutumları ölçeğinin (RSTTÖ) Türk toplumunda geçerlilik ve güvenirliğinin değerlendirilmesi. Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, 15(15):63-83. 2. Yanik A, Saygili S. Validity and

Reliability of the Turkish Version of Jefferson Scale of Empathy for Nursing Students. Turkiye Klinikleri J Med Sci 2014; 34: 111-9. 3. Sahin Orak, N., & Ecevit Alpar,Ş.(2012).Hemşirelerin Profesyonel Değerleri Ölçeği'ningeçerlik ve güvenirlik çalışması.MÜSBED. Marmara Üniversitesi SağlıkBilimleriEnstitüsü Dergisi,2(1), 22–31.231.

ANAHTAR KELİMELER: Anahtar Kelimeler: hemşirelik, ruhsal hastalıklar, tutum,empati, değerler

P-123 OBEZ ADÖLESANLARDA İÇSELLEŞTİRİLMİŞ KİLO ÖN YARGI VE MUTLULUK DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ

Poster Bildiri

Emine YILMAZ[1], Selma ÖZCAN[1], Çiğdem DAĞAL[1],

[1]Bingöl Üniversitesi,

OBEZ ADÖLESANLARDA İÇSELLEŞTİRİLMİŞ KİLO ÖN YARGI VE MUTLULUK DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ Emine YILMAZ1 Çiğdem DAĞAL2 SELMA ÖZCAN2 1Bingöl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, Danışman 2Bingöl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü,Öğrenci Giriş: Obezite tüm dünyada küresel bir sağlık sorunu haline gelmiş ve pek çok ülkede çocukluk ve adölesan çağdan başlayarak tüm yaş dönemlerinde hızla artmaya başlamıştır. Aileler, öğretmenler, okul çağındaki çocuk ve ergenlerin aşırı kilolu başka bir çocuğun görünüşünü "tembel, kirli, aptal, çirkin, şişman, düzensiz, aşırı duygusal, derslerinde başarılı olma olasılığı düşük" olarak tanımladığı belirlenmiştir. Kiloya yönelik bu önyargıları içselleştiren birey kendini kusurlu olarak algılar ve bireyde yeme bozuklukları, kilo artışı, mutsuz, depresif duygu durum, özgüven kaybı, yaşıtları ile ilişkilerden kaçınma, içe kapanma görülür. Yöntem: Tanımlayıcı tipte olan bu araştırma, 2018-2019 Bingöl il merkezinde bulunan Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı liselerde okuyan ve araş¬tırmaya katılmayı kabul eden 168 obez öğrenci ile yapılmıştır. Verilerin toplanmasında anket formu, İçselleştirilmiş Kilo Ön Yargı Ölçeği ve Oxford Mutluluk Ölçeği kullanılmıştır. Bulgular: Öğrencilerin yaş ortalamasının 15.58±1.1 ve 51.1'inin erkek olduğu, %52.6'sının vücudunu normal kiloda algıladığı, %30.4'ünün daha önce diyet deneyimi olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin kilo önyargı ve mutluluk ölçeği toplam puan ortalaması sırasıyla 35.07±18.6, 95.43±21.4 olup orta düzeyde olduğu belirlenmiştir. Cinsiyet ve kilo önyargı puan ortalaması arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur. Kadın öğrencilerin erkek öğrencilere göre kilo ön yargılarının daha fazla olduğu saptanmıştır ($p<0.05$). Kilo önyargı ve mutluluk düzeyi arasında negatif yönde ilişki saptanmıştır($p<0.05$). Sonuç: Öğrencilerin mutluluk ve kilo önyargılarının orta düzeyde olduğu ve kadın cinsiyetin önyargı düzeyinin daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin kilo önyargıları azaldıkça mutluluk düzeylerinin arttığı belirlenmiştir. Anahtar Kelimeler: adölesan, obezite, önyargı,mutluluk, hemşirelik Kaynaklar 1. Yılmaz E, Apay S, Aksoy M, Akalın H. İçselleştirilmiş Kilo Önyargı Ölçeğinin Türkçe Geçerlik Güvenirlik Çalışması, İnternational Journal of Caring Sciences 2017;10;3:1341-1348. 2.Doğan T, Sapmaz F. Oxford mutluluk ölçeği Türkçe formunun psikometrik özelliklerinin üniversite öğrencilerinde incelenmesİ. Düşünen Adam Psikiyatri ve Nörolojik Bilimler Dergisi 2012;25:297-304 3. Bromfield P.V. Childhood obesity: psychosocial outcomes and the role of weight bias and stigma. September 2009;25;3 193–209

ANAHTAR KELİMELER: Anahtar Kelimeler: adölesan, obezite, önyargı,mutluluk, hemşirelik

P-124 Sağlık Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin HIV/AIDS Olgularına İlişkin Bilgi Düzeyleri Ve Tutumlarının Değerlendirilmesi

Poster Bildiri

Şevval DEMİRYAY[1], Seher ÇELİKTENYILDIZ[1], Gizem Serna ÖZDEMİR[1],

[1]İSTANBUL BİLGİ ÜNİVERSİTESİ,

Amaç: Bu çalışma, Sağlık Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin HIV/AIDS olgularına ilişkin bilgi düzeyleri ve tutumlarının değerlendirilmesi amacıyla tanımlayıcı tipte yapıldı. Gereç ve Yöntem: Çalışma, İstanbul'da bulunan bir üniversitesinin Sağlık Bilimleri Fakültesi'nde öğrenim gören Beslenme ve Diyetetik, Çocuk Gelişimi, Ergoterapi, Fizyoterapi ve Hemşirelik bölümü öğrencileri ile yapıldı. Çalışmanın örneklemini, araştırmaya katılmayı kabul eden, verileri eksiksiz dolduran 585 öğrenci oluşturdu. Veriler, 2018- 2019 öğretim yılında Tanıtıcı Bilgi Formu, AIDS Bilgi ve Tutum Ölçeği kullanılarak toplandı. Araştırma verileri SPSS 21.0 paket programında (SPSS Inc. Chicago, IL, USA) analiz edildi. Yüzdelik, ortalama, standart sapma, Mann Whitney U-Testi ve Kruskal Wallis testi ile değerlendirildi. Anlamlılık değeri olarak $p<0.05$ alınmıştır. Bulgular: Öğrencilerin yaş ortalaması 21.52 olarak saptandı. Çalışmaya katılan öğrencilerin %83.6'sını kadın, %34'ü beslenme ve diyetetik, %15.4 çocuk gelişimi, %5 ergoterapi, %25.6 fizyoterapi, %20 hemşirelik bölümü öğrencisidir. Örneklemin %38.1'ini 4.sınıf öğrencileri oluşturmuştur. Öğrencilerin AIDS Bilgi Ölçeğinde en yüksek oranda doğru cevap verdikleri ilk üç soru sırasıyla" Partnerini iyi tanımak, AIDS'den korunmaya yardımcı olur"(%71.8),"Kondom kullanmak AIDS'den korunmaya yardımcı olur"(%69.6)," AIDS bağışıklık sistemini yok eden bir hastalıktır"(%69.4) dır. AIDS Tutum Ölçeğinde en yüksek oranda doğru cevap verdikleri ilk üç soru sırasıyla"AIDS hastası olmak utanılacak bir durum değildir"(%92)," AIDS hastası olan birisi ile aynı iş yerinde çalışırım"(% 82.6)," AIDS hastası olan birinin yanında kendimi rahat hissederim"(% 78.8) dir. Çalışmada hemşirelik öğrencilerinin cinsiyetleri ile AIDS Tutum Ölçeği puanı arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulundu. Kız öğrencilerin AIDS Tutum puanları daha yüksek olduğu belirlendi($p<0.05$). Öğrencilerin öğrenim gördükleri bölümler ile AIDS Bilgi Tutum Ölçeği arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulundu. Hemşirelik bölümü öğrencilerinin puanları diğer bölümlerdeki öğrencilerin puanlarından daha yüksek olduğu saptandı($p<0.05$). Daha önce cinsel yolla bulaşan hastalıklara yönelik test yaptıran öğrencilerin ölçek puanları yaptırmayanlara göre daha yüksek ve aralarında istatistiksel olarak anlamlı fark olduğu görüldü($p<0.05$). Sonuç: Öğrencilerle HIV/AIDS farkındalık çalışmalarının yapılması önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: HIV/AIDS; cinsel yolla bulaşan hastalıklar; üniversite öğrencileri

P-125 Hemşirelik Öğrencilerinin Çocuk İhmal İstismarı Hakkındaki Bilgi Düzeyleri

Poster Bildiri

Gamze Sümer[1], Rümeysa Canıbeyaz[1], Eda Aktaş[2],

[1]Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi 3. Sınıf Öğrencisi, [2]Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Çocuk Sağlığı Ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı,

GİRİŞ VE AMAÇ: Dünya Sağlık Örgütü çocuk istismarını; çocuğun gelişimine, sağlığına, hayatta kalmasına, onuruna zarar veren, çocuğa karşı yapılan her türlü fiziksel, duygusal ve cinsel davranışlar ile ticari olarak sömürülmesi olarak tanımlamaktadır. Çocuk ihmal ise çocuğa bakmakla yükümlü kişinin bu yükümlülüğünü yerine getirmemesi, çocuğu fiziksel ya da duygusal olarak ihmal etmesi olarak tanımlanmaktadır. Çocuk ihmali ve istismarının önlenmesi için multidisipliner bir ekibin iş birliği gerekmektedir. Hemşire, bu ekip üyeleri içerisinde çocuk ve aileyi uzun süre izleme imkânı olan sağlık personeli olma özelliği ile önemli bir konumdadır. Çocuk istismarı ve ihmaline ilişkin önlemlerin alınabilmesi ve erken tanılanabilmesi için geleceğin hemşireleri olan hemşirelik öğrencilerinin de eğitimleri sırasında bu konu ile ilgili eğitim almaları ve farkındalıklarının artması son derece önemlidir. Bu araştırma, hemşirelik öğrencilerinin çocuk ihmal istismarına yönelik bilgi düzeylerinin değerlendirilmesi amacıyla gerçekleştirilmiştir. YÖNTEM: Araştırma İstanbul ilindeki bir üniversitenin 247 hemşirelik öğrencisi ile Aralık 2018-Şubat 2019 tarihleri arasında tanımlayıcı tipte gerçekleştirilmiştir. Verilerin toplanmasında "Katılımcıyı Tanıtıcı Bilgi Formu" ve "Çocuk İhmal ve İstismarının Belirti ve Risklerini Tanılama Ölçeği" kullanılmıştır. BULGULAR: Katılımcıların %79,4'ü kız, %20,6'sı erkektir ve yaşları 17 ile 30 yaş arasında değişmekte olup, ortalama 19,80±1,19 olarak saptanmıştır. %98'inin bekar ve %78,5'inin çekirdek aile tipine sahip olduğu belirlenmiştir. %75,3'ü öğrenimleri sırasında çocuk istismarı ve ihmali konusunda eğitim/bilgi aldığını belirtirken, %48,4'ü bu eğitimi okuldan, %63,4'ü internetten, %37,1'i kitap/dergiden, %13,4'ü konferanstan ve %43'ü televizyondan aldığını belirtmiştir. Kız öğrencilerin Çocuk İhmal ve İstismarının Belirti ve Risklerini Tanılama Ölçeği'nden aldıkları toplam puanların erkek öğrencilere göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek olduğu saptanmıştır($p<0,05$). TARTIŞMA VE SONUÇ: Araştırma sonunda hemşirelik öğrencilerinin ihmal istismar konusundaki eğitimi büyük oranda internetten edindikleri ve erkek öğrencilerin bilgi düzeylerinin kız öğrencilere oranla daha düşük olduğu saptanmıştır. Bu bulgular doğrultusunda öğrencilerin bilgi gereksinimlerinin karşılanabilmesi için hemşirelik müfredatında ihmal istismar konularının ele alındığı derslerin yer alması ve öğrencilerin farkındalıklarının arttırılmasına yönelik çalışmalar yapılması önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşirelik öğrencileri, İhmal, İstismar, Çocuk

P-126 HEMŞİRELERİN ÇALIŞMA ORTAMLARI

Poster Bildiri

HAVVA KARADENİZ[1],

[1]Karadeniz Teknik Üniversitesi,

Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Enstitüsü, sağlıklı ve güvenli hastane ortamını: "işin yürütülmesi ile ilgili olarak oluşan ve sağlığa zarar veren fiziksel, kimyasal, biyolojik, ergonomik tehlike ve risklerin, bunlara bağlı meslek hastalıkları ve iş kazalarının olmaması durumu" olarak tanımlamaktadır. Sağlık alanında, çalışan sağlığını ve güvenliğini etkileyen çok sayıda faktör bulunmakta ve sağlık çalışanları çalışma ortamındaki risklere bağlı olarak bedensel ve/ veya ruhsal yönden geçici ya da kalıcı olarak zarar görmekte, hastalanmakta, yaralanmakta, sakatlanmakta veya yaşamını yitirmektedir. Hastanelerdeki güvenli olmayan çalışma ortamlarının sağlık çalışanlarının meslek hastalıklarını, iş kazalarını, işe bağlı sağlık sorunlarını, sakatlık ve iş görmezlik durumlarını arttırdığı, yenilerini oluşturduğu ve çeşitliliğini çoğalttığını göstermektedir. Hastanelerde hemşireler, sağlık ekibi içerisinde hasta bireyin ve ailesinin her türlü problemlerinde 24 saat boyunca ilk başvurdukları ve bu görevi nedeniyle sağlık ekibi içerisinde iletişimi sağlayarak kilit rol oynayan sağlık personelidir. Hemşireler çalışma ortamından kaynaklanan pek çok olumsuz faktörün etkisiyle yoğun iş yüküne sahip stresli bir meslek olarak nitelenmektedir. Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) hemşirelerin çalışma ortamına ait başlıca stresörleri yöneticilerle yaşanan çatışmalar, rol çatışması ve belirsizliği, aşırı iş yükü, hastalarla çalışma nedeniyle yaşanan duygusal stres, yoğun bakıma gereksinimi olan ve ölmekte olan hastalarla çalışma, hastalarla yaşanan çatışmalar ve vardiya ile çalışma olarak tanımlamaktadır. Hemşirelerin çalışma ortamına ait ağır çalışma koşulları onları tükenmeye, duyarsızlaşmaya ve mesleği terk etmeye yöneltmektedir. Vardiyalı/ uzun süreli ve değişken saatlerde çalışmanın, hemşire üzerinde fizyolojik, psikolojik ve sosyolojik etkileri olduğu gibi, hizmeti alan açısından da pek çok olumsuz etkisi olduğu yapılan incelemeler sonucunda ortaya çıkarılmıştır. Ulusal ve uluslararası mevzuatta yer alan hemşirelik hizmetlerinin niteliği ile bağdaşan hükümlerin hemşirelik çalışma hayatına yansıtılması; hasta güvenliği ve çalışan güvenliği açısından önemli kazanımlar sağlayacaktır.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşirelik, Hemşire, Çalışma ortamı, İş sağlığı

P-127 HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN MESLEKİ İMAJ ALGISI VE EKİP ÇALIŞMASI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN BELİRLENMESİ

Poster Bildiri

Sedanur Yeşilyurt[1], Alime Sül[1], Gülsüm Aynacı[1], Hatice Çürük[1], Nurşen KULAKAÇ[1],

[1]GÜMÜŞHANE ÜNİVERSİTESİ,

HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN MESLEKİ İMAJ ALGISI VE EKİP ÇALIŞMASI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN BELİRLENMESİ Amaç: Bu çalışma, hemşirelik öğrencilerinin mesleki imaj algısı ve ekip çalışması arasındaki ilişkinin belirlenmesi amacıyla yapıldı. Yöntem: Tanımlayıcı türdeki araştırmanın evrenini 15-30 Şubat 2019 tarihleri arasında bir üniversitenin sağlık bilimleri fakültesi hemşirelik bölümünde öğrenim gören 270 öğrenci oluşturdu. Veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen kişisel bilgi formu, Hemşirelik Mesleğine Yönelik İmaj Ölçeği ve Ekip Çalışması Tutum Ölçeği kullanıldı. Verilerin analizinde sayı ve yüzdelik hesapları, t testi, one-way anova ve korelasyon analizi kullanıldı. Bulgular: Çalışmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 20,12±1,72 yıl olup, %71,5'inin kadın olduğu, %34,1'inin üçüncü sınıf öğrencisi olduğu saptandı. Öğrencilerinin hemşirelik mesleğine yönelik imaj ölçeği puan ortalamasının 140,4±12,2 ve ekip çalışması ölçeği puan ortalaması 113,7±17,1'dir. Hemşirelik mesleğine yönelik imaj ölçeği toplam puanı, mesleki statü ve dış görünüm alt boyutları ile ekip çalışması tutumları ölçeği alt boyutları arasında pozitif yönde anlamlı ilişki bulundu ($p>0,05$). İmaj ölçeği alt ölçek boyutları ile yaş, sınıf, kaldığı yer, sigara içme durumu ve mesleği isteyerek seçme durumu değişkenlerine göre istatistiksel açıdan anlamlı fark saptandı ($p>0,05$). Sonuç: Hemşirelik mesleğine yönelik imaj ölçeği toplam puanı arttıkça ekip çalışması ölçeği toplam puanları da artmaktadır. Hemşirelik öğrencilerinin sosyo-demografik özelliklerine ilişkin bazı özellikleri hemşirelik mesleğine ilişkin imaj algısı ve ekip çalışmasına yönelik tutumlarını etkilemektedir Anahtar kelimeler: Hemşirelik Öğrencisi, Mesleki İmaj, Ekip Çalışması

ANAHTAR KELİMELER: Hemşirelik Öğrencisi, Mesleki İmaj, Ekip Çalışması

P-128 Üniversite Öğrencilerinin Beyin Göçüne Yönelik Tutumlarının Belirlenmesi

Poster Bildiri

Fahriye Şeyma KARA[1], Arife KIL[1], Cemile KÜTMEÇ YILMAZ[2],

[1]Aksaray Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Lisans Öğrencisi, [2]Aksaray Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü,

Amaç: Bu çalışma üniversite öğrencilerinin beyin göçüne yönelik tutumlarının belirlenmesi amacı ile yapılmıştır. Yöntem: Tanımlayıcı nitelikteki bu araştırma, Ocak – Şubat 2019 tarihleri arasında Aksaray Üniversitesinde eğitimine devam eden 432 öğrenci ile yürütülmüştür. Araştırmanın verileri araştırmacılar tarafından hazırlanan tanıtıcı bilgi formu ve Beyin Göçüne Yönelik Tutum Ölçeği kullanılarak toplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistiksel yöntemlerin yanı sıra örneklemin normal dağılım göstermemesi nedeni ile Mann-Whitney U testi ve Kruskal-Wallis testi kullanılmıştır. Bulgular: Çalışmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 20.62±1.80'dir. Çalışmada öğrencilerin %63.9'unun Sağlık Bilimleri Fakültesi öğrencisi, %59.7'sinin kız, %31.9'unun II. sınıf olduğu, %67.1'inin yurtta kaldığı ve %60'ının gelirinin giderine denk olduğu saptanmıştır. Öğrencilerden yalnızca %12.7'si en az bir kez yurt dışında bulunduğunu ifade etmiştir. Öğrencilerin Beyin Göçüne Yönelik Tutum Ölçeği toplam puan ortalamasının 45.74±14.99 (min 16 - max 80) olduğu saptanmıştır. Çalışmada yaş, cinsiyet, sınıf değişkenlerinin öğrencilerin göç etme tutumlarını etkilediği belirlenmiştir. Ayrıca yurt dışında bulunma deneyimi olan öğrencilerin Beyin Göçüne Yönelik tutum ölçeği toplam puan ortalamasının daha düşük olduğu ($p<0.05$), yani göç etme eğilimlerinin düşük olduğu belirlenmiştir. Sonuç: Üniversite öğrencilerinin beyin göçüne yönelik tutumlarına ilişkin toplam puan ortalamaları arttıkça göç etme eğilimlerinin arttığı ve çalışmada öğrencilerin orta düzeyde olumlu tutuma sahip oldukları söylenebilir. Yurt dışında bulunan öğrencilerin, yurt dışı deneyimi olmayan öğrencilere göre göç etme eğilimlerinin daha düşük olduğu saptanmıştır.

ANAHTAR KELİMELER: Öğrenci, beyin göçü, tutum.

P-129 Palyatif Bakımda Holistik Bakış Açısıyla Hasta Bakımı

Poster Bildiri

Kübra Nur Uçar[1], Şahizer Eraydın[2],

[1] *Öğrenci Hemşire, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, 3. sınıf öğrencisi, Tokat, Türkiye, [2]**Dr. Öğr. Üyesi, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü Hemşirelik Esasları Anabilim Dalı, Tokat, Türkiye,

Giriş Dünya Sağlık Örgütü'ne göre "palyatif bakım", yaşamı tehdit eden bir hastalıkla karşılaşan hasta ve ailesinin yaşam kalitesini yükseltmeye yönelik olan girişimlerdir. Palyatif bakım hastanın kalan yaşamını anlamlı ve değerli kılmak amacıyla hastaya ve ailesine verilen fiziksel, psikososyal, manevi tüm hizmetlerdir. Hastalık tanısı konulduğu andan itibaren tedavi ile entegre şekilde palyatif bakımın da verilmesi gerektiği üzerinde durulur. Palyatif bakımda farklı uzmanlık alanlarına sahip olan meslek grupları disiplinlerarası ekip yaklaşımı ile çalışarak hastaya ve ailesine hizmet sunmaktadır. Palyatif bakımda holistik bir yaklaşımla hemşireler hastaya fiziksel, psiko-sosyal ve manevi bakım sağlamaktadır. Palyatif bakım hemşiresinin odağında hasta ve ailesi vardır. Hemşire huzurlu bir ölüm için onların yanında ve ölüm sonrasında da ailenin yanında yer alır. Hemşirelik felsefesi ile uyumlu olarak hasta ve ailesi merkezde olup bağımsızlıkları desteklenir, acıları hafifletilmeye çalışılır. Hemşire bunları yaparken hasta, ailesi ve yakınları ile açık, duyarlı ve dürüst bir iletişim sürdürerek bakımı gerçekleştirir. Amaç Bu olgu sunumunun amacı, palyatif bakım kliniğinde izlenen hastanın, fonksiyonel sağlık örüntülerine göre hemşirelik süreci ile bakımını gerçekleştirmektir. Olgu İki yıldır mide şikâyeti olan 32 yaşında erkek hasta, hastaneye başvurmuş ve yapılan tanılama yöntemleriyle mide korpus antrum Ca tanısı konulmuş. 6 kür kemoterapi almıştır. Fonksiyonel Sağlık Örüntüleri Modelinde Palyatif Hastanın Bakımı ve her bir alan için belirlenen hemşirelik tanıları; Sağlığın algılanması ve yönetimi (3 tanı): Bilgi eksikliği, Travma riski, Enfeksiyon riski, Beslenme ve metabolik durum (5 tanı) : Kusma, beden gereksiniminden az beslenme, doku bütünlüğünde bozulma riski, sıvı volüm dengesizliği riski, doku bütünlüğünde bozulma riski Boşaltım biçimi (2 tanı): konstipasyon, diyare riski Aktivite egzersiz biçimi (4 tanı): Aktivite intoleransı, Öz bakım eksikliği, Güçsüzlük, Vücut ısısında değişim Uyku dinlenme biçimi (1 tanı): Uyku düzeni bozukluğu Bilişsel algılama biçimi (1 tanı): akut ağrı Kendini algılama biçimi (1 tanı): anksiyete Rol ilişki biçimi (1 tanı): sosyal etkileşimde bozulma Cinsellik üreme biçimi(1 tanı): seksüel disfonksiyon Başetme stresi ile başetme biçimi(1 tanı): çaresizlik İnanç ve değerler (1 tanı): spiritüel sıkıntı Sonuç Fonksiyonel sağlık örüntüleri modeline göre palyatif hastanın bakımı her bir alan için toplam 21 hemşirelik tanısı belirlenmiştir. Hastaya 5 iş günü hemşirelik bakımı verilmiştir. Hastanın ağrısı skalaya göre 4-6 düzeylerinde inmiş, beslenme pareteral sağlanmış, taburculukta hastanın semptomları azalmıştır.

ANAHTAR KELİMELER: Onkoloji, Palyatif bakım, Holistik bakış açısı, Hemşirelik süreci, Hemşirelik öğrencisi

P-130 EBEVEYNLERİN SAĞLIK OKURYAZARLIĞININ ÇOCUKLARINI AŞILATMA DURUMUNA ETKİSİ

Poster Bildiri

Bekir ERTUĞRUL[1],

[1]BAŞKENT ÜNİVERSİTESİ,

Günümüzde sağlık sisteminin giderek daha karmaşık hale gelmesiyle birlikte sağlık hizmeti alanların sistemi etkin kullanabilmesi, toplum sağlığının gelişmesine katkı sağlaması ve bireyin üretkenliğinde payı olması gibi nedenlerden dolayı sağlık okuryazarlığının önemini giderek arttırmaktadır. Sağlık hizmetlerinin karmaşık hale gelmesiyle birlikte bireylerin aşılara karşı bakış açısı değişmekte ve aşıyı reddetmektedir. Bu nedenle ebeveynlerin sağlık okuryazarlıkları çocuklarını aşılatma durumlarını etkileme durumunu tespit etmek amacıyla çalışma yapılmıştır. Bu araştırmanın evrenini Kasım 2018- Ocak 2019 tarihleri arasında Kırıkkale ili Merkez ilçesine bağlı 31 mahallede ikamet eden 0-12 ay yaş grubu 2599 çocuğun görüşmeyi kabul eden tüm ebeveynleri oluşturmuş ve örneklem hesabı lot kalite tekniğine uygun olarak hesaplanarak %95 güven aralığında 279 ebeveyne ulaşılmıştır. Verilerin analizinde Bağımlı gruplarda t testi, varyans analizi, pearson korelasyon ve ki-kare testleri kullanılmıştır. Araştırmaya katılan ebeveynlerin %83.5'ini anneler, %16.5'ini ise babalar oluşturmaktadır. Ebeveynlerin %97.9'u evli, %53'ünün çocuğu kızdır ve %49.1'i birinci çocuktur. Araştırmada annelerin %31.2'si, babaların %36.9'u lise mezunu olduğu belirlenmiştir. Ebeveynlerin %98.6'sı çocuklarına aşı yaptırmıştır ve %96.8'inin aşı kartı bulunmaktadır. Ebeveynlerin %74.2'si çocuklarının sağlıklarıyla ve aşılamalarıyla ilgili kararları birlikte vermektedirler. Ebeveynlerin %61.6'sı aşıyla ilgili herhangi bir yan etki yaşamazken, %56.3'ü aşılar ilgili ilgili bilgileri ebe/hemşireden aldığını belirtmiştir. Ebeveynlerin %93.2'si aşıların yapıldığı yer olarak aile hekimliğini belirtmişlerdir Ebeveynlerin sağlık okuryazarlık düzeyi ile çocuklarını aşı yaptırma kararları, ebeveynlik durumları, aylık gelir durumları, sosyal güvence, ebeveynlerin yaşı ve annenin eğitim düzeyi arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olmadığı ($p>0.05$), babanın eğitim durumu, en uzun yaşanılan yere göre istatistiksel olarak anlamlı değiştiği tespit edilmiştir ($p<0.05$). Ebeveynlerin aşılama ile kararları noktasında sağlık okuryazarlık düzeylerinin etkili olmadığı ancak mutlaka aşılama kararlarını etkileyen farklı unsurların olduğunu düşünmek gerekmektedir. Ayrıca ülkemizin sağlık okuryazarlık seviyelerinin Avrupa ülkelerinin gerisinde olduğu saptanmış, Türkiye'de sağlık okuryazarlığını geliştirmek için daha fazla çalışma yapılması gerektiği görülmüştür. Aşılama konusunda da ülkemizde aşı reddi konusu sık sık gündeme gelse de oransal olarak yüksek seviyelerde yer alamktayız

ANAHTAR KELİMELER: SAĞLIK OKURYAZARLIĞI,BAĞIŞIKLAMA,AŞI

P-131 HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN İÇ HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ BAKIM PLANLARINDAKİ HEMŞİRELİK TANILARININ ANALİZİ

Poster Bildiri

Eda ARIKAN[1], Bilgen ARIKAN[1], Endam ÇETİNKAYA[2],

[1]Uşak Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu, [2]Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi,

Amaç: Hemşirelik öğrencilerinin klinik uygulamalar sırasında hazırladıkları hemşirelik bakım planlarında yer alan hemşirelik tanılarının incelenmesi amacıyla yapılmıştır. Gereç ve Yöntem: Tanımlayıcı türde bir araştırmadır. Araştırma bir üniversitenin sağlık yüksekokulu hemşirelik bölümünde gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın örneklemini 2018-2019 Eğitim Öğretim Yılı Güz Döneminde Hemşirelik Bölümü ikinci sınıf öğrencilerinin İç Hastalıkları Hemşireliği dersinin klinik uygulaması kapsamında hazırladığı toplam 76 bakım planı oluşturmuştur. Veriler öğrencilerin veri toplamada kullandıkları Fonksiyonel Sağlık Örüntüleri Modeline göre hazırlanmış veri toplama formu ve bakım planlarından elde edilmiştir. Verilerin analizi tanımlayıcı istatistikler kullanılarak yapılmıştır. Bulgular: Öğrencilerin hazırladığı 76 bakım planı incelenmiştir. Bakım planlarında toplam 333 hemşirelik tanısı konulmuştur. Bakım planları dahili ve cerrahi klinikler ve yoğunbakımlarda klinik uygulama yapan öğrencilere aittir. Öğrencilerin %81 hemşirelik tanısını Kuzey Amerika Hemşirelik Tanıları Birliği Tanılarına göre doğru olarak yazdıkları belirlenmiştir. Konulan hemşirelik tanılarından %19'unda ya tanının adı yanlış yazılmış ya da hemşirelik tanısı yerine tıbbi tanı/semptom yazılmıştır. En fazla konulan hemşirelik tanıları anksiyete (%6.3), enfeksiyon riski (%6.3), aktivite intoleransı (%6), uyku örüntüsünde rahatsızlık (%5.7) ve akut ağrı (%5) tanılarıdır. Sonuç: Araştırmanın sonuçları literatür ile benzerlik göstermektedir. Öğrencilerin genellikle kolay görülebilen, daha çok fizyolojik alana odaklı hemşirelik tanıları koydukları belirlenmiştir. Öğrencilerin bütüncül bakıma odaklı tanı koymalarının sağlanması için hemşirelik eğitimcilerinin öğrencileri klinik vaka sunumu ve vaka tartışmaları ile desteklemesi önemlidir.

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİ, İÇ HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ, KLİNİK UYGULAMA, NANDA TANILARI.

P-132 PEDİATRİK ONKOLOJİDE KALİTE VE GÜVENLİK GİRİŞİMLERİNİN İNCELENMESİ

Poster Bildiri

Hamide Nur ÇEVİK ÖZDEMİR[1], Öznur BALKAN [2],

[1]Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, [2]Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi,

Pediatrik onkolojide hasta güvenliği ve bakım kalitesi çok önemli kavramlardır. Pediatrik onkoloji hastaları diğer hasta gruplarından farklı olarak daha çok dikkat ve hassasiyet gerektiren özel bir gruptur. Bu nedenle sağlık profesyonellerinin bakım hizmetini sunarken kanıta dayalı hemşirelik girişimleriyle bakımın kalitesini arttırması, hasta güvenliğine yönelik stratejiler geliştirmesi ve önlemler alması gerekir. Bu çalışma, pediatrik onkoloji hastalarının bakım kalitesi ve hasta güvenliği ile ilgili ulusal ve uluslararası literatürdeki kanıtları açıklayarak, pediatri hemşireleri için hasta güvenliğine ve kalitesine yönelik kanıt temelli kavramsal çerçeveyi sunmak amacıyla hazırlanmıştır. Kesitsel-tanımlayıcı nitelikte olan bu çalışmada, 2000 ile 2019 yılları arasında yapılan ulusal ve uluslararası literatürler taranarak, bir bütünlük oluşturulmuştur. Ulusal verilere Google Akademik, Yüksek Öğretim Kurumu Ulusal Tez Merkezi, Türk Atıf Dizini veri tabanları esas alınarak "hasta güvenliği", "çocuk onkoloji", "hastane", "kalite", "hasta güvenliğinde hemşirelik girişimleri" anahtar kelimeleri ile ulaşılmıştır. Uluslararası bilimsel kaynaklara ise PubMed, ScienceDirect, Web of Science, Cumulative Index of Nursing and Allied Health Literature (CINAHL), Wiley Online Library veri tabanlarından "patient safety", "quality", "child oncology", "pediatric nursing care" anahtar kelimeleri ile erişim sağlanmıştır. Çalışmada pediatrik hasta güvenliği ile ilgili şu sorulara yanıt aranmıştır; "pediatrik onkoloji hastalarının kalite ve güvenliğine ilişkin ulusal ve uluslararası literatürde mevcut olan kanıtlar nelerdir, kanıtlar arasındaki farklılıklar nelerden kaynaklanmaktadır, araştırma sonuçlarının pediatri hemşireliğinin klinik uygulamalarına yansıması nasıldır?". Pediatrik hasta güvenliğine ilişkin yayın dili Türkçe ve İngilizce olan orjinal çalışmalar araştırmaya dahil edilmiştir. Yapılan literatür incelemesi doğrultusunda, pediatrik onkolojide bakımın kalitesini arttırmaya yönelik klinik uygulama rehberlerinin hazırlandığı, kanıta dayalı hemşirelik girişimlerinin uygulandığı, objektif değerlendirme yapmak için kliniklerde ölçeklerin kullanıldığı, Web ve internet temelli hasta takip sistemlerinin oluşturulduğu, medikal hata bildirim sistemlerinin kullanıldığı belirlenmiştir. Ayrıca hastane ve pediatrik birimlerde hasta güvenliğine ve kaliteyi geliştirmeye yönelik özel ekiplerin ve protokollerin oluşturulduğu tespit edilmiştir. Pediatrik onkoloji birimlerinde hasta güvenliği ve kalitesinin arttırılması için bireysel ve birimsel bazda sağlık liderlerinin yetiştirilmesi, hastane makrositemini de içeren uygulama protokollerinin oluşturulması gerekmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: Hasta güvenliği, Kalite, Pediatrik Onkoloji

P-133 AKCİĞER KANSERİNDEN KORUNMA KONUSUNDAKİ TUTUM VE BİLGİ DÜZEYİNİN BELİRLENMESİ

Poster Bildiri

Dilara Hatun Kaya[1], Semanur Bekar[1], Büşra Alparslan[1], Hicran Yıldız[1],

[1]Uludağ Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi,

Amaç: Yurtta kalan öğrencilerde akciğer kanserinden korunma konusundaki tutum ve bilgi düzeyinin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır. Gereç ve Yöntem: Tanımlayıcı nitelikteki çalışmanın evrenini özel bir öğrenci yurdunda kalan tüm öğrenciler, örneklemini ise bu öğrenciler arasından araştırmaya katılmayı kabul eden 136 öğrenci oluşturmuştur. Çalışmada, araştırmacılar tarafından literatür doğrultusunda oluşturulan ve sosyodemografik özellikleri ve akciğer kanserine ilişkin düşüncelere yönelik soruları içeren anket kullanılmıştır. Veriler, SPSS 22.00 programında, yüzdelik, ortalamalar kullanılarak değerlendirilmiştir. Bulgular: Yaş ortalamaları 21,14±2,58'dir. %39'unun annesi ilkokul , %27.9'unun babası lise mezunudur. %64'ü ailesinin gelir durumunu gelir gidere denk olarak tanımlanmıştır. Olguların %8.1'i sigara kullanmaktadır. %3.7'sinin kronik bir hastalığı vardır ve %3.7'si düzenli olarak ilaç kullanmaktadır. %22.8'inin ailesinde kanser olan, %30.1'inin ailesinde kanserden ölen birey bulunmaktadır. %14'ü daha önce akciğer kanseri konusunda eğitim almıştır. %15.4'ü akciğer kanseri, %12.5'i akciğer kanserinin belirtileri, %21.3'ü akciğer kanseri risk faktörleri konusundaki bilgisini yeterli bulmaktadır. %94.1'i en sık görülen kanser türü ve %89.7'si önlenebilir bir hastalık olduğunu düşünmektedir.%89'u tedavi edilebilir ir hastalık olduğunu düşünmektedir. %72.8'i akciğer kanserine yakalanmaktan korkmaktadır. %17.6'ı akciğer kanserinin biyopsi ile yayılabileceğini düşünmektedir. Öğrencilerin hepsi sigaranın akciğer kanseri için en önemli risk faktörü olduğunu düşünmektedirler. %95.6'ı petro -kimya çalışanlarının ve %94.1'i boya sanayii çalışanlarının en önemli risk grubu olduğunu ifade etmişlerdir. %78.7'si giderek artan nefes darlığını, %77.9'u balgamda kan görülmesini, %77.2'si balgam miktarında artma ve renginde değişimin akciğer kanseri belirtisi olarak ifade etmiştir. Sonuç: Öğrencilerde akciğer kanseri ile ilgili bilgi düzeyi yetersizdir. Öğrencilere yönelik akciğer kanseri konusunda farkındalık eğitimleri yapılması önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: Akciğer, kanser, bilgi, öğrenci

P-134 ÜNİVERSİTEDE OKUYAN ÖĞRENCİLERİN PREMENSTRUAL DÖNEMDEKİ DURUMLARININ BELİRLENMESİ

Poster Bildiri

Kevser IŞIK[1], Sümeyya YİĞİT[1], Hümeyra KILINÇ[1], Ayşenur YOLAK[1],

Amaç: Bu araştırma üniversitede okuyan öğrencilerin premenstrual dönemdeki durumlarının belirlenmesi amacıyla yapılmıştır. Giriş: Premenstrual Sendrom, kadınlarda menstrual siklusun luteal fazı sırasında ortaya çıkıp, menstruasyonun başlamasıyla hızla düzelen, üreme çağı boyunca oldukça yaygın görülen somatik, bilişsel, duygusal ve davranışsal semptomlardır. Epidemiyolojik çalışmalarda menstruasyon gören kadınların yaklaşık beşte birinde Premenstural Sendrom (PMS) yaşadığı belirtilmektedir (1). Yapılan çalışmalarda PMS görülme sıklığının %5- 76 arasında değiştiği saptanmıştır (2). PMS sadece kadını değil, aileyi ve kadının içinde bulunduğu topluluğu etkileyen, kadının ruh sağlığını bozan, iş gücü kaybına neden olan ve yaşam kalitesini düşüren önemli bir halk sağlığı sorunudur (3). Materyal Metot: Tanımlayıcı tipte olan araştırmanın evrenini Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesinde eğitim gören öğrenciler oluşturmuştur. Örneklemini ise araştırmaya katılmayı kabul eden 150 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmanın verileri Ocak-Şubat 2019 tarihleri arasında araştırmacılar tarafından yüz yüze görüşme yöntemiyle toplanmıştır. Anket soruların demografik veriler (7 soru) ve Premenstrual Sendrom Ölçeği (44 soru) ile toplanmıştır. Ankette toplam 51 soru bulunmaktadır. Ölçekten alınabilecek en düşük puan 44, en yüksek puan ise 220'dir. Ölçekte toplamda 9 alt boyut (Depresif Duygulanım, Anksiyete, Yorgunluk, Sinirlilik, Depresif Düşünceler, Ağrı, İştah Değişimleri, Uyku Değişimleri, Şişkinlik) bulunmaktadır. Bulgular: Öğrencilerin yaş ortalamasının 21,28±1,59 olduğu, %48,0'ının 4. sınıfta okuduğu, %79,3'ünün menstrual dönemde ağrı yaşadığı saptandı. PMS ölçek ortalamasının 136,72±34,82 olduğu belirlendi. Sonuç: Öğrencilerin PMS ölçeği puan ortalamasının yüksek olduğu belirlenmiştir. PMS semptomlarıyla öğrencilerin baş etme mekanizmalarının arttırılması sağlanması önerilmektedir. Kaynaklar 1.http://www.journalagent.com/phd/pdfs/ 2.http://dergipark.gov.tr/download/article-file/29556 3.http://www.journalagent.com/phd/pdfs/

ANAHTAR KELİMELER: Premenstrual sendrom, öğrenci, üniversite

P-135 HEMŞİRE GRUPLARININ SOSYAL MEDYA HESAPLARININ İÇERİK ANALİZİ İLE İNCELENMESİ

Poster Bildiri

Öznur BALKAN [1], Hamide Nur ÇEVİK ÖZDEMİR[2],
[1]Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, [2]Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi,

Giriş Bilgi ve iletişim teknolojilerindeki hızlı gelişmeler sağlık alanı ve hemşirelik mesleği üyeleri üzerinde de etkili olmuştur. Günümüzde hemşirelik öğrencileri, çalışan hemşireler bilgi ve iletişim teknolojilerinde yer alan sosyal medya uygulamalarını yoğun olarak kullanmaktadır. Sosyal medya araçları ile kullanıcılar kendi istedikleri içerikleri üretmeye, kendi bakış açılarını diğerlerine aktarmaya çalışmaktadır. Genellikle sosyal medya hesapları iletişim kurmak, bilgi paylaşmak, etkinlikleri duyurmak, kurumsal/kişisel tanınırlığı arttırmak amacıyla kullanılırken, aynı zamanda mesleki dayanışma, mesleki örgütlenme, sağlığı sürdürme ve eğitim gibi amaçlarla da kullanılabilmektedir. Amaç: Günümüzde, hemşirelik meslek üyeleri tarafından sosyal medya hesaplarının iletişim aracı olarak aktif bir şekilde kullanıldığı görülmektedir. Bu bilgiler doğrultusunda, yapılan bu araştırmada sosyal medya ağı bulunan hemşire gruplarının Facebook hesaplarının ne kadar etkin kullanıldığı, paylaşım konuları ve mesleki bilgi aktarımlarının içerik analizi ile incelenmesi amaçlanmıştır. İçerik analizi, bir metindeki değişkenleri ölçek amacıyla yapılan sistematik, tarafsız, sayısal bir analizdir (Wimmer, Dominick, 2000). Materyal metod 2019 yılı ocak ve şubat ayları arasında sosyal medya ağları üzerinden yapılan internet taraması sonucu tespit edilen 193 hemşirelik grubu ve 199 hemşire sayfası araştırmanın evrenini oluşturmaktadır. Bu gruplardan Facebook hesabı kullanan 10 hemşirelik grubu ve 10 hemşirelik sayfası araştırmanın örneklemini kapsamaktadır. Veri toplama aracı olarak Eryılmaz ve Zengin (2014b)'in çalışmasındaki ölçek esas alınmış ve bu çalışma için uyarlanarak kullanılmıştır. Hemşirelik meslek üyelerine ait sosyal medya gruplarının facebook hesapları; üye sayısı, beğeni oranı, fotoğraf ve video paylaşımı, etkinlik duyurusu, bilimsel bilgi paylaşımı gibi kriterler açısından incelenmiştir. Tarama sonucu elde edilen veriler SPSS 18.00 paket programı kullanılarak analiz edilmiş olup, betimsel istatistikler kullanılmıştır. Bulgular Facebook hesapları incelenen hemşirelik grupları ve hemşirelik sayfalarının toplam üye sayısı 20.443'tür. Tarama sonucunda hesaplarda en çok "hemşireler günü kutlaması"na ait fotoğrafların paylaşıldığı belirlenmiştir. Video paylaşımlarının genellikle "hemşire nedir, sağlıkta şiddet, tıbbi hatalar, hemşirelik ile ilgili haberler" gibi konu başlıklarından oluştuğu tespit edilmiştir. Bunların yanı sıra facebook hesaplarından "mesleki ve bilimsel bilgi paylaşımları/duyuruları (kongre, sempozyum, panel vb.), mesleki derneklere ait bilgilendirmeler, lisans ve lisanüstü eğitim konuları, akademik bilgilendirme, mesleki haklar ve sorumluluklar, meslekte profesyonelleşme" gibi konuların paylaşıldığı belirlenmiştir. Hesaplardan yapılan paylaşımlar doğrultusunda; kullanıcıların birbirleri arasında bilgi aktarımında bulunduğu, yaşanılan mağduriyetler karşısında birbirlerine dayanışma sağladıkları, etik ve yasal konularda farkındalık oluşturdukları, mesleki örgütlenmeye yönelik girişimlerde bulundukları

ANAHTAR KELİMELER: Hemşire, İletişim, Sosyal Medya

P-136 ÜRİNER DİVERSİYON OPERASYONU GEÇİREN HASTANIN ROY ADAPTASYON MODELİNE GÖRE HEMŞİRELİK BAKIMI

Poster Bildiri

Eda ARIKAN[1], Seda Cansu YENİĞÜN[2],

[1]Uşak Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu, [2]Uşak Üniversitei Eğitim Ve Araştırma Hastanesi,

Giriş: Üriner diversiyon operasyonu geçirmiş olan hastalarda fizyolojik, psikolojik ve sosyal yönden tüm yaşamlarını etkileyecek sorunları yaşayabilmekte ve hastalığına yönelik bakım gereksinimleri artmaktadır. Roy Adaptasyon Modeli hemşirelikte sıklıkla kullanılan ve üriner diversiyon operasyonu geçirmiş olan hastalar için uygun bir model olduğu görülmektedir. Amaç: Üriner diversiyon operasyonu geçirmiş olan hastanın Roy Adaptasyon Modeli kullanılarak hemşirelik bakımına yönelik olan girişim ve planlamaların sunulması amaçlanmıştır. Yöntem: Veriler hastayla birebir görüşerek ve hastanın geçirmiş olduğu operasyona yönelik bakımının sağlanmasıyla çalışma verileri toplanmıştır. Bulgular: Verilerin değerlendirilmesi sonucu ; "enfeksiyon riski, kanama riski ve ağrı (fizyolojik alan), rahatsızlık ve kendi beden imajına ilişkin endişe (ben /benlik kavramı), korku (ben /benlik kavramı) yalnızlık hissi (rol fonksiyon alanı)," tanıları incelenmiştir. A.S.'ye verilen hemşirelik bakımı, hem hasta hem de ailesi açısından planlanmıştır. Sonuç: Bu çalışmada; üriner diversiyon operasyonu geçirmiş olan bir hastanın, geçirdiği operasyona yönelik uyum problemi bu şekilde çözülmeye çalışılmış olup uyum konusunda ilerleme kaydedilmiştir. Bu sonuçtan yola çıkarak üriner diversiyon operasyonu geçirmiş hastaların bakımında Roy'un Adaptasyon Modelinin kullanılabilir olduğu söylenebilir.

ANAHTAR KELİMELER: ÜRİNER DİVERSİYON OPERASYONU, OPERASYON SONRASI HEMŞİRELİK BAKIMI, ROY ADAPTASYON MODELİ, HEMŞİRELİK BAKIMI.

P-137 ÜLKEMİZDE HEMŞİRELİK ARAŞTIRMALARINDA KURAM/MODELLERİN KULLANILMASI: LİTERATÜR DERLEMESİ

Poster Bildiri

Kübra Deniz EROĞLU[1], Ayça DEMİREL[1], Damla Nur KURTOĞLU[1], Hilal YILDIZ[1],

[1]Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi,

Hemşirelik uygulamalı bir disiplin olduğu için hemşirelik araştırmalarında amaç, daha iyi hasta bakım sonuçlarına ulaşmaktır (Bayık 2002). Hemşirelik araştırmaları ile mevcut bir kuramın geçerliliği sınanabilir, kuram geliştirilebilir ya da değiştirilebilir (Seviğ 2002). Bu gözden geçirme çalışmasında, 2014-2018 yılları arasında ülkemizde yapılmış olan kuram/modele dayalı hemşirelik araştırmalarının incelenmesidir. Türk Medline, Google Scholar, Ulakbim veri tabanları ile ülkemizde düzenli olarak yayınlanan, online olarak ulaşılabilen ve hemşirelik dergisinin arşivinden yararlanılarak "hemşirelik", "kuram", "teori", "model" "araştırma" anahtar kelimeleri kullanılarak taranıp incelenmiştir. Türkiye'de hemşireler tarafından kuram /modele dayalı 2014-2018 yılları arasında yapılmış 7 araştırma makalesi, 10 olgu/vaka sunumu olmak üzere toplam 17 çalışma incelemeye dahil edilmiştir. Araştırmacılar tarafından hazırlanan değerlendirme formu doğrultusunda, araştırmalar teori ve model kullanımı açısından değerlendirilmiştir. Araştırma makalelerinde ve olgu/vaka sunumlarında en çok Roy'un adaptasyon modeli kullanıldığı saptanmıştır. Araştırmalarda kuram/model kullanımı, hemşirelik bilgi birikiminin artması, kuramın/modelin uygulamaya aktarılması, teori ve uygulama arasındaki boşluğun azaltılmasına katkı sağlamaktadır. Çalışma sonuçlarına bakıldığında ülkemizde araştırmalarında kuram kullanımı oldukça az olduğu görülmektedir. Bu sonuçlar doğrultusunda kuram/model temelli hemşirelik araştırmalarının desteklenmesi ve yaygınlaştırılması önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşirelik, Teori, Model, Kuram

P-138 HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN KLİNİK UYGULAMA SÜRESİNCE SU TÜKETİMİ VE SU TÜKETİMİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN BELİRLENMESİ

Poster Bildiri

FİRDEVS BİRANKAR[1], ŞULE KARACA[1], MAİDE NUR KAMİLOĞLU[1], PINAR AVŞAR[1],

[1]Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi,

Amaç: Bu araştırma hemşirelik öğrencilerinin klinik uygulama süresince su tüketimi ve su tüketimine ilişkin görüşlerini belirlemek amacıyla tanımlayıcı olarak tasarlanmıştır. Gereç ve Yöntemler: Veriler, Ankara il merkezinde bir üniversitenin hemşirelik bölümünde 2017-2018 bahar döneminde eğitim-öğrenim gören, araştırmaya katılmayı kabul eden, veri toplama araçlarının uygulandığı günlerde derslere devam eden ve en az bir yarı yıllık klinik uygulamayı tamamlamış olan345 öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın verileri literatür bilgileri doğrultusunda hazırlanan öğrencilerin su tüketimini sorgulayan anket formu ile toplanmıştır. Verilerin analizinde sayı, yüzdelik dağılımları, ortalama, standart sapma ve Z testi kullanılmıştır Araştırma öncesinde kurum ve etik izinler alınmıştır.Araştırmaya katılan öğrencilere bilgilendirilmiş onam okunarak yazılı ve sözel onamları alınmıştır. Bulgular: Öğrencilerin normal günde tükettiği su miktarı ortalama ORT±SS = 1000-1250±250 ml, klinik uygulama gününde tüketilen miktar ise ORT±SS = 750-1000±250 ml olarak bulunurken (p=0.000) öğrencilerin normal günde ortalama ORT±SS = 4.2±1.9 defa; klinik uygulama günü ortalama ORT±SS = 2.7±1.7 defa idrar çıkışı gerçekleştirdiği belirlenmiştir (p=0.000). Klinik uygulama süresince çalışmaya katılan öğrencilerin %20.3'ünün idrar yolu enfeksiyonu %6.1'inin böbrek taşı yaşadığı belirlenmiştir. Sonuç:Öğrencilerin klinik uygulama günlerinde normal günlerde tükettikleri su miktarından daha az su tükettikleri ve aradaki farkın anlamlı olduğu bulunmuştur. Öğrenciler normal gündelik yaşamlarında klinik günlere göre çay, kahve, soğuk içecek ve ayranı daha fazla tüketmektedir. Öğrenciler normal günlerde klinik günlere göre daha sık idrara çıkarken klinik uygulama günlerinde böbrek taşı ve idrar yolu enfeksiyonları yaşayabilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİ, KLİNİK UYGULAMA, SU TÜKETİMİ

P-139 SON SINIF HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN MEZUN OLMAYA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN BELİRLENMESİ

Poster Bildiri

AYŞE TAMER[1], GÜLBAHAR KORKMAZ ASLAN[1], Denizli [2], 20160 [2],

[1]PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ,

Amaç: Araştırma, son sınıf hemşirelik öğrencilerinin mezun olmaya ilişkin görüşlerini belirlemek amacıyla tanımlayıcı tipte yapılmıştır. Yöntem: Herhangi bir örneklem yöntemi kullanılmadan son sınıfta okuyan, verilerin toplandığı tarihlerde derslere devam eden ve araştırmaya katılmayı kabul eden 132 öğrenci araştırmanın örneklemini oluşturmuştur. Araştırmanın verileri 26 Kasım-28 Aralık 2018 tarihleri arasında toplanmıştır. Veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından hazırlanan 34 soruluk anket formu kullanılmıştır. Veriler bilgisayar ortamında yüzdelik kullanılarak değerlendirilmiştir. Verilerin analizi SPSS istatistik programında yapılmıştır. Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 21.86±1.17 olup, %72'si kadın, %88.6'sı Anadolu Lisesinden mezundur. Öğrencilerin %58.3'ü aldıkları eğitimin kendilerini hemşirelik mesleğine hazırladığını düşünürken %38.6'sı mesleki bilgi ve becerisini, %70.5'i de hemşirelik kanun ve yönetmeliklerine ilişkin bilgisini yetersiz bulmuştur. Öğrencilerin yarısından fazlası (%62.9) kendi geleceğine olumlu bakmakta iken sadece %48.5'i hemşirelik mesleğinin geleceğine ilişkin olumlu gelişmeler olacağını düşünmektedir. Öğrencilerin yarısı (%54.5) hemşireliği yapabilme konusunda kendisine güvendiğini belirtmiş bunun yanında sadece % 37.1'i kendini meslek sahibi yetişkin bir birey olma sürecine hazır hissettiğini ifade etmiştir. Öğrencilerin %53'ü mezun olmayla ilişkili korku/endişesi olduğunu ifade ederken büyük çoğunluğu (%78.8) çalışma hayatının ilk gününe ilişkin korku/endişe duyduğunu ifade etmiştir. Ayrıca öğrencilerin %68.9'u mezun kelimesinin kendisine başlangıcı ifade ettiğini ve %55.3'ü kariyer planı olduğunu belirtmiştir. Öğrencilerin %62.1'i iş bulabilme konusunda endişesi olduğunu, %85.6'sı devlet hastanesinde çalışmak istediğini belirtmiştir. Sonuç: Son sınıf hemşirelik öğrencilerinin yarısına yakını aldıkları eğitimin kendilerini hemşirelik mesleğine hazırlamadığını düşünmekte, %38.6'sı mesleki bilgi ve becerisini yetersiz olarak değerlendirmektedir. Ayrıca öğrencilerin yarısı hemşireliği yapabilme konusunda kendisine güvenmediğini belirtmiş ve mezun olmayla ilişkili korku/endişesi olduğunu ifade etmişlerdir. Öğrencilerin büyük çoğunluğu ise çalışma hayatının ilk gününe ilişkin korku/endişe duyduğunu ifade etmiştir. Bu bulgulara dayanarak hemşirelik öğrencilerini meslek yaşamına daha iyi hazırlamak için öğretim elemanı başına düşen öğrenci sayısının azaltılması gerektiğini söyleyebiliriz. Ayrıca öğrencileri meslek yaşamına daha iyi hazırlayabilmek için mezuniyet öncesinden başlayarak okul ve hastane yönetimleri işbirliği içinde olmalıdır. Çalışma hayatındaki hızlı değişim, vardiyalı çalışma sistemi, öğrencilikten meslek sahibi olan bireye geçişte artan sorumluluklar gibi bazı konular son sınıf hemşirelik öğrencilerini endişelendirebilmektedir. Bu nedenle yeni mezun hemşirelerin rehberlik/mentörlük yapacak deneyimli hemşirelerle çalışması sağlanmalıdır.

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİ, MEZUNİYET, GEÇİŞ SÜRECİ, MESLEK HAYATI

P-140 YURTTA KALAN ÖĞRENCİLERDE KANSER BİLGİ YÜKÜNÜN KANSERE İLİŞKİN TUTUMA ETKİSİ

Poster Bildiri

Mehmet Ay[1], Vahit Dalkızan[1], Hicran Yıldız[1],

[1]Uludağ Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi,

Amaç: Yurtta kalan öğrencilerde kanser bilgi yükünün kansere ilişkin tutuma etkisinin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır. Gereç ve Yöntem: Tanımlayıcı nitelikteki çalışmanın evrenini öğrenci bir yurdunda kalan tüm öğrenciler, örneklemini ise bu öğrenciler arasından araştırmaya katılmayı kabul eden 200 öğrenci oluşturmuştur. Çalışmada, araştırmacılar tarafından literatür doğrultusunda oluşturulan ve sosyodemografik özellikleri içeren anket formu, güvenirlik geçerliliği İnci ve ark. tarafından yapılan "Kanser Bilgi Yükü Ölçeği" ile güvenirlik geçerliliği Yılmaz ve ark. tarafından yapılan "Kansere İlişkin Tutumları (Kanser Damgası) Ölçme Anketi" kullanılmıştır. Veriler, SPSS 22.00 programında, yüzdelik, ortalamalar, t testi ve Oneway Annova testi kullanılarak değerlendirilmiştir. Bulgular: Yaş ortalamaları 21,12±2,01 olan bireylerin %57'i kadındır. %63.5'i yaşamının büyük çoğunluğunu il merkezinde geçirmiştir. %72.5'i ailesinin gelir durumunu gelir gidere denk olarak tanımlanmıştır. Olguların %22.5'i sigara ve %9'u alkol kullanmaktadır. %24.5'i düzenli olarak egzersiz yapmaktadır. %44'ünün annesi ilkokul , %33'ünün babası ilkokul mezunudur. %17'sinin kronik bir hastalığı vardır ve %8.5'i düzenli olarak ilaç kullanmaktadır. %31.5'i ailesinde kronik hastalığı olan bir birey vardır. %15'inin ailesinde kanser olan birey bulunmaktadır. Kanser bilgi yükü ölçeği toplam puanı ortalaması 16,57±4,69'dur. Kanser tanı ortaya çıkarma yayma alt boyut puanı ortalaması 7,64±2,95, iyileşmenin imkansız olması etiketleme alt boyut puanı 7,03±2,39, ayrımcılık alt boyut puanı 4,34±1,83 ve kanser tutumu ölçeği toplam puanı 19,02±5,62'dir. Kanser bilgi yükü puanı ile kanser tutumu ölçeği alt boyutları ve toplam puanı arasında anlamlı bir ilişki olduğu saptanmıştır ($p<0.05$). Kanser bilgi yükü ölçeği toplam puanı, kanser tutumu ölçeği alt boyutları ve toplam puanı ile yaş, cinsiyet, sınıf ve ekonomik durum arasında anlamlı bir farklılık olmadığı saptanmıştır ($p>0.05$). Sonuç: Öğrencilerde kanser bilgi yükünün kansere ilişkin tutumu olumlu yönde etkilediği saptanmıştır. Öğrencilere yönelik yapılacak kanser farkındalık çalışmalarının planlanması ve yürütülmesinde bu durumun göz önünde bulundurulması gerektiği düşünülmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: Kanser, bilgi yükü, tutum, öğrenci

P-141 ÖĞRENCİ HEMŞİRELERİN HEMŞİRELİK BAKIMINDA BİLGİSAYAR KULLANIMINA YÖNELİK TUTUMLARININ İNCELENMESİ

Poster Bildiri

ESRA KARAMAN[1], ŞEYMA ÇEBİ[1], ALPEREN AYDOĞDU[1], AYŞE GÖKTAŞ[1], GİZEM BEYCAN EKİTLİ[1],

[1]EGE ÜNİVERSİTESİ,

Giriş-amaç:Bilgisayar teknolojisi,hemşirelik bakımının verimi ve kalitesini arttırırken zaman ve emek tasarrufu sağlamaktadır.Hemşirelerin bilgisayar teknolojilerinden yararlanabilecek beceri ve eğilimde olmaları önemlidir. Araştırmada bu teknolojinin bakımda kullanımına yönelik öğrenci tutumları incelenmiştir. Yöntem:2018-2019 eğitim-öğretim yılında bir hemşirelik fakültesinde okuyan ve sınıf ve cinsiyetler bazında tabakalandırılmış örneklemle evreni temsil gücü olan 277 öğrencileriyle gerçekleştirilmiştir.Verilerin toplanmasında; bakımda bilgisayar kullanımına ilişkin düşünceleri değerlendiren 8 likert tipi soruluk anket formu ve Sağlık Bakımında Bilgisayar Kullanımına Yönelik Tutum Ölçeği(SBBKYTÖ)(min=-40,maks=40) kullanılmıştır. Tanımlayıcı araştırmanın verileri yüzde,ortalama dağılımları,Mann Whitney U ve Kruskal Wallis testleriyle değerlendirilmiştir. Bulgular:Öğrencilerin %78.7'si kadındır ve %20.6'sı ileri düzeyde bilgisayar kullanabilmektedir.Bilişim teknolojilerini hemşirelik için önemli bulan %68.2,bakımın kalitesini arttıracağına inanan%69.3, kliniklerdeki bilgisayarlı bakım sistemlerini yeterli bulan %15.9'dur.Bakımda bilgisayar kullanımı becerilerini geliştirecek bir derse katılmayacakların oranı %10.1'dir. SBBKYTÖ ortalaması -0.12±7.77(min=-22.0,maks=33.0) puandır.Ölçek kesme puanları sonucu bilgisayar konusunda huzursuz olan %1.8, orta derece rahatlık yaşayan %28.9, rahat hisseden %62.8, kendinden emin olan %5.4 ve çok emin olan %1.1'dir.Erkelerde,bilgisayar kullanım becerisi yüksek olan ve bilişim teknolojilerini mesleki açıdan gerekli bulmayan öğrencilerde ölçek puanları anlamlı düzeyde artmaktadır($p<0.05$). Tartışma-Sonuç: Öğrencilerin hemşirelik bakımında bilgisayar kullanımına yönelik yaygın tutumları ortalama düzeydeyken, bakımda bilgisayar kullanımı açısından konfor ve rahatlık hissetmektedirler.Bilgisayar kullanımını mesleki açıdan değerli bulan ve sunulan bakımın kalitesini arttıracağını düşünenler çoğunluktadır.Büyük bir kısmı bakımda bilgisayar kullanımına yönelik bir derse katılım göstermek konusunda gönüllüdür. Bakım sürecinde bilgisayar kullanımını gerekli görmeyen öğrencilerde bakımda bilgisayar kullanımına yönelik eğilimin yüksek olması beklenmediktir.Bu öğrencilerin bilgisayar kullanımının olası olumsuz sonuçlarına ilişkin düşünce ve beklentilerini belirleyecek ileri araştırmalar önerilebilir.

ANAHTAR KELİMELER: Öğrenci hemşire,hemşirelik bakımı,bilgisayar teknolojisi

P-142 FOURNİER KANGREN CERRAHİSİ GEÇİREN HASTADA HEMŞİRELİK BAKIMI

Poster Bildiri

Hem.Seda Cansu yenigün[1], Sultan özpınar[2],

[1]Uşak Eğitim Ve Araştırma Hastanesi, [2]Uşak Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu,

Giriş: Fournier Kangreni tanısı alan cerrahi hastaları için acil bir durumdur. Bu kangren türü daha çok ano-perineal ve dış genital bölgede oluşmakta olup, ölüm oranı yüksek olan ve ilerleyici ve ağır nekrotizan yumuşak doku enfeksiyonudur (1). Hastayı fizyolojik, psikolojik ve sosyal yönden tüm yaşamlarını etkileyecek sorunları yaşayabilmekte ve hastalığına yönelik bakım gereksinimleri artmaktadır. Bu hastalığa yönelik olarak yapılan hemşirelik bakımının amacı, hastanın bakımını planlamak ve uygulamaktır. Ayrıca hasta ve ailesinin hastalığın önem boyutunun yüksek olduğunu belirtmek ve bu konuda eğitmektir. Hemşirelerinde hastalığın hastanın beden imajının etkilenmesinden dolayı, buna yönelik bakım yaparken hassas davranması gerekmektedir (2,3). Hastaya yapılan bakım Kuzey Amerika Hemşirelik Teşhis Birliği'ne (NANDA) göre verildi. Amaç: Fournier Kangreni ameliyatı geçiren NANDA Modeli kullanılarak hemşirelik bakımına yönelik olan girişim ve planlamaların sunulması amaçlanmıştır. Yöntem: Veriler hastayla birebir görüşerek ve hastanın ameliyatına yönelik bakımının sağlanmasıyla çalışma verileri toplanmıştır. Bulgular: Verilerin değerlendirilmesi sonucu ; ''kan şekeri düzeyinde dengesizlik, sıvı volüm dengesizliği riski (beslenme örüntüsü)," ''aktivite intoleransı riski (Aktivite/Dinlenme), ''enfeksiyon riski, kanama riski ve cerrahi iyileşmede gecikme riski (Güvenlik/Korunma)'', ''beden imajında değişiklik (kendini algılama),'' tanıları incelenmiştir. N.Ç.'ye verilen hemşirelik bakımı, hem hasta hem de ailesi açısından planlanmıştır. Sonuç: Bu çalışmada; Fournier Kangreni ameliyatı geçiren hastanın ve ailesinin, hastalığına, tedavisine ve bakımına ilişkin farkındalığı artırılmış olup, eğitim düzeyi yükseltilmiştir. Yapılan girişimler sonucunda hastanın uyum sağladığı görülmüştür. Fournier Kangreni ameliyatı geçiren hastaların bakımına yönelik yaptığımız hemşirelik bakım ve girişimlerin kullanılması sağlanabilir. KAYNAKLAR 1.Sökmen S. Fournier Gangreni. 27.ANKEM ANTİBİYOTİK VE KEMOTERAPİ KONGRESİ, DALAMAN / MUĞLA, 25-29 NİSAN 2012. 2.Soares RSA, Saul AR, Farão EMD, Lima SBS, Silva FS, Finger A. Nursing care systematization for patient with Fournier syndrome. Erişim tarihi:27.01.2019. http://www.unifra.br/eventos/jornadadeenfermagem/Trabalhos/4190.pdf. 3.Champion SE. A case of Fournier's gangrene. Urol Nurs 2007;27:296-9.

ANAHTAR KELİMELER: Fournier Kangreni Ameliyatı, Ameliyat Sonrası Bakım, NANDA Hemşirelik Modeli, Hemşirelik Bakım

P-143 POSTPARTUM DÖNEM EBEVEYN-BEBEK BAĞLANMASINDA KANITA DAYALI UYGULAMALAR

Poster Bildiri

AYŞE BULUT[1], BURCU KÜÇÜKKAYA[2], HATİCE KAHYAOĞLU SÜT[2], [3],

[1]TRAKYA ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ, EDİRNE, TÜRKİYE., [2]TRAKYA ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ KADIN SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ ANABİLİM DALI, EDİRNE, TÜRKİYE.,

Giriş: Postpartum dönem, doğum sonrası plasenta çıkışını takiben, 6-8 haftalık bir zamanı kapsayan, dinamik bir süreçtir. Her ebeveyn isteyerek dünyaya getirdiği çocuklarının sağlıklı, gelişimini tamamlamış bir bebek olmasını ister. Önemli bir dönem olan bebeklikte, bebeğin gelişimini şekillendiren özellikleri barındırması adına olumlu bir ortam yaratılmalıdır. Bağlanma, bu ortamın ilk unsurları arasında olup, ebeveyn-bebek açısından bağlantıyı sağlayan faktörlerden biridir. Bağlanma, doğum sonrası kurulan ebeveyn-fetüs bağı, doğumdan önce derin ve esrarengiz bir ilişki ile başlar ve doğumundan sonraki günlerde de devam eder. Ailenin bebeği ile kurduğu etkileşim ve iletişim ne kadar sağlıklı ve erken başlarsa ebeveynlik duygusu da o kadar kuvvetli gelişecektir. Ebeveyn-bebek arasındaki bağlanmanın postpartum dönemde en erken zamanda başlatılması çok önemlidir. Ebeveynler ile bebek arasında bağlanmayı güçleştiren faktörler bulunmakta olup, bu faktörler planlı gebelik olması, gebelikte yaşanılan korkular, ebeveynlerin duygusal olgunlukta olmaları, ebeveynlerin gebelik nedeniyle yaşanan psikolojik, fizyolojik ve davranışsal stres faktörleriyle başa çıkmada zorlanmaları, ebeveynliğe ilişkin benlik kavramı, emzirme için istekli olma, yenidoğanı bakıp/büyütme deneyimi, yakınları ile ilişki ve iletişim durumları olmak üzere sıralanmaktadır. Ebeveyn-bebek bağlanmasının oluşmasını güçleştiren faktörleri önlemeye yönelik kanıta dayalı uygulamaları geliştirilmiştir. Bu uygulamalar; emzirme, ten tene temas, kanguru methodu ve ebeveyn ile bebeğin aynı odada olması ebeveyn ile bebek arasındaki bağlanmasını sağlamaktadır. Bu uygulamalar, ebeveyn-bebek etkileşimini arttırmakta, adaptasyonu kolaylaştırmakta, bebeğin beden ısısını dengelemekte ve sakinleştirmekte, annenin anksiyetesini azaltmakta ve sakinleştirmekte, sosyal duyarlılığı arttırmakta, bebeğin sağlıklı gelişimini desteklemektedir. Moore ve ark.'nın yaptıkları çalışmalarında, anneyle erken ten tene temas kuran bebeklerin anneleriyle daha fazla etkileşim kurduğu, daha sıcak kaldığı ve daha az ağladığı belirlenmiş olup, annelerin bebeklerini daha fazla ve daha uzun süre emzirme eğiliminde olduğu ve bağlanmanın erken ve olumlu bir ilişki içinde olduğu saptanmıştır. Sonuç: Postpartum dönem sonrası emzirme, ten tene temas, kanguru methodu ve ebeveyn ile bebeğin aynı odada olması gibi kanıta dayalı uygulamalar ebeveyn ile bebek arasındaki bağlanmayı olumlu etkilemektedir.

ANAHTAR KELİMELER: EBEVEYN-BEBEK BAĞLANMASI, KANITA DAYALI UYGULAMALAR, POSTPARTUM.

P-144 İYİLEŞİP ANNE OLABİLECEK MİYİM?: WATSON İNSAN BAKIM MODELİNE GÖRE OLUŞTURULAN İYİ BAKIM ÖRNEĞİ (OLGU SUNUMU)

Poster Bildiri

Hümeyra TÜLEK DENİZ [1], Nazlı BALTACI[1], Gürsün KAVAK[1],

[1]Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü,

Giriş: Hemşirelik disiplininde yer alan modeller, mesleğin ortak bir dilinin oluşmasını sağlamaktadır. Amaç: Bu çalışmanın amacı In Vitro Fertilizasyon-Embriyo Transferi (IVF-ET) tedavisi aşamasında Over Hiperstimülasyon Sendromu (OHSS) olan bir olgunun bakımında Watson'ın İnsan Bakım Modeli (İBM)'nin kullanımını açıklamak ve model kullanımına yönelik bir örnek oluşturmaktır. Yöntem: Bu çalışmada veriler, sistem tanılamasının Roper, Logan ve Tierney'in Yaşam Aktiviteleri Modeline göre oluşturulduğu bir veri toplama formu aracılığıyla toplanmıştır. İBM kullanılarak oluşturulan hemşirelik süreci ise Samsun ili Ondokuz Mayıs Üniversitesi (OMÜ) Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi'nin Kadın Doğum Servisi'nde OHSS tedavisi gören bir kadın olguya sözel izin alındıktan sonra uygulanmıştır. Olgu: 21 yaşında 5 yıllık evli olan H.Ş iki kez başarısız olan IVF tedavisinden sonra OMÜ Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi Tüp Bebek Ünitesine başvurmuştur. IVF-ET tedavisinin oosit stimülasyonu aşamasında OHSS gelişmiştir. H.Ş solunum güçlüğü ve bulantı-kusma şikâyetiyle acil servise başvurmuş ve Kadın Doğum Servisine yatırılmıştır. H.Ş sağlık durumunun aniden bozulması üzerine iyileşme ve çocuk sahibi olma konusundaki endişelerini sık sık dile getirmiştir. H.Ş'ye öğretim elemanları rehberliğinde öğrenci hemşire tarafından İBM'ne göre 6 gün boyunca 8oo-16oo şiftinde bakım verilmiştir. H.Ş'nin bakım gereksinimlerine göre İBM'de yer alan 10 adet iyileştirme sürecine başvurulmuş, kişiler arası bakım ilişkisi ve bakım anlarına odaklanılmış, bakımda özellikle umrunda olma, empati, umut aşılama, sevgiyle yaklaşma, güven gibi kavramlara yer verilmiştir. H.Ş'ye akut ağrı, etkisiz solunum örüntüsü, uyku düzeninde bozulma, anksiyete, ümidi güçlendirmeye hazır oluş, öz bakım eksikliği, yorgunluk, enfeksiyon riski ve elektrolit dengesizliği riski hemşirelik tanılarına yönelik hemşirelik bakımı verilmiştir. Sonuç: Bu olguda İBM'nin hemşirelik öğrencisinin verdiği bakımın kalitesini ve sonuçlarını olumlu etkilediği, öğrencinin doyum düzeyini arttırdığı ve OHSS olan kadının bireye özgü bütüncül bakım almasını sağladığı görülmüştür.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşirelik Bakımı, Hemşirelik Tanıları, İnsan Bakım Modeli, Over Hiperstimülasyon Sendromu

P-145 Üniversite Öğrencilerinde Akran Zorbalığı Düzeyinin Belirlenmesi

Duygu Demir[1], Pelin Gökoğlu Gürer[1], Necmiye Sabuncu[1], Dilara İşleyen[1], Şura Köşgen[1],
[1]Haliç Üniversitesi,

Öğr. Gör. Duygu Demir, Uzman Hemş. Pelin Gökoğlu Gürer, Prof. Dr. Necmiye Sa-buncu, İntern Hemşire Dilara İşleyen, İntern Hemşire Şura Köşgen GİRİŞ:Sosyal bir varlık olan bireyin birbirleriyle etkileşim içinde olduğu farklı ortamlar vardır. İlk etkileşim aile içinde olurken daha sonra okulda devam etmektedir. Çünkü okullar aile-den sonra kişilerin sosyalleşebileceği ortamlardan bir tanesidir. Okullarda çeşitli yaş gruplarına göre öğrenciler tarafından farklı olumsuz davranışlar sergilenebilmektedir. Bu olumsuz davranışların dünya çapında en sık rastlanılanlardan biri akran zorbalığıdır. Zorbalık dünya üzerinde en küçük yaş gruplarından başlayarak yaşamın her alanında mahalle, okul, iş yeri vb. insan sağlığını önemli derecede tehdit eden sağlık sorunudur. Akranlar arası olan zorba davranışların mağdur kişilerde olumsuz ve psikolojik olarak yıpratıcı bir etki yarattığı gözlemlenmekte olup bunu yalnız sözel ve fiziksel anlamda değil, ilişkisel anlamda da gerçekleştiğini belirtmektedirler. Akran zorbalığı, kişinin sosyal çevresinde kendini kötü hissetmesine ve önemsiz görmesine neden olup okuldaki başarı düzeyini de etkilemektedir. Zorbalığa maruz kalan kişinin psikolojik olarak önemli düzeyde desteğe ihtiyaç duyduğu belirtilmektedir (Pişkin ve Ayas, 2011). AMAÇ: Araştırma, üniversitesi öğrencilerinde akran zorbalığı düzeyinin belirlenmesi amacıyla gerçekleştirildi. Akran zorbalığı düzeyi; zorbalık olaylarını gerçekleştiren "zorba" ve bu tür olaylara maruz kalan "kurban" öğrenciler olarak değerlendirildi. Araştırmanın amacı doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevap arandı: Üniversite öğrencilerinin; 1.Sosyo-demografik özelliklerin dağılımı nedir? 2.Zorba olma puan düzeyleri nedir? 3.Akran zorbalığına maruz kalma puan düzeyleri nedir? 4.Sosyo-demografiik özelliklere göre zorba olma ve zorbalığa maruz kalma puanları arasında fark var mıdır? MATERYAL:Araştırma, İstanbul'da bir vakıf üniversitesinin Hemşirelik Yüksekokulu'nda okuyan, araştırmaya katılmayı kabul eden 196 öğrenci ile tanımlayıcı türde bir araştırma olarak gerçekleştirildi. Araştırmanın verilerinin toplanmasında araştırmacıların literatürden yararlanarak geliştirdiği "Kişisel Bilgi Formu" ve Ayas ve Pişkin tarafından geçerlilik ve güvenilirlik çalışması yapılmış "Akran Zorbalığı Belirleme Ölçeği Ergen Formu " kullanıldı. Veriler, öğrencilerin öz bildirimlerine dayalı, yüz yüze görüşmeyle toplanarak, Statistical Package for the Social Sciences (SPSS) for Windows 22.0 programı ile değerlendirildi. BULGULAR:Çalışmanın istatistiksel analizi devam etmektedir. SONUÇ:Çalışmanın istatistiksel analizi devam etmektedir. Yapılan çalışmalar doğrultusunda literatürde üniversite öğrencileri üzerinde zorba ve mağdur olma düzeyinin yeterince incelenmediği ve çok az sayıda çalışma olduğu saptandığı için araştırma; üniversite öğrencilerinde zorba olma düzeyini, akran zorbalığına maruz kalma durumlarını ve alt faktörlere göre değişimini saptamak amacıyla planlandı. Çalışma sonucunda elde edilen verilerin üniversite öğrencilerinde akran zorbalığı düzeyinin belirlenmesi ve önlemeye yönelik girişimlerin planlanması açısından literatüre ışık tutacağı düşünülmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: Zorbalık, Akran Zorbalığı, Zorba Kurban, Üniversite Öğrencileri

P-146 Hemşirelikte Klinik Karar Verme

Poster Bildiri

Rumeysa İlhan[1], Emre Akkuş[1],

[1]Bezmialem Vakıf Üniveristesi,

Sağlık hizmetlerinde güvenli ve kaliteli bir bakım doğru klinik kararların verilmesiyle mümkün olmaktadır. Bu aşamada hastanın bakımının en iyi şekilde sürdürebilmesi için klinikte özellikle hemşirelerin tüm ekip üyeleri ile birlikte en uygun kararları vermesi gerekir. Olağan bir problemi çözmeye yönelik düşünülen seçenekler arasından probleme en uygun seçeneğin seçilmesiyle oluşan zihinsel sürece karar verme denir. Toplumda güvenli bakım sağlayabilmek ve uygulanan hemşirelik bakımlarının kalitesini arttırmak için, zamanında ve doğru klinik kararlar verilmelidir. Doğru klinik karar verme süreci, bir durumun problem olarak algılanmasıyla başlar. Klinik karar verme, hemşirenin hastanın durumunu gözlemleyip çıkardığı objektif ve subjektif verileri değerlendirerek hipotezler oluşturması ile bu hipotezlerden en iyisini seçerek hemşirelik girişimlerini uygulamasını kapsayan karmaşık bir süreçtir. Etkili karar verme ise, hastalarda olumlu sonuçların arttırılmasıyla kalmayıp, etkin ve kaliteli hasta bakımının sürdürülmesidir. Teknolojinin gelişmesi ve hastaların sağlık kurum ve kuruluşlarından beklentilerinin artmasıyla hemşirelere düşen iş yükü artmış ve hemşirelik uygulamaları daha karmaşık hale gelmiştir. Bu karmaşıklaşan hemşirelik uygulamalarını daha sistematik hale getirmek için hemşirelerin kritik düşünme becerilerini kullanarak problem çözebilmeleri gerekmektedir. Kritik düşünme becerisi hemşireleri sadece uygulayan kişiler olmaktan çıkartıp, onların düşünen sağlık profesyonelleri olarak benimsenmesini sağlar. Sağlık ekibi üyeleri arasında hastalarla daha fazla bir arada bulunan hemşirelerin, uygulamalara karar vermeden önce yeterli derecede teorik ve uygulama bilgisinin olması, yeni bilgiler ile farklı teknikleri öğrenmesi gerekir. Buna bağlı olarak hemşirelerin doğru klinik karar verme becerilerinin kullanılması, uygulanan hasta bakım düzeyinin artıp gelişmesine ve hemşirelikte profesyonel uygulamaların artmasında önemli bir etkendir.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşirelik, Klinik Karar Verme, Problem Çözme, Kritik Düşünme

P-147 ÖĞRENCİ HEMŞİRE ERKEKLERİN CİNSİYETÇİ EĞİLİMLERİ VE LİSANS EĞİTİMİNDE KARŞILAŞTIKLARI CİNSİYETÇİLİĞE YÖNELİK DÜŞÜNCE VE ALGILARI

Poster Bildiri

Cansu Çağırıcı[1], Abdulkadir Taşdemir[2], Hamza Ezgin[2], Gizem Beycan Ekitli[3],

[1]Dokuz Eylül Üniversitesi, [2]Ege Üniversitesi, [3]Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı,

Giriş-amaç:Hemşirelik eğitiminin heteronormatif yapılandırılması,erkek öğrencilerin bakım standartlarını yükseltirken mesleğe uyum ve bağlılıklarını arttıracaktır.Bu nedenle araştırmada öğrencilerin eğitim süreçlerindeki cinsiyetçilikle ilgili düşünce ve algıları incelenmiştir. Yöntem:2018-2019 eğitim öğretim yılında bir hemşirelik fakültesinde okuyan,daha önce hastaya bakım vermiş erkekler içinden rastgele örneklemle belirlenen 114(evrenin %91.0'i)öğrencileriyle gerçekleştirilmiştir.Veriler cinsiyetçi eğilimler,düşünceler ve algılara yönelik anket formuyla toplanmıştır.Formda cinsiyetçilik kavramını açıklayan paragraf bulunmaktadır.Tanımlayıcı araştırmanın verileri ortalama ve yüzdelik dağılımlarla değerlendirilmiştir. Bulgular:Cinsiyetlerine özgü bakım verme gereksinimlerine yönelik eğitim aldıklarına inananlar %29.8, cinsiyetlerinden ötürü karşılaşabilecekleri mesleki zorluklarla başedebileceğine inananlar %66.7'dir.Cinsiyeti nedeniyle bazı kliniklerden uzak durmaları gerektiğine inanan %55.3,erkek hastalar bulunurken kadınlara bakım vermelerini garipseyen %35.2'dir.Öğrencilerin %64.0'ü 'Hemşire' olarak tanımlanmaktan rahatsız değildir.Kadın öğrencilere oranla %86.8'i erkekleri duygusal olarak istikrarlı ve stresi yönetebilir bulmaktadır.Cinsiyeti nedeniyle sağlık ekibinin kendileriyle sıklıkla sorun yaşadığına inanan %36.8,klinik koşullarda kısıtlanma algılayan %57.9,kendilerine daha katı davranıldığına inanan %44.7 ve daha ağır fiziksel işlerde görevlendirildiğine inanan %74.6'dır.Cinsiyeti nedeniyle kadın hastaların iletişimde çekindiklerini algılayan %60.5,cinsellikle ilgili tıbbi sorularına yönelik saldırganlık algılayan %35.1, daha fazla can yakacağına inanılan %50.9 ve yanlış anlaşılma kaygısıyla bakımda konforsuzluk yaşayan %64.9'dur.Hasta yakınlarının hemşirenin erkek olmasından rahatsız olduğunu düşünen %52.6'dır.Aynı zamanda öğretim elemanlarının kendilerine cinsiyetleri nedeniyle mesleki başarıları açısından önyargılı olduğunu deneyimleyenlerin oranı %53.5'tir. Tartışma-Sonuç:Erkek öğrencilerin önemli bir kısmının mesleki düşünceleri ve tutumlarında cinsiyetçilik eğilimi gösterdikleri görülmektedir.Kliniklerde cinsiyetleri nedeniyle ekip, hasta, hasta yakınları ve eğitimcileri tarafından olumsuz tutumlarla karşılaştıklarına yönelik algıları azımsanmayacak düzeydedir.Öğrencilerin kendi cinsiyetçi eğilimlerine yönelik farkındalığını arttıracak, klinik ve akademik ekibin de bu bulgularla altı çizilmiş öğrenci kaygı ve algılarını anlama ve azaltmaya yönelik koruyucu ve gereksinim odaklı planlamalar yapmaları önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: Öğrenci hemşire, erkek hemşire, cinsiyetçilik, lisans eğitimi

P-148 SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN RUHSAL HASTALIĞI OLAN BİREYLERE YÖNELİK İNANÇ VE TUTUMLARININ BELİRLENMESİ

Poster Bildiri

Dilvan Yılmaz[1], Sümeyye Güven[1], Esin Saral[1], Şenay Sağlam[1],

[1]Kocaeli Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi,

Giriş ve Amaç: Damgalama; bireye itibarını kaybettirici, utanç verici, aşağılayıcı, hor görücü davranma veya negatif tutum sergilemektir. Yapılan araştırmalar hem halkın hem de sağlık çalışanlarının ruhsal bozukluklara yönelik olumsuz bakış açısına sahip olduğunu ve bu tür bozukluğu olan bireylere karşı ayrımcı ve etiketleyici tutum gösterdiğini ortaya koymuştur. Bu nedenle geleceğin sağlık hizmetlerinin sunumunda önemli görevler üstlenecek olan sağlık alanında eğitim gören öğrencilerin ruhsal hastalığa sahip bireylere yönelik tutumlarının belirlenmesi varsa damgalamaya yönelik tutumların değiştirilmesi açısından önemlidir. Bu çalışmada Sağlık Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin ruhsal bozukluğu olan bireylere yönelik tutum ve inançlarının belirlenmesi amaçlandı. Yöntem: Çalışma, 21 Kasım 2018-4 Ocak 2019 tarihleri arasında sağlık bilimleri fakültesinde eğitim gören ebelik, hemşirelik ve sosyal hizmet bölümü öğrencileri (N=1040) ile yürütüldü. Veriler araştırmacılar tarafından oluşturulan sosyo-demografik bilgilerin (10 soru), ruhsal hastalığa, bu hastalığı olan bireye yönelik tutum ve inançları değerlendiren ifadelerin (30 madde) yer aldığı çalışma formuyla toplandı. Veriler istatistiksel testlerle analiz edildi. Bulgular: Çalışmaya katılan 617 (%59,3) öğrencinin %83,5'i kadın olup, yaşları 18 ile 36 arasında değişmekteydi (yaş ortalaması 20,3±2,0 yıl). %98,9'u bekar olan öğrencilerin %49,9'u hemşirelik, %28,4'ü ebelik ve %21,6'sı sosyal hizmet bölümünde eğitim almaktaydı. Öğrencilerin %9,1'i daha önce psikiyatrik tedavi ve bakım aldığını ve %6,0'ı ailesinde ruhsal hastalığa sahip birey olduğunu belirtti. Öğrencilerin çoğunluğu ´ruhsal hastalığı olan bireylerle aynı ortamda bulunmaktan kaçınmam´ (%74,2), ´ruhsal hastalığı olan bireylerin intihara eğilimi yüksektir´ (%70,3) ve ´ruhsal hastalığı olan bireylerin suç işleme olasılığı yüksektir´ (%50,4) ifadelerine katıldığını belirtmekle birlikte; ´arkadaşımın psikiyatrik tedavi görmesi beni ondan uzaklaştırır´ (%85,3), ´psikiyatrik tedavi gördüğümü evleneceğim kişiye söylemem´ (%83,6), ´ruhsal hastalığı olan bireyler evlenmemelidir´ (%72,4), ´ruhsal hastalığı olan bireylerle birlikte aynı işte çalışmaktan rahatsız olurum´ (%71,2), ´ruhsal rahatsızlığı olan bireyler tedavi görseler bile tamamen iyileşmezler´ (%59,5) ve ´ruhsal hastalığı olan birey eğitimine ara vermelidir´ (%57,1) ifadelerine katılmadığını ifade etti. Öğrencilerin en fazla ´ruhsal hastalığım olsaydı insanlar beni dışlarlardı´ (%44,7) ve ´ruhsal hastalıkların tedavisinde kullanılan ilaçlar bağımlılık yapar´ (%44,6) ifadelerinde kararsız kaldıkları belirlendi. Sonuç: Araştırmada ebelik, hemşirelik ve sosyal hizmet bölümü öğrencilerinin ruhsal hastalık ve ruh sağlığı bozuk bireye yönelik çoğu olumlu düşünce ve tutuma sahip olmakla birlikte, ruhsal bozukluğu olan bireyleri tehlikeli ve dışlanan olarak değerlendirdikleri sonucuna ulaşıldı.

ANAHTAR KELİMELER: ruhsal hastalık, damgalama, stigma

P-149 ÜLKEMİZDE KÖK HÜCRE BAĞIŞI SÜRECİ

Poster Bildiri

Gamze Gökkaya[1], Zahide Güven[1], Ceyda Gökkaya[1], Yasemin Uslu[2],

[1]Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, 3. Sınıf Öğrencisi, [2]Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü,

GİRİŞ-AMAÇ Kök hücreler (KH), sonsuz bölünebilme ve farklılaşabilme yeteneklerine sahip özelleşmiş; embriyolardan, göbek kordonundan ya da erişkin dokulardan elde edilebilen hücre olarak tanımlanmaktadır. Günümüzde KH nakli; lösemi, lenfoma, çeşitli organ kanserleri, kemik iliğinin yetersizliği gibi birçok hastalık tedavisinde uygulanmaktadır. Hastalar KH nakli aşamasına gelinceye kadar uzun bir hastalık süreci geçirdikleri için kısa sürede uygun bir verici bulmak büyük önem arz etmektedir. Benzer dokuya sahip verici bulmak zor bir iş olmasına karşın dünya genelinde her yıl 50.000'den fazla hastaya nakil yapıldığı belirtilmektedir. Bu derlemenin amacı; KH bağışında ülkemizdeki güncel süreci ve gönüllük durumunu tespit ederek sağlık profesyonellerinin bu konuda bilgi sahibi olmasını sağlamaktır. GELİŞME Ülkemizde, ulusal ve uluslararası düzeyde doku uyumlu donör adayının bulunması ve KH nakil ihtiyacının karşılanması T.C. Sağlık Bakanlığı Türkiye Kök Hücre Koordinasyon Merkezi (TÜRKÖK) ve Türk Kızılayı tarafından sağlanmaktadır. Hepatit B, Hepatit C ve Sifiliz hastalığı geçirmemiş olmak, kronik hastalığı bulunmayan, kanser, AIDS tanısı almamış olan, 18-50 yaş aralığındaki sağlıklı bireyler KH bağışında bulunabilir. KH bağışı gönüllülük durumu toplumlar arası farklılık göstermekle birlikte bu oran %30-50 arasında değişmekle birlikte ülkemizde akraba dışı KH bağışı istendik düzeyde değildir. TÜRKÖK, 05.02.2018 tarihi itibariyle kayıtlı KH bağışçılarının %34,8'inin 26-35 yaş arası, %29,6'sının 18-25 yaş arası, %28,4'ünün 36-45 yaş arası, %7,2'sinin 46-50 yaş arasında olduğu belirtilmektedir. Kök hücre bağış süreci bağışçı olmayı kabul eden adaydan 3 tüp kan örneği alınması ile başlar. Alınan numunelerin serolojik testleri Türk Kızılayı tarafından yapılır. Doku tiplendirmesi yapılan bağışçı Ulusal Kemik İliği Bankası'na kaydedilir. Klinik uygunluk bulunursa Türk Kızılayı bağışçı adayına ulaşır. Bağışçı tekrar onay verirse tetkik işlemleri ve ileri aşama doku tiplendirme testleri yapılır. İleri doku tiplendirme testi uygun bulunan bağışçı ile iletişime geçilmesi, ulaşım, konaklama, refakat vb hizmetler Sağlık Bakanlığı tarafından sağlanır. SONUÇ Literatürde, bireylerin KH bağışı için gönüllük durumunun bilgi yetersizliği, endişe ve bazı kültürel tutum/inançların etkilediği belirtilmektedir. Sağlık profesyonellerinin bu konuyu dikkate alması vurgulanmakla birlikte donör olmayı engelleyen faktörlerin eğitimle kolay aşılabileceği önerilmektedir. Sağlık profesyonellerinin KH nakli gibi özel bakım gerektiren bir alanda son gelişmelerden haberdar olmaları, uygulamaya yönelik kendilerini geliştirmeleri kaçınılmazdır.

ANAHTAR KELİMELER: kök hücre nakli, kök hücre bağışı, kök hücre bağış süreci

P-150 HEMŞİRELERDE İŞ DOYUMU İLE İLGİLİ BİLGİLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ:SİSTEMATİK DERLEME

Poster Bildiri

Mehtap Çınar[1], Nevin Utkualp[1],

[1]Bursa Uludağ Üniversitesi,

Giriş : Bu çalışma Türkiye'de hemşirelerde iş doyumu ile arasında yayınlanmış çalışmaların gözden geçirilmesi ve çalışmalardan elde edilen verilerin sistematik biçimde incelenmesi amacıyla gerçekleştirilmiştir. Gereç ve Yöntemler: Bu çalışma Google arama motorunda ocak 2000-aralık 2018 tarihleri "hemşirelerde iş doyumu " anahtar kelimeleri kullanılarak arama yapıldı ve konuyla ilgili 30 ulusal yayına ulaşılmış olup araştırmaya dahil edilme kriterlerine uygun olarak yayınlar çalışma kapsamında değerlendirilmiştir. Tüm yayınlar çalışma yöntemleri ve bulguları açısından sistematize edilerek incelenmiştir.Veriler SPSS 22.00 programında değerlendirilmiş, bulgular sayı ve yüzde olarak verilmiştir. Bulgular: Bu sistematik inceleme sonunda hemşirelerde iş doyumunun düşük olduğu,bulunmuştur. Çalışmaların çoğu tanımlayıcıdır. Hemşirelerde iş doyumunu belirlemek için 20 e yakın ölçek çeşidi kullanıldığı ve bu çalışmaların çoğu akademisyenler tarafından gerçekleştirildiği saptanmıştır. Ülkemizde çalışmalarda hemşirelerde iş doyumunu en fazla çalışılan birim, çalışma düzeni gibi dışsal faktörlerin yanı sıra çalışma yılı, eğitim düzeyi ,mesleğe isteyerek seçme gibi içsel faktörlerin de etkilediği belirlenmiştir. Sonuç: Mesleğimizde iş doyumu önemli bir sorundur. Konuyla ilgili çalışmaların sistematize edilmesi ile sorunun önemi ve boyutları konusunda ulaşılan bilimsel kanıtların da klinik alanda sorunun çözümü için gerekli önlemlerin hazırlanmasında işlev göreceği düşünülmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: hemşire, iş doyumu, sistematik derleme

P-151 POSTPARTUM DÖNEMDE KONTRASEPTİF YÖNTEMLER VE YÖNETİMİ

Poster Bildiri

Cuma Demir[1], Sevilay Polat[2],
[1]MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ BUCAK SAĞLIK YÜKSEKOKULU, [2]GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ,

Giriş:Postpartum dönem, gebelik sırasında kadın vücudunda meydana gelen değişikliklerin doğum öncesi durumuna döndüğü, plasentanın doğmasıyla başlayan 6-8 haftalık süreci kapsamaktadır. AP kavramı ise; bütün çiftlerin ve bireylerin istedikleri sayıda çocuğa sahip olma ve doğumların arasını açmaya serbestçe karar vermeleri ve bu amaçla bilgi, eğitim ve araçlara sahip olmaları şeklinde tanımlanmaktadır. Postpartum dönemde Kadın ve ailesinin birçok konuda bilgilendirilmeye ihtiyacı olmaktadır. İhtiyaç duyulan konulardan birisi de postpartum dönemde kullanılabilecek aile planlaması yöntemlerdir. Bu AP yöntemleri: etkili/modern yöntemler; hormonalkontraseptifler, rahim içi araç(RİA), kondom(prezervatif-kaput), kadın kondomu, diyafram, cerrahi sterilizasyon(erkekte vazektemi, kadında tüpligasyonu) ve etkisi sınırlı/geleneksel yöntemler; takvim yöntemi,geri çekme, vajinal lavaj, spermisitler ve emzirme vb. olarak sınıflandırılmaktadır. Tüm dünyada sıklıkla kulanılankontraseptif yöntemlerin başında, kadın ve erkekteki cerrahi sterilizasyon olup bunu rahimiçi araçlar(RİA) ve oral kontraseptifler(hap) takip etmektedir. Amaç: Bütün dünyada yaşanan önemli sorunlardan biri de istenmeyen gebeliklerdir.Bu çalışma yeni doğum yapan kadınların doğum sonrası dönemde istenmeyen gebelikleri önlemek amacıyla kulanılankontraseptif yöntemleri ve yönetiminin ortaya konulması amaçlanmıştır. Gereç ve yöntem:Araştırma kapsamında Türk Atıf Dizini ve YÖK Ulusal Tez Merkezi veri tabanları taranmıştır. Tarama yapılırken postpartum dönem, kostraseptif yöntemler ve hemşirelik yönetimi anahtar sözcükler kulanılmıştır. Araştırmacılar tarafından Ulaşılan kaynaklardan 9 çalışma ele alınip incelenmiştir. Bulgular:Dünyada en yaygın kullanılan kontraseptif yöntem prevalansı 2003 verilerinde toplamda yüzde 20.2 ile kadın sterilizasyonudur. Daha sonra RİA %13.9, hap %7.2, kondom %4.8, erkek sterilizasyonu %3.5, enjeksiyonlar-implantlar %2.6, vajinal bariyerler %0.5, geri çekme %2.4, takvim %3.9 ile kullanılan yöntemler olmaktadır. Türkiye Nüfus ve Sağlık Araştırması (TNSA) 2013 verilerine göre tüm annelerin % 84'ü doğumu takip eden ilk iki ay içinde cinsel ilişkiden kaçındığı belirlenmiştir. Doğum sonrası ortanca geçici kısırlık süresi 3.3 ay, cinsel perhiz süresi 1.8 ay ve gebelik riski altında olmama süresi 3.6 ayolarak bulunmuştur. Yine Türkiye Nüfus ve Sağlık Araştırmalarına göre modern kontraseptif yöntem kullanan kadınlar da 1988'de %31, 1993'de %34.5, 1998'de %37.7, 2003'te %42.5 ve 2008'de %46 civarında olduğu görülmektedir. Sonuç:AP yöntemlerinin kullanımını arttırmak ve AP hizmetlerinde karşılanmamış gereksinimi azaltmak için danışmanlığın doğru zamanda ve uygun bir biçimde verilmesi önemlidir. Hemşireler bu süreçte kadınlarla en yakından ilgilenen sağlık personellerinin başında gelir, hangi yöntemin hangi koşullarda kullanılabileceğini, uygulanacak olan yöntemin etkisini ve yan etkilerini iyi bilmesi ve postpartum dönemindeki kadına en iyi yönetimi sağlaması gerekir.

ANAHTAR KELİMELER: Anahtar Kelimeler; Postpartum Dönem, Kontraseptif Yöntemler, Hemşirelik Yönetimi

P-152 Okul-Hastane İşbirliğinin ve Hemşire-Öğrenci Hemşire İşbirliğinin Değerlendirilmesi

Poster Bildiri

Zehra Özkartal[1], Betül Aliş[1],

[1]Sakarya Üniversitesi,

İşbirliği; elbirliğiyle yapılması olarak tanımı yapılmaktadır. Hemşirelikte işbirliği ise sahada hemşirelik rollerinin doğru şekilde paylaşılarak sürdürülmesidir. Amaç:Yapılan araştırmalarda okul hastane işbirliğinin değerlendirilmesi ve öğrenci hemşire ile hemşire arasındaki klinik işbirliği temaları incelenmiştir. Okul hastane işbirliği; bilimsel çalışmalar ile kabul edilen teorik bilgilerin öğretim elemanı ile öğrenci hemşireye pratik ve teorik olarak aktarılmasını sağlarken hastanedeki hemşirelerle sürdürülen işbirliği türüdür.(Konak,Ş., Dericioğulları,A.,& Kılınç, G.(2008) Ayrıca çalışma; öğrenci hemşire-hemşire işbirliğini, klinikte hemşirelerin öğrenciler hakkındaki görüşlerini ve bazı araştırmaların sonuçlarını da içermektedir. Bulgular: Hemşirelik bölümündeki akademisyenler stajyer olarak uygulamaya çıkardıkları öğrencileri ile birlikte kendi üniversite hastanelerinde bile birçok sorunla karşı karşıya kalmakta ve standartları oluşturmada etkin olamadıkları yapılan çalışmalarda alınan sonuçlardan biridir. Oluşan sağlıksız ortam okul ve hastane arasındaki işbirliğini gerekli kılmaktır. Öğretim elemanlarının öğrencilerine daha rahat daha sağlıklı bilgi akışını sağlamak amacıyla bu alanda hemşirelerinde desteğine ihtiyaç vardır.(Eskimez ,Z., Alparslan, N., Öztunç ,G., &Torun, S.(2005) Öğrenciler üzerinde yapılan çalışmalarda ise okul-hastane işbirliğinin değerlendirilmesi olarak da,%97 oranında olumlu katkı sağladığı görülmüştür. %3 oranında olumsuz bildirim yapanlarda ise sebep olarak psikolojik baskı hissettikleri gösterilmiştir.(Gümral, N.,& Coşar, F.(2006) Hemşirelerin okul hastane işbirliği konusu hakkındaki görüşleri hakkında yapılan çalışmalarda ise sonuçlar; öğretim elemanlarının öğrencilerle vakit geçirmesinin, öğrencinin bilgisini arttırdığını, kalite ve denetimin sağlandığını, iyi bir rol model olduklarını belirtmişlerdir. Öğretim elemanlarında iyi bir iletişim tekniği bulunduğu sürece hastanede öğrencilerin yanında bulunmalarının olumlu katkı sağlayacağını belirtmişlerdir. (Gümral, N.,& Coşar, F.(2006) Öğrenci hemşire-hemşire işbirliği hakkında yapılan çalışmalarda ise öğrencilerin hemşirelik uygulamalarına yardımcı olduklarında aldıkları mesleki doyumun artmasına ve meslektaşlarının eğitimine katkıda bulunmalarının işbirliği konusunda en önemli olgu oluğunu ifade etmişlerdir. Ancak öğrencilerin hatalı uygulama yapması endişesi sebebiyle bu katkının öğretim elemanlarının da varlığıyla sürdürülmesinin daha sağlıklı olacağını ifade etmişlerdir. Yapılan çalışmalarda hemşirelerin klinikte öğrencilerin varlığını olumlu karşıladıkları ve öğrencilerin %58'inin istekli oldukları sonucu elde edilmiştir. Hemşireler öğrencilerle birlikte çalışmak istediklerini ifade etmişlerdir. Ancak öğrencilerin hatalı uygulama yapması endişesi sebebiyle bu katkının öğretim elemanlarının da varlığıyla sürdürülmesinin daha sağlıklı olacağını ifade etmişlerdir. (Gümral, N.,& Coşar, F.(2006) Değinilen bir konuda öğretim elemanının klinikte bulunması gerekirken aynı zamanda mentörlük sistemi de eğitimin kalitesini arttıran bir yöntem olduğudur. Fatma, A. Y. (2007) Sonuç: Hemşirelik mesleğinin sahada ilerleyen yıllarda kaliteli sürdürülebilmesi lisans öğrencilerinin iyi şekilde yetiştirilmesi ile mümkündür. Bu sebepten dolayı öğretim elemanlarının öğrencilerle daha fazla vakit

geçirmesi ve geçirdiği vaktin hastanede iyi şekilde karşılanması gerekmektedir .Yapılan çalışmalar okul hastane işbirliğini ve hemşire - öğrenci hemşire arası işbirliğini güçlendirmek için adımlar atılmalıdır.

ANAHTAR KELİMELER: hemşire, öğrenci hemşire,işbirliği,okul

P-153 Hemşirelikte Etik Liderlik Algısı

Poster Bildiri

Kazim Acar[1], Dilek Efekal[2], Helin Demirtaş[2], Esra Selçuk[2], Esra Akın korhan[3],

[1]Öğrenci Hemşireler Derneği, [2]İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, [3]İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Hemşirelik Esasları AD,

Giriş: Hemşirelerin hasta yönetimi, klinik yönetimi, hasta bakımı gibi birçok alanda görevleri bulunmaktadır. Görevlerini yerine getirirken etik sorunlar ile bireysel olarak karşılaşacağı gibi ekip olarak da karşılaşmaktadır. Bu sorunların etik açıdan olumlu çözümünde hemşirenin hem etik davranışı sergilemesi hem de ekip içinde etik lider olması büyük yarar sağlar. Bu bağlamda bu çalışmanın amacı, hemşire görüşlerine göre, hemşirelerin etik liderlik algılarını saptamaktır. Gereç ve Yöntem: Bu araştırma niceliksel türde tanımlayıcı, betimsel olarak tasarlanmıştır. Araştırmanın evrenini İzmir ilinde bulunan bir hastanenin dahili ve cerrahi kliniklerinde görev yapan hemşireler, örneklemini ise araştırmaya katılmayı kabul eden hemşireler (n:100) oluşturmuştur. Araştırma verileri Ocak-Şubat 2019 tarihleri arasında, araştırmacılar tarafından oluşturulan "Hemşire Tanıtım Formu" ile Tuna ve arkadaşları (2012) tarafından geliştirilen "Etik Liderlik Ölçeği" kullanılarak toplanmıştır. Çalışmanın gerçekleştirilmesi için gerekli izinler ve katılımcılardan yazılı onam alınmıştır. Çalışmadan elde edilen veriler SPSS 21.0 paket programı ile değerlendirilmiş ve verilerin değerlendirilmesinde sayı, yüzde, ortalama, standart sapma, parametrik ve nonparametrik testler kullanılmıştır. Bulgular: Araştırmaya katılan hemşirelerin %88'i kadın, yaş ortalamaları 34,75±7,61'dir. Katılımcıların %61,0'i lisans, diğerleri ise lise, önlisans, yüksek lisans ve doktora mezunudur. Araştırmaya katılan hemşirelerin %6'sının 1 yıldan az, %11'inin 1-5 yıl, %21'inin 5-10 yıl, %62,0'sinin 10 yıl ve üzerinde çeşitli dahiliye ve cerrahi kliniklerinde hemşire olarak çalıştığı saptanmıştır. Ayrıca hemşirelerin %96'sı klinik hemşire, %4'ü ise sorumlu hemşire olarak görev yaptığı tespit edilmiştir. Ölçek hemşirelik alanında ilk defa kullanıldığı için güvenirlik analizi yapılmıştır, Cronbach alfa katsayısı 0,92 bulunmuştur ve bu değer ölçeğin oldukça güvenilir olduğunu göstermektedir. Ölçekten alınan toplam madde puanı 23,39± 8,22 (aralık,10-50)'dir. Araştırmanın değişkenlerine ait bulgularına göre, ölçekten alınan toplam madde puan ortalaması ile hemşirelerin görev pozisyonun ve mesleki çalışma süresi arasında anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir ($p \geq 0,05$). Sonuç: Bu çalışmanın sonucunda, araştırmaya katılan hemşirelerin etik liderlik algılarının orta düzeyde olduğu tespit edilmiştir. Bu doğrultuda, hemşirelerin etik liderlik algısının arttırılmasına yönelik yönetimsel stratejilerin belirlenmesinin gerekliliği düşünülmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: Etik liderlik, hemşirelik, algı

P-154 Sağlığın Paulowniası:Hemşirelik

Poster Bildiri

Neslihan Salkım[1], Ramiz İşçi[1],

[1]İstinye Üniversitesi,

DSÖ'ye göre; sağlık sadece hastalık ve sakatlığın olmayışı değil, bedenin, ruhen ve sosyal yönden tam iyilik halidir. Bu iyilik halinin gerçekleştirilmesi için de bir ekibe ihtiyaç vardır ve hemşireler de bu ekibin olmazsa olmazıdır. Hemşirelik, bilim ve sanattan oluşan sağlık disiplinidir. Hemşireliğin tarihi kadının şifa dağıtıcı rolü ile başlamıştır. En eski sağlık mesleklerinden olan hemşireliğin doğuşu ilk çağlara dayanmaktadır. Dünyada modern hemşireliğin kurucusu Florence Nightingale'dir. 1911 yılında gönüllü hasta bakıcı kursu açılmış ve ilk formal hemşirelik eğitimine başlanmıştır.1912 yılı, ülkemizde hemşirelik mesleğinin başlangıcı kabul edilmektedir. Türkiye'de ilk hemşirelik okulu 1925 yılında Kızılay Derneğine bağlı olarak açılmıştır. Yükseköğretimde ise hemşirelik eğitimi ilk olarak da 1955 yılında Ege Üniversitesi'nde başlamıştır. Daha sonraki yıllarda sağlık yüksekokulları sayısında bir artış görülmüş ve hemşireliğe olan talep artmıştır. Son yıllardaki hemşirelik lisans programlarındaki çalışmalara göre kişilerin hemşirelik mesleğine yönelmelerinin sebebinin %40 iş garantisi, % 20 lisansüstü eğitim için, %10 aile seçimi, %20 istek olduğu ortaya çıkmıştır. Hemşirelik öğrencilerinin yaş ortalamaları 18-24'dür.Hemşirelik öğrencilerinin mesleği bırakmalarının en belirgin sebebi mesleği sevmemeleridir. Fakat son yıllardaki araştırmalarda meslekte iyileşmelerin hemşirelikte talep artışın olumlu etkilediği gözlemlenmiştir. Hemşirelik mesleğini seçme nedeni olarak ifade edilen görüşlerin %18,7'si "yardım etme isteği" olduğu ortaya çıkmıştır. Hemşirelik, "araştırmalarla sürekli yenilenen ve geliştirilen bir bilgi birikimi olmalı" ölçütüne ilişkin olarak düşünen hemşirelerin, %58,9'u mesleki kurs ve seminerlere katıldıklarını belirtmişlerdir. Mesleki kurs ve seminerlere katılma nedeni olarak en yüksek oranda "kendini geliştirme" görüşünü ifade etmişlerdir. Bu nedenle hemşirelik mesleği günden güne gelişen ve talep gören bir meslek haline gelmiştir. Mesleğin gelişme ve talep görme nedenleri arasında : hemşirelerin görev belirsizliğinin ortadan kalkması , farklı eğitim düzeylerinin eşitlenmesi , hemşirelerin amaç dışı roller üstlenmemesi sayılabilir. Bunun yanında, iş koşulları, otonomi düzeyi, mesleki risklerin azalması hemşirelik imajını olumlu yönde etkilemiştir. Öğretim yıllarına göre hemşirelik öğrencilerinin 2001'de ki mezun sayısı 1.693 iken 2011 yılındaki mezun sayısı 4.358'e yükselmiştir. Son 10 yıldaki mezun sayılarında dört kat artış gözlemlenmiştir. Hemşirelik mesleğindeki rağbete bağlı olarak çalışma alanı artmıştır, akademi eğitimi veren eğitimci sayısı ve hemşirelikte uzmanlaşma programları da artmıştır. Hemşirelik mesleğinde tedavi ve bakım hizmetlerini geliştiren aktif hemşire sayısı günden güne yükselmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: Öğrenci Hemşire, Hemşirelik eğitimi, Klinik Hemşire, Meslekleşme

P-155 HEMŞİRELİK LİSANS MÜFREDATINDA PROFESYONELLİK EĞİTİMİ: LİTERATÜR TARAMA

Poster Bildiri

Hamza Karakuş[1], Hülya Baybek[2],

[1]MSKÜ Fethiye Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Öğrenci, [2]MSKÜ Fethiye Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Dr. Öğr.Üyesi,

Giriş: Günümüzde hemşireler; sağlık bakımı vermenin yanı sıra araştırmalar yapma, teoriler geliştirme, mesleki örgütler ve politik aktivitelere katılma gibi profesyonellerin yerine getirdiği birçok işlevi yerine getirmektedirler. Tüm bu aktivitelerin profesyonel şekilde yerine getirilmesi ancak profesyonel hemşirelik eğitimi ile sağlanır. Profesyonel hemşirelik eğitimi, kültürel ve mesleki bilgi, klinik ve kavramsal beceri ve bireyin değerler sistemi üzerine odaklanmıştır. Hemşirelikte profesyonellik, meslek ihtiyaçlarını müfredat temelli eğitimle birleştiren, profesyonellik kavramını ve ilkelerini bilerek, hemşirelik mesleğinin profesyonellik kriterleri açısından değerlendirilmesi, bu özellikleri evrensel ölçütlerle kıyaslayarak, hemşirelik mesleğinin tanıması ve sorgulanması olarak tanımlanmaktadır. Amaç: Bu çalışma, hemşirelikte profesyonelleşme eğitiminin, hemşirelik lisans müfredatlarında durumunu ortaya koymayı hedeflemektedir. Yöntem: Araştırma deneysel olmayan tasarım modelinde tanımlayıcı olarak yapılmış, karşılaştırmalı eğitim araştırmasıdır. Araştırmanın hemşirelik lisans programı bulunan programı bulunan 127 üniversite müfredat programı oluşturmaktadır. Hemşirelik lisans programı bulunan kurumların listesine YÖK Lisans Atlasında tarama yapılarak ulaşılmıştır. Çalışmanın örneklem seçimi yapılmaksızın bütün müfredatlara ulaşılması planlanmıştır. Çalışmanın verilerini Hemşirelik lisans müfredat programlarında yer alan ders isimleri oluşturmuştur. Ders isimlerine Üniversitelerin resmi web siteleri taranarak ulaşılmıştır. Bu araştırmada verilerin toplanmasında belgesel tarama tekniği kullanılmıştır. Veriler 1-5 Mart 2019 tarihleri arasında toplanmıştır. Değerlendirmede sıklık ve yüzdelik değerleri kullanılmıştır. Araştırma sadece üniversitelerin kendi kurumsal web sitelerinde ilan ettiği derslerin kıyaslanması ile gerçekleştirilmiştir. Bu nedenle kıyaslama yapılacak alana yönelik eksik veriler bu araştırmanın temel kısıtlarından birini oluşturmaktadır. Bulgular: YÖK Atlasta 127 Hemşirelik lisans programı bulunmaktadır. Bu üniversitelerden 18'inin (%14) resmi web sitesinde müfredatlarına ulaşılamamıştır. Müfredatına ulaşılan 109 üniversitenin %13'ünün (N=14) profesyonellik dersi bulunmakta, %87'sinde (N=91) bulunmamaktadır. Müfredatında "Profesyonellik" isimli dersi olan 14 üniversitelerin tamamında "seçmeli ders" statüsünde yer aldığı görülmektedir. Derslerin, üniversitelerin %7.2'sinde (N=1) 2'den daha fazla dönemde, %21.4'ünde (N=3) toplam 2 dönemde, %71.4'ünde (N=10) ise tek bir dönem müfredatında yer aldığı belirlenmiştir. Derslerin en fazla (%38) 2 Sınıf müfredatında yerleştiği görülmektedir. Tartışma ve Sonuç: Hemşirelik eğitiminde Hemşirelikte profesyonellik dersleri yetersiz düzeydedir. Mesleklerin değerinin topluma verdiği hizmetler ile ölçüldüğü düşünüldüğünde Hemşirelikte profesyonellik eğitiminin Hemşirelik müfredatında daha fazla yer alması, mesleğin profesyonellik değerini daha da arttıracaktır.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşirelik eğitimi, Profesyonellik, Müfredat

P-156 Klinik eğitim sırasında karşılaşılan etik sorunlar: öğrenci hemşire gözüyle deneyim paylaşımı

Poster Bildiri

Merve Kavutlu[1], Nigar Ünlüsoy Dinçer[1], Fadime Tekin[1],

[1]Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi,

Klinik eğitim, öğrencinin profesyonel gelişimi için gerekli olan bilgi, beceri ve tutumu geliştirebilecek bir öğrenme ortamı sunmaktadır. Klinik eğitim, hemşirelik eğitiminin bütünleyici ve en önemli parçalarından birisi olmasına rağmen öğrencileri birçok etik sorunla karşı karşıya getirmektedir. Hemşirelik öğrencileri klinik ortamlarda kişilere saygı ihlali, uygulama ortamında klinik eğitimden kaynaklı (öğrencinin hizmet için kullanılması, zorbalık vb.) ve öğrenci değerlendirmeyle (öğrencinin hasta önünde değerlendirilmesi, zamanında öğrencilere uyarı verilmemesi vb.) ilgili birçok etik sorun yaşanmaktadır. Klinik uygulamaların sırasında deneyimlemiş olduğum bazı etik sorunlar aşağıda sunulmuştur: İkinci sınıfta iç hastalıkları hemşireliği dersi kapsamında klinik uygulama sırasında bakım verdiğim postoperatif dönemdeki hastaya Düşük Molekül Ağırlıklı Heparin (DMAH) uygulanması gerekiyordu. Hemşire hanım enjeksiyonu benim yapabileceğimi söyledi. Klinik uygulama görevli öğretim elemanı hocam yanımda yoktu. Hastadan sorumlu klinik hemşiresi ile birlikte hasta odasına gittik. Enjeksiyon bölgesini tayin ettikten sonra belirlemiş olduğum bölgeyi dezenfektan ile temizledim. DMAH'ı tam hastaya uygulayacakken hemşire hanım "ne yapıyorsun havasını çıkardın mı" sorusunu yöneltti. Hemşire hanıma DMAH'ın havasını çıkarmanın doğru olmadığını söyledim. Subkutan enjeksiyon uygulaması sırasında doğru işlem basamaklarını yerine getirirken hastanın yanında hemşire tarafından sert bir dille eleştirildim. Doğru olanla hemşire hanımın söylediğini yapıp yapmamak konusunda etik ikilem yaşadım. Ayrıca klinik uygulama sırasında görevli öğretim elemanı olmadan uygulama yapmıştım. İkinci sınıfta cerrahi hastalıkları hemşireliği dersi kapsamındaki klinik uygulamam sırasında asistan doktor, şiddetli ağrısı olan hastaya klinik hemşiresinin IM dicloron yapmasını iletmemi istedi. Hasta klinikte yatmıyordu. Ameliyat günün belirlenmesi için gelmişti. Hemşireye hekimin söylediklerini ilettiğimde hemşire order olmadan ilacı uygulayamayacağını belirtti. Hekim ise "orderı yazacağım hemşire hanım hemen ilacı yapsın" dedi. Fakat hemşire prosedüre uyarak ilacın order edilmeden yapamayacağını belirtti ve ilacı yapmadı. Klinik uygulamam sırasında servis hemşiresi ve hekim arasında order edilmemiş bir ilacın uygulanması sırasında diyaloglar benim aracılığımla gerçekleşiyordu. Ardından hekim gelip hemşire hanımla görüştü. Hemşire hanım ilacı benim hazırlamamı ve uygulamamı söyledi. Hemşire hanımın söylediği ilacı hazırladım ve hemşire hanımla hastanın yanına gittik. Order edilmeyen bir ilacı hemşire hanım ile birlikte uyguladım. Bu örnekleri çoğalmak mümkündür. Örneklerde bahsedilen hekim ve hemşirelerle yaşanan etik sorunların yanına öğretim görevlilerinin etik ihlallerini de ekleyebiliriz. Bu ihlallerden en sık yapılanın adaletsiz değerlendirme olduğu söylenebilir. Bu durum öğrencilerde ciddi motivasyon eksikliğine yol açmaktadır.

ANAHTAR KELİMELER: Etik, Hemşirelik, Klinik uygulama

P-157 KÖK HÜCRE NAKLİ: SİSTEMATİK İNCELEME

Poster Bildiri

Zahide Güven[1], Ceyda Gökkaya[1], Gamze Gökkaya[1], Yasemin Uslu[2],

[1]Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, 3. Sınıf Öğrencisi, [2]Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü,

Giriş – Amaç KH nakli tedavisi zor olan hastalıklarda yüksek doz kemoterapiyi takiben kişinin kendi veya dokusu uyan verici kök hücrelerinin kişiye verilmesidir. KH nakli tedavi başarısı nedeniyle bilimsel araştırmaların odak noktası haline gelmiş olup yapılan çalışmalar özellikle kök hücrelerin insan sağlığı pozitif etki sağlayacağını göstermektedir. Bu araştırma kök hücre nakline yönelik yapılan çalışmaları analiz etmek ve araştırmacılara somut veri sunmak amacıyla planlandı. Gereç-Yöntem Çalışmalar; Mart 2019 tarihinde "kök hücre nakli" anahtar kelimesi kullanılarak; Ulusal Akademik Ağ ve Bilgi Merkezi (ULAKBİM) veri tabanından seçilmiştir. Elektronik arama ile saptanan ilgili tüm çalışmaların içerikleri araştırmacılar tarafından bağımsız olarak gözden geçirildi. Çalışma verileri, standart bir veri özetleme formu ile değerlendirildi. Veri özetleme formunda çalışmanın yılı, konusu, amacı, çalışma grubu ve sonuçları açısından değerlendirildi. Kök hücre nakli konusuna ilişkin planlanmış, yayın dili Türkçe olan, 2009-2019 yılları arasında yayınlanan ve tam metnine ulaşılabilen tüm çalışmalar sistematik inceleme kapsamına alındı. Olgu sunumları araştırma kapsamına alınmadı. Bulgular İlgili veri tabanında tarama sonucu son 10 yılda yapılan 108 çalışmaya ulaşıldı. Bu çalışmalardan dili İngilizce olan (n:63), tam metnine ulaşılmayan (n:5) ve olgu sunumu (n:13) olan çalışmalar dışlandığında toplam 27 çalışma araştırma kapsamına alındı. Çalışma, konu alanı açısından değerlendirildiğinde en çok sırasıyla: cerrahi (8), hematoloji (7), mikrobiyoloji ve enfeksiyon hastalıkları (2), göz hastalıkları (2), genel ve dahili tıp (2), pediatri (3), rehabilitasyon (1), diş hekimliği (1), hemşirelik (1), çalışmaları olduğu belirlendi. Örneklem grubuna bakıldığında hastalar (n:25), bakım vericiler (n:1) ve doku mühendisliği (n:1) üzerinde çalışıldığı, hasta özellikleri değerlendirildiğinde ise en sık yetişkin hastalar (n:19), çocuk hastalar (n:5), göz hastaları (n:2), diş hekimliği (n:1) olduğu saptandı. Sonuç Yapılan çalışma sonuçları değerlendirildiğinde farklı tedavi yöntemlerinde KH kullanımı, KH nakil başarısını etkileyen faktörler, nakil sürecinde komplikasyon yönetimi, nakil yapılan hastalarda morbidite ve mortaliteyi etkileyen faktörler, bu yöntemin sağ kalım ve yaşam kalitesi üzerine etkilerine odaklanıldığı görülmektedir. KH umut veren bir tedavi alternatifi olmasından dolayı bilimsel çalışmalarda sadece nakil sürecinin ele alınmayıp beraberinde multidisipliner çalışmalara da yer verilmesi ve hastaların holistik bakış açısı ile değerlendirildiği çalışmaların arttırılması önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: kök hücre nakli, kök hücre, sistematik inceleme

P-158 Hemşirelik Öğrencilerinde Benlik Saygısı ve Atılganlık Düzeyine ilişkin Çalışmaların Değerlendirilmesi
Poster Bildiri

Ece Bayima[1], Osman Bilgin[2], Serap Torun[3],
[1]Çukurova Üniversitesi,Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Lisans 3.sınıf Öğrencisi, [2]Çukurova Üniversitesi,Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Arş.Gör., [3]Çukurova Üniversitesi,Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Dr.Öğr.Üyesi,

Sosyal varlık olarak evrilmiş olan insan fizyolojik, duygusal, toplumsal ve sosyalleşme gereksinimlerini karşılamak için çevresi ile sürekli iletişim halinde olma eğilimindedir. Bu iletişimin niteliği, temelinde "insan" olan mesleklerde başarı için en önemli unsurlardan biridir. Hemşirelik de kişilerarası ilişkilerin yoğun olarak yaşandığı meslekler arasındadır.(Efe,2007) Hemşirelik eğitimi öğrenciler için zor ve stresli bir süreçtir.(Dinçer,2009) Öğrencinin özgüveninin ve benlik saygısının yüksek olması, kendini iyi ifade edebilmesi, etkili iletişim kurabilmesi, ani oluşan sorunlarda soğukkanlılıkla hızlı karar verip durumu yönetebilmesi ve verdiği kararların sorumluluğunu üstlenebilmesi bu süreç içerisinde öğrenciden beklenen özelliklerdir. İngilizce "assertiveness" kavramının karşılığı olarak kullanılan "atılganlık" kavramı en etkin iletişim biçimi olarak tanımlanır .(Güneş,2014) Atılganlık; kişilerarası ilişkilerin ve etkileşimin sağlıklı olabilmesine olanak tanıyan, başkalarının haklarına saygılı olmayı ve bireyin duygu, inanç ve düşüncelerini doğrudan, içtenlikle ve açıkça anlatımını içeren bir davranış biçimi olarak tanımlanmaktadır.(Jakubowski & Lange, 1978).Sosyal anlamda atılganlık; kim olduğumuz, nasıl yaşadığımız, ne yaptığımız ve ne istediğimiz hakkında başkalarıyla iletişim kurabilme ve kendimiz hakkında konuşurken kendimizi rahat hissetmemizi sağlama yeterliliğidir. (Sever, 1999) Atılganlık doğuştan varolan bir özellik değil, sonradan kazanılan bir davranış biçimidir ve benlik saygısıyla doğrudan ilişkilidir. Benlik kavramı , kişinin kendisine dair algılarını, duygularını ve tutumlarını içermektedir. Benlik saygısı, kişinin kendini olduğu gibi kabul ederek, kendini sevilmeye değer bulması, kendine güvenmeyi sağlayan olumlu bir ruh halidir. Benlik saygısının oluşup gelişmesinde çevre, aile, sağlık, sosyoekonomik ve kültürel düzey, fiziksel görünüm ve kişilerarası ilişkiler önemli faktörlerdir. (Torun,2012) Ebeveynlerin çocuğa karşı olan yaklaşımları çocuğun özgüven ve benlik saygısına doğrudan etki etmektedir. Öğrencinin ilk okul deneyimlerinde dahi ilkokul öğretmeni ve sınıf arkadaşları ile yaşadığı iyi ve kötü deneyimler öğrencinin benlik saygısını ve dolayısıyla eğitim hayatı boyunca olan atılganlığını etkileyebilir. Eğitim sürecinde hemşirelik öğrencilerinin eğiticileri, hastaları ve diğer meslek üyeleriyle yaşayacakları iyi ya da kötü deneyimler benlik saygısı üzerinde doğrudan etkisi vardır.(Torun,2012) Hemşirelik öğrencilerinde benlik saygısı ile atılganlık davranışı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir. Öğrencilerin benlik saygısı düştükçe atılganlık düzeyleri de düşmektedir. Yapılan çalışmalar öğrencilerin düşük atılganlık düzeyine sahip olduklarını göstermektedir. (Adana ve ark.,2009) Bu çalışmanın amacı, son 10 yılda Türkiye de yapılan Hemşirelik Öğrencilerinde Benlik Saygısı ve Atılganlık Düzeyine yönelik çalışmaları inceleyerek sonuçlarını bir araya getirip değerlendirmektir.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşirelik, Atılganlık, Benlik Saygısı

P-159 Öğrenci Hemşirelerin Gözünden Hemşirelikte Meslek İçi Profesyonel İş birliği ve İletişim

Poster Bildiri

NAZLICAN ZENT[1], GAMZE NUR GÜRDAP[1],

Ortak hedef ve çıkarlar doğrultusunda insanların güçlerini birleştirerek birlikte hareket etmelerine iş birliği denir. İşbirliğinin sağlanmasındaki temel öge doğru iletişimdir. Eğer doğru bir iletişim varsa meslek içerisindeki iş birliği kolayca sağlanabilir ve çalışanlar iş birliği sayesinde yaptıkları işte daha profesyonel olabilirler. Hemşirelik profesyonel bir meslektir. Hemşirelikte iş birliği ve iletişim mesleğin içerisinde olan iki önemli kavramdır. Hemşireler hem kendi aralarında hem de birlikte çalıştıkları diğer meslek profesyonelleriyle etkili bir iletişim ve iş birliği kurar. Fakat günümüzde hemşirelerin artan iş yükü, yoğun iş saatleri ve yaşadıkları stres faktörleri nedeniyle iletişim kopukluğu ve bozukluğu ortaya çıkabiliyor. Hemşireler bu tür durumlarda belirli baş etme yöntemleri geliştirebiliyor ya da iletişim sorunu devam ederek iş birliğini etkiliyor. Bu çalışma özel bir üniversitenin hemşirelik bölümü öğrencilerinin stajda meslek ile tanıştıklarında yaşadıkları deneyimlerdeki düşüncelerin derlemesi amacıyla yapılmıştır. Aşağıda bu düşüncelerin bazıları sunulmuştur. "Gözlemlediğime göre hastanelerin bel kemiği olarak nitelendirebileceğimiz hemşirelik, mesleğin getirdiği deformasyonlara ek olarak iş yükünün kapasitenin üzerine çıkarılmasıyla zarar görmektedir. Bu doğrultuda hemşirelerin yoğun iş ve stres altında birbirleriyle iletişimsel teması zayıf kalmaktadır." "Genellikle kliniklerde hemşireler birbirlerine çok fazla yardımcı oluyorlar ve birbirlerinin eksiklerini tamamlamaya çalışıyorlar. Tüm kliniklerde bu iletişim sağlanamasa da genel olarak hemşireler kendi aralarında bir bütünlük gösterebiliyorlar." "Klinikte staj yapmış bir öğrenci hemşire olarak hemşireler arasındaki iletişim ve dayanışma; beni, çoğu zaman tatmin etmemiştir. Hatta staja başladığım ilk zamanlarda bu konuda çok şaşırmıştım. Çünkü daha "profesyonel bir çalışma ortamı", iletişim anlamında daha "profesyonel hemşireler" ile tanışmayı bekliyordum. Karşılaştığım bu durum karşısında fazlasıyla hayal kırıklığına uğramıştım." "Bence, hemşirelik mesleki bir örgütlenmeye sahip, ancak bu örgütlenmeye destek verenlerin sayısı oldukça az. Yani meslektaşlar arasındaki dayanışmanın ve örgütlenmenin yetersiz olduğunu düşünüyorum." "Hemşirelikte dayanışma ve doğru iletişimin olmadığına inanıyorum. İnsanlar görev ve sorumluluklarını iş yükünü hafifletmek adına koordine olabilecekken maalesef gözlemlediğim süre zarfı içinde bunun aksine birbirlerine iş verebilme çabasında olabildiklerini gördüm." "Hemşirelikte en büyük sorun iletişimsizlik ve mesleği sevmemek. Düzgün, anlaşılır ve doğru iletişim kurmayı başarabilirsek hem iş hayatımızda hem de normal hayatta ki tüm anlaşmazlıkları ortadan kaldırabiliriz ve bu mesleği gerçekten seversek hem iş arkadaşlarımıza hem de hastalara bunu yansıtabiliriz."

ANAHTAR KELİMELER: Hemşirelik,İletişim,İş birliği,Örgütlenme

P-160 Üniversite Öğrencilerinin Siber Zorbalık Konusundaki Bakış Açıları

Poster Bildiri

Yasemin Aktay[1],

[1]Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi,

Siber zorbalık (SZ), "e-posta, cep telefonu ve yazılı mesaj gönderme gibi bilgi ve iletişim teknolojilerini içeren, kişisel web sitesi çökertme ve bilgilere zarar verme gibi eğilimleri gerektiren zorba davranış türü" olarak tanımlamıştır. Türkiye’de siber zorba davranışların varlığı, nedenleri ve engellenmesi konusunda çok fazla çalışma yapılmadığı görülmektedir. Bu araştırma kesitsel araştırma tipinde olup, araştırmada üniversite öğrencilerinin siber zorbalık konusundaki bakış açılarını incelenmiştir. Çalışmaya gelişigüzel örnekleme yöntemi ile seçilmiş 400 Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi öğrencisi üzerinde, 4 Şubat - 8 Mart 2019 tarihleri arasında yürütülmüştür. Veriler anket yoluyla toplanmış, tanımlayıcı istatistikleri değerlendirilmiştir. Öğrencilerin yaş ortalaması 21.1±2.3, kardeş sayısı ortalaması 3.0±1.5, internet yaş 12.2±2.7, günlük ortalama internet kullanımı 5.3±3.7 saattir. Öğrencilerin %80'i kızdır, %76'sının gelir durumu orta düzeydedir. Öğrencilerin annelerin %60'ı, babaların %33.8 ilkokul mezunudur. Öğrenciler en çok sosyal medyayı kullanmak (%56), eğlenmek ve oyun oynamak (%40) ve ders çalışmak için (%29.5) internet kullanmaktadır. En çok kullanılan sosyal medya uygulamaları, İnstagram (%69.3) ve WhatsApp'tır (%33). Öğrencilerin %32.7'si daha önce siber zorbalığa maruz kaldığını bildirmiştir. SZ'a ilk maruz kalınan yaş ortalaması 17.2±13.0'dir. SZ'a en çok maruz kalınan araç, cep telefonudur (%21). En çok SZ uygulayan kişi, tanınmayan biridir (%28.7). Öğrencilerin çoğu SZ tanımını (%66.8), SZ'a maruz kalma durumunda ne yapacağını (%60.8) bilmiştir. Öğrencilerin çoğu teknolojik araçların SZ'ı kolaylaştırdığını (%91.8), sahte sosyal medya hesaplarına karşı uyanık olmak gerektiğini (%92.8), SZ'nin suç olduğunu (%94.3) ve sosyal medya hesaplarının profillerinin ‘herkese açık’ olmasının güvenlik sorunu oluşturacağını (%87.5) düşünmektedir. Öğrencilerin en çok SZ mağduriyeti yaşadıkları alanlar şöyledir: adına izinsiz e-mail hesabı açılması (%9.5), adına izinsiz Facebook, Twitter gibi uygulama hesabı açılması (%14.8), virüslü e-mail alma (%12.8), izinsiz kişisel hesaba girilmesi (%41.8), uygulama üzerinden tehdit alma (%7.2), hoş olmayan mesajlar alma (%13.8), izinsiz fotoğraflarını yayınlama (%46.5), alay etti (%12.5), telefonla rahatsız etti (%43.5). Bu çalışma ile üniversite öğrencileri arasında SZ konusundaki bakış açıları değerlendirilerek, siber zorbalık konusunda farkındalıklarını arttıracak çalışmalara zemin hazırlamak mümkün olabilecektir.

ANAHTAR KELİMELER: internet, siber zorbalık, üniversite öğrencileri.

P-161 YAŞAM KURTARICI BİR GİRİŞİM; ASPİRASYON

Poster Bildiri

Nazmiye KİRAZ[1], Aklime SARIKAYA[1],

[1]İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi,

Giriş ve Amaç:İnsanın temel fizyolojik gereksinimlerinden biri olan solunum, hayatta kalma ile eş anlamlıdır.Normalde solunum için gerekli olan faktörlerden biri 'hava yolunun açık olması'dır. Kişi, kendi kendine hava yolu açıklığını sağlayamadığında ya da yeterli solunum yapamadığında, yapay hava yolu endotrakeal tüp ya da trakeostomi ile desteklenir.Bu durumda hava yolunun açıklığının sağlanması, sekresyonların temizlenmesi yaşam kurtarıcı bir girişimdir.Bu derlemede amaç,hemşire/hemşirelik öğrencilerinde havayolları açıklığının sağlanması için"aspirasyonu ne zaman ve nasıl yapılacağına karar verme" konusunun önemi ve dikkat edilmesi gereken yaklaşımların paylaşılması amaçlanmıştır. Yöntem:Bu derleme makalede, hasta bakımında aspirasyon uygulaması ulusal dergiler ve akademik google tarama motorundan ulaşılan araştırma ve derlemeler ile ele alınarak incelenmiştir. Bulgular:Aspirasyon hastanın gereksinimi olduğunda yapılmalıdır.Hastanın sürekli tanılamasında aspirasyon gereksiniminin olduğunu gösteren bulgular:Taşipne, dispne, periferal ve santral siyanoz, huzursuzluk, ventilatörde yüksek basınç alarmı, SpO2'de düşme,arteriyel kangazı değerlerinin bozulması, havayolunda görülür sekresyon olması, oskültasyonda hırıltı varlığıdır. Aspirasyon açık ve kapalı sistem ile yapılabilir.Hava yolu enfeksiyonun önlenmesinde kapalı sistem önerilmektedir."Aspirasyon işlemi a)aseptik teknikle yapılmalı, b)aspirayon kateteri endotrakeal tüpün ¾ diameter kalınığı geçmemeli, c)aspirasyon öncesi ve sonrası %100 oksijenlendirilmeli, d)en fazla iki kez uygulanmalı veya 15 saniyeyi geçmemeli, e)aspirasyon kateteri kapalı ilerletilmeli, açılarak sağa sola döndürülerek çekilmelidir". İşlem sonrası hastaya havayolu açıklığını sürdürecek 45˚fowler pozisyonu ve devam eden oksijen tedavisi sürdürülmeli, bilinç takibi, yaşam bulguları 10dk ile 30dk içinde normale döndüğü için hastanın izlenmesinde buna dikkat edilmelidir.Ek olarak endotrakeal tüp, trakeostomi bakımı, tüp seviyesi, numarası, kaf basıncı izlenmelidir.Aspirasyonun özellikle kafa travmalı veya inmeli hastalarda kafaiçi basıncını kan basıncı düzeyine kadar yükselttiği için gerekmedikçe aspirasyondan kaçınılmalıdır, SpO2 %95 ve üzerinde, PaCO2 25-35mmHg arasında sürdürülmelidir.Aspirasyon işlemi gerekmedikçe serum fizyolojik ile yıkama yapılmamalı, patojenlerin alveollere bulaştırılacağı asla unutulmamalıdır.Aspirasyon işlemi nedeniyle gelişebilecek başlıca komplikasyonlar:Hipoksemi, bradikardi/taşikardi, hipotansiyon/hipertansiyon, kardiyak aritmi/arrest, atelektazi, bronkospazm, intrakraniyal basınçta artma, nazokomiyal enfeksiyonlardan ventilatörle ilişkili pnömoni, trakeobronşial hasardır.Hasta sistem tanılamasında bu komplikasyonlar açısından izlenmelidir.Ayrıca kusmuk vb yabancı maddelerin hava yoluna aspirasyonu önlenmeli, akut akciğer yaralanmasından korunmalıdır. Sonuç ve Öneriler:Aspirasyon yaşam kurtarıcı bir girişimdir.Aspirasyon gerektiğinde objektif verilere dayalı aspirasyon tekniğine uygun yapılmalıdır, hasta olumsuz etiklerinden korunmalıdır.Hemşirelik öğrencisi aspirasyon işlemini teori/laboratuvar/klinik uygulamada güvenli yapabilir hale gelmeli, aspirasyon işleminin önemini farkında olmalı,

güncel literatür bilgilerinden faydalanarak işlemi gerçekleştirmelidir.Mezuniyet sonrası hemşireler bu konudaki güncel bilgiler sürekli eğitimlerle paylaşılmalıdır.

ANAHTAR KELİMELER: Aspirasyon Hemşirelik Bakımı İnvaziv Girişim

P-162 ÖĞRENCİ HEMŞİRELERİN EMPATİK EĞİLİM VE BECERİLERİ DURUMLARI VE ETKİLEYEN FAKTÖRLER

Poster Bildiri

Hasan Mert Çay[1], Hasan Atakan Akkaya[2], Kemal Sayın[2], Esra Karaca Çiftci[1], Barış Can Anbanazlı[2],
[1]Beykent Üniversitesi , [2]Beykent Üniversitesi,

ÖĞRENCİ HEMŞİRELERİN EMPATİK EĞİLİM VE BECERİLERİ DURUMLARI VE ETKİLEYEN FAKTÖRLER GİRİŞ Hemşire temel sorumluluğu olan bakım işlevlerini, hasta ya da sağlıklı bireylerle kurduğu kişiler arası ilişkiler yoluyla yerine getirmektedir. Kişiler arası süreç günümüz hemşireliğinin önemli bir parçasıdır. Hemşire ve birey arasında kurulan bu ilişkide kullanılan birçok becerinin yanı sıra terapötik ilişkinin kurulması önemli rol oynamaktadır(Babadağ 2010, Karadağ 2012). Terapötik ilişkinin etkili olarak geliştirilmesi hemşirenin empatik iletişim becerilerini kullanmasını gerektirmektedir. Hemşirelik mesleği için empati bu kadar önemli iken hemşirelerin yeterince empatik olamadıklarına yönelik çalışmalar bulunmaktadır(Reynolds and Scott 2000, Reynolds 1998). Diğer taraftan gerek hemşirelik öğrencileri gerekse mezun hemşireler ile yapılan çalışmalar empatinin eğilim ile kazandırılabilen bir beceri olduğunu göstermektedir (Öz 1998, Mete ve Gerçek 2005). AMAÇ Bu çalışma, öğrenci hemşirelerin empatik eğilim ve beceri durumları ve etkileyen faktörleri belirlemek amacı ile tanımlayıcı olarak planlanmıştır. YÖNTEM Araştırmanın evrenini, 2018-2019 Öğretim yılında Güz ve Bahar döneminde okuyan Beykent Üniversitesi Sağlık Bilim Yüksekokulu Hemşirelik Bölümünde öğrenim gören 1. ve 2.sınıf öğrencilerinin tamamı (75 öğrenci) oluşturacak ve örneklem seçimine gitmeden evrenin tamamı araştırma grubuna alınacaktır. Verileri araştırmacılar tarafından literatür doğrultusunda (1,5) hazırlanmış demografik özellikleri belirlemeye yönelik soru formu ve Dökmen tarafından geliştirilen ''Empatik eğilim Ölçeği'' ve ''Empatik Beceri Ölçeği'' kullanılarak elde edilecektir. Veriler, öğrencilere ders bitiminde formlar dağıtılarak aynı anda doldurmaları istenecektir. Ölçeğin kullanılabilmesi için Dökmen'den sözlü izin alınmıştır. Veri toplamaya başlamadan önce gerekli kurum izni ve öğrencilere araştırmanın amacı açıklanarak aydınlatılmış onamları alındıktan sonra başlanacaktır. BULGULAR Araştırmaya katılan öğrencilerin %75,4'ünün kadın %44,6'sının 19 yaşında olduğu ve %35,4'ünün 2 kardeş olduğu belirlenmiştir. Ankete katılan öğrencilerin en uzun yaşam yeri olarak %90,8'inin şehir olduğu ve %93,8'inin anne babasının sağ olduğu saptanmıştır. Öğrencilerin %61,5'ının ailesinin yanında kaldıkları,%38,5'ının sağlık meslek lisesi mezunu olduğu ve %23.1'inin çalıştığı belirlenmiştir. Öğrencilerin %95,4'ünün bölümü isteyerek tercih ettikleri belirlenmiş olup %53,8'inin 1.sınıf oldukları saptanmıştır. Araştırmaya katılan öğrencilerin empatik eğilim puan ortalamaları 69,43 /7,87 olduğu.Empatik Beceri puan ortalamasının 123,06/41,8 olduğu belirlenmiş olup orta düzeyde empatik eğilim ve beceriye sahip oldukları saptanmıştır. Empatik eğilim ortalaması ile sınıf ve cinsiyet arasında ilişki araştırılmış olup istatistiksel olarak herhangi bir ilişki bulunmamıştır ($p>0,05$)

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRELİK,EMPATİ,EMPATİK EĞİLİM,HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİ

P-163 Hemşirelik Son Sınıf Öğrencilerinde Karar Verme Stillerinin İncelenmesi

Poster Bildiri

Kevser Çakmak[1], Aklime Sarıkaya[1],

[1]İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi,

Hemşirelik Son Sınıf Öğrencilerinde Karar Verme Stillerinin İncelenmesi Kevser ÇAKMAK* Danışman: Doç. Dr. Aklime SARIKAYA** kevserrcakmak@gmail.com; aklime.sarikaya@izu.edu.tr; *İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü 4.Sınıf Öğrencisi **İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Öğretim Üyesi. Giriş: Bireyler karar verme sürecinde birçok bilgi toplarlar ve bilgileri özümsemek için bilişsel süreçlerini kullanırlar, karar vermek ise bu sürecin son basamağıdır. Bireyler yaşam boyu özel ve iş yaşamlarında sürekli birtakım kararlar almak durumundadırlar. Hemşireler ise iş yaşamında birçok kritik karar almak zorundadır. Bu nedenle hemşirelik öğrencilerinin karar verme stillerinin belirlenmesi önemlidir ve girişimsel çalışmalara temel veri oluşturması beklenmektedir. Amaç: Bu araştırma "hemşirelik son sınıf öğrencilerin veya hemşire adaylarının karar verme stillerinin" incelenmesi amacıyla yapılmıştır. Yöntem: Araştırma nicel, tanımlayıcı, analitik araştırma tipindedir. Araştırmada Üniversite Etik Kurulundan onay, kurum izni ve öğrencilerden bilgilendirilmiş yazılı onam alınmıştır. Örnekleme, İstanbul'da bir Vakıf Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü 2018-2019 öğretim yılında öğrenim gören 4.sınıf öğrencileri tam sayım yöntemi ile (n=33) alınmıştır (Nahcivan, 2015). Veriler Sosyo- Demografik Bilgi ve Karar Verme Stilleri Ölçeği ile toplanmıştır. Ölçek Scott ve Bruce (2002) tarafından geliştirilmiş, Taşdelen (2002) tarafından Türkçe' ye uyarlanmıştır. Ölçeğin alt boyutlarda İç tutarlılık güvenirlik katsayısı 0,74-0.78 arasındadır. Toplam 24 madde ve "rasyonel (1,2,3,4,5. madde), sezgisel (6,7,8,9,10. Madde), bağımlı (11,12,13,14. Madde), kaçınmacı (15,16,17,18,19. Madde), kendiliğinden anlık karar verme (20,21,22,23,24. Madde)" olmak üzere 5 alt boyuttan oluşmakta ve 5'li likert tipi (1=Kesinlikle katılmıyorum, 5=Kesinlikle katılıyorum) değerlendirilmektedir. Ölçek alt boyutlar üzerinden bireylerin yoğun olarak hangi karar verme boyutunu kullandığını belirlemede kullanılmaktadır. Veriler α=0.05 alındığında Sosyal Bilimler İçin İstatistik Programı (Statistical Package for the Social Sciences- SPSS) ile sayı, yüzde, ortalama, standart sapma ve bağımsız grup t testi ile incelenmiştir (Coşansu, 2015). Bulgular: Hemşirelik son sınıf öğrencilerinin veya hemşire adaylarının yaş ortalaması 22,42 ± 2,16; cinsiyet durumuna göre dağılımı %72,7 kadın, %27.3' ü erkektir. Öğrencilerin sırasıyla; rasyonel karar verme puanı 20,5 ± 2,54; sezgisel karar verme puanı 17,9 ± 3,18; bağımlı karar verme puanı 13,9 ± 2,93; kaçınmacı karar verme puanı 13,2 ± 5,05; kendiliğinden anlık karar verme ani karar verme puanı 12,5 ± 4,26 olarak bulunmuştur. Öğrencilerin toplam karar verme stilleri puanları cinsiyete göre incelendiğinde anlamlı fark saptanmamıştır (p= >0.05). Sonuç ve Öneriler: Hemşirelik son sınıf öğrencilerinin karar verme stillerinde rasyonel karar verme alt boyutunun daha yüksek olduğu ve diğer üniversite öğrencisi olan öğretmen adaylarının puan ortalamalarına benzer olduğu söylenebilir (Dilmaç & Bozgeyikli, 2009). Bireylerin yoğunlukla hangi karar verme stillerini kullandığının belirlenmesi, karar durumlarında yararlı, verimli ve sağlıklı çözümlere ulaşmasında önemli bir kriterdir. Hemşireler meslek yaşamlarında her

zaman kritik karar vermek durumundadır. Bu nedenle de hemşirelik son sınıf öğrencilerinin yoğunlukla hangi karar verme stillerini kullandığının belirlenmesi, karar verme yaklaşımında fonksiyonel olmayan davranışların fonksiyonel olanlarla değiştirilmesi acısından önemli bir veri oluşturmaktadır. Aynı zamanda girişimsel çalışmalara temel veri oluşturmaktadır. Kaynaklar: Coşansu G. (2015). Verilerin analizi ve yorumlanması., Eds. Erdoğan S., Nahcivan N., Esin N. Hemşirelikte Araştırma. Nobel Tıp kitapevi. İstanbul. ss: 87-133. Dilmaç B. Bozgeyikli H., (2009). Öğretmen Adaylarının Öznel İyi Olma Ve Karar Verme Stillerinin İncelenmesi Erzincan Eğitim Fakültesi Dergisi Cilt-Sayı: 11-1.; 181-197. Nahcivan N. (2015) Nicel araştırma tasarımları. Eds. Erdoğan S., Nahcivan N., Esin N. Hemşirelikte Araştırma. Nobel Tıp kitabevi. İstanbul. ss: 87-133. Taşdelen A. (2001). Öğretmen Adaylarının Bazı Psiko Sosyal Değişkenlere Göre Karar Verme Stilleri. Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 2001; 10:40-52.

ANAHTAR KELİMELER: hemşirelik öğrencileri, hemşire adayları, karar verme stilleri, rasyonel karar, sezgisel karar

P-164 MOBBING: HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİ DE MARUZ KALIYOR

Poster Bildiri

Aleyna Çelik[1], Ufuk Kaya[1],

[1]Yakın Doğu Üniversitesi,

Birey üzerinde baskı oluşturan, zarar veren ve sürekli tekrarlanan kişi/grup davranışları olarak tanımlanan mobbing; karşı tarafı yıpratma amaçlı, kasıtlı yapılan düşmanca davranışlar, psikolojik şiddettir (Karakaş ve Okanlı, 2013; Yiğit, 2018). Dünyanın her yerinde görülen mobbing uygulamaları iş performansında düşüklüğe ve başarısızlığa neden olmaktadır (Karakaş ve Okanlı, 2013). Mobbing'e maruz kalan kişilerde ciddi psikosomatik, sosyal tükenmişlik ve zihinsel sorunlar görülmektedir. Bu kişilerde; uykusuzluk, iştahsızlık, hareketsizlik, endişe, kaygı, kırılganlık, alınganlık, panik atak, normal hayatında sevdiği şeylerden eskisi gibi zevk alamama, sıkıntı gibi düşünce ve davranış değişiklikleri görülmektedir (Polat ve Pakiş, 2012; Ateş ve arkadaşları., 2014). Özellikle sağlık alanında çalışan kişilerin psikolojik şiddete maruz kalmada en riskli meslek grupları arasında olduğu literatür çalışmalarında belirtilmiştir. Bu çalışmalarda özellikle hemşirelerin diğer meslek gruplarına göre daha fazla psikolojik şiddete maruz kaldığı bilinmektedir (Özen Çöl, 2008; Karakaş ve Okanlı, 2013). Lash ve arkadaşlarının yaptığı çalışmada hemşirelik öğrencilerinin de sağlık çalışanları tarafından mobbing'e maruz bırakıldığı tespit edilmiştir (Lash, Kulakaç, Buldukoğlu ve Kukulu, 2006). Bu da hemşirelik öğrencilerinin henüz mesleğe başlamadan benlik duygularının ve kariyer kimliklerinin zedelenmesine yol açabilecektir (Ateş ve arkadaşları, 2014). Ateş ve arkadaşlarının yaptığı çalışmada hemşirelik öğrencilerinin %49,2'si mobbing'e maruz kaldığını, en çok mobbing uygulayanların ise staj yaptıkları kliniklerde çalışan hemşireler olduğu (%36,9) belirtilmiştir (Ateş ve ark., 2014). Lash ve arkadaşları da hemşirelik öğrencilerinin sözel saldırılara uğradığını belirtmiştir (Lash ve arkadaşları, 2006). Güven ve arkadaşları ise katılımcıların (hemşireler ve ebeler) %12,7'sinin haftada en az bir/birkaç kez mobbing davranışlarına maruz kaldığı belirlenmiştir (Güven, Özcan, Kartal, 2012). Mobbing davranışlarına en çok kadınların maruz kaldığı, hemşirelik öğrencilerine ise en fazla hemşirelerin ve öğretim üyelerinin mobbing uyguladığı ve uygulayanların çoğunluğunun da kadın olduğu yapılmış olan çalışmalarda görülebilmektedir. Mobbing'e maruz kalan öğrencilerin beceri gerektiren işlerde hemşirelere göre yetersiz kalma durumları, diğer çalışanlar tarafından başarısızlık olarak görülmekte ve özellikle kıskançlık nedeniyle bu tip davranışlarla karşı karşıya gelmektedirler (Ateş ve arkadaşları, 2014). Mobbing birçok olumsuz sonuç ortaya çıkarabilmektedir. Ruhsal ve fiziksel sorunlar oluşturmakta, kişilerin kendilerini dışlanmış, kimliğini kaybetmiş birey gibi hissetmelerine neden olmaktadır. Hemşirelik öğrencilerinde bu veya buna benzer durumlar için eğitim programlarına mobbing dahil edilmeli, Gerek öğretim üyeler gerekse hemşireler hemşirelik öğrencileri ile iyi iletişim kurmalıdır.

ANAHTAR KELİMELER: Mobbing, Hemşirelik, Öğrenci

P-165 SAĞLIK ALANINDAN FARKLI MESLEK GRUBU ÖĞRENCİLERİN YAŞLI AYRIMCILIĞINA İLİŞKİN TUTUMLARI

Poster Bildiri

Emine Uçar[1], Büşra Solak[1], Ümmügülsüm Canoğlu[1], Sıttık Kendüzler[1], Özlem Canbolat[1],

[1]Necmettin Erbakan Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi,

Amaç: Araştırma, sağlık alanından farklı meslek gruplarında öğrenim gören öğrencilerin yaşlı ayrımcılığına ilişkin tutumlarının belirlenmesi amacıyla yapılmıştır. Yöntem: Tanımlayıcı tipte yapılan araştırmanın örneklemini, bir devlet üniversitesinin Sağlık Bilimleri Fakültesinin ve Hemşirelik Fakültesinin 2018-2019 Eğitim-Öğretim yılı bahar dönemi son sınıfta öğrenim gören ve araştırmaya katılmayı kabul eden 221 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmamızda verilerin toplanması için kişisel bilgi formu ve Yaşlı Ayrımcılığı Tutum Ölçeği (YATÖ) kullanılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde yüzdelik, ortalama, standart sapma, bağımsız gruplarda t testi, One-way ANOVA ve Kruskal-Wallis Varyans Analizi testi kullanılmıştır. Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 22.00±1.32 olup, %75.1'inin kadın, %97.3'ünün bekar, %59.7'sinin doğum yerinin il olduğu, %62'sinin en uzun yaşadığı yerleşim yerinin il olduğu ve %84.6'sının aile tipinin çekirdek aile olduğu bulunmuştur. Öğrencilerin %40.7'sinin Hemşirelik Bölümünde, %29.9'unun Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümünde, %13.6'sının Beslenme ve Diyetetik Bölümünde, %10.6'sının Sağlık Yönetimi Bölümünde ve %5'inin Sosyal Hizmet Bölümünde öğrenim görmekte olduğu saptanmıştır. Öğrencilerin %75.6'sı ebeveynler ile aynı evde yaşamak istediğini ve %53.8'i yaşlılık ile ilgili eğitim aldığını belirtmiştir. Öğrencilerin YATÖ toplam puan ortalaması 83.41 ± 7.67'dir. YATÖ toplam puan ile öğrencilerin öğrenim gördükleri bölüm arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur (p=0.001). YATÖ alt boyutlarının toplam puan ortalaması ile öğrencilerin öğrenim gördükleri bölüm, cinsiyet, doğum yeri, en uzun yaşanan yerleşim yeri, ebeveynler ile birlikte yaşama isteği, yaşlılık ile ilgili eğitim alma durumu ve yaşlılar ile iletişime geçme sıklığı arasında istatistiksel olarak anlamlı fark olduğu saptanmıştır (sırası ile p=0.001; p=0.001; p=0.009; p=0.039; p=0.001; p=0.018; p= 0.038). Sonuç: Araştırmamızda öğrencilerin yaşlı ayrımcılığına ilişkin tutumları olumlu bulunmuştur. Yaşlı nüfusun giderek artmakta olduğu toplumumuzda, yaşlı bireylere işbirliği içinde sağlık hizmeti sunan tüm sağlık ekibi üyelerinin lisans eğitimleri süresince, yaşlılık dönemi ve yaşlı bakımına ilişkin konulara daha ayrıntılı yer verilmesi ve mesleki uygulama alanlarında yaşlı bireylerle iletişimin artırılması ile yaşlılara karşı olumlu tutum geliştirilmesine katkı sağlanabileceği düşünülmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: Yaşlı bireyler, yaşlı ayrımcılığı, tutum.

P-166 DİKKAT ETMEMİZ GEREKLİDİR; İZOLASYON

Enes AYDIN[1], Nazmiye KİRAZ[1], Aklime SARIKAYA[1],
[1]İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi,

Giriş ve Amaç; Hastane enfeksiyonları günümüzde hala önemli bir sorundur. Hastane enfeksiyonlarının önlenmesinde standart önlemlerin yansıra izolasyon temel yaklaşımlardan biridir. İzolasyon, enfekte kolonize hastalardan diğer hastalara, ziyaretçilere ve sağlık bakım profesyonellerine mikroorganizmaların bulaşmasının engellenmesi ve enfeksiyon saptanan hastanın bulaşın önlenmesi amacıyla ayrılmasıdır. Bu derleme makalede, amaç öğrenci hemşirelerin hastane enfeksiyon kontrolünde izolasyon önlemlerinin farkındalığını arttırmak, uygulamada bakım verdiği hastalarda girişimleri etkin şekilde gerçekleştirmeleri amaçlanmıştır. Yöntem: Bu derleme makale, izolasyon önlemleri ulusal dergiler ve akademik google tarama motorundan ulaşılan araştırma, derlemeler ve kanıta dayalı kılavuzlar ele alınarak hazırlanmıştır. Bulgular: Sağlık çalışanları, hemşireler ve hemşirelik öğrencileri enfeksiyon kontrolünde bulaşmayı önleyecek temel koruyucu önlemleri almak zorundadır. Hemşirelik öğrencileri hasta ile temastan önce standart önlemleri kullanmalı, el yıkama, el antiseptiği kullanma ilkeleri, temizlik ve risk tanılamada düşük, orta, yüksek ve çok yüksek riskli alanları (Akova ve ark.2006)/malzemeleri (Aydın, ve ark. 2011) tanımalıdır. Enfeksiyon gelişen hastalarda mikroorganizmanın bulaşma özelliğine göre "temas, damlacık, solunum" izolasyon önlemlerinin öneminin farkında olmalıdır. İzolasyon önlemlerinin uyarı şekli ise; zararlı mikroorganizmaların, sağlık çalışanlarından hastalara, hastalardan da sağlık çalışanlarına geçişini önlemek için,hastaların yattığı yataklı servislerin odalarındaki kapılara resimlerle ve sembollerle ifade edilen uyarı niteliğinde renkli kartlar, yerleştirilmesi gerçekleştirilir. İzolasyon önlemleri; el yıkama ve eldiven giyme, hastaların ayrı odalara yerleştirilmesi veya aynı etkeni taşıyanların beraberce gruplanması, odalara giriş çıkış, hastanın farklı bir yere taşınması gerektiğinde uygulanacak önlemler, önlük, yüz, göz koruyucu, maske kullanımı, hasta ile ilgili malzemelerin ayrılması, çamaşırların uygun biçimde toplanması ve temizlenmesi gibi basamakları kapsar. İzolasyon uygulamalarında; sağlık çalışanlarının,hasta, hasta yakınlarınınizolasyon önlemleri ve bu konuda sürekli güncellenen yaklaşımlar hakkında Enfeksiyon Kontrol Ekibi tarafından bilgilendirilmesi, izlenmesi çok önemlidir(Akova ve ark.2006; Aydın, ve ark. 2011). Hemşireler ve hemşirelik öğrencileri izolasyonun neleri kapsadığını bilmeli, bakım ve tedavi uygulamalarında uyum göstermelidir. Sonuç; Hemşirelik öğrencileri uygulamalarda teoride gördüklerini aktif bir şekilde kullanarak izolasyon kurallarını özümsemiş olacaklardır. Hemşirelerin izolasyon önlemlerine düşük düzeyde uyum gösterdiklerini alanlarda hastane yönetimi ve Enfeksiyon Kontrol Ekibi tarafından eğitim programları geliştirilmesi ve hemşirelerin/hemşirelik öğrencilerinin katılımının sağlaması önerilebilir. Sağlık çalışanlarının, hemşirelik öğrencilerinin izolasyon önlemlerine uyum ile ilgili gözlem çalışmalarının yapılması önerilebilir. Akova A., Çakmakçı M., Çalangu S., Doğanay M., Dündar V., Kanra G. (2006) İzolasyon Önlemleri Kılavuzu, Hastane İnfeksiyonları Dergisi. 2006, Cilt: 10, Ek:2.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşirelik, öğrencileri, İzolasyon, Hastane enfeksiyonları, Enfeksiyon Kontrol Ekibi

P-167 ERGENLERİN DİYABET FARKINDALIĞI

Poster Bildiri

Meryem KILIÇ[1], Zeynep DOĞAN[1], Çisem METERİS[1], Gizem KILLI[1], Büşra Nur BİÇER[1], Melek TOPRAK[1], Anıl KARTAL[1],

[1]SANKO Üniversitesi,

Amaç: Gaziantep Türkiye'de diyabet hastalığının en sık görüldüğü illerden biridir. Tip 2 diyabetin obezite nedeni ile genç nüfusta görülmeye başlaması, durumun ciddiyetini gözler önüne sermektedir. Bu çalışma lise öğrencilerinin diyabet ile ilgili farkındalıklarını belirlemek amacıyla planlanmıştır. Yöntem: Araştırmanın evrenini Gaziantep'te bir lisede öğrenim gören 594 kız öğrenci oluşturmuştur. Araştırmada örneklem seçimine gidilmemiş ve çalışmaya katılmayı kabul eden 105 öğrenci ile yürütülmüştür. Veri toplama aracı olarak öğrencilere ilişkin tanıtıcı bilgi formu ve diyabet farkındalığını ölçmek amacıyla literatürden yararlanılarak hazırlanan, 20 sorudan oluşan bir soru formu kullanılmıştır. Verilerin istatistikel analizi için ortalama±standart sapma, sayı, yüzde testleri kullanılmıştır. Bulgular: Öğrencilerin yaş ortalaması 16,13 tür. Öğrencilerin %20'si büro yönetimi, %15,2'si çocuk gelişimi, 48,6'sı bilişim teknolojileri, %16,2'si yaşlı ve hasta hizmetleri bölümünde okumaktadır. Öğrencilerin %53,3'nün sosyoekonomik düzeyi orta, %57,1'nin ailesinde diyabetli bulunmakta ve bunların %83,3'ünün anne veya babasında diyabet bulunmaktadır. Öğrencilerin %61,9'nun daha önce diyabet hakkında bir bilgisinin olduğu, diyabet hakkındaki bilgiyi %10,5'i internetten, %5,7'si sağlık personelinden, %13,3'ü ailesinden, %17,1'i okuldan öğrendiğini ifade etmiştir. Öğrencilerin diyabet hakkındaki farkındalıklarının (10,41±5,13) orta düzeyde olduğu, sağlıkla ilgili bölümde okuyan ve ailesinde diyabet hastalığı bulunan öğrencilerin diyabet farkındalıklarının diğer bölümde okuyan öğrencilere göre daha yüksek olduğu tespit edilmiştir ($p<0,05$). Sonuçlar: Sonuç olarak öğrencilerin diyabet farkındalığının orta düzeyde olduğu, sağlıkla ilgili bölümde okuyanların ve ailesinde diyabet hastalığı bulunanların farkındalığının daha yüksek olduğu görülmektedir. Ailesinde diyabet bulunan öğrenci sayısının yüksek olması her birini diyabetli adayı yapmaktadır. Bu nedenle Gaziantep gibi diyabet sıklığının yüksek olduğu bir ilde farkındalık eğitiminin ergenlik döneminde verilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir. Ayrıca ergenlik çağındaki öğrencilere sağlıklı beslenme ve fizik aktivite ile ilgili eğitimler verilmesi ve sağlıklı yaşam ortamları oluşturulması adına projeler yazılması önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: Diyabet, farkındalık, lise öğrencisi

P-168 Hemşirelik Öğrencilerinin İletişim Engeli Olan Bireylere Bakım Verme Konusundaki Öz Yeterliliklerine ve İletişim Engelli Bireylerin Aldıkları Sağlık Bakımına İlişkin Görüşleri

Poster Bildiri

Hilal YILDIZ[1], Hatice DOĞAN[1], Yağmur İŞİT[1], Nurgül CIPLAK[1], Emine YILDIZ[1],

[1]Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi,

İşitme engelli bireye bakım verirken iletişim kuramamanın oluşturduğu engel bakımın fizyolojik olarak eksik kalmasına, birey ve hemşirenin birbirine karşı ifadesizliği sonucu iyileştirici iletişimin kurulamamasına neden olmaktadır. Bu konunun önemini dikkate alarak, bu çalışmada hemşirelik öğrencilerinin iletişim engeli olan bireylere bakım verme konusundaki öz yeterliliklerine ve iletişim engelli bireylerin aldıkları sağlık bakımına ilişkin görüşlerini belirlemek amaçlanmıştır. Tanımlayıcı nitelikteki bu araştırmanın evrenini bir vakıf üniversitesindeki 2018-2019 yılı Hemşirelik Bölümü 2., 3. Ve 4. Sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Çalışmanın evrenini 212 kişi oluştururken, örneklemi araştırmayı kabul eden 118 kişi oluşturmuştur. Verilerin toplanmasında araştırmacılar tarafından hazırlanmış anket formu kullanılmıştır. Çalışmaya katılacak öğrencilerin bireysel özelliklerini öğrencinin öz yeterliliklerine ve iletişim engelli bireylerin aldıkları sağlık bakımına ilişkin görüşlerini değerlendirmeye yönelik sorular yer almaktadır. Çalışmanın verileri, tanımlayıcı analizler ve ki kare testi ile analiz edildi. Çalışmaya katılan öğrencilerin yaş, cinsiyet, sınıf, mezun olduğu lise, mesleği tercih etme sebebi, çalışma durumu, ailede ve arkadaşlarında iletişim engeli bulunan birey olması, işaret dili dilmesi ve engellilik ile ders alma durumları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur ($p<0.005$). Çalışma kapsamındaki öğrencilerin %90.7'si iletişim engelinin bakım vermede önemli olduğunu düşünmektedir. Sağlık çalışanlarının iletişim engelli bireyler ile aynı iletişim aracını kullandıklarında bakımın kaliteli olacağını belirtmişlerdir. Ayrıca hemşire hasta arasındaki iletişim engelinin bakım sırasında en büyük sorunun bireyin bakım gereksinimlerini belirleme olacağını saptanmıştır. Öğrenciler tarafından çözüm önerisi olarak işaret dili eğitimlerinin okullarda ve alanlarda zorunlu olması gerektiği sunulmuştur. Çalışma kapsamındaki iletişim engelli bireyler ile karşılaşan öğrenciler %31, karşılaşmayan öğrenciler %69'unu oluşturmaktadır. İletişim engelli bireyler ile karşılaşan öğrencilerin %15'i, karşılaşmayan öğrencilerin %36'sı iletişim engelli bireyin bakımını verme konusunda kendini yeterli görmemektedir. 2004 yılında sağlık alanında eğitim gören öğrencilerin engelli bireylere yönelik tutumunu belirlemek için yapılan başka bir çalışmada, öğrencilerin engelli bireylere yönelik olumlu tutumlarının yetersiz olduğu, hemşirelik bölümü öğrencilerinin ise tutumlarının olumsuz yönde olduğu saptanmıştır. 2010 yılında Yıldırım Sarı ve arkadaşlarının çalışmasında ise, hemşirelik bölümü öğrencilerinin engelli bireylere yönelik tutumlarının olumlu olduğu görülmüştür. Hemşirelik öğrencilerinin iletişim engeli olan bireylere bakım verme konusundaki öz yeterliliklerine yönelik kendilerini yetersiz hissettikleri, yanlış uygulama yapmaktan korktukları belirlenmiştir. Hemşirelik öğrencileri iletişim engelli bireylerin aldıkları sağlık bakımının bireyselleştirilmiş olmadığını düşündükleri saptanmıştır. Hemşirelik öğrencilerinin iletişim engelli bireylere damgalama ve ayrımcılık yapmadığı belirlenmiştir.

ANAHTAR KELİMELER: İletişim, İşitme engelli bireyler , Hemşirelik Bakımı, hemşirelik öğrencileri

P-169 Ebeveynlerin Çocukluk Çağı Aşılarına İlişkin Görüş ve Tutumları

Poster Bildiri

Yağmur Güleç[1], Yeliz Özer[1], Mehmet Samet Ulutaş[1], Nevin Hotun Şahin[1], Meltem Kaydırak[1], Mehtap Gümüşay[1],

[1]İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa / Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi,

Ebeveynlerin Çocukluk Çağı Aşılarına İlişkin Görüş ve Tutumları: Pilot Çalışma Amaç: Bu araştırma, anne ve babaların çocukluk çağında yapılan aşılara ilişkin görüş ve tutumlarını incelemek amacıyla planlandı. Gereç Yöntem: Araştırma kesitsel ve tanımlayıcı tipte tasarlanmış olup, 6 Şubat - 8 Mart 2019 tarihleri arasında yürütüldü. Araştırmanın örneklemini bu tarihler arasında iki Tıp Fakültesi hastanesinin doğum sonrası servisinde doğum yapmış, yenidoğan bebeği olan ve çalışmaya katılmayı kabul eden 190 ebeveyn katıldı. Araştırmanın verileri, Ebeveyn Bilgi Formu ve Aşıyla İlgili Toplum Tutumu - Sağlık İnanç Modeli Ölçeği kullanılarak yüz yüze görüşme tekniği ile araştırmacılar tarafından toplandı. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistiksel yöntemler ve nonparametrik testler kullanıldı. Bulgular: Araştırma örneklemine dâhil edilen ebeveynlerin %87,9'u (n= 167) kadın, %12,1'i (n= 23) erkek ve yaş ortalaması 30,59±5,96'dır. Katılımcıların %42,1'i (n= 80) üniversite ve üstü eğitime sahip olduğunu, %73,3'ü şu anda ilde yaşadığını ve %68,4'ü (n= 130) yaşamının uzun bir süresini ilde geçirdiğini ifade etti. Ebeveynlerin %66,3'ü (n= 126) daha önce çocukluk çağı aşılarını bildikleri ve bu bilgiyi sırasıyla yakın çevreden (%50,5), hemşire/ebeden (%47,4), hekimden (%42,1), TV/radyodan (%3,5) ve internetten (%25,8) öğrendiği tespit edildi. Ebeveynlerin sadece %60,0'ı (n= 114) aşıları güvenilir buluğunu diğer ebeveynler ise aşıyı güvenmediğini (%28,4) ve güven konusunda kararsız olduklarını (%11,6) belirttiler. Katılımcılar çevrelerinde aşı yaptırmayı düşünmeyen (%50) ailelerin olduğu ve ebeveynlerin %93,7'si (n= 178) yenidoğan bebeklerine aşı yaptıracaklarını %5,3'ünün (n= 10) kararsız olduğunu, %1,1'inin (n= 2) ise aşı yaptırmayacağını belirtti. Aşıyla İlgili Toplum Tutumu - Sağlık İnanç Modeli Ölçeği'nin alt boyutlarında ebeveynlerin aldıkları puan ortalaması şu şekildedir; duyarlılık: 16,71±2,49, algılanan önem: 16,19±3,08, algılanan yarar: 20,16±3,36, algılanan engel: 18,73±6,34 ve sağlık sorumluluğu: 22,47±,06'dır. Aşıyla İlgili Toplum Tutumu - Sağlık İnanç Modeli Ölçeği'nin alt boyutlarında cinsiyetler arası istatistiksel olarak anlamlı fark saptanmadı (p>0,005). Sonuç: Araştırma sonucunda ebeveynlerin çocukluk çağı aşıları hakkındaki bilgiyi doğru bilgi kaynaklarından öğrenmedikleri ve sağlık çalışanlarının bu konuda yeterince üstüne düşen sorumluluğu yerine getirmediği belirlendi.

ANAHTAR KELİMELER: Ebeveyn, aşı, tutum, inanç

P-170 Klinik Uygulamaya Çıkan Öğrenci Hemşirelerin Depresyon Düzeylerinin Bakım Davranışlarına Etkisi

Poster Bildiri

Büşra Aleyna Önver[1], Nigar Ünlüsoy Dinçer[1],

[1]Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi,

Amaç: Yapılan gözlemler doğrultusunda genel olarak öğrencilerin kendilerini mutsuz, huzursuz, depresif hissettiği ve aynı zamanda klinik uygulamanın gerekliliklerini yerine getirirken zorluk yaşadıklarını hastalara yararlı olamadıklarını belirtmişlerdir. Bu düşünceden yola çıkarak çalışmanın yapılmasında klinik uygulamaya çıkan hemşirelik öğrencilerinin depresyon düzeylerinin bakım davranışlarına etkisinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Gereç ve Yöntem:Tanımlayıcı olarak hazırlanan bu araştırmanın kapsamına Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü'nde eğitim görüp klinik uygulamaya çıkan 2,3 ve 4. sınıf öğrencileri dahil olmuştur. Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Etik Kurulu'ndan ve Hemşirelik Bölüm Başkanlığı'ndan araştırmayı uygulamak için gerekli izinler alınmıştır. Öğrencilerden de yazılı onamları ve ayrıca ölçek sahiplerinden, ölçeklerin kullanılabilmesi için yazılı izin alınmıştır.Herhangi bir örneklem seçim yöntemine gidilmemiş, uygulamanın yapıldığı günlerde devamsızlık yapmayan, araştırmaya katılmayı kabul eden 237 öğrenci araştırma kapsamına alınmıştır. Katılımcılara "Tanıtıcı Bilgi Formu", "Beck Depresyon Ölçeği"ve "Bakım Davranışları Ölçeği-24"ölçekleri yüz yüze veri toplama yöntemi ile uygulanmıştır.Araştırmanın verileri 1 Mart-5 Mart 2019 tarihlerinde toplanmıştır. Elde edilen verilerin girişi SPSS 22.0 programında yapılmıştır. Bulgular: Yapılan çalışmanın veri giriş aşaması tamamlanmış; istatistiksel analizlerinin değerlendirmesi aşaması devam etmektedir. Çalışmaya katılan öğrencilerin tanıtıcı özellikleri, depresyon düzeyleri ve bakım davranış düzeyleri istatistiksel olarak hesaplanacaktır. Elde edilecek sonuçlar diğer üniversitelerde hemşirelik bölümünde okuyan öğrencilere genellenmeyecektir. Sonuç ve Öneriler: Öğrencilerin depresyon düzeyleri ve bakım algıları arasındaki ilişki doğrultusunda gerekli önerilerde bulunulacaktır. Öneriler; depresyona neden olan durumların belirlenmesi, sosyal etkinliklerle desteklenme, klinik uygulamaya çıkan öğrencilerin de istekleri doğrultusunda farklı çalışmaların yapılabileceği şekilde geliştirilecektir. Anket uygulaması sonrasında alınan geri dönüşlere göre ölçeklerin geliştirilmesi için çalışmaların artırılması da beklenmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: depresyon, hemşirelik bakımı, bakım davranışı

P-171 Deneyimlerimizi Değerlendiriyoruz: Hangi Sunum Tekniğimiz Sizce Daha Etkiliydi?

Poster Bildiri

Saniye Nur AKBABA[1], Şeyma İNAÇ[1], Ali AY[2], Sevil GÜLER DEMİR[1],

[1]Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü , [2]Bingöl Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü,

Amaç: Bu çalışmada, metabolik cerrahi ile tip 2 diyabet tedavisi konusunda ilgi çekici ve ana mesajların dinleyenlere kolayca iletildiği interaktif yöntemlerle zenginleştirilmiş sözel ve poster sunum tekniklerinin etkililiği ile ilgili deneyimlerin paylaşılması amaçlanmıştır. Yöntem: Bu çalışma, 2018-2019 eğitim-öğretim yılı güz döneminde bir üniversitenin Hemşirelik Bölümünde 3.sınıfta öğrenim gören ve Hemşirelikte Öğretim Dersine kayıtlı 115 öğrenci ile yürütülmüştür. Öğrenciler tarafından, bu derste sınıf ortamında interaktif eğitim yöntemlerini kullanarak belirledikleri konularda sağlıklı ya da hasta bireylere yönelik interaktif yöntemlerle zenginleştirilmiş eğitimler verilmiştir. Öğrenciler, ders kapsamında 11 grup halinde eğitim vermişlerdir. Bu eğitimlerden biri,"Metabolik Cerrahi ile Tip-2 Diyabet Tedavisi" olup, eğitimde öğrenciler "bilgi kese kağıdı" ve "burada herkes öğretmen" interaktif yöntemlerini kullanmışlardır. Eğitim öncesi sınıftaki öğrenciler 10 kişilik 10'ar gruba ayrılmış,her gruptan bir temsilci belirlenmiş ve sunum öncesi konu ile ilgili birer soru çekmeleri (bilgi kese kağıdı yöntemi), soruyu grup içinde tartışmaları ve görüşlerini sınıfa sunmaları (öntest) istenmiştir. Eğitim sırasında "burada herkes öğretmen" yöntemi ile konu içeriği tartışılmıştır ve eğitim sonunda aynı soru (sontest) tekrar sorulmuştur. Eğitimi sunan öğrenciler, aynı konuyla ilgili dönem sonunda poster hazırlamış ve fakültenin giriş katında bir hafta süreyle sergilemiştir. Posteri inceleyen öğrencilere üç boyutlu maket üzerinde interaktif olarak uygulama yaptırılmış, uygulama sonrası edindikleri bilgileri değerlendirmeye yönelik sorular sorulmuştur. Çalışmanın sonunda, sunum şekillerine ilişkin görüşler değerlendirilmiştir. Bulgular: Yapılan değerlendirmede, öğrencilerin konuyu ilgi çekici buldukları, her iki interaktif sunumun iyi hazırlandığı, kendilerine en çok poster sunumunun bilimsel olarak katkı sağladığı saptanmıştır. Öğrencilerin doğru yanıt oranları eğitim öncesi %34.6; eğitim sonrası %73; poster sunumu sonrası ise %87.5 olarak bulunmuştur. Sonuç: İnteraktif eğitim yöntemleri kullanılarak yapılan eğitim ve poster sunumları etkili olmakla birlikte, interaktif poster sunumunun daha etkili olduğu bulunmuştur. Her iki sunum tekniği de öğrencilerin deneyimlerinin gelişmesinde önemli katkılar sağlamıştır.

ANAHTAR KELİMELER: İnteraktif eğitim, sözel sunum, poster sunum

P-172 Hemşirelik Eğitiminin Felsefesi

Poster Bildiri

Nazike DURUK[1], Lütfiye PARLAK[2],

[1]Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, [2]Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi,

Hemşirelik, kavramsal bir çatıya sahip olması, bilgi gelişimine olanak sağlayan kabul edilebilir bilimsel yaklaşımlarının bulunması ve hemşireliğin tanımlanabilir bir felsefesinin olması dolayısıyla kendine özgü disiplini olan bir meslektir. Her meslekte olduğu gibi hemşirelikte de bilimsel alt yapıyı düşünce oluşturur ve düşüncenin çıkış noktası da temelini insan sevgisinden alan felsefedir.Hemşirelik felsefesi hemşireliğin amacına uygun olarak, bireye bakım verme, destekleme, ve rehabilitasyon gibi hemşirelik davranışıyla oluşan soyut yapılardır.Felsefe ile eğitim arasında; doğal bağlar, mantıksal bağlar, toplumsal bağlar, kültürel bağlar ve insansal bağlar bulunur. Bu nedenle hemşirelik, felsefe ve eğitim ile iç içedir. Eğitim sistemi planı oluşturulurken eğitim felsefesi ışığında ilk önce hedefler belirlenmelidir çünkü eğitim sistemi disiplinler arası bir bilim olduğu için bütünlüğü ve denetlenmesi felsefe ile sağlanır.Eğitim; çocukların ve gençlerin gerekli bilgi, beceri ve anlayışları elde etmelerine, kişiliklerini geliştirmelerine olanak sağlar. Eğitim kişinin doğumuyla başlar ve hayat boyu devam eder. Eğitime, kişideki eğitim düzeyi olarak bakılırsa bir kazanç, eğitimin tamamlandığı yer olarak bakılırsa öğrenim, milli eğitim bakanlığı açısından da disiplin ve sosyal hizmet olarak görülebilir. Hemşirelik eğitimi felsefesini geliştirmede ilk adım, yaşam felsefesini belirlemektir ve eğitim felsefesi yaşam felsefesi üzerine kurulur. Hemşirelik eğitiminin felsefesi hemşirelik öğrencisinin ahlaksal, entelektüel, duygusal ve fiziksel bütünlüğünü geliştirici yönde olmalıdır.Hemşirelik lisans eğitim programının amacı: mesleki etik ilkelerin ışığında, yaşamı boyunca her türlü gelişime açık ve duyarlı olan her ortamda sağlıklı ya da hasta bireylere hemşirelik bakımını yapabilen ve hemşireliğin gelişmesine katkı sağlayabilen profesyonel hemşireler yetiştirmektir. Profesyonel hemşireler yetiştirilmesini sağlayan ve bu sebeple öğrencilerin gelişimine katkıda bulunan dernekler (HEPDAK, HUÇEP vd.) ve programlar (akreditasyon ve bologna süreci) bulunmaktadır. Ayrıca Türkiye'de hemşirelik eğitimi, hemşirelik öğrencilerine Erasmus, Farabi ve Mevlana programlarının da kapılarını açmaktadır. Sonuç olarak hem hemşireliğin hem de felsefenin temel uğraşı alanı insan ve insan yaşamıdır. İnsan düşünebildiği sürece felsefe yapacak ve yaşamda olduğu sürece düşünebilecektir, nasıl ki hemşirelik insanın varlığını korumak için insan yaşamda olduğu sürece var olabilecekse felsefede insan yaşamda olduğu sürece insana ait bir uğraşı olarak var olacaktır. Hastanın, hemşirelik bakımını bütüncü ve insancıl görüş doğrultusunda almaya hakkı olduğunu savunan hemşireler, işlevlerini akılsal yeteneklerini, el becerilerini kullanarak hemşirelik felsefesi ışığında ve etik değerler doğrultusunda yürekleri ile gerçekleştirirler.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşirelik, Eğitim, Felsefe

P-173 KADIN HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN TOPLUMSAL CİNSİYET ROLÜ STRES DÜZEYLERİ VE ETKİLEYEN FAKTÖRLER

Poster Bildiri

Betül AKTAŞ[1], Türkan PASİNLİOĞLU[2], Hatice Kübra YÜCEL[3], Pınar Yeşim CEYRAN[3], Sümeyra KARAYILAN [4],

[1]SANKO Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Halk Sağlığı Hemşireliği AD, Gaziantep, [2]SANKO Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Doğum Ve Kadın Hastalıkları Hemşireliği AD, Gaziantep, [3]SANKO Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü Dördüncü Sınıf Öğrencisi, Gaziantep, [4]SANKO Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü Üçüncü Sınıf Öğrencisi, Gaziantep,

Amaç: Bu çalışma hemşirelik bölümünde okuyan kadın öğrencilerin toplumsal cinsiyet rolü stres düzeylerini ve etkileyen faktörleri belirlemek amacıyla yapılmıştır. Yöntem: Araştırma tanımlayıcı bir çalışmadır. Araştırmanın evrenini 2018-2019 öğretim yılında bir üniversitenin hemşirelik bölümünde öğrenim gören 207 kadın öğrenci oluşturmuştur. Araştırmada, örneklem seçimine gidilmemiş çalışmaya katılmayı kabul eden 182 öğrenci ile yürütülmüştür. Çalışmanın verileri, araştırmacılar tarafından sınıf ortamında, Tanıtıcı Bilgi Formu ve Kadın Toplumsal Cinsiyet Rolü Stres Ölçeği kullanılarak kağıt-kalem yöntemi ile toplanmıştır. Kadın Toplumsal Cinsiyet Rolü Stresi Ölçeği (KTCRSÖ): Ölçek, kadın üniversite öğrencilerinin toplumsal cinsiyet rolü stres düzeyini ölçmek amacıyla Koç ve arkadaşları (2017) tarafından geliştirilmiştir. 20 maddeli ölçekte "1=Benim için hiç stres verici değil, 5=Benim için çok stres verici" olmak üzere 1'den 5'e puanlama yapılmaktadır. KTCRSÖ'den alınabilecek en düşük puan 20, en yüksek puan 100'dür. Yüksek puan bireyin, toplumsal cinsiyet rolü stresini yaşadığını göstermektedir. Ölçeğin orijinal çalışmasında Cronbach Alfa katsayısı 0.926, bu çalışmada ise 0.956 olarak hesaplanmıştır. Verilerin istatistiksel analizi SPSS 23.0 istatistik paket programında yapılmıştır. Verilerin Kolmogorov Smirnov normalite testi sonucunda normal dağılım gösterdiği belirlenmiştir. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistikler, bağımsız gruplarda t testi ve one-way anova analizi kullanılmıştır. Bulgular: Öğrencilerin yaş ortalaması 20.00±1.32 olup, % 35.7'si dördüncü sınıfa devam etmektedir. %41.2'sinin annesi ilkokul mezunu, % 31.9'nun babası ortaokul mezunu, % 90.7'sinin annesi ev hanımı, % 46.2'sinin babası serbest meslek/esnaf, % 68.7'sinin geliri giderine eşit, % 76.9'u çekirdek ailede yaşamakta, % 78.6'sının en uzun süre yaşadığı yerleşim birimi şehir ve % 62.6'sı halen ailesi ile birlikte yaşamaktadır. Öğrencilerin KTCSÖ toplam puan ortalaması 78.42.12±20.92 olarak belirlenmiştir. Sosyo demografik özelliklerine göre KTCSÖ puan ortalamaları karşılaştırıldığında; öğrencilerin devam ettikleri sınıf düzeylerinde istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmıştır ($p<0.05$). Farkın hangi sınıflardan kaynaklandığını belirlemek için yapılan Tukey HSD ileri analizine göre ikinci sınıfta okuyan öğrencilerin KTCSÖ puan ortalaması dördüncü sınıfa devam edenlere göre daha yüksek bulunmuştur. Öğrencilerin anne eğitim durumu, annenin işi, baba eğitim durumu, babanın işi, gelir durumu, en uzun süre yaşanılan yer, halen kaldığı yere göre KTCSÖ puan ortalamaları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olmadığı belirlenmiştir ($p>0.05$). Sonuç: KTCSÖ'den alınabilecek toplam puan göz önüne alındığında, öğrencilerin yaşadığı toplumsal cinsiyet rolü stresinin yüksek olduğu söylenebilir.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşirelik, kadın, toplumsal cinsiyet, toplumsal cinsiyet rolü, toplumsal cinsiyet rolü stresi

P-174 Hemşirelik Öğrencilerinin Empati Düzeyleri Ve Problem Çözme Becerileri

Poster Bildiri

Neşe Bayar[1], Elif Yılmaz[1], Gülşah Türel[1], Hülya Fatma Üstündağ[2],

[1]Bilgi Üniversitesi Mezunu, [2]Bilgi Üniversitesi Akademisyen,

Bu çalışma, hemşirelik öğrencilerinin empatik eğilim düzeylerini ve problem çözme becerilerini değerlendirmek amacıyla yapılmıştır. Çalışmanın evrenini 2017- 2018 eğitim öğretim yılında bir üniversitede lisans eğitimi gören hemşirelik öğrencileri oluşturmuştur. Herhangi bir örnekleme yöntemine başvurulmayıp çalışmaya katılmayı kabul eden bütün öğrenciler çalışma kapsamına alınmıştır. Çalışmaya katılmayı kabul eden öğrencilere tanımlayıcı özellikleri içeren form, Empatik Eğilim Ölçeği ve Problem Çözme Envanteri uygulanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde yüzdelik, ortalama, Kruskall Wallis Varyans Analizi, Mann Whitney-U testleri ve Spearman korelasyon analizi kullanılmıştır. Hemşirelik Bölümü öğrencilerinin yaş ortalaması 20.91 ± 2.25'dır. Hemşirelik öğrencilerinin Empatik Eğilim puan ortalaması 68.68±8.78, Problem Çözme Envanteri puan ortalamaları 96.12±20.27 olarak saptanmıştır. Hemşirelik öğrencilerinin problem çözme kişisel kontrol alt boyut puanı 20.85±3.43, problem çözme yeteneğine güven alt boyut puanı 31.08±9.81, yaklaşma/kaçınma alt boyut puanı 47.76±10.83 olarak saptanmıştır. Hemşirelik öğrencilerinin empatik eğilimleri ortanın üzerinde, problem çözme becerileri orta düzeyde olarak belirlendi. Bu bağlamda hemşire öğrencilerin problem çözme ve empatik eğilimlerini geliştirici eğitim programlarının hemşirelik eğitimi sırasında kullanılması, problem çözme becerilerinin ve empati düzeylerinin artmasına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: Empati, empatik eğilim, problem çözme, hemşirelik bölümü öğrencileri

P-175 Öğrenci Hemşireler Gözüyle Hemşirelikte Etik Çalışma Ortamı ve Etik İkilem Yaşama Durumlarının İncelenmesi

Poster Bildiri

Özdem Nurluöz[1], Kemal Elyeli[1],

[1]Yakın Doğu Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi,

ÖZET Etik iklim veya ortam, sağlık bakım ortamını iyileştirmek ve etik karar vermeyi sağlamak için manipüle edilebilir bir kurumsal değişken olarak algılanır. Etik iklim, hem etik ikilem konusunda karar vermeyi hem de etik ikileme karşı yanıt olan davranışı etkiler. Profesyonel hemşirelik uygulamasını destekleyen sağlık bakım kurumları etik çalışma ortamı sağlar ve hastalarla ilgili etik sorunların çözülmesini kolaylaştırır. Aynı zamanda kurumun çalışanlara nasıl davrandığını, kurumsal hedefleri nasıl belirlediğini ve çatışmayı nasıl yönettiğini de yansıtır. (Fry, 2005). Hemşirelerden, mesleklerinin gerektirdiği görevleri yerine getirirken etik davranışın belirli standartlarını göz önünde tutmalarının önemine değinmektedir. Çalışmanın Amacı: Sağlık kurumlarında görev yapan hemşirelerin çalışma ortamlarında karşılaştıkları etik ikilem ve yaşadıkları sıkıntıları görmek ve öğrenmek amacıyla bu konularda yapılan çalışmaları inceleyerek gelecekte hemşirelik mesleğini seçen bizlere yol gösterici olmasını sağlamaktır. Araştırmanın Yöntemi: Araştırma yöntemi olarak, konu ile ilgili literatür taraması gerçekleştirilmiştir. Etik ve etik ikilem, çalışma ortamı ile ilgili yayınlanmış kitaplar, makaleler, yayınlanmış tezler, sağlık ve tıp etiği ile ilgili güvenilir internet kaynaklarından yararlanılarak birçok veriye ulaşılmıştır. Bu kaynaklardan oluşan bilgi ve değerlendirmeler birarada kullanılarak ilişkisel bir anlam verilmiştir. Derleme yapılarak biraraya getirilen verilerden hemşirelerin yaşadığı sıkıntılar, sorunlar karşısında ulaştıkları çözüm yolları hakkında fikir sahibi olunmaya çalışılmıştır. Sonuç: Etik duyarlılık ve sorumluluk sahibi olmak, kendi ahlaki değerlerine göre bakım sağlayan hemşireler için önemlidir. Kötü bir etik iklimle artan etik duyarlılığın biraraya gelmesi kurumlarda ahlaki sıkıntının yaşanmasına neden olabilir. Hastane politikasıyla ve sağlık çalışanları üyeleri ile etik çatışma yaşanması durumunda kurumu tarafından cezalandırılma ve olumsuz bildirimler alma endişesi nedeniyle hastayı savunmama hemşire için ahlaki bir sıkıntıdır. Hastaların tedavi kararlarında hemşireler ve tıp personeli arasında ortaya çıkan çatışmaları yönetmek için stratejiler geliştirilmediği durumlarda, hastaları ve içinde bulundukları durumu etkili bir şekilde savunamayan hemşireler gerginlik yaşarlar. Bu çalışmada, hemşirelikte etik uygulamayı destekleyen ve hasta bakımının iyileştirilmesine katkıda bulunan etik çalışma ortamı ve karar alırken yaşanan etik ikilem üzerinde yapılan çalışmalar incelenmiştir.

ANAHTAR KELİMELER: Etik İklim, Hemşirelik, Etik, Etik İkilem, Etik İklim Ethical climate, Nursing, Ethic, Ethic Dilemma Organisational Climate

P-176 ANKARA'DA LİSANS DÜZEYİNDE HEMŞİRELİK EĞİTİMİ VEREN KURUMLARDA ARAŞTIRMAYA YÖNELİK VERİLEN DERS ÇEŞİTLİLİKLERİNİN İNCELENMESİ

Poster Bildiri

Merve Nur KOÇAK[1], Ayşe Sevim Ünal[1],

[1]Ufuk Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu,

Profesyonel hemşireliğin temelinde, bilimi ve bilimsel yöntemi anlama, araştırma yapma, araştırma sonuçlarını kanıta dayalı olarak mesleğe yansıtma süreçleri yer almaktadır. Kaliteli hemşirelik bakımı sunulması ve hemşirelerin profesyonel rollerini yerine getirebilmesi için, hemşirelikte araştırma eğitimi yeterliliğinin sağlanması önemlidir. Hemşirelerin profesyonelliğine ilişkin davranışlarının ele alındığı çalışmalarda, hemşirelerin en yetersiz oldukları alanlardan birini araştırma alanı olarak belirttikleri, öğrencilerle yapılan bir çalışmada ise; öğrencilik yıllarından itibaren araştırma yapma bilincinin kazandırılmasının önemli olduğu belirtilmiştir. Hemşirelikte lisans eğitim süreci, araştırma ile ilgili temel bakış açısının ve becerisinin kazandırıldığı önemli bir aşamadır. Hemşirelik Ulusal Çekirdek Eğitim Programında belirtildiği gibi lisans düzeyinde eğitim veren kurumların öğrencilerin eleştirel düşünme, problem çözme ve karar verme süreçlerini kullanabilmeleri, epidemiyoloji ve araştırmaya yönelik kazanımlarını benimsedikleri eğitim modeline göre bacerilerini geliştirmeleri beklenmektedir. Belirtilen hedef kazanımlara ulaşılması için, öğrencilerin projelere dahil edilmesi, bilimsel toplantılara katılımlarının sağlanması, hemşirenin araştırmacı rolünün vurgulanması, araştırma ödevleri verilmesi ve literatür okumaya yönlendirilmeleri mezuniyet sonrası çalışma ortamlarında eleştirel bakış açısı geliştirerek kanıta dayalı uygulamalar yapmalarına katkı sağlayacaktır. Bu çalışmada; Ankara'daki lisans düzeyinde hemşirelik eğitimi veren 5 Devlet üniversitesi ve 4 Özel üniversitelerin resmi internet sitelerinde yer alan bilgi paketlerinden, bilgiye ulaşma, araştırma, eleştirel düşünmeye yönelik eğitim öğretim programlarında bulunan ders çeşitlilikleri ve derslerin verildiği yarıyıllar incelenmiştir. Hacettepe ve Yüksek İhtisas Üniversitesinde eleştirel düşünme, bilgiye ulaşma, epidemiyoloji ve araştırmaya yönelik derslerin; 1. Sınıf 2. Yarıyıldan itibaren başlanarak 4. Sınıf 1. Yarıyıla kadar programlarında yer verildiği görülmektedir. Bunun yanı sıra Gazi Üniversitesinde 1. Sınıf 2. Yarıyıldan 3. Sınıf 2. Yarıyıla kadar, Başkent ve Sağlık Bilimleri (Gülhane) Üniversitesinde 2. Sınıf 1. Yarıyıldan başlayıp 4. Sınıf 1. Yarıyıla kadar, Ankara, Atılım ve Ufuk Üniversitelerinde 3. Sınıf 1. Yarıyıldan başlanıp 4. Sınıf 2. Yarıyıla kadar, Yıldırım Beyazıt Üniversitesinde ise 3. Sınıf 1. Yarıyıldan 3. Sınıf 2. Yarıyıla kadar yer aldığı görülmektedir. Sonuç olarak bilgiye ulaşan, bilgiyi yorumlayan ve kanıta dayalı uygulamalar yapan hemşirelerin yetişmesi için okulların müfredatlarındaki bu alanlara yönelik derslerin birinci sınıftan başlayarak 4 yıl boyunca tüm yarıyılları kapsayacak şekilde çeşitliliklerinin artırılabileceği düşünülmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşirelik eğitimi, lisans, araştırma, ders çeşitlilikleri, öğretim programı.

P-177 Yenidoğan Bakımına Yönelik Geleneksel Uygulamalar

Poster Bildiri

Gizem AY[1],

[1]İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi,

Bu derlemenin amacı yenidoğan bakımında kültürel özelliklerin etkileşiminde üretilen ve nesiller boyu aktarılan geleneksel bakım uygulamalarının yenidoğan üzerine etkilerini incelemek. Geleneksel bebek bakımında uygulanan uygulamalara bakıldığında en çok karşılaşılan uygulamalar; nazarı önlemek için ise yatağa cevşen – kuran koyma, nazar boncuğu takama, misafire bebeği göstermeme , bebeğin yüzüne alnına kömür sürülmesi ve kıyafetlerini ters giydirme , bebeğin baş ucuna kuran koyma, misafirlere kırmızı şerbet içirme, çocuğun ve lohusayı kırk gün boyunca yalnız bırakmama, yenidoğanı tuzlama -ballama geleneği bebeğin koltuk altı , kasıkları, boynu gibi çok terleyen bölgelerini tuzlayarak kokmamasını, bebeği kundaklamak.Bebek güzel olsun diye; gözüne sürme çekme- limon damlatma, alnını sıkıca bağlamak, burnunu sıkmak , gamzeli olsun diye yanaklarına ve çenesine basmak, kepçe kulak olmasın diye kulaklarını bez ile bağlamak, sarılıktan koruma için sarı örtü örtme, anne sütünden önce şekerli su verme, alnın üst kısmı çizilerek sarımsak konulması, yatak odasında ampulünün 40 gün söndürülmemesi yer almaktadır. Yenidoğanın ağzındaki pamukçuğu annesinin saçını sürerek sağaltmaya çalışmak; kulak ağrısı olduğu düşünüldüğünde kulağa anne sütü damlatmak ,kırk çıkarma gezmesine götürme, toprağa belemeyle (höllük uygulamasıyla) üşümesini önleme, göbek bağını zeytin yağıyla temizleme ve düştükten sonra istenilen mesleğe göre toprağa gömme, yenidoğanın adetli kadın gördüğünde cildinde kızarıklık olacağı bu sorunun çözümünün ise bebeğin ilk idrarının bir yerde saklanıp banyo suyuna eklenmesi ile bu sorunun giderileceğine inanılmakta. Çocuk sağlığını etkileyen geleneksel uygulamaların bilinmesi, bunlardan zararlı olanların ortaya çıkarılması ve yok edilmeye çalışılması, sürdürülmesinde sakınca olmayanların ise korunması ve kültürel özellikler ile geleneklere sahip çıkılması oldukça önemlidir. Sakınca arz eden uygulamalar başlıca; kalça çıkığına yol açabilen kundaklama; hassas cildi tahriş edebilen tuzlama-ballama, idrarlı su ile yıkama; konjonktivite neden olabilen gözlere sürme çekme ve limon sıkma; bebekte kan şekeri düşmesine ve annede emzirmeye başlama zorluğuna zemin hazırlayan süt vermeme; tokluk sağlayarak emmeyi azaltabilen şekerli su verme, sıralanabilir. Kırklama inanışının ve uygulamalarının psikolojik bir rahatlık sağlayabileceğini düşünmek mümkündür. Ailenin eğitim düzeyi, sosyo-ekonomik durumu, inanç sistemleri dikkate alınarak , hemşire ve ebelerin gebelik ve doğum sonrası kontrollerde ailenin geleneksel uygulamalarını sorgulamalı. Topluma geleneksel uygulamaların sakıncaları hakkında bilgi verilmeli ve yenidoğan takibinde bebeğin geleneksel uygulamalara yönelik zarar görmesini engellenmelidir.

ANAHTAR KELİMELER: geleneksel bakım uygulamaları , çocukta bakım uygulamaları

P-178 OREM'E GÖRE METASTATİK LARİNKS SARKOMATOİD KARSİNOM TANILI HASTANIN HEMŞİRELİK BAKIMI: NADİR GÖRÜLEN BİR OLGU SUNUMU

GİZEM ARSLAN[1], GÜLİN ŞAHİN[2], BERNA NİLGÜN ÖZGÜRSOY URAN[2], YASEMİN TOKEM[2], ELİF ÜNSAL AVDAL[2],

[1]İZMİR KATİP ÇELEBİ ÜNİVERSİTESİ ATATÜRK EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ, [2]İZMİR KATİP ÇELEBİ ÜNİVERSİTESİ,

Larinks kanseri genelde glottik veya supraglottik bölgede görülen, erişkinlerdeki tüm kanserlerin % 2-5'ini oluşturan ve baş-boyun kanserlerinin %45'ini kapsayan kanserdir. En sık 45-75 yaş arasında görülmektedir. Etyoloji olarak alkol ve tütün kullanımı gösterilmektedir. Glottik ve supraglottik bölgede görülen bu tümörler genellikle ses kısıklığı ile karakterizedir. Larinks kanserlerinin büyük çoğunluğunu skuamöz hücreli karsinom oluşturmaktadır. Skuamoz hücreli karsinomların varyantları bulunur ve bu varyantlardan biri de sarkomatoid hücreli karsinomdur. Sarkomatoid karsinom; larinksin nadir görülen bir malign tümörüdür ve laringeal kanserlerin %2-3'ünü oluşturmakadır. Sarkomatoid karsinom; lokal rekürrens, infiltrasyon, lenf noduna ve uzak metastazlar yapabilme eğilimi yüksek olan polipoid kitledir. Hızlı büyürler ve erken metastaz yaparlar. Orem öz bakımı; bireyin kontrollü, etkili ve sürekli şekilde gereksinimlerini tanılayıp, kendi kendisine gereksinimlerini karşılaması olarak tanımlamıştır. Etkili bir şekilde karşılanan öz bakım, bireyin sağlıklı olduğu anlamına gelir. Öz Bakım Eksikliği Hemşirelik Teorisi'ne göre, birey sınırlılıkları nedeniyle öz bakımını yerine getiremez. Orem'e göre hemşire; bireye rehberlik eder, destek olur, bireyin gelişmesini sağlayan bir çevre oluşturur ve birey adına birey tarafından yapılması gereken eylemleri yapar. Hemşire, öz bakımını yapamayan bireyin tüm öz bakım gereksinimlerini karşılar, aile ve sosyal çevresine de bireyin öz bakımı için nasıl yardım edeceklerini öğretir. Olgu; 68 yaşında erkek hasta, bekar ve yalnız yaşamaktadır. Sosyal destek sistemi bulunmamaktadır. Ekim 2018'de nefes almada güçlük şikayeti, ses kısıklığı ile acil servise başvurmuştur. Yapılan tetkikler sonucunda larinkste kitle ve rima açıklığında azalma görülmüştür ve ileri tetkikler sonucunda hastaya 'Larinks Sarkomatoid Karsinom' tanısı konularak servise yatırılmıştır. Olgumuzda T4bN2cM1 tümör olduğu için acil trakeostomi açılmış, total larenjektomi yapılmış takiben kemoterapi ve radyoterapi tedavisi almıştır. Oral alımı azalan hastaya nazogastrik sonda (NG) takılarak beslenmesi desteklenmiştir. Sürekli trakeostomisi tıkanan ve kanülü değiştirilen hastada gastroözefageal fistül oluşmuştur. Kilo kaybı artan hastaya malnütrisyon nedeniyle perkütan endoskopik gastrostomi (PEG) açılarak beslenme desteği arttırılmıştır. Tedavi sürecinde tetkiklerde hastanın prevertebral fasyaya, tiroid bezine ve akciğerlere metastazları görülmeye başlanmıştır. Hastanın genel durumu orta, genel hijyeni kötü olup, yakını olmadığı için öz bakım eksikliği ön planda görülmektedir. Bu olgu sunumu metastatik larinks sarkomatoid karsinom tanısı ile hastanede yatan bir hastada Orem'in Öz Bakım Yetersizlik Modeli kullanılarak veri toplamak, bakımı planlamak ve değerlendirmek ve hastanın öz bakım gücüne etkisini belirlemek amacıyla gerçekleştirildi.

ANAHTAR KELİMELER: Orem, Özbakım, Özbakım Eksikliği Hemşirelik Teorisi, Larinks Sarkomatoid Karsinom, Hemşirelik Bakımı

P-179 Toplumdaki Evli Kadınların Gebe Kalmaya Yönelik Kültürel İnanç ve Tutumları

Poster Bildiri

Zehra KAYA[1], Mehtap GÜMÜŞAY[1], Dilara KARAKÖSE[1], Fatma AYDOĞAN[1], Birgül DEMİR[1], Fatma Nur DEĞİRMENCİ[1], Nevin ŞAHİN[1],

[1]İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi,

Amaç: Bu çalışma, toplumdaki evli kadınların gebe kalmaya yönelik kültürel inanç ve tutumlarını incelemek amacıyla planlanmıştır. Gereç Yöntem: Bu araştırma kesitsel ve tanımlayıcı tipte tasarlanmış olup, Aralık 2018- Şubat 2019 tarihleri arasında yürütülmüştür. Araştırmanın örneklemini bu tarihler arasında çalışmaya katılmayı kabul eden 300 evli kadın oluşturmuştur. Verilerin toplanmasında araştırmacılar tarafından oluşturulan Kişisel Bilgi formu kullanılmıştır. Bulgular: Çalışmaya katılan kadınların yaş ortalaması 41,76±12,86 (min: 21, max:83), %79'u ev hanımı ve %41,3'ü ilkokul mezunudur. Kadınların ortalama evlilik süresi 19,44±12,96 (min:1, max:63) yıl, %93,3'ü çocuk sahibi ve %65'inin ekonomik durumu ortadır. Kadınların %25,3'ü gebe kalmada sorun yaşadığını ve istedikleri sürede gebe kalamadıklarını belirtmiştir. Araştırmaya katılan kadınların %65,2'si gebe kalmaya yönelik geleneksel uygulamalardan en az birini bilmektedir. Bu uygulamalar genel olarak; buhara oturma(%20,7), katı cisim üzerine oturma(%9,3), vajene yapılan uygulamalar(%9.3), vücuda yapılan uygulamalar(%11,7), sıcak uygulamalar(%4,7), bitki çayı tüketimi(%16,3), katı besin tüketimi(%5,7), cinsel ilişki pozisyonları(%7,3) ve dini uygulamalardan(%3,3) oluşmaktadır. Kadınlar en çok su, ebe gümeci, ısırgan otu, aslanpençesi, katran buharına oturma ile tavuk pisliği, sıcak tuğlaya oturma uygulamalarını, vajene yapılan uygulamalarda ise en çok sülük, balık yağı, sarımsak ve ısırgan otu kullanıldığını bildiklerini belirtmiştir. Ayrıca sıklıkla ayak, bel ve vajinaya sıcak uygulama yapıldığı ifade edilmiştir. Vücuda yapılan uygulamalarda ise bel çektirme ve sabunla karına masaj yapıldığı belirtilmiştir. Kadınlar bu amaçla bal, incir ve macun tüketildiğini, soğan, ebe gümeci ve maydanozun bitki çayı olarak kullanıldığını belirtmişlerdir. Uygulama bilen kadınların %54,25'inin bu uygulamaları çevreden öğrendikleri ve %39,8'inin bu uygulamaları başkalarına önerdikleri bulunmuştur. %37,76'sı geleneksel bir uygulama kullanmış, %21'inde sağlık şikayeti gelişmiştir. Kadınların %12'sinin gebe kalabilmek için erkeklerin kullandığı bir uygulama bildiği ve bu uygulamaların %75'inin keçiboynuzu, mesir macunu, ballı karışım vb. tüketimi olduğu belirlenmiştir. Bu yöntemleri bilen kadınların %33,3'ünün eşlerinin herhangi bir uygulama kullandığı ve kullanan eşlerin %66,7'sinin sağlık sorunu yaşadığı bulunmuştur. Kadınların %45,1'i kullandıkları uygulamalar ile gebe kaldığını düşünmektedir. Evlilik sonrası istenen sürede gebe kalma durumu ile geleneksel uygulama kullanma arasında anlamlı bir fark bulunmuştur($p<0,05$). Sonuç: Gebe kalmak için kadınların önemli bir kısmı geleneksel uygulamaları kullanmıştır. Hemşireler kültürün bir parçası olan geleneksel uygulamalara ilişkin kadınların görüş ve tutumlarını değerlendirmeli ve sağlığa uygun olmayan uygulamalar konusunda kadınları bilgilendirmelidir

ANAHTAR KELİMELER: Gebelik, Kültür, İnfertilite

P-180 Hemşirelik Lisans Öğrencilerinin Hemşirelik Rol Bilgisinin Belirlenmesi

Poster Bildiri

AYSUN MUTLU[1], DİDEM TIRPAN[1], AYŞENUR DÖNMEZ[1], PAKİZE ÖZBEK[1], CEYLAN KÜCE[1], EMRE ŞAHİN[1], MELEK ÇAKIR[1],

[1]Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimler Fakültesi ,

Modern hemşirelik; bilimsel bilgi içeriğine, mesleğe özgü kurallara, etik değerlere ve özerkliğe sahiptir. Günümüzde gelişen teknoloji ve değişen yaşam koşulları hemşirelik mesleğine de yansımış ve hemşirenin bakım işlevi ağırlıklı olarak yeni rollere yönelmesini sağlamıştır. Yapılan literatür taraması sonucunda; genel olarak 13 rol saptanmıştır. Bunlar; bakım verme, eğitim, araştırma, yöneticilik, karar verme ve hastayı savunuculuğu, iletişim ve eşgüdüm sağlama, rehabilitasyon, tedavi, kariyer geliştirme, özerk ve sorumluluk sahibi olma, danışmanlık, olarak belirlenmiştir. Bu araştırma hemşirelik öğrencilerinin rol tanımları bilgilerini belirlemek amacıyla kesitsel-tanımlayıcı tipte yapılmıştır. Araştırmanın evrenini, Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümünde öğrenim gören, çalışmanın yapıldığı gün okulda bulunan ve gönüllü olan öğrenciler oluşturmaktadır. Veri toplamak amacıyla öğrencilerin sosyo-demografik özelliklerini ve hemşirelik rol bilgisini değerlendiren, araştırmacılar tarafından hazırlanmış 46 soruluk bir anket formu kullanılmıştır. Çalışmamıza 232 öğrenci katılmış olup yaş ortalamaları 20 ±1,4'tür.Katılımcıların % 83,6'sı kadın, %16,4'ü erkektir. Katılımcıların %40,1'i 3, %20,7'si 4, %20,7'si 2 , %18,5'i 1. sınıftır. Öğrencilerin %79,3 Anadolu lisesinden mezunudur. %65,9'u bölümünü isteyerek seçtiğini belirtmiştir. Öğrencilere bildikleri hemşirelik rolü sorulduğunda %83'ü bakım, %78,5 eğitici, %70 danışmanlık ve %60,7'i araştırıcı rollerini bildiklerini belirtmişlerdir. Ayrıca %15,2'lik bir kesim bu soruda ANT takibi, doktor istemi uygulama gibi ifadelerde bulunmuşlardır. Hemşirelik rollerini uygulamaları incelendiğinde %84,5 ile tedaviden önce ve tedavi süresince hastanın laboratuvar ve yaşam bulgularını değerlendirme, %81,9 ile mahremiyeti ve kültürel değerleri göz önünde bulundurma, %79,3 ile tedavileri 6 doğru ilkeye göre uygulama, %76,3 ile hazırlanan ilacın adını dozunu ve hazırlandığı saati ilacın üzerine yazma, %71,6 ile gerekli bilgiyi hasta başında sözlü ve yazılı olarak teslim etme gibi bakım rolü uygulamalarını yaptıklarını belirtmişlerdir. Öğrenciler en az uyguladıkları ise %34,9 ile sağlık politikalarında karar mekanizmalarına katılma, %41,8 ile mesleki bilimsel etkinliklere katılma,%44 ile taburculuk eğitimi verme,%48,7 ile hasta ve ailesinin sosyal hizmet gereksinimlerini değerlendirme gibi eğitim,danışmanlık ve araştırma rollerini ifade etmişlerdir. Sınıflara göre hemşirelik rollerinin uygulamaları incelendiğinde sınıf yükseldikçe uygulanmaların arttığını özellikle araştırmacı, eğitici gibi rollerin 4.Sınıf öğrenciler tarafından daha fazla uygulandığı belirlenmiştir.($p<0,013$).Sonuç olarak öğrencilerin temel rol kavramı bilgi düzeylerinin farklı olduğuna ve sınıf yükseldikçe rollerin uygulanmasının arttığı ve bunda derslerin etkili olduğu düşünülmektedir. Öğrencilere lisans eğitimi içerisinde rol kavramının açıklaması ve uygulamalar ile hemşirenin tüm rollerinin benimsetilmesi önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşirelik, Öğrenci, Rol kavramı

P-181 Sağlık İle İlgili Farklı Bölümlerde Okuyan Öğrencilerin Gözünden Hemşirelik Mesleği

Poster Bildiri

Merve Bilsin[1], Zeynep Gül Gezik[1], Aysun Mutlu[1],

[1]Gazi Üniversitesi,

Hemşirelik imajı; toplumun mesleğin üyelerine yönelik yargı ve düşünceleridir. Bütüncül bakım ve doğru yargılar için sağlık alanındaki mesleklerin birbirini tanıması önemlidir. Bu araştırmanın yapılış amacı Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesinde hemşirelik bölümü dışında öğrenim gören ve gelecekte sağlık personeli olacak ve benzer çalışma alanlarını paylaşacağımız öğrencilerin gözündeki hemşirelik algısını saptamaktır. Kesitsel-tanımlayıcı tipte bir araştırmadır. 2018-2019 yılın güz dönemi, şubat ayı içerisinde Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon (FTR), Beslenme ve Diyetetik ve Sosyal Hizmet Bölümleri'nde öğrenim gören birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü sınıf, çalışmanın yapıldığı gün katılmayı kabul eden öğrencilere uygulanmıştır. Veri toplamak amacıyla hemşirelik mesleğine bakış açılarını değerlendirmeyi sağlayan, araştırmacılar tarafından literatür gözden geçirilerek hazırlanmış olan bir anket formu kullanılmıştır. Veriler SPSS programında uygun analizler kullanılarak değerlendirilmiştir. Çalışmaya toplam 285 öğrenci katılmıştır. Yaş ortalaması 20,5±2, %74'sı kadın %26'sı erkek ,% 49,8'u 2., %28,1'i 1., %13 'ü 3., %9,1'ü 4. sınıftır, %57,5 FTR, % 27,7 beslenme ve diyetetik ,% 13,7 sosyal hizmet bölümündendir. Hemşirelik mesleğine ilişkin görüşlerinin değerlendirildiği sorulara bakıldığında % 54,7 si hemşirelik eğitiminin süresi değişken olduğunu düşündüğünü, %50 'si hemşirelikte değer, inanç ve etiğin hazırlıkta ön planda olmadığını, % 67' si hemşirelikte çalışanların gözlemlenmesi gerektiğini, %54,4'ü hemşirenin görevinin sadece hastaya doğru bakımı vermek olduğunu, %75,5'i hemşirelerin bireylere nazik davranmadığını ifade etmiştir. %40 'ı hemşireliği kadın mesleği olarak görürken % 27 'si kararsız olduğunu,% 13'ü sadece kadın mesleği olmadığını düşündüğünü, ifade etmiştir. %51,4 'ü 'hemşireler sağlık ekibinin ayrılmaz bir parçasıdır' ifadesine katılmadığını belirtmiştir. Hemşireliğin tek başına bir sağlık disiplini olduğu ifadesine sadece % 19,6 'sı katılıyorum demiş ,%40 'ı kararsız olduğunu %39,3 'ü katılmadığını ifade etmiştir. % 51,4'ü hemşirelerin duygusuz olduğunu, % 17,2 'si anayasada hemşirelik kanunu olduğunu %54,2 'i olmadığını ifade etmiştir. %66,7 'si hemşireler en az lise mezunu olmalı cevabını verirken % 50,7'side hemşirelik tanısı diye bir şey yoktur demiştir. % 50,1 'i hemşireler eğitimi sırasında anatomi, histoloji gibi dersler alırlar ifadesine kararsız olduğunu söylemiştir. Ayrıca %51,2 'side hemşirelerin sinirli olduğunu ifade etmiştir. Bölümler arası anlamlı bir farklılık bulunmamıştır (p›0,066). Sonuç olarak multidisipliner çalışma ortamlarının hedeflendiği sağlık alanında diğer sağlık bölümlerinde okuyanların hemşirelik mesleği ile ilgili yanlış, eksik bilgiler, olumsuz algılar yaratmaktadır. Bu durumun önüne geçebilmek için sağlık ile ilgili branşlarda öğrenim hayatından başlanarak işbirliği teşvik edilmelidir.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşirelik imajı, Lisans öğrencileri, Sağlık alanı

P-182 HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN DUYGUSAL ZEKA DURUMLARININ MESLEKİ FARKINDALIĞA ETKİSİ

Poster Bildiri

Ayşegül Köse[1], Rabia Er[1], Dilek Öcalan[1], Yeşim Ceylantekin[1],

[1]Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Fakültesi,

Giriş: Duygusal zekâ, içinde sevinç, keder, korku, nefretin veya ilginin olduğu bilincin bilişsel ve gönüllü yapılarını birbirinden ayırt edebilmede deneyimli olma durumudur (Tuncer ve Demiralp, 2016). Hemşirelik gibi, duyguların önemli rol oynadığı mesleklerde, sadece teknik deneyim değil psikoloji odaklı bakım, kendisi ve duygularıyla bilgi sahibi olmak mesleğin ilerlemesini sağlar. Kendi duygularını yönetme, başkalarının duygularının farkında olma hemşirelik uygulamalarında önemlidir (Kılıç ve ark, 2017). Hemşirenin hastayı anlayabilme, onların duygularını yönetebilme yeteneği bakım vermede önemlidir. Hemşirelik eğitimi alan öğrencilerin, duygusal zeka düzeylerinin geliştirilmesi, hemşirelik eğitiminde bu konuya yer verilmelidir (Kılıç ve ark.,2017; Yılmaz ve Özkan 2011). Amaç: Hemşirelik öğrencilerinin duygusal zeka düzeyleri bunları etkileyen faktörler ve bunun mesleki farkındalığa etkisini belirlemek amacıyla yapıldı. Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı tipte araştırmanın örneklemini, Afyon Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik bölümündeki 196 öğrenci oluşturdu. Veriler Aralık 2018- Mart 2019 tarihleri arasında toplandı. Çalışmada "Öğrenci Bilgi Formu" ve "Gözden Geçirilmiş Schutte Duygusal Zeka Ölçeği" kullanıldı. Verilerin analizinde yüzdelik, frekans, Ort.±SS, korelasyon analizi kullanıldı. Çalışma için etik kurul izni ve gönüllü öğrencilerden onam alındı. Bulgular: Öğrencilerin yaş ortalaması 20±3.6, %70.4'ü kadın, %39.3'ü 1.sınıf öğrencisi, %42.3'ünün ailesi şehir merkezindedir. Ailelerinin yetiştirme tarzı sırası en fazla oranda sevgisini gösteren, ilgili, koruyucu, otoriter, koruyucu, adil ve demokratik, özgüven azaltıcıdır. Öğrencilerin %53.1'i mutlu, %44.9'u kendi isteği ile mesleğini seçmiş, %43.8'i mesleğin gelecekte daha iyi yerde olacağını düşünüyor, %79.6'sı iletişim sorunu yaşamıyor ve %39.7'si klinikte sorun yaşadığında hakkını savunmakta, %52'si kendini tam olarak nasıl gördüğünü tanımlayamamış, %34.7'si lider, %13.3'ü de pasif olarak görmektedir. Öğrencilerin duygusal zeka toplam puan ortalaması 146±19.1'dir (min=95, max=.196). Duygusal zekâ puan ortalaması ile yaş, sınıf, yaşanan yer, ailenin gelir durumu, ailenin yetiştirme tarzı gibi bireysel özelliklere ilişkin bağımsız değişkenler arasında istatistiksel olarak anlamlı fark saptanmamış, ($p>0.05$). Duygusal zekâ puan ortalaması ile medeni durumu, anne-babanın birlikte yaşaması arasında ise anlamlı fark bulunmuştur ($p<0.05$). Kendini lider olarak tanımlayanların duygusal zeka ölçeği ortalaması arasında ilişki bulunmamış ($r=0.073$). Mesleği severek yapma ile duygusal zeka ölçeği ortalaması arasında da bir ilişki olmadığı belirlenmiştir ($r=-0.187$). Sonuç: Hemşirelik öğrencilerinin orta düzeylerde duygusal zekâya sahip olduğu belirlenmiştir. Öğrencinin kendini doğru tanıması ve duygusal zekayı geliştirici eğitim verilmelidir. Mesleki farkındalığın geliştirilmesi ile hemşirelik bakımının daha etkin olacağı düşünülmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşirelik öğrencisi, duygusal zeka, mesleki farkındalık.

P-183 OUTSOURCİNG: SAĞLIK HİZMETLERİNDE DIŞ KAYNAK KULLANIMI

Poster Bildiri

Melis karakaya [1], Nejla Aydınoğlu[1],

[1]Bursa Uludağ Üniversitesi,

Hızla artan küresel rekabet ortamında, isletmeler faaliyetlerini sürdürebilmek ve pazarda söz sahibi olabilmek için büyük çaba sarf etmekte,mevcut yapılarını günün koşullarına uydurmaya çalışmaktadırlar. Küreselleşmenin sonucu olarak artan rekabet örgütlerin ayakta kalma çabalarını giderek zorlaştırmakta, işletmeler kısıtlı kaynak kullanımı ile daha verimli sonuçlar elde etmeye çalışmaktadırlar . Bu kapsamda işletmelerin temel yetenekleri dışında kalan ve isletme içinde gerçekleştirilebilen faaliyetlerin dışarıdan bir tedarikçiye aktarılması olarak tanımlanabilen dış kaynak kullanımı (DKK), bir çok işletme tarafından uygulanan stratejik yönetim yaklaşımlarından biri olarak karsımıza çıkmaktadır. Harvard BusinessReview tarafından son 75 yılın en önemli fikir ve uygulamalarından biri olarak nitelendirilen dış kaynak kullanımı, iş dünyasındaki en yeni trendlerden biri olarak öne çıkmakta ve çeşitli yönleri ile de tartışılmaya devam edilmektedir. İşletmelerin kendi uzmanlık alanına doğrudan girmeyen faaliyetlerini bu konuda uzmanlaşmış organizasyon dışındaki isletmeler aracılığıyla sağlanmasına, yine işletmenin rekabet avantajı sağlayan faaliyetlere odaklanmasına olanak sağlayan modern yönetim stratejisidir. Dış kaynaklardan yaralanma nedenleri arasında maliyet, kalite, bilgi sistemlerindeki performansın azalması, tedarikçi baskısı, temel yeteneklere dönme gibi finansal faktörler sayılabilir . Ayrıca dış kaynak kullanımı, kaliteyi geliştirmek, maliyetleri azaltmak, riski paylaşmak, esneklik kazandırmak vb. ile genellikle işletmenin performansının artırmasına yardımcı olmaktadır. Ancak DKK kamuya ait sektörlerde devletin vatandaşa ödevi olarak üstlendiği hizmetleri tedarikçi kurum aracılığıyla sunması hak ve ödev bağlamında çelişik bir nitelik taşımaktadır. Özellikle günümüzde sağlık hizmetinin sunulduğu tedavi kurumlarında DKK'nın yaygınlaşması, sağlık hizmetlerinin niteliği temelinde bugünden ciddi soruları ve sorunları beraberinde getirmiştir. Hizmet sağlayıcı ile uyumlu bir organizasyon kültürünün oluşturulamadığı durumlarda ise başarısızlık kesindir. Ana yetkinliğin kaybedilmesi,tedarikçi üzerindeki kontrolün kaybedilmesi,gizli bilgilerin rakiplere sızdırılması, çalışanların aidiyet ve güven duygusu yitimi, nitelikli personelin kaybedilmesi bunlar arasında sayılabilir. Bu çalışma özellikle sağlık sektöründe DKK'nın, kapitalize iş bölümünün bir uzantısı olarak hizmetin bütünsel yürütülmesi açısından taşıdığı riskleri ve alternatifleri tartışmak amacıyla yapılmıştır.

ANAHTAR KELİMELER:

P-184 HEMŞİRELİKTE MESLEKİ DEĞERLER

Poster Bildiri

HAVVA KARADENİZ[1],

[1]Karadeniz Teknik Üniversitesi,

Değerler, insanların davranışlarını yönlendirmede kullandıkları ölçütler, idealler, arzu edilen davranış ve yaşam biçimlerini ifade eden, belirli somut koşulları ve nesneleri aşan üst düzey kavramlar veya doğru kararlara varılmasında bireylere yardımcı olan genel ilkeler olarak tanımlanmaktadır. Mesleki değerler ise, genel bir yaklaşımla bir meslek grubu tarafından değer verilen nitelikler olarak belirtilmektedir. Amerikan Hemşireler Birliği (American Nurses Association-ANA) ve Uluslararası Hemşireler Birliği (International Council of Nurses-ICN) en önemli durumun sağlıklı/ hasta bireyin esenliği olduğunu, temel değerin yararlılık olduğunu vurgulayarak, altruizm (özgecilik), estetik, eşitlik, özgürlük, insan onuru, adalet, doğruluk olmak üzere hemşirelikte yedi temel değer belirlemiştir. Mesleki değerler, eylemleri ve amaçları yargılamada temel bir standart sağlayan ve meslek üyelerinin güçlü duygusal bağlılıklarıyla oluşmuş, soyut ve genelleştirilmiş davranış ilkeleri olup mesleki etik kodlarda sözel olarak ifade bulurlar. Mesleki değerler, davranışı etkileyen inanç ve tutumları değerlendirmek için bir çerçeve sağlarlar ve uygulayıcılar tarafından kabul edilen ifade ve işlevler için davranış standartlarını oluştururlar. Mesleki değerler, ortak bir hemşirelik ideolojisi ve misyonunu tanımlama, mesleki uygulamalara anlam kazandırma, öğrencileri ve hemşireleri ortak bir kültürde birleştirme olanağı sağlarlar. Mesleki değerlerin bilinmesi ve farkında olunması hemşirelere bir takım yararlar sağlar. Bu yararlar; hemşirelere tutarlılık ve dinamiklik sağlama, davranış ve sorumlulukları belirleme, motivasyon sağlama ve mesleki doyum, hastanın zarar görmesini engelleme, hastaya ve kararlarına saygı gösterilmesini zorunlu kılma, bakımda ve tedavide adaletsizliği önleme, hastanın kültürel ve ahlaki değerlerine saygı duyulmasını sağlamadır. Hemşireler sahip oldukları mesleki değerlerin farkına vardıklarında, bunları profesyonel yaşantılarına aktarabilmekte ve bu da gelişmiş hasta bakımı ve yüksek iş doyumu ile sonuçlanmaktadır. Bu kapsamda, hemşirelik eğitimi alan öğrencilerin mesleki değerler konusunda farkındalıklarının arttırılması ve mesleki değerlerin kazandırılması amacıyla sınıf içi uygulamalara ek olarak konu ile ilgili bilimsel etkinlikler düzenlenmeli, bilimsel toplantılara katılımları sağlanmalıdır.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşirelik, Hemşirelik öğrencileri, Mesleki değerler

P-185 HEMŞİRELİKTE PROFESYONELLİK ALGISININ MESLEK İÇİ İŞBİRLİĞİNE ETKİSİ

Poster Bildiri

AYŞENUR DAYAN[1], MELİKE GÜNER[2], SERPİL İNCE[3],

[1]AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ 4.SINIF ÖĞRENCİ, [2]AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ 3.SINIF ÖĞRENCİ, [3]AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK ESASLARI ANABİLİM DALI DOKTOR ÖĞRETİM ÜYESİ,

Belirli bir alanda" yüksek oranda uzmanlık, bilgi, beceri, tutum ve davranış biçimine" profesyonellik denir. Bir mesleğin standartlarının oluşturulmasında ve kaliteli hizmet sunulmasında mesleki profesyonellik oldukça önemlidir. Sağlık hizmetlerinin sunumunda anahtar rolü olan hemşireler profesyonel birer meslek mensubudur. Günümüzde hemşireler; sağlık bakımı vermenin yanı sıra araştırmalar yapma, teoriler geliştirme, mesleki örgütler ve politik aktivitelere katılma gibi profesyonellerin yerine getirdiği birçok işlevi yerine getirmektedirler. Literatürde, hemşire ve öğrenci hemşirelerin profesyonellik algılarına yönelik çalışmalarda; profesyonel kimlik, profesyonel imaj, profesyonel yeterlilik ve profesyonel değerler boyutları incelenmiş, profesyonel davranış düzeyleri tanımlanmıştır. Hemşirelik mesleğinin temel profesyonellik özellikler; nitelikli eğitim, bilimsel bilgi birikimi, uygulamada teori kullanma, toplumsal değerleri paylaşma, etik kodlar, yaşamsal değeri olan konulara odaklanma, mesleki örgüte sahip olma ve otonomidir. Mesleki profesyonellik, mesleğe yönelik standartların oluşturulmasında ve kaliteli bakım verilmesinde oldukça önemlidir. Günümüzde hemşirelik mesleğinde yaşanan sorunlar; eğitim farklılıkları, politikalardan kaynaklı sorunlar, ücret düzenlemelerindeki dengesizlikler profesyonelliğe ilişkin görüş ve tutumları olumsuz yönde etkilemektedir. Koreli ve Çin Halk Cumhuriyet'i hemşireleri ile yapılan bir çalışmada; yüksek eğitim düzeyi ile iş memnuniyetinin profesyonelliği algılamada olumlu yönde bir etkisi olduğu belirlenmiştir. Bir başka çalışmada; iş doyumu ile profesyonel davranışlar arasında anlamlı ve pozitif yönde bir ilişki olduğu saptanmıştır. Hemşirelerin profesyonellik algısında etkili olan bir diğer faktör ise, hemşirelerin kendi meslektaşları ile mesleğin profesyonelliğine ilişkin algılama biçimleridir. Hemşirelerin, farklı kliniklerde çalışması bilgi, beceri, deneyim ve çalışma koşulları gibi bireysel veya çevresel faktörler, hemşirelik mesleğine yönelik tutumları ve profesyonelliği etkileyebileceğini düşündürmektedir. Profesyonellik algısının azalmasında, uygulama standartları üzerinde kontrol kaybı, kaynak ve personel azlığı, memnuniyetsizlik, engellenme ve moral kaybının etkili olduğunu belirtmektedir. Moral kaybının oluşumundaki önemli bir faktör hemşireler arasında yetersiz işbirliğine bağlı oluşan çatışmalardır. Suudi Arabistan'da hemşirelerin profesyonellik ve çatışma kavramlarını nasıl algıladığına ilişkin yapılan bir çalışmada, hemşirelerin çoğunluğunun kendi profesyonelliklerini düşük düzeyde algıladıkları belirlenmiştir. Hemşirelikte düşük düzeyde algılanan profesyonellik meslek içi işbirliğini ve ekip çalışmasını olumsuz yönde etkilemektedir. Hemşirelerin yetersiz işbirliği içinde olduğu birimlerde tedavi ve tanı işlemlerinde gecikme, hasta hakkında çelişkili bilgilere sahip olma, hizmetin kalitesinin düşmesi gibi sorunlar yaşanabilmektedir. Hemşireler arası işbirliğinde profesyonellik algısı

hizmetin etkinliğini ve sürecin çıktılarını olumlu yönde etkilerken, aynı zamanda hizmetin kalitesini de yükseltmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: hemşirelik,iş birliği,profesyonellik,profesyonellik algısı,

P-186 İLKOKUL DÖRDÜNCÜ SINIF ÖĞRENCİLERİNİN İNTERNET KULLANIMI VE AİLE TUTUMU

Poster Bildiri

Gülay DEMİRTAŞ[1], Firdevs KODAL[1], Zeynep ATEŞ[1], Büşra EKER[1], Merve KOLCU[2], [2], Selda ÇELİK[3], Rabiye GÜNEY[4],

[1]Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi 3. Sınıf Öğrencisi, [2]Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Halk Sağlığı Hemşireliği Ana Bilim Dalı , [3]Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, İç Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, [4]Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı Ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı,

İnternet; iletişim ve bilgiye ulaşmada sağladığı kolaylıklar nedeniyle sık kullanılan bir teknolojidir. Amacı dışında kontrolsüz ve bilinçsiz kullanıldığında kaygı ve korkuya, kişisel gelişim üzerinde olumsuz etkiye ve bağımlılığa neden olabilmektedir. Teknolojik bağımlılıklar kapsamında ele alınan internet bağımlılığı okul çağı çocuklarında; okul performansının düşmesi, uyku bozukluğu, internetsiz bir hayatın çok sıkıcı ve boş gelmesiyle kendini gösteren yoğun irade kaybı, kas ve iskelet sistemi problemleri ile karakterizedir. Aşırı internet kullanımının çocuk ve gençlerde oluşturmuş olduğu olumsuz etkiler dikkate alındığında ailelerin çocuklarını bu etkilerden koruması gerektiği düşünülmektedir. Ancak ailelerin çocuklarının internet kullanımına yönelik farklı tutumlar sergilemesi çocukların internete karşı olan davranışlarını da etkileyebilmektedir. Bu araştırmada ilkokul dördüncü sınıf öğrencilerinin internet kullanımı ve ailenin internet kullanımı üzerindeki etkisinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Tanımlayıcı olarak gerçekleştirilen bu araştırmaya, 2018-2019 öğretim yılının ilk döneminde İstanbul'da bir ilkokulda 4. sınıfta öğrenim gören 107 öğrenci dahil edilmiştir. Veri araştırmacılar tarafından oluşturulan tanımlayıcı form ile toplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde ki kare testi, Wilcoxon işaret testi ve Mann-Whitney U testi kullanılmıştır. Öğrencilerin %50.4'ünün erkek, %49.6'sının kız, boy ortalamalarının 139.75±7.19, kilo ortalamalarının 34.53±6.60 olduğu, % 87.8'inin ailesiyle birlikte yaşadığı belirlenmiştir. Araştırma kapsamındaki 4. sınıf öğrencilerinin %25'i kendine ait cep telefonunun olduğunu, %74.8'inin evinde internet bağlantısının bulunduğunu, % 25'i ise ailesi tarafından internet yasağı konulduğunu ifade etmiştir. Anne ya da baba tarafından internet yasağı konulan öğrencilerin kiloları karşılaştırıldığında istatistiksel olarak ileri derecede anlamlı ilişki bulunmuştur ($p \leq 0.01$). Sonuç olarak; ilkokulu 4. sınıf öğrencilerinin yüksek oranda internet kullandığı görülmüş olup, bu öğrencilerin etkin internet kullanımı konusunda desteklenmeleri son derece önemlidir. Ebeveynlere yönelik etkin internet kullanımı ile ilgili televizyon programları, broşür yayınlama, konferans, rehberlik faaliyetleri gibi bilinçlendirici etkinliklerin düzenlenmesi önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: internet, internet kullanımı, internet bağımlılığı, internet aile tutumu

P-187 DOĞRU TERCİH: VENTROGLUTEAL

Poster Bildiri

ŞEYMA KEL[1], DİLARA BİLGEOĞLU[1],

[1]AİBÜ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ,

Hemşireler, enteral ve parenteral olmak üzere ilaç uygulaması yapmaktadırlar.Parenteral uygulamalar intradermal, subkutan, intravenöz ve intramüsküler (IM) olmak üzere dört şekilde uygulanmaktadır.Bu uygulamalardan birisi olan IM enjeksiyon, ilacın kas dokusu içine verilmesi işlemidir.IM enjeksiyon uygulamalarında dorsogluteal (DG), ventrogluteal (VG), laterofemoral ve deltoid olmak üzere dört bölge kullanılmaktadır(Aştı T, Karadağ A 2014). IM enjeksiyonlar doğru bölgeye uygun teknikle uygulanmadığı takdirde ciddi komplikasyonlar gelişmektedir.Komplikasyonların gelişme nedenlerine bakıldığında çoğunlukla bilgi eksikliği ve uygun olmayan teknik kullanımı dikkat çekmektedir.Bu nedenle IM enjeksiyon uygulamalarında doğru ve güvenli bölge seçimi önemlidir(Özveren ve ark. 2018). Makalede VG bölgenin DG bölgeye göre güvenilirliği tartışılacaktır. Yapılan çalışmalar incelendiğinde IM enjeksiyon uygulamalarında hemşirelerin ve hemşirelik öğrencilerinin DG bölgenin risklerini bilmelerine rağmen bu bölgeyi tercih ettikleri görülmüştür(Özveren ve ark. 2018). Yapılan bir araştırmada; hemşirelerin %60'ının IM enjeksiyon uygulamalarında her zaman DG bölgeyi kullandığı, %78.2'sinin VG bölgeyi hiçbir zaman kullanmadığı belirtilmiştir(Güneş ve ark 2009). DG bölge, kan damarlarından zengin ve siyatik sinire yakın bir bölgedir. Bu nedenle enjeksiyon sırasında iğnenin siyatik sinir, kemik ve büyük kan damarlarına rastlama olasılığı yüksektir. Ayrıca bu bölgedeki subkutan doku VG bölgeye göre daha kalındır. Bu yüzden verilen ilacın subkutan dokuda kalma riski vardır(Gülnar ve Çalışkan 2014). VG bölge, sinirlerin ve kan damarlarının DG bölgeye göre nispeten daha az olması, kemik çıkıntılarından uzak olması ve ilacın subkutan dokuya verilme olasılığının düşük olması nedenleriyle IM enjeksiyon uygulamaları için oldukça güvenli bir bölgedir. Literatürde VG bölgede ilaca bağlı gelişen reaksiyon dışında herhangi bir komplikasyon bildirilmediğinden bu bölgenin kullanımı önerilmektedir. Yapılan bir çalışmaya göre hemşireler bölgeyi DG bölge kadar güvenilir bulmadıklarını, anatomik yapının küçük olduğunu ve güvenli bölge tespitinde güçlük yaşadıklarını ifade etmişlerdir (Güneş, Zaybak Ve Tamsel 2008). Hastaların tedavi sürecinde önemli yer tutan İM ilaç uygulamalarının güvenli bir şekilde yapılmasından sorumlu olan hemşirelerin ve bu mesleği ilerleyen yıllarda icra edecek olan öğrenci hemşirelerin doğru bölgeye, doğru teknik kullanarak uygulama yapmaları hasta güvenliği açısından önemlidir. VG bölgenin özellikle kliniklerde aktif olarak kullanılmaması hem staja giden öğrenci hemşirelerin hem de göreve yeni başlayan hemşirelerin DG bölgeyi tercih etmelerine sebep olmaktadır. Bu nedenle hastanelerde hizmet içi eğitimler düzenlenerek DG bölgenin riskleri ve VG bölgenin güvenilirliği vurgulanmalı ve VG bölge kullanımı yaygın hale getirilmelidir.

ANAHTAR KELİMELER: Ventrogluteal, dorsogluteal, İntramüsküler, enjeksiyon

P-188 HEMŞİRELERDE PROFESYONEL DEĞERLERE YÖNELİK ÇALIŞMALARIN İNCELENMESİ

Poster Bildiri

Merve Gezgiç[1],

[1]Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Burdur,

Giriş: Profesyonel olmayı etkileyen en önemli faktör, hemşirelerin mesleki bilgi birikiminin yanı sıra sahip olduğu değerlerdir. Profesyonel değerler hemşirelik uygulamaları için temel oluşturur, etik eyleme, sorun/ ikilemlerin çözümüne ve hemşirenin birey, toplum, diğer sağlık disiplini üyeleri ve meslektaşları ile etkileşimine rehberlik eder. Amaç: Hemşirelik mesleğinin esas özelliklerinden biri olan "profesyonellik" ilkesinin irdelenmesi ve hemşirelerin temel bilgi-becerilerinin bu doğrultuda gelişmesine katkı sağlamaktır. Bu alanda yapılmış çalışmalar incelenmiş ve bir derleme çalışması oluşturulmuştur. Yöntem: Türk Tıp Dizini, Google Akademik, Türk Medline, ULAKBİM, Dergipark veri tabanları kullanılarak Türkçe olarak taranmış 25 araştırma makalesi incelenmiştir. Derlemede 2009-2019 yılları arasında yayınlanmış makaleler seçilmiştir. Bulgular: Türkiye'deki hemşirelerde profesyonel değerlere yönelik çalışmalar incelendiğinde çoğunlukla son yıllarda yapılan yayın sayısında artış vadır. Bazı araştırmalarda Profesyonel Değerler Ölçeği kullanılmıştır. Bu araştırmalarda yaş grupları, cinsiyet, medeni durum, eğitim düzeyi, idari görev tanımının bulunması, dernek üyeliği olması, bilimsel toplantılara katılması ve profesyonel değerler konusunda eğitim alması gibi faktörlerin profesyonel değerlere yönelik tutumu etkileyebildiği belirtilirken (Kaya ve Kantek,2016), bazı araştırma sonuçları ise bu bulguları desteklememektedir (Göriş ve ark.2014). Sonuç: Hemşirelikte profesyonel değerlerin geliştirilmesi için bu değerlerin içselleştirilmesine yönelik düzenli aralıklarla eğitimlerin ve hizmet içi programların düzenlenmesi, hemşirelerin profesyonel değerlerini belirleyecek, bu konuya dikkat çekecek ve yapılacak eğitimlerle ilgili daha etkin stratejilerin geliştirilmesi amacıyla kapsamlı çalışmaların yapılması önerilebilir. Tüm çalışmalarda hemşirelikte profesyonel değerleri etkileyen faktörler, olumlu olumsuz etkenler belirlenmeli ve sebepler sorgulanmalıdır.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşirelik, profesyonel değerler, etik, Hemşirelerin Profesyonel Değerleri Ölçeği

P-189 Hemşirelik Öğrencilerinin Klinik Uygulamada Mobbinge Maruz Kalma ve Klinik Stres Durumları

Poster Bildiri

Dicle GÜLTEKİN[1], Ezgi Su AYAN[1], Şahizer ERAYDIN[1],

[1]Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi,

Giriş: Mobbing, çalışma ortamlarında kişilerin, sistematik olarak diğer kişilere uyguladığı psikolojik baskı ve yıldırmadır. Amaç: Bu çalışma Hemşirelik Bölümü öğrencilerinin klinik uygulamada mobbinge maruz kalma ve klinik stres durumlarını değerlendirmek amacıyla yapılmıştır. Yöntem: Tanımlayıcı nitelikteki çalışma Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü öğrencilerinde uygulanmış olup, klinik uygulamaya katılan n=248 öğrenciye ulaşılmıştır. Araştırmamızda veri toplama aracı olarak anket formu kullanılmıştır. Anket formu beş bölümden oluşmaktadır. İlk bölümde sosyo-demografik özellikler formu, ikinci bölümde öğrencilerin mobbing değerlendirmeleri, üçüncü bölümde mobbing ifadeleri, dördüncü bölümde hemşirelik öğrencileri için Stresle Baş Etme Davranışları Ölçeği (HÖSBDÖ), beşinci bölümde ise hemşirelik öğrencileri için Biyo-Psiko-Sosyal Cevap Ölçeği (HÖBCÖ) yer almıştır. Veriler yüzde, ortalama olarak incelenmiş olup, değerlendirilmesinde SPSS 21.0 istatistik programı kullanılmıştır. Bulgular: Araştırmamızda öğrencilerinin %31.9'u ikinci sınıfta, %25.8'i üçüncü sınıfta ve %42.3'ü dördüncü sınıfta, %25.4'ü erkek, %74.6'sı kız öğrencidir ve %69.4'ü hemşirelik bölümüne isteyerek gelmiştir. Öğrenciler klinik uygulamada %37 mobbinge maruz kalmıştır. Kız öğrencilerin %42.7'si ve erkek öğrencilerin %19.4'ü mobbinge uğramıştır. Öğrencilerin %19'u cerrahi kliniğinde, %11'i dahiliye, %10'u çocuk kliniğinde, %9'u kadın doğumda, %1.6'sı diğer kliniklerde mobbinge maruz kalmıştır. Öğrencilerin %10.5'i birinci, %22.6'sı ikinci, %14.1'i üçüncü % 9'u dördüncü sınıfta, mobbinge uğramıştır. Klinikte öğrencilere %22 hemşireler, %14 öğretim elemanları ve %8 hekimler mobbing uygulamaktadır. Mobbing %27 kadınlar, %13 erkekler tarafından ve %37 psikolojik ve %1 fiziksel olarak uygulanmıştır. Mobbing sonrası öğrencilerin % 17'sinin sessiz kaldığı, %13'ünün arkadaşları ile paylaştığı, %13'ünün kişiyi görmezden geldiği %11 öğretim elemanı ile paylaştığı bulunmuştur. Öğrencilerin mobbing ifadeleri ortalaması ikinci sınıftan dörde sırasıyla 29.64±10.85, 35.06±8.90, 33.25±10.04 ve sınıflar arasında önemli fark vardır ($p<0.05$). Hemşirelik öğrencileri için stresle başetme davranışları ölçeği puan ortalaması ikiden dördüncü sınıfa sırasıyla 44.98 ± 8.83, 45.06±7.61, 42.18±9.34'dür ($p>0.05$). Hemşirelik öğrencileri için biyo-psiko-sosyal cevap ölçeği puan ortalaması ikiden dördüncü sınıfa sırasıyla 33.79 ±17.34, 37.96±15.44 ve 34.60±16.60'dır ($p>0.05$). Sonuç: Araştırmaya katılan hemşirelik öğrencilerinin klinik uygulamada üçte birinin mobbinge maruz kaldığı, daha çok kız öğrencilerin etkilendiği, öğrencilere en fazla ikinci sınıfta cerrahi ve dâhiliye derslerinde uygulandığını, hemşireler ve öğretim elemanlarının mobbing uyguladığı ve öğrencilerin sessiz kaldığı bulunmuştur. Öğrenciler klinikte orta düzeyde stres yaşamakta ve strese aynı düzeyde biyo-psiko-sosyal cevap oluşturmaktadır. Öğrenciler stresle başetmede kaçınma ve transferi en fazla kullanmaktadır.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşirelik Öğrencileri, Klinik Uygulama, Mobbing, Stres,

P-190 İntramusküler Enjeksiyon Uygulamasında Hemşirelerin İşbirliği: Dorsogluteral Bölge Mi Ventrogluteal Bölge Mi?

Poster Bildiri

SİBEL ÇOLBAN[1], DİLŞAH UTUŞ[1], ARŞ. GÖR. BURÇİN IRMAK[1], [2],

[1]GAZİ ÜNİVERSİTESİ,

Hemşirelerin en önemli sorumluluklarından biri ilaç uygulamalarıdır. İlaç uygulamalarında temel ilkeler olan; doğru hasta, doğru ilaç, doğru doz, doğru zaman, doğru ilaç şekli, doğru kayıt, doğru yanıt ve ilacın doğru veriliş yoluyla uygulanması önemlidir. İlaç uygulanma yollarından biri olan intramusküler enjeksiyon (IM), subkutan dokunun altındaki kas dokuya ilacın enjekte edilmesidir. İlacın hızlı emilim gerektirmesi, tahriş etme olasılığı yüksek ve yoğun olan ilaçların verilmesi gereken durumlarda IM enjeksiyon güvenle tercih edilmektedir. Intramusküler enjeksiyon bölgeleri dorsagluteal bölge (DG), ventrogluteal bölge (VG), deltoid kası, vastus lateralis kası, rektus femoris kasıdır. Bu bölgelerden en sık kullanılan DG bölge ilaç uygulama alanının geniş olması, kolay uygulanabilir olması açısından avantajlı olmasına rağmen bölgenin kan damarları yönünden zengin olması, siyatik sinire yakınlığı, subkutan dokusunun kalın olması yönünden çeşitli dezavantajları içermektedir. Günümüzde DG bölgeye göre tercih edilmesi önerilen VG bölge ise, kalın kas dokusu, subkutan yağ dokusunun daha ince olması, bölgede büyük kan damarları ile sinirlerin bulunmaması, siyatik sinir hasarının düşük olması, kilolu bireyler hariç yer tespitinin güvenli olması ve birçok pozisyonda uygulanabilmesi yönünden daha avantajlı görülmektedir. Klinikte hemşireler arasında IM enjeksiyon uygulamasında farklı tercihler olabilmektedir. Literatürde hemşirelerin VG alana ilaç uygulaması ile ilgili yeterli bilgilerinin olmadığı, alışık oldukları DG bölgeyi kullanmaya devam ettikleri, bölgenin güvenli olduğuna inanmadıkları, adapte olmakta zorlandıkları, hastaya zarar verebileceğini düşündükleri, anatomik olarak küçük olan alanın tespit edilmesinin zor olduğu, enjeksiyonun orta parmak ve işaret parmağı arasından yapılmasının güç olduğunu ifade ettikleri saptanmıştır. Bu derlemede, hemşirelerin intramusküler enjeksiyon uygulamasında dorsogluteral bölge ve ventrogluteal bölge tercihleri güncel literatür doğrultusunda ele alınacaktır.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşire, intramusküler enjeksiyon, dorsogluteral bölge, ventrogluteal bölge

P-191 MEME KANSERİ CERRAHİSİ SONRASI GÖRÜLEN SORUNLAR VE HEMŞİRELİK BAKIMI

Poster Bildiri

SENA ÜNALDI[1], ALTUN AYYILDIZ [1], MELİKE CURA[1], TUĞBA ÇAM[1], SEHER GÜRDİL YILMAZ[1],

[1]MERSİN ÜNİVERSİTESİ HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ,

Meme hücrelerinde başlayan malign meme tümörleri meme kanseri olarak ifade edilmektedir. Kadınlarda sıklıkla görülen bir kanser türü olan meme kanseri, Dünya'da bütün kanserler arasında ikinci sırada yer almaktadır. Sağlık Bakanlığı'nın 2017 yılı Sağlık İstatistikleri Yıllığı'na göre, Dünya'da her 100.000 kadından 43,8'inde Türkiye'de ise 45,6'sında meme kanseri görülmektedir. Meme kanseri tanısı almış bir hastanın tedavisinde kemoterapi, radyoretapi ve hormon tedavisi gibi tedavi seçeneklerinin yanında cerrahi girişimin hayati bir rolü vardır. Erken evre meme kanserinde cerrahi girişim olarak; modifiye radikal mastektomi, mastektomi ve rekonstrüksiyon, meme koruyucu cerrahisi yapılmaktadır. Meme kanseri cerrahisi sonrasında hastalarda bir takım sorunlar görülebilmektedir. Meme kanserinin cerrahi tedavisi ile ilgili en önemli sorunlar; aksiller diseksiyona bağlı lenf ödem, omuz hareket kısıtlılığı, duyu kaybı, anksiyete ve depresyon, cinsel işlev bozukluğu, beden imajında bozulma olarak sıralanabilir. Meme kanserinde cerrahi girişim sonrası dönemde hemşirenin hastaya olan desteği ve bakımı çok önemlidir. Cerrahi girişim sonrası yaşanan sorunlara yönelik bireye özgü bakımın planlanması ve uygulanması önemli hemşirelik girişimlerindendir. Meme kanseri cerrahisi sonrasında hemşireler; anksiyete ve depresyonu azaltma ve önlemede hastayı desteklemeli, çevresel stresörleri azaltmalı, hastaya psikolojik destek sağlamalı; cerrahi girişim sonrası dönemdeki sorunların azaltılması için gerekli bilgilendirmeleri yapmalı; cinsel sorunların ifade edilmesinde hastayı cesaretlendirmeli; değişen beden imajına yönelik hastayı değerlendirmeli; hasta ile güvenli ve destekleyici bir iletişim kurmalı; daha önce bu deneyimi yaşamış kişilerle konuşturularak hastanın rahatlamasını sağlamalı; hastanın destek gruplara ya da grup terapilerine katılmasını sağlamalı; etkilenen kolu düzenli olarak lenf ödem belirti ve bulguları yönünden değerlendirmeli; etkilenen bölgedeki cildin rengi ve yapısını düzenli olarak kontrol etmeli; yapılması gereken egzersiz ve hareket hakkında gerekli bilgilendirmeleri hasta ve yakınlarına yapmalıdır. Bu derlemenin amacı, meme kanseri cerrahisi sonrası hastaların yaşadığı sorunları ve bu sorunlara yönelik uygulanan hemşirelik girişimlerini irdelemektir.

ANAHTAR KELİMELER: Meme kanseri, yaşanan sorunlar, hemşirelik bakımı.

P-192 Doğal ve Yardımcı Üreme Teknikleriyle Gebe Kalan Kadınların Doğum Sonrası Annelik Rolüne Güvenleri ve Anne-Bebek Bağlanmasına Etkisi

Poster Bildiri

doç.dr.hatice yıldız[1], büşra kaplan[1], çağla çakır[1], sevgi güngör[1], nazan kırca[1],

[1]Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi,

Doğum sonu dönem, kadınlar için annelik rolüne uygun davranma çabalarının arttığı, yeni role ilişkin korku ve kaygılarının yaşandığı, özgüven problemlerinin ortaya çıktığı bir zaman dilimidir. Kadınların gebelik sürecinde annelik rolünü benimsemesinin doğum sonu dönemde anneyle bebek arasındaki bağın oluşumunda oldukça önemli olduğu belirtilmektedir. Literatürde annelik rolü ve anne bebek bağlanmasıyla ilgili birçok çalışma mevcuttur. Ancak gebe kalma şekline göre ve de annelik rolüne güvenin bağlanmadaki etkisini inceleyen çalışma sayısı yok denecek kadar azdır. Amaç: Bu çalışmada, doğal ya da yardımcı üreme teknikleriyle gebe kalan kadınların doğumdan sonra annelik rollüne ilişkin kendilerine güvenleri ile anne bebek bağlanmasının değerlendirilmesi ve annelik rolüne güvenin bağlanmadaki etkisinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Metod: Tanımlayıcı ve gruplar arası karşılaştırmalı olarak planlanıp uygulamaya konulan bu çalışma İstanbul ili Anadolu yakasında bulunan bir hastanenin doğum sonu servisinde gerçekleştirilmektedir. Araştırmanın örneklemine, G-Power güç analizi sonucu her bir gruba en az 88, toplamda 176 doğum yapmış kadının alınması gerektiği belirlenmiştir. Örnekleme alınacak kadınlar örneklem kriterlerine uyanlar arasından rastgele örnekleme yöntemine göre alınmaktadır. Çalışmada gönüllülük esası uygulanmaktadır. Çalışmanın uygulama öncesi etik kurul onayı ve gerekli izinler alınmıştır. Verilerin toplanmasında; anket formu, Postpartum Kendini Değerlendirme Ölçeği (PKDÖ), Maternal Bağlanma Ölçeği (MBÖ) ve Doğumdan 4-6 Hafta sonra uygulanacak olan Değerlendirme Formu kullanılmaktadır. Verilerin analizinde Statistical Package for the Social Sciences (SPSS)20.0versiyonu kullanılacaktır. Bulgular: Çalışma veri toplama aşamasındadır.

ANAHTAR KELİMELER: anne-bebek bağlanması,infertilite,annelik rolü

P-193 Down Sendromu Hakkında Ne Biliyoruz Ne Kadar Farkındayız?

Poster Bildiri

EMİNE ÇAKIR[1], HANDE CENGİZ[1], DİLEK AYGİN[1],

[1]SAKARYA ÜNİVERSİTESİ/ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ,

Amaç: Çocuklarda zekâ geriliği, kalp, sindirim sistemi bozuklukları ve bazı klinik bozuklukların da görüldüğü genetik bir hastalık olan Down Sendromu'na (DS) "Trizomi 21" de denilmektedir. Ülkemizde yılda yaklaşık 800 DS bebek dünyaya geldiği ve yaklaşık 100.000 DS kişi olduğu tahmin edilmektedir. Bu çalışma, özel bakım ve eğitim gerektiren hassas popülasyon hakkında üniversite öğrencilerinin farkındalıklarını incelemek amacıyla planlandı. Gereç ve Yöntem: Tanımlayıcı olarak planlanan bu çalışma 2018-2019 eğitim-öğretim döneminde bir kamu üniversitesinde öğrenim gören ve gönüllü 200 öğrenci ile yürütüldü. Veriler; sekiz soruluk sosyodemografik form ile literatüre göre hazırlanan 25 soruluk DS bilgi formu ile toplandı (Toplam. 0-100 puan). Veriler, tanımlayıcı istatistikler, bağımsız değişkenlerin normallik dağılımı gösterip göstermediğini araştırmak için Kolmogorov-Smirnov Normallik testi, Kruskal-Wallis, Mann-Whitney U testleri ile analiz edildi. Bulgular: Yaş ortalaması 20,86±2,093 (18-30) olan öğrencilerin %42'si sağlık bilimleri, %33'ü güzel sanatlar, %25'i mühendislik fakültesinde, %4'ü lisansüstü öğrenim görmekteydi. Öğrencilerin %16,5'u 4.sınıf, %16,5'u 3.sınıf, %39'u 2.sınıf ve %24'ü 1. sınıftı. Yarısından fazlası (%54,5) şehirde ikamet eden öğrencilerin %21'i çevresinde DS bir birey bulunduğunu, %11,5'i DS bireylerle ilgili eğitim programı/konferans/seminere katıldıklarını belirtti. Öğrencilerin DS Bilgi Formuna verdikleri yanıtlara göre tamamen katılıyorum/katılıyorum yanıtları birleştirildiğinde en çok puan verilen yanıtlara göre; %97'si "Yaşama tutunmaya çalışan birçok DS bireyin toplum tarafından dışlanmayarak desteklenmesi taraftarıyım"; %95,5'i "DS bireylerin çocukluktan itibaren eğitimlerinin başlaması, sağlıklı bireye yakın bir yaşam sürmesinde son derece etkilidir" ifadelerini kullandıkları görüldü. Daha düşük puan alınan bölümlerin ise, DS bireylerin gebelik döneminden itibaren hangi testlerle tespit edilebildiği, kamusal düzeyde sağlık ve eğitim sisteminin DS bireylere sunduğu imkânların yeterince bilinmediği belirlendi. DS bilgi formundan alınan toplam puan 81,225±9,204 (53-100) tü. Toplam puan ile öğrencilerin ikamet ettiği yer, yeterince bilgi sahibi olma durumları ile ilgili anlamlı fark saptanmazken; öğrencilerin cinsiyeti, sınıfı ve çevresinde Down sendromu birey bulunma ve eğitim programına katılma durumları ile ilgili anlamlı fark saptandı ($p<0.05$). Sonuç: Öğrencilerin Down sendromu hakkında bilgilerinin iyi düzeyde olduğu belirlendi. Aynı zamanda kız öğrencilerin, lisansüstü eğitim görenlerin ve çevresinde DS birey bulunanların ve bu konuda eğitim alanların puanlarının daha yüksek olduğu saptandı. Bu bağlamda her kademedeki öğrencilere eğitim hayatlarında farkındalık eğitimlerinin verilmesi, yazılı ve görsel medyanın bu konuya daha sık yer vermesi önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: Down Sendromu, Farkındalık, Lisans Eğitimi

P-194 KAVRAM HARİTASI YÖNTEMİYLE DOĞUM SONU BAKIM (LOHUSALIK) OLGU SUNUMU

Poster Bildiri

Zeynep KILINÇ[1], Prof. Dr. Ferda ÖZBAŞARAN[1], Arş. Gör. Elif KOCAAĞALAR AKİNCE[1],

[1]İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi,

Amaç: Hasta H. K.'nın bakımına bütüncül olarak yaklaşarak hasta verilerinin toplanması, hastaya uygun bakımın verilmesi ve bilgi eksikliklerinin giderilmesi. Bulgular: 02.12.2018 tarihinde belirlenen sezaryen, tarihinden önce sancı gelmesi sebebiyle hastaneye başvuran gebenin şuandaki gebelik haftası 39+2 olup, SAT (Son Adet Tarihi): 04/03/18'dir. Gebenin, KB: 120/70 mmHg, Nabız: 78 /dk, Solunum:15/dk, Ateş:36.5°C, Kilo: 68kg, Boy:165cm'dir. Laboratuvar bulgularında RBC: 3.77, HCT: 30.0 değerlendirilmiştir. Göbek çevresinde strialar mevcuttur ve linea nigra bulunmaktadır. Gebenin obstetrik öyküsünde gebelik sayısı 8, doğum sayısı 6, normal doğum sayısı 3 ve sezaryen doğum sayısı 3'tür. Gebeden elde edilen sonuçlar doğrultusunda hemşirelik tanıları konulmuştur. Hastanın soru sorması, sorularında eksik/yanlış bilinenlere bağlı Bilgi Eksikliği, Tanılama ölçütlerinin HCT: 30.0, RD: (36.6-44.0), RBC: 3.77, RD: (3.92-5.08) olması ve genel durumu yorgun, solgun olması sebebiyle Yorgunluk, IV kateterin bulunmasına ve insizyon yerine bağlı Deri Bütünlüğünde Bozulma, İnsizyon yerinin olması ve IV kateterinin olmasına bağlı Enfeksiyon Riski, Postoperatif dönemde olmasına bağlı Kanama Riski tanıları koyulmuştur. Sonuç: Kavram Haritası ile öğrenmeyi kolaylaştırarak ve öğrencilerde farkındalık oluşturarak hemşirelik bakımının sunulması planlanmıştır. Olgu: 38 yaşında hastaneye başvuran kadın, evli ve ilkokul mezunudur. Sancı şikâyetiyle hastaneye gelmiştir. Daha sonra klinikte doğumun başladığına karar verilmiş ve sezaryen doğuma alınmıştır.

ANAHTAR KELİMELER: Lohusalık, Hemşirelik Bakımı, Hemşirelik Tanısı

P-195 HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN OKUL DÖNEMİNDEKİ TÜKENMİŞLİK VE STRES DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ

Poster Bildiri

Kübra YILMAZ[1], Simge KARTAL[2], Hediye GÜLMEZ [1],

[1]Trakya Üniversitesi Keşan Hakkı Yörük Sağlık Yüksekokulu , [2]Trakya Üniversitesi Keşan Hakkı Yörük Sağlık Yüksekokulu,

Kübra YILMAZ* Simge KARTAL* Hediye GÜLMEZ* *Trakya Üniversitesi Keşan Hakkı Yörük Sağlık Yüksekokulu/Hemşirelik Bölümü Hemşirelik öğrencilerinin tükenmişlik ve stres düzeylerini belirlemek amacıyla yapılan bu çalışma bir sağlık yüksekokulunda çalışmaya katılmaya gönüllü, 2. 3. ve 4. sınıftaki 150 öğrenci ile gerçekleştirildi. Tanımlayıcı ve kesitsel nitelikteki çalışmada veri toplama aracı olarak demografik değişkenleri belirlemek üzere geliştirilen kişisel bilgi formu, Maslach Tükenmişlik Envanteri Öğrenci Formu (MTE-ÖF) ve Hemşirelik Eğitim Stres Ölçeği kullanıldı. Verilerin istatistiksel analizi SPSS 21 paket programında sıklık, yüzdelik ,ortalama, standart sapma, bağımsız gruplar için t-testi, tek yönlü varyans analizi (ANOVA) kullanılarak yapıldı. Çalışmaya katılan öğrencilerin % 28'i erkek, %72'si kadın ve %64'ü 17-21 yaş grubunda idi. Hemşirelik öğrencilerinin tükenmişlik ve stres puanları ile cinsiyet, yaş, aile tutumu, aile yapısı, mezun olduğu lise, akademik başarı ve hemşirelik bölümünü tercih etme faktörleri arasında istatistiksel açıdan anlamlılık saptanmadı. Cinsiyete göre kadınlarda Maslach Tükenmişlik Envanterinin tükenmişlik alt boyut (11,78±5,32) ve yetkinlik alt boyut (9,24±2,67) ortalamaları daha yüksek bulunurken, erkeklerde ise duyarsızlaşma alt boyut (8,85±4,01) ortalaması yüksek bulundu. Cinsiyet ve stres ölçeği alt boyutları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı saptandı ($p<0,05$); uygulama stres puan ortalaması (27,63±9,69) ve akademik stres puan ortalaması (26,93±7,80) kadınlarda erkeklere oranla daha yüksek bulundu. Maslach Tükenmişlik Envanterinin yetkinlik alt boyut ortalaması 22-26 yaş gurubu öğrencilerde, duyarsızlaşma alt boyut ortalaması 17-21 yaş grubu öğrencilerde daha yüksek bulundu. Maslach Tükenmişlik Envanteri alt boyutlarından yetkinlik ve duyarsızlaşma alt boyutları ile yaş arasında istatistiksel açıdan anlamlılık saptandı ($p<0.005$). Sonuç olarak hemşirelik öğrencilerinin tükenmişlik ve stres düzeylerinin demografik özelliklerden etkilendiği saptandı. Çalışmanın daha büyük örneklem grupları ile yapılarak tükenmişlik ve stres düzeylerinin azaltılması için gerek akademik gerekse klinik uygulama dönemlerinde gerekli önlemlerin alınarak öğrencilerin mesleklerini etkileyecek bu olumsuz iki durumu deneyimlemeden mesleğe başlamalarının sağlanması önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: Stres - Tükenmişlik - Hemşirelik Öğrencileri

P-196 ÖĞRENCİ HEMŞİRELERİN EMPATİ DÜZEYLERİ VE HASTA YAKINLARINA YÖNELİK FARKINDALIKLARININ BELİRLENMESİ

Poster Bildiri

Kübra Akçakoyun[1], Büşra Şentürk[2], Emine Yıldız[1], Ayşin Kaya[1], Gizem Beycan Ekitli [3],

[1]Ege Üniversitesi, [2]Dokuz Eylül Üniversitesi, [3]Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı,

Giriş-amaç:Hasta yakınları hemşirelik bakımının önemli unsurları arasındadır. Bu araştırma hemşirelik öğrencilerinin empati düzeyleri ve hasta yakınlarına yönelik düşünceleri ve tutumlarını belirlemek amacıyla yapılmıştır. Yöntem:2018-2019 eğitim ve öğretim yılında bir hemşirelik fakültesinde okuyan ve sınıflar ve cinsiyetler bazında tabakalandırılmış örneklem yöntemiyle evreni temsil gücü olan 292 öğrencileriyle gerçekleştirilmiştir.Veriler öğrencilerin hasta yakınlarına ilişkin düşünce ve tutumlarına yönelik 21 çoktan seçmeli soru formu ve Empati Ölçeği'yle (EÖ)(min=0.0,maks=80.0)toplanmıştır.Tanımlayıcı araştırmanın verileri ortalama,yüzde ve normal dağılıma uymayan bağımsız gruplar için Kruskal Wallis ve Mann Withney U testleriyle değerlendirilmiştir. Bulgular:Öğrencilerin %79.8'i kadındır ve %81.2'sinin mesleki bir deneyimi bulunmamaktadır.Daha önce klinik yatış gerektiren bir hastalık öyküsü bulunan %28.8, hastane yatan bir hastaya yakınlığı bulunan %46.9'dur. Hasta yakınlarının iş yükünü arttırdığını düşünen %19.2, sıklıkla ekibin yalnız kendi hastaları için çalışmasını beklediğini düşünen %33.6, kendi yapabilecekleri işler için hemşireleri kullandıklarına inanan %20.9, öğrencilerin yakınlarla ilgilenmesini uygun bulmayanların oranı %10.3'tür.Öğrencilerin %10.3'ü sağlık ekibinin hasta yakınlarını küçük görme/aşağılama eğiliminde olduğunu düşünmektedir. Yakınların kendi hastalarının geleceğinden kaygılı olduklarına inanan %67.1, yakınlarla etkili iletişimin bakım kalitesini arttıracağına inanan %65.8 ve yakınlara yeterli bilgi sağlamanın onların klinik uyumunu arttıracağını düşünen %67.1'dir. Öğrencilerin %43.8'i bu alanda eğitimi alma gereksinimi duymaktadır. Hasta yakınlarının bakımı için yeterli bilgisi olduğuna inanan %18.8, hastaların fiziksel gereksinimlerini değerlendirebileceğine inanan %34.9, duygusal gereksinimlerini değerlendirebileceğine inananların oranı %34.6'dır.Öğrencilerin %36.0'sı ağrılı ve acılı, %34.6'sıysa prognozun kötü olacağına inandıkları hastaların yakınlarından kaçınma eğilimindedir. EÖ puan ortalamaları ölçek toplamında 20.98±8.37(min=0.0,maks=50.0), Bilişsel Empati boyutunda 11.06±5.29, Empatik İlgi-Sempati boyutunda 2.85±3.01, Emosyonel Yanıt boyutunda 4.88±1.66 ve Sosyal Yeti boyutunda 2.18±1.43 puandır. Hasta yakınlarının kaygılı olduğunu düşünenlerde, hasta yakınlarının fiziksel ve duygusal gereksinimlerini karşılayabileceğine inananlarda, ağrılı, acılı ve kötü prognozlu hastaların yakınlarından kaçınma tutumu gösterenlerde,hasta yakınlarına bakım vermek konusunda bilgisini yeterli bulanlarda puanlar anlamlı düzeyde yüksektir($p<0.05$). Tartışma-Sonuç:Öğrencilerin empati düzeyleri ortalamanın altındadır.Hasta yakınlarının kliniklerde oluşuna olumsuz yaklaşan ve yük olarak algılayanlar olduğu gibi, sağlık ekibinin yakınlara uygunsuz yaklaşımını vurgulayan önemli bir kesim bulunmaktadır.Hasta yakınlarıyla çalışmaya yönelik yeterli bilgiye sahip olanlarda empati becerisi yüksektir.Öğrencilerin farklı hastalıklarda yakınların gereksinimlerine yönelik eğitim gereksinimleri vurgulamaları

araştırmanın önemli sonuçlarındandır.Bu alandaki bilgi düzeyini arttırırken empatik becerileri geliştirmeye yönelik akademik düzenlemelerin de yapılması önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: Öğrenci hemşire,empati,hasta yakını,tutum

P-197 Semptom Kümelemesinin Semptom Yönetiminde Kullanımı

Poster Bildiri

Merve Öztürk[1], Sevinç Kutlutürkan[1],

[1]Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimler Enstitüsü,

Bir semptom, bireyin biyopsikososyal işlev bozukluğu, duyu veya bilişsel değişikliklerini yansıtan öznel bir deneyim olarak tanımlanır.Yapılan sınırlı sayıdaki araştırmalar incelendiğinde çoğunluğunun ağrı, yorgunluk ve depresyon gibi tek bir semptom üzerine odaklandığı görülmektedir. Bu yaklaşım belli bir semptomu anlamayı sağlasa da hastalarda nadiren tek semptom meydana gelmektedir.Özellikle kanser gibi çoklu semptomlar görülen hastalarda semptomlar; hastalığa ve tedavi sürecine uyumu, yaşam kalitesini, fonksiyonel ve psikolojik durumu, hastalık ilerleyişini olumsuz etkilemektedir.Ancak semptom yönetimi biyomedikal, profesyonel ve bireysel bakım stratejileriyle olumsuz sonuçları önlemek veya geciktirmeyi amaçlamaktadır. Aynı etiyolojik kökene sahip olmaksızın birbiriyle ilişkili eş zamanlı görülen üç veya daha fazla semptom, semptom kümesini oluşturmaktadır.Semptom kümelerini oluşturan semptomlar arasında morbidite oranını arttıran etkileşimli bir ilişki söz konusudur. Örneğin bulantı-kusma iştahsızlığa yol açabilmekte veya şiddetinin artmasına neden olabilmektedir. İştahsızlık ve yetersiz beslenme, özellikle protein alımında yetersizlik uyku düzenini değiştirebilmektedir. Uyku problemleri ise bağışıklık fonksiyonlarını olumsuz etkilemekte ya da etkilenebilmekte ve bunun bir sonucu olarak enfeksiyon riski arttırabilmektedir.Küme içindeki semptomlar birbirini etkileyebileceğinden, bu etkinin bilinmesi semptomun yönetimi ve önlenmesi için müdahaleleri aydınlatacaktır. Hemşirelerin semptom yönetimindeki rolü, sistematik değerlendirmeler sonucu elde edilen semptom tanımlanması ile doğrudan ilişkilidir. Bu değerlendirme sonucunda hemşirelerin farkındalığı artmış olacaktır. Doğru ve zamanında semptom tanılamasıyla hemşireler, semptom rahatlatılmasında artmayı ve hasta sonuçlarını iyileştirici girişimleri hedefleyebileceklerdir. Semptomlar sağlık hizmeti sağlayıcıları tarafından sistematik olarak değerlendirilmeli ve semptom kümelerinin farkında olunmalıdır. Semptom kümelemesi semptom yönetimi araştırmalarında kullanılmaktadır ve tek başına görülen semptomların araştırılması ile paralel olarak yapılması gerekmektedir. Aynı zamanda araştırmacıların çoklu semptomlar, müdahaleler ve hasta çıktıları arasındaki ilişkiyi değerlendirmesi gereklidir.

ANAHTAR KELİMELER: semptom kümelemesi, semptom yönetimi, hemşirelik bakımı

P-198 HEMŞİRELERİN PROFESYONEL DEĞERİ: ALTURİZM (ÖZGECİLİK)

Poster Bildiri

Büşra Aleyna Önver[1], Nigar Ünlüsoy Dinçer[1],

[1]Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi,

Birey, aile ve toplumun başkası tarafından karşılanamayan gereksinimlerini karşılayan hemşirelik bakımının temelinde holistik ve hümanistik felsefe bulunmaktadır1,2,3,4. Günümüzde hemşirelik uzmanlık, bilgi, beceri ve davranış gerektiren; profesyonel bir meslek haline gelmiştir5. Hemşirelik mesleğinde profesyonellik; hemşireliği saygı değer bir meslek haline getirip meslekle bütünleşmeyi, çalışanların doyum almasını sağlamaktadır7,8,9. Profesyonel olmak davranışa rehberlik eden ve bireyin inanıp kendini adadığı birtakım ideallere (değer) sahip olmayı gerektirir. Kişisel değerlerden köken alan profesyonel değerler; hemşirelerin hastalarla, meslektaşlarıyla ve toplumdaki diğer bireylerle iletişimini ve bakımın kalitesini artırır10,11. Aynı zamanda uygulamanın da kaynağı olan profesyonel değerler özgecilik, eşitlik, insan onuru, sosyal adalet, estetik, özgürlük ve doğruluktur2,14,15. Hemşireler hastaların bakım gereksinimlerini karşılarken, hasta için savunucu rolleri yerine getirirken, kritik karar alırken ve etik ikilemlere yaklaşırken etik ilkelerle birlikte bu değerleri göz önünde bulundurması gerekir12,16,13. Hemşireliğin profesyonel değerlerinden biri olan "özgecilik" kelime olarak Latince'de "başkası için" anlamına gelir. İngilizce karşılığı ise "altruism"dir. Kişinin kendi yararı ve çıkarından çok karşıdaki bireyin yararını ve çıkarını düşünmektir17. Florance Nightingale, kuramında hemşireliğin yardımseverlik üzerine inşa edildiğini belirtmiştir18. Uluslararası Hemşireler Birliği'ne göre de hemşirelikte esas olan değer yararlı olmaktır1,12. Alturizm ya da diğer deyişle özgecilik; başkasının yararına yapılan amaçlı ve gönüllü davranış olan olumlu sosyal davranış çeşididir9,19,20. Hemşirelik tarih boyunca özgeci mesleklerden biri olmuştur. Özgeciliği yüksek olan bireyler insanlara yardım etmeyi istedikleri için hemşireliği seçmektedirler5. Çünkü özgecilik hastalığa değil hastaya odaklanır20,21. Özgeciliğin empati, kültür, suçluluk duygusu, din kuralları gibi kavramlardan etkilendiği ve buna göre şekillendiği görülmüştür. Örneğin; empati duygusunun fazla olduğu kişilerde özgecilik de fazla görülmüştür10,20,22,23. Hemşirelikteki bu profesyonel değerler hemşirelik uygulamaları için temel oluşturduğundan; hemşirelik öğrencilerinde işbirliği, paylaşma, yardımlaşma, sorumluluk alma gibi özgeci davranışı artırıcı etkinliklere katılımın artırılması gerektiği ve aynı zamanda meslek üyeleri ve öğrencilerin özgecilik durumları için yapılan çalışmaların artırılmasının gerektiği ve öğrencilerin eğitim sürecinin profesyonel değerlerin oluşup şekillenmesi doğrultusunda düzenlenmesi önerilmiş; profesyonel değerlerin benimsenmesi konusunda öğrencilerin bilimsel kongrelere katılımının ve meslekle ilgili dernek ve kuruluşlara katılımının önemli olduğu belirtilmiştir1,9,20,21,23. Gerek öğrencilik gerekse meslek hayatında özgeciliği tam olarak benimsemiş hemşirelerden, mesleklerinden doyum alıp, kaliteli bakım vermesi beklenir. Hemşireliğe ilişkin değerlerin benimsenmesi, özgeciliğin farkında olunması, bakımın bu değerler doğrultusunda verilmesi mesleğimiz adına büyük önem taşımaktadır.

ANAHTAR KELİMELER: profesyonel değerler, hemşirelik, alturizm-özgecilik

P-199 Hemşirelerde Sabır Ve Tükenmişlik

Poster Bildiri

SAHURE TANGÜNÜ[1], SEVİNÇ KUTLUTÜRKAN[1],

[1]GAZİ ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ,

Tükenmişlik, doğrudan insana hizmet veren ve hizmet kalitesinden insanın doğrudan etkilendiği alanlarda daha sık görülmektedir. (Azizoğlu ve Özyer 2010) C. Maslach(1982) tükenmişliği "işi gereği insanlarla yoğun bir ilişki içerisinde olanlarda görülen duygusal tükenme, duyarsızlaşma ve düşük kişisel başarı hissi" şeklinde tanımlamıştır. Sağlık alanındaki meslekleri kapsayan çalışmaların sonucuna bakıldığında ise tükenmişlik oranının en yüksek olduğu meslek grubunun hemşirelik olduğu göze çarpmaktadır. (Taycan ve ark. 2006) Hemşirelikte tükenmişliğe götürebilecek etmenler; yönetimsel, meslekle ile ilgili ve bireysel etmenler olarak sınıflandırılmıştır. Meslekle ilgili; iş yükü, vardiyalı çalışma, mesleğin statüsü, etik güçlükler olarak sıralanabilir. Yönetimsel; yönetimle çalışan hedeflerinin farklı olması, ödüllendirme sistemi, otoriter yönetim gibi etmenler yer alır. Bireysel; gergin kişilik, düşük benlik saygısı, stresle başa çıkma yeteneği, empati yapamama ve sabırsızlık gibi etmenler karşımıza çıkmaktadır. (Uçar ve ark.2016, Kaya ve ark.2010) 'Sabırlı' ve 'sabırsız' kavramlarına bakıldığında ise sabır ve sabırsızlığın temelindeki psikolojik süreçler paralel olmasa da kısaca; bir durum karşısında sakince bekleyen kişiyi 'sabırlı', endişeli bir tavır sergileyen kişiyi ise 'sabırsız' olarak nitelendirebiliriz. (Gül ve Çeliköz 2018, Doğan 2017) Sabır aslında şikayet etmeden zorluklara dayanma, direnme ve onunla mücadele etme gerektiren aktif bir psikolojik süreçtir. Yani olaylar karşısında bilişsel ve davranışsal açıdan gerekenleri yapmadan beklemek ve pasifçe teslim olmak değildir.(Doğan 2016, Doğan 2017) Sabır bir karakter gücü niteliği de taşımaktadır ve bireylerin olayları anlamlandırması, değerlendirmesi aşamasından çözümlemeye kadar sorun çözme veya başa çıkmanın her evresinde etkili olabilen, tutumlara zemin hazırlayan bir eğilim olarak değerlendirilir. (Doğan 2016, Doğan 2017) Sabır tutumu güçlü birey güçlükler karşısında direnme, dayanma, mücadele azmine sahipken; sabır niteliğine sahip olmayan kişiler tamamen sabırdan yoksun değil, sabır tutumu zayıf olandır.(Doğan 2016, Doğan 2017) Uçar ve ark. (2016) hemşireleri tükenmişliğe götüren etmenlerden birinin de sabırsızlık olduğunu vurgulamaktadırlar. Diğer taraftan Schnitker ve Emmons (2007) da sabırlı bireylerin tükenmişliğin bir sonucu olan depresyona daha az girdiklerini yaptıkları araştırmada ortaya koymuşlardır.

ANAHTAR KELİMELER: Sabır, Tükenmişlik, Hemşire, Sabırsızlık

P-200 SEREBRAL PALSİLİ ÇOCUK VE AİLESİNİN YAŞADIĞI SORUNLARA YÖNELİK INTERPROFESYONEL YAKLAŞIM

Poster Bildiri

Fatma Nur ÜNVER[1], Ümmühan Duman[1],

[1]Akdeniz Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi,

Serabral palsi (SP) intrauterin dönemde veya yaşamın ilk aylarında görülen, immatür beyinde oluşan lezyon ya da travma sonucu meydana gelen hareketi kısıtlayan, nonprogresif fakat kalıcı motor fonksiyon kaybına neden olan klinik bir tablodur. 2017 verilerine göre SP sıklığı Dünya genelinde 1000 canlı doğumda 1.0-3.5 iken Türkiye'de 1000 canlı doğumda 4.4 olarak belirlenmiştir.Günümüzde tüm dünyada 17 milyon SP tanısı konmuş çocuk bulunmaktadır. SP'li çocukların %75-85'i spastik tiptedir. Bu tipin lokalizasyonu açısından en komplike olanı kuadroplejik türüdür. SP'li çocuklar oral-motor yetersizliğe bağlı çiğneme ve yutmada sorun yaşamaktadırlar. Bu yetersizlik çocukların beslenmesini olumsuz etkilemektedir. Ağızdan sürekli salya akıtmaya bağlı diş çürüklerinin, beslenme sorunlarına eşlik ettiği belirtilmiştir. Yaşanılan besin sorunları sıkça tekrarlayan aspirasyonlara, bunun sonucunda alt solunum yolu enfeksiyonlarına neden olmaktadır. Ayrıca spastisiteye bağlı kalori ihtiyacı artmakta, çocuğun günlük enerji ihtiyacı karşılanamamaktadır. Bu durum çocuklarda mobilizasyonda isteksizlik oluşturmaktadır. Hareketsizlik ise kabızlık ve ağrıyı beraberinde getirmektedir. Dil gelişiminde çoğunlukla gecikme görülmektedir. Ayrıca toplumda damgalanmaya maruz kalmaktadırlar. Günlük yaşam aktivitelerini de karşılayamamaları onları bakıma muhtaç hale getirmektedir.Bu durum hem bakım veren bireyleri (özellikle annelerini) hem de bakıma ihtiyacı olan çocukları olumsuz etkilemekte, sosyal izolasyona sebep olmaktadır. Görüldüğü gibi SP'li çocuk tüm sistemleri ilgilendiren sorunlar yaşamakta ve bu sorunlar karşısında ailelerde çaresizlik ve tükenmişlik duyguları yaşanabilmektedir. Tüm sorunların çözümünde ve ailelerin baş etmelerini kolaylaştırmada pediatri hemşiresi, nutrisyon hemşiresi, evde bakım hemşiresi, fizyoterapi hemşiresi ve okul hemşiresi gibi özel dal hemşirelerinin ortak yaklaşımı gereklidir. SONUÇ SP'nin erken tanı ve tedavisi çocukların becerilerinin gelişmesinde ve yaşam kalitelerini artırmada son derece önemlidir. SP'li olguların düzenli takibi ve gerekli tedavi yaklaşımlarının zamanında uygulanması, değerlendirme ve tedavisinde multidisipliner yaklaşım gerekmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: SEREBRAL PALSİ, HEMŞİRE, İNTERPROFESYONEL YAKLAŞIM

P-201 HEMŞİRELİK ÖĞRENCİSİ OLMAK :İLK KLİNİK GÖZLEM VE GÖRÜŞLER

Poster Bildiri

Ümre Erdem[1], Hatice Öner[2],

[1]Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Üçüncü Sınıf Öğrencisi AYDIN, [2]Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Ruh Sağlığı Ve Hastalıkları Hemşireliği ABD. Doktor Öğretim Üyesi AYDIN,

Giriş: Teorik ve klinik uygulamadan oluşan hemşirelik eğitiminde temel ilke, öğrencilerin etkili ve uygun bakımı sağlamak üzere mesleğe hazırlanmalarıdır. Öğrenim hedefleri doğrultusunda seçilen klinik ortamlar, öğrencilerin profesyonel kimlik gelişimine olumlu katkılar vermektedir. Amaç: Bu araştırma, Hemşirelik Fakültesi birinci sınıf öğrencilerinin ilk klinik gözlem ve profesyonel davranışlara ilişkin görüşlerini belirlemek amacıyla yapılmıştır. Yöntem: Hemşirelik birinci sınıf öğrencilerinden profesyonel kimlik ve değerler dersine devam eden 60 öğrenci, maksimum çeşitlilik örneklemesi kullanılarak belirlenmiştir. Veriler nitel araştırma yöntemlerinden döküman incelemesi yöntemi kullanılarak toplanmıştır. Bunun için öğrencilere tanıtıcı sorular ile ilk klinik yaşantıları temelinde gözlem ve profesyonelliğe ilişkin görüşlerini ortaya koyan iki adet açık uçlu sorudan oluşan soru formu verilmiştir Verilerin değerlendirilmesinde tümevarımcı içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerin %80'ni kız, %20 si erkektir. Yaş ortalaması 19'dur. Öğrencilerin %70'i yurt ve pansiyonda ikamet etmektedirler. Öğrencilerin %43.3'nün mesleği sevdiği için bu bölümü seçtiğini, %71.6'sının okudukları bölümden memnun olduklarını ifade etmişlerdir. Öğrencilere sorulan iki sorudan, gözlemler ve profesyonelliğe ilişkin görüşler olmak üzere iki kategori ortaya çıkmıştır. Gözlemler kategorisi kapsamında, hastane/kliniğin fiziksel özellikleri, hasta ve hasta yakınlarının genel ruh haline yönelik gözlemler, hemşirelere dair gözlemler ve ekiple ilgili gözlemler ve öğrencinin kendisiyle ilgili gözlemler olmak üzere beş tema saptanmıştır. Profesyonelliğe ilişkin görüşler kategorisi kapsamında ise hastalarla kurulan iletişimde profesyonellik, hemşirelik bakımında profesyonellik ve ekipte profesyonellik olmak üzere üç tema ve bunlarla ilişkili alt temalar saptanmıştır. Sonuç: Profesyonel kimlik ve değerler dersini alan öğrenciler, derste öğrendikleri bilgiler ve deneyimleri temelinde klinik alanları ve hemşirelerin profesyonel davranışlarını çok boyutlu olarak değerlendirmişlerdir. Klinik gözlem ve görüşleri, öğrencinin mesleğine yönelik algılama biçiminde ve profesyonel kimlik oluşumunda eleştirel bir bakış ve görüş geliştirmelerine yardım etmektedir. Teorik eğitimde öğrencilerin eleştirel düşünme becerisi ile birlikte profesyonel kimlik gelişimini destekleyen nitelikteki derslerin daha fazla yer alması önerilir. Bununla birlikte, klinik uygulama alanlarının öğrencinin profesyonel davranışlarını destekleyecek şekilde ve okul hastane işbirliği temelinde planlanması önerilir.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşirelik öğrencisi, İlk klinik deneyim, klinik gözlemler, profesyonel davranışlar

P-202 Hemşirelikte İlaç Uygulama Hataları

Poster Bildiri

KÜBRA NUR KABAKCI[1],

[1]ANKARA ÜNİVERSİTESİ,

Amaç : Bu derlemenin amacı sağlık bakım profesyonellerinden biri olan hemşirelerin mesleki hayatlarında karşılaştıkları ilaç uygulama hataları hakkında bilgi verilmesidir. Gereç ve Yöntem : Güncel literatür taraması yapılarak bu derleme hazırlanmıştır. Bulgular: Hemşirelik sorumlulukları içinde ilaç uygulamaları çok önemli bir yere sahiptir. İlaç uygulaması, birçok disiplini içine alan bir süreç olmakla birlikte bu süreç, hasta bireyin muayenesi sonrası hekim tarafından istem verilmesi ile başlayıp; ilacın hemşire, hekim, hasta bireyin kendisi ya da yakınları tarafından uygulanması, kayıt edilmesi ve doğru tepkinin gözlenmesi ile sonlanmaktadır. İlaç uygulamalarında dikkat edilmesi gereken 8 doğru ilkeye bakıldığında; hemşirelerin en fazla sırasıyla doğru doz (%50.7), doğru ilaç (%35.3), doğru zaman (%29.4), doğru hasta (% 24.9), doğru yol (%14.5), doğru ilaç şekli (%10.4), doğru yanıt (% 8.6) ve doğru kayıta (%5.4) dikkat ettikleri saptanmıştır. Hemşirelerin dikkat ettiği diğer noktalar; %40.7 ilacın son kullanma tarihine bakılması, %20.8 hastanın ilacı yuttuğunda emin olunması, %15.4 ilacın aseptik teknik ile hastaya verilmesi, %5.9 ilaç etkileşimine dikkat edilmesi, %0.9 ilaç kadehi kullanılması ve %1.4 hastanın bilgilendirilmesidir. Ancak literatür incelendiğinde hemşirelerin meslek hayatı boyunca kimliklendirme hataları, etkin ve uygun iletişimin kurulamaması, ilaç hataları, enfeksiyonlar, hasta düşmeleri, yanlış ve uygun olmayan malzeme kullanımı, hasta transferi gibi mesleki hatalar yaptıkları gözlenmiştir. Bu hatalar arasında ilaç uygulama (%47) hatalarının birinci sırada olduğu bulunmuştur. İlaç hataları incelendiğinde yapılan hataların yanlış ilaç uygulama, ilacı yanlış dozda uygulama, ilacı uygun olmayan teknikle hazırlama veya yanlış teknik uygulama, etkileşime giren ilaçlarla aynı anda uygulama, yapılan uygulamayı kaydetmeme, ilacı yanlış zamanda uygulama, ilacı uygulamayı unutma veya uygulamama, order edilmeyen ilacın uygulanması olarak görülmüştür. Sonuç: Zamanının büyük çoğunluğunu hastayla birlikte geçiren, ilaç uygulama sürecini en iyi gözleyen hemşirelerin özellikle ilaç hataları konusunda eğitilmesi ve hatayı rapor etme konusunda cesaretlendirilmesi ve hatayı tanımlayan hemşirenin de hata raporunu hazırlamayı, hekime ve kuruma hatayı rapor etmeyi etik ve profesyonel sorumluluk olarak görmesi gerekmektedir. Hemşirelerin; ilaçlar hakkında farmakolojik olarak bilgi sahibi olması, alınması gereken önlem ve yapılması gereken girişimler konusunda karar verebilecek düzeyde olması, aldığı önlem veya girişimlerin sorumluluğunu üstlenebilmesi gerekmektedir. Hemşirelerin ilaçların verilmesi ve uygulamasına ilişkin rol ve sorumluluklarını yerine getirmesi halinde hata olasılığını en aza indirmesi mümkün olacaktır.

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRELİK, UYGULAMA, İLAÇ UYGULAMALARI

P-203 Hemşirelikte Profesyonel Değerleri Etkileyen Faktörler

Poster Bildiri

KÜBRA NUR KABAKCI[1],

[1]ANKARA ÜNİVERSİTESİ,

Amaç: Derleme, sağlık bakım profesyonellerinden biri olan hemşirelerin profesyonel değerleri ve bu değerleri etkileyen faktörler hakkında bilgi vermek amacı ile yazılmıştır. Yöntem: Hemşirelikte profesyonel değerleri etkileyen faktörleri incelemek amacıyla güncel literatür taranarak bu derleme çalışması hazırlanmıştır. Bulgular: Profesyonellik, yüksek oranda uzmanlık, bilgi, beceri, tutum ve davranış biçimi olarak ifade edilmektedir. Başka bir ifadeyle profesyonellik; alanında eğitim almış uzman kişilerce yürütülen ve ilgili meslek örgütleriyle desteklenerek sunulan hizmettir. Sağlık hizmetlerinin sunumunda anahtar rolü olan hemşireler profesyonel birer meslek mensubudur. Profesyonel olmak bir takım değerlere sahip olmayı gerektirmektedir. Amerikan Hemşireler Birliği (ANA) ve ICN en önemli durumun sağlıklı/ hasta bireyin esenliği olduğunu vurgulayarak, temel profesyonel değerin yararlılık olduğunu kabul etmişlerdir. Ayrıca hemşirelik mesleğinde alturizm, eşitlik, insan onuru, adalet ve doğruluk olarak adlandırılan beş temel değer yer almaktadır. Literatür incelendiğinde hemşirelerin cinsiyet, yaş, medeni durum, eğitim durumu gibi sosyodemografik özellikleri ve iş deneyimi gibi faktörlerin profesyonel değerleri etkilemediği saptanmıştır. Buna karşın bir başka çalışmada ise 35 yaş üstündekilerin, bekâr olanların ve erkeklerin profesyonel değerlerinin daha yüksek bulunmuştur. Ayrıca hemşirelerin aldıkları eğitimin düzeyinin mesleki roller ve profesyonellikte etkili olduğu belirtilmektedir. Yapılan bir çalışmada mesleki özgüvene sahip olan, servisinde sorumlu hemşire olarak çalışan, mesleğini seven ve mesleğini yapmaktan memnun olan, iletişimi iyi olan hemşirelerin mesleki profesyonellikleri daha yüksek olarak bulunmuştur. Bir başka çalışmada da çalışılan kliniklerin mesleki rol ve profesyonellikte etkili olduğu ve birimler arasında farklılıkların olduğu bildirilmektedir. Sonuç: Hemşirelik eğitimde belirli bir standardın olmamasının, hemşirelerin profesyonelliklerini olumsuz etkilediği ve bu yönde ciddi düzenlemelerin yapılması gerektiği düşünülmektedir. Ayrıca kamu kurumlarında çalışan personelin mesleki profesyonelliklerini değerlendirmek amacıyla periyodik olarak performans değerlendirilmelerinin yapılması, mesleki başarılarda ödüllendirmelerin gerçekleştirilerek iç motivasyonun sağlanması, çalışma koşullarının daha düzenli hale getirilmesi, hemşirelerin mesleğini sevmeme ve memnuniyetlerini etkileyen faktörlerin araştırılması ve bu konularda yeni düzenlemelerin yapılması, mesleğini istemeyerek seçen, bırakmayı düşünen ve mesleğinin saygın olmadığını düşünen hemşireler için motivasyon programlarının oluşturulması, mesleği sevdirme, memnuniyeti arttırma, özellikle grup içi iletişimi geliştirme yönünde hizmet içi eğitim programlarının düzenlenmesi önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: hemşirelik, profesyonellik, profesyonel değerler

P-204 HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN MOBİL ÖĞRENME YÖNTEMLERİNİ KULLANIMI

MERTCAN YÜKSEL[1], SİBEL YILMAZ ŞAHİN[2],

[1]SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ GÜLHANE HEMŞİRELİK YÜKSEKOKULU 2.SINIF ÖĞRENCİSİ, [2]SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ GÜLHANE HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ CERRAHİ HASTALIKLAR HEMŞİRELİĞİ ABD-DR.ÖĞR.ÜYESİ,

Dünya genelinde genç kuşaklar X, Y, Z kuşakları olarak adlandırılıyor. Kuşaklar yetişme tarzları ve içerisinde bulundukları ortam değişikliklerinden kaynaklanan farklılıklara sahiptirler. Bu farklılıklar; kuşaklar arasında hem karakter hem de eğitim, çalışma ve sosyal hayatlarında ortaya çıkmaktadır.Günümüz kuşağının öne çıkan özellikleri; ileri derecede teknoloji kullanmaları ve sosyalleşmek için sokağa çıkmak yerine sosyal medyayı kullanmalarıdır. Günümüzde teknoloji ile gerçekleştirilen eğitim yöntemi mobil öğrenme olarak tanımlanmaktadır. Hemşirelik öğrencilerinin de teknolojiyi iyi kullandıkları ve bunları mobil öğrenme olarak eğitimlerine yansıttıkları bilinmektedir. Mobil öğrenme, zaman ve mekan sınırı olmaksızın mobil teknolojileri kullanarak tutum ve davranışlarda değişiklik meydana getiren bilgi ve beceri kazanımıdır. Bu yöntemin yararları, eğitim materyallerine her yerde, her zaman, her an erişilebilir oluşu, video, metin, grafik, fotoğraf gibi farklı öğrenme tarzlarını içermesi ve kablosuz kullanıma çok elverişli olmasıdır. Mobil öğrenme amacıyla dünyada en çok sosyal medya kullanılmaktadır.Bu çalışmanın amacı hemşirelik öğrencilerinin eğitimlerinde mobil öğrenme araçlarını hangi amaçla kullandıklarını inceleyerek ve mobil öğrenme yöntemleri ile ilgili farkındalığını arttırmaktır. Bu çalışma,Pubmed, Google Schoolar,Ulakbim veri tabanlarında, mobil öğrenme, öğrenci hemşire, eğitim anahtar kelimeleri kullanılarak yapılmış bir literatür incelemesidir. Yapılan literatür incelemesinde aşağıdaki soruların yanıtları aranmıştır; Hemşirelik öğrencileri hangi mobil öğrenme araçlarını ve bu araçları ne amaçla kullanmaktadırlar? Hemşirelik öğrencilerinin en çok kullandığı sosyal medya uygulamaları nelerdir? Hemşirelik öğrencileri eğitimlerinde mobil öğrenmeyi nasıl kullanmaktadır? Literatür incelendiğinde hemşirelik öğrencilerinin kullandığı mobil öğrenme araçlarının; cep telefonu,tablet,dizüstü bilgisayar olduğu ve bu araçları çoğunlukla araştırma,alışveriş,film,müzik ve sosyal paylaşım amacıyla kullandıkları bildirilmiştir. Çalışmalarda, hemşirelik öğrencilerinin en çok kullandığı sosyal medya uygulamalarının; instagram, facebook, twitter, snapchat,whatsapp ve messenger olduğu belirlenmiştir. Literatürde öğrencilerin büyük çoğunluğu derslerine cep telefonu yoluyla hazırlandıkları ve bilgiye ulaşmak ve öğrenmek amacıyla ise Google arama motorundan yararlandıkları bildirilmektedir.Bunun yanında öğrencilerin, hemşirelik bakım planı örnekleri, hastalık bilgisi ve hemşirelik bakım planı,ilaç bilgisi,tıbbi terminolojiye invaziv uygulamalar ile ilgili uygulamalar geliştirmesini istediklerini bildirdikleri belirlenmiştir. Yapılan literatür incelemesinde, öğrenci hemşirelerin mobil cihazları yaygın bir şekilde kullandığı, bu kullanıma bağlı olarak mobil öğrenme tekniğine çok sık başvurdukları ve bu yöntemin bilgi ve becerilerini arttırmada etkili bir yöntem olduğu, kullanıcıları ve kullanım alanlarının yaygınlaştırılmasının hemşirelik eğitimi açısından faydalı olacağı değerlendirilmiştir.

ANAHTAR KELİMELER: ÖĞRENCİ HEMŞİRE,MOBİL ÖĞRENME,EĞİTİM

P-205 Hemşire Yardımcılığı Programında Öğrenim Gören Öğrencilerin Fizyolojik Temel Gereksinimlere Yönelik Hemşirelik Girişimlerini Ayırt Edebilme Durumları

Kübra Yıldırım [1], Semiha Kurt[1], Sena Yılmaz[1], Gizem Şahin [1],

[1]İstanbul Üniversitesi - Cerrahpaşa Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi ,

Amaç Bu araştırma, hemşire yardımcılığı programında öğrenim gören öğrencilerin 2011 yılında yayınlanan "Hemşirelik Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" in ekinde yer alan Hemşirelik Girişimleri Listesi'ndeki fizyolojik temel gereksinimlere yönelik hemşirelik girişimlerini ayırt edebilme durumlarının belirlenmesi amacıyla gerçekleştirildi. Gereç-Yöntem: Araştırma için etik kurul ve kurum çalışma izinleri alındı. Tanımlayıcı tipte olan bu araştırmanın örneklemini, Hemşire Yardımcılığı programında öğrenim gören, ebeveyninin onamı alınan ve araştırmaya katılmayı kabul eden 172 öğrenci oluşturdu. Araştırmanın verileri; 26 Şubat 2019 – 08 Mart 2019 tarihleri arasında, Kişisel Bilgi Formu ve öğrencilerin fizyolojik gereksinimlere yönelik hemşirelik girişimlerini ayırt edebilme durumlarını belirlemek üzere araştırmacılar tarafından hazırlanan Anket Formu ile toplandı. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistiksel yöntemler kullanıldı. Bulgular: Öğrencilerin; yaş ortalamalarının 16,87±1,11 ve %77,9'unun kadın olduğu, %69,8'inin isteyerek, %35,23'ünün ise kolay iş bulma nedeniyle bu programı seçtiği, %68,6'sının mezuniyet sonrası hemşire yardımcısı olarak çalışmak istemediği ve %74,4'ünün mezuniyet sonrası hemşirelikte lisans eğitimine devam etmek istediği belirlendi. Öğrencilerin; fizyolojik temel gereksinimlere yönelik hemşirelik girişimlerini ayırt edebilme durumları incelendiğinde; %60,46'sı (n=104) tırnak bakımı, %55,81'i (n=96) sabah-akşam tuvaleti ve saç bakımı, %55,23'ü (n=95) ağız bakımı ve tam banyo, %54,06'sı (n=93) dışkı/idrar kaçıran hastanın bakımı, %52,90'ı (n=91) idrar torbasının değiştirilmesi ve hastaya giyinmesine ve soyunmasına yardım etme, %52,32'si (n=90) ağızdan beslenmeye yardım ve ayak bakımı girişimlerini hemşire gözetiminde hemşire yardımcısının yapabileceğini belirttikleri saptandı. Öğrencilerin; yönetmelikte hekim kararı ile uygulanan girişimlerden olan hastane içi ve dışı hasta transportu (n=69), suprapubik katater takılmasına (n=55) ve çıkarılmasına (n=62) katılım, enteral tüple besleme (n=54) ve fiziksel hareketi kısıtlama (n=52) girişimlerini hemşire gözetiminde hemşire yardımcısının yapabileceğini belirttikleri görüldü. Öğrencilerin %28,48'inin (n=49), hemşirenin hekim kararı ile uyguladığı ve hekim ile birlikte yaptığı TENS (Transkütan Elektriksel Sinir Stimülasyonu) girişimini hemşire gözetiminde hemşire yardımcısının yapabileceğini belirttikleri saptandı. Sonuç Bu araştırmada; hemşire yardımcılığı programında öğrenim gören öğrencilerin, fizyolojik temel gereksinimlere yönelik hemşirelik girişimlerinde ağırlıklı olarak bakım girişimlerini hemşire gözetiminde yapabileceklerini belirttikleri, ancak görev, yetki ve sorumlulukları dahilinde olmayan girişimlerde de rol alabileceklerini belirttikleri saptandı. Bu sonuçlar doğrultusunda, hemşire yardımcılığı programında öğrenim gören öğrencilere görev, yetki ve sorumluluklarının farklı öğretim yöntem ve teknikleri kullanılarak öğretilmesi önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: Hemşirelik, hemşire yardımcısı, hemşirelik bakımı, ekip çalışması

P-206 HEMŞİRELİKTE YENİ BİR BAKIŞ AÇISI: KOÇLUK/ REHBER HEMŞİRELİK

Poster Bildiri

Merve Nur ÖZKURT[1],

[1]Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi,

Giriş: Günümüz hemşireleri iyi bir eğitim alsalar da özellikle işe yeni başlayanlar onlara destek ve rehberlik yapacak rehbere ihtiyaç duyabilirler.Özellikle hemşirelerin üniversitede almış oldukları eğitimdeki teorik ve uygulamalı bilgilerini meslek hayatlarına yansıtmalarında ve başarılı olmalarında koçların/rehber hemşirelerin rolü büyüktür. Amaç: Bu derleme koçluğun hemşireler üzerindeki etkisinden ve koçluğun klinikteki avantajlarından bahsetmek amacı ile yapılmıştır. Özet: Koçluk; mesleki bilgi artışı sağlamak, mesleki sorumlulukları yerine getirmek üzere beceri geliştirmek, güçlü ve olumlu çalışma ilişkileri oluşturmak ve mesleki olduğu kadar bireysel gelişim fırsatları da yaratmak üzere yönetici ve çalışan arasında işbirliğine dayalı oluşturulan karşılıklı bir süreç olarak tanımlanmaktadır. Bir işin nasıl yapılacağı konusunda yol göstericilik yapmaktır. Hemşirelik hizmetlerinde yöneticilerin koçluk becerilerinin gelişimini sağlamak için planlamalar yapmaları önemlidir. Rehber hemşirelerin, klinik uygulamalarda deneyimli, bilgi ve beceri sahibi olması, rol modeli olabilmesi, öğrencilere ya da yeni mezun hemşirelere meslektaş anlayışıyla yaklaşabilmesi, eğitimci gibi davranması ve profesyonel hemşireliği öğretmeye motive olması önemlidir. Rehber hemşirelik, yeni mezunların uyumu ve gelişimi için etkilidir ve önemli bir sosyalizasyon yöntemidir. Yeni mezunun iş memnuniyetini artırmakta, bireysel öğrenmelerine, kurumu ve meslektaşlarını tanımalarına fırsat sağlamaktadır. Yeni mezunun algısı, idealleri, gereksinimlerini anlayarak dürüst ve duyarlı bir iletişimin kullanıldığı çalışma ortamı yaratılmasında rehber hemşirelerin rolü önemlidir. Klinik eğitim hemşiresi; ileri yetkinliğe ve karar verme becerisine sahip, çalışanlara örnek olan, kendi isteğiyle ya da yöneticisi tarafından bu göreve atanan kişidir. Klinik eğitim hemşiresi, kişilerarası becerilerde yeterlik sergileyen bir çalışan olmalı, destekleyici rolünü aktif olarak gerçekleştirmeli, yeni başlayanlarla, birebir ilişki içinde olmalıdır. Klinik uzman olarak, hem örnek alınan kişi hem de kaynaktır. Hemşirelerin uyum döneminde iş devir hızlarını düşüren önemli öğelerin ; sosyalizasyonun sağlanması ,çalışanların destek vermesi ve rehber hemşirelerin etkili şekilde koçluk yapması olduğu vurgulanmaktadır. Sonuç: Rehber hemşire desteği klinikte önemlidir özellikle iyi bir rehber hemşire öğrenmeyi ve mesleki gelişimi destekler. Rehber hemşire sisteminde hem bilgi hem becerinin önemi büyüktür. Klinik hemşirelerinin bilgi ve becerilerinin bir koç/rehber hemşire tarafından değerlendirilmesi önemli bir noktadır. Hemşirelerin iş doyumu ve mesleki algısını olumlu açıdan etkilemede önemli bir role sahiptir. Bu yüzden koçluk/rehber hemşirelik biz hemşirelerin mesleki eğitiminde kullanılabilecek bir sistemdir.

ANAHTAR KELİMELER: koçluk,rehber hemşirelik, mentörlük, hemşirelikte eğitim, klinik hemşireliği

P-207 BİR ALIŞVERİŞ MERKEZİNDEKİ YETİŞKİNLERİN DİYABET RİSK DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ

Poster Bildiri

Meryem KILIÇ[1], Çisem METERİS[1], Gizem Kıllı[1], Büşra Nur BİÇER[1], Melek TOPRAK[1], Anıl KARTAL[1], [2],

[1]SANKO Üniversitesi,

Amaç: Diyabet insidansı ve prevelansı giderek artan ve acilen önlem alınması gereken toplumsal bir sağlık sorunudur. Diyabetin görülme sıklığı yaş, cinsiyet, ırk, beslenme alışkanlıkları, genetik özellikler ve çevresel etkenlere bağlı olarak toplumdan topluma farklılık gösterir. Gaziantep Türkiye' de diyabetin en sık görüldüğü illerden biridir. Bu çalışma bir alışveriş merkezini ziyaret eden yetişkinlerin diyabet risk düzeylerini belirlemek amacıyla yapılmıştır. Yöntem: Çalışmaya 8 Aralık 2018 tarihinde bir alışveriş merkezinde 12:00-18:00 saatleri arasında diyabet risk taramasına katılan 132 kişi dahil edilmiştir. Diyabet risk düzeyinin belirlenmesinde Fin diyabet risk skoru ölçeği (FINDRISK) kullanılmıştır. Verilerin istatistiksel analizi için ortalama±standart sapma, sayı, yüzde testleri kullanılmıştır. Bulgular: Çalışmaya katılan yetişkinlerin %76,5'i kadın, %53,8'i 45 yaşın altında, %43,2'sinin beden kitle indeksi 25-30 kg/m2, erkeklerin %11,4'ünün bel çevresi 102 cm ve üstü, kadınların %53,8'inin bel çevresi 88 cm ve üstü, %50,8'i günde an az 30 dk egzersiz yaptığını, %74,2'si her gün sebze ve meyve tükettiğini, %83,3'ü kan basıncı ilacı almadığını, %17,4'ünün daha önce kan şekerinin yüksek çıktığını, %57,6'sının ailesinde bir diyabetli olduğu tespit edilmiştir. Taramaya katılan bireylerin FINDRISK ölçeğinin ortalamasına göre diyabet riski hafif düzey (10,75±4,70) olarak yorumlanabilir. Beden kitle indeksi, kadınlarda bel çevresi, egzersiz yapma durumu, kan basıncı için ilaç kullanma, birinci dereceden yakınında diyabeti olan bireylerin diyabet riskinin daha yüksek olduğu tespit edilmiştir ($p<0,05$). Sonuç: Sonuç olarak çalışmaya katılan bireylerin diyabet risklerinin hafif düzeyde olduğu, obezite, egzersiz ve ailede diyabet öyküsünün diyabet olma riskini arttırdığı tespit edilmiştir. Risk düzeyini en aza indirmek için özellikle risk altındaki grupların tespit edilerek beslenme ve egzersiz yönünden bireye özgü diyabeti önleyici programların geliştirilmesi önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: Diyabet, risk faktörleri, farkındalık

P-208 Hemşirelik Öğrencilerinin İşe Hazırlık Durumlarının Belirlenmesi

Poster Bildiri

Ergin TOROS[1], Kübra SEYMEN[1], Rumeysa SÖNMEZ[1], Aşkın AKTAŞ[1],

[1]Trakya Üniversitesi,

İşe hazır olma; mezuniyet potansiyelinin, çalışma alanı için gerekli beceri ve niteliklere sahip olma durumunun belirlenmesi için bir seçim kriteri olarak literatürde ortaya çıkan nispeten yeni bir kavramdır. Yeni mezun hemşirelerin işe hazır olmaları, sağlık kuruluşlarında kaliteli ve güvenli bir hasta bakımının sunulabilmesi için gereklidir. Bu çalışma, dördüncü sınıf hemşirelik öğrencilerinin işe hazırlık durumlarını belirlemek amacıyla yapılmıştır. Araştırmanın örneklemini, bir üniversitede hemşirelik bölümünde öğrenim gören dördüncü sınıfın son döneminde olan, araştırmaya katılmayı kabul eden, soruları eksiksiz olarak dolduran 103 öğrenci oluşturdu. Veriler, veri toplama formu ve Yeni Mezun Hemşirelerde İşe Hazırlık Ölçeği ile toplandı. Araştırmanın verileri tanımlayıcı istatistikler, t testi, One Way Anova, post hoc Tukey testi ve Pearson korelasyon analizi yapılarak SPSS ortamında değerlendirildi. Öğrencilerin yaş ortalamasının 21,97±1,67, %80,6'sının kadın, %81,6'sının gelirinin giderine eşit, %78,6'sının Anadolu lisesi mezunu olduğu bulunmuştur. Öğrencilerin %12,6'sının öğrencilikleri sürecinde kariyer danışmanlık hizmeti aldıkları, %13,6'sının öğrenci topluluklarına üye oldukları, %13,6 sının projelere katıldıkları belirlenmiştir. Öğrencilerin ölçek puan ortalamaları 313,8±64,65 olarak bulunmuştur. Ölçekten alınan puanlar ile "kendinizi işinize ne kadar hazır hissediyorsunuz" sorusundan elde edilen puanlar arasında pozitif yönde, zayıf ilişki bulunmuştur ($r= .36$, $p= .000$). Kariyer danışmanlık hizmeti alma durumları ile ölçek puan ortalamaları ve ölçeğin iş yeterliliği, örgütsel farkındalık alt boyut puan ortalamaları arasında anlamlı fark vardır ($p<0,05$; $p<0,05$; $p<0,01$). Öğrenci topluluklarına üye olma durumları ile ölçek puan ortalamaları ve ölçeğin iş yeterliliği, örgütsel farkındalık alt boyut puan ortalamaları arasında anlamlı fark vardır ($p<0,05$; $p<0,05$; $p<0,05$). Projelere katılma durumları ile ölçek puan ortalamaları ve ölçeğin iş yeterliliği, örgütsel farkındalık alt boyut puan ortalamaları arasında anlamlı fark vardır ($p<0,05$; $p<0,05$; $p<0,05$). Cinsiyet ile örgütsel farkındalık alt boyutu arasında anlamlı fark vardır ($p<0,05$). Bu araştırma sonucunda, kariyer danışmanlık hizmeti alan, öğrenci topluluklarına ve projelere katılan öğrencilerin işe hazır olma ölçek puanlarının diğer öğrencilerden yüksek olduğu belirlendi. Öğrencilerin mezuniyet sonrası işe hazırlık durumlarına katkıda bulunmak için üniversitelerin kariyer danışmanlık hizmetlerini etkin olarak planlaması, öğrenci topluluk sayılarının artırılarak öğrencilerin katılımlarını sağlaması ve projelere öğrencilerin katılımının özendirilmesi konularında düzenlemeler yapmaları önerilmektedir. Ayrıca, ülkemizde hemşirelik alanında mezunların işe hazır olma durumlarına yönelik çalışmaların olmaması nedeniyle bu konuda yeni çalışmaların yapılmasını önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: İşe hazırlık, mezun, hemşire, kariyer

P-209 Hemşirelerin Ağrıya Yaklaşımı Ve Ağrı Yönetiminde Hemşirenin Rolü

Poster Bildiri

Merve Nur ÖZKURT[1],

[1]Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi,

Giriş: İnsanoğlunun yaradılışından bu yana görülen ağrı; günümüz teknolojisinde sağlık bilimlerindeki ilerlemelere rağmen, hala devam etmekte ve hastayı profesyonel yardım almaya yönelten en önemli semptomlardan biridir.1 Ağrı bireyin çevresi, cinsiyeti, kültürü, eğitimi ve deneyimleri gibi pek çok emosyonel ve davranışsal faktörden etkilenen, bireyden bireye değişen, sübjektif ve tanımlaması zor karmaşık bir durumdur.2 Her birey hayatı boyunca ağrı ile birçok kez karşılaşır. Ağrı çok boyutlu bir kavram olup sınıflandırılması karmaşıktır.3 Amaç: Bu sistematik derlemenin amacı hemşirelerin ağrı tanısını nasıl koydukları ve ağrıya ilişkin uyguladıkları hemşirelik girişimlerini belirlemek amacı ile yapılmıştır. Yöntem: Selçuk Üniversitesi elektronik veri tabanlarından CLINICAL KEY, SCIENCEDIRECT, SCOPUS, COCHRANELIBRARY dahil olmak üzere Türkçe ağrı, ağrı yönetimi, hemşire anahtar kelimeleri kullanılarak yapılan literatür taramasında 2559 makaleye ulaşılmış bunlardan tam metin, randomize kontrollü ve analitik türde olan 3 çalışma derlemeye dahil edilmiştir. Bulgular: 2012 yılında Demir Dikmen ve arkadaşları tarafından yapılan araştırmada hemşirelerin ağrılı hastalar ve ağrı yönetimi konusundaki bilgi ve davranış puanının orta düzeyde olduğu ve çoğunluğunun ağrı tanılanması ve yönetimi konusunda yeterli bilgiye sahip olmadığı belirlendi. Hemşirelerin yalnızca %48,7"sinin ağrı yoğunluğunu tanılamada hastanın davranışlarını gözlemlediği, %66,7"sinin ise hastanın ağrısını ölçmek için ağrı skalası kullanmadığı saptandı.4 Yılmaz ve arkadaşının 2013 yılında hemşirelik fakültesinde okuyan öğrencilerle yapmış olduğu diğer bir çalışmada verilen örnek vakada öğrencilerin %63.5'i bireyin ağrısını giderme de hemşirelik girişimi olarak sırasıyla; skalaya göre ağrı değerlendirmesi yapma, nonfarmakolojik yöntemler kullanma ve analjezik ilaç verme olarak belirtirken, %36.5'i ise ağrıyı değerlendirip, analjezik ilaç vermeyi yapacağı hemşirelik girişimi olarak belirtmiştir.5 Sonuç: Hemşirelerin ağrı ile ilgili bilgi ve davranış puanının orta düzeyde olduğu, ağrı tanılaması ve ağrının farmakolojik yönetimi konusunda yeterli düzeyde bilgiye sahip olmadıkları saptandı.

ANAHTAR KELİMELER: ağrı, hemşirelik , ağrı yönetimi

P-210 Hemşirelik Lisans Öğrencilerinin Kariyer Planları

Poster Bildiri

Meltem Nur Kınay[1], Ayşe Sevim Ünal[1],

[1]Ufuk Üniversitesi,

Öğrencilik döneminden itibaren kariyer planlamaya başlamak, mezuniyet sonrasında kolay iş bulma, çalışılacak alanla ilgili yetenekleri geliştirme ve profesyonel yaşama kolaylıkla uyum sağlama açısından son derece önemlidir. Bu çalışma, öğrenci hemşirelerin kariyer yönelimleri ve bunları etkileyen faktörleri ortaya koymak amacıyla tanımlayıcı olarak gerçekleştirilmiştir. Araştırma konusuna yönelik oluşturulan anket formu, konuyla ilgili literatür doğrultusunda hazırlanmıştır. Araştırma kapsamında 2 özel ve 2 kamu üniversitelerine bağlı 4 hemşirelik yüksekokulu belirlenmiş fakat araştırmacının ders programı yoğunluğu nedeniyle 2 okulda araştırma gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın uygulamasına yönelik kurumlardan izin belgesi ve etik onam formu alınmıştır. Araştırma Ufuk Üniversitesi ve Karabük Üniversitesi Hemşirelik bölümü 2,3 ve 4. sınıf öğrencilerinde gerçekleştirilmiştir. 91'er kişi olmak üzere 182 öğrenciye anket uygulaması yapılmıştır. Elde edilen sonuçlara göre öğrencilerin kariyer planlamaları incelendiğinde, % 80.8'inin (Ufuk Üniversitesi:%85.7 Karabük Üniversitesi:%75.8) yüksek lisans yapmayı istediği, %70.3'ünün (Ufuk Üniversitesi: %71.4, Karabük Üniversitesi: %69.2) hastanede çalışmayı düşündüğü belirlenmiştir. Elde edilen verilere göre araştırmaya katılan öğrencilerin büyük çoğunluğunun kariyer hedeflerinin olduğu düşünülmektedir. Ufuk Üniversitesi'ndeki öğrencilerin %59.3'ü, Karabük Üniversitesi'ndekilerin %42.9'u meslekte kendini geliştirmeyi planlıyor. İki üniversitedeki öğrencilerin de yabancı dil seviyelerinin çoğunlukla orta düzeyde olduğu (Ufuk Üniversitesi %52.7, Karabük Üniversitesi %45.1), çok iyi düzeyde İngilizce dil becerisi olanların yüzdesi Ufuk Üniversitesi %3.3, Karabük Üniversitesi %11 olduğu tespit edilmiştir. Hemşirelik alanında uzmanlaşmanın kaçınılmaz olduğu günümüzde, kanıta dayalı çalışma sayısını artırabilmek için yabancı dil seviyesi önem kazanmaktadır. Bu nedenle öğrencilerin bu konuda bilinçlendirilmesi kariyerlerine katkı sağlayacaktır. Mezuniyet sonrası çalışma ortamı olarak Ufuk Üniversitesi öğrencilerinin %89'u, Karabük Üniversitesi öğrencilerinin %93.4'ünün devlet kurumlarında çalışmayı planladıkları belirlenmiştir.

ANAHTAR KELİMELER: kariyer, hemşire, öğrenci

P-211 HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ 2. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN KENDİ KENDİNE MEME MUAYENESİNE (KKMM) YÖNELİK BİLGİ, TUTUM VE DAVRANIŞLARININ İNCELENMESİ

Kübra ERSÖZLÜ [1], Sinem AŞCI[1], İlayda ÖZALTIN[1], Ezgi TEMEL[2], Rahşan ÇAM[2],

[1]AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ, [2]AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ ,

Amaç: Bu çalışma, Hemşirelik Fakültesi ikinci sınıf öğrencilerinin kendi kendine meme muayenesine yönelik bilgi, tutum ve davranışlarının belirlemek amacıyla yapılmıştır. Yöntem: Tanımlayıcı tipteki bu çalışma, 1 Aralık-31 Aralık 2018 tarihleri arasında yapılmıştır. Araştırmanın evrenini Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi'nde öğrenim görmekte olan 152 ikinci sınıf kız öğrencisi örneklemi ise araştırmaya katılmaya gönüllü olan, veri toplama formunu eksiksiz dolduran ikinci sınıf öğrencilerinden toplam 116 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmada, literatür taraması sonucunda hazırlanan dört bölümden oluşan veri toplama formu, yüz yüze görüşme tekniğiyle uygulanmıştır. Veriler kişisel bilgiler, kendi kendine meme muayenesine ilişkin bilgi, tutum ve davranış sorularından oluşan 45 soruluk anket ile elde edilmiştir. Çalışmada elde edilen verilerin analizinde yüzdelik hesaplama, ortalama Ki-kare testi kullanılarak veriler %95'lik güven aralığında, $p<0.05$ anlamlılık düzeyinde değerlendirilmiştir. Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerin %45,7'si (n=53) 20 yaşındadır. Öğrencilerin 98,3'ünde (n=114) herhangi bir meme hastalığının olmadığı ve %85,3'ünün (n=99) birinci derece akrabasında meme kanseri öyküsü olmadığı belirlenmiştir. Öğrencilerin %60,3'ünün (n=70) kendi kendine meme muayenesi yaptığı, kendi kendine meme muayenesi yapanların %40,5'inin (n=47) yapması gerektiğini düşündüğü için yaptığını ve yapmayanların ise %25'inin (n=29) nasıl yapıldığını bilmediği için yapmadığı belirlenmiştir. Öğrencilerin %52,6'sının (n=61) kendi kendine meme muayenesi eğitimi aldığı belirlenmiştir. Araştırma kapsamına alınan öğrencilerin %88'8'i (n=103) meme kanserinin görülme sıklığı, %56,9'u (n=66) kendi kendine meme muayenesinin asıl amacı, %60,3'ü (n=70) muayenenin yapılma zamanı ve %91,4'ünün (n=106) muayene sırasında görülebilecek anormal bulgular konusunda bilgi sahibi olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin %35,3'ünün (n=41) KKMM ile ilgili yeterince bilgi sahibi olma sorusuna, %40,5'inin (n=47) KKMM'yi doğru yaptığını düşünme sorusuna ve %37,1'inin (n=43) KKMM yapma konusunda kendini yeterli hissetme durumuna "kararsızım" cevabı verdiği görülmüştür. KKMM eğitimi alan öğrencilerin KKMM yapma durumu, KKMM'ye yönelik tutumları ve bilgi düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki olduğu bulunmuştur ($p<0.05$). KKMM ilişkin eğitim alan öğrencilerin (n=61) toplam bilgi puanı 84,51 ve toplam tutum puanı 24,49 iken eğitim almayanların bilgi puanı 67,73 ve tutum puanı 20,65 olarak bulunmuştur. Sonuçlar: Araştırmada elde edilen sonuçlara göre KKMM eğitiminin öğrencilerde bilgi düzeyi ve tutumları üzerinde etkili olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin KKMM yapma davranışları ise yeterli değildir. Hemşirelik öğrencilerinde KKMM' ye yönelik sağlık davranışı kazandırmak için farklı eğitim tekniklerinin uygulaması önerilebilir.

ANAHTAR KELİMELER: Kendi kendine meme muayenesi, hemşirelik öğrencileri, bilgi düzeyi, tutum.

P-212 HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN ZOR HASTA ALGILARI VE İLETİŞİMDEKİ YAYGIN TUTUMLARI

Poster Bildiri

Büşra KOÇAK[1], Damla ÜNSAL[1], Damla ÜNAL[1], Esra ERDOĞAN[1], Gizem BEYCAN EKİTLİ [1],

[1]Ege Üniversitesi,

HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN ZOR HASTA ALGILARI VE İLETİŞİMDEKİ YAYGIN TUTUMLARI Giriş-amaç:Hemşirelik mesleği her bireyin eşit ve standart bakım alması ilkesinden yola çıkarak zor hasta grubuyla etkili iletişim kurabilme sorumluluğunu almalıdır.Araştırma öğrencilerin zor hasta algılarını ve onlara yönelik iletişim tutumlarını incelemektedir. Yöntem:2018-2019 eğitim ve öğretim yılında bir hemşirelik fakültesinde öğrenimini sürdüren ve klinik uygulama deneyimi olan 317 öğrenci örnekleme yapılmadan araştırmaya katılmıştır(evrenin %39.0'u).Verilerin toplanmasında zor hastaalgılarını değerlendiren 20 soruluk anket formu ve İletişim Becerileri Ölçeği(İBÖ)(min=25,maks=125) kullanılmıştır.Tanımlayıcı olarak planlanan araştırmanın verileri ortalama,yüzde-satır yüzdesi ve Kruskal Wallis ve Mann Withney U testleriyle değerlendirilmiştir. Bulgular:Öğrencilerin %59.3'ü intörn,,%78.5'i kadındır. %86.1'i zaman zaman zor hastalarla çalışmaktadır.Zor hastalarla en sık psikiyatri kliniklerinde karşılaşacağını düşünenler %60.6'dır.En zor hasta algılarında sırasıyla saldırgan(%40.4),kendine zarar verme riski olan(%15.8),tedavi ve bakıma uymayan(%7.9)hastalar yeralmaktadır.Bireyler önemsenmezse zor hasta rolüne geçer ifadesine katılan %43.2,ekibin gereken iletişimi kuramamasının hastayı zor olmaya iteceğine inanan %40.7,umutsuzluk arttıkça hastalar zorlaşır diye düşünen %44.8 ve hasta yakınlarının hastalarını zorlaştırdığına inanan %46.4'tür.Zor hastanın işyükünü arttıracağını düşünen %65.0,bu hastayla çalışmaktan kaygılanan %26.5 ve korkan %20.9,ümitsizlik duyan %12.6,zor hasta ve yakınlarına bakım vermeyi tercih etmeyen %15.8, zor hastayla başetmede sessiz kalıp ağlamayı tercih eden %9.1'dir.İBÖ puanları 98.61±14.97'yken(min=39,maks=134),zor hasta karşısında ümitsizliğe kapılanlarda,kaçınanlarda,sessiz kalıp ağlamayı tercih edenlerde anlamlı düzeyde düşüktür($p<0.05$). Tartışma-Sonuç:Öğrencilerin iletişim becerileri yüksektir.İletişimsizliğin, önemsenmeme algısının ve ekip ve hasta yakını tutumlarının zor hastalar için kaynak olduğuna yönelik inançyaygındır.Öğrencilerin çoğunun psikiyatri hastalarını zor hasta olarak algılaması önemli bulgulardandır. Bu durum iletişimin sözlü,gönüllü ve doğrudan türlerini kullanım alışkanlığından geliyor olabilir.İletişim becerileri arttıkça etkili baş etme yollarının kullanımı artmaktadır.Bu nedenle iletişim becerileri eğitiminin zor hasta bakımını kapsayacak şekilde özelleşerek müfredata girmesi önerilmektedir. Anahtar Kelimeler: Öğrenci hemşire, zor hasta, iletişim becerisi

ANAHTAR KELİMELER: Öğrenci hemşire, zor hasta, iletişim becerisi

P-213 HEMŞİRELİKTE AKRAN EĞİTİMİ

Poster Bildiri

Dilek ÖZDEN[1], Betül Nur ARSLAN[2],

[1]Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Öğretim Üyesi , [2]Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi 4. Sınıf Öğrencisi,

Hemşirelik eğitimi hem teorik hem beceri eğitimine dayanmaktadır. Beceri eğitimi için laboratuvar ve klinik ortam öğrencide önemli derecede anksiyete oluşmasına neden olabilmektedir. Öğrencide klinik stres ve kaygıyı azaltmak için hemşirelik eğitiminde geleneksel yöntemlerin yanında alternatif modellerin de kullanılmasına ihtiyaç duyulmaktadır. Akran eğitimi de bu modellerden biridir. Akran; eş, çift, yaş, meslek, toplumsal durum bakımından birbirine eşit boydaş anlamındadır. Akran eğitimi ise profesyonel olarak öğretmen olmayan kişilerin, benzer sosyal grup içinde olan akranlarına (arkdaşalarına) bilgi, davranış ve tutum değiştirmek amacıyla hem öğrendikleri hem öğrettikleri planlı eğitim sürecidir. Bu eğitimde sosyal öğrenmeden yararlanılmakta ve akran eğitimine katılan öğrenen ve öğreten arasında bilgi farkı olmalıdır. Hemşirelik eğitimin de hem teorik hem uyglamalı eğitim içerdiği için akran eğitimi kullanılması yararlı olabilmektedir. Akran eğitiminde hem akran öğretici hem öğrenci karşılıklı öğrenmektedir. Öğrenci akran öğretici ile konuşurken not kaygısı yoktur, anksiyete düzeyi düşüktür, rahatlıkla sormak istediklerini sorabilir. Bu durum öğrencinin öğrenmesini kolaylaştırır. Öğrencide öğrenme durumunun kolaylaşması ise akademik başarı seviyesini arttırır, özgüven duygusu gelişir, öğrencinin hem okulda hem sosyal hayatta girişimci, hakkını arayan, sorgulayan, bilgi birikimini arttırmak için uğraşan bireyler olmalarına katkı sağlar. Zincir ve arkadaşları (2014) yaptığı çalışmada, akran eğitimi ile yönetilen sosyal projelerin öğrencilerin atılganlık, liderlik ve problem çözme becerilerini geliştirdiği bildirilmiş, hemşirelik eğitimi veren okullarda sosyal projelerle akran eğitiminin yaygınlaştırılması önerilmiştir. Deborah Gill yaptığı çalışmada (2006) akranlık yapan öğrenciler bu uygulamanın kendi gelişimlerini arttırdığını, iletişimini geliştirdiğini belirtmişlerdir. Akran eğitimi alan öğrenciler ise, akranların çok ilgili, cesaretlendirici bir tutum sergilediklerini ifade etmişlerdir. Angele Christian ve arkadaşları, yaptığı çalışmada Akran eğitiminin öğrencilerin hemşirelik mesleğine geçişini olumlu yönde desteklediğini bildirmektedir. Sonuç olarak akran eğitiminin öğrenci ve öğretici açısından yararlı olması için bu eğitimin çok bir şekilde planlanması ve her aşamasının izlenmesi önemlidir. Hemşirelik eğitiminde akran eğitiminin yaygınlaştırılması ve sonuçlarının paylaşılması önerilebilir.

ANAHTAR KELİMELER: Akran , akran eğitimi, hemşirelik eğitimi

P-214 Hemşirelik Öğrencilerinin Yoğun Bakım Deneyimleri: Kalitatif Bir Çalışma

Poster Bildiri

BİLGEHAN ÖZKAYA[1], SERMİN AYVAZ[1], NESLİHAN ÇAĞI[1], İZLEM SÖZERİ ESER[1], ÖZLEM KÜÇÜKGÜÇLÜ[1], HATİCE MERT[1],

[1]DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ,

Amaç: Klinik uygulama alanlarından yoğun bakım ünitelerinde uygulama yapan öğrencilerin yaşadığı deneyimlerin öğrenilmesi, hemşirelik eğitiminde sağlanacak faydayı optimum düzeye çıkarmak adına planlamalar yapmak için önemlidir. Bu çalışma, hemşirelik öğrencilerinin yoğun bakım deneyimlerini anlamak amacıyla planlanmıştır. Gereç ve Yöntem: Bu çalışma tanımlayıcı kalitatif araştırma olarak yapılmıştır. Araştırma verileri bir üniversite hastanesinin iki farklı yoğun bakım ünitesinde intern öğrenci olarak uygulamaya çıkan ve çalışmaya katılmaya gönüllü 25 öğrenci ile odak grup görüşmesi yapılarak toplanmıştır. Odak grup görüşmeleri, toplam 4 oturum şeklinde yapılmıştır. Çalışmada; yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak, yaklaşık 35-45 dakika süren görüşmeler yapılmış, ses kayıt cihazı ile kaydedilmiş ve daha sonra analizleri yapılmıştır. Veriler önce araştırmacılar tarafından ayrı ayrı kodlanmış, bu kodlamalar karşılaştırılmış ve fikir birliğine varana kadar tartışılmıştır. Kodlama aşamasını takiben veriler daha sonra temalara göre sınıflandırılmıştır. Bulgular: Katılımcıların yoğun bakım ünitesindeki deneyimlerinin paylaşılmasından ortaya çıkan temalar; korku, hemşirenin rollerinin farkına varma, gelişme fırsatı bulma, bakım vermede zorlanma, iletişim kurmada zorlanma, ölüme ilişkin ambivalan duygular yaşama ve klinik ortama uyum şeklindedir. Sonuç ve Öneriler: Hemşirelik öğrencilerinin yoğun bakım uygulamasına yönelik deneyimleri, hemşirelik eğitimi ortamının organizasyonu için önemlidir. Öğrencilerin yoğun bakım deneyimlerinin bilinmesinin, yoğun bakım uygulamasına hazırlık ya da uygulamanın sürdürülmesi aşamasında yararlı olacağı düşünülmektedir. Çalışmaya katılan öğrencilerin yoğun bakım deneyimlerinin kendi gelişimlerine katkıda bulunduğu geribildiriminden yola çıkılarak, yoğun bakım uygulamalarının uygun rehber ve izlem ile lisans eğitimine dahil edilmesi önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: Yoğun bakım deneyimi, hemşirelik, öğrenci.